

crelan

Jaarverslag 2024

Groep Crelan

Inleiding

Crelan en AXA Bank zijn gefuseerd op 10 juni 2024.Sindsdien is Crelan Groep met twee bankmerken zichtbaar in het straatbeeld: Crelan en Europabank

In overeenstemming met artikel 3:17 van het Wetboek vennootschappen en verenigingen vormen de cijfers in dit rapport een verkorte versie van de officieel gepubliceerde jaarrekeningen van de Groep Crelan, afgesloten op 31 december 2024. Het betreft de geconsolideerde jaarrekening onder IFRS. Voor deze gepubliceerde jaarrekeningen leverde onze commissaris een goedkeurende verklaring zonder voorbehoud.

De in dit jaarverslag vermelde cijfers kunnen betrekking hebben op het geheel van de Groep Crelan en op de individuele entiteiten, namelijk de bank Crelan en Europabank.

Het jaarverslag omvat voor het eerst een deel Duurzaamheidsverklaringen. Dit deel van het jaarverslag geeft een overzicht van de strategie, de acties en de engagementen van Crelan op het vlak van duurzaamheid. Het werd opgesteld in overeenstemming met de richtlijn voor duurzaamheidsrapportage door ondernemingen (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) en de vereisten van de Europese normen voor duurzaamheidsrapportage (European Sustainability Reporting Standards, ESRS), en heeft als doel de aanpak en het standpunt van Crelan over haar rol binnen de maatschappij en ten aanzien van het milieu voor te stellen. Dit deel vormt een aanvulling bij de andere delen van het jaarverslag die zich toespitsen op de financiële informatie. Vaak worden links gelegd tussen deze verschillende delen.

Als coöperatieve bank die stevig verankerd is in de Belgische economie stelt Crelan ethisch zakendoen en respect voor mens en milieu centraal in haar activiteiten. Het deel over duurzaamheid is dan ook zo uitgewerkt dat het de lezer op transparante wijze inkijk geeft in de invloed die Crelan heeft op verschillende duurzaamheidsthema's, en inzicht in de acties en engagementen van Crelan met betrekking tot deze invloed. Dit deel vervangt het duurzaamheidsverslag en het klimaatverslag die Crelan in het verleden opstelde, en weerspiegelt de wil om zich aan te passen aan de evolutie van de normen op het vlak van informatie en om de kwaliteit en de relevantie van de gepubliceerde ESG-informatie te verbeteren.

Inhoudstafel

Jaarverslag

Terugblik van de CEO op 2024 11
2024, een grand cru voor Crelan 12

Wie zijn we? 13
Structuur en aandeelhouderschap 16
Crelan en AXA Bank Belgium zijn sedert 10 juni 2024 Crelan 17
Onze toekomst na de fusie 17
2024 in een oogopslag 21
Gebeurtenissen van 2024 23
Kerncijfers Groep Crelan 2024 28

Geconsolideerd bestuursverslag van Groep Crelan, boekjaar 2024 30
Resultaten en synergieën van de groep en haar leden 31
Synergieën 31
Resultaten Crelan NV 32
Resultaten Europabank 34
Balans en resultatenrekening van Crelan Groep 36
Geconsolideerde boekhoudkundige cijfers in IFRS 36
Solvabiliteit 40
Liquiditeit/financiering 41

Corporate governance 42
Raden van Bestuur en Directiecomités 43
Raden van Bestuur 43
De Raad van Bestuur van NV Crelan kwam in 2024 dertien keer samen. 45
De samenstelling van de comités op 31/12/2024 46
Raad van Bestuur van CV CrelanCo 53

Crelan, een bank die evolueert 60
Commerciële jaar 2024 61
Het merk Crelan: een grote bank met een persoonlijke service 62
Sportsponsoring 63
Een breder productaanbod dankzij samenwerking binnen de groep en partnerships 64
Aandacht voor duurzame beleggingen 65
Een professioneel kantorennetwerk ten dienste van de klant 66
Competentiecenters voor advies aan ondernemers en aan landbouwers 66
Uitbreiding van het digitale aanbod 68
Initiatieven naar het personeel 70
Rekrutering en interne mobiliteit 70
Diversiteit en inclusie 70
Uitwerking van een uniek hr-beleid 71
Voor de negende opeenvolgende keer Top Employer 71
Samenhang tussen medewerkers 72
Beleid voor duurzame mobiliteit 73
IT-ontwikkelingen en projecten in ontwikkeling 74
Afronding van het fusie-, integratie- en migratieproject 74
Een veilige en stabiele bankomgeving 74
De werkplek van de toekomst vormgeven 74
Het beheer van de portefeuille 75

Crelan Groep, een veilige bankengroep 76
Algemeen Risk Management 77
Compliance 80
Interne Audit 80
Inspectie van het Net 81

Crelan, een coöperatieve bank 82
Coöperatie zit in het DNA van Crelan 83
Een hart voor onze 296.751 coöperanten 83
Een duurzaam maatschappelijk engagement via onze CrelanCo Foundation 84
CrelanCo in enkele cijfers 87
Belangrijkste risico's en onzekerheden 88

Significante gebeurtenissen na 2024 89

Bedanking 91

Duurzaamheidsverklaringen

Inleiding

ALGEMENE TOELICHTINGEN – ESRS 2 95

1. Gehanteerde grondslagen 96
Reikwijdte van de consolidatie 96
Tijdshorizonten 96
Raming van de waardeketen en bronnen van onzekerheid 97
Opname door verwijzing 97

2. Governance 98
Comités van Crelan: beschrijving en samenstelling 98
Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen 99
Verklaring inzake due diligence 100
Risicobeheer en interne controles van duurzaamheidsverslaggeving 101

3. Strategie 102
Strategie, bedrijfsmodel en waardeketen 102
Activiteit in fossiele en controversiële activiteiten 103
Integratie van duurzaamheidsaspecten in de strategie van Crelan 105
De waardeketen van Crelan 106
Belangen en standpunten van belanghebbenden 108
Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel 110

4. Beheer van IRO'S 114
Methodologieën en aannames voor het beheren van IRO'S 114
Door Crelan als materieel geïdentificeerde duurzaamheidsonderwerpen 116

A. MILIEUPIJLER 117

A.1 - ESRS E1 Klimaatverandering 118
1. Doelstellingen 118
2. Strategie & Governance 118
Transitieplan voor beperking van klimaatverandering 118
De strategie van Crelan met betrekking tot de beperking van de klimaatverandering 118
Decarbonisatiehefbomen van Crelan 120
Vermindering van de eigen emissies van Crelan 120
Decarbonisatie van de leningenportefeuille van Crelan 121
Integratie van klimaatgerelateerde prestaties in beloningsregelingen 122
3. Beheer van IRO'S 123
Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel 123
Proces voor het identificeren en beoordelen van materiële klimaatgerelateerde IRO'S 126
Algemeen proces voor het identificeren van IRO'S 126
Proces met betrekking tot het beheersen van de gevolgen van klimaatverandering 126
Proces met betrekking tot het beheren van risico's in verband met aanpassing aan klimaatverandering (fysieke risico's) 126
Proces met betrekking tot het beheer van risico's in verband met de beperking van de klimaatverandering (transitierisico's) 127
Gebruik van scenarioanalyse 127
Beleid met betrekking tot de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering 129
Het ESG-beleid 129
Het Klimaat- en Milieurisicocharter 130
Andere relevante beleidslijnen 130
Acties en middelen in verband met het beleid inzake klimaatverandering 131
Acties met betrekking tot het beperken van negatieve klimaateffecten 131
Acties met betrekking tot het beheer van klimaatgerelateerde risico's 134
4. Maatstaven en doelstellingen 135
Doelstellingen met betrekking tot de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering 135
Doelstellingen inzake broeikasgasreductie 135
Klimaatgerelateerde risico-indicatoren/doelstellingen 136
Overige maatstaven en doelstellingen 136
Energieverbruik en -mix 137
Bruto Scopes 1, 2 en 3 en totale broeikasgasemissies 138
Broeikasgasverwijderingen en broeikasgasbeperkingsprojecten gefinancierd met koolstofkredieten 141
Interne koolstofprijsstelling 141
Verwachte financiële effecten van materiële fysieke risico's en transitierisico's en potentiële klimaatgerelateerde kansen 141
Materiële transitierisico's 142
Materiële fysieke risico's 146
Financiële effecten niet geïdentificeerd als materieel 149
5. Rapportage EU-taxonomie 149

A.2 -Entiteitsspecifiek: KMO-transitie 151
1. Doelstellingen 151
2. Strategie en bestuur 152
Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel 152
3. Beheer van IRO'S 153
Beleidslijnen in verband met KMO-transitie 153
Processen om met KMO's in gesprek te gaan over effecten 154
Actie ondernemen met betrekking tot materiële effecten voor KMO's en benaderingen voor het beheren van materiële risico's en het nastreven van materiële kansen inzake KMO-transitie, en effectiviteit van die acties 154
4. Maatstaven en doelstellingen 158
Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen 158

B. SOCIALE PIJLER 159

B.1 - ESRS S1 Eigen personeel 160

1. Doelstellingen 160
2. Integratie van Axa Bank Belgium (ABB) en Crelan 161
3. Strategie 161

Belangen en standpunten van belanghebbenden 161
Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel 163
Beheer van IRO'S 165
Beleidslijnen, acties met betrekking tot het eigen personeelsbestand en de effectiviteit van deze acties 165
Processen om in overleg te treden met eigen personeel en werknemersvertegenwoordigers over effecten 171
Processen om negatieve effecten te verhelpen en kanalen voor het eigen personeel om zorgen te uiten 171

4. Maatstaven en doelstellingen 173

Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen 173
Kenmerken van de werknemers van de onderneming 174
Collectieve onderhandelingen en sociale dialoog 176
Diversiteitsmaatstaven 176
Passende lonen 177
Sociale bescherming 177
Opleidings- en vaardigheidsontwikkelingsmaatstaven 177
Gezondheids- en veiligheidsmaatstaven 178
Vergoedingsmaatstaven (loonkloof en totale vergoeding) 178
Incidenten, klachten en ernstige gevolgen voor de mensenrechten 179

B.2 - ESRS S4 Consumenten en eindgebruikers 180

1. Doelstellingen 180
2. Strategie en bestuur 181

Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel 181

3. Beheer van IRO'S 183

Beleidslijnen met betrekking tot consumenten en eindgebruikers 183
ESG-beleid 184
Integriteitsbeleid 184
Gegevensprivacybeleid 185
Beveiligingsbeleid 186
Processen om in overleg te treden met consumenten en eindgebruikers over effecten 187
Kanalen voor klanten om hun zorgen te uiten 189
Processen en acties met betrekking tot effecten en risico's voor klanten 190

4. Maatstaven en doelstellingen 193

Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen 193

B.3 - Entiteitspecifiek onderwerp: Coöperatief Bankieren 194

1. Doelstellingen 194
2. Strategie en bestuur 195

Bestaande governance op het vlak van Coöperatief Bankieren 195
Geïdentificeerde materiële IRO'S 195

3. Beheer van IRO'S 196

Beleid met betrekking tot coöperatief bankieren 196
Processen voor dialoog met coöperatief bankieren over effecten 198
Actie ondernemen met betrekking tot materiële effecten voor coöperanten en benaderingen voor het beheren van materiële risico's en het nastreven van materiële kansen met betrekking tot coöperatief bankieren, en effectiviteit van die acties 200

4. Maatstaven en doelstellingen 202

Maatstaven met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen 202

C. GOVERNANCEPIJLER 205

C.1 - ESRS G1 Bedrijfsvoering 206

1. Doelstellingen 206
2. Strategie en bestuur 207

Bedrijfsvoering en integriteit binnen de strategie van Crelan 207
Rol van de toezichthoudende organen (Raad van Bestuur) 207
Rol van de bestuursorganen (Directiecomité) 208
Organisatie bij Crelan 208
De expertise van de organen inzake bedrijfsvoering 209

3. Beheer van IRO'S 210

Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel 210
Geïmplementeerd beleid om de materiële IRO'S met betrekking tot bedrijfsvoering en bedrijfscultuur te beheren 211
Overzicht van de belangrijkste beleidslijnen op het vlak van bedrijfsvoering 211
Mechanismen voor het vaststellen, rapporteren en onderzoeken van bezorgdheid over onwettig gedrag of gedrag dat in strijd is met haar gedragscode 217
Preventie en detectie van corruptie en omkoping 218
Beheer van relaties met leveranciers 220

4. Maatstaven en doelstellingen 222

Doelstellingen en maatstaven inzake bedrijfsvoering en omkoping (incidenten van corruptie of omkoping) 222

BIJLAGE 1 – LIJST VAN TOEPASSELIJKE RAPPORTAGE-EISEN 224
BIJLAGE 2 – LIJST VAN EFFECTEN, RISICO'S, KANSEN (IRO'S) 228
BIJLAGE 3 – EU-TAXONOMIE-INDICATOREN 232
BIJLAGE 4 – VERKLARENDE WOORDENLIJST 254

Geconsolideerde Jaarrekening 2024

Geconsolideerde balans 258
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat 259
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 260
Geconsolideerd overzicht van de eigenvermogenswijzigingen 261

Toelichting

1. Algemene commentaar bij de evolutie van de balans en de winst- en verliesrekening 265
1.1. Algemene commentaar bij de evolutie van de balans 265
1.2. Algemene commentaar bij de evolutie van de winst- en verliesrekening 266

2. Algemene informatie 268
2.1. Officiële naam en juridische vorm van de entiteit 268
2.2. Het domicilie, het land van oprichting en het adres van haar statutaire zetel 268
2.3. Voornaamste activiteiten 268
2.4. Structuur van de groep crelan 269
2.5. Geografische locatie 270
2.6. Medewerkers van de groep 270
2.7. Gebeurtenissen na balansdatum 270
2.7.1. Dividend 270
2.7.2. Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum 270

3. Overeenstemmingsverklaring IAS/IFRS 271
3.1. Nieuwe standaarden, interpretaties en wijzigingen die van kracht worden op 1 januari 2024 271
3.2. Standaarden, interpretaties en wijzigingen die zijn uitgevaardigd maar nog niet van kracht zijn op 1 januari 2024 272

4. Toelichting op de balans 273
4.1. Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken 273
4.2. Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa en verplichtingen 273
4.3. Beleggingsportefeuille 274
4.4. Leningen en vorderingen 276
4.4.1. Leningen en vorderingen 276
4.4.2. Forbearance 282
4.4.3. Renderende en niet-renderende blootstellingen 283
4.4.3.1. Per type van blootstelling 283
4.4.3.2. Per stage 284
4.5. Materiële vaste activa 285
4.6. Goodwill en andere immateriële vaste activa 286
4.7. Actuele en uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen 287
4.8. Overige activa en passiva 288
4.9. IFRS 16 289
4.10. Pijler II : impact van IAS 12 291
4.11. Financiële verplichtingen 292
4.11.1. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs 292
4.11.1.1. Deposito's 292
4.11.1.2. In schuldbewijzen belichaamde schulden met inbegrip van obligaties 293
4.11.1.3. Achtergestelde verplichtingen 293
4.11.1.4. Andere financiële verplichtingen 294
4.11.1.5. TLTRO-leningen 294
4.11.2. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening 294
4.12. Voorzieningen 295
4.13. Personeelsverloning 296
4.13.1. Personeelsverloning Crelan (en Europabank) 296
4.13.2. Personeelsverloning ex-AXA Bank Belgium 299
4.14. Derivaten (afgeleide instrumenten) en boekhoudkundige verwerking 300
4.15. Reële waarde van financiële activa en financiële verplichtingen 308
4.15.1. Reële waarde van financiële activa en verplichtingen aan geamortiseerde kostprijs 308
4.15.2. Waardering van financiële activa en verplichtingen opgenomen aan reële waarde 310
4.16. Saldering van financiële activa en verplichtingen 314
4.17. Eigen vermogen 316
4.18. Bezwaarde activa 317
4.19. Maximaal kredietrisico 318

5. Toelichting op de winst- en verliesrekening 320
5.1. Rentebaten en rentelasten 320
5.2. Baten en lasten uit provisies en vergoedingen 320
5.3. Dividenden 320
5.4. Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening 322
5.5. Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen gewaardeerd via winst- of verliesrekening, afdekkingstransacties en wisselkoersverschillen 322

5.6. Badwill 323
5.7. Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van activa 323
5.8. Andere exploitatiebaten en -lasten 323
5.9. Administratiekosten 324
5.9.1. Personeelskosten 324
5.9.2. Algemene en administratieve uitgaven 324
5.9.3. Bijdragen in contanten aan afwikkelingsfondsen en depositogarantiestelsels 324
5.10. Bijzondere waardeverminderingen 325
5.11. Winstbelastingen 325
5.12. Vergoeding van de commissaris 326
5.13. Informatieverschaffing over verbonden partijen 326
5.14. Segmentrapportering 327

6. Toelichting op de buiten balans 329

7. Risk management 330
7.1. Inleiding 330
7.1.1. Risicobeheer tijdens een integratie- en migratieproces, verder evoluerend naar de voorbereiding van het transformatieplan van de bank 330
7.1.2. Risicobeheer in tijden van een crisis 331
7.1.2.1. Interne governance 331
7.1.3. Liquiditeit 332
7.1.4. Kader voor risicobeheer 332
7.2. Solvabiliteitsrisico 336
7.2.1. Beheer 336
7.2.2. Regelgeving 336
7.2.3. In aanmerking komende passiva uit eigen vermogen 337
7.2.4. Prudentiële eigenvermogenvereisten 339
7.2.5. Effectisering - belangrijke risico-overdracht 340
7.2.6. Kapitaalratio's 340
7.2.7. Economisch kapitaal 340
7.2.8. Hefboomratio 342
7.3. Liquiditeitsrisico 342
7.3.1. Beheer van het liquiditeitsrisico 342
7.3.1.1. Risicobeleid, limietkader en rapportage 342
7.3.1.2. Beleidslijnen voor het beheer van het liquiditeitsrisico 343
7.3.2. Liquiditeitsbufferbeoordeling 344
7.4. Kredietrisico 345
7.4.1. Beheer van kredietrisico 345
7.4.1.1. Management overlay 345
7.4.1.2. Risicobeleid, limietenkader en rapportering 346
7.4.1.3. Portefeuille 347
7.4.2. Blootstelling aan kredietrisico 347
7.4.3. Kredietkwaliteit 347
7.4.3.1. Definitie van wanbetaling 347
7.4.3.2. Acceptatiebeleid 348
7.4.3.3. Stages van kredietkwaliteit 348
7.4.3.3.1. Renderend – stage 1 348
7.4.3.3.2. Underperforming – stage 2 348
7.4.3.3.3. Niet renderend – stage 3 348
7.4.3.4. Specifieke en algemene kredietrisicoaanpassingen 348
7.4.3.5. Kredietrisicobeperking (CRM) 349
7.4.3.5.1. Belangrijkste soorten ontvangen zekerheden 349
7.4.3.6. Evolutie portefeuille in 2024 in de context van macro-economische evolutie 350
7.4.4. Standaardbenadering (STA) 351
7.4.4.1. Portefeuilles volgens de standaardbenadering 351
7.4.4.1.1. Derivaten en repo's 351
7.4.4.1.2. Beleggingsportefeuille 351
7.4.4.1.3. Deelnemingen 352
7.4.4.1.4. Andere kleine portefeuilles 352
7.4.5. Interne rating based-benadering (IRB) 353
7.4.5.1. Algemeen 353
7.4.5.2. Interne kredietratingmodellen 353
7.4.5.3. Verwachte verliezen (Expected Losses - EL) 354
7.4.5.4. Bijzondere waardeverminderingen 354
7.4.5.5. Controlemechanismen voor ratingsystemen 354
7.4.5.6. Blootstellingen volgens de irb-benadering 354
7.4.5.7. Prudentiële minima 354
7.4.5.8. Specifieke belgische regelgeving 354
7.4.6. Macro-economische vooruitzichten 355
7.4.6.1. Gevoeligheid van het verwachte kredietverlies (ECL) voor macro-economische vooruitzichten 356
7.5. Kredietrisico op tegenpartijen 357
7.6. Marktrisico 359
7.6.1. Renterisico "banking book" 359
7.6.1.1. Beheer van renterisico 359
7.6.1.1.1. Risicobeleid, limietenkader en rapportage 359
7.6.1.1.2. Beleid voor afdekking en risicobeperkingstechnieken 360
7.6.1.1.3. Blootstelling aan renterisico in het bankboek 360
7.6.2. Marktrisico in de handelsportefeuille 361

7.6.2.1. Beheer van marktrisico's 361
7.6.2.1.1. Risicobeleid, limietenkader en rapportering 361
7.6.2.1.2. Beleid voor afdekking en risicobeperkingstechnieken 361
7.6.2.1.3. Blootstelling aan marktrisico voor het handelsboek 361
7.6.3. Valutarisico 362
7.7. Operationeel risico 362
7.7.1. Beheer van operationele risico's 363
7.7.1.1. Risicobeleid, limietenkader en rapportering 363
7.7.1.2. Kader voor controle en beperking van operationele risico's 363
7.7.1.3. Beveiligingsrisico's 364
7.7.1.4. Compliance risico's 365
7.8. Andere risico's 367
7.8.1. Politiek en regelgevingsrisico 367
7.8.2. Modelrisico 367
7.8.3. ESG risico 368
7.8.4. Pensioenrisico 370
7.8.5. Bedrijfsrisico 370
7.8.6. Afwikkelingsrisico 370
7.8.7. Effectiseringsrisico 371

8. Overzicht van de belangrijkste gehanteerde waarderingsgrondslagen voor financiële verslaggeving 372

8.1. Algemeen 372
8.2. Consolidatie 372
8.3. Opname in de balans 373
8.3.1. Opnemen / niet langer opnemen in de balans 373
8.3.2. Transactiedatum en afwikkelingsdatum 374
8.4. Financiële activa 374
8.4.1. Business model (bedrijfsmodel) 374
8.4.2. Contractuele kasstromen uit financiële activa 374
8.4.3. Specifieke regels 375
8.4.4. Classificaties 375
8.4.4.1. Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa (trading) 375
8.4.4.2. Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies 375
8.4.4.3. Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen 375
8.4.4.4. Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) 375
8.4.4.5. Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs 376
8.4.4.6. Herclassificaties 376
8.4.5. Waardeverminderingen 376
8.4.5.1. Schatting van het kredietrisico 377
8.4.5.2. Bepaling van de waardevermindering 378
8.4.5.3. Wanbetaling 378
8.4.5.4. Bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot gekochte financiële activa of financiële activa die reeds bij hun ontstaan een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan 379
8.5. Financiële verplichtingen 379
8.5.1. Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële verplichtingen 379
8.5.2. Financiële verplichtingen die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen 379
8.5.3. Overige financiële verplichtingen 380
8.6. Reële waarde van financiële activa en verplichtingen 380
8.7. Verkoop en retrocessie van effecten 380
8.8. Verstrekte financiële waarborgen 381
8.9. Saldering van een financieel actief en een financiële verplichting 381
8.10. Derivaten en afdekkingstransacties 381
8.10.1. Boekhouding en waardering 381
8.10.2. Afdekking 382
8.10.3. In contracten besloten derivaten 383
8.11. Materiële vaste activa 383
8.12. Andere immateriële vaste activa 384
8.13. Overheidssteun 385
8.14. Bedrijfscombinaties (IFRS 3) 385
8.15. Bijzondere waardevermindering van niet-financiële activa 386
8.16. Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen 386
8.17. Rentebaten en -lasten 386
8.18. Baten en lasten uit provisies en vergoedingen 387
8.19. Dividenden 387
8.20. Gerealiseerde en niet-gerealiseerde winsten en verliezen 387
8.21. Inkomstenbelastingen 388
8.22. Lease-overeenkomsten 388
8.23. Personeelsverloning 389
8.24. Geldmiddelen, kasequivalenten en kasstromen 390
8.25. Effecten van wisselkoerswijzigingen 390
8.26. Eigen vermogen 391
8.27. Bijkomende informatie 391
8.27.1. Belangrijkste bronnen van schattingsonzekerheid 391
8.27.2. Gebeurtenissen na balansdatum 391
8.27.3. Wijzigingen in de schattingen en in de waarderingsgrondslagen 392

Jaarverslag

Terugblik van de CEO op 2024

2024, een grand cru voor Crelan

2024 was een buitengewoon jaar voor de Crelan Groep. We hebben dit jaar immers de fusie en IT integratie tussen AXA Bank en Crelan afgerond. Een grootscheepse operatie die al enkele jaren tot in de puntjes werd voorbereid, met een grotere en sterkere entiteit als resultaat.

Deze fusie en de integratie van de IT-systemen waren een succes dankzij de inzet en samenwerking van alle betrokkenen – interne medewerkers, bankagenten en hun teams – én uiteraard dankzij het vertrouwen van onze klanten.

Crelan krijgt voortaan een nog prominentere plaats in het Belgische bankenlandschap. Toch blijven we trouw aan onze waarden en zijn we nog steeds een lokale bank met een persoonlijke service.

Crelan kijkt vandaag vastberaden naar de toekomst. Na de migratie en de fusie is het nu tijd voor de transformatie van de bank. We willen de kwaliteit van onze diensten nog verder verbeteren, ons digitale aanbod uitbreiden, onze processen op het gebied van beveiliging versterken en om een coöperatief ecosysteem creëren.

We zijn ons niet alleen ten volle bewust van de uitdagingen die ons te wachten staan, maar ook van de kansen die we krijgen. In een wereld vol onzekerheden die voortdurend evolueert, blijven we bijzonder gevoelig voor de uitdagingen die zich buiten onze muren afspelen. Denk bijvoorbeeld aan de evoluties op de markt, de technologische vooruitgang, de geopolitieke situatie of de maatschappelijke en ecologische veranderingen.

Met deze uitdagingen voor ons blijft het onze prioriteit om te luisteren naar onze klanten – particulieren, ondernemers en land- en tuinbouwers – en hen concreet bij te staan in hun privéleven en bij de uitbouw van hun beroepsactiviteit. Als coöperatieve, lokale en Belgische bank neemt Crelan immers haar verantwoordelijkheid ten opzichte van haar klanten en coöperanten ernstig en staat ze aan hun zijde, ook in moeilijke tijden.

Onze ambitie is duidelijk: steeds relevantere en efficiëntere oplossingen bieden en tegelijkertijd streven naar harmonieuze en duurzame ontwikkeling.

Het voorbije jaar hebben we een stevige basis gelegd waar we dit jaar op verder bouwen. We kijken er alvast naar uit om samen de uitdagingen van de toekomst aan te gaan.

Dit jaarverslag weerspiegelt van onze vooruitgang, onze toekomststrategie en onze wil om een positieve impact teweeg te brengen, zowel voor onze klanten als voor al onze stakeholders.

De groep tekent een uitstekend nettoresultaat van 192,3 miljoen euro op voor 2024. De financiële structuur van de Crelan Groep blijft zeer solide en blijft met een hoge totale solvabiliteitsratio van 35,3% ook ruim boven de wettelijke vereisten.

Commercieel gezien bereikte het totale bedrag aan leningen dat in 2024 door de groep werd verstrekt 6,1 miljard euro en bedroeg de totale kredietportefeuille tot 49,5 miljard euro, ondanks de moeilijke marktomstandigheden voor zowel particuliere als zakelijke klanten.

Deze mooie resultaten zijn het resultaat van de dagelijkse inzet van onze agenten en medewerkers op het hoofdkantoor. Ze worden ook ondersteund door het vertrouwen van onze 296.751 coöperatieve aandeelhouders en onze 1,7 miljoen klanten. Onze oprechte dank voor de inzet en het vertrouwen.

Philippe Voisin,
CEO van Crelan

Wie zijn we?

De Groep Crelan, dat zijn 4.327 enthousiaste medewerkers - zowel personeelsleden als zelfstandige bankagenten en hun medewerkers - die elke dag het beste van zichzelf geven voor 1,7 miljoen klanten.

De financiële groep wordt gevormd door de cv CrelanCo, de nv Crelan en de nv Europabank. Ze neemt naar balanstotaal de vijfde plaats in van de Belgische retailbanken.

In het straatbeeld is de groep Crelan dus vertegenwoordigd met twee banklogo's: Crelan en Europabank.

CrelanCo cv is voor **100% aandeelhouder** van de Groep Crelan. Het maatschappelijk kapitaal van deze erkende coöperatieve vennootschap wordt gevormd door de participatie van **296.751 coöperatieve aandeelhouders**. Zij zijn allemaal een stukje mede-eigenaar van onze bankengroep.

De coöperatieve wortels van Crelan gaan terug tot de jaren zestig en vinden hun oorsprong in de sterke band van de bank met de Belgische land- en tuinbouwsector. De eerste coöperatieve kassen zamelden spaargelden onder de landbouwers in, waarmee de bank op haar beurt landbouwkredieten kon toestaan. Vanaf de jaren negentig traden de coöperatieve kassen ook toe tot de aandeelhoudersstructuur van Crelan en speelden zo een belangrijke rol in de privatisering van de oorspronkelijk financiële staatsinstelling. Sinds november 2015 zijn alle toenmalige coöperatieve kassen gefusioneerd en is CrelanCo de enige aandeelhouder.

De groep Crelan is naast een coöperatieve ook een 100% Belgische bankengroep met het beslissingscentrum in eigen land en met een aanbod en dienstverlening die zich uitsluitend op de Belgische markt richten.

De bank Crelan is **een federatie van kredietinstellingen**, gevormd door Crelan nv en haar aandeelhouder, cv CrelanCo. Tussen beide geldt een volledige solidariteit.

Crelan biedt een ruim aanbod bank- en verzekerings-producten aan voor particulieren, zelfstandigen en KMO's. Crelan wil haar klanten geen losse producten maar totaaloplossingen aanbieden - met betaalformules, spaar- en beleggingsproducten, kredietvormen en verzekeringspolissen die via makelaars worden verkocht. Crelan maakt hiervoor gebruik van een eigen productaanbod dat wordt uitgebreid met producten van een aantal partners, die elk een referentie zijn binnen hun domein. Het gaat dan over schadeverzekeringen van AXA Belgium, levensverzekeringen van Allianz en beleggingsformules van Amundi, Econopolis Wealth Management en AXA Invest Managers.

Daarnaast is de bank met een gespecialiseerd productengamma de bevoorrechte partner van de land- en tuinbouwers en van de grote ondernemingen uit de land- en tuinbouwsector.

Vraag je onze klanten waarom ze voor Crelan kiezen, dan is **de vertrouwensband** die ze hebben met hun Crelan-bankagent steevast één van de redenen. We gaan er dan ook prat op om financieel advies dicht bij de klant te brengen. Niet alleen via digitale bankkanalen, maar ook via ons netwerk van zelfstandige bankagenten die de lokale buurt en hun klanten goed kennen. 680 kantoordeuren staan dagelijks voor onze klanten open.

Tevreden klanten bereik je enkel via tevreden medewerkers. Daarom schenkt Crelan continu aandacht aan het welzijn op het werk en mocht de bank in 2024 voor de negende keer op rij het label van Top Employer ontvangen.

Duurzame beslissingen en maatschappelijk engagement onder meer via CrelanCo Foundation vinden we een evidentie. Voor meer informatie over dit onderwerp, zie hoofdstuk B.3 - Entiteitspecifiek onderwerp: Coöperatief bankieren, pagina 194 van het CSRD-rapport.

europabank

Anders dan de naam doet vermoeden is Europabank, een Belgische bank, met een Gentse thuisbasis en maakt ze al sinds 2004 deel uit van de groep Crelan.

Als **dochteronderneming van Crelan** biedt Europabank een specifiek producten- en dienstengamma aan voor particulieren en ondernemers. Ze is vooral bekend voor haar **specialisatie in consumentenkrediet** voor particulieren en ondernemers.

Handelaars en ondernemers kennen de bank ook als **verwerker van transacties met debetkaarten en de kredietkaarten Visa en MasterCard** en als aanbieder van **financiële leasing en renting**.

De bank telt 47 bankkantoren.

In tegenstelling tot Crelan werkt Europabank niet met een kantorennet van zelfstandige bankagenten, maar uitsluitend met personeelsleden.

Binnen de groep wordt er op commercieel, technisch en financieel vlak samengewerkt.

Cijfers op 31/12/2024

Bedrijf	Aantal medewerkers	Aantal kantoren	Aantal klanten	Aantal coöperatieve aandeelhouders	Actief in
Crelan	3.935*	680	1.508.766	296.751	België
Europabank	392	47	197.425	-	België

*1.327 personeelsleden en 2.608 agenten en medewerkers in het zelfstandig agentennet

Meer informatie over de geschiedenis van Crelan en de Groep Crelan vindt u op www.crelan.be.

Structuur en aandeelhouderschap

De NV Crelan en de erkende coöperatieve vennootschap, de CV CrelanCo, vormen samen een federatie van kredietinstellingen, waarbij de NV Crelan de centrale instelling is. Tussen beide is er een volledige solidariteit en daarom worden de resultaten van de NV Crelan en de CV CrelanCo geglobaliseerd.

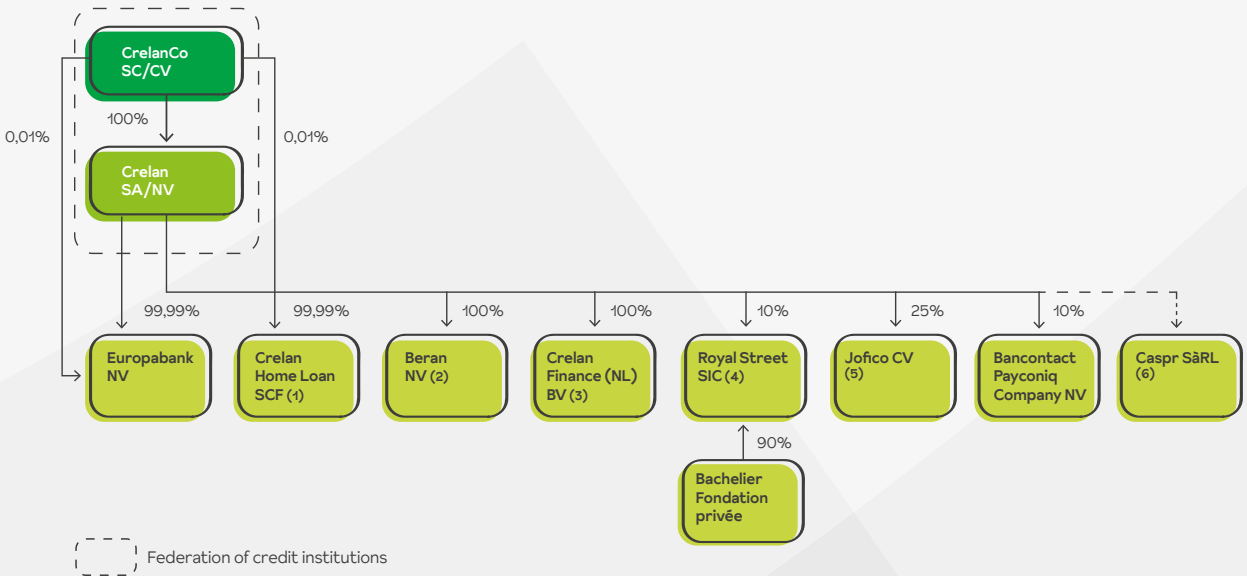
De CV CrelanCo bezit 100% van de aandelen en stemrechten in de NV Crelan. Het coöperatief kapitaal van CrelanCo is op 31 december 2024 in handen van 296.751 coöperatieve aandeelhouders.

Het directiecomité van de NV Crelan staat in voor het operationele beleid van zowel de NV Crelan, als voor de CV CrelanCo.

Het geheel gevormd door de NV Crelan en de CV CrelanCo wordt in dit verslag als "Crelan" of "de Bank" aangeduid, terwijl de bredere benaming "Groep Crelan" of "de Groep" verwijst naar alle entiteiten of dochtervennootschappen die hierna vermeld worden en die door volledige integratie in de consolidatie zijn opgenomen.

De rekeningen van Europabank zijn inbegrepen in de consolidatieperimeter van de Groep Crelan volgens het Koninklijk Besluit van 23 september 1992 over de geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstellingen.

Volgend schema toont een vereenvoudigd overzicht van de structuur van de Groep Crelan.

(1) French special vehicle (SPV) issuing covered bonds backed by mortgage loans (name change upon approval)
(2) Belgian entity owning the land where the Berchem HQ is built upon
(3) Dutch special vehicle (SPV) issuing EMTN's (name change upon approval)
(4) Belgian special vehicle (SPV) issuing RMBS's (actually unused)
(5) Belgian cooperative company focusing on joint operations of ATM'
(6) Luxembourg special vehicle (SPV) issuing RMBS's. Although Crelan is not shareholder, it exercises control so that Caspr SàRL falls within the consolidation perimeter.

Crelan en AXA Bank Belgium zijn sinds 10 juni 2024 Crelan

De fusie tussen Crelan en AXA Bank Belgium werd afgerond op 10 juni 2024. Deze fusie is het sluitstuk van een proces dat begon met de overname van AXA Bank Belgium door Crelan eind 2021. Ze werd tot een goed einde gebracht dankzij fantastisch teamwerk.

De fusie brengt ons in de mogelijkheid om een robuustere financiële entiteit te creëren. Door onze expertise te bundelen kunnen we onze klanten en medewerkers beter bedienen. Crelan is een nieuw tijdperk ingegaan en is vandaag de 5e grootste bank van het land. Tegelijk blijft de bank trouw aan zijn waarden van nabijheid.

Nu deze mijlpaal achter de rug is, kunnen we ons nog meer richten op het ontwikkelen van moderne, concurrerende financiële diensten voor onze klanten, terwijl we trouw blijven aan onze coöperatieve waarden. Samen met onze onafhankelijke agenten willen we kwaliteitsdiensten aanbieden die voldoen aan de behoeften van onze klanten en coöperanten.

Onze toekomst na de fusie

2024, een uitzonderlijk jaar

2024 is een belangrijk jaar in de geschiedenis van Crelan. Het was een jaar boordevol complexe uitdagingen, maar ook en vooral het jaar waarin de fusie tussen Crelan en AXA Bank Belgium werd afgerond.

We hebben de pagina van de fusie omgedraaid, maar hier houdt het verhaal voor Crelan niet op. Integendeel zelfs. We beginnen vandaag aan een nieuw hoofdstuk: dat van de transformatie van de bank, waarbij onze klanten en coöperanten op de eerste plaats zetten nog steeds ons hoofddoel blijft.

Doen waar we goed in zijn en zorgen voor onze coöperatieve aandeelhouders en onze klanten

" Ik ben al 40 jaar een bevoorrechte getuige van de evolutie van de Groep Crelan. Twee elementen hebben in die evolutie altijd centraal gestaan: we doen waar we goed in zijn zonder onnodige risico's te nemen en zorgen voor onze coöperatieve aandeelhouders en onze klanten. Die filosofie zit in ons DNA en heeft ons gebracht waar we vandaag staan. De Raad van Bestuur blijft trouw aan deze principes en wil dat ook in de toekomst zo houden. Een coöperatieve bank moet de belangen van haar coöperatieve aandeelhouders, klanten en medewerkers als een goede huisvader verdedigen. Dankzij hen konden we dit fantastische fusieproject Crelan – AXA Bank Belgium tot een goed einde brengen en de solvabiliteit en de rendabiliteit van de Groep tegelijkertijd nog versterken. Dit alles maakt de bank tot wat ze vandaag is: een moderne, solvabele bank die de nodige knowhow en financiële middelen heeft om met vertrouwen de toekomstige uitdagingen aan te gaan. Samen met onze zelfstandige agenten bezorgen we onze klanten en coöperanten blijvend een excellente service. Ik wil hen allen hiervoor hartelijk danken in naam van de Raad van Bestuur"

Luc Versele, voorzitter van de Raad van Bestuur van Crelan nv.

Blik op de toekomst met ambitie en verantwoordelijkheid

"2024 was een uitzonderlijk jaar voor Crelan. De fusie met AXA Bank Belgium werd een feit. Deze fusie is een collectief succes, waar we trots op mogen zijn. Mijn oprechte dank gaat naar de medewerkers van Crelan voor hun inzet, naar onze Raad van Bestuur voor zijn visie en steun, alsook naar onze coöperanten en klanten voor hun vertrouwen in onze bank. Samen slagen we erin onze krachten te bundelen om een sterke toekomst op te bouwen en tegelijk trouw te blijven aan onze coöperatieve waarden. We richten onze blik op de toekomst met ambitie en verantwoordelijkheid, en houden hierbij onze identiteit in ere."

Benoît Bayenet, voorzitter van de Raad van Bestuur van CrelanCo.

"De voltooiing van de ongeziene fusieoperatie tussen Crelan en AXA Bank Belgium bewijst het: willen is kunnen. Crelan is erin geslaagd de migratie tot een goed einde te brengen en lanceert nu, zes maanden later, een transformatieproject. Het is een grote uitdaging, die we dan ook graag in de verf zetten. 2025 staat in het teken van drie sleutelwoorden: samenhang, openheid en verantwoordelijkheid.
Samenhang, want we willen onze klanten nog beter van dienst zijn. Openheid naar anderen toe en naar een wereld in volle transformatie. En verantwoordelijkheid, die eigen is aan een bank."

Philippe Voisin, CEO van Crelan.

"De fusie tussen AXA Bank Belgium en Crelan past binnen een langetermijnvisie die onze bankgroep verder versterkt en ons in staat stelt nog efficiënter op de behoeften van onze klanten in te spelen. Banken moeten aanzienlijke investeringen doen: enerzijds in digitale diensten, die performant moeten zijn en op de behoeften van vandaag moeten inspelen, en anderzijds in de implementatie van reglementeringen die voortdurend evolueren. En dat terwijl de winstmarges eerder beperkt zijn. De grootte van een bank speelt dus een niet te verwaarlozen rol. Crelan is nu dubbel zo groot als vroeger en verstrekt ook diensten aan dubbel zoveel klanten. Zo kunnen we een hogere rendabiliteit van onze investeringen verzekeren."

Emmanuel Vercoustre, CFO.

Visie 2030

Onze toekomstvisie steunt op drie pijlers:

- **Een vertrouwenspartner zijn, die zijn klanten een uitmuntende dienstverlening aanbiedt.**
- **Ons coöperatieve engagement tonen en onze coöperatieve cultuur versterken.**
- **Een significante impact hebben op de samenleving en bijdragen aan een sociale en inclusieve Belgische samenleving.**

"Als coöperatieve bank willen we een vertrouwenspartner zijn, die het financiële leven van zijn klanten vereenvoudigt en beschermt, met een significante impact op de Belgische samenleving. We blijven doen waar we goed in zijn, met name op het gebied van retail en woonkredieten, maar gaan ons dankzij de inzet van alle entiteiten van de groep en onze partners – AXA, Amundi, Alllianz en Econopolis – ook op andere segmenten richten."

Pieter Desmedt, CRO van Crelan.

Naar de transformatie van ons kantorennetwerk

"2024 was een uitzonderlijk jaar, want ondanks de vele operaties die het migratieproces vereiste, bleef onze winkel draaien, zoals ze zeggen. Opmerkelijk is dat we in dat unieke jaar al onze doelen die we ons hadden gesteld, hebben gerealiseerd. Die doelstellingen lagen in lijn met onze gebruikelijke doelstellingen en we handhaafden dezelfde kwaliteitsvereisten als altijd. We zijn onze agenten en hun teams heel dankbaar voor deze krachttoer.

Onze kantoren ondergingen een ware make-over en werden in de kleuren van onze nieuwe branding gezet. Zes maanden na de fusie was de nieuwe look overal een feit. We zijn op dit moment volop bezig met de transformatie van ons netwerk, dat op een zeer positieve manier aan het evolueren is. Zo willen we vermijden dat we twee Crelan-kantoren in dezelfde straat hebben. Maar het belangrijkste is dat we beschikken over goed uitgeruste kantoren, verspreid over het hele land, met specialisten in elk vakgebied."

Joris Cnockaert, CCO.

Op weg naar de transformatie van onze IT-omgeving

"In september 2024 lanceerden we een transformatieplan, dat nodig is voor de ontwikkeling van onze bank. Het is als het ware de tweede helft van een match, waarvan de fusie de eerste helft vormde. Een ambitieus plan, gespreid over drie jaar. De bedoeling is de kwaliteit van onze diensten nog verder te verbeteren, ons digitale aanbod uit te breiden, onze processen op het gebied van beveiliging te versterken en om een coöperatief ecosysteem te creëren."

Frédéric Mahieu, CIO.

Een geslaagde harmonisering van het hr-statuut

"In 2024 bereikten we een overeenkomst om de hr-statuten van de medewerkers van Crelan en die van de voormalige AXA Bank Belgium te harmoniseren. Vandaag zijn we allemaal Crelan en sinds 1 januari 2025 werken we allemaal in het kader van deze nieuwe, geharmoniseerde voorwaarden. In het begin van het jaar lanceerden we ook een nieuwe campagne rond employer branding, met als doel Crelan te positioneren als employer of choice."

Jean-Paul Grégoire CHRO.

2024 in een oogopslag

De markten

Context

2024 zou het jaar worden van de 'zachte landing' – een beeld dat aangeeft dat de economie wereldwijd, maar vooral in Europa en de VS, afstevende op een goed voelbare vertraging van de economische groei (vandaar 'landing'), waarbij een regelrechte recessie wellicht kon vermeden worden (een 'zachte' landing). De arbeidsmarkt zou in dat scenario merkbaar verzwakken, zonder te 'kraken'. Een dergelijke afkoeling werd alom verwacht en zelfs in zekere mate verwelkomd: een beperkte vertraging van de economische groei zou helpen om de laatste restanten van overtollige inflatie weg te werken.

Het jaar 2024 werd ingezet met een algemene verwachting dat de inflatiedynamiek in de grote ontwikkelde economieën voldoende verzwakt was om de centrale banken, met name de europese Centrale Bank (ECB) en de Amerikaanse Federal Reserve (Fed), groen licht te geven om het rentebeleid om te gooien. 2022 en 2023 werden gedomineerd door een scherpe stijging van de beleidsrente in zowel de eurozone als de VS (en vele andere economieën), als reactie op de sterk uit de hand gelopen inflatie.

2024 zou het jaar van de ommezwaai (of 'pivot') voor het rentebeleid worden. In de VS was die ommezwaai in het najaar van 2023 min of meer 'beloofd' door de Fed. Obligatiebeleggers anticipeerden al volop op de nakende renteverlagingen, waardoor de Amerikaanse marktrente eind 2023 scherp daalde. Ze bleven in de eerste helft van 2024 op hun honger zitten: de alom verwachte ommekeer in de beleidsrente bleef uit, en de rentemarkt moest voortdurend haar verwachtingen bijstellen, wat leidde tot de nodige volatiliteit op de obligatiemarkten.

Een belangrijke reden voor deze verschuivende renteverwachtingen ligt in de Amerikaanse groeicijfers, die quasi voortdurend de verwachtingen overtroffen, wat sommige economen ertoe bracht hun discours te wijzigen van 'zachte landing' naar 'geen landing'. De Amerikaanse economische groei bleef aan kracht winnen, ook in de tweede jaarhelft, onder meer dankzij aanzienlijke overheidsinvesteringsprogramma's, een sterke arbeidsmarkt en hoge consumentenuitgaven.

In de Eurozone bleef het 'geen landing'-discours uit. De europese economie kon ternauwernood aan een recessie ontsnappen, maar daarmee eindigt het positieve nieuws. Verschillende landen, met name Duitsland, scheerden rakelings langs een terugval in de economische activiteit. In heel europa gaat de industrie door zwaar weer door een combinatie van structurele en cyclische factoren. Bij de eerste verdient een zware kostenhandicap tegenover de VS en China bijzondere vermelding, meer bepaald op vlak van energiebevoorrading. Bij de cyclische tegenwind speelt in het algemeen de lagere economische groei bij belangrijke handelspartners, en dan vooral China, parten.

De zwakte in de industriële activiteit in Europa kon grotendeels gecompenseerd worden door redelijke activiteit in de dienstensector, ook al zagen we daar in de tweede jaarhelft een zeker verlies aan dynamiek optreden. Tegelijk is het zonder meer positief dat de arbeidsmarkt geen noemenswaardige verzwakking kende en dat de reële koopkracht van de Europese consumenten stijgt, dankzij een combinatie van stijgende lonen en dalende inflatie. Alleen blijven de Europese consumenten weigerachtig om die gestegen koopkracht ook in werkelijke consumptie om te zetten. Net dat is één van de redenen voor de kloof tussen Europa en de VS wat betreft groei.

Geopolitieke spanning was er in overvloed in 2024. De oorlogen in Oekraïne en in het Midden-Oosten sleepten zich verder, met onnoemelijk menselijk leed, maar met relatief weinig economische verstoring tot gevolg. De energieprijzen, die het meest waarschijnlijke 'kanaal' van stress zouden vormen tussen de geopolitieke broeihaarden en de wereldeconomie, bleven zich beheerst gedragen. De olieprijs bewoog in een vork van ca.70 tot 85 USD/vat. De geopolitieke opwaartse prijsdruk werd meer dan gecompenseerd door een zwakkere vraag naar olie, vooral uit China.

De gevolgen van de geopolitieke situatie mogen dan beperkt gebleven zijn, aan 'gewone' politieke turbulentie was er evenmin gebrek. De Duits-Franse as, die de Europese Unie 'trekt', werd politiek verlamd. De onpopulaire regering Scholz slaagde er niet in de kwakkelende Duitse economie naar een heropleving te leiden, en zag zich genoodzaakt verkiezingen uit te schrijven, waardoor het broodnodige relancebeleid nog langer uitbleef. In Frankrijk reed president Macron zich vast in een politiek moeras na de vervroegde parlementsverkiezingen. Markten zijn niet erg vergevingsgezind voor deze politieke avonturen en het renteverschil tussen Frans en Duits staatspapier loopt verder op, als indicatie dat beleggers een hogere risicopremie eisen op obligaties van met schulden beladen, traag groeiende, politiek instabiele lidstaten. België blijft voorlopig uit het vizier van de markten.

In 2024 stonden ook buiten Europa belangrijke verkiezingen op de agenda. 50% van de wereld-bevolking ging naar de stembus en in vele gevallen stemden kiezers tegen de regerende partij(en). In India, de grootste democratie ter wereld, werd premier Modi wel in zijn rol bevestigd. Onder zijn vorige regering groeide India uit tot een snelgroeiende economie, die gedeeltelijk de rol kon overnemen die China tot bij het uitbreken van de COVID-pandemie speelde. De Chinese economie bleef kampen met een relatief zwakke groei. Het groeimodel dat de voorbije decennia zo

succesvol was – de uitbouw van een kostenefficiënte industrie gericht op export —zit sinds COVID in het slop. Pogingen van de Chinese overheid om de omslag te maken naar een model dat meer gestoeld is op binnenlandse consumptie lopen traag en missen overtuigingskracht. Overheidsstimuli werden door de markten als ontoereikend beoordeeld.

De meest cruciale verkiezing vond op 6 november 2024 plaats in de VS. Niet alleen haalde Donald Trump opnieuw het presidentschap binnen, de Republikeinse partij slaagde er ook in om zowel in de Senaat als in het Huis van Afgevaardigden een (weliswaar kleine) meerderheid te verzilveren. Daarmee heeft de regering Trump bij haar aantreden in januari 2025 een sterk mandaat om een protectionistische handelsagenda uit te voeren, die de wereldeconomie de komende jaren zal bepalen. Met name het aangekondigde voornemen om een universele invoerheffing in te voeren op alle import dreigt verstrekkende gevolgen te hebben, niet alleen door de directe kost van de heffingen maar vooral door de zeer grote handelsonzekerheid die ermee gepaard gaat.

Impact op de markten

Naarmate het jaar vorderde tekende zich een scherpe tweedeling af tussen de obligatie- en aandelenmarkten. Op die laatste heerste bijna het hele jaar lang een optimistische stemming, terwijl het sentiment op de rentemarkt in het najaar een gedaantewisseling onderging.

De obligatiemarkten startten het jaar in de hoop en de verwachting dat zowel de Fed als de ECB snel hun 'beloofde' ommezwaai naar een versoepelend rentebeleid zouden maken. Die bleef echter maandenlang uit door sterker dan verwachte inflatiecijfers, met name in de VS, waardoor zowel de korte- als langetermijnrente er weer stegen: de markt moest zich voortdurend aanpassen aan de nieuwsstroom over inflatie en de, in de VS, sterker dan verwachte groei- en werkgelegenheidscijfers. Vanaf de zomer van 2024 kwamen de obligatiemarkten in rustiger vaarwater, toen de ECB als eerste grote centrale bank de beleidsrente verlaagde, en de Fed liet blijken dat ze klaar was om in het najaar eenzelfde stap te zetten.

Toen de waarschijnlijkheid van een Trump-overwinning in het najaar toenam begon de Amerikaanse obligatiemarkt de zogenaamde 'Trump-trade' in te prijzen: de marktrente steeg, in de verwachting dat het Trump-beleid groeiondersteunend én wellicht ook inflatoir zou zijn. De Europese rentemarkt volgt gedeeltelijk deze stijgende trend. Obligaties eindigden het jaar doorgaans positief, maar met eerder matige returns.

Een heel andere stemming heerste op de aandelen-markten, die een erg sterk jaar kenden, met opnieuw de Amerikaanse beurs als uitblinker. Het Artificial Intelligence (AI)-thema bleef, ruim een jaar na de introductie van ChatGPT, de beleggers begeesteren.

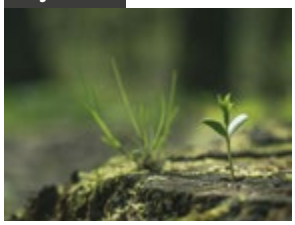
Meer dan de helft van de stijging van de S&P500-index (+23,31%) kwam voor rekening van de zogenaamde 'Magnificent 7'-aandelen. De wereldwijde MSCI World Index, waarin de Amerikaanse beurs uiteraard dominant is, liet een prestatie van +19,19% optekenen (in USD). De MSCI EMU Index (die aandelen uit de eurozone weerspiegelt) bleef steken op de helft van die return (+10,34% in EUR). De Japanse beurs deed het goed (MSCI Japan Index +15,5% in EUR), net als de beurzen van opkomende landen (MSCI Emerging Markets +15,3% in EUR).

Ten slotte tekende er zich nog een sterke evolutie van de goudprijs af, die met een stijging van 27% de prestatie van de Amerikaanse beurs evenaart.

De USD noteerde met 6,6% ten opzichte van de EUR.

Gebeurtenissen van 2024

16 januari

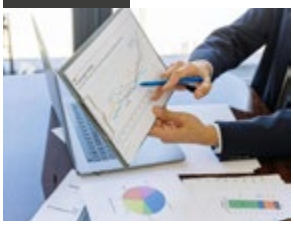
Crelan lanceert met succes een **tweede uitgifte van groene obligaties voor institutionele beleggers**. Het gaat om een SNP (senior non-preferred note) in de vorm van een groene obligatie met de volgende kenmerken: looptijd van 8 jaar met een calloptie na 7 jaar, een vaste jaarlijkse coupon van 5,25% en een uitgifteprijs van 99,76%. We hebben een bedrag van € 750 miljoen opgengesteld en dit aanbod trok veel belangstelling. Dit bewijst de soliditeit van Crelan en het vertrouwen van institutionele beleggers in onze Groep. Het aanbod werd 2,6 keer overtekend.

16 januari

Crelan is **voor de 9e keer op rij Top Employer in België**. Het Top Employers Institute-programma certificeert bedrijven op basis van hun deelname en resultaten in de 'HR Best Practices Survey'.

6 februari

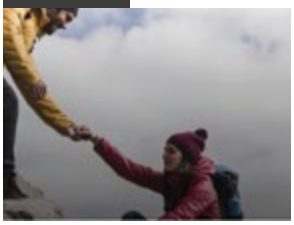
Lancering van **Fronteo Leningen op afbetalingen** in het Crelan-netwerk, een nieuwe eenvoudige, efficiënte en performante toepassing voor de verwerking van LOA-dossiers.

7 februari

Het **Better Together**-evenement brengt meer dan 800 collega's van het hoofdkantoor samen. Op het hoofdmenu stond een basketbalwedstrijd tussen onze **Belgian Cats** en het Amerikaanse nationale team. Met de steun van een afgeladen Sportpaleis wisten onze Belgian Cats de legendarische tegenstanders bijna te verslaan. Ze verloren nipt, maar kwalificeerden zich wel voor de Olympische Spelen in Parijs. In het kader van deze kwalificatiecampagne van de Belgian Cats werden ook evenementen georganiseerd voor de bankagenten en coöperanten van Crelan.

9 februari

Lancering van **Care4u**, een ondersteuningsprogramma voor medewerkers en managers. Dit programma voor medewerkers en hun gezinsleden biedt toegang tot praktische informatie en psychologische counselingsessies over een breed scala aan onderwerpen.

24 tot 25 februari

Crelan neemt deel aan de **Agri Days van Doornik**, na de Beurs van Libramont het grootste landbouwevenement in Wallonië.

4 maart

Crelan presenteert haar **jaarresultaten aan de pers** en benadrukt de uitstekende prestaties die in 2023 werden neergezet, ondanks de moeilijke conjunctuur en de geopolitieke onzekerheid waarmee de economische spelers te maken kregen. Het bedrijfsresultaat, dat met 74% stijgt, getuigt van de relevantie van de positionering van de bank: een bank die dicht bij haar klanten staat via lokale agentschappen.

5 maart

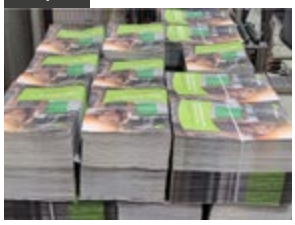
In samenwerking met de **Universiteit van Gent** organiseert de **CrelanCo** Foundation een boeiend seminarie. Dit seminarie is gewijd aan de korte keten en de 'uitbreiding van de land- en tuinbouwsector'.

21 maart

Crelan is aanwezig op het **congres van de FWA** over **'financiën, economie, politiek... Hoe maken we van duurzaamheid een bondgenoot voor de landbouw?'** Philippe Voisin, CEO van Crelan, neemt deel aan de ronde tafel 'Financiën, duurzaamheid en milieu'.

4 april

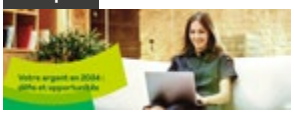
De eerste Welcome Packs zijn toegekomen in de brievenbussen van AXA Bank Belgium-klanten. In totaal worden er **820.000 Welcome Packs** uitgedeeld. Ze bevatten een **brief van Philippe Voisin, een informatie-brochure en een commerciële brochure** over Crelan. Het doel van deze grootschalige operatie is om het voor klanten van AXA Bank Belgium makkelijker te maken om over te stappen naar Crelan.

11 april

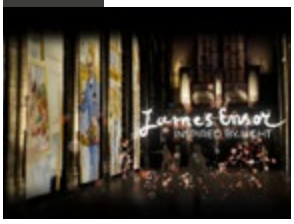

Human Resources en de sociale partners bereiken een **principeakkoord over de standaardisering van de arbeidsvoorwaarden** tussen collega's van Crelan en AXA Bank Belgium.

18 april

Invest Webinar over **'uw geld in 2024: uitdagingen en kansen'**

20 april

Een dagje Oostende, in de voetsporen van Ensor. Deze familiedag georganiseerd door Together@Crelan brengt 66 medewerkers van de bank samen voor een uitstap in het teken van cultuur en ontspanning.

20 april

32 ton rosse muntjes of 300.685,49 EUR ingezameld voor de strijd tegen kanker tijdens de **Operatie Rosse Muntjes**. Dank aan de agentschappen van Crelan voor hun steun aan deze geweldige actie.

23 april

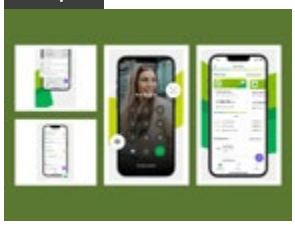
Crelan heeft met succes haar eerste openbare emissie van Tier 2 obligaties afgerond, gericht op institutionele beleggers. Dit Tier 2 kapitaalinstrument heeft de volgende kenmerken: een looptijd van 11 jaar met een optie tot vervroegde aflossing na 6 jaar, een vaste jaarlijkse coupon van 5,375% en een uitgifteprijs van 99,715%. De emissie van €300 miljoen trok veel belangstelling en illustreert zowel de financiële kracht van Crelan als het vertrouwen van institutionele beleggers in onze Groep. De aanbieding was 10 keer overtekend, wat getuigt van het succes van deze operatie.

25 april

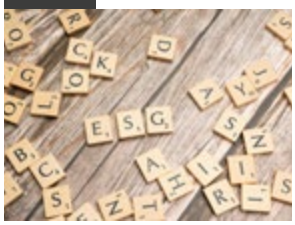

Algemene Vergadering van CrelanCo. Tijdens deze vergadering werd een dividend van 4,25% goedgekeurd, werd een verhoging van het maximumaantal coöperatieve aandelen waarop kan worden ingeschreven aangekondigd en werd het eerste klimaatrapport van Crelan onthuld. De vergadering werd afgesloten met een toespraak van de gerenommeerde bedrijfs-econoom **Geert Noels** die zijn visie uiteenzette over **coöperatief bankieren** als een duurzaam en verantwoord antwoord op het Belgische banklandschap.

29 april

Crelan integreert Bancontact en Payconiq in de Crelan Mobile-app.

06 mei

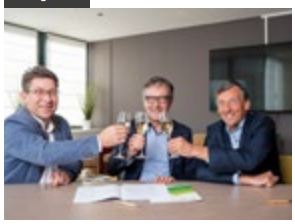
Crelan krijgt een **goede ESG-rating van Morningstar Sustainalytics.**

26 mei

Het CrelanCo Foundation-team schittert op de **20 km van Brussel. 350 CrelanCo-coöperanten** lopen samen **7.000 km** voor het goede doel.

10 juni

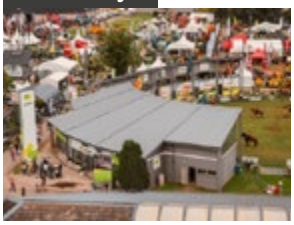
De **fusie en IT-integratie tussen Crelan en AXA Bank Belgium Belgium is officieel**. Om 9 uur 's ochtends ondertekenen Luc Versele, voorzitter van de Raad van Bestuur van de NV Crelan, Benoît Bayenet, voorzitter van de Raad van Bestuur van CV CrelanCo en Eugeen Dieltiëns, secretaris-generaal van de NV Crelan, officieel de documenten die de fusie afronden. Na maanden van intensieve voorbereidingen achter de schermen kunnen we nu de klanten en agenten van AXA Bank Belgium Belgium verwelkomen in de Crelan-familie.

13 juni

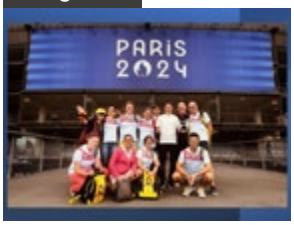

Het eerste 'ex-AXA Bank Belgium'-agentschap draagt de Crelan-kleuren.

26 tot 29 juli

88e editie van de Beurs van Libramont. Crelan is de trouwe hoofdsponsor van dit grote evenement voor de landbouwsector, dat in 2024 200.000 bezoekers trok.

9 augustus

10 medewerkers van het hoofdkantoor krijgen de kans om naar de Olympische Spelen in Parijs af te zakken. Een van de laatste gelegenheden om de gebroeders Borlée, sinds jaar en dag ambassadeurs van Crelan, in actie te zien tijdens een grote wedstrijd.

31 augustus tot 1 september

Crelan is aanwezig op de **Landbouwbeurs van Battice**. Elk jaar verwelkomt deze beurs tussen 20.000 en 25.000 bezoekers, 150 exposanten en 2.000 dieren op een terrein van 10 hectare in het land van Herve.

1 september

Bednet ClassContact

De CrelanCo Foundation kondigt haar steun aan voor een nieuw nationaal doel: **Classcontact en Bednet.** Deze twee verenigingen stellen zieke kinderen in staat om hun studies online verder te zetten en vooral om contact te houden met hun vrienden en school.

14 september

Na een samenwerking van meer dan 13 jaar **nam Crelan afscheid van haar sportambassadeurs: Kevin en Jonathan Borlée** op de Memorial Van Damme.

16 tot 22 september

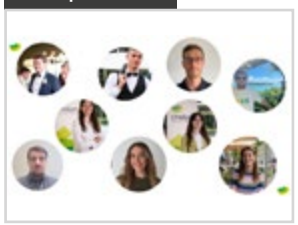
Week van de mobiliteit. Verschillende initiatieven worden gelanceerd om de medewerkers van de bank aan te moedigen zich op een duurzame manier te verplaatsen.

17 september

Van half september tot half november bood Crelan haar medewerkers de mogelijkheid om een '**Climate Fresk'-workshop** te volgen. In slechts **drie uur** leerden de deelnemers alles - of in ieder geval veel meer dan ze al wisten - over de klimaatverandering en de kleine en grote dingen die iedereen dagelijks kan doen om ons milieu te redden.

19 september

Crelan verwelkomt **6 nieuwe medewerkers in het kader van haar Young Graduate-programma.** Dit driejarige programma biedt jonge afgestudeerden de kans om (een eerste) professionele ervaring op te doen in de banksector. De Young Graduates krijgen de kans om te werken aan verschillende projecten binnen verschillende afdelingen en teams. Na drie rotaties wordt de Young Graduate een vaste functie aangeboden bij onze bank.

29 september

CrelanCo-family day in Pairi Daiza: 2.000 coöperanten komen voor deze gelegenheid samen in dit prachtige dierenpark.

1 oktober

Lancering van een **Boost de Brand-campagne**. Het doel is om ons merk meer inhoud te geven en Crelan bij de consumenten te positioneren als dé ideale financiële partner voor woningbouwprojecten, investeringsprojecten en voor ondernemingen.

3 oktober

De **Crelan Investment Summit** bracht voor het eerst alle agenten en Invest-medewerkers samen, van het hoofdkantoor en van onze partners AXA IM, Amundi, Econopolis, Allianz en CrelanCo. Het was een dag vol interessante presentaties en inspirerende workshops.

8 oktober

Presentatie van de Crelan-Corendon-veldritploeg in Berchem. Zeven contractverlengingen werden verwezenlijkt, evenals de aanwerving van de Italiaanse kampioene Sara Casasola.

15 oktober

Moody's geeft in een persbericht aan dat het de **kredietrating van Crelan heeft verhoogd van 'A3' naar 'A2', met een stabiele outlook.** Ook een aantal andere ratings werden opgewaardeerd. De 'A2'-rating weerspiegelt het lage risicoprofiel van de bank.

17 oktober

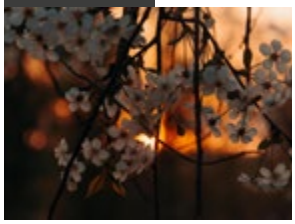
Op **Youca Day** verrichten meer dan 15.000 leerlingen van middelbare scholen in Brussel en Vlaanderen een dagje liefdadigheidswerk. 16 van hen brachten een dag door bij Crelan. Hun werk als 'bankier voor een dag' leverde hen ongeveer **€ 1.000** op, een mooi bedrag dat zal worden geschonken aan projecten van geëngageerde jongeren over de hele wereld.

November

De organisatie van **evenementen voor accountants**, gericht op het samenbrengen van accountants en onze agenten, stond centraal. Onder het thema '**Accountants, belastingadviseurs van de toekomst?**' bezocht het team van Go-to-Market Credit Business maar liefst zes locaties in België: vier in Vlaanderen (Brugge, Gent, Antwerpen en Heusden-Zolder) en twee in Wallonië (Bergen en Luik).

5 november

Invest-campagne van de herfst, persadvertenties en mailings om onze positionering als investeringsbank te versterken.

10 november

Het **nieuwe logo van Crelan** wordt aangebracht op het gebouw van Berchem.

21 november

Op **Take Off Together** vierden we met 2.000 bankagenten en medewerkers van Crelan de geslaagde migratie.

28 november

Voorstelling van Maureen en Chloë, de gezichten van Crelan op sociale netwerken.

11 december

Young@Crelan organiseert een inspirerend evenement rond Artificial Intelligence (AI)!

12 december

Bekendmaking van de resultaten van de **Bank Award. Crelan behaalt de derde plaats** in de categorie 'Bank Award kantorennetwerk'.

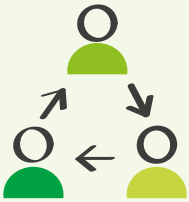
19 december

Wijzigingen in het directiecomité van Crelan met ingang van 1 mei 2025. Emmanuel Vercoustre, onze huidige **Chief Financial Officer,** wil graag nieuwe uitdagingen aangaan, met name door zich te wijden aan niet-uitvoerende bestuursfuncties en zijn vaardigheden als bemiddelaar ten volle te benutten. Op 30 april neemt hij dus afscheid van Crelan en op 1 mei 2025 zal **Pieter Desmedt**, onze huidige **Chief Risk Officer**, hem opvolgen als CFO. **Tiny Ergo** wordt op haar beurt dan onze nieuwe **Chief Risk Officer**. Onder voorbehoud van goedkeuring door de europese Centrale Bank.

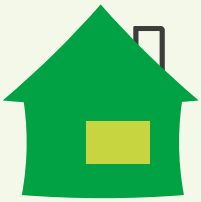
Kerncijfers Groep Crelan 2024

Medewerkers, kantoren, coöperatieve aandeelhouders en klanten

4.327

Medewerkers

727

Kantoren

296.751

Coöperatieve aandeelhouders

1.706.191

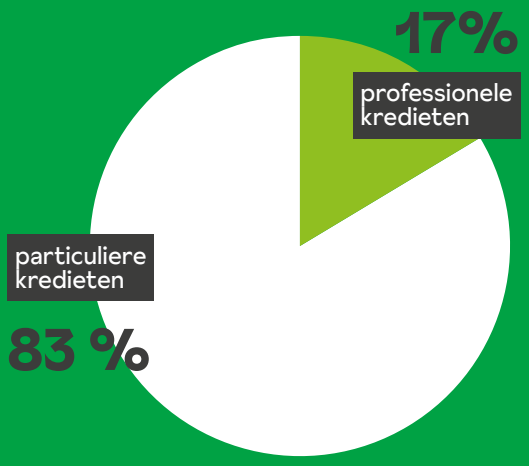
Klanten

Verdeling kredietomloop

Kredietomloop

47,46 miljard EUR

Samenstelling kredietportefeuille

* Waarvan 25,88% aan de land- en tuinbouwers

Geconsolideerde kerncijfers

(In miljoen EUR)

	2024	2023	Evolutie
Deposito's van cliënteel (incl. achtergestelde certificaten)*	44.265,65	42.394,04	+ 4,4%
Kredieten aan klanten (IFRS)	48.723,81	48.433,53	+0,60%
Leningen en vorderingen	49.504,63	49.011,91	+1,00%
Financiële portefeuille	1.873,37	779,19	+58,41%
Eigen vermogen (incl. coöperatief kapitaal)	2.850,30	2.510,07	+11,94%
Totaal activa	55.802,96	53.987,99	+3,25%
Netto resultaat	192,30	207,02	-7,67%

* Het 2023-cijfer van "Deposito's van cliënteel (incl. achtergestelde certificaten)" werd gewijzigd aangezien we de definitie vanaf 2024 hebben aangepast.

Geconsolideerde ratio's

	2024	2023
Cost Income Ratio	73,60%	66,70%
Loan Loss Ratio	0,02%	0,09%
ROE	6,75%	8,25%
ROA	0,34%	0,38%
CET1 Kapitaal ratio	26,98%	25,48%
Tier 1	29,68%	28,39%
CRD Kapitaal ratio	35,30%	30,8%

Legende

CIR (Cost Income Ratio) Plaatst de operationele kosten tegenover de operationele opbrengsten. Indicator voor efficiëntie.
(Voor elke euro opbrengst maakt de groep 73,60 cent kosten.)

Loan Loss Ratio: Plaatst de kredietverliezen tegenover de totale kredietportefeuille. Indicator voor kwaliteit kredietportefeuille.
(Per euro uitstaand krediet lijdt de groep 0,02 cent verlies aan contentieux.)

ROE (Return on equity): Plaatst de nettowinst tegenover het eigen vermogen. Indicator voor rendabiliteit.
(Voor elke euro eigen vermogen behaalt de groep 6,75 cent nettowinst.)

ROA (Return on Assets): Plaatst de nettowinst tegenover het balanstotaal. Indicator voor rendabiliteit.
(Voor elke euro van het balanstotaal behaalt de groep 0,34 cent nettowinst)

Core Equity Tier 1: Plaatst het kernkapitaal tegenover de risico-gewogen activa op de balans. Indicator voor solvabiliteit.
(Voor elke euro risico op de balans heeft de groep 26,98 cent kernkapitaal ter afdekking.)

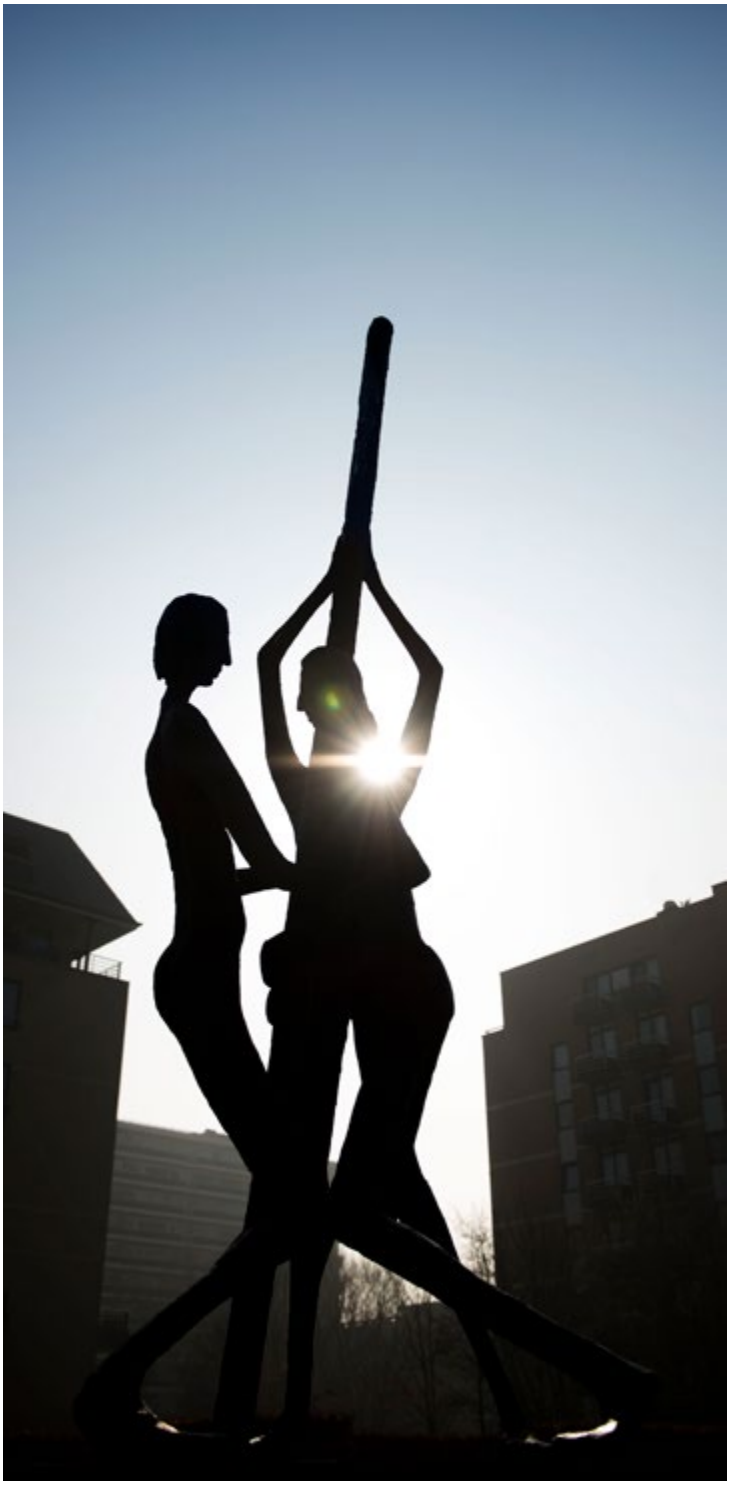
Tier 1: Plaatst het kernkapitaal en AT1 tegenover de risicogewogen activa op de balans. Indicator voor solvabiliteit.
(Voor elke euro risico op de balans heeft de groep 29,68 cent kernkapitaal ter afdekking.)

CRD = Totaal Kapitaal Ratio: Plaatst het kernkapitaal en AT1 en Tier 2 kapitaal tegenover de risicogewogen activa op de balans. Indicator voor solvabiliteit.
(Voor elke euro risico op de balans heeft de groep 35,30 cent kernkapitaal ter afdekking.)

Geconsolideerd bestuursverslag van Groep Crelan, boekjaar 2024

Resultaten en synergieën van de groep en haar leden

Synergieën

Crelan Groep is actief met twee bankenmerken op de Belgische markt: **Crelan** en haar dochter **Europabank**.

Twee banken met elk tientallen jaren ervaring op de teller. Door deze ervaring te delen en door gericht samen te werken qua dienstverlening en productaanbod creëer je **een synergie in het voordeel van Crelan Groep en haar klanten.**

Deze samenwerking uit zich op het vlak van kredietverstrekking, financiële renting en leasing, het aanbod betaalterminals en het verwerken van betaalverkeer.

Ook op grotere projecten, zoals het bepalen van een ESG-beleid en -strategie (Environment, Social, Governance), het financieel beheer van de bankportefeuille, de governance van de tweedelijnscontroles, … werken de groepsentiteiten nauw samen. De commerciële synergieën van de afgelopen jaren tussen de verschillende entiteiten van Crelan Groep werden voortgezet.

Meer gedetailleerde info hierover is terug te vinden bij de beschrijving van de strategie en de werking van de twee banken in dit jaarverslag.

Resultaten Crelan NV

Coöperatieve aandeelhouders en klanten

Op 31 december 2024 kon Crelan rekenen op het vertrouwen van **296.751 coöperatieve aandeelhouders en 1.508.766 klanten.**

Groei op alle deposito's, met kortetermijndeposito's als belangrijkste groeimotor

Eind 2024 bedroegen de uitstaande klantendeposito's bij Crelan in totaal 42,4 miljard EUR. Sinds juni 2024 heeft de europese Centrale Bank haar depositorente vier keer verlaagd, van 4,00% naar 3,00%. Omdat de termijnrente, gestimuleerd door de verlaging van de depositorente door de ECB, verder is gedaald, is de groei van het aantal spaarrekeningen zich beginnen te herstellen. Termijnrekeningen, en in het bijzonder kortetermijnrekeningen (tot 1 jaar), bleven het hele jaar door het favoriete product. Dit was ook het geval voor de herbelegging van de staatslening die op 5/9/2023 werd uitgegeven, ondersteund door de zeer concurrerende tarieven op dat moment.

In lijn met de markttrend stegen de uitstaande deposito's van klanten met 4,4%, met 1,8 miljard EUR.

De portefeuille **Packs evolueerde naar 906.172 zichtrekeningen**, dit vertegenwoordigt een netto groei van 2% met 18.354 Packs. Dit resultaat wordt beïnvloed door een verhoogd aantal afsluitingen, bij de migratie, waaronder 5.000 Packs van dubbele klanten. De gerealiseerde groei komt hoofdzakelijk **van particuliere Packs**, terwijl het aantal **business Packs** stabiel bleef. Binnen de familie van de Packs constateren we een sterke stijging van Economy Plus Packs, een lichte stijging van Excellence Packs, en een daling van de Performance Packs. Deze evolutie is toe te schrijven aan de opzeg van Visa Classic kredietkaarten door klanten die niet of in beperkte mate gebruik maakten van deze kredietkaart. In 2024 daalde het klantenbestand met 0,5% naar 1.508.766, een verlies van 7.244 klanten.

Ondanks de groeivertraging op vlak van Packs en klanten **bleven de inkomsten Daily Banking** op peil. We realiseerden **83,1 miljoen EUR** in vergelijking tot 83,3 miljoen EUR in 2023.

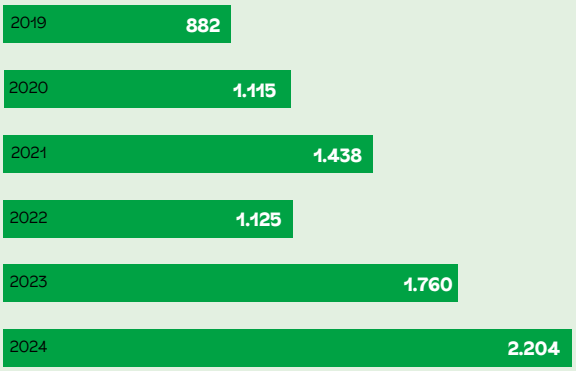
De belangrijkste evoluties voor de klantendeposito's in 2024 zijn de volgende:

- Het aantal **particuliere zichtrekeningen groeide met 2,9%** tot 1.103.645 rekeningen, terwijl het aantal **professionele zichtrekeningen steeg met 3,05%** tot 168.790 rekeningen. De omloop op zichtrekeningen steeg met 1,7% naar 8,8 miljard EUR.
- De **omloop termijnrekeningen steeg met 992 miljoen EUR** tot 7,1 miljard EUR.
- De omloop spaarrekeningen steeg met **2,3%** tot 24,8 miljard EUR.
- De beperkte **portefeuille kasbons daalde verder tot 141 miljoen EUR**, omdat deze producten niet meer werden aangeboden.

→ Productie fondsen en notes: onzekerheid zorgt voor voorzichtigheid:

Ondanks het feit dat 2024 het jaar van de migratie was, maar geholpen door een goed beursklimaat, zagen we een grote interesse in fondsen en notes.

Productie fondsen & structured notes
(incl pension) (in mio EUR)

De globale productie fondsen & notes (inclusief pensioensparen) bedroeg 2,6 miljard euro in 2024 wat een stijging betekent van 36% tov 2023. De enorme vervaldagen van termijnrekeningen en de staatsbon in 2024 werden met succes zowel via termijnrekeningen als via fondsen en notes herbelegd. Meer dan 10% van de 3,5 miljard euro die verviel in het najaar werd namelijk herbelegd in fondsen en notes.

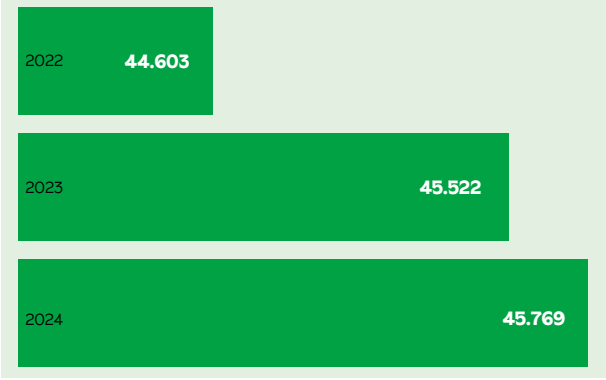
De productie in fondsen lag in 2024 met 1,78 miljard EUR zo'n 70% hoger dan het jaar voordien.

De dalende rente zorgde ervoor dat de interesse in structured notes iets lager was dan in 2023. De productie van 453 miljoen EUR was een daling van 20% tegenover 2023.

→ Evolutie van de kredietportefeuilles

De totale kredietomloop steeg in 2024 lichtjes met **0,5% tot 45,8 miljard EUR**.

Totale omloop kredieten
(in mio EUR)

De omloop woonkredieten liep op tot 37,2 miljard EUR, een lichte stijging van 0,4%. De omloop consumenten-kredieten bleef quasi stabiel op 1,4 miljard EUR .

De omloop kredieten aan zelfstandigen en kleine of middelgrote bedrijven steeg met 1,3% van 5,1 miljard EUR in 2023 naar 5,2 miljard EUR in 2024 en deze van de landbouwkredieten steeg met 2,1% van 2 miljard EUR in 2023 tot 2,1 miljard EUR in 2024.

→ Evolutie van de Kredietproductie: voor 5,5 miljard EUR nieuwe kredieten toegekend

In 2024 kende Crelan **5,5 miljard EUR** aan krediet toe aan haar particuliere en professionele klanten. Dit resultaat is 300 miljoen EUR minder dan in 2023. Crelan kent een stijging van 20% productievolume land- en tuinbouwkredieten maar een terugval binnen de woonkredieten (-5%), consumentenkredieten (-12%) en de kredieten aan zelfstandigen en ondernemingen (-8%).

→ Kredietevolutie bij de particuliere klanten

Het **toegekende kredietbedrag aan de particuliere klanten bedroeg in 2024 4.094 miljoen EUR, een daling met 6% ten opzichte van 2023.**

Deze daling is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de stopzetting van de samenwerking met kredietmakelaars sinds begin 2024.

De **productie woonkredieten bedroeg 3.621 miljoen EUR, een daling met 5% ten opzichte van 2023.** Het verschil van 179 miljoen EUR stemt quasi overeen met het productievolume kredietmakelaars in 2023. De Crelan-agenten hebben dit verlies gedeeltelijk gecompenseerd maar zijn ook geconfronteerd met de migratie-impact waarbij alle ex-AXA-bankagenten zich moesten inwerken in een nieuwe woonkredietapplicatie. Na een terugval bij migratie stellen we vast dat de volumes in het najaar 2024 opnieuw het niveau van 2023 ruim evenaren.

De algemene daling van 5% in combinatie met een markt dit licht is gestegen in 2024 (+5%) resulteert in een marktaandeel voor Crelan voor gerealiseerde woonkredieten van 11%, 1,2% minder dan in 2023. In lijn met de productievolumes zijn ook de marktaandelen sinds het najaar 2024 terug stijgende naar het niveau van 2023.

De productie in leningen op afbetaling nam met 12% af tot 473 miljoen EUR.

Enerzijds, zoals reeds vermeld, is deze daling te verklaren door het stopzetten van de samenwerking met kredietmakelaars voor leningen op afbetaling. In 2023 vertegenwoordigden zijn nog 9% van het totale productieresultaat.

Anderzijds is deze daling toe te schrijven aan een verdere terugval van renovatieleningen in 2024, wat Crelan ook in 2023 zag na de historisch hoge volumes in 2022. Crelan noteert binnen renovatieleningen een productieresultaat dat 37% lager ligt ten opzichte van 2023. Een trend die zich ook weerspiegeld heeft binnen de markt. Gewijzigde reglementering en een normalisatie van de energieprijzen, heeft de appetijt bij de consument om sterk energetisch te renoveren fel verminderd.

Op het vlak van autofinancieringen blijft het productievolume constant maar ziet Crelan een verschuiving van minder tweedehandsfinancieringen naar meer nieuwe of recente traditionele voertuig-financieringen en vooral naar ecologische voertuig-financieringen. Dit werd in 2024 ondersteund door specifiek toegekende premies voor zero-emissie voertuigen, aangekocht door de particuliere consument. De persoonlijke leningen kennen een toename van 8% productievolume ten opzichte van het productieresultaat in 2023.

Bij een licht stijgende markt (+2% per eind november) vertaalt dit zich voor Crelan in een marktaandeel van 4,9% tegenover 5,7% in 2023.

→ Kredietevolutie bij de professionele klanten

Financiering van land-en tuinbouwprojecten (Agri segment)

De productiecijfers binnen het Agri-segment stegen in 2024 met 20% in vergelijking met 2023 (387 miljoen in 2024 versus 323 miljoen in 2023). In 2023 was er sprake van een ongunstig investeringsklimaat ten gevolge van de rechtsonzekerheid die ontstond door het stikstofarrest in Vlaanderen. Aangezien deze rechtsonzekerheid (momenteel) is afgenomen, werd er opnieuw meer geïnvesteerd door land- en tuinbouwers wat resulteerde in een productietoename van 64 miljoen EUR.

Het aandeel van de kredietproductie landbouw in vergelijking met de totale kredietproductie professionele kredieten is in 2024 opgelopen naar 27% in vergelijking met 22% in 2023. Het grootste deel van de productie (58%) werd gerealiseerd in Wallonië.

Financiering aan zelfstandigen en vennootschappen (KMOZ segment)

De productiecijfers binnen het KMOZ-segment vielen in 2024 terug met 8% in vergelijking met 2023 (1.040 miljoen in 2024 versus 1.135 miljoen in 2023). De terugval kan voornamelijk verklaard worden door het turbulente jaar ten gevolge van de migratie. De (ex-) AXA Bank Belgium-agenten dienden voorafgaand aan de migratie veel opleidingen te volgen, en hadden na de migratie tijd nodig om de nieuwe Crelan-systemen onder de knie te krijgen. Er was dus sprake van een zekere leercurve. Aangezien (ex-)AXA Bank Belgium-agenten (momenteel) bijna uitsluitend actief zijn in het KMOZ-segment had migratie een zeer beperkte impact op het Agri-segment.

Resultaten Europabank

Productieresultaten

Europabank verstrekte in 2024 voor **558,3 miljoen EUR aan kredieten**. Deze recordproductie bedraagt 15,8 miljoen EUR meer dan de productie in 2023.

Het aandeel van de Crelan-agenten in dit resultaat bedraagt 89,7 miljoen EUR tegenover 95,0 miljoen EUR in 2023.

De recordproductie zorgde voor een groei van de totale kredietomloop met 8,3% (130,5 miljoen EUR).

De deposito's stegen met 129,4 miljoen EUR (+ 7,1%).

Europabank noteerde in 2024 opnieuw een groei bij de verwerking van kaarttransacties. Het **aantal verwerkte kaarttransacties** steeg op jaarbasis met **24%**. De jaaromzet en het jaarinkomen namen toe met respectievelijk 15% en 21% ten opzichte van 2023.

Financiële resultaten

Europabank sluit 2024 af met een nettowinst van **23,9 miljoen EUR onder IFRS**, een mooi resultaat. In 2023 noteerde de bank een winstcijfer van 30,5 miljoen euro. Dit was toen de op één na hoogste winst ooit.

Een belangrijke oorzaak van de lagere winst is toe te schrijven aan de introductie van een aangepast IFRS 9 impairmentmodel dat in werking trad eind 2024. Hierdoor werden de provisies voor verwachte kredietverliezen fors naar omhoog bijgesteld wat een negatieve impact heeft veroorzaakt op het IFRS-resultaat van Europabank. De introductie van het nieuwe IFRS 9-model werd herberekend op de volledige portefeuille en daarom is de bijkomende voorziening van 9,5 miljoen EUR eenmalig en uitzonderlijk. Vanaf 2025 zal deze provisie een normaal verloop kennen. Een gedeelte van deze impact, 4,5 miljoen euro, was voorheen globaal voorzien via de management overlay en kon hiervoor aangewend worden.

Daarnaast moet Europabank sinds 01/01/2024 aan de MREL-verplichtingen voldoen. In het kader hiervan werd in juni 2024 een Senior Non Preferred (SNP) lening afgesloten met Crelan voor 35 miljoen EUR. Hier staat ook een significante interestkost tegenover die een impact heeft gehad op het resultaat van 2024.

Onder BE GAAP behaalde de bank een resultaat van 23,3 miljoen EUR tegenover een resultaat van 29,8 miljoen EUR in 2023.

De **cost income ratio** over 2024 bedraagt **61,2%.** Abstractie makende van de impact van het IFRS 9-model bedraagt de ratio 58,0%. Dit is en blijft laag in vergelijking met andere banken in het Belgische bankenlandschap.

Het **rendement op eigen vermogen** bedraagt **13,9%**, wat een uitstekend rendement is en blijft. Wanneer we de impact van het nieuwe IFRS 9-model buiten beschouwing zouden laten, dan bedraagt de ROE 16,1%.

Operationele werking

Europabank heeft 47 kantoren. Eind 2024 telde het **personeelsbestand** van de bank 369,1 FTE's (fulltime-equivalent), een stijging van 4,9% tegenover eind 2023. Hiervan zijn 182,7 FTE's tewerkgesteld in de kantoren en 186,4 in de hoofdzetel.

Via het makelaarsmerk **eb-lease** zet Europabank sterk in op een vlotte samenwerking met de Crelan-agenten. Zo kunnen zij zowel de **specifieke kredietoplossingen** van Europabank als de **betaaloplossingen voor de verwerking van kaarttransacties** aan hun klanten aanbieden, wat een verruiming van hun productaanbod betekent. In 2024 werd verder de nadruk gelegd op de samenwerking voor onder andere **financiële leasing en renting** als alternatieve financieringsvormen voor professionele klanten. Zo werden er verschillende Business Days georganiseerd waarbij de Crelan-agenten onder de begeleiding van een kredietspecialist van Europabank aan interactieve workshops deelnamen. Een effectievere manier om dieper in te gaan op zaken en vragen.

Digitalisering blijft een belangrijke pijler voor Europabank. In 2024 zagen twee nieuwe digitale platformen het licht, naast het platform voor internetbankieren eb online. Via **eb ID** kunnen klanten van Europabank vanop afstand hun identiteitsgegevens beheren en vernieuwen.

Het platform **eb sign** zorgt ervoor dat klanten documenten van thuis uit digitaal kunnen ondertekenen. Ook klanten van Crelan-agenten kunnen gebruikmaken van eb sign wanneer ze bijvoorbeeld via eb-lease een krediet aangaan.

Tot slot werken een specifieke werkgroep en een jongerenkabinet verder aan het **ESG-beleid** van Europabank. Verschillende acties werden in 2024 georganiseerd om een duurzame werking van de bank te garanderen en de medewerkers van de bank hierbij te betrekken. Onder andere dankzij deze inspanningen mocht Europabank ook in 2024 **het Voka-charter 'Duurzaam Ondernemen'** in ontvangst nemen. Daarnaast draagt de bank, in samenwerking met Crelan, bij aan de **CSRD-rapportering** op het niveau van de Crelan Groep.

Balans en resultatenrekening van Crelan Groep

Geconsolideerde boekhoudkundige cijfers in IFRS

Waarderingsregels

Met betrekking tot wijzigingen van de waarderingsregels in het boekjaar 2024 verwijzen we naar de jaarrekening.

Geconsolideerde balans

Onderstaande tabellen geven de evolutie weer van de belangrijkste elementen van de geconsolideerde activa en passiva en het geconsolideerde eigen vermogen tussen 2023 en 2024.

Activa

Activa (in mio EUR)	31/12/2023	31/12/2024	Δ	%
Geldmiddelen, zichtrekeningen bij centrale banken en andere direct opvraagbare deposito's	5.566	5.507	-60	-1,1%
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	10	51	41	421,1%
Financiële activa die verplicht tegen reële waarde worden gewaardeerd met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	7	5	-2	-23,1%
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	0	0	0	
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via de niet-gerealiseerde resultaten (FVOCI)	173	192	19	11,3%
– Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	49.612	51.181	1.569	3,2%
– Schuldbewijzen	600	1.676	1.076	179,4%
Leningen en vorderingen (met inbegrip van financiële leases)	49.012	49.505	493	1,0%
Derivaten gebruikt ter afdekking	224	61	-162	-72,5%
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities bij reële-waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille	-2.007	-1.546	461	-23,0%
Materiële vaste activa	85	90	5	5,8%
Goodwill en Immateriële activa	42	47	5	11,6%
Investeringen in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen	11	13	1	12,4%
Belastingvorderingen	70	26	-45	-63,6%
Andere activa	196	178	-18	-9,3%
Totaal Activa	**53.988**	**55.803**	**1.815**	**3,4%**

Wat de samenstelling van de balans aan de actiefzijde betreft, blijven de financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs de grootste component van de activa (49,6 miljard EUR). Liquide middelen en rekeningen-courant bij centrale banken vormen de tweede belangrijkste component (5,6 miljard EUR).

Het balanstotaal steeg in de loop van 2024 met 1.815,0 miljoen EUR. Aan de activazijde waren de grootste stijgingen in 2024 te vinden in de volgende posten: Effectenportefeuille (+ 1.076,2 miljoen EUR), Leningen en vorderingen (+ 492,7 miljoen EUR) en stijging van de wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities in het kader van een reële waarde-afdekking van het renterisico (+ 460,7 miljoen EUR).

Deze stijgingen zijn enerzijds toe te schrijven aan de bijkomende investeringen in de effectenportefeuille, verandering in de reële waarde van afgedekte posities als gevolg van de verandering in marktwaarde door ontwikkelingen op de financiële markten en anderzijds aan de goede productie van leningen voor activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die groter was dan de aflossingen in 2024. In 2024 bedroegen de nieuwe leningen in totaal 6,1 miljard EUR, voornamelijk in het particulierensegment. Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken, een andere belangrijke actiefpost, bleef stabiel op 5,5 miljard EUR.

De belastingvorderingen daalden met 45 miljoen EUR in vergelijking met 2023.

Passiva

Passiva (in mio EUR)	31/12/2023	31/12/2024	Δ	%
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	22	25	3	12,5%
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	295	245	-50	-17,0%
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	50.540	52.133	1.593	3,2%
Deposito's van Kredietinstellingen	1.165	288	-876	-75,2%
— Deposito's Andere dan Kredietinstellingen	42.391	44.312	1.921	4,5%
— In schuldbewijzen belichaamde schulden met inbegrip van obligaties	6.378	6.660	282	4,4%
— Achtergestelde verplichtingen	205	509	303	147,8%
— Andere financiële verplichtingen	402	365	-37	-9,2%
Derivaten gebruikt ter afdekking	17	7	-10	-60,8%
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities bij reële-waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille	15	57	42	272,1%
Voorzieningen	299	253	-46	-15,4%
Belastingverplichtingen	66	32	-34	-51,8%
Andere verplichtingen	223	201	-22	-9,7%
Totaal Verplichtingen	**51.478**	**52.953**	**1.475**	**2,9%**

De passiefzijde bestaat voor 98,5% uit de verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Het grootste deel van dit bedrag (83,7% van het balanstotaal) heeft betrekking op deposito's van klanten.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening daalden in 2024 met 50 miljoen EUR als gevolg van vervallen EMTN's (european Medium Term Notes). Er werden in 2024 geen nieuwe uitgiftes gedaan.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs stegen met 1.593,0 miljoen EUR. De deposito's van kredietinstellingen zijn in 2024 afgenomen met 876 miljoen EUR terwijl de andere deposito's gestegen zijn met 1.920,9 miljoen EUR. We zien een belangrijke toename op spaar- en termijnrekeningen. De belangrijke evolutie in de rubriek "In schuldbewijzen belichaamde schulden met inbegrip van obligaties" bevat de uitgifte van "Senior Non-Preferred Bond" Certificates door Crelan voor 750 miljoen EUR en de daling van het uitstaande bedrag aan "Covered Bonds" in 2024 met 403 miljoen EUR. In 2024 steeg de achtergestelde schuld met 303 miljoen EUR door de uitgifte van een nieuwe achtergestelde lening.

De voorzieningen daalden met 52 miljoen EUR in vergelijking met 2023. De voorzieningen met betrekking tot personeel (Jubileum, pensioenplan, IAS19 enz.) daalden met 11 miljoen EUR. Daarnaast daalden de andere voorzieningen ook met 39 miljoen EUR. Een belangrijke verklaring voor deze daling is een terugname op de voorziening die werd aangelegd voor kosten gerelateerd aan de integratie van AXA Bank Belgium in Crelan (bv. de omvorming van het agentennetwerk). Tot slot daalden de voorzieningen voor verplichtingen en gegeven garanties met 2 miljoen EUR.

De belastingverplichtingen daalden met 34,3 miljoen EUR ten opzichte van 2023.

Eigen Vermogen

Fonds Propres (en EUR)	31/12/2023	31/12/2024	Δ	%
Geplaatst kapitaal	941	1.138	198	21,0%
— Gestort kapitaal	941	1.138	198	21,0%
— Opgevraagd niet-gestort kapitaal	0	0	0	
Agio	0	0	0	
Andere uitgegeven eigen-vermogensinstrumenten	245	245	0	0,0%
Niet-gerealiseerde resultaten	-4	-2	2	-46,7%
Posten die niet opnieuw worden ingedeeld bij winst of verlies	-7	-7	0	6,6%
— Actuariële winsten/verliezen bij pensioenplannen	-13	-10	4	-27,7%
— Veranderingen in reële waarde van eigenvermogen-sinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-1	-3	-1	72,0%
— Veranderingen in reële waarde van financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies wegens veranderingen in het kredietrisico ervan	8	5	-3	-37,2%
Posten die opnieuw kunnen worden ingedeeld bij winst of verlies	2	5	2	97,5%
— Veranderingen in reële waarde van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	2	5	2	97,5%
Reserves (met inbegrip van ingehouden winsten)	1.122	1.277	155	13,8%
Baten uit het lopende jaar	207	192	-15	-7,1%
Minderheidsbelangen	0	0	0	
Totaal Eigen Vermogen	**2.510**	**2.850**	**340**	**13,6%**
Totaal Verplichtingen en Eigen Vermogen				

Het eigen vermogen steeg door de uitgifte van extra coöperatieve aandelen (netto-aangroei van 198 miljoen EUR) en door de nettowinst van 192 miljoen EUR. IFRS-matig werden de betaalde coupons op de AT1 afgetrokken van het eigen vermogen en wordt er dankzij de sterke nettowinst een dividend toegewezen aan de cooperatieve aandeelhouders van 43,8 miljoen EUR.

De winst in 2024 bedraagt 192,3 miljoen EUR.

De CRD-kapitaalratio bedraagt 35,3% eind 2024, tegen 30,8% eind 2023, terwijl de CET1-ratio steeg van 25,5% naar 27,0% in 2024. De tier 1-ratio bedraagt 29,7% eind 2024 tegenover 28,4% in 2023.

Geconsolideerd IFRS-resultaat

Onderstaande tabel is een vereenvoudiging van de uitgebreide versie die vervat zit in de jaarrekening. Deze voorstelling wordt gebruikt om het resultaat van Crelan Group toe te lichten zowel intern naar Raad van Bestuur en het directiecomité alsook extern naar investeerders, ECB en het grote publiek.

In miljoenen EUR	2023	2024
Netto Interest Inkomen	1.037	880
Fee inkomsten en andere inkomsten	276	311
Netto Bancair Inkomen	1.313	1.191
Operationele Kosten	-469	-490
Bank Levies	-117	-90
Commissies	-289	-297
Administratieve Kosten en Commissies	-876	-877
Kosten voor kredietrisico en andere voorzieningen	-51	3
Belastingen op operationeel resultaat	-99	-57
Operationeel Resultaat	288	260
Specifieke elementen*	-81	-68
Nettowinst	**207**	**192**

Netto Bancair Inkomen

De **Financiële baten en -lasten** zijn globaal **met 157 miljoen EUR gedaald** ten opzichte van 2023. Deze daling is in hoofdzaak te wijten aan hogere funding kosten en monetaire reserve maatregelen van ECB. Extra SNP- en T2-instrumenten werden uitgegeven om te voldoen aan de MREL-vereisten. Dit zijn extra kapitaalbuffers die de bank nog meer solide maken en die dus een extra bescherming zijn voor de spaarders. De extra buffers hebben bijgedragen aan een positieve ratingevolutie. De evolutie van de commerciële marge heeft daarentegen een positieve bijdrage gegeven aan het netto bancair inkomen wat verklaard wordt door grotere volumes van deposito's en de impact van de renteomgeving.

De fee-inkomsten zijn gestegen met 20 miljoen EUR voornamelijk voor het "invest" segment en dit gelinkt aan hogere portefeuille fees. Wat betreft het betalingsverkeer zijn er ook de goede cijfers in het kader van de activiteit met betrekking tot kredietkaarten bij Europabank. Daarnaast is een deel van de stijging ten opzichte van 2023 te verklaren door een éénmalig verlies in 2023 van €19,4 miljoen door de verkoop van de obligatieportefeuille van Crelan.

Administratieve Kosten en Commissies

De **Administratieve kosten (inclusief afschrijvingen) en commissies** samen zijn quasi stabiel gebleven ten opzichte van 2023 ter hoogte van 877 miljoen EUR, maar er zijn een aantal compenserende effecten.

Voor de administratieve kosten hebben we enerzijds een stijging van de **personeelskosten** met 9 miljoen EUR, hoofdzakelijk door het effect van de loonindexeringen. Anderzijds hebben we ook een globale stijging van de **algemene operationele kosten** met 11 miljoen EUR. De belangrijkste posten hierbij zijn: hogere ECB kosten (+2,4 miljoen EUR), extra kosten voor facilities (+5 miljoen EUR) (eg port kosten) en extra kosten voor betaalverkeer (+2.5 miljoen EUR).

Deze stijging werd ruimschoots gecompenseerd door een daling in **bankentaxen** (-27 miljoen EUR) daar de SRF (single resolution fund) geen bijkomende inningen heeft gedaan omdat het streefdoel van 1% van de gedekte marktdeposito's reeds was bereikt. Ook de factuur van het DGS (deposito garantiefonds) was lager door een kleinere balansbasis bij de bank door de tijdelijke overheidsobligatie outflow in 2023.

Het aan de agenten betaalde **commissiebedrag** daarentegen steeg tegenover 2023 met 8 miljoen EUR ondanks een lager netto bancair inkomen. Het resultaat van 2024 is moeilijk te vergelijken met 2023 daar er sinds 1 januari 2024 een nieuw barema van toepassing is voor al de agenten, zowel ex-AXA Bank Belgium als de Crelan agenten.

De kosten-inkomstenratio (CIR) is in 2024 terug gestegen naar 73,6% t.o.v. 66,7% in 2023 wat in dit opzicht een uitzonderlijk jaar was.

Kosten voor krediet risico en andere voorzieningen

De kosten van kredietrisico* daalden met 30 miljoen euro in 2024. Deze daling kan voornamelijk worden verklaard door uitzonderlijk hoge cijfers in 2023. De hoger dan gemiddelde cijfers in 2023 waren het gevolg van negatieve effecten die werden verklaard door eerder eenmalige elementen zoals de aanpassing van de provisioneringsmethodologie voor leningen met een lange wanbetaling, een stijging van de overlays voor macro-economisch beheer in verband met de energiecrisis en een harmonisatie van de IFRS 9-modellen en de definitie van wanbetaling tussen AXA Bank Belgium en Crelan. Aangezien deze eenmalige elementen zich niet voordeden in 2024, zijn de waargenomen kosten van kredietrisico voor 2024 opnieuw in lijn met historische cijfers.

*Gedefinieerd als het totale bedrag aan IFRS-voorzieningen voor het rapportagejaar.

Voor de andere voorzieningen is de daling met 21 miljoen EUR verklaard door een aantal terugnames van provisies die werden aangelegd in het kader van de integratie van AXA Bank Belgium in Crelan (bv. Transformatie van het agenten netwerk) en van provisies gerelateerd aan fraude en phishing.

Globaal resultaat

Het **operationeel resultaat** daalde op die manier van **288 miljoen EUR naar 260 miljoen EUR**. De belangrijkste elementen die aan de basis liggen zijn: de daling van de financiële en bedrijfsopbrengsten met 121 miljoen EUR, gedeeltelijk gecompenseerd door een daling met 53 miljoen EUR van de kosten voor kredietrisico en voorzieningen en ook de daling in de belastingen met 42 miljoen EUR gegeven het gebruik van nog beschikbare taks kredieten.

Wanneer we dan ook nog een aantal specifieke elementen zoals integratiekosten, voorzieningen en indekkingsresultaten (rekening houdende met het belastingeffect in rekening brengen, landt het nettoresultaat dus uiteindelijk op 192 miljoen EUR of 15 miljoen EUR minder dan in 2023. Deze specifieke elementen die tegenover 2023 nog een positieve impact hebben, zijn hoofdzakelijk het gevolg van terugname van voorzieningen voor transformatiekosten (22,8 miljoen EUR).

Solvabiliteit

Crelan

De Crelan Groep tekent op 31/12/2024 **solide kapitaalratio's** op met een **CET1-ratio van 27.0%** (25.5% in 2023) en **een totale CRD-kapitaalratio van 35.3%** (30.8% in 2023), zeer ruim boven de reglementair vereiste niveaus en zeer ruim boven de Europese gemiddeldes.

Het kapitaal steeg tot 2,97 miljard EUR (2,51 miljard EUR in 2023), voornamelijk door een sterke toename van het coöperatief kapitaal en de nettowinst in 2024. De aanzienlijke toename van het coöperatieve kapitaal in 2024 is deels toe te schrijven aan de verhoging van het wettelijke plafond per coöperant van 5.000 naar 7.500 EUR.

De risicogewogen activa zijn gestegen van 8,415 miljard EUR in 2023 naar 9,078 miljard EUR in 2024. Daarnaast heeft Crelan geprofiteerd van de gunstige marktomstandigheden door in april 2024 300 miljoen EUR aan Tier 2-schuld uit te geven, waardoor de totale kapitaalratio aanzienlijk is versterkt.

De leverage ratio bedraagt 4,71% (4.34% in 2023).

Liquiditeit/financiering

Crelan

In 2024 heeft Crelan haar **liquiditeitsbuffer op een hoog niveau** weten te handhaven, met een liquiditeitsdekkingsgraad van 196% op 31/12/24 (188% op 31/12/23).

Wat de financiering betreft:

- De Retail financiering is op een jaar tijd met 1,8 miljard EUR gestegen, voornamelijk door het herstel van de retail financiering die aanvankelijk in 2023 was verlaagd na de Staatsbon-transactie van augustus 2023. Dit herstel werd mogelijk gemaakt door een aangepast aanbod van termijnrekeningen tijdens de nieuwe Staatsbon-transactie in september 2024, alsook door de vervaldag van de uitgifte van 2023. Crelan was ook actief op de institutionele markt met de uitgifte van 750 miljoen euro niet-preferente senior schuld in januari, evenals een Tier 2-uitgifte van 300 miljoen EUR, zoals hierboven vermeld.

Bestemming van de winst van de verschillende entiteiten van de groep.

De Raad van Bestuur van CrelanCo zal voorstellen om aan de coöperatieve aandeelhouders een **dividend van 4,25% uit te keren** voor een totaalbedrag van 43.8 miljoen EUR. Dit dividend vormt in de huidige rentecontext een zeer mooie vergoeding voor dit soort beleggingen.

Corporate governance

Raden van Bestuur en directiecomités

Crelan NV

Raden van Bestuur

Volgende wijzigingen deden zich voor in 2023 en begin 2024:

- De beëindiging van het mandaat van onafhankelijk bestuurder van **Agnes Van den Berge** op 25/04/2024.
- De benoeming tot onafhankelijk bestuurder van **Diane Rosen** op 10/06/2024.

Raad van Bestuur van NV Crelan op 31/12/2024

Luc Versele
Voorzitter

Benoît Bayenet
Vicevoorzitter

Jan Annaert
Onafhankelijk bestuurder

Bernard De Meulemeester
Niet-uitvoerend bestuurder

Xavier Gellynck
Niet-uitvoerend bestuurder

Eric Hermann
Onafhankelijk bestuurder

Pierre Léonard
Niet-uitvoerend bestuurder

Claude Melen
Niet-uitvoerend bestuurder

Sarah Scaillet
Niet-uitvoerend bestuurder

Marianne Streel
Niet-uitvoerend bestuurder

Paul Thysens
Onafhankelijk bestuurder

Hendrik Vandamme
Niet-uitvoerend bestuurder

Diane Rosen
Onafhankelijk bestuurder

Catherine Delanghe
Niet-uitvoerend bestuurder

Philippe Voisin
CEO

Joris Cnockaert
CCO

Pieter Desmedt
CRO

Jean-Paul Grégoire
COO/CHRO

Frédéric Mahieu
CIO

Emmanuel Vercoustre
CFO

De Raad van Bestuur van NV Crelan kwam in 2024 dertien keer samen.

In overeenstemming met artikel 27 van de Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen ondersteunen een remuneratiecomité, een risico- en compliancecomité, een auditcomité en een benoemingscomité de Raad van Bestuur in haar taken.

De bank schenkt veel zorg aan een evenwichtige samenstelling en een goede vertegenwoordiging van de coöperatieve aandeelhouder in haar Raad van Bestuur. Daarom zetelen ook 10 vertegenwoordigers van CV CrelanCo in de Raad van NV Crelan. Die bestaat uit 20 leden, 10 vertegenwoordigers van CV CrelanCo, 4 onafhankelijke bestuurders en 6 leden van het directiecomité.

De vier onafhankelijke bestuurders – Jan Annaert, Eric Hermann, Diane Rosen en Paul Thysens hebben onder meer als taak om over een objectieve besluitvorming te waken in zowel de Raad van Bestuur als in de comités waarvan ze het voorzitterschap opnemen en deel van uitmaken. Ook de naleving van de regels inzake risicobeheersing, compliance, ethiek en goede praktijken binnen Crelan volgen zij op.

De voorzitter van de Raad van Bestuur van Crelan en vice-voorzitter van Crelanco, de heer **Luc VERSELE** is Licentiaat in Economische Wetenschappen van de Universiteit van Gent. Hij heeft ook een speciaal licentiaat in de statistiek en de econometrie en was vroeger ook adjunct-adviseur van Financiën. Hij heeft een lange carrière bij Crelan gehad sinds het einde van de jaren tachtig. Hij heeft van april 2004 tot april 2017 verschillende managementfuncties bekleed, van Adjunct-Directeur-Generaal van het toenmalige Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet tot voorzitter van het directiecomité van de groep Landbouwkrediet, nu Crelan. Hij is sindsdien Voorzitter van de Raad van Bestuur van NV Crelan en Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van CV CrelanCo.

De vicevoorzitter van de Raad van Bestuur van Crelan en voorzitter van CrelanCo, de heer **Benoît BAYENET** heeft een doctoraat in de Economische Wetenschappen en een Master in de Econometrie van de Université Libre de Bruxelles. Hij doceert Openbare Financiën aan de ULB en de UCL-ULG en is voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Als voormalig Bestuurder van SCRL Agricaisse, werd hij in oktober 2020 benoemd tot Bestuurder van CrelanCo en Bestuurder van Crelan op 1 januari 2022. Hij werd Voorzitter van de Raad van Bestuur van CrelanCo en Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van Crelan op 28 april 2022.

Op haar vergadering van 19 december 2023 keurde de Raad van Bestuur het diversiteits- en inclusiebeleid van de bank formeel goed. Dit beleid beantwoordt aan de europese richtlijn van 22/10/2014 en de Wet van 23/03/2019 tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (artikel 7:86). Het streeft naar een evenwichtige samenstelling van de Raad van Bestuur en de Crelan Circle. Deze laatste bestaat uit de leden van het directiecomité en al hun directeurs.

Bij het selectie- en benoemingsproces vormen de ervaring en vaardigheden van de kandidaten doorslaggevende factoren. Om de diversiteit tijdens dit proces te bevorderen, zal de uiteindelijke shortlist van kandidaten altijd uit minstens 3 personen bestaan, waarvan minstens één persoon tot het ondervertegenwoordigde geslacht behoort.

Crelan streeft ernaar om tegen 2030 een minimale vertegenwoordiging van 33% van het ondervertegenwoordigde geslacht te bereiken in de Raad van Bestuur als geheel, en van 40% onder de niet-uitvoerende bestuurders. Voor de Crelan Circle bedraagt dit streefcijfers eveneens 33%. Op 11 januari 31 december 2024 bedroeg het percentage van het ondervertegenwoordigde geslacht 25% voor de Raad van Bestuur als geheel; 35,7% voor de niet-uitvoerende bestuurders en 24% voor de Crelan Circle.

Naast gendervertegenwoordiging wordt er ook gestreefd naar evenwicht tussen Nederlandstalige en Franstalige leden in de Raad van Bestuur, zonder afbreuk te doen aan de ervaring en competenties van beschikbare potentiële kandidaten. Elke voorgestelde benoeming die in strijd is met ons streven moet grondig worden gemotiveerd door het Benoemingscomité.

Samenstelling van de raden van bestuur

Aantal uitvoerende leden	6	30%
Aantal niet-uitvoerende leden	14	70%

[ESRS 2 – GOV-1, §21b]

Op 31/12/2024 was geen enkele bediende of andere medewerker lid van de Raad van Bestuur.

[ESRS 2 – GOV-1, §21d]

Aantal vrouwen	5	25 %
Aantal mannen	15	75 %

[ESRS 2 – GOV-1, §21e]

Aantal onafhankelijke leden	4	20 %
Aantal niet-onafhankelijke leden	16	80 %

Directiecomité

De volgende tabel geeft een overzicht van de samenstelling van het Directiecomité:

Aantal vrouwen	-	-
Aantal mannen	6	100 %

De samenstelling van de comités op 31/12/2024

In 2023 werd de governance van deze adviserende comités verder in lijn gebracht met de regels ter zake, meer bepaald wordt elk comité voorgezeten door een onafhankelijke bestuurder en zetelt in elk comité ook een meerderheid aan onafhankelijke bestuurders in de zin van artikel 7:87 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

Op grond van de hieronder vermelde opleidingsniveaus en de verscheidenheid aan beroepservaring kan de Raad van Bestuur de individuele en collectieve competentie van de leden van de gespecialiseerde comités rechtvaardigen.

Auditcomité

Voorzitter	Agnes Van den Berge (onafhankelijk)* Diane Rosen (onafhankelijk)**
Lid	Claude Melen
Lid	Paul Thysens (onafhankelijk)

(* tot 25/04/2024)
(** vanaf 10/06/2024)

Agnes Van den Berge is Licentiaat Economie. Na assistent-professor te zijn geweest aan de UGent, ging zij in 1980 in dienst bij de Nationale Bank van België waar zij achtereenvolgens Head Front Office, Head Financiële Markten (en adviseur van de Directie) en Head Controlling was. Zij is op 31/12/2021 benoemd tot onafhankelijk bestuurder van AXA Bank Belgium.

Diane Rosen is Handelsingenieur. Ze begon haar professionele carrière als trainee auditor gevolgd door verschillende functies op het gebied van commercial banking, risk en HR binnen de ING en BAM SA (HR & Finance director) om haar actieve carrière te beëindigen bij Group S (eerst als CHRO en daarna als CFO). Zij was tussen juli 2017 en april 2023 ook niet-uitvoerend bestuurder bij Belfius Bank en in die periode ook lid van de verschillende gespecialiseerde comités.

Paul Thysens heeft een diploma van Industrieel Ingenieur Kernenergie en een bijkomende Master in General Management. Hij bekleedde verschillende professionele functies binnen de IT-afdelingen van Generale Bank en Fortis Bank, onder andere die van CIO van Banca Nazionale del Lavoro (onderdeel van de groep BNP Paribas) in Italië, alvorens opnieuw aan de slag te gaan bij Fortis Bank in België, achtereenvolgens als co-Head en CIO (lid van het directiecomité). Hij is op 31/12/2021 benoemd tot onafhankelijk bestuurder van AXA Bank Belgium.

Claude Melen heeft een Master in Management-wetenschappen (richting Financiën) en een bijkomend jaar Analyse - Controle - Audit. Zij begon haar professionele loopbaan als bedrijfsrevisor en stapte, met enkele tussenstappen in verschillende ministeriële kabinetten, over naar het Belgisch Rekenhof, achtereenvolgens als financieel revisor en eerste revisor (belast met de controle van de rekeningen en begrotingen van de Franse Gemeenschap). Zij is op 31/12/2021 benoemd tot niet-uitvoerend bestuurder van AXA Bank Belgium.

Het auditcomité heeft als opdracht om de Raad van Bestuur bij te staan in zijn toezicht- en controlefunctie, meer bepaald met betrekking tot:

- de monitoring van het financiële verslaggevingsproces;
- de monitoring van de doeltreffendheid van de systemen voor interne controle en risicobeheer van de bank;
- de monitoring van de interne audit en van de desbetreffende activiteiten;
- de monitoring van de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekening en de vragen en aanbevelingen geformuleerd door de revisor;
- de beoordeling en monitoring van de onafhankelijkheid van de revisor, waarbij met name wordt gelet op de verlening van bijkomende diensten aan de bank of aan een persoon waarmee zij een nauwe band heeft.

Het auditcomité kwam zeven keer samen in 2024.

Het heeft zich onder meer gebogen over de opvolging van het auditjaarplan 2023-2024, de voortgang van de openstaande aanbevelingen, het opmaken van het auditjaarplan 2024-2025, de organisatie van het systeem van interne controle van de Bank en over de activiteiten van Interne Audit, Risk management, Inspectie van het Agentennet, maar eveneens over de toezichtactiviteiten die uitgeoefend worden binnen het auditcomité van Europabank.

Daarnaast vonden, voorafgaand aan de juridische fusie op 10/06/2024, ook zes gezamenlijke vergaderingen van het audit- en risicocomité plaats in 2024 met exclusieve focus op de monitoring van de voortgang, de risico's en de budgetten van het Integratie- en Migratieprogramma.

Risico- en compliancecomité

Voorzitter	Eric Hermann (onafhankelijk)
Lid	Jan Annaert (onafhankelijk)
Lid	Bernard De Meulemeester

Het risico- en compliancecomité kwam tien keer samen in 2023-2024.

Eric Hermann heeft een Master in Commerciële en Financiële wetenschappen en een bijkomende master in management. Hij kwam in de banksector terecht binnen de Paribas-groep, waar hij verschillende leidinggevende functies in financiële afdelingen uitoefende. Na de overname van Paribas door Artesia en later Dexia oefende hij verschillende functies in risicobeheer uit, achtereenvolgens als Head of Risk management Group, Head of Risk management Concepts & Strategy, bestuurslid belast met risico, compliance, interne controles en audit, voordat hij CRO werd van Belfius Bank. Hij is op 31/12/2021 benoemd tot onafhankelijk bestuurder van AXA Bank Belgium.

Jan Annaert heeft een Master en Doctoraat in Toegepaste Economische Wetenschappen. Hij kwam in de academische wereld terecht als (assistent-) onderzoeker aan de KU Leuven, Universiteit Antwerpen en het Vlaams Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek alvorens docent financiering te worden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Momenteel is hij hoogleraar financiering aan de Universiteit Antwerpen en aan de Antwerp Management School. Hij is op 31/12/2021 benoemd tot onafhankelijk bestuurder van AXA Bank Belgium.

Bernard De Meulemeester heeft een Master in Toegepaste Economische Wetenschappen, specialisatie 'accounting'. Hij was een gecertifieerd externe auditor (IBR/IRE) en is door de Nationale Bank van België erkend voor de controle van financiële instellingen, verzekeringsmaatschappijen en beroepspensioeninstellingen. Hij heeft meer dan 25 jaar ervaring binnen Deloitte in audit- en consulting opdrachten voor financiële diensteninstellingen. Na zijn vertrek bij Deloitte werd hij onafhankelijk bestuurslid bij een aantal ondernemingen in de dienstensector (waaronder banken en verzekeringsmaatschappijen). Hij is op 1/01/2022 benoemd tot niet-uitvoerend bestuurder van AXA Bank Belgium.

Remuneratiecomité

Voorzitter	Jan Annaert (onafhankelijk)
Lid	Xavier Gellynck*
Lid	Eric Hermann (onafhankelijk)

* vanaf 2 november 2023

Het remuneratiecomité kwam zes keer samen in 2024.

Voor een beknopt cv van de onafhankelijke bestuurders: zie de voorgaande pagina.

Xavier Gellynck heeft een Master Toegepaste Economie en Bedrijfskunde en een Doctoraat van de Universiteit Gent. Hij is professor aan de Universiteit Gent, departement Landbouw economie. Hij was ook deskundige voor de Europese Commissie inzake 'Voedselkwaliteitsborging en certificeringsregelingen beheerd binnen de geïntegreerde toeleveringsketen'. Hij is op 31/12/2021 benoemd tot niet-uitvoerend bestuurder van AXA Bank Belgium.

Benoemingscomité

Voorzitter	Paul Thysens (onafhankelijk)
Lid	Benoît Bayenet
Lid	Agnes Van den Berge (onafhankelijk)* Diane Rosen (onafhankelijk)**

(* tot 25/04/2024)
(** vanaf 10/06/2024)

Het benoemingscomité kwam zeven keer samen in 2024.

Voor een beknopt cv van de onafhankelijke bestuurders: zie voorgaande pagina's.

→ Curriculum vitae van de andere bestuurders

De heer **Philippe VOISIN** heeft een diplôme d'études supérieures spécialisées (DESS) in Publiek Recht en een diplôme d'études approfondies (DEA) in Internationaal Privaatrecht.

Hij is sinds eind april 2017 CEO van Crelan, nadat hij sinds 2012 Chief Risk Officer was.

Daarvoor bekleedde Philippe Voisin sinds de jaren negentig verschillende managementfuncties binnen de Groep Crédit Agricole Frankrijk, onder andere op het gebied van kredieten en risico's.

De heer **Jean Paul GRÉGOIRE** heeft een diploma Toegepaste Economische Wetenschappen. Hij heeft zijn hele carrière bij Crelan doorgebracht, met name als Directeur van de Administratie van het net, Marketing Directeur, Commercieel Directeur net zuid, en als Bestuurder-Directeur van Crelan NV sinds juli 2014, achtereenvolgens in de rol van Chief Kredieten, CFO a.i., CRO & CHRO, CCO en momenteel van COO & CHRO.

De heer **Joris CNOCKAERT** is Licentiaat in de Rechten. Hij trad in 2009 in dienst bij Crelan en heeft de functies uitgeoefend van Directeur Private Banking en Secretaris-Generaal. Hij is sinds 2017 Bestuurder-Directeur van Crelan NV, eerst als CRO & CHRO en sinds 1 januari 2022 als CCO.

Daarvoor werkte hij bij de bank Nagelmackers 1747 - Delta Lloyd Bank, in het bijzonder als hoofd van het departement Private Banking en het juridisch departement.

De heer **Pieter DESMEDT** is Doctor in de Wiskunde aan de KU Leuven. Hij begon zijn carrière als Process Advisor in levensverzekeringen bij KBC. Vervolgens bekleedde hij verschillende functies binnen het Credit Risk-team van de KBC Groep, waardoor hij uitgebreide ervaring opdeed in risicobeheer. In 2012 werd hij benoemd tot Credit Risk Manager voor KBC Consumer Finance Portfolio in België. In februari 2016 begon hij als retail Credit Risk Manager bij AXA Bank Belgium Belgium, waar hij in januari 2019 toetrad tot het directiecomité als Chief Risk Officer (CRO). Hij werd benoemd tot CRO van Crelan op 31 december 2021.

De heer **Emmanuel VERCOUSTRE** heeft een MBA van Insead (Institut européen d'administration des affaires) en een diploma van de École Supérieure de Commerce de Paris, met een major in Financiën.

Hij werkte voor Crédit Commercial de France in Londen en Parijs, en was gespecialiseerd in ALM, financiering, product pricing en trading activities. Hij trad in 1999 in dienst bij de AXA Groep waar hij verschillende hogere en leidinggevende functies in financiën bekleedde. Hij trad in december 2011 in dienst bij AXA Bank Belgium Belgium als Head of Financial Services en werd op 31 december 2021 benoemd tot CFO van Crelan.

De heer Frédéric MAHIEU is Burgerlijk Ingenieur in Scheikunde en Information Technology en bezit ook een diploma Bedrijfskunde. Hij heeft een zeer ruime kennis en ervaring binnen de financiële ICT-wereld waar hij binnen opeenvolgend Fortis, BNP Paribas Fortis, de groep BNP Paribas et BIL (Luxemburg) verantwoordelijk was voor diverse transformaties en het IT-luik van uitdagende fusies. Hij is CIO sinds 28 december 2022.

De heer **Luc VERSELE** is Licentiaat in Economische Wetenschappen van de Universiteit van Gent. Hij heeft ook een speciaal licentiaat in de Statistiek en de Econometrie en was vroeger ook adjunct-adviseur van Financiën. werkt al sinds de jaren tachtig bij Crelan. Van april 2004 tot april 2017 heeft hij verschillende managementfuncties bekleed, van Adjunct-Directeur-Generaal van het toenmalige Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet tot Voorzitter van het Directiecomité van de groep Landbouwkrediet, nu Crelan. Hij is sindsdien Voorzitter van de Raad van Bestuur van NV Crelan en Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van CV CrelanCo.

De heer **Benoît BAYENET** heeft een Doctoraat in de Economische Wetenschappen en een Master in de Econometrie van de Université Libre de Bruxelles. Hij doceert Openbare Financiën aan de ULB en de UCL-ULG en is voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Als voormalig Bestuurder van SCRL Agricaisse, werd hij in oktober 2020 benoemd tot Bestuurder van CrelanCo en Bestuurder van Crelan op 1 januari 2022. Hij werd Voorzitter van de Raad van Bestuur van CrelanCo en Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van Crelan op 28 april 2022.

De heer **Bernard DE MEULEMEESTER** heeft een Master in de "Toegepaste Economische Wetenschappen", met als specialisatie "Boekhouding". Hij is gecertificeerde accountant en ook bedrijfsrevisor erkend door de NBB erkend voor de controle van financiële instellingen, verzekeringsmaatschappijen en beroepspensioeninstellingen. Hij heeft meer dan 25 jaar ervaring in controle- en auditopdrachten voor financiële dienstverleners. Hij werd op 1 januari 2022 benoemd tot bestuurder van Crelan.

Mevrouw **Catherine DELANGHE** heeft een Master in Romaanse taalkunde en literatuur aan de KU Leuven en beschikt daarnaast over verschillende certificaten voornamelijk in de domeinen ESG, sustainable finance en corporate governance. Ze is eveneens een GUBERNA gecertifieerd bestuurder. Ze heeft een professionele loopbaan bij internationale financiële instellingen in België, voornamelijk in activa beheer, en zetelt als onafhankelijk bestuurder in verschillende Candriam beleggingsfondsen. Ze werd benoemd tot niet-uitvoerend bestuurder van Crelan NV op 11 januari 2024 en van CrelanCo CV op de algemene vergadering van 25 april 2024.

De heer **Xavier GELLYNCK** behaalde een diploma in de Toegepaste Economische Wetenschappen en een Master of Business Administration, evenals een doctoraat van de Universiteit van Gent. Hij heeft vele jaren ervaring in de voedingsindustrie. Hij is hoogleraar aan de Universiteit van Gent, Department of Agricultural Economics. Hij was ook General Manager van Agro-Business-Consultancy NV en expert voor de europese Commissie op het gebied van 'Food Quality Assurance and Certification Schemes managed within the integrated supply chain'. Sinds 2005 is hij bestuurder binnen de groep Crelan.

De heer **Pierre LÉONARD** heeft een Graduaat in Boekhouding en Informatica en is Licentiaat in Economische en Sociale Wetenschappen. Na een carrière van meer dan 10 jaar als hoofdinspecteur bij de FOD Financiën, werkte hij 14 jaar als deskundige, adviseur of kabinetschef in verschillende ministeriële kabinetten voordat hij hoofd werd van de afdeling Investeringen van Sowalfin. Hij is momenteel Invest manager bij Socofe (het investeringsinstrument van de Waalse lokale overheden voor de milieu overgang). Hij werd op 1 mei 2022 benoemd tot bestuurder van Crelan.

De heer **Hendrik VANDAMME** heeft een opleiding in de landbouwsector en is landbouwer sinds 1989. Zijn betrokkenheid bij de vakbond en het maatschappelijke veld heeft hem geleid tot diverse bestuurlijke functies in landbouworganisaties, waaronder de functie van Nationaal Voorzitter van het Algemeen Boerensyndicaat. Hij is Bestuurder binnen de groep Crelan sinds 2010.

Mevrouw **Marianne STREEL** heeft een Graduaat in de Juridische Wetenschappen en werkt voornamelijk als landbouwer. Zij heeft jarenlang managementfuncties bekleed in landbouworganisaties in Wallonië en was van januari 2019 tot oktober 2024 voorzitter van de Waalse Landbouwfederatie. Ze is bestuurder binnen de groep Crelan sinds 2011.

Mevrouw **Claude MELEN** is licentiaat in Management-wetenschappen (richting Financiën) en een bijkomend jaar Analyse - Controle - Audit. Zij begon haar professionele loopbaan als stagiair bedrijfsrevisor, werkte in verschillende ministeriële kabinetten en bij het Belgische Rekenhof, eerst als financieel auditor (adjunct) en tussen januari 2020 en januari 2022 als eerste auditor-revisor (belast met de controle van de rekeningen en begrotingen van de Franse Gemeenschap). Momenteel is zij bestuurder van Brussels South Charleroi Airport, Luminus en Ethias NV. Zij is op 1 mei 2022 benoemd tot bestuurder van Crelan.

Mevrouw **Sarah SCAILLET** is licentiaat in de rechten en heeft een master in Public Management. Zij was eerst lid van de Brusselse balie en bekleedde vervolgens verschillende functies bij de FOD Sociale Zekerheid en de RSZ, waaronder die van directeur-generaal van de controledienst aangiften binnen de RSZ. Van april 2014 tot augustus 2024 was zij Administrateur-Generaal van de FOD Pensioenen. Momenteel is zij HR-directeur van de Kliniek Sint-Jan in Brussel. Zij werd op 1 mei 2022 benoemd tot bestuurder van Crelan.

Volgens artikel 62 § 2 van de Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en volgens het reglement van de Nationale Bank van België is de Bank verplicht om de externe functies die haar bestuurders en effectieve leiders buiten de Groep Crelan uitoefenen openbaar te maken. Het overzicht op 31/12/2024 ziet eruit als volgt:

	Functies binnen Crelan NV	Onderneming waarin het extern mandaat wordt opgenomen	Zetel	Type activiteit	Genoteerd	Functies binnen deze onderneming
Luc Versele	Voorzitter van de raad van bestuur	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Benoît Bayenet	Vicevoorzitter van de raad van bestuur en lid van het benoemingscomité	La Financière du Bois SA	Rue de la Plaine 11, 6900 Marche-en-Famenne Belgium	Investerings-vennootschap	Neen	Voorzitter van de raad van bestuur
Jan Annaert	Onafhankelijk bestuurder, voorzitter van het remuneratiecomité en lid van het risico- en compliancecomité	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Bernard De Meulemeester	Niet-uitvoerend bestuurder en lid van het risico-en compliancecomité	Bernard De Meulemeester BV	Boerendreef 17, 2970 Schilde Belgium	Management- & consulting-vennootschap	Neen	Zaakvoerder
		Adviesbureau De Annes BV	Boerendreef 17, 2970 Schilde Belgium	Vastgoed-vennootschap	Neen	Zaakvoerder
		Xerius Onderlinge Verzekerings-vereniging (OVV)	Brouwersvliet 4, 2000 Antwerpen Belgium	Onderlinge verzekerings-vereniging	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Landsbond van de Onafhankelijke Ziekenfondsen (Helan)	Lenniksebaan 788A, 1070 Brussel Belgium	Mutualiteit	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder en lid auditcomité
		MLOZ Insurance vmob	Lenniksebaan 788A, 1070 Brussel Belgium	Verzekerings-maatschappij	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder en lid auditcomité
Catherine Delanghe	Niet-uitvoerend bestuurder	Candriam Fund	Allée Scheffer 5, L-2520 Luxembourg Luxembourg	Beleggingsfonds	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Candriam sicavs	Route d'Arlon 19-21, L-8009 Strassen Luxembourg	Beleggingsfonds	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
Xavier Gellynck	Niet-uitvoerend bestuurder & lid van het remuneratiecomité	Thalix BV	Beekstraat 35, 9920 Lievegem	Management-vennootschap	Neen	Zaakvoerder
Eric Hermann	Onafhankelijk bestuurder en voorzitter van het risico- en compliancecomité	Fonber SA	Les Gottes 1, 1390 Grez-Doiceau Belgium	Patrimonium-vennootschap	Neen	Voorzitter van de raad van bestuur
		Golf et Sporting Club de Grez-Doiceau SA	Les Gottes 1, 1390 Grez-Doiceau Belgium	Golf club	Neen	Voorzitter van de raad van bestuur
Pierre Leonard	Niet-uitvoerend bestuurder	**Sowafinal SA**	Avenue Maurice-Destenay 13, 4000 Liège Belgium	Investerings-vennootschap	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		AWEX SA	Place Sainctelette 2, 1080 Bruxelles Belgium	Investerings-vennootschap	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		EWATE SA	Avenue Maurice-Destenay 13, 4000 Liège Belgium	Investerings-vennootschap	Voorzitter van de raad van bestuur	Niet-uitvoerend bestuurder
		Société Publique de gestion de l'eau SA	Rue des Ecoles 17-19, 4800 Verviers	Publieke water-maatschappij	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Le Circuit de Spa-Francorchamps SA	Route du Circuit 55, 4970 Stavelot	Exploitatie race-circuit	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder

Claude Melen	Niet-uitvoerend bestuurder en lid van het auditcomité	Belgium	Rue des Croisiers 24, 4000 Liège Belgium	Verzekerings-maatschappij	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder en lid van het auditcomité en het risicocomité
		Luminus SA	Boulevard du Roi Albert II 7, 1210 Brussel Belgium	Energie-leverancier	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Brussels South Charleroi Airport SA	Rue des Frères Wright 8, 6042 Charleroi Belgium	Exploitatie luchthaven	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder en voorzitter van het auditcomité
Sarah Scaillet	Niet-uitvoerend bestuurder	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Diane ROSEN	Onafhankelijk bestuurder, voorzitter van het auditcomité & lid van het benoemingscomité	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Marianne Streel	Niet-uitvoerend bestuurder	Rhisnagri SA	Rue Godefroid 1A, 5000 Namur Belgium	Patrimonium-vennootschap	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		La Ferme du Manoir SA	Rue du Spinoy 3, 5080 Rhisnes Belgium	Patrimonium-vennootschap	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Monjoie-Streel Société agricole	Rue du Spinoy 3, 5080 Rhisnes Belgium	Landbouwbedrijf	Neen	Zaakvoerder
		Metha'Org Wallonie SC	Chaussée de Namur 47, 5030 Gembloux Belgium	Investerings-maatschappij	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Le Secrétariat des Assurances SC	Chaussée de Namur 47, 5030 Gembloux Belgium	Verzekerings-makelaar	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		eFWA SRL	Chaussée de Namur 47, 5030 Gembloux Belgium	ICT-diensten	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		FWA Invest SRL	Chaussée de Namur 47, 5030 Gembloux Belgium	Investerings-maatschappij	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Maison de l'Agriculture et de la Ruralité SA	Chaussée de Namur 47, 5030 Gembloux Belgium	Consultancy en adviesverlening	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Pleinchamp SRL	Chaussée de Namur 47, 5030 Gembloux Belgium	Uitgeverij	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
Paul Thysens	Onafhankelijk bestuurder, voorzitter van het benoemingscomité & lid van het auditcomité	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Hendrik Vandamme	Niet-uitvoerend bestuurder	Immo-Conscience cv	Industrieweg 53, 8800 Roeselare Belgium	Patrimonium-vennootschap	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Sopabe cv	Anspachlaan 111 bus 10, 1000 Brussel Belgium	Investerings-maatschappij	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
		Boekhoudbureau ABS BV	Brusselsesteenweg 467, 9090 Melle Belgium	Boekhoudkantoor	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder
Agnes Van Den Berge	Onafhankelijk bestuurder	Food Tech Consult nv	De Meeûssquare 35, 1000 Brussel Belgium	Consulting-vennootschap	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder

Philippe Voisin	Uitvoerend bestuurder	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Joris Cnockaert	Uitvoerend bestuurder	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Pieter Desmedt	Uitvoerend bestuurder	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Jean-Paul Grégoire	Uitvoerend bestuurder	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Frédéric Mahieu	Uitvoerend bestuurder	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil	Nihil
Emmanuel Vercoustre	Uitvoerend bestuurder	AXA Banque France SA	Rue Carnot 203-205, 94138 Fontenay-sous-Bois France	Krediet-instelling	Neen	Niet-uitvoerend bestuurder en lid van het auditcomité

Raad van Bestuur van CV CrelanCo

De samenstelling van de Raad van Bestuur van de CV CrelanCo wijzigde als volgt in 2024:

- De benoeming tot niet-uitvoerend bestuurder van **Catherine Delanghe** op 25/04/2024.

De samenstelling van de Raad van Bestuur van CV CrelanCo op 31/12/2024

Benoît Bayenet
Voorzitter

Luc Versele
Vicevoorzitter

Bernard De Meulemeester
Niet-uitvoerend bestuurder

Xavier Gellynck
Niet-uitvoerend bestuurder

Claude Melen
Niet-uitvoerend bestuurder

Marianne Streel
Niet-uitvoerend bestuurder

Pierre Léonard
Niet-uitvoerend bestuurder

Sarah Scaillet
Niet-uitvoerend bestuurder

Hendrik Vandamme
Niet-uitvoerend bestuurder

De Raad van Bestuur van de CV CrelanCo kwam in 2024 acht keer samen.

Directiecomité

De samenstelling van het directiecomité bleef ongewijzigd in 2024. Dit gaf op 31 december 2024 volgende samenstelling:

Philippe Voisin
CEO

Joris Cnockaert
CCO

Pieter Desmedt
CRO

Jean-Paul Grégoire
COO/CHRO

Frédéric Mahieu
CIO

Emmanuel Vercoustre
CFO

Het directiecomité neemt de operationele leiding van CrelanCo CV en, Crelan NV

europabank

Europabank

De samenstelling van de Raad van Bestuur van Europabank wijzigde in 2024 als volgt:

- De benoeming tot niet-uitvoerend bestuurder van **Sarah Scaillet** op 15/04/2024.
- De beëindiging van het mandaat van onafhankelijk bestuurder van **Agnes Van den Berge** op 17/06/2024.
- De coöptatie tot onafhankelijk bestuurder van **Diane Rosen** op 17/06/2024.
- De beëindiging van het mandaat van niet-uitvoerend bestuurder van **Clair Ysebaert** op 17/06/2024.
- De benoeming tot niet-uitvoerend bestuurder van **Hendrik Vandamme** op 16/12/2024.
- De beëindiging van het mandaat van uitvoerend bestuurder van **Gérald Bogaert** op 31/12/2024.

De Raad van Bestuur is samengesteld uit elf leden: drie leden van het directiecomité, twee onafhankelijke bestuurders en zes vertegenwoordigers van hoofdaandeelhouder Crelan NV.

De samenstelling van de Raad van Bestuur van Europabank op 31/12/2024:

Voorzitter:	Joris Cnockaert
Bestuurders:	Marc Claus (lid directiecomité)
	Xavier Gellynck
	Jean-Paul Grégoire
	Sophie Hoozée (onafhankelijk bestuurder)
	Paul Malfeyt (voorzitter directiecomité)
	Diane Rosen (onafhankelijk bestuurder)*
	Sarah Scaillet**
	Grete Schaekers (lid directiecomité)
	Hendrik Vandamme***
	Luc Versele

(* vanaf 17/06/2024) (** vanaf 15/04/2024) (*** vanaf 16/12/2024)

De Raad van Bestuur kwam acht keer samen in 2024.

Het Audit- en het Remuneratiecomité functioneren onder de bevoegdheid van de Raad van Bestuur.

De samenstelling van het directiecomité van Europabank op 31/12/2024

Voorzitter:	Paul Malfeyt
Leden:	Gérald Bogaert
	Marc Claus
	Grete Schaekers

Verslag van de commissaris

De Algemene Vergadering van Crelan NV van 27 april 2023 besliste om EY Bedrijfsrevisoren te herbenoemen als commissaris voor een periode van 3 jaar, tot de algemene vergadering van april 2026. EY wordt hierbij vertegenwoordigd door Christel Weymeersch en Christophe Boschmans.

EY Bedrijfsrevisoren controleert bijgevolg de geconsolideerde rekeningen van de Groep Crelan.

Statutaire wijzigingen

De statuten van Crelan NV werden op 10 juni 2024 aangepast naar aanleiding van de gerealiseerde kapitaalverhoging in het kader van de fusie door opslorping van AXA Bank Belgium Belgium NV. enerzijds en anderzijds om ze in lijn te brengen met de bepalingen van het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen.

Ook de statuten van AXA Bank Belgium Belgium werden in lijn gebracht met de bepalingen van het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen via een wijziging op 19 december 2023.

De statuten van CrelanCo CV en Europabank NV bleven ongewijzigd.

Deugdelijk bestuur

In overeenstemming met artikel 59 §2 van de Bankwet en Circulaire NBB_2011_09 van 20 december 2011 over de beoordeling van de interne controle evalueerde de effectieve leiding van de Bank zijn systeem van interne controle en voerde de Bank een permanente tweede- en derdelijnscontrole in.

De bank maakte de vermelde verslagen in januari 2025 over aan de NBB nadat de Raden van Bestuur ze hadden goedgekeurd.

Overeenkomstig Circulaire NBB_2022_23 ter invoering van een ‘Handboek governance voor de banksector’, dat de verschillende bepalingen inzake deugdelijk bestuur opgenomen in de Bankwet beschrijft, moet het governancememorandum jaarlijks op zijn conformiteit geëvalueerd en aangepast worden in functie van betekenisvolle wijzigingen die de beleidsstructuur en de organisatie van de financiële instelling beïnvloeden. De laatste versie van het governancememorandum werd goedgekeurd op de Raad van Bestuur van 19 december 2024.

Beloningsbeleid

De **Raad van Bestuur** heeft een aantal leden afgevaardigd in het **remuneratiecomité** om aanbevelingen op vlak van beloning aan de Raad van Bestuur over te maken. Het remuneratiecomité wordt, zoals hierboven vermeld, voorgezeten door een onafhankelijk bestuurder in de zin van artikel 3, 83° van de wet van 25 april 2014 betreffende het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen.

De voorstellen van het remuneratiecomité aan de Raad van Bestuur omvatten het geldelijk statuut van de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders van de bank en haar filialen, alsook het geldelijk statuut van de personen die verantwoordelijk zijn voor de onafhankelijke controlefuncties en de zogenaamde "Identified Staff".

Het remuneratiecomité is zodanig samengesteld dat het een gedegen en onafhankelijk oordeel kan geven over het beloningsbeleid, de beloningspraktijken en de prikkels die daarvan uitgaan voor de risicobeheersing, eigenvermogensbehoeften en de liquiditeitspositie, en doet dit meer bepaald door:

- Advies te verlenen aan de Raad van Bestuur op vlak van de selectie van functies die als Identified Staff worden aangemerkt;
- Advies te verlenen aan de Raad van Bestuur op vlak van het beloningsbeleid, vooral voor medewerkers van wie de werkzaamheden een materiële impact hebben op het risicoprofiel van de bank ("Identified Staff"), alsook het verzekeren dat het beloningsbeleid genderneutraal is en de gelijke behandeling ondersteunt van medewerkers van verschillende genders;
- De voorbereiding van de beslissingen van de Raad van Bestuur over beloning, rekening houdend met de langetermijnbelangen van aandeelhouders, investeerders en andere belanghebbenden, alsook met het algemeen belang;
- De rechtstreekse controle op de beloning van de medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de onafhankelijke controlefuncties;
- Het toezicht op alle belangrijke retentie-, vertrek- en welkomstregelingen.

Ter bevordering van gezonde beloningspraktijken en een gezond beloningsbeleid, onderzoekt het **risicocomité**, onverminderd de taken van het remuneratiecomité, of de prikkels die uitgaan van het beloningssysteem op passende wijze rekening houden met de risicobeheersing, de eigenvermogensbehoeften en de liquiditeitspositie van de bank, evenals met de waarschijnlijkheid en de spreiding in de tijd van de winst. Ook levert het risicocomité input voor de identificatie van de Identified Staff.

De compliancefunctie analyseert de gevolgen van het beloningsbeleid voor de naleving door de instelling van de wet- en regelgeving, het interne beleid en de risicocultuur, en rapporteert alle vastgestelde compliancerisico's en niet-compliant issues aan de **Raad van Bestuur.**

De **Compliancefunctie** geeft in overeenstemming met haar rol doeltreffende input voor de vaststelling van bonuspools, prestatiecriteria en de toekenning van beloningen wanneer zij bezorgd is over het effect hiervan op gedragingen van medewerkers en het risiconiveau van de verrichte activiteiten. Ook levert de Compliancefunctie input voor de identificatie van de Identified Staff.

Het Beloningsbeleid en de Identificatie van de Identified Staff worden - na adviezen van de Compliancefunctie, het risicocomité en het remuneratiecomité - goedgekeurd door de **Raad van Bestuur**.

Rekening houdend met artikel 67 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de uitvoeringsbesluiten en de Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/923, heeft de **Raad van Bestuur** binnen de Bank de perimeter van de Identified Staff als volgt bepaald:

- **Categorie 1:** de leden van de Raad van Bestuur;
- **Categorie 2:** de leden van het Hoger Management
- **Categorie 3:** de overeenkomstig de Gedelegeerde Verordening en andere regelgeving vastgestelde medewerkers met een functie die het nemen van risico's inhoudt;
- **Categorie 4:** de medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de onafhankelijke controlefuncties;
- **Categorie 5:** de overeenkomstig de Gedelegeerde Verordening vastgestelde medewerkers, van wie de totale beloning hen op hetzelfde beloningsniveau plaatst als de hoge directie en de personen met een functie die het nemen van risico's inhoudt.

Het beloningsbeleid is op dergelijke manier gestructureerd dat het globaal beloningspakket gebalanceerd is opgesplitst in een vaste en een variabele component.

De samenstelling van het globaal pakket is zodanig opgesteld dat het niet aanzet tot het nemen van uitzonderlijke risico's. Het vast gedeelte is structureel genoeg om de Identified Staff leden te belonen voor hun werk, anciënniteit, expertise en professionele ervaring en betekent een garantie voor de volatiele variabele verloning en meer bepaald de kans van het niet-uitkeren van een variabele beloning.

Vaste beloning

Het basisloon van de Identified Staff wordt bepaald rekening houdend met de organisatorische verantwoordelijkheden, zoals beschreven in de functiebeschrijving, en met de positionering ten opzichte van een externe benchmark. Het basisloon kan ook voordelen in natura inhouden.

Beslissingen omtrent de evolutie van de vaste beloning van Identified Staff zijn gebaseerd op performance reviews (evaluaties) en positionering ten opzichte van een externe benchmark. Individuele verhogingen worden toegekend op basis van de volgende principes:

- billijke behandeling;
- strikte delegatieregels; en,
- een systematische dubbele controle door het lijnmanagement en het HR-departement.

Elk jaar bepalen Crelan en AXA Bank Belgium het beschikbaar budget voor de evolutie van de vaste verloning, waarbij de resultaten van beide entiteiten (in vergelijking met de gestelde objectieven) de bepalende factor zijn. Wanneer de resultaten negatief zijn of significant lager dan de objectieven kan de evolutie van de vaste verloning beperkt worden tot de reglementaire, wettelijke of contractuele verhogingen.

De niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur, van het benoemings- en remuneratiecomité en van andere comités ontvangen enkel een jaarlijkse vaste vergoeding, uitbetaald in maandelijkse schijven. Zij ontvangen geen variabele verloning. De vaste vergoeding dekt alle kosten, waaronder de verplaatsingskosten, en de grootte ervan is afhankelijk van de rol van de niet-uitvoerende bestuurders in de verschillende gespecialiseerde comités.

Variabele beloning

De variabele beloning voor de Identified Staff wordt bepaald volgens de regels vermeld in het beloningsbeleid en wordt afgestemd op alle risico's en op de prestaties van de instelling, de bedrijfseenheid en de individuele prestaties.

De prestatie van het team waarvan het lid van de Identified Staff deel uitmaakt en zijn of haar individuele prestatie beoordeeld aan de hand van een verplichte jaarlijkse individuele beoordeling door de hiërarchisch leidinggevende op minstens de volgende elementen:

- kwalitatieve verwezenlijkingen van de vastgestelde objectieven;
- professioneel gedrag met betrekking tot de waarden, compliancevereisten en procedures, gealigneerd op de waarden van de Groep;
- bijdrage aan het risicobeheer, inclusief operationeel risico;
- de leiderschapscapaciteiten van de medewerker (indien van toepassing).

De Raad van Bestuur zal, na advies van het remuneratiecomité, voor alle leden van de Identified Staff een aanvullende beoordeling uitvoeren rekening houdend met:

- de bijdrage aan het permanente toezichtskader;
- de betrokkenheid bij materiële risico's en hieraan verbonden beslissingen;
- in voorkomend geval, incidenten die in de loop van het jaar zouden hebben plaatsgevonden en de correctieve maatregelen genomen door het individu of als manager.

Deze beoordeling kan een impact hebben op de variabele beloning.

De variabele beloning voor Identified Staff is beperkt tot het hoogste van de volgende 2 bedragen:

- Bedrag gelijk aan de vaste beloning, zonder dat dit bedrag hoger mag zijn dan de vaste beloning en met een maximum van 50.000 EUR;
- 50% van de vaste beloning.

Die beperking van de verhouding tussen de vaste en variabele beloning geldt ook voor toekenningen van variabele beloning bij overschrijding van de objectieven ('above target').

De standaard jaarlijkse variabele beloning voor de Identified Staff, exclusief vertrekvergoedingen of vergoedingen voor uitzonderlijke prestaties, is beperkt tot maximaal 30% van de vaste beloning. Op voorstel van het remuneratiecomité kan de variabele vergoeding worden herzien door de Raad van Bestuur.

Overeenkomstig de Wet van 25 april 2014 op het statuut van en toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen bestaat de variabele beloning voor de Identified Staff voor min. 40% (mogelijks oplopend tot 60% voor de hoogste variabele beloningen) uit een uitgesteld deel (deferral).

Zolang de totale variabele vergoeding lager is dan 50.000 EUR bruto en niet meer bedraagt dan 1/3de van de totale jaarlijkse beloning, wordt er niet gewerkt met een uitgestelde betaling.

In voorkomend geval verloopt het uitgesteld schema als volgt:

- De verwerving van de uitgestelde variabele beloning voor de leden van het Directiecomité en, in het geval deze geen deel uitmaken van het Directiecomité, het Senior Management wordt gespreid over 5 jaar, waarbij jaarlijks 1/5de van het uitgesteld gedeelte wordt verworven;
- Voor alle andere leden van de Identified Staff wordt de verwerving gespreid over 4 jaar, waarbij jaarlijks ¼de van het uitgesteld gedeelte wordt verworven.

Ten minste 50% van de variabele beloning (zowel van het niet-uitgesteld als van het uitgesteld deel), is samengesteld uit een gepast evenwicht tussen :

- financiële instrumenten verbonden aan aandelen, of equivalente instrumenten ("non-cash instrumenten") ; en eventueel indien nodig,
- andere kapitaalinstrumenten zoals voorzien door de Wet.

Deze instrumenten zijn onderworpen aan een passend aanhoudingsbeleid, dat inhoudt dat de houder van de instrumenten er de eigenaar van moet blijven, en dat tot doel heeft de prikkels af te stemmen op de langetermijnbelangen van Crelan en AXA Bank Belgium.

De overige 50% van de variabele verloning zal in voorkomend geval in geld betaald worden of – conform § 284 van de EBA-guidelines – in andere voordelen die niet aan het criterium van financiële instrumenten voldoen.

Alle variabele beloningen worden tot mogelijk 100% verminderd (**malus**) of teruggevorderd (**clawback**) binnen de maximale uitstelperiode volgens de volgende voorwaarden en modaliteiten:

Na advies van het remuneratiecomité, zal de Raad van Bestuur beslissen om de nog niet verworven en betaalde delen van de variabele beloning van alle of bepaalde (eventueel voormalige) Identified Staff te verminderen (**malus**) of terug te vorderen (**clawback**) als de bank of de betrokken bedrijfseenheid een verminderd of negatief financieel rendement boekt of als een van de volgende gevallen ontdekt wordt:

- de Identified Staff leeft de geldende normen inzake deskundigheid en professionele integriteit niet na;
- de Identified Staff is betrokken bij een bijzonder mechanisme dat als doel of gevolg heeft fiscale fraude door derden te bevorderen;
- iedere omstandigheid die impliceert dat de betaling van de variabele beloning een inbreuk zou uitmaken op het goede beloningsbeleid van de bank, op de risicobeheerstrategie of op haar gering tot middelgroot risicoprofiel.

In het geval van toekenning van een **vertrekvergoeding**, mag deze nooit een beloning vormen voor het falen of onrechtmatig gedrag van de medewerker en enkel rekening houden met de in de loop der tijd gerealiseerde prestaties. Bovendien kan een vertrekvergoeding die hoger is dan 12 maanden vaste beloning of, op een eensluidend gemotiveerd advies van het Remuneratiecomité, die hoger is dan 18 maanden vaste beloning, enkel worden toegekend onder voorbehoud van goedkeuring door de algemene vergadering.

De uitzonderingen van artikel 12/1 van de Bankwet zijn van toepassing op de vertrekvergoedingen.

De bank keerde in 2024 volgende vergoedingen uit (Crelan/Europabank):

Bestuurders vergoedingen in 2024 (niet-uitvoerende en uitvoerende bestuurders)

Totale vergoeding (mio EUR)	Vaste vergoeding	Variabele vergoeding
Bestuurders van de Groep Crelan	6,4 mio EUR	0,9 mio EUR

Totale remuneratie van Identified Staff in 2024 (exclusief de vergoeding van niet-uitvoerende bestuurders)

De kwantitatieve informatie hieronder betreft de remuneratie toegekend voor het jaar 2024 aan de Identified Staff van Crelan binnen de betekenis van CRD IV en de Belgische bankwet, maar is geen weerspiegeling van de remuneratie toegekend aan andere werknemers:

Populatie	**Vaste verloning**	**Variabele verloning**	**Vergoeding bij indienst- treding**	**Ontslag vergoeding**			
				Betaald	**Toegkend**	**Hoogste**	
Uitvoerende bestuurders	5.214.806 €	907.304 €	- €	- €	- €	- €	Bedrag (EUR)
	10	10	0	0	0	0	# betrokken mdws
Hoger management (exclusief uitvoerende bestuurders)	1.103.916 €	195.002 €	- €	- €	- €	- €	Bedrag (EUR) Bedrag(EUR)
	6	6	0	0	0	0	# betrokken mdws
Andere Identified Staff	2.139.374 €	266.712 €	- €	- €	- €	- €	Bedrag (EUR)
	13	13	0	0	0	0	# betrokken mdws
Totaal	8.458.097 €	1.369.018 €	- €	- €	- €	- €	Bedrag (EUR)
	29	29	0	0	0	0	# betrokken mdws

Populatie	Vormen van variabele verloning (toegekend)				Uitstaande uitgestelde verloning		Uitgestelde verloning		
	Cash	Aandelen	Aandelen gekoppeld instrument	Andere tupes	Verworven	Niet verworven	Toegkend	Uitbetaald	Terug-gevorderd
Uitvoerende bestuurders	576.152 €	- €	- €	331.152 €	366.535 €	1.185.852 €	362.922 €	356.946 €	- €
Hoger management (exclusief uitvoerende bestuurders)	195.002 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
Andere Identified Staff	266.712 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
Totaal	1.037.866 €	- €	- €	331.152 €	366.535 €	1.185.852 €	362.922 €	356.946 €	- €

Evaluatie van de governance

In het kader van de governanceverplichtingen voor financiële instellingen, waaronder de 'fit & proper'-vereisten voor bestuurders, heeft het Benoemingscomité in 2023, conform artikel 31 §2 van de Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, de structuur, omvang, samenstelling en prestaties van de Raad van Bestuur en zijn comités geëvalueerd.

Voor deze evaluatieoefening werd gebruik gemaakt van schriftelijke vragenlijsten en individuele interviews met het doel om:

- De verwachtingen van de bestuurders over de rol en de werking van de Raad van Bestuur en de comités in kaart te brengen;
- De competentie en expertise van de aanwezige governanceprofielen te inventariseren;
- De governancepraktijken binnen de Raad van Bestuur te identificeren;
- De implementatie van de aanbevelingen uit de voorgaande evaluatie op te volgen.

Inzake de individuele evaluatie van de leden van de Raad van Bestuur werden de sterke competenties, evenals de nog verder te ontwikkelen competenties per bestuurder in kaart gebracht. Bij deze individuele evaluatie werden ook een reeks andere parameters in rekening gebracht zoals de participatiegraad aan vergaderingen en opleidingen, de externe mandaten, de tijdsbesteding en de onafhankelijkheid van geest.

Op basis van de resultaten van deze oefening heeft het benoemingscomité kunnen evalueren of alle kennis, vaardigheden, diversiteit en ervaring aanwezig en evenwichtig verdeeld zijn en heeft het een aantal actiepunten geformuleerd aan de Raad van Bestuur. Al deze actiepunten werden ondertussen uitgevoerd of zijn in uitvoering.

Crelan, een bank die evolueert

Commerciële jaar 2024

Invest : Een goede commerciële dynamiek op een moeilijke markt

Coöperatieve aandelen kennen een groot succes.

De totale portefeuille van klantendeposito's steeg in een half jaar tijd met 1,4 miljard EUR tot 43,7 miljard EUR.

Een bruto-opbrengst van 1,1 miljard euro buitenbalans-producten bevestigt dat klanten interesse hebben in onder meer fondsen en obligaties en duidt op de kwaliteit van ons commercieel aanbod in dit segment.

De totale portefeuille van buitenbalansproducten voor de groep bedraagt nu 16,5 miljard EUR (+ 1,0 miljard EUR ten opzichte van 31/12/2023).

De eerste 6 maanden van het jaar werden gekenmerkt door een macro-economisch klimaat waarin obligaties aantrekkelijkere rendementsvooruitzichten boden. De onzekerheid over de inflatie, de verwachtingen van de markt met betrekking tot mogelijke verlagingen van de rentetarieven van de centrale banken en de vrees voor een recessie gingen weliswaar gepaard met volatiliteit.

Dat leidde tot een voortdurende belangstelling voor termijnrekeningen en een groeiende belangstelling voor obligatiefondsen en rentegerelateerde gestructureerde producten, terwijl gemengde fondsen enigszins aan populariteit inboetten. Ons aanbod is er dan ook op gericht om altijd aan de behoeften en eisen van onze klanten te voldoen.

Om ons beleggingsaanbod zichtbaarheid te geven, hebben we in het eerste deel van 2024 verschillende initiatieven genomen. Naast traditionele en digitale reclamecampagnes hebben we ook onze eigen podcastketen gelanceerd. Onze podcast 'Geldwijs', bestemd voor beginnende beleggers, stond een tijdje in de ranking van de meest beluisterde podcasts.

Kredieten: 3,04 miljard euro nieuwe kredieten toegekend aan onze Belgische klanten

In de eerste helft van het jaar financierde de groep Crelan de Belgische huishoudens voor 2,12 miljard EUR en financieerde ze zelfstandigen, kmo's en boeren voor meer dan 916 miljoen euro aan investeringen.

Dat maakt dat de groep Crelan op 30 juni 2024 een kredietportefeuille van 49,5 miljard euro (+ 0,5 miljard EUR tegenover 31/12/2023) heeft.

Het marktaandeel van woningkredieten houdt stand ondanks een bijzonder competitieve markt ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

Voor leningen op afbetaling werd in februari een nieuwe moderne en efficiënte kredietapplicatie gelanceerd.

De kredietproductie van het zakelijke segment in de eerste zes maanden is volledig in lijn met dezelfde periode in 2023.

Sinds de migratie in juni hebben zakelijke klanten van de agenten van de vroegere AXA Bank Belgium ook toegang tot het volledige productassortiment van Crelan.

Crelan hecht veel belang aan het klimaat en aan duurzame financiering. Voor leningen aan particulieren werden initiatieven genomen om klanten te helpen hun woning energiezuiniger te maken.

Retail: Uitbreiding van de functionaliteit van onze mobiele app

In de eerste 6 maanden van 2024 werd Payconiq opgenomen in de Crelan-app en er werd een mogelijkheid toegevoegd om zijn account te activeren via itsme.

Klanten hebben nu de mogelijkheid om online een spaarrekening in de app te openen.

Het merk Crelan: een grote bank met een persoonlijke service

Door de fusie via opslorping van AXA Bank Belgium is Crelan sinds juni 2024 nu ook effectief de 5de bank van België. Een grote bank, met een volledig productengamma en een performant digitaal platform.

Daarom blijven in het Crelan-model laagdrempelige agentschappen een vast onderdeel uitmaken van het straatbeeld in steden en gemeenten. In dit model kunnen klanten makkelijk fysiek terecht bij een ondernemende agent of expert met wie ze een jarenlange vertrouwensrelatie opbouwen, en die tot het uiterste gaat om hen een uitmuntende persoonlijke service te verlenen.

Dit is meteen ook een essentieel onderdeel van de merkstrategie.

In de merkboodschappen die Crelan in 2024 verspreidde, bleef de focus bijgevolg liggen op de unieke *proofpoints* van het merk: de persoonlijke relatie tussen de Crelan-bankagent en de klant en de meerwaarde daarvan voor degelijk financieel advies, het uitgebreide kantorennetwerk, en de maatschappelijke meerwaarde van een coöperatieve bank.

De klassieke mediamix (televisie, radio, print, online video, social media, display ...) werd in het eerste trimester aangevuld met een opgemerkte out of home-campagne. Die maakte dankbaar gebruik van de eigenzinnig *tone of voice* die een onderdeel is van de nieuwe merkidentiteit en sinds eind 2023 alle reclameboodschappen van Crelan kleurt.

Onderzoek wees overigens uit dat het publiek de stijl waarin Crelan communiceert, wel weet te smaken. De reclameboodschappen scoren bijvoorbeeld goed op criteria als herkenbaarheid en sympathie en hebben een positief effect op de awareness in het algemeen. Een flinke opsteker voor de vernieuwde merkidentiteit dus.

Het volledig herwerkte concept voor de voorgevels van de Crelan-agentschappen, dat in 2023 samen met het nieuwe logo was gelanceerd, werd verder uitgerold. En ook de gevels van de agentschappen die door de overname van AXA Bank Belgium in juni in het netwerk verwelkomd werden, werden al heel snel in de frisse Crelan-kleuren gestoken.

Sportsponsoring

Crelan beschouwt sport als een belangrijk onderdeel van een gezonde en evenwichtige levensstijl en als een factor van sociale cohesie die de mensen dichter bij elkaar brengt. Fairplay en teamspirit maken sport groots en zijn dan ook waarden die Crelan graag ondersteunt.

Crelan is sinds jaar en dag actief als **sponsor van een aantal sportdisciplines**. De bank kiest hierbij bewust voor disciplines waar er een **grote interactie bestaat tussen de atleten en de supporters**. De atleten die gesponsord worden, zijn professioneel met hun discipline bezig, gaan volop voor resultaat en staan tegelijkertijd dicht bij hun supporters. Het zijn waarden waar Crelan zich perfect in herkent.

Basketbal

Crelan op het parket met de **Belgian Cats en de Belgian Lions!**

Crelan steunt **sinds mei 2019** onze nationale trots in het basketbal: de Belgian Cats en de Belgian Lions. Samen met de Belgische Basketfederatie wil Crelan verder bouwen aan de successen van de Cats & Lions. Crelan investeert ook in de toekomst van het basketbal en is dan ook de enige hoofdsponsor van de Young Belgian Cats & Lions (U20). De professionele ondersteuning van jonge Belgische talenten is hierbij van cruciaal belang. Deze initiatieven onderstrepen dat Crelan zich op lange termijn engageert voor het Belgische basketbal.

2024 was een mooi sportjaar voor onze nationale basketbalteams. De Belgian Cats kwalificeerden zich voor de Olympische Spelen, waar ze een historische 4de plaats wisten te bemachtigen. Voor dit uitzonderlijk sportief jaar, konden ze rekenen op de Belgische fans. Voor de kwalificatiewedstrijden die in België werden afgewerkt, wisten de Belgian Cats het Sportpaleis maar liefst 4 keer te vullen. De wedstrijden tijdens de Olympische Spelen voelden ook aan als echte thuiswedstrijden. In de groepsfase van de Spelen speelden de Cats in Lille voor 17.000 (van de 25.000) Belgische supporters!

Het is duidelijk dat onze Belgian Cats geliefd zijn bij de sportfans.

De Belgian Lions hadden hebben zich niet kunnen kwalificeren voor de Olympische Spelen, maar deden in 2024 een goede zaak voor met de kwalificatie voor het EK in 2025.

Veldrijden

Sinds 2000 is Crelan actief als sponsor in het wielrennen, toen nog onder de naam Landbouwkrediet. De filosofie was steeds om jong Belgisch wielertalent de kans te geven zich te ontplooien en hen in de ploeg te omringen door enkele gevestigde waarden.

Ook in 2024 konden we als hoofdsponsor van het veldritteam **Crelan-Corendon** genieten van de prestaties in het veld. Het team geeft vooral plaats aan talenten van eigen bodem. Collectief groeide het team uit tot een vaste waarde in de strijd voor de overwinning bij de elite heren elite. Bij de elite dames kwam de Italiaanse kampioene Sara Cassasola het team versterken en groeide het team in de breedte richting de subtop.

In 2024 behaalde Sanne Cant haar 15de opeenvolgende en tevens laatste opeenvolgende Belgische titel bij de Elite Dames. Gezien haar aankondiging om na het veldritseizoen 2024 – 2025 te stoppen, heeft ze uit respect voor de tricolore trui deze ook niet meer verdedigd tijdens het recent BK veldrijden 2025. De Belgische driekleur bleef echter wel binnen de ploeg met de overwinning van Marion Norbert-Riberolle.

Collectief groeide het team uit tot een vaste waarde in de strijd voor de overwinning bij de heren elite.

Wielrennen

Crelan is sinds 1 juli **2022** de **bancaire partner van** het **Belgisch World Tour team: Alpecin-Deceuninck**. In 2024 was Crelan bevoorrechte getuige van 26 overwinningen met uitschieters als de 3 overwinningen van Jasper Philipsen tijdens de Tour de France en zijn overwinning in Milaan-San Remo. Verder waren er de overwinningen van Mathieu Van der Poel tijdens de Ronde Van Vlaanderen, Paijs-Roubaix en de E3 Classic. In het veld zijn vielen er met deze ploeg ook nog successen te noteren van Niels Vandeputte, Mathieu Van der Poel en Ceylin Alvarado. Mathieu van der Poel wist in 2024 zijn zesde wereldtitel veldrijden en zijn eerste wereldtitel gravel binnen te halen.

Atletiek

Crelan is al **sinds 2011** trouwe partner van de **familie Borlée**, die tot de wereldtop behoort in de 400m en de 4x400m. Als merkambassadeurs voor Crelan zijn **Kevin, Jonathan en Dylan** gedurende hun hele carrière bijzonder toegankelijk en open gebleven naar hun supporters toe, en dat terwijl ze al 10 jaar aan de top van de internationale atletieksport stonden. Dat is net wat Crelan zo belangrijk vindt, een gedreven en professionele dienstverlening aan zijn klanten bieden in een gepersonaliseerde vertrouwensrelatie.

2024 was een mijlpaal voor de familie Borlée: Jonathan, Kevin en Jacques namen afscheid van hun sportieve carrière. Jonathan kon door blessures niet meer in actie komen in 2024 en Kevin nam afscheid met een sportief hoogtepunt: opnieuw een 4de plaats op de Olympische Spelen in Parijs.

Crelan nam met trots afscheid van zijn gesponsorde atletiekfamilie tijdens de Memorial Van Damme en bedankt de familie Borlée voor de jarenlange samenwerking.

De Crelan Vikings

Vanzelfsprekend geeft Crelan ook zelf het goede voorbeeld door sport te stimuleren en te faciliteren bij haar medewerkers. Daarom ondersteunt de bank de **Crelan Vikings, een sportwerking die door én voor personeelsleden georganiseerd wordt**. Dankzij financiële en organisatorische steun van de bank, kunnen collega's zo samen sporten tijdens hun middagpauze of na de werkuren.

Een breder product-aanbod dankzij samen-werking binnen de groep en partnerships

De bedoeling is om **binnen de Crelan groep zo optimaal mogelijk samen te werken**. Op die manier kunnen we onze klanten immers sneller, vollediger en efficiënter van dienst zijn.

In 2024 werd deze samenwerking verder verfijnd.

Samenwerking met Europabank

De specifieke kennis die Europabank opbouwde bij het verwerken van kaarttransacties en als aanbieder van financiële renting en leasing wenden we breed aan in de Crelan groep.

Op die manier kunnen de Crelan -kantoren de **betaaloplossingen via terminals of online** van Europabank aanbieden aan hun professionele klanten. Ze brengen deze klanten hiervoor in contact met een verbonden Europabank-kantoor.

De Crelan-kantoren kunnen ook klanten doorverwijzen naar Europabank op het vlak van l**easing en woonkredieten** als blijkt dat het aanbod van de partner beter aansluit bij de behoeften en het profiel van de klant. Eb-lease breidde in 2022 op dat vlak haar aanbod aan rentingformules verder uit zodat vanaf dan ook tweedehands personenwagens, bestelwagens, vrachtwagens, landbouwvoertuigen en bedrijfsmaterialen (zoals graafmachines en wielladers) via deze formule aangeboden kunnen worden.

Digitalisering blijft een belangrijke pijler voor Europabank. In 2024 zagen twee nieuwe digitale platformen het licht, naast het platform voor internetbankieren eb online. Via **eb ID** kunnen klanten van Europabank vanop afstand hun identiteitsgegevens beheren en vernieuwen.

Het platform **eb sign** zorgt ervoor dat klanten documenten van thuis uit digitaal kunnen ondertekenen. Ook klanten van Crelan-agenten kunnen gebruikmaken van eb sign wanneer ze bijvoorbeeld via eb-lease een krediet aangaan.

Samenwerking met partners

Om onze klantendoelgroepen – particuliere gezinnen, zelfstandigen, vrije beroepen, kmo's en land- en tuinbouwers – een volledige financiële dienstverlening te kunnen aanbieden, werkt Crelan samen met een aantal preferente partners, telkens toonaangevende namen in hun vakgebied.

Het eigen aanbod van de bank dat bestaat uit betaalrekeningen en –faciliteiten, spaarrekeningen, kasbons, termijnrekeningen en kredietfaciliteiten wordt op die manier uitgebreid met beleggingsproducten en verzekeringsformules.

Partnerships voor schade- en levensverzekeringen

Tevens heeft Crelan partnerships gesloten met AXA Belgium NV voor kwaliteitsoplossingen in schade- en schuldsaldoverzekeringen, en met Allianz Benelux NV in spaar- en beleggingsverzekeringen. In dit kader kunnen de klanten genieten van de diensten van verzekeringsmakelaars die aan het Crelan-netwerk verbonden zijn. Deze werken op een onafhankelijke wijze voor de belangen van hun klanten, zonder verplichting om de verzekeringspartners van Crelan voor te stellen. Crelan daarentegen biedt als verbonden verzekeringsagent in haar eigen kantoren op haar zetels te Anderlecht en Berchem enkel verzekeringspolissen van AXA Belgium NV aan.

Partnerships voor bancaire beleggingen

Crelan werkt ondertussen meer dan tien jaar samen met **Econopolis Wealth Management**, de beheersvennootschap rond Geert Noels. De samenwerking omvat zowel de compartimenten van de BEVEK Crelan Fund, waarvoor Econopolis Wealth Management het beheer van de beleggingsportefeuille waarneemt, als de compartimenten van de BEVEK naar Luxemburgs recht Econopolis Funds.

Ook de nauwe samenwerking met **Amundi** werd verdergezet. Crelan commercialiseert een uitgebreide selectie fondsen van Amundi en zijn dochterondernemingen. Amundi beheert eveens de beleggingsportefeuille van de BEVEK Crelan Invest met drie profielfondsen - Conservative, Balanced en Dynamic - die in een breed gamma van gediversifieerde activa beleggen passen. Ze spelen elk in op een bepaald beleggersprofiel met hun specifieke risicobenadering. Ze houden bovendien vast aan een duurzame en ethische benadering.

De asset manager **AXA IM (AXA Investment Manager)** leverde al langere tijd fondsen voor het productaanbod van de AXA Bank Belgium-agenten. Sinds mei 2022 is dit aanbod ook opengesteld voor de Crelan-agenten, waardoor het beleggingsaanbod voor de klanten is verruimd.

Voor gestructureerde producten werkt Crelan samen met een aantal preferente partners, namelijk BNP Paribas, Crédit Suisse, Société Générale, Natixis , Goldman Sachs en CACIB.

Op vlak van fiscaal pensioensparen verdeelt Crelan 3 pensioenspaarfondsen (**Crelan Pension Fund Sustainable Stability, Balanced en Growth**) die als feeder fungeren van de pensioenspaarfondsen van BNP Paribas Asset Management. In november 2019 kreeg dit fonds het ‘Towards sustainability label’ toebedeeld.

Aandacht voor duurzame beleggingen

Duurzaamheidslabel

Consumenten vinden duurzaamheid steeds belangrijker, ook bij de producten waarin ze beleggen.

Omdat het begrip ‘duurzaamheid’ vaak op verschillende manieren kan worden geïnterpreteerd en ingevuld, werkte de koepelfederatie van de banken, **Febelfin**, een **kwaliteitsnorm** uit voor duurzame financiële producten.

Producten die aan deze norm voldoen, en bij voorkeur nog ambitieuzer zijn, ontvangen een duurzaamheidslabel. Dankzij dit label kan de consument erop vertrouwen dat het product aan een aantal kwaliteitseisen voldoet en dat zijn geld naar bedrijven gaat die ook écht gericht zijn op duurzaamheid.

Als coöperatieve bank heeft ook Crelan Group oog voor een duurzame werking en wil ze tegemoet komen aan de groeiende vraag van de klanten naar maatschappelijk verantwoorde investeringen.

In 2024 vond ruim 91% van de fondsenbeleggingen bij Crelan plaats in beleggingsfondsen die voldoen aan de criteria van artikel 8 en artikel 9 van de SFDR-regelgeving Met andere woorden: in fondsen waarin duurzaamheid expliciet deel uitmaakt van beleggingsdoelstellingen en -beleid.

SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation)

In het kader van duurzame beleggingen wil Crelan haar fondsenaanbod zodanig samenstellen dat het merendeel van de fondsen beantwoordt aan de artikels 8 en 9 van de SFDR-regelgeving.

De SFDR-regels sluiten aan op de ESG-regelgeving (Environmental, Social en Governance) uit het Actieplan voor Duurzame Financiering dat de Europese Commissie in 2018 publiceerde.

Ze willen meer transparantie over het duurzaamheidsaspect creëren en de beleggers op dat vlak een goede bescherming bieden. Deze regels zijn van toepassing sinds 10 maart 2021 en leggen financiële instellingen, marktdeelnemers en adviseurs de verplichting op om vooropgestelde informatie over het duurzame aspect van hun beleggingen en beleid te publiceren op hun websites.

Volgens artikel 6 van de SFDR-regelgeving moet het zogenaamd UCITS-prospectus op productniveau toelichten hoe de financiële deelnemer duurzaamheidsrisico’s integreert in de beleggingsbeslissingen en hoe hij de te verwachten impact van duurzaamheidsrisico’s op de prestaties van het financiële product beoordeelt. Deze informatie moet in een precontractuele fase voor de belegger beschikbaar zijn. Ook als er volgens de financiële deelnemer geen duurzaamheidsrisico’s van toepassing zijn, moet hij dat beknopt toelichten.

De artikels 8 en 9 handelen specifiek over financiële producten die milieu- of sociale kenmerken bevorderen of die duurzaam beleggen als doel hebben. Bij artikel 9 moet het effectief ook mogelijk zijn om de impact te meten. Voor de fondsen die onder deze artikels vallen, moeten de precontractuele documenten en periodieke verslagen de belegger nog in aanvullende info voorzien. Het is dan ook duidelijk dat deze producten de duurzame belegger de beste garantie

geven. Crelan wil zich in de toekomst vooral focussen op fondsen die milieugerelateerde of sociale kenmerken bevorderen, of die duurzaam beleggen als doel hebben en dus voornamelijk fondsen in het aanbod hebben. Het aanbod zal dan ook voornamelijk bestaan uit fondsen die onder artikel 8 en 9 van de SFDR-regelgeving vallen.

Op dit moment bestaat 91% van het fondsenaanbod van Crelan al uit fondsen die beantwoorden aan artikel 8 of 9 van de SFDR-reglementering.

Een professioneel kantorennetwerk ten dienste van de klant

Het **Crelan-kantorennetwerk** bestond op 31 december 2023 uit **680 kantoren** verspreid over België. Hiermee daalde dit aantal in 2024 met 45 kantoren.

Meer dan 70% van onze kantoren is uitgerust met één of meer selfbankingautomaten, doorgaans met uitgebreide functionaliteiten.

Alle verkooppunten van Crelan worden gerund door zelfstandige agenten die de lokale markt goed kennen en dicht bij de klant staan, behalve de hoofdzetel in Brussel en de zetel in Berchem.

De nabijheid, de persoonlijke aanpak en de continuïteit die onze agenten bieden, zijn de troeven bij uitstek waarmee Crelan zich onderscheidt op de markt. Klanten blijven het belangrijk vinden om - naast digitale kanalen en contact met callcenters - te kunnen blijven rekenen op persoonlijk advies van een lokale vertrouwenspersoon die hun persoonlijke situatie goed kent. Ondanks de daling van het aantal agentschappen blijven zowel Crelan als AXA Bank Belgium veel belang hechten aan een sterke lokale aanwezigheid. Als gevolg van de fusie worden vestigingen gegroepeerd, om te vermijden dat er – bij wijze van spreken – twee kantoren in dezelfde straat liggen. Bovendien wil men alle bankspecialisten onder één dak samenbrengen. Het doel blijft om in alle regio's aanwezig te zijn, want Crelan beschouwt een sterke lokale verankering als een belangrijke troef.

Competentiecenters voor advies aan ondernemers en aan landbouwers

Crelan wil zich verder onderscheiden als bank die advies geeft. Daarom schenkt de bank veel aandacht aan de vorming van competente adviseurs die zo dicht mogelijk bij de klanten staan. Ook voor **professionele klanten** - ondernemers in de land- en tuinbouw en voedingssector enerzijds en zelfstandigen, vrije beroepen en de lokale KMO's anderzijds - wil Crelan een referentie zijn op vlak van adviesverlening.

Crelan werkt hiervoor samen met **gespecialiseerde competentiecenters**. Dit zijn agenten die naast advies aan particuliere klanten ook heel wat knowhow hebben opgebouwd in het begeleiden van professionele klanten en dus het best geplaatst zijn om hen te adviseren.

De competentiecenters zijn herkenbaar in het straatbeeld via een extern aangebracht 'label'.

Ze werken ook samen met de agentschappen uit de buurt die niet over deze kennis beschikken. In dat geval kunnen de professionele klanten voor hun basisdienstverlening bijvoorbeeld beroep blijven doen op hun vertrouwde agentschap, terwijl ze voor het gespecialiseerde advies terechtkunnen bij het competentiecenter. Het agentschap zal dan in functie van de behoefte van de klant contact leggen met het dichtst gelegen competentiecenter.

Het businessmodel van zelfstandige agenten dichtbij de klant biedt ook in het professionele klantensegment nog heel wat ruimte tot groei.

Crelan Groep blijft via opleiding verder investeren in de kennis en vaardigheden van medewerkers met de bedoeling om het aantal competentiecenters nog verder uit te breiden.

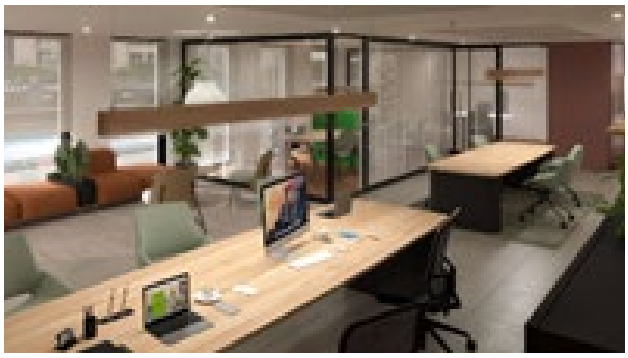
Toegankelijkheid van de agentschappen

Toegankelijke bankagentschappen zijn cruciaal om onze relaties met klanten verder te versterken en duurzaam uit te bouwen. We streven ernaar om zo dicht bij onze klanten te staan, hen een gevoel van veiligheid te bieden en herkenbaar aanwezig te zijn. In 2024 hebben we belangrijke stappen gezet om onze dienstverlening verder te optimaliseren. De fusie in juni 2024 betekende bovendien een aanzienlijke uitbreiding van ons kantorennetwerk.

We staan steeds dicht bij de klant

Sinds juni 2024 is ons kantorennetwerk dankzij de fusie tussen Crelan en AXA Bank Belgium officieel uitgebreid. Hierdoor beschikt Crelan nu over het grootste aantal bankagentschappen in België. Dit stelt ons in staat om onze klanten nog beter en dichterbij te bedienen.

Alle verkooppunten van Crelan worden gerund door zelfstandige agenten die de lokale markt goed kennen en dicht bij de klant staan, behalve de hoofdzetel in Brussel en de zetel in Berchem. De klant kan aan de binnenautomaten tussen 6u en 23u steeds geld afhalen en vaak zelfs ook storten. De agent houdt de openingsuren van het kantoor steeds up-to-date aan de gevel alsook op de website.

We zetten ons verder in om onze bankagentschappen om te vormen naar een open adviesconcept. De rebranding van die agentschappen creëert een meer transparant, aangenaam en ruimtelijk gevoel. De open onthaalzone, de lokalen met glazen wanden en het afgeronde meubilair dragen bij aan de nieuwe look & feel. Bovendien adviseren we onze bankagenten om milieuvriendelijk materiaal zoals FSC-gecertificeerd hout te gebruiken.

Het agentschap is de plaats waar alle diensten voor de klant samen komen. Klanten, zowel particulieren als ondernemers, kunnen er terecht voor persoonlijk advies en voor verschillende diensten die verband houden met hun financiële behoeften. Het agentschap is daarbij de perfecte aanvulling op onze online diensten myCrelan en de Crelan Mobile app.

Het open-advies concept past helemaal in deze visie., en is om die reden voor Crelan het concept van de toekomst. De uitnodigende, open inrichting zorgt ervoor dat klanten zich snel op hun gemak voelen. terwijl ze, in afgesloten gespreksruimtes, in alle discretie hun financiële zaken kunnen bespreken.

De meeste cash-transacties kunnen snel en efficiënt afgehandeld worden aan onze automaten, ook buiten de openingsuren van het agentschap (meestal tussen 6u en 23u).

Alle klanten, particulieren en ondernemers, zijn steeds welkom in het agentschap voor advies of voor een verrichting. Het agentschap is daarbij de perfecte aanvulling op onze online diensten myCrelan en de Crelan Mobile app.

Bij ons kan de klant zich veilig voelen

Onze bankagentschappen zijn beveiligd door systemen die constant geupdated worden met de nieuwste technologieën. Zo kunnen we de klant in een veilige omgeving ontvangen. Camera's, elektronische beveiliging en alertheid van agenten staan daarbij centraal. Daarnaast hebben we in 2024 extra aandacht besteed aan de verlichting in onze ontvangsthallen tijdens de openingstijden, wat bijdraagt aan een gevoel van veiligheid en comfort.

De klant herkent ons

Het nieuwe logo - ons boegbeeld sinds 2024 - wordt zichtbaar geïntegreerd in de branding van onze agentschappen. In datzelfde jaar kregen de meeste van onze agentschappen een update met het nieuwe logo en een moderne, frisse uitstraling. De rebranding van onze gevelreclame, de aankleding van de geldautomaten en de totems creëeren een levendig en herkenbaar beeld, terwijl we trouw blijven aan onze vertrouwde kleuren en bedrijfsnaam. Dit project wordt in 2025 volledig afgerond.

De ingang van elk agentschap is duidelijk aangeduid herkenbaar doordat de naam Crelan er steeds centraal boven de toegang wordt geplaatst. Ook zijn de geldautomaten makkelijk terug te vinden dankzij een cashlogo op de nieuwe totems dat ‘s avonds oplicht.

Toegangelijkheid ook voor minder mobiele personen

Het overgrote deel van onze agentschappen zijn toegankelijk voor personen met een beperkte mobiliteit aangezien het lastenboek voor de installatie van een agentschap een hoofdstuk omvat over personen met een beperkte mobiliteit: mensen met een handicap, ouderen, tijdelijk geïmmobiliseerde personen, kinderen, ouders met een kinderwagen... .

Uitbreiding van het digitale aanbod

Lancering van nieuwe functionaliteiten in de Crelan Mobile-app

De nieuwe Crelan Mobile-app werd tussen eind 2023 en februari 2024 gefaseerd uitgerold.

Op 31 maart 2024 werd de oude versie van de Crelan Mobile-app definitief stopgezet.

Ter voorbereiding van de migratie van de digitale klanten van AXA Bank Belgium, werd in mei 2024 een nieuwe aanmeldmethode geïntroduceerd: itsme. Klanten kunnen sindsdien via itsme aanmelden op de Crelan Mobile-app.

Ook Payconiq by Bancontact is nu rechtstreeks geïntegreerd in de Crelan Mobile-app. Digitale klanten kunnen een QR-code scannen om te betalen bij een handelaar of om vrienden terug te betalen. Met deze functionaliteit zijn ondertussen al miljoenen QR-codes aangemaakt, zowel voor betalingen als factuurafhandelingen.

Sinds september 2024 is het ook mogelijk om Wero QR-codes te scannen. Dat zijn Europese QR-codes voor instantbetalingen. In 2025 zullen klanten van Crelan ook zelf dergelijke codes kunnen aanmaken.

Ten slotte kunnen bestaande klanten voortaan een spaarrekening openen via de Crelan Mobile-app.

Rebranding myCrelan en myCrelan Pro

In maart 2024 werd de nieuwe merkidentiteit van Crelan volledig doorgetrokken naar de homebankingtools myCrelan en myCrelan Pro.

Lancering nieuwe digipass DP772 (januari 2024)

De nieuwe digipass 772, die uitgerust is met de Cronto-technologie, biedt een optimale bescherming tegen de meest geavanceerde vormen van fraude, zoals phishing, social engineering en Trojaanse paarden. De digipass maakt voor elke transactie een eenmalige elektronische handtekening aan. Een uiterst gebruiksvriendelijke en extreem veilige manier voor onze eindgebruikers om hun transacties te ondertekenen. Bovendien zijn deze digipassen duurzamer, want de batterijen kunnen gewoon worden vervangen.

Migratie digitale klanten AXA Bank Belgium Belgium

Op 8 en 9 juni 2024 zijn de klanten van AXA Bank Belgium Belgium gemigreerd naar de digitale kanalen van Crelan.

We hebben toen aan een aantal klanten een digipass DP772 met activeringscodes bezorgd en hen gevraagd om zich vanaf 10 juni 2024 aan te melden op de digitale kanalen van Crelan. Deze klanten werden geselecteerd op basis van verschillende criteria, zoals bijvoorbeeld of ze van het buitenland moeten aanmelden.

De overige klanten hebben we via verschillende berichten uitgenodigd om de Crelan Mobile-app te downloaden en zich aan te melden via itsme® of de app van AXA Bank Belgium Belgium en zich vanaf 10 juni 2024 aan te melden op de digitale kanalen van Crelan.

Werken aan digitale geletterdheid

In 2024 hebben de medewerkers van Crelan zich verder ingezet voor initiatieven rond digitale geletterdheid.

Zo was er in Wallonië het grootscheepse 'J'adopte la banque numérique' voor senioren, een initiatief van Febelfin, de openbare computerruimtes (OCR's), het Agence du numérique en de Waalse Overheidsdienst (SPW). Ook de experts van Crelan hebben mee hun schouders onder deze actie gezet en de aanwezigen geholpen.

Initiatieven naar het personeel

Op 31 december 2024 telde de Crelan Groep 1.719 personeelsleden, van wie 1.327 voor Crelan werkten en 392 voor Europabank.

Naast deze over de verschillende entiteiten van de Groep verspreide personeelsleden werken 2.608 personen in het net van de agentschappen van Crelan, met het statuut van gedelegeerd agent of loontrekkende medewerker van een gedelegeerd agent. Dit brengt het totale aantal medewerkers van de Crelan Groep op 4.327.

Meer informatie over de samenstelling en de diversiteit van het personeelsbestand van Crelan is te vinden in het CSRD-rapport, hoofdstuk B.1 - ESRS S1 Own workforce, pagina 160.

Rekrutering en interne mobiliteit

In 2024 werden in totaal 127 vacatures ingevuld.

46 van deze vacatures werden via interne mobiliteit ingevuld: medewerkers van de Bank die kozen voor een nieuwe uitdaging en zo nieuwe competenties ontwikkelen, hun loopbaan diversifiëren en actief bijdragen aan hun eigen duurzame inzetbaarheid.

De bank heeft ook 81 nieuwe medewerkers aangetrokken. Om hen snel te kunnen integreren, werden informatiesessies, peterschap, opleidingsplannen en onthaalmomenten geoganiseerd.

Bovendien werden in het kader van ons young graduates-programma zes jonge afgestudeerden aangeworven. Zij krijgen de kans om hun competenties te ontwikkelen en zich vertrouwd te maken met onze waarden, door in verschillende departementen van de bank diverse opdrachten uit te voeren. Ze kunnen ook deelnemen aan een intensief en gevarieerd opleidingsprogramma.

Diversiteit en inclusie

De Crelan Groep wil in haar HR- en rekruteringsbeleid het geheel van de samenleving weerspiegelen en de diversiteit valoriseren. Bij Crelan is 52% van de medewerkers vrouw en 48% man. 6% van de medewerkers van Crelan maakt deel uit van de leeftijdsgroep van 20-30 jaar, 14% van die van 30-40 jaar, 21% van die van 40-50 jaar, 40% van die van 50-60 en 19% van die van 60-plus. 36% van de medewerkers heeft een diploma middelbaar onderwijs, 34% een diploma niet-universitair hoger onderwijs en 29% een universitair diploma. Bij Crelan werken 13 verschillende nationaliteiten.

Op 19 december 2023 heeft de Raad van Bestuur een nieuw diversiteits- en inclusiebeleid goedgekeurd.

Dit beleid omvat een hele reeks zeer concrete verbintenissen, zoals:

- selecteren, aanwerven en promoveren op basis van verdienste en competenties, zonder discriminatie op grond van gender, ras, huidskleur, etnische of sociale afkomst enz.;
- de managers sensibiliseren voor de gelijkheid van kansen op promotie en ontwikkeling in de onderneming, en transparantie ter zake tonen;
- de prestaties en competenties evalueren door middel van transparante processen;
- elk loonverschil tussen mannen en vrouwen elimineren;
- geen enkel gedrag tolereren dat verdeeldheid zaait of dubbelzinnig is, noch enige vorm van intimidatie of pesterij;
- een respectvolle werkomgeving tot stand brengen waarin iedereen waardig en met respect wordt behandeld en waarin verschillen worden gevierd en gewaardeerd;
- een beleid van nultolerantie voeren voor elke vorm van discriminatie;
- opleidingen en informatie aanbieden over het belang van diversiteit en inclusie in onze bank.

Dit beleid voorziet ook genderquota voor de volgende groepen:

- de Crelan Circle (het orgaan dat de leden van het Directiecomité en de directeuren en senior managers vertegenwoordigt): ten minste 33% vrouwen in 2027
- de Raad van Bestuur: ten minste 33% vrouwen in 2027 (40% vrouwen onder de niet-uitvoerend bestuurders)

Voor de negende opeenvolgende keer Top Employer

Crelan werd in 2024 opnieuw erkend als Top Employer in België.

De internationale organisatie Top Employers Institute heeft dit label aan Crelan toegekend na een diepgaand onderzoek van haar HR-strategie in de breedste zin van het woord.

De manier waarop Crelan nieuwe medewerkers onthaalt en integreert, de loopbaanbegeleiding, opleiding en ontwikkeling, de prestaties, het loon en de sociale voordelen, het welzijn en de gezondheid, de digitale en fysieke werkplek, het bedrijfsrestaurant en het mobiliteitsbeleid werden onderzocht.

Top Employers Institute certificeert bedrijven op basis van hun deelname aan en resultaten in de 'HR Best Practices Survey'. Deze enquête bestrijkt zes grote HR-domeinen, verdeeld in 20 thema's zoals strategie voor talentbeheer, werkomgeving, talent acquisition, opleiding en ontwikkeling van competenties, welzijn op het werk en diversiteit en inclusie.

Het programma certificeerde en erkende meer dan 2.300 Top Employers in 122 landen op vijf continenten.

De lat voor het ontvangen en behouden van het kwaliteitslabel wordt elk jaar hoger gelegd. De mate waarin Crelan zich voortdurend als werkgever blijft ontwikkelen en in haar beleid inspeelt op de nieuwste trends en inzichten in het HR-domein, is in dit kader een cruciale factor.

Crelan is dan ook bijzonder trots dat ze deze erkenning opnieuw heeft ontvangen.

Crelan hecht ook veel belang aan de meningen en ervaringen van haar medewerkers. Daarom organiseert de bank elk kwartaal pulse-enquêtes. Met deze korte, periodieke peilingen brengt Crelan in kaart hoe het met de medewerkers gaat, hoe zij hun dagelijkse werkcontext ervaren en wat zij nodig hebben om het beste van zichzelf te blijven geven. Door de 'beleving' van de medewerkers voortdurend te meten, kunnen de bank, HR en de leidinggevenden sneller knelpunten opsporen en gericht werken aan de tevredenheid, het engagement en de betrokkenheid van de medewerkers.

Uitwerking van een uniek HR-beleid

In aanloop naar de fusie, in mei 2024, bereikten Human Resources en de sociale partners een collectieve arbeidsovereenkomst over de harmonisatie van arbeidsvoorwaarden en een nieuwe functieclassificatie. Met deze overeenkomst werden de verschillen tussen groepen medewerkers binnen de bank weggewerkt op het vlak van werktijden, regels voor telewerken, verloningssystemen, cafetariaplannen, prijzen in bedrijfsrestaurants, sociale voordelen, enzovoort. Sindsdien is het ook mogelijk om een bedrijfswagen om te zetten in een wettelijk mobiliteitsbudget.

Deze harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden was een belangrijke stap voor de bank en haar medewerkers. Ze vormt het fundament voor een billijk, transparant, inclusief en aantrekkelijk loonbeleid voor huidige en toekomstige medewerkers.

In de tweede helft van het jaar volgde een intensieve interne communicatiecampagne. Eind 2024 ontving elke werknemer meer informatie over zijn of haar individuele situatie in het nieuwe geharmoniseerde personeelsstatuut, dat op 1 januari 2025 in werking trad.

Opleidingen

Crelan hecht veel belang aan de voortdurende opleiding van haar medewerkers. Groeien als bank, als team en als individu, maar ook als leader en coach, vormt de rode draad door alle opleidingsinitiatieven in 2024.

Learning Together

Het project 'Learning together' werd in 2024 verdergezet. Het bood medewerkers de kans om vertrouwd te raken met nieuwe toepassingen en bankprocessen, ter voorbereiding op de migratie in juni 2024. In dat kader werden opleidingsplannen op maat uitgewerkt om dit leerproces optimaal te ondersteunen en om het project samen met de 'Learning Spocs' van de onderneming tot een goed einde te brengen.

Leadership

Crelan benadrukt de essentiële rol van haar managers in het bevorderen van groei, engagement en betrokkenheid, en beschouwt investeren in een sterk leadership als een prioriteit.

In 2024 leerden managers tijdens de opleiding 'Coaching to Outperform' managers hoe zij een ondersteunende en coachende rol kunnen spelen, om prestaties te verbeteren, motivatie te versterken en een positievere werksfeer te creëren.

Een diepgaande opleiding focuste op samenwerking, vertrouwen en het versterken van de teamdynamiek.

Met het programma ‘star to lead’ verwerven nieuwe managers de nodige basiscompetenties om effectief leiding te geven aan hun team . Er werd onder andere dieper ingegaan op organisatie en het behoud van een totaaloverzicht, communicatie, besluitvorming, en het geven van feedback.

In 2024 werd ook een nieuw programma voor 'teamsamenhang' gestart, naast een verplichte opleiding inclusief leadership voor alle managers.

Competenties voor de toekomst

Inzetbaarheid blijft voor Crelan van essentieel belang. Naast diverse opleidingen in banktechnieken, werden ook opleidingen in niet-technische en digitale competenties georganiseerd, evenals taalcursussen.

Voorbeelden hiervan zijn de Climate Fresk-workshops over klimaatverandering en individuele impact, een opleiding over de invloed van duurzaamheid en ESG op kredietbemiddeling, en de cursus Microsoft Teams Collaboration over effectief samenwerken, communiceren en stakeholderbeheer via Teams.

Crelan is ervan overtuigd dat de voortdurende opleiding van de medewerkers bijdraagt aan hun zelfontplooiing en tegelijkertijd personeelsverloop - en de bijhorende operationele risico’s en het verlies van kennis - beperkt.

Risico en veiligheid

Crelan sensibiliseert haar medewerkers continu over risico's en veiligheid, en zorgt ervoor dat zij op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen binnen dit domein.

In 2024 werden hierom verplichte compliance-opleidingen georganiseerd en werd het nieuwe leerplatform Phishing Tool gelanceerd. Met dit platform worden medewerkers continu gesensibiliseerd en geïnformeerdover de risico's van phishing.

Welzijn

Sinds 2022 kunnen de medewerkers hun mentale veerkracht versterken dankzij het online platform MindLab. Dit initiatief werd in 2024 voortgezet.

Begin 2024 lanceerde de bank ook het bijstands-programma Care4u. Het biedt medewerkers en hun (inwonende) gezinsleden de mogelijkheid een beroep te doen op professionele ondersteuning door klinische psychologen en gespecialiseerde adviseurs, 24/7. Het programma omvat vier luiken: een emotioneel luik (problemen op het werk of persoonlijke problemen), een praktisch luik, een coachingsluik en een specifiek luik voor managers.

Samenhang tussen medewerkers

Crelan neemt en stimuleert diverse initiatieven om de samenhang tussen medewerkers te versterken.

Together@Crelan

Met Together@Crelan worden culturele en recreatieve activiteiten georganiseerd door en voor medewerkers van Crelan en hun familie. In 2024 stonden een dagje Oostende, een dagje Walibi en een bezoek aan Brussel op het programma.

Young@Crelan

Young@Crelan brengt medewerkers tot 36 jaar samen om elkaar beter leren kennen. Deze vereniging van jonge medewerkers organiseert bovendien ludieke en leerrijke activiteiten voor de andere collega's: een ontbijt voor het onthaal van nieuwe medewerkers, het uitdelen van ijsjes in de zomer en inspiratiesessies. In december 2024 organiseerden de jonge collega’s zo bijvoorbeeld een evenement rond artificiële intelligentie en de impact op de bankwereld.

SMILE

Sinds 2022 organiseert Crelan elke maand SMILE-evenementen: een afterwork die telkens door een ander departement van de Bank worden georganiseerd, telkens ten voordele van een goed doel. Het initiatief brengt collega's op een informele manier samen.

Teambuilding

Elk team van Crelan kan eenmaal per jaar een teambuilding organiseren. Dé gelegenheid om sociale interactie te bevorderen en kennis te delen.

Vikings@Crelan

Vikings heeft tot doel sporten en de groepsgeest tussen collega's te bevorderen. Dankzij dit initiatief kunnen medewerkers van de bank zich inschrijven voor een sportactiviteit die tijdens de middagpauze of aan het eind van de werkdag wordt georganiseerd. De medewerkers van Crelan kunnen ook zelf sportactiviteiten onder collega's voorstellen.

Beleid voor duurzame mobiliteit

Crelan streeft naar een vloot van milieuvriendelijke en duurzame voertuigen en zet zich actief in voor de beperking van de CO2-uitstoot.

Daarom biedt de bank sinds oktober 2023 uitsluitend elektrische voertuigen aan.

Om de energietransitie te ondersteunen, heeft Crelan verschillende maatregelen genomen om medewerkers te begeleiden bij de overstap naar elektrisch rijden. Zo voorziet de bank onder meer in een cofinanciering voor de installatie van een laadpunt thuis, worden de referentiebudgetten afgestemd op een breed aanbod van elektrische voertuigen, en is een Green Fleet Bonus ingevoerd.

Daarnaast biedt Crelan medewerkers de mogelijkheid om hun bedrijfswagen om te ruilen voor een wettelijk mobiliteitsbudget.

IT-ontwikkelingen en projecten in ontwikkeling

Afronding van het fusie-, integratie- en migratieproject

2024 stond grotendeels in het tegen van de integratie en migratie van AXA Bank Belgium naar Crelan, die in juni met succes werd afgerond. Deze grootschalige operatie werd zorgvuldig voorbereid, oner andere door:

- het updragen van de meeste Crelan-toepassingen om het onthaal van AXA Bank-klanten en -agenten zo vlot mogelijk te laten verlopen, zoals de nieuwe Mobile Banking-app, het vernieuwde portaal voor bankkantoren en een nieuwe tool voor het toekennen van consumentenkredieten in agentschappen.
- het ontwikkelen van oplossingen voor de datamigratie, die vervolgens uitvorig werden getest met simulatieoefeningen in de tweede helft van het jaar.
- het versterken van de methodes voor ontwikkeling, testen en projectmanagement.
- en liefst acht keer het volledige migratiescenario in te oefenen.

Een veilige en stabiele bankomgeving

Crelan schenkt niet alleen voortdurend aandacht aan de kwalitatieve uitbouw van haar IT-omgeving, maar heeft ook permanente aandacht voor de veiligheid ervan.

Sinds 2023 lanceerde de bank een **IT-kwaliteits-programma** om de stabiliteit en de performantie van de IT-dienstverlening voor de medewerkers en de klanten te optimaliseren. De focus lag op stabielere systemen en applicaties, op de verdere imperking van het aantal kritische incidenten en op een snellere oplossing indien nodig. In het kader van een brede, continue en constructieve aanpak werden verschillende acties ondernomen op het vlak van processen, personeel en infrastructuur. Een greep uit de initiatieven:

- Op procesniveau werden de incident- en change processen meer gedetailleerd in kaart gebracht en sterker uitgebouwd. Tegelijkertijd werd ook de governance en communicatie met onze belangrijkste leveranciers versterkt.
- Op het niveau van ondersteuning werd de service desk/user care beter uitgebouwd met onder andere een nieuw telefoonsysteem. Zo worden wachttijden verkort en kunnen incidenten sneller gecapteerd, behandeld en afgesloten worden. Ook de transversale samenwerking werd onder de loep genomen zodat problemen sneller opgelost kunnen worden en communicatie efficiënter kan verlopen. Bij nieuwe releases worden voortaan ook extra testfasen voor en door bankagenten ingepland.
- Op niveau van infrastructuur werden cruciale en kwetsbare IT-componenten vernieuwd, de Citrix-omgeving gestabiliseerd en een continue monitoring opgestart.
- De aanpassing en uitrol van nieuwe firewalls en het wegwerken van ‘technical debt” (ILR/ ALR: Infrastructure and application lifecycle refreshment) en de invoering van een IT security roadmap.

Naast deze prioritaire activiteiten verleende het IT-departement nog haar medewerking aan volgende projecten:

- De uitrol van de nieuwe MiFID-wetgeving in de systemen en de versterking van de transactie screening SEPA-cross border.
- Implementatie van de nieuwe Crelan merkidentiteit.

De werkplek van de toekomst

In het kader van de strategie rond het nieuwe werken (project New Way of Working) zorgden de IT-collega's ook voor de uitrol van de nieuwe digitale werkplek, zowel in de hoofdzetels als in de agentschappen.

De introductie van de nieuwe Citrix-omgeving werd succesvol afgerond. Dit zorgt voor een aanzienlijke verbetering van de responstijd en maakt het mogelijk om de IT-omgeving verder te beveiligen.

Daarnaast werd Microsoft Teams verder geïmplementeerd als samenwerkingsplatform om zowel met interne als externe collega's eenvoudig samen te werken in teamverband.

Een nieuw intranet voor de hoofdzetel en het agentennet werd ontworpen en geïmplementeerd.

Het beheer van de portefeuille

In een omgeving die gekenmerkt wordt door toenemende onzekerheid is een voorzichtig beheer van de beleggingsportefeuille een essentiële pijler om financiële stabiliteit te garanderen.

Het beheer is gebaseerd op een kader van strikte limieten die zijn ontworpen om een evenwicht te vinden tussen enerzijds het streven naar rendement en anderzijds risicobeheersing, en tegelijkertijd te voldoen aan de prudentiële beperkingen en de gedefinieerde strategische doelstellingen.

Vermogensdiversificatie is een belangrijk beschermingsmechanisme.

In het kader van voorzichtig beheer wordt alleen belegd in zeer liquide obligaties (HQLA-niveau 1). Deze activa bieden een optimale combinatie van veiligheid, liquiditeit en veerkracht in tijden van financiële stress. Deze liquide activa maken het, dankzij hun lage volatiliteit en hoge kredietkwaliteit, mogelijk om, indien nodig, te voldoen aan kortetermijnbehoeften aan contanten, maar ook om bescherming te bieden tegen marktrisico's.

Crelan Groep, een veilige bankengroep

Binnen de groep zijn verschillende afdelingen verantwoordelijk voor het beheer van risico's. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste activiteiten die ervoor zorgen dat Crelan Groep een veilige bankengroep is en blijft.

Algemeen Risk Management

Risk Management legt zich toe op diverse specialisaties:

- het identificeren, meten, opvolgen en sturen van krediet-, financiële, operationele en IT Security-risico's;
- het verlenen van advies in alle grote kredietdossiers;
- het ontwikkelen en valideren van interne modellen die gebruikt worden in het kader van IRB (Internal Rating Based aanpak), IFRS 9, renterisicobeheer,...;
- het opmaken, coördineren en valideren van de reglementaire rapporten zoals ICAR (Internal control annual report), ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process), ILAAP (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process), het Recovery Plan, het derdepijlerverslag, ...

De bank richtte verschillende interne risicocomités op om het beheer van de risico's zo adequaat mogelijk te organiseren. Deze risicocomités waken over de krediet-, financiële, operationele en IT-risico's, inclusief de permanente controles, en over de risico's die te maken hebben met de verschillende entiteiten.

De bank heeft ook een Risk Appetite Framework geïmplementeerd dat rekening houdt met een aantal belangrijke indicatoren voor de solvabiliteit, liquiditeit, rendabiliteit en andere parameters van de kredietportefeuille. De naleving van de limieten wordt minimaal driemaandelijks gecontroleerd.

Begin 2022 ruilden we de Covid-19-crisis in voor de energiecrisis. Deze heeft mee geleid tot geopolitieke conflicten die een impact hebben op de macro-economische situatie. De bank startte dan ook verschillende analyses om de mogelijke impact van eventuele kredietverliezen op de financiële situatie te kunnen inschatten zoals de:

- identificatie van potentiële risicodossiers binnen het professionele- en landbouwsegment.
- analyse over de terugbetalingscapaciteit van het retail cliënteel.
- inschatting van de impact aan de hand van de ECB-stresstest.

Eind 2024 beschikte de bank nog steeds over een gezonde kredietportefeuille en merkten we dat de impact van de energiecrisis beperkt is gebleven. Toch kiezen we voor een voorzichtige aanpak en boekten we eind 2024 voldoende provisies in om mogelijke risico's af te dekken.

In 2024 bleef de bank veel aandacht besteden aan de geplande integratie van Crelan met AXA Bank Belgium, die succesvol afgerond werd in juni 2024. Na de migratie is de aandacht verschoven naar after-care en het opstarten van een transformatie plan.

Kredietrisico

Crelan beheerst het kredietrisico op basis van zowel het kredietbeleid als via een scheiding van functies bij de kredietactiviteit. Zo volgen verschillende comités de risico-appetijt op.

De bevoegdheid om kredieten toe te kennen is verdeeld tussen het directiecomité, het krediet-verbintenissencomité en individuele kredietbeheerders (steeds met een 4-ogen principe) volgens bepaalde niveaus van kredietomloop en rating van de klanten.

Het krediettoezichtcomité is bevoegd voor het beheer van de kredietomloop, onder meer voor de kredieten op de kredietbewakingslijst terwijl het Kredietprovisioneringscomité de bevoegdheid heeft om klanten in 'kwalitatieve default' te plaatsen, waardeverminderingen te bepalen en aan te passen, kredieten op te zeggen en schuldvorderingen af te schrijven.

De kredietlimieten worden jaarlijks geactualiseerd in het kader van de evaluatie van het globale kredietrisico van de bank en worden goedgekeurd door het risico- en compliance comité en de Raad van Bestuur.

Het kredietrisico wordt beheerd aan de hand van ratingmodellen die een score toekennen aan elke kredietklant. Deze rating van de klant is doorslaggevend voor de beslissingen inzake kredietoekenning en -beheer. De performantie van deze modellen wordt regelmatig opgevolgd en de resultaten worden gevalideerd en goedgekeurd door het Lending Risk Comité (LRC).

Voor elk dossier dat binnen de bevoegdheid van het kredietcomité en/of het directiecomité valt, is een onafhankelijk advies van risk management noodzakelijk.

Zoals elk jaar werd de kredietpolitiek in 2024 geüpdatet en na advies van het risico en compliance comité gevalideerd door de Raad van Bestuur.

Renterisico, liquiditeitsrisico en marktrisico

De opvolging van de financiële risico's verloopt voor alle bancaire entiteiten van de Crelan Groep via een gecentraliseerde systematiek. Op deze manier wordt via de financiële risico-opvolging de groepsstructuur verder versterkt en worden alle entiteiten operationeel geïntegreerd in het financieel beleid en de risico-opvolging van de Groep.

BSM (Balance Sheet Management) is verantwoordelijk voor de opvolging van het rente-, optie- en liquiditeitsrisico binnen de bank. Deze afdeling ontwikkelt de modellen voor de identificatie, analyse, bewaking en rapportering van deze risico's. Risk management valideert op haar beurt deze modellen.

Het renterisico wordt ingedekt met financiële instrumenten zoals interest rate swaps, caps en swaptions.

Zowel de interne vastrentende gap als de reglementaire rapportering van het renterisico worden door risk management gecontroleerd.

De verantwoordelijkheid voor het beheer en rapportering van de financiële risico's, alsook de controle van de geldende limieten liggen in eerste instantie bij de diverse businesslijnen zelf. Risk management is verantwoordelijk voor de tweedelijnscontrole van deze financiële limieten door een onafhankelijke validatie van de door BSM gerapporteerde gegevens. Op die manier wil Crelan fouten uitsluiten in rapporten voor de regelgevende instanties, het Balance Sheet Risk comité, het Directiecomité en de Raad van Bestuur.

In 2023 voerde de ECB een inspectie uit op het beheer van het renterisico door Crelan Groep. Naar aanleiding van deze inspectie formuleerde de ECB een aantal aanbevelingen, waarvoor de bank een actieplan aan het uitvoeren is.

Operationele risico's

De activiteiten van Operational Risk Management richten zich op het beheersen van de operationele risico's en hun mogelijke verliezen. Deze risico's houden zowel verband met de interne werking als deze van externe partijen. Oorzaken kunnen onder meer zijn: inadequate of falende processen, menselijke fouten en systeemverstoringen.

Daarvoor verzamelt en analyseert het team de gegevens van operationele incidenten, monitort het de risico-indicatoren en voert het risicobeoordelingen uit. Het ziet er bovendien op toe dat voor de verschillende processen van de bank een sterk intern controlekader aanwezig is en dat deze controlekaders frequent onafhankelijke testen ondergaan zodat hun doeltreffendheid en correcte werking gegarandeerd is.

Dit interne controlekader vertrekt vanuit de krijtlijnen die Operational Risk Managemant opstelde en heeft als doel om:

- via flowcharts de processen te beschrijven;
- de inherente risico's en de bestaande controles te identificeren;
- de residuele risico's te onderkennen;
- geschikte herstelmaatregelen voor de geïdentificeerde risico's uit te werken.

IT-security risico's

De financiële sector blijft een doelwit voor cyber-criminelen. De bank heeft de plicht om dreigingen constant te blijven monitoren en te anticiperen op mogelijk misbruik.

Het team IT Security Management focuste sinds 2023 op het versterken van de basishygiëne voor cyberbeveiliging en op het behouden van de banks veiligheidsmaturiteit na de integratie van Crelan en AXA Bank Belgium.

De Security-werking is opgesplitst in twee niveaus, een zogenaamde eerste lijn die zich concentreert op de operationele opvolging en een tweede lijn die zich bezighoudt met het omschrijven van de risico's, het uitwerken van het beleid en het uitvoeren van de controles. Deze controles werden versterkt door de opzet van een security controle-en compliance raamwerk.

Via continue securitytrainingen voor de medewerkers van de zetels en het agentennet zet Crelan zich blijvend in op het op peil houden van het interne bewustzijn rond (cyber)veiligheid. Tijdens de Europese securitymaand organiseerde het team IT Security Management een 'veiligheidsdag' met onder meer externe sprekers en demo's om zo de veiligheidscultuur zeer tastbaar te maken. Ook in 2025 zullen deze initiatieven verdergezet worden.

Als onderdeel van een voortdurend verbeterings-programma met focus op verhoogde maatregelen en monitoring werd de infrastructuur van de bank via verschillende projecten verder beveiligd. Dit programma richt zich ook op de elektronische dienstverlening aan klanten en op de bewustwording bij klanten over het veilig bankieren.

De afspraken met leveranciers over de veiligheid van onder meer de bescherming van private gegevens en uitbestede activiteiten werden verder versterkt en strikt gemonitord.

Deze elementen zijn uiteraard onderworpen aan herhaaldelijke controles van de eerste, tweede en derde verdedigingslijnen.

In kader van het continuïteitsbeleid werden verschillende controles en testen uitgevoerd. Waar nodig werden zaken bijgestuurd en verbeterd. In 2025 zullen deze activiteiten worden doorgetrokken, onder meer in het licht van de Europese verordening DORA.

Tot slot investeerde Crelan verder in de voorbereiding van de toekomstige infrastructuur en organisatie van de bank met het oog op de integratie van AXA Bank Belgium. Deze projecten nemen vanzelfsprekend van bij de start, onder toeziend oog van de tweede lijn, een toekomstgerichte beveiliging mee.

Recoveryplan

Crelan stelde een recoveryplan (herstelplan) op volgens de aanbevelingen van de toezichthouder.

Op basis van de EBA-richtlijnen stelde de bank meerdere risico-indicatoren op in de domeinen solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit. Voor elke indicator zijn waarschuwingsdrempels en een kritische hersteldrempel gedefinieerd zodat in geval van overschrijding herstelopties in uitvoering kunnen worden gesteld.

De bank ontwikkelde hiervoor vijf scenario's: solvabiliteitscrisis, liquiditeitscrisis, een gemengd scenario, een specifieke IT-securitycrisis en een scenario met een impact op de leverage ratio.

Voor deze scenario's definieerde Crelan een lijst van mogelijke herstelopties die snel en desgevallend gelijktijdig in werking kunnen worden gesteld.

In elk van deze gevallen laten de beoogde herstelopties de Groep toe om uit de gevarenzone te komen.

ICAAP / ILAAP

Het doel van deze rapporten is na te gaan of de bank over voldoende eigen vermogen en liquiditeit beschikt, wat het geval is.

Het eigen vermogen van de bank maakt het immers mogelijk om alle risico's te dragen die voortvloeien uit haar activiteiten en haar liquiditeitspositie ligt ver boven de wettelijke minima waardoor het hoofd kan geboden worden aan stressscenario's.

Crelan Groep benadert de adequaatheid van de kapitaal- en liquiditeitspositie, vanuit zowel een regelgevende als een economische (interne) invalshoek. Bovendien definieert de bank duidelijk haar kapitaals- en liquiditeitsstrategie en de minimale vereisten waaraan ze moet voldoen in zowel normale als onzekere marktomstandigheden.

Crelan Groep kan concluderen dat het zowel een sterke liquiditeits-als kapitaalspositie heeft.

Data management

De bank heeft een grootschalig project opgestart voor het vaststellen en implementeren van groepsbrede standaarden voor samenvoeging van risicogegevens en rapportage van alle materiële risico's op groepsniveau.

Daarnaast heeft de bank in 2024 ook haar langetermijn-strategie gedefinieerd om het data-architectuurmodel structureel te verbeteren door middel van één data lake, inclusief een geïntegreerde data woordenboek, een metadatarepository, een gegevenstaxonomie en de beoogde infrastructuur voor gegevensarchitectuur.

Gegevensbescherming

Het Crelan Data Protection Office heeft als rol om het beleid inzake gegevensbescherming uit te werken, de toepassing te controleren en de organisatie te adviseren. Ook in 2024 nam Crelan verdere stappen om persoonsgegevens te beschermen en zo blijvend het vertrouwen van onze klanten en andere belanghebbenden te verdienen. Het Data Protection Office houdt ook het overzicht over de risico's inzake gegevensbescherming, zoals het risico op boetes en reputatieschade, die volgen uit het niet voldoen aan wet- en regelgeving en standaarden.

De verschillende privacy-verklaringen inclusief de cookieboodschappen werden grondig herwerkt om een optimale transparantie te bieden aan klanten, Crelan agenten, medewerkers of andere betrokkenen van wie Crelan persoonsgegevens verwerkt.

Crelan steunt verder op de aanpak om privacy te integreren in de cultuur en de processen van de bank. Enerzijds zette Crelan verder in op het onderhouden en verbeteren van de competenties en waakzaamheid van de medewerkers. Dit werd gerealiseerd door middel van een brede aanpak met e-learning, gerichte opleidingsmodules, awareness-boodschappen en intranet publicaties. Anderzijds werden verdere stappen gezet om te komen tot een sluitende governance, die ervoor zorgt dat het Crelan Data Protection Office overal betrokken wordt waar er processen, projecten, aanpassingen of acties worden opgezet met impact op persoonsgegevens.

Het privacy-raamwerk werd ook verder versterkt met meer doorgedreven controles zodat alle GDPR-vereisten voldoende afgetoetst worden. Dit is ook belangrijk om onze GDPR-compliance aan te kunnen tonen.

Compliance

Voorkomen van witwassen van gelden

Na de migratie in juni 2024 worden ook de data van de ex AXA Bankklanten opgevolgd in het controlekader voor de strijd tegen witwassen, de financiering van terrorisme en het screenen op potentiële inbreuken op sancties en embargo's van Crelan. Hierbij werd verder ingezet op het langetermijnproject dat door Compliance werd opgezet om dit controlekader via extra technologische evoluties future-proof te maken.

Opleiding en sensibilisering

Net zoals de vorige jaren nam Compliance opnieuw verschillende opleidings- en sensibiliseringsinitiatieven over de verschillende deeldomeinen van Compliance. Specifieke aandacht ging onder meer uit naar marktmisbruik en misbruik van voorkennis. Voor de thema's witwassen en financiering van terrorisme, sancties en embargo's en belangenconflicten organiseerde Compliance opfrissingsopleidingen die verplicht waren voor zowel de medewerkers van de zetels als deze van het agentennet.

De maandelijkse compliancenieuwsbrief voor de interne medewerkers en het agentennet ging in op verschillende compliancethema's en veranderingen in het compliancelandschap.

De Compliancefunctie wordt ondersteund door een netwerk van lokale Compliance correspondenten verspreid over alle directies in Crelan.

Beleggersbescherming

De maatregelen voor beleggersbescherming en het daarbij horende controlekader werden verder aangescherpt in lijn met de reglementaire en wettelijke regels.

Na de migratie werd in het najaar 2024 de strategische asset allocatie, die de samenstelling van de beleggingsportefeuilles van klanten in functie van hun beleggersprofiel bewaakt, verder uitgerold naar alle beleggingsklanten binnen de geïntegreerde bank.

Interne Audit

Het Auditcharter beschrijft de algemene missie en de waarden van Interne Audit. De rollen en verantwoordelijkheden opgenomen in het Auditcharter en het Auditcomitécharter zijn afgestemd op de Wet op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen en worden goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Interne Audit verschaft op een onafhankelijke manier redelijke zekerheid - aan zowel de Raad van Bestuur, via het auditcomité, als aan het directiecomité - over de kwaliteit en doeltreffendheid van de interne controles, over het risicobeheer en over de systemen en processen van deugdelijk bestuur van de bank. Daarbij verleent Audit adviezen ter verbetering en creëert ze op die manier toegevoegde waarde. De verantwoordelijke van Interne Audit rapporteert aan de voorzitter van het auditcomité.

De scope van Interne Audit omvat alle activiteiten van de Groep. De opdrachten die Interne Audit in 2024 uitvoerde, hadden betrekking op verschillende domeinen: onder meer op de IRB-kredietmodellen, compliance, kredieten, IT... Ook de integratie van AXA Bank Belgium vormde een belangrijk aandachtspunt met de nodige auditopdrachten.

Interne Audit voert ook de opvolging uit van de auditaanbevelingen. De status ervan wordt periodiek opgevolgd en gerapporteerd, zowel aan het directiecomité als via het auditcomité aan de Raad van Bestuur.

Inspectie van het Net

Het departement Inspectie – dat opgedeeld is in de domeinen Agencies en HQ - controleert de goede werking van de zelfstandige agentschappen door informatie op verschillende niveaus te verzamelen. Met deze informatie gaat het na of het beheer van het agentschap volgens de vereisten van de bank gebeurt.

Hiervoor voert een team van inspecteurs van het domein Agencies onaangekondigde controles uit in de agentschappen waarbij onder andere volgende elementen aan bod komen: de correctheid van de aanwezige kasgelden, de volledigheid van de kantooradministratie, de verwerking van boekhoudkundige documenten, het respecteren van compliance- en andere regelgevingen, de verwerking van kredietdossiers, controles op het respecteren van de wettelijke bepalingen, toezien op het respecteren van de veiligheidsvoorschriften bepaald door de bank.

Verder bezoeken de inspecteurs de agentschappen ook in het kader van unieke kascontroles, kluizencontroles, en specifieke ad hoc onderzoeken of zogenaamde thema-inspecties.

In het kader van het strategische project 'kantoor van de toekomst' werken de inspecteurs nauw samen met het Network Transformation Team (Handover) om de stopzetting en/of overname van een verkooppunt voor te bereiden en ter plaatse uit te voeren.

In 2022 startte Inspectie met het opstellen van een geharmoniseerd inspectiemodel voor Crelan en AXA Bank Belgium. Dit model is gebaseerd op drie controlepijlers: de administratief correcte werking in het agentschap, de financiële gezondheid en het respecteren van essentiële afspraken tussen de bank en haar gemandateerde agenten. Dit geharmoniseerd inspectiemodel werd in 2023 afgerond en gevalideerd.

In samenspraak met het team Network Management (Commissies) werkte Inspectie een uniek kader uit, waarbij de administratieve vaststellingen en het niet respecteren van de gedragscodes in het algemeen een impact kan hebben op de beheerscommissie van de agent. Vaststellingen door de dienst Inspectie en speciale onderzoeken met atypische vaststellingen als uitkomst zullen een interne score creëren, die volgens gevalideerde barema's een financiële impact zal hebben voor onze agent. Deze resultaten worden losgekoppeld van het Crelan Charter en de financiële gezondheid van de agent.

Bovendien voorziet dit model ook in periodieke basiscontroles (BCT) vanop de hoofdzetel (HQ), controles van het kasmanagement, saldobevestigingen, controles na hold-ups, nacontroles, SOI's (preventie).

Controles op de financiële gezondheid van de agenten behoren eveneens tot dit model. Deze laatste omvatten heel specifieke materies zoals voorafgaande screening van en advies over kandidaat-agenten en kandidaat-agentschapsmedewerkers. De behandeling van klachten waarbij een agent of een agentschapsmedewerker betrokken is, worden in samenspraak met het team Investigations onder de loep genomen.

Inspectie is en blijft verantwoordelijk voor de coördinatie, uitwerking en actualisatie van het Crelan Charter waarin de belangrijkste afspraken tussen de Bank en de zelfstandige agentschappen opgenomen zijn. Dit Charter maakt momenteel deel uit van een totale herziening, waarbij de focus vooral ligt op het sensibiliseren van onze agenten. Afspraken met alle domeinen van de Bank worden opgelijst, om tot een correcte samenwerking te komen tussen de agent en de Bank (met elk domein), zodat enerzijds de wettelijke en reglementaire bepalingen gerespecteerd worden en anderzijds de klanten correct en efficiënt bediend worden. De bedoeling is om een totaal kwaliteitsbeeld van onze agent te bekomen en elk domein zijn verantwoordelijkheid te laten nemen om eerstelijnscontroles uit te werken.

Het zogenaamde kwaliteitsmodel van Inspectie stuurt de frequentie van controles en de aard van onderzoeken en inspecties aan. De resultaten van de onderzoeken leveren een risicoscore op volgens vier categorieën van low tot high risk. Deze risicoscore wordt aan elk agentschap toegekend op basis van elementen die overeenstemmen met de voornoemde pijlers van het geharmoniseerd controlesysteem: enkel de administratieve en boekhoudkundige correctheid heeft een impact op commissie. De ander pijlers, zoals de financiële gezondheid en de vaststellingen op het Crelan Charter door alle domeinen, geven een totaalbeeld van de kwaliteit van onze agent.

Het Comité voor Opvolging van het Point of Sales Kwaliteitsmodel (COP) volgt in eerste instantie de vaststellingen van de verschillende controles op en bepaalt vervolgens welke herstelacties er precies nodig zijn als reactie op de eventuele knipperlichten. Het COP behandelt daarnaast de klachten waarbij de betrokkenheid van de agent in vraag wordt gesteld en bespreekt elke melding van een vastgestelde anomalie door een andere directie om te beslissen over de gepaste actie naar de agent toe.

Bij overschrijding van de beslissingsbevoegdheid of bij vaststellingen die een domeinoverschrijdende behandeling vragen, verwijst het COP het dossier door naar het Bemiddelings- en Adviescomité (BAC) dat over een grotere beslissingsbevoegdheid beschikt. Het BAC is samengesteld uit twee directieleden en vertegenwoordigers van Compliance, de Commerciële Directie, Legal, Kredieten en Inspectie. De resultaten van de besprekingen in het BAC worden gerapporteerd aan het directiecomité.

Crelan, een coöperatieve bank

Coöperatie zit in het DNA van Crelan

Crelan is een Belgische coöperatieve bank die focust op de essentiële taken van een bankier. Dat betekent dat we de fondsen die de spaarders en beleggers ons toevertrouwen, gebruiken om kredieten te verstrekken aan gezinnen en ondernemers in België. Met andere woorden haalt Crelan geen inkomsten uit speculatieve transacties of buitenlandse investeringen, maar staat ze volledig achter de lokale initiatieven van haar klanten.

Crelan heeft een lange coöperatieve geschiedenis, die teruggaat tot de jaren 1960. In ons DNA zit een coöperatieve filosofie waarvan we de principes toepassen in onze manier van bankieren, in onze relaties met onze coöperanten, klanten en medewerkers, en in ons maatschappelijke engagement.

Crelan heeft niet alleen een coöperatieve geschiedenis en werking maar uiteraard ook een coöperatieve structuur, via haar aandeelhouder CrelanCo, een coöperatieve vennootschap. Crelan is geen beursgenoteerde vennootschap, maar is in handen van 296.751 klanten die aandeelhouder-coöperant van CrelanCo zijn. Zoals elke onderneming wil Crelan groeien en meerwaarde creëren, door steeds de belangen van haar coöperanten en de andere stakeholders voorop te stellen. Het beslissingscentrum van onze bankgroep bevindt zich in België. Bijgevolg worden de keuzes van de Groep Crelan gemaakt in functie van de lokale wensen en behoeften, op lange termijn en zijn ze doordacht en met het oogmerk om als een goede huisvader toe te zien op de belangen van de bank, haar medewerkers, haar klanten en aandeelhouders-coöperanten.

De bank gebruikt haar winsten om een dividend uit te keren aan haar aandeelhouders-coöperanten, haar coöperanten voordelen toe te kennen en te investeren in haar toekomst en haar groei. In lijn met haar coöperatieve ethiek gebruikt ze bovendien een deel van haar opbrengsten om sociale projecten te steunen en dus iets terug te geven aan de maatschappij.

De coöperatieve identiteit is een van de belangrijkste strategische pijlers van de bank. De bank heeft daarom een specifieke directie opgericht die uitsluitend focust op deze coöperatieve strategie en de praktische uitwerking van haar coöperatief engagement ten aanzien van haar coöperanten, de samenleving en duurzaamheid. Die directie wordt geleid door een Chief Cooperative Bank Officer die rechtstreeks aan de CEO van de bank rapporteert.

Een hart voor onze 296.751 coöperanten

We hebben 296.751 aandeelhouders-coöperanten, oftewel houders van coöperatieve aandelen van CrelanCo. Als investeerders in de toekomst van de Groep Crelan staan zij centraal in onze strategie en onze dagelijkse werking.

Al sinds vele jaren biedt de bank haar aandeelhouders-coöperanten exclusieve voordelen en diensten aan. Ze krijgen bijvoorbeeld korting op hun bankproducten bij Crelan, naast tal van voordelen bij onze partners, dankzij de CrelanCo Deals. Met CrelanCo Connect kunnen ze deelnemen aan een aantal sport-, culturele en familie-evenementen. Zo liepen we in mei met meer dan 300 sportieve coöperanten de 20 km van Brussel. Liefhebbers van cyclocross en basketbal konden dit jaar hun favoriete sporthelden aanmoedigen via CrelanCo en ter plaatse van de persoonlijke gastvrijheid van CrelanCo genieten. In september organiseerden we een familiedag voor onze coöperanten. 2.000 mensen kwamen samen in het prachtige park Pairi Daiza. Tot slot hebben we onze amateurfotografen zowel letterlijk als figuurlijk 'in the picture' gezet met onze jaarlijkse fotowedstrijd. De foto's van de jaarlijkse kalender van Crelan zijn immers allemaal het werk van onze eigen coöperanten.

Op die manier bedanken we onze coöperanten voor hun financiële engagement als aandeelhouder, naast het jaarlijkse dividend. Maar we willen nog meer doen om de coöperanten te betrekken. Met onze maandelijkse nieuwsbrieven en de rubriek voor coöperanten op onze website betrekken we hen actief en informeren we hen als eersten over wat 'hun' bank doet.

En om ten slotte dit engagement voor de coöperatie concreet te maken, focussen we ook op een coöperatieve cultuur in de zetel, in het bijzonder door de transformatie van onze coöperatieve waarden in ons dagelijkse gedrag. We willen die waarden laten uitdragen door alle medewerkers van de zetel en van het net.

Dankzij dat coöperatieve engagement vergroten we de tevredenheid van onze coöperanten. Want dat is onze prioriteit.

Een duurzaam maatschappelijk engagement via onze CrelanCo Foundation

Als coöperatieve bank wil Crelan ook actief bijdragen aan een betere, sterkere en duurzamere samenleving. Daaromheeft de bank de 'CrelanCo Foundation' opgericht, een initiatief dat financiële steun verstrekt aan verenigingen, goede doelen en sociaal relevante en duurzame projecten. De CrelanCo Foundation steunt projecten die een bijdrage leveren aan een van de volgende drie doelstellingen:

→ Een inclusieve samenleving bevorderen

Een inclusieve samenleving geeft een plaats aan al haar leden. Want uit diversiteit en respect voor de ander ontstaat rijkdom. De CrelanCo Foundation steunt daarom haar coöperanten door middel van projecten voor armoedebestrijding, de organisatie van activiteiten voor de integratie van personen met of zonder een beperking en de hulp aan kansarme mensen en ouderen.

→ Een duurzame en ecologische samenleving bevorderen

Klimaat, natuurbescherming, recyclage, broeikasgassen, mobiliteit, ... Het zijn allemaal zeer actuele onderwerpen. Door de natuur en het milieu te beschermen, beschermen we het leven op aarde voor onze toekomstige generaties. De CrelanCo Foundation steunt projecten die op lokaal niveau bijdragen aan deze mondiale uitdaging.

→ Een onderwijs bevorderen dat kansengelijkheid stimuleert

Onderwijs is essentieel om armoede te bestrijden, kansengelijkheid te stimuleren, het gezondheidsniveau te verbeteren, sociale ontwikkeling te bevorderen en vrede en stabiliteit in de hand te werken. Daarom steunt de CrelanCo Foundation projecten ter bevordering van de toegang tot informatie, 'leren voor iedereen', kennisoverdracht en het delen van wetenschappelijke doorbraken die de samenleving doen evolueren.

Een lokaal engagement voor en door coöperanten

Veel van onze aandeelhouders-coöperanten zijn persoonlijk betrokken bij lokale verenigingen, goede doelen en projecten. Om hun maatschappelijke engagement aan te moedigen, geeft de bank hun projecten een financieel duwtje in de rug.

Zo heeft de CrelanCo Foundation in 2024 29 projecten gesteund met een totaal bedrag van 157.300 euro. Het betreft onder meer een kamp voor de re-integratie van mensen met zware brandwonden, de steun aan een vereniging voor blindengeleidehonden en een repair café.

Sinds september 2024 hebben coöperanten ook een stem in het kapittel en worden ze betrokken bij de selectie van de projecten die de CrelanCo Foundation steunt.

Drie selectiecomités, twee in Vlaanderen en één in Wallonië-Brussel, samengesteld uit coöperanten die in het betreffende gewest wonen, vergaderen tweemaal per jaar om te beslissen welke projecten worden gekozen en hoeveel financiële steun ze zullen krijgen. Deze coöperanten zijn bankagenten van Crelan, medewerkers van de zetel van de bank en klanten-coöperanten.

Een nationaal engagement voor de toekomstige generaties

CrelanCo Foundation engageert zich ook op het nationale vlak. Sinds 1 september 2024 steunt de CrelanCo Foundation ClassContact en Bednet. Die twee verenigingen bieden online onderwijs op afstand aan leerlingen die niet naar school kunnen gaan, zij het voor lange periodes of herhaaldelijk. De keuze van ClassContact en Bednet past perfect in het streven van de CrelanCo Foundation om kennis en ontwikkeling te bevorderen en de maatschappelijke inclusie te steunen.

Leerstoelen als steun voor de duurzame transitie in de landbouw

De land- en de tuinbouwsector krijgen vandaag te maken met talloze uitdagingen. Hun toekomst zal afhangen van de manier waarop zij die uitdagingen het hoofd bieden. Universitair onderzoek naar innovatie en duurzaamheid is in dit opzicht essentieel, evenals het delen van de opgedane kennis. Daarom financiert de CrelanCo Foundation leerstoelen aan twee vooraanstaande Belgische landbouwfaculteiten. Dat past bovendien in het coöperatieve principe van het onderwijs en in onze ESG-doelstelling van steun aan de duurzame transitie in de landbouw.

- **UGent:** de Crelan Leerstoel voor innovatie en duurzame landbouw aan de UGent bestaat sinds 2015. Met zijn sterke maatschappelijke engagement levert hij een continue kennisstroom aan de stakeholders in diverse domeinen.
- **Gembloux Agro-Bio Tech – ULiège:** de Crelan Leerstoel is sinds 2017 actief en focust op de duurzame transitie in de landbouw. Hij streeft naar een collectieve dynamiek tussen de wetenschappers en de actoren van de landbouwsector, door middel van reflectie en de cocreatie van kennis.

De CrelanCo Foundation en de leerstoelen zetten zich samen in voor de bevordering van praktijkgerichte oplossingen voor een duurzame transitie in de landbouw. Een andere doelstelling die we delen, is het versterken van de betrokkenheid van de landbouwers en de jongeren in dit kader.

Engagement voor de land- en tuinbouwsector

Crelan is de historische en bevoorrechte partner van de land- en tuinbouwsector. De bank werd in 1937 opgericht als Nationaal Instituut voor het Landbouwkrediet met als doel deze sector te ondersteunen en te laten bloeien. Al in de jaren 60 koos de bank voor een coöperatieve werking. Sinds de jaren 90 heeft de bank bewust gekozen om enerzijds te diversifiëren naar retail- en businessklanten, maar anderzijds ook de bevoorrechte relatie met haar historische doelgroep te behouden en te versterken.

Vandaag is nog steeds statutair bepaald dat twee vertegenwoordigers van landbouworganisaties zetelen in de Raad van Bestuur van CrelanCo.

De focus op de land- en tuinbouwsector binnen Crelan vertaalt zich op 3 vlakken.

a) Bancaire diensten en advies voor landbouw-sector

Ten eerste bieden we specifieke producten en service aan voor deze klantengroep. Dankzij onze kennis en expertise van de sector kunnen we als geen ander inspelen op de noden die wij maar al te goed kennen en indien nodig een specifieke flexibiliteit aanbieden (zoals bijvoorbeeld droogtekredieten). De bank heeft vandaag verschillende landbouwexperts, zowel in de kantoren als op de hoofdzetel. Agenten die de nodige kennis van de sector verworven hebben via specifiek hiertoe georganiseerde opleidingen kunnen het label “Business Banker Agri” verwerven. Op die manier weet de agro-klant ook bij welk kantoor hij of zij terecht kan voor gespecialiseerd advies.

b) Een partner voor beurzen en sectorverenigingen

Ten tweede zijn wij als bank met een hart voor de landbouw ook nadrukkelijk partner van een aantal belangrijke landbouwevenementen in het land. Zo was Crelan in 2024 voor de 48ste keer hoofdpartner van de belangrijkste openluchtlandbouwbeurs van het land, de “Foire de Libramont”. De beurs is een feest voor de sector, maar ook the place to be voor gezinnen, politici, beleidsmakers en het brede publiek. Crelan organiseert op de beurs ook thematische rondleidingen om zo kennis te delen over specifieke elementen van de landbouw, zoals robotica, wijnbouw,... alsook een coöperantenontbijt op de stand voor coöperanten. De beurs van Libramont is met zijn 200.000 bezoekers een schitterende gelegenheid om de zichtbaarheid van het coöperatieve gedachtegoed te verhogen, wat wij als coöperatieve bank dan ook doen.

Daarnaast is Crelan ook de partner van verschillende andere landbouwbeurzen, zoals de Agridagen van Ravels, de Agridays in Doornik, Agro-Expo in Roeselare, la Foire agricole de Battice, Agriflanders en de Werktuigendagen in Oudenaarde. Op die manier stimuleren we kennisoverdracht en steunen we sectorontmoetingen.

Bovendien steunt Crelan ook enkele belangrijke landbouwvakverenigingen, waarmee ze de belangen van deze sector mee ondersteunt. De bank is al jarenlang partner van het ABS (het Algemeen Boerensyndicaat) en de FWA (fédération wallonne de l'agriculture). In 2024 kondigde de bank ook een vernieuwd partnership aan met de FJA (Fédération des Jeunes Agriculteurs). Dit initiatief versterkt de capaciteit van Crelan en de FJA om de vestiging van jonge landbouwers te ondersteunen en meer in het algemeen om zich te positioneren als adviesstructuur voor alle landbouwers. De FJA staat vooral bekend om haar rol als landbouwvakbond en verdedigt en vertegenwoordigt de belangen van vooral jonge landbouwers op verschillende beleidsniveaus. De FJA deelt ook gespecialiseerde landbouwkennis met Crelan.

c) Inzet voor duurzame innovatie in de landbouw

Het derde en zeker niet minst belangrijke domein waar Crelan actief is en een steeds belangrijkere rol wil gaan spelen in de toekomst, is het domein van de duurzame transitie in de landbouw. Hiertoe werd binnen de bank een transversale werkgroep opgericht: “Agriculture, Sustainability & Innovation”. Deze werkgroep kadert in de coöperatieve visie van Crelan waarbij de bank haar maatschappelijke rol wil opnemen en met name actief wil bijdragen aan een leefbare, groene en duurzame wereld voor deze en volgende generaties.

Crelan gelooft dat de land- en tuinbouwsector hierin een cruciale sector is, die de katalysator van duurzame innovatie kan zijn.

De werkgroep Agriculture, Sustainability & Innovation denkt na over initiatieven en projecten om onze agroklanten te helpen bij de duurzame transitie en hoe de bank hierbij ook zelf actief een rol kan spelen.

Hierin kaderen onze Leerstoelen die hierboven vermeld worden maar ook onze steun aan ILVO, het Instituut voor Landbouw, Visserij en Voedingsonderzoek. Dankzij het partnership met ILVO zet Crelan in op kennisdeling rond landbouw en klimaat, via nieuwsbrieven, (klimaat)studiedagen en klantenevents.

Crelan gaat ook actief in gesprek met de landbouwklanten rond duurzaamheid. Zo houden we een vinger aan de pols van wat leeft in de sector en hoe Crelan kan ondersteunen. Tijdens studiedagen die Crelan voor haar landbouwklanten organiseert, wordt ook kennis gedeeld over duurzaamheidsinitiatieven in de landbouwsector.

Microfinanciering via Incofin

Sinds 2015 werkt Crelan samen met Incofin via een participatie in het kapitaal van het fonds. Het Incofin-fonds kent financiële middelen toe aan microfinancieringsinstellingen in derdewereldlanden, die onder meer geselecteerd worden op basis van hun impact op de sociale ontwikkeling van de kansarme lokale bevolking. De microfinancieringsinstellingen gebruiken deze middelen door “microkredieten” toe te kennen aan kleinschalige lokale projecten. Op die manier levert Incofin een belangrijke bijdrage aan de economische ontwikkeling van derdewereldlanden en zorgt het ervoor dat zijn middelen goed besteed worden.

Actiedag Youca: bankiers voor één dag voor een goed doel

Op donderdag 17 oktober werkten ongeveer 15.000 leerlingen van Brusselse en Vlaamse middelbare scholen een dag lang voor een liefdadigheidsorganisatie. 17 van hen deden dat bij Crelan.

Via ons beroemde spel Money-Poly en een interactief programma werden ze uitgenodigd om meer te leren over Crelan als bank en over ons coöperatieve DNA. Samen hebben ze 10 denk- en actievragen opgelost – voor een goed doel: hun salaris, in totaal 960 euro, is volledig naar projecten gegaan die geëngageerde jongeren wereldwijd en in het bijzonder in Senegal en België steunen.

Algemene Vergadering van coöperanten

De aandeelhouders-coöperanten worden elk jaar uitgenodigd op de Algemene Vergadering van CrelanCo. In 2024 vond deze plaats op 25 april. Naast de officiële thema's van het statutaire deel, werd een groot aantal voor onze coöperanten belangrijke onderwerpen behandeld, zoals de aankondiging van het dividend van 4,25% voor 2024 en de presentatie van de door de CrelanCo Foundation gesteunde projecten. De aanwezige coöperanten konden ook vragen stellen over de werking en actualiteit van de bank. Tot besluit bracht Geert Noels, de bekende econoom en auteur, zeer leerrijke inzichten over de kracht van trouw en de link ervan met de coöperatieve bank.

CrelanCo in enkele cijfers

296.000

Coöperatieve aandeelhouders

Meer dan 10.000 nieuwe coöperanten in 2024

7.502 euro

Maximaal per coöperant

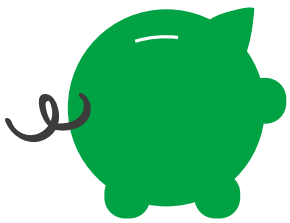

124 euro

Minimum om coöperant te worden

3 %
3 %
3 %
4 %
4,25 %

Dividenden van de laatste 5 jaren

Raadpleeg hoofdstuk B.3 - Entity specific topic: Cooperative Banking van het CSRD-rapport, pagina's 194 tot 204, om meer te weten over de coöperatieve bank.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Het **uitvoeringsrisico van het Integratie & Migratie-programma** (I&M), dat als doel had AXA Bank Belgium te integreren in Crelan en de data van AXA Bank Belgium te migreren naar de Crelan-omgeving, is na de succesvolle migratie in juni 2024 niet langer relevant. De bank maakt nu werk van de after-care van deze migratie en het opstarten van een succesvolle transformatie. Naast enkele commerciële sleutelprojecten (Fronteo woonkredieten, digitale tools...) is het van groot belang voldoende middelen uit te trekken voor de uitbouw van een toekomstgerichte IT- & data-infrastructuur, een versterking van de (cyber)beveiliging en een verdere optimalisering en industrialisering van de AML- en KYC-processen.

Naast de risico's gelinkt aan het I&M-programma is een belangrijk risico van de bank **het bedrijfsmodel.** Hoewel de eenvoud van het huidig bedrijfsmodel zeker een voordeel is, leidt het ook tot een gebrek aan diversificatie. Dit heeft als risico dat ongunstige marktomstandigheden of toegenomen concurrentie op belangrijke markten (bijv. woonkredieten of particuliere beleggingsproducten), de netto-inkomsten van de bank rechtstreeks materieel beïnvloeden. De macro-economische omgeving beïnvloedt de rentabiliteit van de bank, die gericht is op de Belgische particuliere markt en Belgische spaartegoeden omzet in kredieten die de Belgische economie ten goede komen, voornamelijk woonkredieten en, in mindere mate, professionele kredieten en consumentenkredieten. De geopolitieke spanningen (o.a. het aanhoudend conflict tussen Rusland en Oekraïne en de situatie in het Midden-Oosten) blijven actueel in 2024 en zorgen mee voor minder stabiele marktomstandigheden. Het blijft in dat opzicht onzeker hoe de gevolgen van de geopolitieke conflicten **de kwaliteit van de kredietportefeuille** op middellange termijn zullen beïnvloeden.

Het belang van het goed beheer van de **liquiditeits-positie** van de bank werd dit jaar nog eens onderstreept door de vervaldag van de populaire Staatsbon van de Federale Overheid (uitgegeven in 2023, met een looptijd van 1 jaar). Dit heeft geleid tot een concurrentiestrijd tussen de banken om spaargeld te behouden en nieuw spaargeld aan te trekken. Crelan Groep heeft voldoende liquide middelen om de liquide buffers aan te vullen maar blijft toch waakzaam en volgt de liquiditeitspositie op continue basis op.

De evolutie van het **Belgisch bankenlandschap** is een materiële factor van het bedrijfsrisico. Het gedrag en de verwachtingen van klanten ten opzichte van hun bankpartner veranderen. Hoewel dit niet zozeer een risico dan wel een feit is, blijft de mate waarin of de snelheid waarmee de verandering zich zal voltrekken onzeker. Het toenemend gebruik van technologie en de digitalisering van het bankwezen impliceren ook speciale aandacht voor informatiebeveiliging, cyberrisico en elektronische beveiliging. Daarnaast worden banken ook meer en meer geconfronteerd met het **ESG-risico** (Environmental, Social and Governance), onder meer vanwege de negatieve gevolgen van de klimaatverandering en het daarmee samenhangende transitierisico.

Het **regelgevend en fiscaal kader** heeft een aanzienlijke invloed op de activiteiten van Crelan. Veranderingen in regelgeving of belastingregimes kunnen een grote impact hebben, vooral gezien ons eenvoudig bedrijfsmodel en de concentratie op een beperkt aantal activiteiten. De wettelijke ondergrens van 11 basispunten op spaarrekeningen of de prudentiële maatregelen van de NBB om de kapitaalvereisten voor woonkredieten te verhogen, hebben bijvoorbeeld structurele gevolgen gehad voor retailbanken die spaargelden omzetten in woonkredieten. Andere voorbeelden van evoluerende regelgeving of normen zijn de MREL-vereisten (minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva), de afronding van Bazel IV, IFRS9, EMIR (de europese marktinfrastructuurverordening), MiFID II, AMLD IV en V, GDPR, DORA (Digital Operational Resilience Act) naast mogelijke nieuwe regelgeving met betrekking tot digitale valuta's van centrale banken.

Crelan Groep zet zich in het bijzonder in voor een nultolerantieaanpak op vlak van verkeerd gedrag en compliancerisico's. Daartoe voeren we een bankbreed en multidisciplinair programma uit dat opleidingen, certificeringen, controles en beloningen of sancties combineert.

In het algemeen worden de risico's opgevolgd en beheerd binnen het door de Raad van Bestuur vastgestelde risicobereidheidskader (risk appetite framework) en volgens de voorgeschreven risicogovernance (zoals beschreven in het hoofdstuk 'Crelan Groep: een veilige bankengroep').

Significante gebeurtenissen na 2024

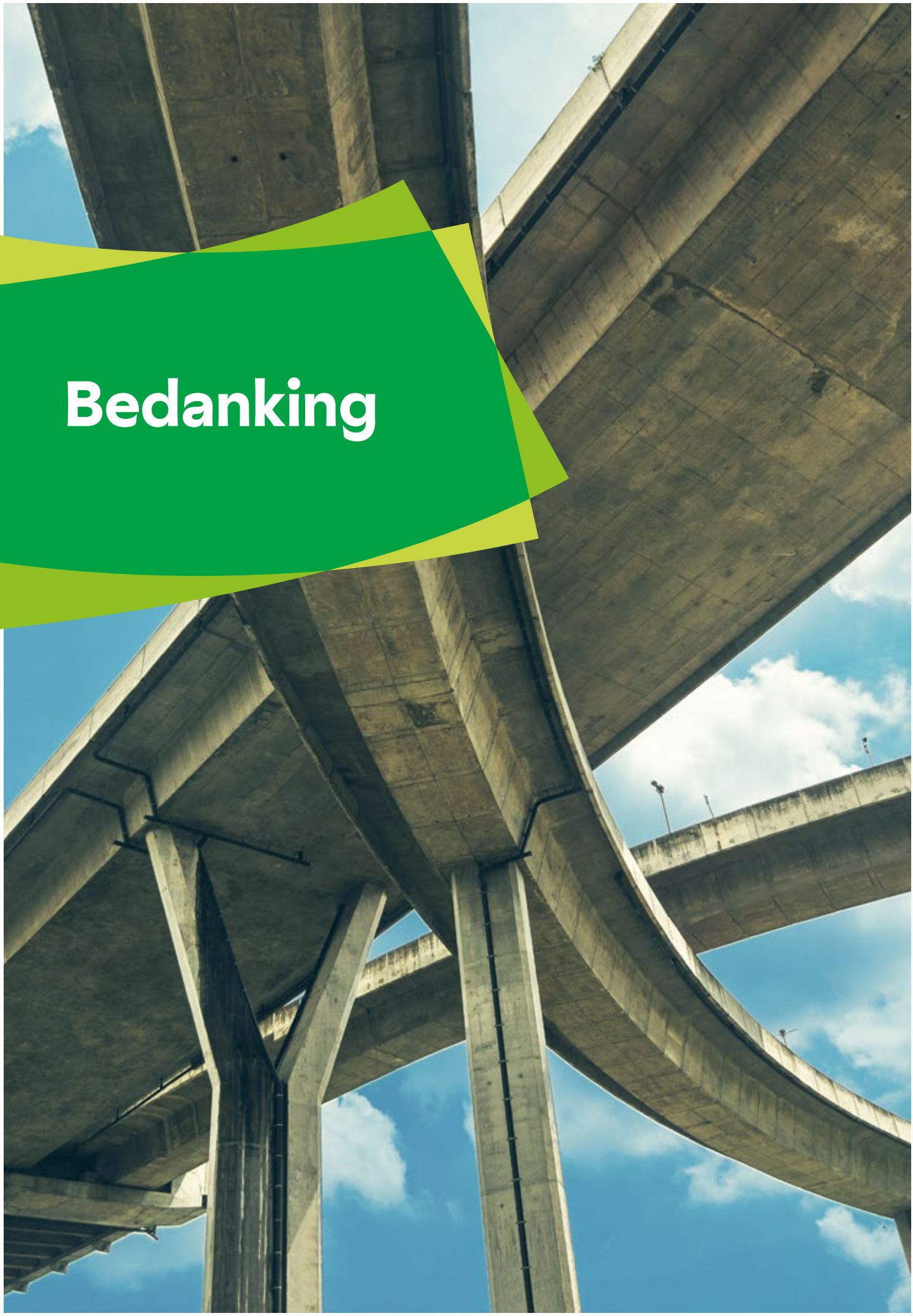

Sinds 1 januari 2025 heeft Crelan het HR-beleid van zowel Crelan als het vroegere AXA Bank Belgium Belgium geharmoniseerd en op elkaar afgestemd, met als resultaat een transparant HR-beleid dat marktconform is.

- 2025 is ook het jaar waarin Crelan haar transformatieroadmap lanceert, met als doel de bank in al haar aspecten te blijven verbeteren en versterken, zodat ze kan voldoen aan de behoeften en verwachtingen van haar klanten en bankagenten.
- Op 14 januari heeft Crelan de verkoop van haar maatschappelijke zetel in Anderlecht afgerond. Dit betekent dat Crelan vanaf dat moment niet langer de eigenaar maar de huurder van het gebouw is. Dit heeft geen directe gevolgen voor de werknemers van Crelan. De nieuwe eigenaar van het gebouw is de NV GML Estate, sinds 1990 gespecialiseerd in de ontwikkeling van residentieel en industrieel vastgoed in België, Frankrijk en Zwitserland.
- Bernard De Meulemeester, niet-uitvoerend bestuurder, heeft per brief van 10/03/2025 geïnformeerd om met onmiddellijke ingang zijn bestuursmandaten neer te leggen.
- Er zijn wijzigingen gepland in het Directiecomité van Crelan met ingang van 1 mei 2025. Emmanuel Vercoustre, onze huidige Chief Financial Officer, zal nieuwe uitdagingen aangaan als niet-uitvoerend bestuurder waarin hij zijn vaardigheden als bemiddelaar ten volle kan benutten. Hij heeft daarom besloten om Crelan op 30 april 2025 te verlaten. Op 1 mei 2025 zal Pieter Desmedt, onze huidige Chief Risk Officer, hem opvolgen als CFO en zal Tiny Ergo onze nieuwe Chief Risk Officer worden, onder voorbehoud van goedkeuring door de Europese Centrale Bank.

Er hebben zich sinds de balansdatum geen andere belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die een aanpassing vereisen van de geconsolideerde financiële overzichten van de onderneming per 31 december 2024 of van de toelichtingen daarbij.

Bedanking

Op 10 juni 2024 werd de fusie tussen Crelan en AXA Bank Belgium een feit. De twee banken zijn nu één geworden en zullen hun geschiedenis verder schrijven onder de naam Crelan.

De Crelan Groep is hiermee verdubbeld in omvang en de vijfde grootste financiële groep geworden in termen van totale activa onder de Belgische retailbanken.

Deze fusie is opnieuw een belangrijke mijlpaal in de lange en rijke geschiedenis van Crelan.

Ze zal de Crelan Groep in staat stellen om sneller en efficiënter te investeren in de diensten die ze aanbiedt, omdat deze diensten nu dubbel zoveel klanten bereiken.

Nu, na de fusie en zonder transitie, is het tijd voor de transformatie van de bank, een ambitieus programma met een horizon tot 2027. Drie jaar om nog betere diensten voor onze klanten te ontwikkelen.

Onze agentschappen hebben allemaal heel snel de kleuren van het nieuwe Crelan-merk overgenomen.

Deze fase werd in december 2024 afgerond. We zijn nu bezig met het transformeren van ons kantorennetwerk, zodat we vestigingen hebben die specialisten in alle bankactiviteiten onder één dak samenbrengen, maar die toch goed verspreid zijn over het land.

We zijn erg trots op de succesvolle afronding van de fusie. We willen het vertrouwen van de toezichthoudende autoriteiten, de Nationale Bank van België en de Europese Centrale Bank, die ons steeds hebben gesteund in dit ambitieuze project, graag prijzen.

Dat Crelan deze stap heeft kunnen zetten, is niet alleen te danken aan een doordacht beleid, maar ook aan de inzet en toewijding van haar medewerkers, haar agenten en hun teams, en aan het vertrouwen van haar klanten en coöperatieve aandeelhouders.

In naam van alle leden van de Raad van Bestuur van CrelanCo CV en van Crelan NV houden wij eraan u hiervoor van harte te danken.

Luc Versele
Voorzitter Raad van Bestuur
Crelan NV

Benoît Bayenet
Voorzitter Raad van Bestuur
CrelanCo CV

“Geen teamwerk, geen droom”

Patrick Lencioni

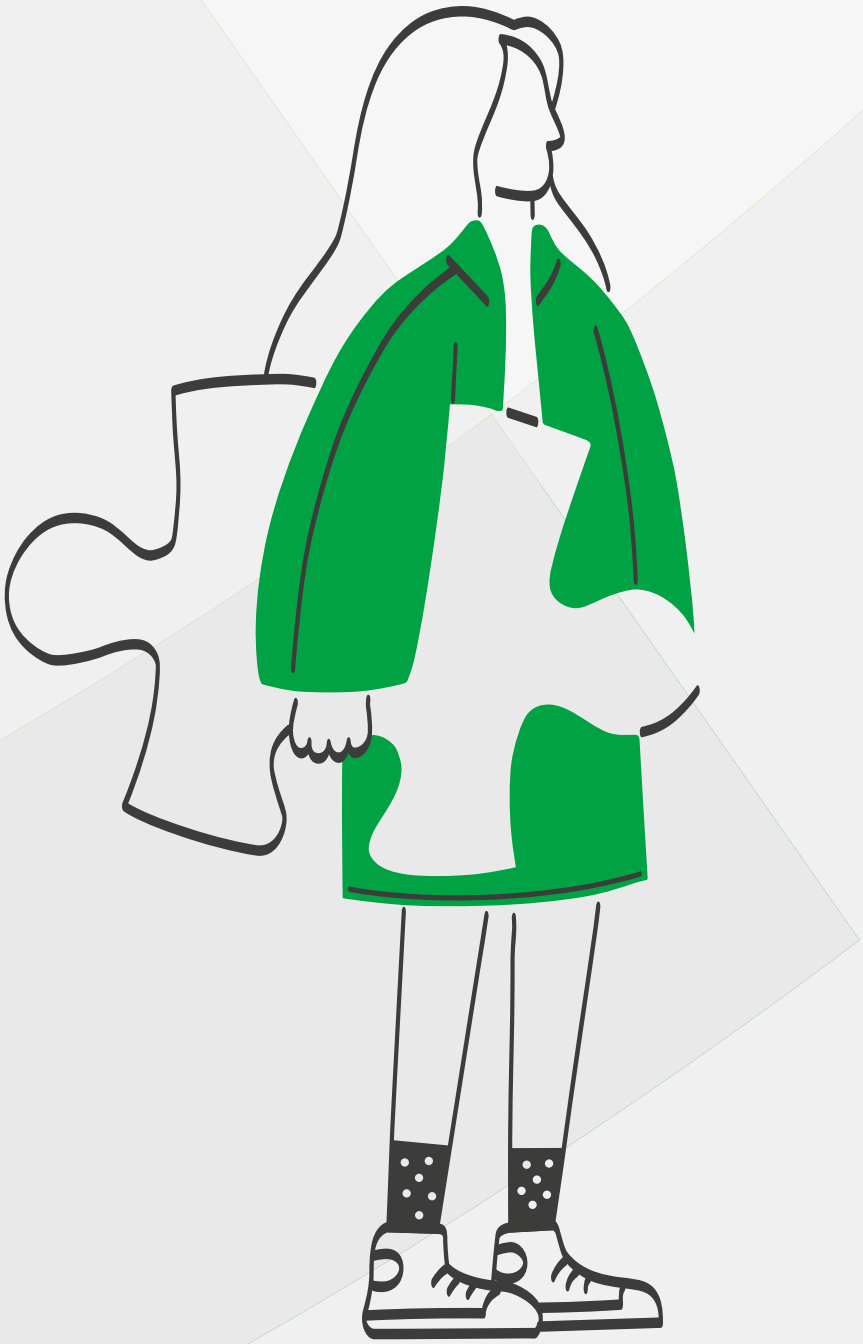
Het jaarverslag van de Groep Crelan wordt in het Nederlands, het Frans en in het Engels uitgegeven.

Het kan geraadpleegd worden op www.crelan.be.

Het verslag is een realisatie van de afdeling Marketing & Communicatie en van de General office van de Groep Crelan.

Voor alle inlichtingen kunt u zich wenden tot: Eugeen Dieltiëns, Secretaris-Generaal general.office@crelan.be.

Duurzaamheids-verklaringen

Inleiding

In deze sectie van het jaarverslag (de duurzaamheidsverklaringen) worden de strategie, de acties en de verplichtingen van Crelan met betrekking tot duurzaamheidsthema's gepresenteerd. Het is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn duurzaamheidsrapportage door bedrijven of 'Corporate Sustainability Reporting Directive' (CSRD) en de vereisten van de 'European Sustainability Reporting Standards' (ESRS) en heeft als doel de benadering en het perspectief van Crelan op haar rol in de samenleving en het milieu te presenteren. Deze sectie is een aanvulling op de voorgaande secties van het jaarverslag, waarin de financiële informatie centraal staat.

Als coöperatieve bank die diepgeworteld is in de Belgische economie, vormen ethisch zakendoen en respect voor mens en milieu een essentieel onderdeel van de activiteiten van Crelan. Deze duurzaamheidssectie is bedoeld om lezers in staat te stellen op transparante wijze de impact van Crelan op verschillende duurzaamheidsthema's te identificeren en inzicht te krijgen in de acties en verplichtingen van Crelan in verband met deze impact. Doorheen dit verslag zullen lezers inzicht krijgen in de vooruitgang, verwezenlijkingen en domeinen voor verdere verbetering van Crelan, terwijl Crelan haar reis voortzet om waarde op lange termijn te creëren voor belanghebbenden en bij te dragen tot een duurzamer en meer inclusief financieel ecosysteem.

Dit hoofdstuk vervangt het Duurzaamheidsverslag en het Klimaatverslag die Crelan eerder publiceerde, en weerspiegelt het streven om zich aan te passen aan veranderende rapportagestandaarden en de kwaliteit en relevantie van de informatie op het vlak van milieu, maatschappij en bestuur ('Environmental, Social & Governance', ESG) te verbeteren. Dit verslag is gebaseerd op de wetgeving die van toepassing is per 31/12/2024 en houdt dus geen rekening met de impact van het "Omnibuspakket" dat in februari 2025 door de EU-Commissie werd voorgesteld. Crelan zal de latere rapportering aanpassen aan de evolutie van de wetgeving.

De inhoud van dit verslag is uitgewerkt op basis van de dubbele materialiteitsbeoordeling ('Double Materiality Assessment', DMA) die in 2024 is uitgevoerd en die als basis diende voor het identificeren en prioriteren van de ESG-onderwerpen die van wezenlijk belang zijn voor de activiteiten en stakeholders van Crelan. De sectie is gestructureerd volgens de volgende (sub)secties:

- Algemene toelichtingen, inclusief de algemene duurzaamheidsstrategie en het proces om de DMA uit te voeren (en de uitkomst daarvan)
- Milieuonderwerpen, waaronder zowel de themanorm over klimaat als het entiteitspecifieke hoofdstuk met betrekking tot KMO-transitie;
- Sociale onderwerpen, waaronder werknemers, klanten en het entiteitspecifieke hoofdstuk over coöperanten; en
- Governance-onderwerpen, waaronder zakelijke gedragskwesties en relaties met leveranciers.

Een verklarende woordenlijst van alle afkortingen die in deze sectie worden gebruikt, is te vinden in *Bijlage 4 – Verklarende woordenlijst*.

Algemene toelichtingen – ESRS 2

1.

Gehanteerde grondslagen

Reikwijdte van de consolidatie

Crelan Groep is een 100% Belgische bank met 100% coöperatieve wortels. De organisatiestructuur van de Crelan Groep en haar consolidatiekring worden gedetailleerd beschreven in de sectie 'Wie zijn we?' van de financiële verklaringen.

De reikwijdte de geconsolideerd duurzaamheids-verslagen is dezelfde als die van de jaarrekening.. Meer specifiek omvat de reikwijdte van deze sectie Crelan nv, Europabank en dochterondernemingen. De gerapporteerde cijfers zijn geconsolideerd, tenzij anders vermeld. Evenzo zijn de gepresenteerde toelichtingen van toepassing op de hele Crelan Groep, tenzij anders gespecificeerd. In de rest van dit document wordt de Crelan Groep aangeduid als 'Crelan' en waar nodig wordt expliciet verwezen naar haar dochterondernemingen of entiteiten van de Groep (bijv. Crelan nv of Europabank).

De reikwijdte van dit verslag heeft niet alleen betrekking op de eigen activiteiten van Crelan, maar ook op de gebieden van de waardeketen van Crelan waar materiële effecten, risico's of kansen zouden kunnen optreden voor verschillende duurzaamheidsonderwerpen. Zowel de stroomopwaartse waardeketen (die Crelan in staat stelt om te werken) als de stroomafwaartse waardeketen (activiteiten met betrekking tot marketing, distributie en verkoop van de financiële producten van Crelan aan klanten) worden in aanmerking genomen. Hieronder in sectie 3 Strategie wordt een gedetailleerde beschrijving van de waardeketen van Crelan gegeven.

Tijdshorizonten

Bij het uitvoeren van de DMA en het rapporteren over tijdshorizonten zijn de door de ESRS 1 sectie 6.4 bepaalde tijdshorizonten gebruikt (omdat deze als relevant werden beschouwd), wat betekent:

(a) voor de tijdshorizon op korte termijn: de door Crelan gehanteerde periode is de verslagperiode in haar jaarrekening (één jaar);

(b) voor de tijdshorizon op middellange termijn: vanaf het einde van de onder (a) gedefinieerde verslagperiode op korte termijn tot vijf jaar; en

(c) voor de tijdshorizon op lange termijn: meer dan vijf jaar.

De veerkrachtanalyse die in hoofdstuk Milieupijler wordt beschreven, gebruikt dezelfde tijdshorizonten.

Raming van de waardeketen en bronnen van onzekerheid

De waardeketen van een bankinstelling als Crelan, die een breed scala aan klanten/activiteiten financiert, is complex en er zijn meerdere belanghebbenden bij betrokken. Crelan heeft besloten om een progressieve aanpak te hanteren bij het betrekken van de actoren in de waardeketen, door zich in eerste instantie te richten op de producten en diensten waarvoor Crelan van mening was dat de kans op materiële effecten, risico's en opportuniteiten ('Impacts, Risks, Opportunities', IRO) het grootst is.

Voor deze producten en diensten werden verschillende materiële IRO's geïdentificeerd in de waardeketen, voornamelijk downstream via de financieringen die aan de economie worden toegekend.

Om deze IRO's te evalueren en te rapporteren over de maatstaven die er verband mee houden, werd gebruik gemaakt van schattingen van informatie over de waardeketen. Dit betreft voornamelijk de standaard E1 - Klimaat, waarvoor slechts gedeeltelijke informatie over de waardeketen beschikbaar is, wat resulteert in de belangrijkste bron van onzekerheid die in dit rapport wordt geïdentificeerd. Dit betreft:

- De broeikasgasemissies van gefinancierde activiteiten (verwijzend naar de datapunten die in het hoofdstuk *Bruto Scopes 1, 2 en 3 en totale broeikasgasemissies* worden behandeld). Vanwege de beperkte gegevens baseert Crelan zich op proxy's op de volgende gebieden: intensiteitsfactoren (gebruik van PCAF-intensiteitsfactoren voor vorderingen op ondernemingen/bedrijfsleningen, staatsleningen en hypothecaire leningen), gebruik van geschatte EPC-scores (energieprestatiecertificaat) voor hypothecaire leningen (voor het merendeel van de leningen) en geschatte oppervlakte van het vastgoed. Het gebruik van deze schattingen kan leiden tot afwijkingen tussen de werkelijke en geschatte gerapporteerde broeikasgasemissies, maar toch worden deze proxy's als representatief beschouwd voor de werkelijke gefinancierde emissies van Crelan. De gebruikte methodologie per categorie van 'Scope 3'-emissie wordt duidelijk beschreven in hoofdstuk *A.1 - ESRS E1 Klimaatverandering;*
- De schatting van financiële risico's veroorzaakt door transitiegerelateerde en fysieke risicofactoren, die zich baseren op geschatte EPC-scores en interne modellen die inschatten hoe tegenpartijen beïnvloed kunnen worden door verschillende scenario's (inclusief fysieke risicokaarten). Aangezien voor het grootste deel van de portefeuille geschatte EPC-scores worden gebruikt, kan de uitkomst van de resultaten worden beïnvloed door de proxy. Op portefeuilleniveau is Crelan echter van mening dat het risico op een verkeerde evaluatie beperkt is.

Daarnaast heeft Crelan verschillende proxy's gebruikt bij de schatting van de materiële onderwerpen vanwege gegevensbeperkingen. Dit betreft vooral de 'andere' milieuthema's (vervuiling, water, biodiversiteit, afval) en het entiteit-specifieke onderwerp 'KMO-transitie' waarvoor slechts beperkte kwantitatieve gegevens beschikbaar zijn en dat moest worden aangevuld met kwalitatieve beoordelingen/beoordelingen door deskundigen.

Zelfs als de informatie die gerapporteerd wordt met behulp van deze proxy's een eerlijke en betrouwbare weergave is van de IRO's voor Crelan, zijn er verschillende initiatieven gelanceerd om de nauwkeurigheid ervan te verbeteren. Met name:

- Crelan verhoogt geleidelijk het aandeel hypothecaire kredieten waarvoor een Energieprestatiecertificaat beschikbaar is (verzameld voor alle nieuwe kredieten);
- Tegelijkertijd verbetert Crelan geleidelijk haar capaciteit om 'scope 3'-emissies op haar portfolio te meten (verfijning van proxy's en methodologieën);
- Tot slot investeert Crelan in de ontwikkeling van nieuwe methodologieën om gegevens over de impact en de risico's van haar klanten op verschillende ESG-dimensies beter vast te leggen (met een eerste focus op KMO-klanten, zoals beschreven in het hoofdstuk 'KMO-transitie').

Opname door verwijzing

De volgende vereisten zijn door middel van verwijzing opgenomen in de duurzaamheidsverklaringen:

- Rapportage-eis GOV-1 – De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen (par. 21): de samenstelling, beschrijving en ervaring van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen worden beschreven in de sectie 'Corporate governance' (verwijzing jaarverslag).

2.

Governance

Comités van Crelan: beschrijving en samenstelling

De beschrijving van de toezichthoudende en bestuursorganen van Crelan (respectievelijk de Raad van Bestuur en het Directiecomité, en hun subcomités) evenals hun samenstelling en expertise / samengevatte cv's worden gegeven in de sectie 'Corporate Governance' van het Jaarverslag. Deze beschrijving toont aan dat de leden van de Raad van Bestuur en het Directiecomité aantoonbare ervaring hebben in de sectoren en producten waarin Crelan actief is.

Om ervoor te zorgen dat de ervaring van de leden van de Raad van Bestuur en het Directiecomité relevant blijft en zich aanpast aan de veranderende bedrijfsomgeving, wordt er jaarlijks een 'competentiematrix' opgesteld om te evalueren of er hiaten zijn in termen van kennis en vaardigheden, die als basis dienen voor de identificatie van de nodige opleidingen (en/of andere mechanismen om de organen te versterken). Duurzaamheid is een van de onderwerpen (naast andere onderwerpen, zoals digitaal, bestuur van een coöperatieve bank, risicocultuur, bedrijfsvoeringsrisico, bankierseed, economische vooruitzichten, kredietbeleid) die de afgelopen jaren de aandacht hebben getrokken. De leden van de Raad van Bestuur en het Directiecomité volgden een speciaal opleidingsprogramma om ervoor te zorgen dat het competentieniveau op deze gebieden voldeed aan de verwachtingen van Crelan. Het Secretariaat-Generaal coördineert dit programma, dat jaarlijks wordt geëvalueerd.

Het Nominatiecomité (subcomité van de Raad van Bestuur) zorgt ervoor dat er voldoende kennis over ESG-onderwerpen aanwezig is op het hoogste niveau in de organisatie.

Rollen en verantwoordelijkheden van de bestuurs- en toezichthoudende organen

Het ESG-bestuurskader van Crelan zorgt ervoor dat verantwoordelijkheden en beslissingsbevoegdheden voor milieu-, sociale en bestuurskwesties duidelijk zijn gedefinieerd op alle niveaus van de organisatie. Naast de Bestuurders en het Directiecomité zoals hierboven gedefinieerd, speelt het ESG SteerCo (als subcomité van het Directiecomité) een belangrijke rol in de besluitvorming over duurzaamheidsonderwerpen.

De comités hebben verschillende niveaus van verantwoordelijkheid met betrekking tot het beheer van IRO'S:

- De **Raad van Bestuur** is het ultieme orgaan dat verantwoordelijk en aansprakelijk is voor de duurzaamheidsprestaties van Crelan. De Raad van Bestuur is direct betrokken bij de ontwikkeling en beoordeling van de (ESG-)strategie van Crelan en de implementatie ervan. Tot slot heeft de Raad het laatste woord over de te nemen maatregelen met betrekking tot IRO'S.
- Het **Directiecomité** is verantwoordelijk voor het algemene operationele management van Crelan, inclusief ESG-aspecten. De Chief Executive Officer (CEO) is direct verantwoordelijk voor het Cooperative Bank Office, waarin het ESG Office is geïntegreerd. De CEO wordt uitgenodigd voor het ESG SteerCo en delegeert het voorzitterschap ervan aan de Chief Cooperative Bank Officer (die een directe rapportagelijn heeft naar de CEO).
- Het **ESG Steerco** wordt voorgezeten door de Chief Cooperative Bank Officer (CCBO) en bestaat uit 13 leden, waaronder het Head of ESG, Head of Customer Journey, Head of Risk Reporting en Head of Green Bond Program. Deze leden vertegenwoordigen de belangrijkste afdelingen die betrokken zijn bij het vormgeven en implementeren van de ESG-strategie van Crelan. Het is in de eerste plaats verantwoordelijk voor het ontwerp en de implementatie van de ESG-strategie en de afstemming tussen verschillende ESG-projecten. Het komt tweemaandelijks bijeen en rapporteert de voortgang aan het Directiecomité.

Er bestaan verschillende aanvullende comités die ESG-onderwerpen vanuit hun respectieve rollen benaderen (het Auditcomité houdt bijvoorbeeld toezicht op het duurzaamheidsrapportageproces, het Renumeratiecomité integreert de prestaties ten opzichte van ESG-maatstaven/-doelstellingen in het vergoedingsbeleid, het Nominatiecomité stelt het diversiteits- en inclusiebeleid op en ziet toe op de naleving ervan en het Risk & Compliance Comité is verantwoordelijk voor risico- en regelgevingszaken).

De goedkeuring van de duurzaamheidsdoelstellingen in dit verslag volgt deze governance, met uiteindelijke goedkeuring door de Raad van Bestuur. De doelstellingen die in de volgende hoofdstukken van dit document worden gepresenteerd, zijn goedgekeurd door de Raad van Bestuur van december 2024 (voor de doelen die van toepassing zijn in 2025).

De rollen en verantwoordelijkheden van deze organen zijn geformaliseerd in het governance memorandum van Crelan en Europabank. De specifieke mandaten en verantwoordelijkheden met betrekking tot duurzaamheid zijn geformaliseerd in een speciaal beleid, het 'ESG-beleid' wat verder wordt toegelicht in meer detail.

Rol van comités in vaardigheden en expertise op het gebied van duurzaamheid

De samenstelling van de comités wordt periodiek, minstens jaarlijks, beoordeeld om te garanderen dat ze hun toezichtsrol kunnen vervullen en over de nodige vaardigheden beschikken om dit te doen (zie de hierboven beschreven 'competentiematrix', opgevolgd door het Nomination Committee). Deskundigheid op het gebied van duurzaamheid wordt beoordeeld als onderdeel van de jaarlijkse evaluatie van competenties. Bovendien zorgt een lid van de Raad van Bestuur met specifieke deskundigheid op het gebied van duurzaamheid ervoor dat het juiste niveau van deskundigheid op het hoogste bestuursniveau aanwezig is.

De ESG-governance van Crelan is ingebed in de interne governance van Crelan en volgt daarmee de rapportagelijnen (zoals voor risicomonitoring en interne controles). Dit raamwerk zelf bestaat uit het 'Three Lines of Defense'-model, dat de rapportagelijnen, controles en procedures definieert die het beheer van risico's binnen Crelan structureren. De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk voor de duurzaamheidsprestaties van Crelan. Zijn taken omvatten met name:

- De beoordeling van de strategische richting van Crelan in termen van duurzaamheidskwesties, inclusief een beoordeling van de ESG-factoren die deel uitmaken van de zakelijke omgeving waarin Crelan actief is en de definitie van de ESG-risicobereidheid (het bepalen van het profiel van ESG-risico's dat Crelan bereid is te nemen);
- Een validatie en beoordeling van de 'Key Risk Indicators' (KRI's) en 'Key Performance Indicators' (KPI's), inclusief die welke gekoppeld zijn aan ESG-onderwerpen (en die elk kwartaal worden opgesteld door Risk and Finance);
- Een validatie van de ESG-uitsluitingenlijst die uitsluitingen beschrijft van de activiteiten van Crelan vanwege ESG-redenen;
- Het goedkeuren van de gereguleerde bekendmakingen van Crelan, inclusief de ESG-gerelateerde bekendmakingen: CSRD-conform jaarverslag, ESG-sjablonen in het 'Pijler III'-risicorapport.
- Jaarlijks evalueren van de Compliancefunctie, inclusief de rol die deze speelt met betrekking tot ESG-factoren.

Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen

Crelan heeft een vergoedingsregeling ingevoerd die erop gericht is om duurzaamheidsoverwegingen te integreren in de variabele vergoeding van het management van Crelan nv[1] (Directiecomité en leden van de Crelan Circle) . Deze vergoedingsregeling wordt voorgesteld door het Remuneration Committee (dat verantwoordelijk is voor dergelijke zaken) en goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Het incentiveprogramma omvat meerdere dimensies die samen een impact hebben op het niveau van de aangeboden stimulans. De criteria die in het programma in aanmerking worden genomen en hun relatieve gewicht worden elk jaar goedgekeurd door de Remuneration Committee.

In 2024 was een van de dimensies gerelateerd aan ESG, met als doel het integreren van de vooruitgang die wordt geboekt met het ESG-plan dat door Crelan wordt opgemaakt. Deze vooruitgang werd geëvalueerd aan de hand van een aantal dimensies, zoals:

- Verrijking van ESG-gegevens (bijv. EPC-scores)
- Ontwikkeling van ESG-producten (bijv. beleggingsaanbod, groene obligaties)
- Succesvolle uitvoering van ESG-initiatieven (bijv. ontwikkeling van een koolstofreductiestappenplan, creatie van de 'ESG Scorecard')
- Lancering van specifieke initiatieven op het gebied van diversiteit en inclusie.

1 Nog niet van toepassing bij Europabank

In 2024 bedroeg het aandeel van ESG-overwegingen in het programma 5%. De variabele vergoeding varieerde tussen de leden van de Crelan Circle en het Directiecomité en bedroeg respectievelijk ongeveer 20% en 30%. Het programma dekt de volledige variabele vergoeding voor de Crelan Circle en 2/3 van deze vergoeding voor het Directiecomité.

Deze integratie vormt een eerste stap in de overweging van ESG-stimulansen in de vergoeding, waarmee de weg wordt vrijgemaakt voor een proces dat in de toekomst verder zal evolueren. In 2025, Crelan besliste om het gewicht van ESG-overwegingen in de variabele vergoeding van het Directiecomité te verhogen naar 10%.

Verklaring inzake due diligence

Als belangrijke financiële instelling is Crelan onderworpen aan verschillende vereisten op het gebied van due diligence en heeft ze processen ingesteld om enerzijds de impact van de activiteiten van Crelan op de samenleving als geheel ('inside out') en anderzijds de impact van de bedrijfsomgeving op de activiteiten van Crelan ('outside') te evalueren en er zo voor te zorgen dat er een robuust risicobeheersysteem aanwezig is om de veerkracht van het bedrijfsmodel van Crelan te garanderen.

De informatie over due diligence is verspreid over verschillende secties van dit document. De volgende tabel geeft een overzicht tussen de kernelementen van het 'due diligence'-proces en de secties in dit rapport waar aanvullende informatie te vinden is:

Kernelementen van due diligence	Secties in de duurzaamheidsverklaring
Inbedden van due diligence in bestuur, strategie en bedrijfsmodel	Vanuit een algemeen perspectief beschreven in ESRS2, hoofdstuk 'Integratie van duurzaamheidsaspecten in de strategie van Crelan', waarin met name wordt beschreven hoe Crelan een ESG-strategie heeft gedefinieerd die zich richt op de geïdentificeerde materiële onderwerpen
Betrokken belanghebbenden betrekken bij alle belangrijke stappen van het 'due diligence'-onderzoek	Beschreven vanuit een algemeen perspectief in ESRS2, hoofdstuk 'Belangen en standpunten van belanghebbenden', en verder gedetailleerd in thematische hoofdstukken, bijvoorbeeld in de subhoofdstukken 'Proces om met KMO's/consumenten/eigen personeel in gesprek te gaan over effecten' (hoofdstukken KMO-transitie, Consumenten & eindgebruikers, Eigen personeelsbestand) en 'Belangen en standpunten van belanghebbenden' (hoofdstuk Eigen personeelsbestand).
Nadelige gevolgen identificeren en beoordelen	Beschreven vanuit een algemeen perspectief in ESRS2 en verder gedetailleerd in elk thematisch hoofdstuk onder subhoofdstukken 'Beheer van IRO'S'.
Acties ondernemen om deze negatieve gevolgen aan te pakken	
De effectiviteit van deze inspanningen opvolgen en erover communiceren	Beschreven in elk thematisch hoofdstuk onder de subhoofdstukken 'Beheer van IRO'S'. Als er een mechanisme bestaat om de effectiviteit op te volgen (of 'feedbackloop'), worden dergelijke mechanismen samen met de acties beschreven. Als er een maatstaf en doelstelling is gedefinieerd voor een bepaald onderwerp, worden deze maatstaven en doelstellingen beschreven in de subhoofdstukken 'Maatstaven en doelstellingen' binnen elke thematische norm.

Crelan volgt de ontwikkelingen op het gebied van regelgeving met betrekking tot due diligence inzake duurzaamheid en zal haar 'due diligence'-mechanismen aanpassen om te voldoen aan toekomstige regelgeving (met name de Corporate Sustainability Due Diligence Directive).

Risicobeheer en interne controles van duurzaamheidsverslaggeving

Voor deze eerste rapportage heeft Crelan de belangrijkste risico's met betrekking tot duurzaamheidsverslaggeving geïdentificeerd als (i) volledigheid van de verslaggeving (en naleving van rapportage-eisen) en (ii) nauwkeurigheid van de gerapporteerde informatie. Er werden een aantal controles geïmplementeerd om deze risico's te beperken en de nauwkeurigheid, betrouwbaarheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie in dit verslag te waarborgen. Deze controles zijn gebaseerd op bestaande controles voor externe verslaglegging (bijv. regelgevingsrapportage, interne controlerapportage).

Meer in het bijzonder omvatten de ontwikkelde controles beoordelingen van gerapporteerde informatie en volledigheidscontroles ten opzichte van de CSRD/ESRS-vereisten. Daarnaast is er een speciale governance ontwikkeld om dit rapport te produceren, met als doel de verantwoordelijkheden van elke sectie binnen de afdelingen van Crelan te definiëren. Directeurs binnen Crelan werden aangewezen als verantwoordelijken voor elk hoofdstuk en tekenden voor het feit dat de gepresenteerde informatie representatief was voor de organisatie van Crelan en accuraat. Er werd gerapporteerd aan een aangewezen 'CSRD Steerco' om de voortgang te bewaken. De uiteindelijke validatie vond plaats op het niveau van de Raad van Bestuur en het Directiecomité. Tot slot was het Data Office van Crelan betrokken bij het proces om ervoor te zorgen dat de gerapporteerde kwantitatieve gegevenselementen voldoen aan de minimale vereisten van Crelan op het gebied van gegevensbeheer. Deze controles zullen geleidelijk worden geïntegreerd in het algehele gegevensbeheerprogramma van Crelan.

3. Strategie

Strategie, bedrijfsmodel en waardeketen

Algemene strategie van Crelan

Het doel van Crelan wordt gedreven door de stelling "samen gaan voor beter, van klant tot lid". De visie van Crelan als coöperatieve bank is dan ook om een betrouwbare partner te zijn die het financiële leven van klanten vereenvoudigt en beschermt, en tegelijkertijd een impact heeft op de Belgische samenleving. De strategie om deze ambitie waar te maken steunt op 3 pijlers:

- Vertrouwde partner: het vertrouwen van klanten verdienen door een uitmuntende dienstverlening te bieden
- Coöperatieve betrokkenheid: een coöperatieve cultuur opbouwen die tot een betere klantenbinding leidt
- Betekenisvol voor de samenleving: bijdragen aan een sociale, inclusieve en leefbare Belgische samenleving.

De ESG-strategie van Crelan is direct verbonden met de overkoepelende strategie van Crelan, en ingebed in deze strategische pijlers om ervoor te zorgen dat de ESG-ambities en -waarden die in de ESG-strategie zijn ontwikkeld, goed worden geïntegreerd (en opgevolgd), zoals hieronder beschreven.

Belangrijkste producten en markten

Het bedrijfsmodel van Crelan is gestructureerd rond één kernactiviteit: retailbankieren in België.

Crelan (als Groep) bestaat voornamelijk uit 2 Belgische retailbanken (Crelan nv en Europabank), die zich richten op **retailfinanciering** (via retaildeposito's), **kredietverlening** (via standaard retailleningen zoals hypotheken, professionele en consumentenkredieten) en het faciliteren van **spaar- en beleggingsmogelijkheden** (optredend als distributeur van beleggingsfondsen). Om haar bankdiensten aan te bieden, vertrouwt Crelan op een netwerk van bankagentschappen (voornamelijk in de vorm van onafhankelijke agenten voor Crelan nv). De volgende tabel geeft een overzicht van de marktpositionering van Crelan voor deze 3 producten.

Retail-financiering **1,7 miljoen klanten** **44,2 miljard euro klanten-deposito's**	Crelan richt zich actief op particuliere en professionele klanten om hun deposito's aan te trekken en te beheren. Deze focus op particuliere deposito's onderstreept de toewijding van Crelan om te voorzien in de financiële behoeften van particulieren en huishoudens en professionals binnen de gemeenschap.
Krediet-verlening **47,4 miljard euro uitstaande leningen**	Crelan is toegewijd aan het verstrekken van op maat gemaakte kredietoplossingen aan individuele klanten, professionele klanten en kleine bedrijven, ter ondersteuning van hun financiële ambities en behoeften. Door een klantgerichte aanpak wil Crelan verantwoorde en persoonlijke kredietdiensten bieden die klanten in staat stellen hun doelen te bereiken en te investeren in hun toekomst.
Sparen en beleggen **16,5 miljard euro niet in de balans opgenomen beleggingen**	Crelan wil klanten helpen bij het bereiken van hun doelen op het gebied van sparen en beleggen. De persoonlijke benadering van Crelan is erop gericht klanten te helpen hun spaargeld te laten groeien en weloverwogen beleggingsbeslissingen te nemen, zodat ze financiële zekerheid kunnen opbouwen en hun ambities voor de lange termijn kunnen nastreven.

De belangrijkste markt van Crelan (al Groep) is daarom de retailmarkt in België, die zowel Belgische huishoudens, zelfstandige professionals als kleine bedrijven omvat. Europabank heeft een specifiek bedrijfsmodel dat zich richt op klanten met een hoger risicoprofiel.

De volgende tabel geeft een overzicht van de producten die op de balans van Crelan staan[2] :

Blootstelling (in mld €)	2024
Hypotheekleningen	37,9
Consumentenleningen	1,6
Landbouwleningen	2,0
Professionele leningen (KMO's en zelfstandigen)	5,9

Totaal aantal werknemers

Crelan kan rekenen op meer dan 4.327 professionals om haar diensten te leveren, voornamelijk gevestigd in België, waarvan 2.608 professionals uit het netwerk van onafhankelijke agenten die werken met Crelan nv.

Totale inkomsten van Crelan

Gezien haar bedrijfsmodel wordt het grootste deel van de inkomsten van Crelan gedreven door de netto rentebaten op aangeboden kredieten. De volgende tabel geeft een uitsplitsing van de inkomsten per type activiteit (gealigneerd met de financiële verklaringen):

Crelan Groep (IFRS Conso) miljoen euro	YTD 2024
Commerciële marge	964,3
ALM + Treasury	-84,1
Netto rentebaten	**880,2**

Beleggen	152,9
Dagelijks bankieren	107,0
Kredieten	12,4
Verzekering	24,2
Terugvorderingen & diverse inkomsten	13,6
Inkomsten uit vergoedingen	**310,1**

Activiteit in fossiele en controversiële activiteiten

Als financiële groep die zich uitsluitend richt op financiële activiteiten, heeft Crelan (binnen haar eigen activiteiten) geen materiële activiteiten in fossiele of controversiële sectoren.

Binnen haar waardeketen heeft Crelan strikte uitsluitingscriteria opgesteld om ervoor te zorgen dat activiteiten die schadelijk zijn voor milieu-, sociale of governancefactoren in de samenleving worden uitgesloten van haar bankdiensten, inkoop van goederen en diensten en sponsoractiviteiten. Er is een ESG-beleid voor uitsluiting (laatste versie goedgekeurd door de raad van bestuur in februari 2025) dat de activiteiten specificeert die Crelan uitsluit binnen elke categorie van diensten en activiteiten (met de nadruk op de 4 hefbomen die zijn gedefinieerd in het ESG-beleid dat hieronder wordt beschreven). In plaats van te kiezen voor een benadering waarbij alleen uitsluiting mogelijk is, gelooft Crelan dat het aangaan van een dialoog met tegenpartijen een hoger duurzaamheidsrendement kan opleveren. Daarom volgt het ESG-uitsluitingsbeleid een 'betrokkenheidsgerichte' benadering voor kernactiviteiten waar een hoog duurzaamheidsrendement op de inspanning mogelijk is en een 'uitsluitingsgerichte' benadering voor niet-kernactiviteiten waar betrokkenheid een laag duurzaamheidsrendement op de inspanning zou opleveren (bijv. uitsluitingen zijn opgenomen en geïntegreerd in het Kredietbeleid voor specifieke schadelijke activiteiten). De betrokkenheidsbenadering houdt rekening met een onderscheid tussen bestaande en nieuwe contractuele relaties.

2 Merk op dat deze cijfers enigszins afwijken van de cijfers in de jaarrekening, bijvoorbeeld door IFRS3-aanpassingen die niet in deze tabel zijn opgenomen.

De volgende tabel geeft een samenvatting van de gevolgde aanpak voor elke hefboom die gedefinieerd werd in het ESG-beleid:

Hefboom: Crelan als een...	Relevante activiteit	Impact op tegenpartij	Aantal tegenpartijen	Focus op uitsluiting of engagement?
Onderneming	Afnemer van goederen en diensten	Meestal immaterieel: Crelan is zelden een substantiële inkomstenbron voor zijn leveranciers.	Hoog, maar geconcentreerd op ongeveer honderd partijen	Uitsluiting eerst, maar enige engagement voor de meest materiële bestaande relaties
	Sponsoring (marketing), CrelanCo Foundation	Materieel, aangezien er mogelijk een significante afhankelijkheid van Crelan is.	Laag	Engagement eerst
Krediet-verstrekker	Kredietverstrekker aan kleine ondernemingen	Materieel, aangezien Crelan waarschijnlijk een significante of zelfs enige kredietverstrekker is voor zijn klanten.	Zeer hoog	Engagement eerst voor bestaande contracten en relaties, uitsluiting voor nieuwe
Beleggings-adviseur	Beleggingsadvies voor particulieren en kleine ondernemingen	Meestal immaterieel, aangezien Crelans klanten waarschijnlijk geen substantiële aandeelhouders zijn in de bedrijven waarin hun investeringen terechtkomen.	Zeer hoog	Uitsluiting eerst, met aangemoedigde engagement door vermogens-beheerders
Institutionele tegenpartij	Eigen beleggings-portefeuille	Meestal immaterieel, aangezien Crelan waarschijnlijk geen significante investeerder is voor de bedrijven en landen waarin het investeert.	Laag	Enkel uitsluiting

Het ESG-uitsluitingsbeleid kan geraadpleegd worden op de website van Crelan.

Integratie van duurzaamheids aspecten in de strategie van Crelan

Crelan erkent haar rol als coöperatieve bank om een rol te spelen in de transitie naar een duurzamere economie. Deze rol is ingebed in de 3 pijlers van de eerder beschreven strategie van Crelan, die aansluit op de ESG-strategie die door Crelan werd ontwikkeld en in 2024 werd geformaliseerd door middel van het ESG-beleid dat gevalideerd werd door de Raad van Bestuur. Dit beleid is afgestemd op het integriteitsbeleid van Crelan, waarin de basisrollen van integriteit binnen Crelan (en haar gedragscode) zijn vastgelegd.

Meer specifiek heeft Crelan 4 hefbomen gedefinieerd waarmee Crelan, als bank en organisatie, een betekenisvolle rol kan spelen voor de samenleving, haar medewerkers, haar coöperanten en klanten:

Crelan als bedrijf

Crelan is een bedrijf dat economische activiteiten uitvoert in België en werknemers in dienst heeft. Dit perspectief heeft betrekking op de manier waarop het met zijn werknemers omgaat, hoe haar activiteiten (kantoorgebouw, mobiliteit, enz.) een impact hebben op mens en milieu. Het doel van Crelan is om een positieve impact te hebben op zowel haar werknemers, klanten en coöperanten als op de natuur en de samenleving.

Crelan erkent haar rol als coöperatieve bank door middel van coöperatieve principes, die zijn uitgewerkt in het ESG-beleid. Deze principes worden gedetailleerd beschreven in de sectie Coöperatief bankieren van dit rapport.

Crelan als kredietverstrekker

Crelan verstrekt financieringen aan particulieren, zelfstandige professionals en KMO's in België. Ze beslist hoe ze klanten informeert over de activa of activiteiten die financiering vereisen en Crelan beslist of en tegen welke voorwaarden ze die financiering verstrekt. Crelan draagt ook de gevolgen van leningen waarvan de rente- en aflossingsverplichtingen niet worden nagekomen die gekoppeld zijn aan ESG. Het doel van Crelan is om ESG-dimensies te verankeren in haar kredietverleningspraktijken, met een specifieke focus op het bijdragen aan klimaatmitigatie voor huishoudens en het ondersteunen van kleine bedrijven om hun bedrijfsmodel te transformeren.

Crelan als beleggingsadviseur

Crelan ondersteunt klanten bij hun beleggingskeuzes en hoe ze ESG-factoren hierin kunnen integreren. Crelan informeert klanten over hoe ESG-factoren de waarde van hun beleggingen beïnvloeden en hoe hun beleggingen ESG-impact creëren. Crelan heeft ook inzicht in de ESG-voorkeuren van klanten en adviseert producten dienovereenkomstig. Het doel van Crelan is om de selectie van producten die voldoen aan de ESG-voorkeuren van haar klanten te vergemakkelijken en daarmee een inclusief aanbod aan deze klanten te bieden.

Crelan als institutionele tegenpartij

Crelan interageert met andere institutionele tegenpartijen via haar obligatie-uitgiften in de markt. Het doel van Crelan is om optimaal gebruik te maken van duurzame financieringsoplossingen om kapitaal op te halen bij institutionele beleggers (via het 'Green Bond Program').

Voor elke hefboom van de ESG-strategie voerde Crelan een beoordeling uit om te evalueren welk type actie/diensten/ producten nodig zou zijn om deze hefbomen te activeren. Deze analyse resulteerde in de ontwikkeling van nieuwe producten, aanbiedingen of diensten die ertoe bijdragen dat Crelan een actieve rol speelt in de transitie (zoals renovatieleningen, voordelige financieringsvoorwaarden voor groene leningen, het aanbieden van groene beleggingsproducten aan klanten, de ontwikkeling van een 'ESG Scorecard', de implementatie van een speciale tool - Setle - voor de identificatie van verbeterpunten voor particuliere klanten, enz.). Deze initiatieven/acties worden beschreven in de thematische secties van dit verslag.

Tot slot heeft Crelan financiële en niet-financiële maatstaven gedefinieerd om toe te zien op de uitvoering van de algehele strategie, evenals specifieke ESG-meetgegevens om de ESG-strategie op te volgen. De ESG-maatstaven die van toepassing zijn in 2024 en 2025 worden beschreven in elk thematisch hoofdstuk van dit rapport.

Vanuit een transversaal perspectief monitort Crelan haar 'ESG Risk Rating' verkregen van Sustainalytics. Eind 2024 was de rating van Crelan 'Low Risk' (laag risico).

De waardeketen van Crelan

De waardeketen van een coöperatieve bank als Crelan, die een breed scala aan klanten/activiteiten financiert via een netwerk van agenten, is complex en er zijn meerdere belanghebbenden bij betrokken. Crelan heeft gekozen voor een progressieve aanpak bij het betrekken van de actoren in de waardeketen, waarbij eerst wordt gefocust op de producten en diensten waarvoor de kans op materiële IRO's het grootst is. Dit bestaat uit:

- (Belgische residentiële) hypotheken,
- Particuliere deposito's,
- Leningen aan kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) en
- beleggingsproducten.

Voor deze voornaamste dienstverleningen analyseerde Crelan de materiële actoren die betrokken zijn bij deze waardeketen, d.w.z. de reeks activiteiten, middelen en relaties die verband houden met het bedrijfsmodel van Crelan en de externe omgeving waarin ze actief is. De geconsolideerde waardeketen, die in het volgende diagram wordt weergegeven, werd voltooid op basis van professioneel oordeel en gestructureerd rond 3 lagen (upstream, eigen activiteiten en downstream waardeketen) en 3 soorten overwegingen (activiteiten, relaties en middelen).

	Stroomopwaarts (input)	Eigen activiteiten	Stroomafwaarts (output)
Activiteiten	— Financiering — Toezicht — Ontwikkeling en dienstverlening inzake levens-, schade- en kredietverzekeringen — Ontwikkeling en dienstverlening van beleggingsproducten — Verstrekking van kritieke/ essentiële diensten (human resources, betalings-, cash- en settlementsystemen, diensten voor online- en cashbetalingen, IT-consultancy, consultancy, effectenafwikkeling)	— Productontwikkeling, marketing en verkoop — Financiering (deposito's, uitgifte van schuldpapier) — Ontstaan van leningen — Dienstverlening (incl. credit default mgmt.) — Transversaal: HR, IT, financiën, risico, juridisch, schulduitgifte, enz. ↓ — Hypotheken; — Overige leningen aan particulieren*; — Particuliere deposito's; — Kredietverlening aan KMO's; — Betalingsdiensten aan niet-MFI's; — Cashdiensten — Distributie van beleggingsfondsen — Distributie van verzekeringsproducten (levensverzekeringen, schadeverzekeringen en kredietverzekeringen)	— Activiteiten gerelateerd aan het gebruik van onroerend goed — Activiteiten met betrekking tot het gebruik van opbrengsten van andere leningen (machines, voertuigen en andere KMO-projecten) — Betalingsfaciliteiten voor KMO's (specifieke dienst van Europabank) — Spaargelden — Beleggingen (van klanten van vermogens- en beleggings-oplossingen)
Relaties	— Beleggers (obligatiehouders van Crelan) — Regelgevende en toezichthoudende instanties (bijv. ECB, FSMA) en overheidsinstanties — Netwerk van agenten (en werknemers tewerkgesteld in het netwerk van agenten) — Andere partners (verzekeraars, vermogensbeheerders, ILVO, universiteiten, enz.) — Externe accountant — Ratingbureaus (bijv. Moody's, S&P) — Kritieke/essentiële dienstverleners — Andere leveranciers van goederen en diensten (bijv. data, zakenreizen, kantoorbenodigdheden, kredietbeoordelaars, enz.) — Media, ngo's — Andere financiële marktdeelnemers (tegenpartijen van derivaten)	— Coöperanten (aandeelhouders) — Raad van Bestuur en Directiecomité — Werknemers (d.w.z. personeelsleden die bij Crelan op de loonlijst staan)	— Klanten — Kredietnemers (retail,pro., agri.) — Depositohouders — Klanten van vermogens- en beleggings-oplossingen — Polishouders — Deelnemingen
Middelen	— Financiering (bijv. obligaties, TLTRO, repo's, retail notes, certificaten, enz.) en andere financiële instrumenten (bijv. derivaten) — Data — IT-systemen	— Faciliteiten (gebouwen/kantoren, IT-infrastructuur, enz.) — Mobiliteitsvloot — Data	— Onroerend goed — (Landbouw) machines/-voertuigen — Verzekerde middelen — Data — Energie

Belangen en standpunten van belanghebbenden

De betrokkenheid van belanghebbenden is een belangrijk element van zowel de strategie van Crelan als de dubbele materialiteitsbeoordeling. Binnen de verschillende bedrijfsonderdelen heeft Crelan contact met meerdere belanghebbenden en zijn er speciale kanalen voor betrokkenheid en overleg. Deze kanalen bestaan uit periodieke (proactieve) raadplegingen en enquêtes en (reactieve) klachten-/verzoekmechanismen (via welke belanghebbenden hun zorgen kunnen escaleren). De volgende tabel geeft voorbeelden van raadplegingsmechanismen voor verschillende belangrijke stakeholders (niet limitatief). Meer details over deze kanalen worden gegeven in specifieke secties van dit document bij de beschrijving van de effecten van Crelan op elk van de geïdentificeerde groepen stakeholders.

Belanghebbenden	Welke benaderingen bestaan er om meningen van deze belanghebbenden te verzamelen
Werknemers	Driemaandelijkse tevredenheidsenquêtes waarvoor het voltallige personeel wordt uitgenodigd
Klanten	Feedback van klanten wordt verzameld via proactieve kanalen (enquête, maatregelen voor klantenbetrokkenheid) en via reactieve kanalen (klachtenkanalen beoordeeld door een gespecialiseerde afdeling)
Toezichthouders/ beleidsmakers	Als onderdeel van het risicobeheer onderhouden de Raad van Bestuur, het Directiecomité en het Audit and Risk Committee communicatie met verschillende regelgevende en toezichthoudende instanties om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen van Crelan.
Coöperanten	De coöperanten worden jaarlijks uitgenodigd voor een algemene vergadering, waar ze feedback en vragen kunnen doorgeven aan de Raad van Bestuur van CrelanCo. Via de comités van de CrelanCo Foundation kunnen de coöperanten ook beslissen welke lokale projecten steun krijgen van Crelan.
Werknemers van het netwerk van onafhankelijke agenten	Via tweemaandelijkse vergaderingen (of maandelijks, indien nodig) met het gemeenschappelijk overlegorgaan nemen agenten actief deel aan discussies over onderwerpen die direct of indirect verband houden met commissieschalen of andere kosten die door de agent worden gedragen. Daarnaast faciliteert Crelan de betrokkenheid van agenten via adviesraden die een platform bieden voor diepgaande discussies over zakelijke onderwerpen. Er worden regelmatig bijeenkomsten met agenten georganiseerd, waaronder afterwork-evenementen, kick-offs en salesvergaderingen, die agenten de gelegenheid bieden om te communiceren met interne medewerkers en leidinggevenden.

De DMA-oefening maakte gebruik van deze bestaande kanalen en de inzichten die werden verkregen uit deze mechanismen per type belanghebbende (bijv. klanten, agenten, coöperanten, toezichthouders, belangrijke leveranciers). Voor elk type belanghebbende werd een specifieke engagementbenadering gedefinieerd om hun standpunten vast te leggen (die verder beschreven wordt in sectie Beheer van IRO'S).

Betrokkenheid van belanghebbenden dient meerdere doelen voor het bedrijfsmodel van Crelan:

- Duurzaam bedrijfsmodel: betrokkenheid van belanghebbenden zorgt voor een duurzaam bedrijfsmodel door de belangen en perspectieven van de belanghebbenden in de waardeketen te integreren. Deze inclusieve aanpak helpt Crelan goed geïnformeerde beslissingen te nemen die rekening houden met de verschillende behoeften en zorgen van de belanghebbenden, wat leidt tot een eerlijke vertegenwoordiging van hun belangen en het bevorderen van vertrouwen en samenwerking.
- Betere relaties: effectieve betrokkenheid van belanghebbenden bevordert betere relaties met leden van de waardeketen. Door een cultuur van open communicatie en feedback te creëren, kan Crelan actief vragen om input en feedback van belanghebbenden, en laten zien dat het bedrijf luistert naar en reageert op hun zorgen. Dit helpt de samenwerking te verbeteren, vertrouwen op te bouwen en een gevoel van gedeelde doelen en partnerschap te creëren binnen de waardeketen.

De uitkomst van de dialoog met belanghebbenden levert belangrijke input op voor Crelan om de duurzaamheidsstrategie te verfijnen en de prioriteitsacties te identificeren die van belang zijn voor de belanghebbenden. Er zijn verschillende feedbackmechanismen voor zowel de formele als informele communicatiekanalen met belanghebbenden:

1. Formele communicatiekanalen:

- De resultaten van tevredenheidsonderzoeken en klachten van klanten worden besproken op de relevante besluitvormingsniveaus, zodat bij het nemen van beslissingen rekening wordt gehouden met de standpunten en zorgen van klanten.
- Beoordelingen door toezichthouders en regelgevende instanties worden behandeld in de betreffende subcomités, volgens de respectieve nalevingsprocedures.
- Er wordt voortdurend samengewerkt met dochterondernemingen, zodat hun inbreng wordt meegenomen in de besluitvorming.
- Overleg met werknemers vindt plaats bij verschillende gelegenheden gedurende het jaar en wordt gebruikt om HR-prioriteiten te bepalen.

2. Informele communicatiekanalen:

- Informele gesprekken met klanten vinden plaats binnen de agentschappen van Crelan en kunnen achteraf relevante informatiebronnen zijn om prioriteiten voor klanten te definiëren.
- Er vinden regelmatig informele gesprekken plaats met zakenpartners om hun feedback te verzamelen.

De thematische hoofdstukken van deze duurzaamheids-verklaringen geven aanvullende details over de bestaande communicatiekanalen tussen Crelan en zijn belanghebbenden.

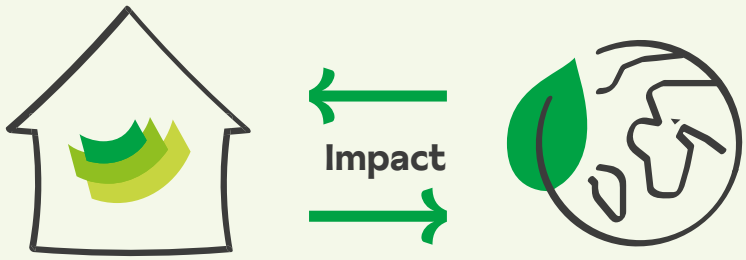
De feedback die wordt verzameld via de verschillende kanalen om belanghebbenden te betrekken, wordt via zowel formele als informele communicatiekanalen doorgegeven aan het relevante besluitvormingsniveau, op ad hoc-basis vanwege de specificiteit van het onderwerp en de verschillende behoeften met betrekking tot deze feedback. Belangen en perspectieven van belanghebbenden worden via de bovengenoemde communicatiekanalen doorgegeven aan de leidinggevenden en het belangrijkste personeel op C-niveau, en er wordt rekening mee gehouden tijdens het besluitvormingsproces voor zowel de strategie als het bedrijfsmodel.

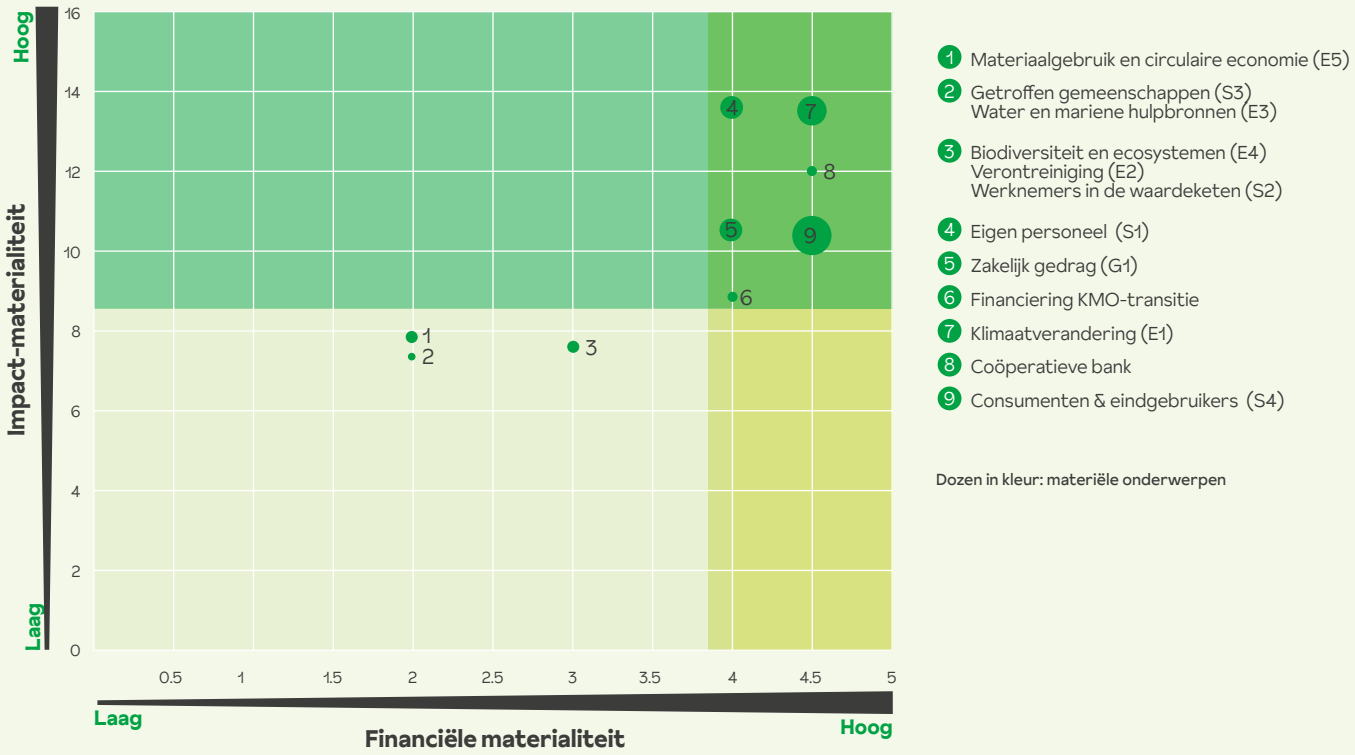
Crelan heeft zich ten doel gesteld om in de komende jaren een gestructureerde aanpak te ontwikkelen voor het betrekken van belanghebbenden.

Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel

De visuele voorstelling van duurzaamheidskwesties volgens hun materialiteitsniveau vind je hieronder (de grootte van de bellen geeft het aantal materiële IRO's weer dat voor elk onderwerp werd geïdentificeerd):

1. Materiaalgebruik en circulaire economie (E5)
2. Getroffen gemeenschappen (S3)
   Water en mariene hulpbronnen (E3)
3. Biodiversiteit en ecosystemen (E4)
   Verontreiniging (E2)
   Werknemers in de waardeketen (S2)
4. Eigen personeel (S1)
5. Zakelijk gedrag (G1)
6. Financiering KMO-transitie
7. Klimaatverandering (E1)
8. Coöperatieve bank
9. Consumenten & eindgebruikers (S4)

Dozen in kleur: materiële onderwerpen

De volgende tabel geeft een samenvatting van de belangrijkste transmissiekanalen voor elke bedrijfsactiviteit van Crelan, inclusief waar in de waardeketen en op welke tijdshorizon ze naar verwachting zullen optreden. De volledige lijst van IRO'S die door Crelan als materieel worden beschouwd, is beschikbaar in *Bijlage 2*

Meest relevante duurzaamheids-kwesties	**Overdrachtskanalen naar invloed op mens of milieu**	**Activiteiten van Crelan/Groep producten**				**Tijds-horizonten**	**Waardeketen-element (SO: stroom-opwaarts, SA: stroomafwaarts, EA: eigen activiteiten)**
		EA	IB	PB	AM/WM		
Aanpassing aan klimaatverandering	Toename of afname van energieverbruik van Crelan (Scope 1&2), bijdrage aan de financiering van klimaatbestendige en klimaatvriendelijke activiteiten (scope 3)		X	X	X	Korte, middellange termijn	SO, EA, SA
Beperking van de effecten van klimaatverandering		X	X	X	X	Korte, middellange termijn	
Gezondheid, veiligheid en welzijn van werknemers	Ontwikkeling van welzijns- en opleidingsprogramma's, verbetering van de sociale dialoog, invoering van flexibele werkpraktijken, ontwikkeling van praktijken om het personeelsbestand te diversifiëren	X				Korte termijn	EA
Talentbeheer		X				Korte, middellange termijn	
Diversiteit, gelijkheid en inclusie		X				Korte termijn	
Sociale rechten van werknemers						Korte termijn	
Verantwoorde marketing en productbeheer	Verbetering van gegevensprivacy om klantgegevens te beschermen, Toegang tot bankdiensten en -producten voor alle klanten waarborgen Transparante communicatie met klanten	X	X	X	X	Korte, middellange termijn	EA, SA
Financiële inclusie		X	X	X		Korte, middellange termijn	SO, EA, SA
Gegevens-bescherming, veiligheid en cyberbeveiliging		X				Korte termijn	EA, SA
Bedrijfsvoering en corporate governance	Naleven van strenge regels voor ethisch zakendoen Introductie van ESG-criteria bij de selectie van leveranciers	X				Korte, middellange termijn	SO, EA
Zakelijke partners en management van derden		X		X	X	Korte termijn	SO, EA
Coöperatief bankieren	Een aanbod op maat voor de coöperanten behouden en de toegevoegde waarde voor hen verbeteren	X	X	X		Korte, middellange termijn	SO, SA, EA
Financiering KMO-transitie	Ondersteuning van de transitie naar een duurzamer bedrijfsmodel			X		Korte, middellange termijn	SO, EA, SA

EA: Eigen activiteiten | IB: Individueel bankieren | PB: Professioneel bankieren | AM/WM: Asset Management, Wealth Management

De verwachte financiële effecten beschreven in de bovenstaande tabel kunnen materieel zijn op korte, middellange of lange termijn via verschillende kanalen, waaronder:

- **Inkomstengeneratie:** toename van het marktaandeel gecreëerd met de ontwikkeling van nieuwe producten en de ontwikkeling van het huidige klantenbestand
- **Reputatierisico:** verlies van reputatie met gevolgen voor het imago van Crelan en dus voor het klantenbestand als gevolg van o.a. negatieve effecten gegenereerd door de activiteiten van Crelan (en/of beperkte actie op deze effecten)
- **Kredietrisico:** toename van het kredietrisico van tegenpartijen in de krediet- of investeringsportefeuille (kredietrisicoverliezen of voorzieningen) als gevolg van een lagere kredietwaardigheid door transitie- of fysieke risico's
- **Operationeel risico:** toename van incidenten die de activiteiten van Crelan verstoren, waaronder menselijke fouten, cyberaanvallen of schade aan fysieke activa als gevolg van fysieke risico's
- **Bedrijfsrisico:** verlies van marktaandeel door onvoldoende positionering op belangrijke thema's of trends
- **Sancties door regelgeving en toezichthouders:** risico op het ontvangen van boetes voor het niet naleven van wettelijke verplichtingen

De volgende tabel geeft een samenvatting van de belangrijkste geïdentificeerde risico's en kansen die zich waarschijnlijk op korte of middellange termijn zullen voordoen:

Onderwerp Duurzaamheid	Huidige en verwachte financiële effecten
Aanpassing aan klimaatverandering	– Kans op inkomstenstromen gekoppeld aan de productie van nieuwe leningen gericht op het ondersteunen van particulieren/KMO's om hun activa klimaatbestendig te maken. – Financiële risico's (krediet) veroorzaakt door uitzettingen op klanten die blootstaan aan fysieke risico's (verstoring van de activiteit, schade aan activa).
Beperking van de effecten van klimaat-verandering	– Financieel risico (krediet) veroorzaakt door transitierisico's die verband houden met zowel de hypotheek- (financiering van hypotheken gedekt door onderpand van woningen met transitierisico) als de KMO-portefeuille (onderpand met transitierisico en/of onvermogen van klanten om in een transitiescenario te opereren). – Kansen op meer inkomsten/groter marktaandeel (en vermindering van klimaatgerelateerde risico's) door financiering (via informatieverstrekking (ref. Setle) en product- en prijsinspanningen) van de aankoop van RVG met een goede EPC-score of de uitvoering van renovaties, evenals energiezuinige auto's.
Coöperatief bankieren	– Kansen om de coöperatie te versterken door de ledenparticipatie te vergroten via de algemene ledenvergadering, comités en peilingen van de CrelanCo Foundation en door de betrokkenheid van leden te vergroten via CrelanCo Connect en een verbindende coöperatieve communicatie. – Kansen voor Crelan om coöperanten aan te trekken en te binden door voordelen te delen met coöperanten en door een sterke waardepropositie die hen extra diensten, voordelige producten en extra voordelen biedt.
Financiering KMO-transitie	– Kans om inkomsten/marktaandelen te vergroten via leningen aan KMO's die bijdragen aan de economische groei van lokale gemeenschappen. – Kans om een voorkeurssegment (Kredietpolitiek) te creëren voor bedrijven die actief zijn in de implementatie van milieuverbeteringen (isolatie, warmtepompen, enz.).
Verantwoorde marketing en productbeheer	– Positief effect op klanten door eerlijk advies en transparante informatie aan te bieden, mogelijk gemaakt door het nabijheidsmodel dat bij Crelan wordt gehanteerd en is ingebed in de strategie van Crelan (door o.a. een groot netwerk van agenten). – Risico dat Crelan haar rol niet speelt/niet de daad bij het woord voegt/niet uitvoert in lijn met haar strategie (verschil van 'wat wordt gezegd tgov. wat wordt gedaan') en/of concurrenten die succesvoller zijn in die rol, wat zou leiden tot een uitstroom van medewerkers of klanten naar deze concurrenten, wat zou resulteren in bedrijfsrisico(/reputatierisico). Dit omvat ook dat Crelan niet voldoende actief communiceert over de ondernomen acties / de aangeboden producten.

Gegevens-bescherming, veiligheid en cyberbeveiliging	– Bedrijfsrisico/reputatierisico/operationeel risico in verband met cyberbeveiligingsaanvallen die van invloed zijn op het vermogen van Crelan om diensten te verlenen aan haar klanten (verlies van toegang tot hun bankdiensten).
Financiële inclusie	– Kans om inkomsten te verhogen door (gecontroleerde) productie van leningen aan individuele kredietnemers die elders moeilijk toegang zouden krijgen tot financiering, waardoor de Crelan Groep (via Europabank) een uitgebreid aanbod kan doen aan haar klanten (en dus haar klantenbestand kan uitbreiden)
Bedrijfsvoering en corporate governance	– Risico voor Crelan om wettelijke en regelgevende verplichtingen niet (tijdig) toe te passen.
Talentbeheer	– Risico dat (belangrijke) medewerkers voor langere tijd niet beschikbaar zijn door stress/overbelasting, wat leidt tot operationele en continuïteitsproblemen.

De geïdentificeerde risico's en kansen kunnen zich in verschillende tijdsperioden met verschillende frequenties voordoen. Risico's en opportuniteiten die op korte termijn geïdentificeerd worden, zullen waarschijnlijk een risico op een materiële aanpassing genereren binnen de volgende jaarlijkse rapporteringsperiode.Crelan heeft een allesomvattend risicobeheerraamwerk opgezet om met deze risico's om te gaan en ervoor te zorgen dat opkomende risico's adequaat worden vastgelegd en bewaakt. Het doel van dit raamwerk is het identificeren, evalueren, beheren en beperken van alle significante risico's die van invloed kunnen zijn op de strategie en het bedrijfsmodel van Crelan. De details van dit overkoepelend raamwerk voor risicobeheer zijn beschikbaar in de sectie 'Algemeen risicobeheer' van de financiële toelichtingen.

Componenten van dit raamwerk worden beschreven in de volgende thematische hoofdstukken (bij de beschrijving van de risicobeheeracties die per duurzaamheidsthema worden ondernomen).

Crelan heeft entiteitspecifieke onderwerpen geïdentificeerd als aanvulling op de informatieverschaffing van de ESRS: Coöperatief bankieren en financiering van KMO-transitie. De lijst met belangrijke IRO's met betrekking tot entiteitspecifieke onderwerpen is beschikbaar in Bijlage 2 van het verslag. Hierbij dient opgemerkt dat, aangezien Crelan haar IRO'S voor het eerst heeft geïdentificeerd in 2024, er geen verandering te rapporteren is ten opzichte van de vorige periode.

4.

Beheer van IRO'S

Methodologieën en aannames voor het beheren van IRO'S

Vanuit een algemeen perspectief volgde Crelan de methodologische vereisten zoals gespecificeerd in de ESRS-standaarden en de EFRAG Implementing Guidance on Materiality Assessment om haar dubbele materialiteitsbeoordeling uit te voeren.

Meer specifiek bestond de aanpak van Crelan uit de volgende stappen.

Stap	Beschrijving
Identificatie van een lijst met relevante ESG-onderwerpen	Op basis van de lijst met ESG-onderwerpen in de ESRS 1 - Bijlage A en aangepast desktop research heeft Crelan de ESG-subthema's in kaart gebracht en geclusterd tot een hanteerbare en afgestemde lijst met onderwerpen die betrekking hebben op de bedrijfsactiviteiten van Crelan (d.w.z. 'ESG-onderwerpen van Crelan'), die gebruikt werd als grondslag om IRO's te identificeren.
Identificatie van potentiële IRO'S ('Impacts, Risks and Opportunities', IRO's) voor elk van deze onderwerpen	Voor elk van de ESG-onderwerpen van Crelan die in stap 1 bepaald werden, identificeerde Crelan een lijst met relevante IRO's die aan een materialiteitsbeoordeling werden onderworpen. Deze lijst met IRO's werd samengesteld op basis van desktop research en deskundige beoordelingen, waarbij gebruikgemaakt werd van een combinatie van interne (bijv. risicoanalyses) en externe input (bijv. marktonderzoeken). Crelan splitste haar bedrijfsmodel op per kernactiviteit (retailbankieren, professioneel bankieren, vermogensbeheer en eigen activiteiten) om homogene IRO's binnen deze activiteiten te genereren. De identificatie van IRO's was gericht op de waardeketengebieden waar dergelijke IRO's waarschijnlijk zouden kunnen optreden, op basis van de aard van de activiteiten, zakelijke relaties, geografische gebieden of andere betrokken factoren.

Beoordeling van de materialiteit van deze IRO's op basis van vooraf gedefinieerde objectieve criteria	Elk van de geïdentificeerde IRO's werd geëvalueerd volgens de methodologie gespecificeerd in de EFRAG Guidance on Materiality Assessment. Meer precies: – De effecten werden beoordeeld op basis van verschillende dimensies: omvang, reikwijdte, onomkeerbaarheid en waarschijnlijkheid. Voor elke dimensie werd een score toegekend, zodat de geïdentificeerde effecten met elkaar vergeleken konden worden (en de IRO's per dimensie geprioriteerd konden worden). Voor elke dimensie werden objectieve criteria gedefinieerd, waardoor de scores met elkaar vergeleken konden worden. – De risico's en kansen werden beoordeeld op basis van verschillende dimensies: ernst en waarschijnlijkheid. Crelan maakte gebruik van bestaande analyses (bijv. risicobeheeroefeningen) en vulde deze waar nodig aan met bijkomend onderzoek. Waar relevant stemde Crelan materialiteitsdefinities af op interne analyses om consistentie te waarborgen (en vergelijking met andere soorten risico's mogelijk te maken). De scoring van de IRO's per duurzaamheidsonderwerp laatte Crelan toe om (indien relevant) de interacties tussen invloeden, risico's en kansen te evalueren. De score van elk effect werd bepaald met behulp van een combinatie van kwantitatieve informatie (indien beschikbaar) en kwalitatieve informatie (gebaseerd op feedback van experts). De materialiteit op onderwerpniveau werd bepaald door de maximale score van Impactmaterialiteit en Financiële Materialiteit van de onderliggende IRO's toe te kennen.
Validatie van het proces en de resultaten	De ESG-governance zoals gedefinieerd in sectie 2 Governance werd toegepast om het proces en de resultaten van de oefening te valideren, met uiteindelijke validatie door de Raad van Bestuur. De integratie van duurzaamheidsgerelateerde IRO'S in de algemene processen van Crelan wordt gedetailleerd beschreven in het ESG-beleid, waarbij specifiek wordt verwezen naar deze IRO's en ervoor wordt gezorgd dat de materiële onderwerpen die zijn geïdentificeerd in de DMA goed zijn geïntegreerd in de overkoepelende ESG-strategie. Daarnaast zijn klimaatrisico's geïntegreerd in het risicobeheerraamwerk van Crelan. Tegelijkertijd maken sociale en governancerisico's al deel uit van het risicobeheerraamwerk, waardoor een volledige integratie van duurzame risico's binnen het traditionele risicobeheer wordt gewaarborgd.

Voor deze eerste oefening besloot Crelan **prioriteit te geven aan het gebruik van interne kennis** om de standpunten van belanghebbenden te vertegenwoordigen. De standpunten van elke stakeholdergroep werden verzameld met behulp van een combinatie van desktop research, sectorrapporten en overleg met interne experten. Elke stakeholdergroep werd gekoppeld aan een interne expert, zodat hun inzichten werden geïntegreerd in de beoordeling. Door deze aanpak kunnen de lopende benaderingen voor het betrekken van belanghebbenden (uitgevoerd door interne deskundigen) en de DMA aan elkaar worden gekoppeld. In volgende oefeningen, zou Crelan haar stakeholderbetrokkenheid verder kunnen verbeteren (zoals overleg met sectorale federaties).

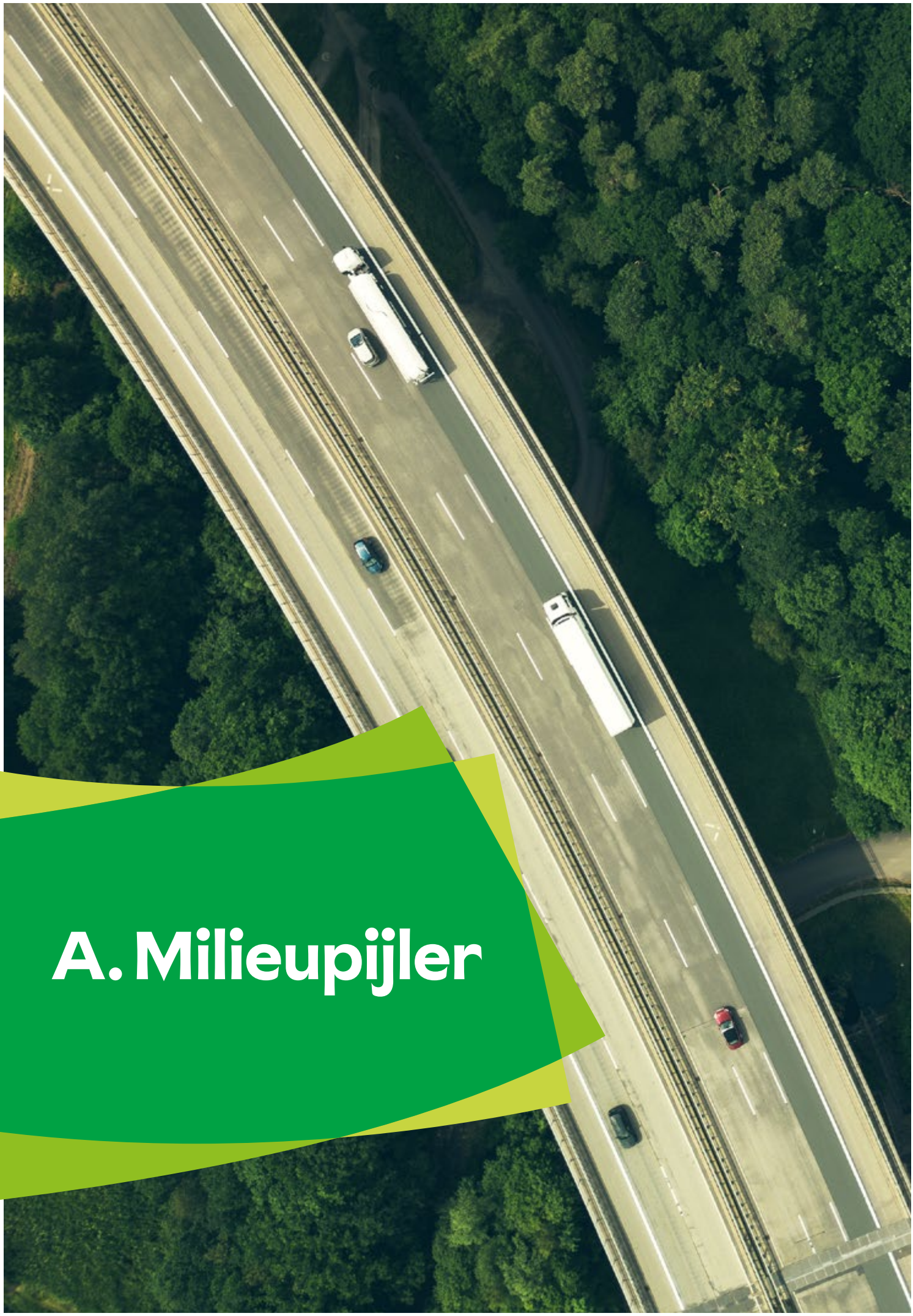
Door Crelan als materieel geïdentificeerde duurzaamheids-onderwerpen

Als resultaat van de DMA werden de volgende duurzaamheidsonderwerpen als materieel beschouwd:

ESRS	Duurzaamheids-onderwerpen van Crelan
Klimaat-verandering (E1)	Beperking van de effecten van klimaatverandering
	Aanpassing aan klimaatverandering
Eigen personeel (S1)	Gezondheid, veiligheid en welzijn van werknemers
	Talentbeheer
	Diversiteit, gelijkheid en inclusie (DGI)
	Sociale rechten van werknemers
Consumenten en eindgebruikers (S4)	Verantwoorde marketing en productbeheer
	Gegevensbescherming
	Cyberbeveiliging
	Financiële inclusie
Bedrijfsvoering (G1)	Bedrijfsvoering en corporate governance
	Zakelijke partners en management van derden
/ (entiteit-specifiek)	Financiering KMO-transitie
	Coöperatief bankieren

Voor elk duurzaamheidsthema dat onder een ESRS-standaard valt, werd een analyse uitgevoerd om te beoordelen welke rapportage-eisen binnen de standaard van toepassing waren op basis van de uitkomst van de DMA. Per rapportage-eis en voor elk datapunt beoordeelde Crelan of de onderliggende kwestie verband hield met een materieel onderwerp/ IRO. De hieruit voortvloeiende lijst van rapportage-eisen (incl. die waarnaar wordt verwezen in andere EU-wetgeving) is beschikbaar in Bijlage 1.

A. Milieupijler

A.1

ESRS E1 Klimaatverandering

1. Doelstellingen

Crelan erkent de dringende noodzaak van een maatschappelijke transitie naar een duurzamere wereld vanuit het perspectief van klimaatverandering. Als coöperatieve bank die inzet op 'samen voor beter', begrijpt Crelan de tweeledige rol die banken spelen in zowel het bijdragen aan als het aanpakken van de uitdaging van klimaatverandering.

Het doel van dit hoofdstuk is om een transparant overzicht te geven van de activiteiten van Crelan met betrekking tot klimaatverandering en de lezers van deze duurzaamheidsverklaringen in staat te stellen te begrijpen:

- Hoe Crelan klimaatverandering beïnvloedt, in termen van materiële positieve en negatieve effecten; inclusief vroegere, huidige en toekomstige inspanningen om de klimaatverandering te beperken.
- De aard, het type en de omvang van de materiële risico's en kansen van Crelan die voortvloeien uit de effecten en afhankelijkheid van Crelan van klimaatverandering, en hoe Crelan deze beheert; en
- De acties die Crelan onderneemt om haar strategie en bedrijfsmodel aan te passen teneinde bij te dragen aan het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5°C.

2. Strategie & Governance

Transitieplan voor beperking van klimaatverandering

De strategie van Crelan met betrekking tot de beperking van de klimaatverandering

Crelan streeft ernaar om actief bij te dragen aan beperkings- en aanpassingsinspanningen met betrekking tot klimaatverandering, zowel met betrekking tot haar eigen activiteiten als via haar waardeketen.

- Als verantwoordelijk bedrijf zet Crelan zich in om haar ecologische voetafdruk te verkleinen door het energieverbruik in haar kantoren en van haar bedrijfswagens te minimaliseren en te vergroenen. Crelan integreert ook de gevolgen van klimaatverandering in haar risicobeheer.
- Als kredietverstrekker voorziet Crelan klanten van informatie over de klimaatimpact van hun zakelijke, vastgoed- en mobiliteitsinvesteringsbeslissingen en biedt geschikte producten aan, met als doel bij te dragen aan zowel de aanpassing aan als de beperking van klimaatverandering. Crelan ontwikkelt ook kredietproducten om de economie te voorzien van de nodige financiering om de transitie te ondersteunen.
- Als beleggingsadviseur ondersteunt Crelan klanten bij hun beleggingskeuzes en om de impact van hun beleggingen te begrijpen en toegang te krijgen tot producten die voldoen aan hun ESG-voorkeuren (incl. klimaat).
- Tot slot versterkt Crelan als institutionele tegenpartij haar financieringsmix ter ondersteuning van haar milieudoelstellingen, waaronder met name haar programma voor groene obligaties.

Met deze initiatieven wil Crelan haar tweeledige rol vervullen als zowel een bijdrager aan als een deel van de oplossing voor klimaatverandering, om zo actief bij te dragen aan de collectieve inspanning voor een duurzamere toekomst.

Om deze ambitie te verwezenlijken, heeft Crelan een reeks verplichtingen gedefinieerd, goedgekeurd door de Raad van Bestuur en een onderscheid gemaakt tussen 'resultaat'- en 'middelenverbintenissen' die de afhankelijkheid van Crelan van bepaalde externe factoren weerspiegelen om haar ambities te verwezenlijken. Over het algemeen spelen overheden een cruciale rol in het ondersteunen van de duurzame transitie door middel van beleidskaders. Naast overheidsbeleid is Crelan ook afhankelijk van klanten die duurzame beslissingen nemen. Crelan kan informatie verstrekken, duurzaam denken stimuleren en ESG integreren in haar eigen krediet-/beleggingsbeslissingen, het zijn uiteindelijk nog steeds haar klanten die beslissen over hun acties. Door te erkennen dat het aanpakken van de opwarming van de aarde collectieve inspanningen vereist, wil Crelan benadrukken dat succes in het ondersteunen van de klimaattransitie afhankelijk is van samenwerking tussen overheden, industrieën, financiële instellingen en klanten.

Om ervoor te zorgen dat Crelan haar rol kan spelen bij het faciliteren van financiële stromen om de transitie in de economie te ondersteunen, werd een reeks toezeggingen gedefinieerd zoals weergegeven in de onderstaande tabel:

Hefboom van de ESG strategie	Type verbintenis	Beschrijving van de verbintenis
Als onderneming	**Resultaatverbintenis**	– Crelan engageert zich om haar eigen ecologische voetafdruk te verkleinen en een veerkrachtige bank te blijven die de Belgische economie blijft ondersteunen, en om haar leveranciers aan te moedigen om ook hun voetafdruk te verkleinen. – Crelan integreert de gevolgen van de klimaatverandering in haar risicobeheerkader.
Als krediet-verstrekker	**middelenverbintenis**	– Crelan wil de maatschappij steunen in haar transitie naar een 'Paris aligned'-traject, maar erkent dat een bredere maatschappelijke betrokkenheid nodig is om deze doelen te bereiken. – Crelan voorziet klanten van informatie over de impact van klimaatverandering op hun zakelijke, vastgoed- en mobiliteitsinvesteringsbeslissingen. Dit stimuleert klanten om hun kwetsbaarheid voor klimaatverandering op zowel de korte als lange termijn te verminderen. – Crelan biedt producten aan tegen concurrerende prijzen vanuit zowel krediet- als beleggingsperspectief en profiteert van de groeiende vraag naar klimaatbestendige oplossingen.
Als beleggings-adviseur	**resultaatverbintenis**	– Crelan streeft ernaar ESG-overwegingen (incl. inzake klimaat) te integreren in de investeringen die aan klanten worden aangeboden, zodat deze klanten een impact kunnen hebben die past bij hun ambitie en de waarde van hun investeringen wordt beschermd tegen ESG-risico's (met inbegrip van klimaatrisico's). Crelan informeert klanten over hoe ESG-factoren de waarde van hun beleggingen beïnvloeden en hoe hun beleggingen ESG-impact creëren. Crelan heeft ook inzicht in de ESG-voorkeuren van klanten en adviseert producten dienovereenkomstig.
Als institutionele tegenpartij	**resultaatverbintenis**	– Crelan betrekt institutionele beleggers in dit traject via haar groene obligatieprogramma en grijpt zo de kans om haar financieringsmix te versterken.

Deze doelstellingen zijn geformaliseerd in het ESG-beleid van Crelan, dat in 2024 is goedgekeurd door de Raad van Bestuur. In termen van klimaatdoelstellingen is de strategie van Crelan opgebouwd rond twee belangrijke initiatieven die het mogelijk maken om de acties te articuleren en middelen toe te wijzen:

- **Vermindering van de eigen uitstoot van Crelan**, voornamelijk via de verbetering van de energie-efficiëntie van de gebouwen van Crelan, de elektrificatie van het wagenpark en de bevoorrading met groene energie. Crelan verbindt er zich toe om tegen 2030 netto-nul te zijn voor 'Scope 1'- en 'Scope 2'-emissies, kwestie van in lijn te zijn met de wereldwijde klimaatdoelstellingen van 1,5°C. Crelan wil dit doel bereiken door in de eerste plaats de bruto uitstoot te verminderen en de resterende uitstoot te compenseren.

Netto-nulstreven tegen 2030 voor eigen emissies (scope 1 en 2) betekent

  - Opstellen en uitvoeren van een emissiereductieplan en
  - compensatie van restemissies (max. 10% ten opzichte van de 2023-basislijn).

- **Vermindering van haar emissies op de leningen-portefeuille** die verantwoordelijk is voor het grootste deel van haar broeikasgasemissies, met een prioritaire focus op de hypotheekportefeuille (d.w.z. het grootste deel van de kredietportefeuille van Crelan). De acties die in verband met deze doelstelling zijn ondernomen, worden in de volgende secties in meer detail beschreven.

Decarbonisatiehefbomen van Crelan

Crelan heeft verschillende decarbonisatiehefbomen geïdentificeerd die zullen bijdragen aan het behalen van de koolstofreductiedoelstellingen en -ambities. Deze hefbomen zijn opgesplitst in hefbomen die helpen om de eigen uitstoot van Crelan te verminderen en hefbomen die helpen om de leningenportefeuille van Crelan koolstofarmer te maken. De acties in verband met deze hefbomen en hun bijdrage aan de vermindering van de broeikasgasemissies van Crelan worden respectievelijk in de hoofdstukken *Acties en middelen in verband met het beleid inzake klimaatverandering* en *Maatstaven en doelstellingen* beschreven.

Vermindering van de eigen emissies van Crelan

De volgende decarbonisatiemaatregelen dragen bij tot de vermindering van de eigen emissies van Crelan.

- Verbetering van de **energie-efficiëntie van de gebouwen van Crelan**: De broeikasgasemissies van gebouwen vertegenwoordigen het grootste deel van de eigen voetafdruk van Crelan (Scope 1/2). De verbetering van de energie-efficiëntie van deze gebouwen, door renovatie of door te verhuizen naar gebouwen met betere energieprestaties, wordt gezien als een belangrijke decarbonisatiehefboom.
- **Elektrificatie van het wagenpark** (en promotie van alternatieve mobiliteit): de broeikasgasemissies afkomstig van bedrijfsauto's of geleasede activa vertegenwoordigen een belangrijk deel van de eigen broeikasgasemissies van Crelan. Het wagenpark migreren naar een elektrisch aangedreven wagenpark is een belangrijke hefboom om de uitstoot van dit wagenpark te verminderen.
- **Bevoorrading met groene energie:** de 'Scope 2'-emissies van aangekochte elektriciteit kunnen worden verminderd door opnieuw te onderhandelen over energiecontracten en meer gebruik te maken van groene energiebronnen alsook door zelf opgewekte energie te gebruiken (bijv. zonnepanelen). Crelan gebruikt sinds 2024 groene energie voor zijn elektriciteit (en is vastbesloten om dat te blijven doen).
- Overleg met **externe IT-leveranciers** (aan wie Crelan haar IT-infrastructuur uitbesteedt) om hun eigen voetafdruk te verkleinen (opgenomen in de 'Scope 3'-emissies van Crelan).

Decarbonisatie van de leningen-portefeuille van Crelan

Voor financiële instellingen wordt het terugdringen van de gefinancierde broeikasgasemissies gezien als een cruciale decarbonisatiehefboom om de economie in overeenstemming te brengen met het Klimaatakkoord van Parijs. Crelan ziet de decarbonisatie van haar leningenportefeuille als een kritiek werkterrein en is in dat kader in 2024 toegetreden tot het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) dat verdere ontwikkelingen en vooruitgang op dit gebied mogelijk maakt. Crelan richtte zich eerst op haar portefeuille van woningen (hypotheken), aangezien dit de meest materiële portefeuille is in termen van blootstelling en deze vrij homogeen is, ook al bestaat deze uit veel kleine leningen.

Crelan heeft een marktaandeel van ongeveer 12% in deze markt, dus Crelan kan bijdragen (zelfs als ze deze markt niet leidt) aan de transitie naar energie efficiënter residentieel vastgoed en ondersteunt daarmee de economie.

De onroerende goederen die worden gefinancierd door middel van woninghypotheken dragen potentiële locked-in broeikasgasemissies met zich mee als gevolg van energie-inefficiëntie in bestaande gebouwen. Deze emissies kunnen een risico vormen voor het behalen van de ambitie van Crelan om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Om deze risico's te beperken, verhoogt Crelan de financiering voor energie-efficiënte renovaties. Om precies te zijn heeft Crelan de volgende decarbonisatiehefbomen gedefinieerd en initiatieven gelanceerd die daarmee verband houden:

- Het **aanbieden van renovatieleningen en het opnemen van criteria voor energieprestatie-certificaten (EPC's) in haar kredietbeleid**, met als doel deze producten tegen een aantrekkelijke prijs voor klanten aan te bieden. Crelan wil haar koolstofreductiedoelstellingen bereiken door huiseigenaren te stimuleren om de voorraad residentieel vastgoed dat niet voldoet aan de energie-efficiëntiecriteria te renoveren en de aankoop van vastgoed met betere energie-efficiëntienormen te stimuleren, die momenteel een beperkt deel van de Belgische vastgoedmarkt vertegenwoordigen.
- **Klanten bewust maken** van de noodzaak om de transitie te maken en hen de nodige instrumenten aanreiken om deze transitie te begrijpen en ernaar te handelen. Een belangrijk instrument om bewustzijn te creëren is het Setle-platform. Setle is een alles-in-één renovatieapplicatie, waarin de geschatte kosten van zowel esthetische als energetische renovaties samen met de klant kunnen worden berekend. Naast de impact op de EPC-score voor en na een renovatie, genereert de tool ook een rapport; deze prijsberekening dient tevens als bewijs van investering bij het aanvragen van een woningkrediet. Op basis van deze informatie kan de Crelan-agent samen met de klant bespreken wat nu en in de toekomst de meest optimale oplossing is - met of zonder financiering van Crelan.

Tegelijkertijd hecht Crelan belang aan het integreren van sociale overwegingen in haar kredietaanbod, waarbij niet alleen milieucriteria maar ook sociale criteria worden meegenomen in het kredietverlenings-proces. Deze 'transitie voor iedereen' wordt gesteund door aflossingsschema's aan te passen en zich te richten op het segment van de kopers van een eerste woning.

Decarbonisatiehefbomen richten zich momenteel op de residentiële vastgoedportefeuille. Het resterende deel van de emissies is afkomstig van andere portefeuilles, voornamelijk de kredietverlening aan KMO's. Binnen deze portefeuille vertegenwoordigt de kredietverlening aan het landbouwsegment het grootste deel van de emissies, ondanks de relatief kleine omvang in de totale balans. Het definiëren van een broeikasgasreductiepad voor deze sector brengt een aantal complicaties met zich mee, die enerzijds worden veroorzaakt door de diversiteit van de landbouwpraktijken (die verschillende profielen hebben in termen van broeikasgasemissies en onderworpen zijn aan verschillende beleidsmaatregelen), en anderzijds door het bestaan van een verscheidenheid aan kleine entiteiten die zich vaak bezighouden met gemengde landbouwactiviteiten, wat de toewijzing van precieze emissiefactoren bemoeilijkt. Ondanks deze hindernissen blijft Crelan zich inzetten voor het bevorderen van duurzame landbouw door middel van betrokkenheid van klanten, samenwerking met belanghebbenden en het financieren van transitie-initiatieven van de overheid, zelfs terwijl het zijn aanpak van het beheer van broeikasgasemissies in de landbouwsector blijft verfijnen (met integratie van een meer holistisch ESG-perspectief, zoals beschreven in het hoofdstuk *A.2 -KMO-transitie*).

De hierboven gedefinieerde doelen en verplichtingen worden beschreven in een reeks formele documenten/ beleidslijnen die zijn goedgekeurd door de Raad van Bestuur van Crelan. Ze zullen worden geïntegreerd in een algemeen overgangsplan dat Crelan in de toekomst zal formaliseren (en waarover uiterlijk in de duurzaamheidsverklaringen over het boekjaar 2026 zal worden gerapporteerd) en waarin de vereisten zijn opgenomen die zijn geformuleerd in het CRRIII/CRDVI-pakket.

Integratie van klimaat-gerelateerde prestaties in beloningsregelingen

Zoals beschreven in hoofdstuk A*lgemene toelichtingen – ESRS 2, Comités van Crelan*: beschrijving en samenstelling, heeft Crelan een incentiveprogramma gedefinieerd waarin ESG-overwegingen zijn opgenomen, waarbij de variabele vergoeding wordt gekoppeld aan het behalen van ESG-doelstellingen. In 2024 werd voor het eerst een subcomponent van de ESG-dimensie gewijd aan de klimaatambitie, met als doel de implementatie van een actieplan om tegen 2030 netto-nul te bereiken op scope 1 en 2. Het gewicht dat in het programma werd toegekend aan broeikasgasreductieoverwegingen was gelijk aan ongeveer 1% in 2024. Deze integratie vormt een eerste stap bij het in aanmerking nemen van klimaatgerelateerde doelstellingen in de vergoeding, waarmee de weg wordt vrijgemaakt voor een proces dat in de toekomst zal blijven evolueren (aangezien de maturiteit van de klimaatgerelateerde doelstellingen ook bedoeld is om in de toekomst te evolueren).

Voor het jaar 2025 omvatten de gedefinieerde doelstellingen een doel over het gebruik van het Setle-platform dat wordt gezien als een belangrijke factor om de decarbonisatie van de leningenportefeuille te stimuleren. Het gewicht dat wordt toegekend aan klimaat, zal verhoogd worden ten opzichte van 2024.

Investeringen in steenkool-, olie- en gasgerelateerde activiteiten en verband met EU taxonomie

Tijdens de verslagperiode heeft Crelan geen CapEx geïnvesteerd in kolen-, olie- of gasgerelateerde activiteiten (aangezien de eigen activiteiten van Crelan geen betrekking hebben op deze sectoren). Vanuit een financieringsperspectief vermijdt Crelan in haar transitiestrategie expliciet de financiering van projecten die gebaseerd zijn op fossiele brandstoffen (zie ook ESG-uitsluitingsbeleid in *Algemene toelichtingen – ESRS 2*), en Crelan is historisch gezien nooit een actieve speler geweest op deze markten (gezien de focus op lokale Belgische KMO's in haar professionele kredietportefeuille).

Crelan heeft zich er in het algemeen toe verbonden om haar economische activiteiten, met inbegrip van CapEx en OpEx, af te stemmen op de criteria van Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2139 van de Commissie. Crelan richt haar kapitaaluitgaven op projecten zoals groene gebouwen, renovaties die belangrijke onderdelen zijn van de EU-taxonomie. In het bijzonder voor de hypotheekportefeuille heeft Crelan de ambitie om haar percentage van afstemming op deze criteria geleidelijk te verbeteren (naarmate de beschikbaarheid van gegevens/methodologieën om afstemming voor deze portefeuille af te leiden zal verbeteren, samen met het volume van de in aanmerking komende kredieten).

Crelan is niet uitgesloten van de op het Klimaatakkoord van Parijs afgestemde EU-benchmarks, aangezien Crelan geen activiteiten ontplooit in sectoren die zijn uitgesloten van deze benchmarks.

3. Beheer van IRO'S

Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel

Op basis van haar dubbele materialiteitsbeoordeling heeft Crelan de volgende materiële klimaatgerelateerde IRO'S geïdentificeerd:

Sub-Thema	Waardeketen (WK) / eigen activiteiten (EA)	Type IRO	IRO beschrijving
Klimaat-mitigatie (incl. energie)	EA	Positieve effecten	Positief effect op de beperking van de effecten van klimaatverandering door de initiatieven van Crelan om de eigen koolstofvoetafdruk te verkleinen.
	WK	Positieve effecten	Positief effect op de beperking van klimaatverandering door de initiatieven van Crelan om de koolstofvoetafdruk van de door haar gefinancierde emissies te verminderen.
	EA	Negatieve effecten	Negatief effect van Crelan door het dagelijkse energieverbruik dat bijdraagt tot de directe en indirecte uitstoot van broeikasgassen binnen de activiteiten van Crelan op scope 1, 2 en 3.
	WK	Negatieve effecten	Negatief effect op de beperking van de effecten van klimaatverandering door de financiering van investeringen en/of het voorstellen van financiële beleggingsproducten aan klanten die niet zijn afgestemd op de ambities op het gebied van klimaatverandering.
	WK	Risico	Financieel risico (krediet) veroorzaakt door transitierisico's die verband houden met zowel de hypotheek- (financiering van hypotheken gedekt door onderpand van woningen met transitierisico) als de KMO-portefeuille (onderpand met transitierisico en/of onvermogen van klanten om in een transitiescenario te opereren).
	WK	Kansen	Kansen op meer inkomsten/groter marktaandeel (en vermindering van klimaatgerelateerde risico's) door financiering (via informatieverstrekking (ref. Setle) en product- en prijsinspanningen) van de aankoop van RVG met een goede EPC-score of de uitvoering van renovaties, evenals energiezuinige auto's.
Aanpassing aan klimaat-verandering	WK	Positieve effecten	Positief effect van Crelan op het verbeteren van de veerkracht/aanpassing van de samenleving aan klimaatverandering door beleggers die klant zijn, te ondersteunen om hun kapitaal te heroriënteren naar beleggingsproducten die een materieel positief effect hebben op onze samenleving om zich aan te passen aan en veerkrachtig te zijn tegen klimaatverandering.
	WK	Negatieve effecten	Negatief effect van Crelan op veerkracht/aanpassing van de samenleving aan klimaatverandering door (zelfs onbedoeld) beleggingsproducten aan te bieden aan beleggers die klant zijn, die een materiële negatieve impact hebben op onze samenleving om zich aan te passen en veerkrachtig te zijn aan klimaatverandering.
	WK	Kansen	Kans op inkomstenstromen gekoppeld aan de productie van nieuwe leningen gericht op het ondersteunen van particulieren/KMO's om hun activa klimaatbestendig te maken.
	WK	Risico	Financiële risico's (krediet) veroorzaakt door uitzettingen op klanten die blootstaan aan fysieke risico's (verstoring van de activiteit, schade aan activa).

Binnen Crelan worden verschillende analyses uitgevoerd die allemaal bijdragen aan de evaluatie van de veerkracht van de activiteiten van Crelan ten aanzien van klimaatverandering:

- Risicomaterialiteitsbeoordelingen: sinds 2020 heeft Crelan verschillende risicomaterialiteitsbeoordelingen uitgevoerd om de materiële risico's te evalueren die zich zouden kunnen materialiseren binnen de bestaande financiële risicocategorieën (in een bredere context van het implementeren van de ECB-gids inzake klimaat- en milieurisico's). Deze oefeningen zijn bedoeld om de veerkracht van de activiteiten van Crelan in verschillende klimaatveranderingsscenario's aan te tonen en gebieden te identificeren waar Crelan risico's loopt.
- Stresstests: Crelan maakte deel uit van de eerste klimaatstresstest ('Climate Stress Test', CST) die de ECB in 2022 uitvoerde en voerde daarna verschillende interne stresstests uit op fysieke risico's/transitierisico's.
- Internal Capital/Liquidity Adequacy Assessment Process (ICAAP/ILAAP): klimaatscenario's zijn sinds 2023 geïntegreerd in het ICAAP/ILAAP van Crelan, met als doel te evalueren of er extra kapitaal/liquiditeit nodig is om toekomstige risico's veroorzaakt door klimaatfactoren te ondervangen.

De volgende paragrafen geven een samenvatting van de belangrijkste kenmerken en resultaten van deze oefeningen (hierna aangeduid als 'veerkrachtanalyse')

a) Reikwijdte van de veerkrachtanalyse:

De reikwijdte van de veerkrachtanalyse van Crelan omvat zowel fysieke (overstroming, hittegolf, windstorm, droogte) als transitiegerelateerde (beleidsveranderingen, energieprijzen) klimaatrisico's en analyseert in de verschillende scenario's hoe de bedrijfsactiviteiten van Crelan beïnvloed zouden kunnen worden. De analyse richt zich zowel op de eigen activiteiten van Crelan als op haar stroomafwaartse waardeketen, voornamelijk vastgoedfinanciering (residentieel/commercieel) en professionele leningen (incl. de landbouwsector).

Voor een financiële instelling zijn de belangrijkste risico's die kunnen voortvloeien uit klimaatrisicobepalende factoren het kredietrisico, het operationele risico, het liquiditeitsrisico en het marktrisico. Crelan ziet klimaatrisico's als aanjagers van bestaande risicocategorieën. De veerkrachtanalyse van Crelan omvat een evaluatie van deze risico's en hoe de financiële positie van Crelan gevaar zou kunnen lopen. Gezien het bedrijfsmodel van Crelan is een belangrijke risicobepalende factor het verhoogde risico op wanbetaling door tegenpartijen waarvan de activiteiten kunnen worden beïnvloed door een specifiek klimaatscenario. Voor hypotheken (d.w.z. het grootste product op de balans van Crelan) betreft dit het risico dat de waarde van onroerend goed met een lage EPC-score verslechtert (wat van invloed is op de Loss Given Default, maar ook op de Probability of Default wanneer renovaties nodig zijn of als gevolg van hogere energiekosten), evenals het risico dat het onroerend goed wordt blootgesteld aan fysieke risicogebeurtenissen (bijv. overstromingen).

De analyse evalueert risico's op korte termijn (1 jaar), korte tot middellange termijn (1-5 jaar), middellange tot lange termijn (5-10 jaar) en lange termijn (>10 jaar), in lijn met de ambitie om de impact van verschillende scenario's op de activiteiten van Crelan te analyseren. Deze tijdshorizonten komen overeen met die van de dubbele materialiteitsbeoordeling zoals beschreven in de sectie Algemene toelichtingen, met uitzondering van het onderscheid tussen de middellange tot lange termijn en de lange termijn, dat is gemaakt na input van de toezichthouder.

b) Timing en methode van de veerkrachtanalyse:

De veerkrachtanalyse is geïntegreerd in het risicobeheerkader van Crelan sinds 2022 en maakt gebruik van klimaatscenario-analyse. In 2024 werd de analyse geactualiseerd. Deze analyse maakt gebruik van klimaatstresstestmodellen om de potentiële gevolgen voor verschillende tijdsbestekken, portefeuilles en geografische gebieden te beoordelen. De scenario's zijn gebaseerd op wereldwijde standaarden, zoals het Network for Greening the Financial System (NGFS) en/of door de ECB gedefinieerde en door NGFS geïnspireerde scenario's (in het kader van de klimaatstresstest van de ECB van 2022 en de publicaties van de ECB van haar eigen scenarioanalyseoefeningen). De analyse identificeert en meet potentiële risico's voor haar bedrijfsmodel, waaronder extreme weersomstandigheden (fysieke risico's) en regelgevings- of marktverschuivingen, evenals reputatierisico's (transitierisico's).

c) Resultaten van de veerkracht- en scenarioanalyse:

De scenarioanalyse geeft aan dat Crelan te maken heeft met materiële transitierisico's in sectoren zoals vastgoed, waar energie-inefficiëntie de waarde van gefinancierde activa zou kunnen beïnvloeden. Fysieke risico's zoals extreme weersomstandigheden, met name overstromingen, kunnen ook een bedreiging vormen voor de landbouw- en vastgoedportefeuilles. Stresstests onder verschillende klimaatscenario's (inclusief die van NGFS) laten zien dat de portefeuilles van Crelan gematigd kwetsbaar zijn voor deze risico's (het belangrijkste materiële risico dat werd geïdentificeerd, is het kredietrisico als gevolg van transitiegerelateerde risicofactoren in de particuliere hypotheekportefeuille). De resultaten

onderstrepen het belang van de strategie van Crelan om klimaatoverwegingen te integreren in haar kredietprocessen en -beslissingen, en haar inspanningen voort te zetten om energie-efficiënte renovaties te financieren teneinde de hypotheekportefeuille te verbeteren en financiering aan de meest koolstofintensieve sectoren uit te sluiten. Crelan richt zich in de toekomst op het behoud van veerkracht door de risicobeheerpraktijken voortdurend te herzien en de strategie af te stemmen op de veranderende klimaatregelgeving (incl. het opleiden van werknemers op dit gebied).

De volgende tabel vat samen hoe de verschillende beschouwde scenario's zich zouden kunnen materialiseren in financiële risico's of kansen voor Crelan.

	Financiële risico's	Financiële kansen
Crelan als bedrijf	Claims inzake greenwashing met reputatieschade of boetes als gevolg	Sterke merkreputatie, die leidt tot het aantrekken van talent en zakelijke partnerschappen
Crelan als kredietverstrekker	Kredietverlies op financiering van klanten die lijden onder de duurzame transitie van de gevolgen van klimaatverandering	Verhoogde kredietvolumes door transitieprojecten voor bestaande en nieuwe klanten + lagere kredietverliezen
Crelan als institutionele tegenpartij	Boetes of hogere kapitaaleisen bij niet-naleving + geen (voordelige) toegang tot kapitaalmarkten	(Goedkopere) toegang tot kapitaalmarkten voor transitiefinanciering
Crelan als beleggingsadviseur	Verlies van omzet door gebrek aan adequaat productaanbod	Aantrekken van nieuwe klanten door advies en producten op maat

d) Onzekerheden in verband met de oefening:

Zoals hierboven beschreven bevatten het gebruik van langetermijnscenario's en de modellering van verwachte financiële gevolgen in deze langetermijnscenario's een inherente onzekerheid over de uitkomst ervan (gezien de moeilijkheid om te bepalen hoe de balans/het bedrijfsmodel van Crelan of de algemene samenleving/economie zich op de lange termijn zal ontwikkelen). De financiële uitkomst van de veerkrachtanalyse werd aangevuld door expertbeoordeling om deze onzekerheid te verminderen.

Proces voor het identificeren en beoordelen van materiële klimaatgerelateerde IRO'S

Algemeen proces voor het identificeren van IRO'S

In overeenstemming met haar streven naar duurzaamheid heeft Crelan zich meer gericht op het begrijpen van haar impact op het klimaat en tegelijkertijd op het beheren van risico's in verband met klimaatverandering. Er werd een proces gevolgd om de gebieden te identificeren waarop de activiteiten van Crelan, inclusief de financieringsactiviteiten, een impact hebben op de aanpassing aan en beperking van de klimaatverandering, evenals de risico's en kansen die zouden kunnen ontstaan als gevolg van de klimaatverandering. Deze geïdentificeerde effecten zijn essentieel geweest voor de overkoepelende strategie van Crelan, wat heeft geresulteerd in de formalisering van de strategische hefbomen die in het ESG-beleid worden beschreven.

Vanuit het risicobeheerperspectief worden de risico's van klimaatverandering, zoals eerder beschreven binnen het risicobeheerraamwerk van Crelan, geïdentificeerd als 'drivers' van bestaande risico's en wordt erkend dat ze zich manifesteren via transmissiekanalen, die resulteren in krediet-, operationele, liquiditeits- en marktrisico's. De integratie van risicofactoren op het vlak van klimaat en milieu binnen het risicobeheerkader van Crelan is vanaf 2022 versneld, in lijn met de toezegging om de ECB-gids inzake klimaat- en milieurisico's na te leven, waardoor Crelan in staat is de gevolgen van klimaatverandering binnen haar activiteiten en financiële activiteiten effectief te beheren en erop te reageren.

Als onderdeel van een proactieve benadering van risicobeheer volgt Crelan voortdurend veranderingen in marktomstandigheden en regelgevende kaders als gevolg van klimaatgerelateerde factoren en past zich daaraan aan, waardoor Crelan risico's kan beperken en kansen kan identificeren die worden gestimuleerd door de transitie naar een duurzamere economie. Bovendien onderstrepen het inzicht in en de meting van deze risico's bij Crelan haar toewijding aan verantwoordelijke en duurzame bankpraktijken die op één lijn liggen met haar strategische doelen bij het aanpakken van de gevolgen van klimaatverandering, zoals geformaliseerd in het ESG-beleid.

Proces met betrekking tot het beheersen van de gevolgen van klimaatverandering

Het proces van Crelan voor het identificeren en beheren van haar impact op de klimaatverandering richt zich primair op het verminderen van haar broeikasgasemissies, in lijn met de toezegging om netto-nul te bereiken voor 'scope 1'- en 'scope 2'-emissies in 2030. Crelan meet haar broeikasgasemissies voor drie scopes:

- 'Scope 1'-emissies hebben betrekking op directe emissies van bronnen die eigendom zijn of beheerd worden, zoals het brandstofverbruik van bedrijfsvoertuigen.
- 'Scope 2'-emissies zijn indirecte emissies door het verbruik van elektriciteit, verwarming of koeling voor haar gebouwen.
- 'Scope 3'-emissies, die moeilijker te controleren zijn, omvatten indirecte emissies die optreden in de waardeketen, waaronder gefinancierde emissies en klantenactiviteiten.

Crelan gebruikt deze emissiegegevens voor haar strategie om de impact op het klimaat te beperken, energie-efficiënte oplossingen in haar eigen activiteiten te bevorderen en projecten te financieren die de beperking van klimaatverandering ondersteunen. Crelan gaat ook over op het aanbieden van groene financiële producten, zoals energieleningen en groene obligaties, om klanten te ondersteunen bij het verlagen van hun CO2-voetafdruk. Deze elementen worden beschreven in de vorige secties.

Proces met betrekking tot het beheren van risico's in verband met aanpassing aan klimaatverandering (fysieke risico's)

Crelan identificeert klimaatgerelateerde fysieke risico's in haar activiteiten en waardeketen door rekening te houden met klimaatscenario's met een hoge uitstoot. Deze gevaren omvatten voornamelijk extreme weersomstandigheden zoals overstromingen, hittegolven en stormen, die een directe impact kunnen hebben op de activiteiten van Crelan en de waarde van de activa die zij financiert, met name in de vastgoed- en landbouwsector. Bij het identificatieproces wordt rekening gehouden met geografische en sectorale kwetsbaarheden, waarbij de nadruk ligt op activa of sectoren die het meest zijn blootgesteld aan klimaatgerelateerde gevaren.

Agrarische klanten zijn bijvoorbeeld kwetsbaar voor veranderende neerslagpatronen en extreme weersomstandigheden, die een negatieve invloed kunnen hebben op gewasopbrengsten en veestapels. Onroerend goed, met name hypotheken in overstromingsgevoelige gebieden, loopt eveneens risico door toenemende overstromingen. Crelan voert voortdurend evaluaties uit om deze risico's te identificeren en ontwikkelt strategieën om de gevolgen te beperken. Crelan beoordeelt hoe haar activa en bedrijfsactiviteiten zijn blootgesteld aan deze

klimaatgerelateerde gevaren, bijvoorbeeld met behulp van scenarioanalyses om de fysieke risico's voor de portefeuilles van Crelan te meten.

De gevoeligheid van Crelan voor deze risico's wordt beoordeeld door middel van stresstests onder verschillende klimaatscenario's, waarbij de nadruk ligt op de potentiële economische en financiële impact van klimaatgevaren (en gebruik wordt gemaakt van een combinatie van deze scenario's en historische gebeurtenissen zoals de overstromingen in 2021). Crelan heeft het overstromingsrisico opgenomen in haar kredietbeoordelingscriteria voor vastgoed- en landbouwkredieten. Op basis van deze scenario's beoordeelt Crelan potentiële verliezen die zouden kunnen worden opgelopen als gevolg van bijvoorbeeld schade aan eigendommen (voor eigendommen die zich in zones met een overstromingsrisico bevinden).

Proces met betrekking tot het beheer van risico's in verband met de beperking van de klimaat-verandering (transitierisico's)

Crelan identificeert klimaatgerelateerde transitierisico's en -kansen door regelgevende, markt- en technologische veranderingen te analyseren die voortvloeien uit de transitie naar een koolstofarme economie. Dit omvat het beoordelen van de impact van nieuwe klimaatregelgeving, veranderingen in de marktvraag naar groene producten en vooruitgang in technologieën voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.

Crelan maakt gebruik van scenarioanalyses om de impact van transitierisico's te evalueren. Meer in het bijzonder beschouwt Crelan een scenario dat is afgestemd op een beperking van de opwarming van de aarde tot 1,5ºC, waarbij de nadruk ligt op hoe de activiteiten, activa en klanten kunnen worden beïnvloed door deze transitiegebeurtenissen. Dit omvat risico's zoals stijgende nalevingskosten als gevolg van strengere milieuregelgeving of gestrande activa in koolstofintensieve industrieën. Tot de geïdentificeerde kansen behoort de groei van groene financiering, zoals het verstrekken van leningen voor energie-efficiënte renovaties, hernieuwbare energieprojecten en duurzame landbouw. De uitkomst van deze scenario's wordt uiteindelijk gebruikt om het risicoprofiel van Crelan te evalueren en de strategie te bepalen.

Crelan beoordeelt haar blootstelling aan transitierisico's door haar krediet- en beleggingsportefeuilles te onderzoeken, met name in sectoren die tijdens de klimaattransitie waarschijnlijk te maken zullen krijgen met aanzienlijke regelgevings- of marktdruk. Deze sectoren zijn onder andere vastgoed, waar een toenemende vraag is naar energiezuinige woningen, en landbouw, waar nieuwe technologieën en duurzame praktijken essentieel worden voor levensvatbaarheid op de lange termijn.

Crelan realiseert haar kansen door groene financiële producten te ontwikkelen, zoals energierenovatieleningen, groene obligaties en beleggingsproducten die zijn afgestemd op ESG-principes. Dit helpt Crelan om te profiteren van de groeiende vraag naar duurzame financiële oplossingen en tegelijkertijd de risico's te beheersen die samenhangen met een veranderend regelgevings- en marktlandschap.

Gebruik van scenarioanalyse

Zoals hierboven vermeld, maakt Crelan gebruik van analyses van klimaatscenario's om haar beoordeling van zowel fysieke risico's als transitierisico's te onderbouwen. Deze scenario's omvatten stresstests voor verschillende klimaatscenario's, variërend van scenario's met hoge emissies tot scenario's die de opwarming van de aarde beperken tot 1,5ºC. De scenario's worden toegepast op de korte, korte tot middellange, middellange tot lange en lange termijn, zodat Crelan kan anticiperen op de veranderende gevolgen van klimaatverandering.

De volgende tabel geeft een overzicht van de scenario's die door Crelan zijn gebruikt bij de beoordeling van klimaatgerelateerde risico's en kansen die in de voorgaande secties zijn beschreven (met speciale aandacht voor die welke werden gebruikt voor de materialiteitsbeoordeling). De details van de openbare scenario's zijn te vinden op de website van de NFGS (versie IV) of de ECB.

	Type risico	K	K-M	M-L	L
Transitie-risico	Kredietrisico	ECB: Versnelde overgang	ECB: Vertraagde push	ECB: Vertraagde push	NGFS: NiGEM vertraagde transitie
	Marktrisico	ECB: Versnelde overgang	ECB: Vertraagde push	ECB: Vertraagde push	NGFS: NiGEM vertraagde transitie
	Liquiditeits-risico	Aangepast scenario			
	Operationeel risico	Aangepast scenario			
Fysiek risico	Kredietrisico	NGFS NiGEM huidig beleid + ECB's klimaatstresstest + Crelan toets ('overlay')			
	Marktrisico	NGFS NiGEM huidig beleid			
	Liquiditeits-risico	Aangepast scenario			
	Operationeel	Aangepast scenario			

De resultaten van deze scenarioanalyses hebben Crelan gesterkt in haar streven om haar operationele emissies te verminderen, klanten te ondersteunen bij duurzame transities en weg te sturen uit koolstofintensieve sectoren (en zo bij te dragen aan de algehele klimaatambitie en -verplichtingen).

Beleid met betrekking tot de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering

Crelan heeft een uitgebreide reeks beleidsregels geïmplementeerd om de materiële IRO'S met betrekking tot de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering te beheren. Dit beleid is ontworpen om ESG-principes (en meer specifiek klimaatprincipes) in de hele organisatie te integreren en Crelan's bijdrage aan de wereldwijde kaders zoals het Klimaatakkoord van Parijs te ondersteunen.

De volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste beleidsregels bij Crelan (waarmee andere beleidsregels samenhangen, zoals het algemene Risk Management Framework en Risk Appetite Framework):

	Beleidsnaam	Focus op	Dekking	Inhoud	Scope	Goed-keurings-niveau
Overkoepelende beleidsmaatregelen	ESG-beleid	Impact-materialiteit & financiële materialiteit	Klimaatmitigatie Klimaatadaptatie Energie	Overkoepelend document dat ESG-governance en ambities samenvat (incl. klimaat)	Crelan	Raad van Bestuur
	Klimaat- en Milieurisicocharter	Financiële materialiteit (risico's)	Klimaatmitigatie Klimaatadaptatie	Beschrijving van de risicobeheersorganisatie en het proces voor het beheren van klimaat- en milieurisico's	Crelan	Chief Risk Officer
Gerelateerde beleidsmaatregelen	Kredietbeleid	Impact-materialiteit & financiële materialiteit	Klimaatmitigatie Energie	Kredietacceptatieregels (incl. energie-efficiëntiecriteria)	Crelan NV*	Raad van Bestuur
	Onderpand-waardering	Financiële materialiteit	Klimaatmitigatie Energie Klimaatadaptatie	Onderpandwaardering en acceptatieregels (incl. overweging van energie-efficiëntiefactoren)	Crelan NV	Raad van Bestuur
	ESG-uitsluitings-beleid	Impact-materialiteit & financiële materialiteit	Klimaatmitigatie	Criteria om tegenpartijen / klanten / leveranciers uit te sluiten op basis van ESG-impact (incl. klimaat)	Crelan	Raad van Bestuur
	Verklaring over de integratie van ESG-factoren in beleggingsadvies	Impact-materialiteit	Klimaatmitigatie	Criteria om ESG-risico's en ESG-voorkeuren van klanten op te nemen in beleggingsadvies	Crelan NV	Directie-comité

* Er bestaan andere beleidsmaatregelen bij Europabank met vergelijkbare kenmerken.

Twee centrale onderdelen van Crelan's strategie met betrekking tot klimaatverandering zijn het ESG-beleid en het Klimaat- en Milieurisicocharter. Hieronder volgt een samenvatting van de inhoud van dit beleid. Naast dit beleid zijn er acties en processen die in de volgende secties van dit hoofdstuk worden beschreven.

Het ESG-beleid

Het doel van het ESG-beleid is om de algemene aanpak van Crelan te schetsen voor het integreren van duurzaamheid in haar governance, strategie en activiteiten. Het dient als een richtinggevend kader voor Crelan om haar activiteiten af te stemmen op milieubeheer, maatschappelijke verantwoordelijkheid en sterke bestuursprincipes.

In dit beleid heeft Crelan een alomvattend bestuurskader opgezet om milieu-, sociale en bestuurskwesties ('Environmental, Social and Governance', ESG), waaronder klimaatverandering, aan te pakken. De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk voor de duurzaamheidsprestaties en houdt toezicht op de ontwikkeling en implementatie van de ESG-strategie, inclusief het bepalen van de risicobereidheid, het goedkeuren van doelen en het evalueren van nalevingsfuncties. Subcomités adviseren de Raad van Bestuur over ESG-gerelateerde zaken, zoals het bepalen van de risicobereidheid, duurzaamheidsrapportage en de integratie van het vergoedingsbeleid. Crelan heeft ook specifieke subcomités en comités die zich richten op klimaatgerelateerde risico's, waaronder het monitoren van de maatstaven van transitie- en fysieke klimaatrisico's, het integreren van ESG-factoren in kredietactiviteiten, het beheren van de beleggingsportefeuille van Crelan op basis van ESG-criteria en het definiëren van een raamwerk voor groene obligaties.

Het ESG-beleid definieert ook de ESG-strategie van Crelan, die de in de vorige secties beschreven verplichtingen omvat.

Het Klimaat- en Milieurisicocharter

Het doel van dit Klimaat- en Milieurisicocharter is om het klimaat- en milieurisicobeheer bij de Crelan Groep te beschrijven.

De belangrijkste punten uit het charter zijn

- Rollen en verantwoordelijkheden: Het charter documenteert duidelijk de rollen en verantwoordelijkheden van elke verdedigingslinie binnen Crelan met betrekking tot klimaat- en milieurisico's.
- Risicobeoordelingsproces: Crelan gebruikt een risicobeoordelingsproces in vier stappen om de klimaat- en milieurisico's te identificeren, te meten, te evalueren en te rapporteren. Dit omvat het uitvoeren van een jaarlijkse risico-identificatieoefening en het definiëren van 'Key Risk Indicators' (KRI's) en bijbehorende limieten om de risico's te meten en op te volgen.
- Stresstests: Crelan definieert regelmatig klimaat- en milieustresstestscenario's die op regelmatige basis worden berekend om de impact van klimaat- en milieurisico's onder moeilijke omstandigheden te beoordelen.
- Evaluatie- en validatieproces: Het handvest schrijft een regelmatige herziening voor van geïdentificeerde klimaat- en milieurisico's en een beoordeling van de doeltreffendheid van risicobeperkende maatregelen.
- Gegevensaggregatie en IT-systemen: Crelan richt zich op het verbeteren van de beschikbaarheid en kwaliteit van gegevens voor het beheer van klimaat- en milieurisico's. Het Datadepartement houdt toezicht op de uitvoering van het stappenplan voor klimaat- en milieugegevens en onderhoudt de ESG Data Glossary, Ownership en Lineage.

Het handvest benadrukt de naleving van regelgeving en de noodzaak van een robuust systeem voor uitzonderingen en rapportage van afwijkingen. Het benadrukt ook de noodzaak van regelmatige herziening en goedkeuring om het consistent te houden met de huidige praktijken en regelgeving.

Het Klimaat- en Milieurisicocharter omvat zowel de beperking van als de aanpassing aan de klimaatverandering door middel van respectievelijk transitie- en fysieke risico's, en geeft aan dat duidelijke categoriseringen tussen transitie- en fysieke risico's worden gemaakt tijdens de risico-identificatieoefening.

Andere relevante beleidslijnen

Naast het ESG-beleid en het Klimaat- en Milieurisicocharter, waarin de visie en strategie van Crelan op ESG- en klimaatveranderingsonderwerpen worden gespecificeerd, heeft Crelan ESG-/klimaatelementen geïntegreerd in verschillende bestaande beleidslijnen (vanuit de filosofie dat klimaatveranderingsfactoren drijvende krachten zijn achter bestaande risico's en daarom in bestaande beleidslijnen moeten worden opgenomen).

De volgende beleidslijnen zijn bijgewerkt om klimaatgerelateerde overwegingen te integreren:

- **Kredietbeleid:** Het kredietbeleid beschrijft de algemene en specifieke criteria die Crelan hanteert bij het verlenen van krediet, evenals de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende belanghebbenden. Alle belanghebbenden, waaronder agenten, Credit Analysts, Segment Journey en Business Experts, moeten het in verschillende handleidingen gedetailleerde kredietbeleid kennen en toepassen. Klimaatgerelateerde overwegingen zijn geïntegreerd in het kredietbeleid, als onderdeel van het actieplan dat is ontwikkeld om de verwachtingen uit de ECB-gids inzake klimaat- en milieurisico's en de vereisten van de EBA Loan Origination and Monitoring Guidelines te integreren. Er zijn twee belangrijke updates doorgevoerd, zowel op het gebied van de beperking van klimaatverandering als op het gebied van energie. Ten eerste werd de lijst van aangeboden (en door Crelan geaccepteerde) producten bijgewerkt om de ambitie van Crelan weer te geven om "groene kredieten" te stimuleren, zoals renovatieleningen en mobiliteitsleningen. Expliciete verwijzingen naar voorwaarden om te voldoen aan "groene kredieten" en vereisten met betrekking tot de aankoop van panden met een lage energie-efficiëntie (noodzaak om rekening te houden met de beschikbaarheid van fondsen om renovaties te financieren) werden geïntegreerd. Vervolgens werden nieuwe vereisten voor het verstrekken van leningen opgenomen, waardoor klanten die op zoek zijn naar financiële middelen om de aankoop van panden met een lage energie-efficiëntie te financieren, moeten aantonen dat ze over voldoende middelen beschikken voor renovaties (en/of tegelijkertijd een aanvullend renovatiekrediet moeten aanvragen).
- **Beleid voor onderpandwaardering:** Het onderpandwaarderingsbeleid is gekoppeld aan het kredietbeleid en specificeert de principes binnen Crelan voor het waarderen en accepteren van onderpand (zowel onroerend goed als roerende zaken), om een nauwkeurige en consistente beoordeling van alle onderpanden te garanderen. Vanuit een financieel en risicoperspectief streeft Crelan naar het handhaven van nauwkeurige activawaarden om vertekening in de

portefeuillewaardering te voorkomen en te voldoen aan de verwachtingen van de toezichthouder. Het klimaatrisico wordt voornamelijk geïntegreerd tijdens het kredietverwervingsproces, waarbij zowel de energie-efficiëntie als het fysieke risico expliciet worden meegenomen bij het bepalen van de onderpandwaarde om het kredietgoedkeuringsproces te kunnen doorlopen. Na verwerving wordt de onderpandwaarde regelmatig bijgewerkt om de algemene marktontwikkelingen te weerspiegelen en in bepaalde gevallen worden klimaatgerelateerde risicofactoren opnieuw overwogen in een volledige herwaardering.

- **ESG-uitsluitingsbeleid:** Het ESG-uitsluitingsbeleid werd in 2024[3] uitgewerkt en begin 2025 door de Raad van Bestuurd goedgekeurd en dient als een 'overkoepelend' beleid gericht op het definiëren van de visie van Crelan op de activiteiten/klanten/leveranciers die moeten worden uitgesloten op grond van ESG-overwegingen (inclusief klimaat overwegingen). Dit beleid wordt vervolgens geïmplementeerd binnen alle functies (krediet, belegging, marketing, enz.) als onderdeel van hun functiebeleid. Voor meer details verwijzen we naar hoofdstuk *Algemene toelichtingen – ESRS 2*.
- **Verklaring over de integratie van ESG-factoren in beleggingsadvies**: Het doel van deze verklaring is om de aanpak te beschrijven die Crelan heeft geïmplementeerd met betrekking tot de integratie van duurzaamheidsrisico's en het in overweging nemen van de belangrijkste negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren als financieel adviseur, in overeenstemming met de artikelen 3 en 4 van Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiëledienstensector (de 'SFDR-verordening'). De verklaring definieert leidende principes voor het hele scala aan financiële producten dat Crelan aanbiedt (beleggingsfondsen, pensioenfondsen, obligaties, gestructureerde schuldbewijzen). De onderliggende filosofie is gebaseerd op de visie dat de juiste combinatie van financiële en niet-financiële criteria bij de selectie van beleggingsproducten toegevoegde waarde oplevert voor de klanten van Crelan (evenals impact).

Acties en middelen in verband met het beleid inzake klimaatverandering

Om het in de vorige sectie beschreven klimaatveranderingsbeleid uit te voeren, zijn de acties van Crelan met betrekking tot het beperken van haar negatieve impact op klimaatverandering gericht op twee hoofdgebieden: het verminderen van operationele emissies (eigen emissies) en het aanpakken van gefinancierde emissies (met name binnen haar hypotheekportefeuille). Daarnaast wil Crelan, zoals hierboven beschreven, ervoor zorgen dat klimaatrisico's adequaat worden beheerd.
Elk gebied heeft een gedetailleerd actieplan, met verantwoordelijke personen die toezicht houden op specifieke aspecten van de implementatie. De acties die op deze gebieden zijn ondernomen, worden hieronder beschreven.

Acties met betrekking tot het beperken van negatieve klimaateffecten

1. Verminderen van operationele emissies

Zoals beschreven in hoofdstuk *Decarbonisatiehefbomen van Crelan*, heeft Crelan decarbonisatiehefbomen gedefinieerd om de koolstofreductiedoelstellingen voor de eigen activiteiten te bereiken.

Verschillende acties in verband met deze hefbomen werden gestart in 2023 en 2024:

- **Autobeleid:** Een nieuw beleid verplicht het exclusieve gebruik van elektrische voertuigen voor het bedrijfswagenpark voor alle werknemers, in lijn met de doelstelling van Crelan om transportgerelateerde broeikasgasemissies te minimaliseren. Dit initiatief begon in oktober 2023 bij Crelan nv met de vervanging van voertuigen met verbrandingsmotor door elektrische voertuigen, en een soortgelijk beleid zal vanaf 2025 van toepassing zijn bij Europabank. Rekening houdend met een leaseduur (gemiddeld) van ongeveer 4 jaar, verwacht Crelan dat tegen 2030 alle voertuigen gemigreerd zullen zijn naar elektrische energie.
- **Energie-efficiëntie van kantoorgebouwen:** Crelan is sinds 2022 begonnen met een evaluatie van al haar gebouwen en heeft een aantal acties geïdentificeerd om hun energie-efficiëntie te verbeteren (incl. renovaties en/of verhuizing). Deze oefening werd uitgevoerd met de steun van een externe deskundige op het gebied van vastgoedbeheer om ervoor te zorgen dat Crelan de juiste acties met de meest zinvolle impact zou kunnen identificeren. Als gevolg hiervan heeft Crelan energie-efficiëntiemaatregelen geïmplementeerd, zoals ledverlichting en de plaatsing van zonnepanelen op het hoofdkantoor in Berchem, wat resulteerde in een aanzienlijke

3 Hierbij dient opgemerkt dat het Kredietbeleid al jarenlang bepaalde soorten activiteiten uitsluit. In 2024 had Crelan voor het eerst een overkoepelend ESG-uitsluitingsbeleid voor verschillende activiteiten.

vermindering van het elektriciteits- en gasverbruik in 2023 en 2024. Er werd een audit uitgevoerd om verdere verbeteringen en renovatiebehoeften van het kantoor in Berchem te evalueren (met de steun van een externe consultant), wat resulteerde in de identificatie van verschillende scenario's om de emissies van dat gebouw te verminderen. In 2024 werd een nieuw energie-efficiënt gebouw gevonden om het kantoor in Gembloux te vervangen en in 2025 zal dit het oude gebouw vervangen, wat zal bijdragen aan een verdere vermindering van het energieverbruik (en de uitstoot van broeikasgassen). Dit gebouw zal energieneutraal zijn en zal uitgerust zijn met zowel technologieën om duurzame activiteiten te ondersteunen (zonnepanelen, warmtepomp, waterrecyclingsysteem, enz.) als om het welzijn van de werknemers in de kantoren te verbeteren. Tot slot werd er een project gestart om manieren te vinden om het energieverbruik in het kantoor in Anderlecht te verminderen, terwijl Crelan ook op zoek is naar een nieuw gebouw in het centrum van Brussel dat bereikbaar is met het openbaar vervoer. Een beslissing over het nieuwe gebouw zal in 2025 worden genomen. Bij Europabank werd besloten om ervoor te zorgen dat alle gebouwen die eigendom zijn van Europabank (hoofdkantoor en agentschappen) tegen 2030 een EPC-label A zullen hebben;

- **Hernieuwbare energie en groene energiebronnen:** De installatie van zonnepanelen op het kantoor van Berchem en Anderlecht, die in 2024 138 MWh aan hernieuwbare energie hebben opgewekt, met plannen om de afhankelijkheid van niet-hernieuwbare energiebronnen verder te verminderen. Daarnaast is in 2022 een proces gestart om de elektriciteitscontracten met leveranciers aan te passen, wat resulteert in een geleidelijke transitie van (voormalige) elektriciteitscontracten van AXA Bank België en Crelan naar 'groene energie' (wat bijdraagt aan de vermindering van 'Scope 2'-emissies), in overeenstemming met de verbintenis van Crelan om elektriciteit te betrekken uit groene energiebronnen.

Deze inspanningen worden gecoördineerd door de facilitaire afdeling binnen Crelan, in samenwerking met het ESG Office. Er werd een speciaal budget vrijgemaakt voor renovaties en verschillende interne medewerkers werkten aan deze acties (waar nodig ondersteund door externe adviseurs).

2. Gefinancierde emissies

Zoals beschreven in hoofdstuk *Transitieplan voor beperking van klimaatverandering*, heeft Crelan een actieplan opgesteld om de emissies in verband met haar financieringsactiviteiten te verminderen, te beginnen met een prioritering op de hypotheekportefeuille (die overeenkomt met meer dan 80% van de kredietportefeuille). Om ervoor te zorgen dat er geloofwaardige doelen werden gedefinieerd voor deze portefeuille, startte Crelan de volgende acties:

- **Meting van de broeikasgasemissies:** In 2024 besloot Crelan lid te worden van het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Als zodanig verplicht Crelan zich tot het volgen van de PCAF-standaarden voor het meten en rapporteren van gefinancierde emissies. Om de uitstoot van de hypotheekportefeuille te meten, heeft Crelan een methodologie gedefinieerd die gebruikmaakt van het energieprestatiecertificaten (EPC) van de eigendommen (gefinancierd met deze hypotheken). Er werd een gegevensverzamelingsproces gestart in 2023, met als doel het aandeel van de portefeuille waarvoor actuele EPC's beschikbaar waren, te vergroten. Voor eigendommen waarvoor Crelan niet over EPC-gegevens beschikt, ontwikkelde Crelan een methodologie om deze EPC's te benaderen, met behulp van o.a. regionale maatstaven. In 2024 gebruikte Crelan een externe gegevensleverancier om de benaderingen van EPC's te verfijnen op basis van activaspecifieke in plaats van regionale informatie. Crelan zal, samen met de externe leverancier, blijven investeren in het verbeteren van de gegevenskwaliteit om de broeikasgasemissies te meten. Voor de professionele kredietportefeuille gebruikt Crelan emissie-intensiteitsfactoren van PCAF, bij gebrek aan werkelijke klantgegevens, aangezien Crelan voornamelijk zelfstandige professionals en kleine bedrijven financiert die noch de middelen, noch de verplichting hebben om hun emissies te rapporteren.
- **Definitie van een pad om de emissies af te stemmen op het 'Paris aligned'-scenario:** In 2023 voerde Crelan een oefening uit om te bepalen welk intensiteitspad geschikt zou zijn voor de hypotheekportefeuille om te voldoen aan de doelstelling van Crelan om de transitie van de maatschappij naar een 1,5°C-scenario te ondersteunen, die diende als een eerste stap om de acties en de portefeuille te sturen. Crelan koos voor het 1,5°C scenario van de Carbon Risk Real Estate Monitor (CRREM) en bepaalde de intensiteitsreductieniveaus die zouden aansluiten bij dit scenario. Hoewel dit traject dient als een 'top-down' traject over hoe de portefeuille van Crelan zou moeten evolueren om in lijn te zijn met het 1,5°C-scenario, werpt het licht op de afhankelijkheid van Crelan van de maatschappij als geheel om haar ambitie te bereiken. Gezien de rol van Crelan als financiële tussenpersoon in

plaats van vastgoedeigenaar, is het succes van Crelan in het ondersteunen van de klimaattransitie afhankelijk van de samenwerking tussen overheden, industrieën en klanten. Het zich verbinden tot een netto-nuldoelstelling op gefinancierde emissies wordt door Crelan als niet realistisch gezien als er geen versnelling in de transitie van andere belanghebbenden (overheid, bouwsector, vastgoedeigenaren) wordt waargenomen (zoals de decarbonisatie van het energienetwerk in België, structurele en sterke versnelling van renovatie-inspanningen). Voor Crelan zou, uitgaande van een basisintensiteit in 2023 van 70 kg $CO_2e/m^2/j$, het afstemmen van de portefeuille op het traject van 1,5°C leiden tot een daling van de portefeuille-intensiteit tot 21 kg $CO_2e/m^2/j$ tegen 2033. Gezien de huidige niveaus van energie-efficiëntie in Vlaanderen en Wallonië (respectievelijk 73 en 76 kg $CO_2e/m^2/j$[4]) en het feit dat er nog geen regionaal beleid is om de transitie te versnellen (en af te stemmen op het 1,5°C-scenario), zou een dergelijke afstemming betekenen dat Crelan alleen de beste EPC-klassen zou financieren tot 2033, wat niet als realistisch wordt beschouwd.
Crelan heeft daarom besloten om de voortgang op weg naar het traject te monitoren, maar zich niet vast te pinnen op een specifieke doelstelling voor decarbonisatie op deze kredietportefeuille in 2030 of 2050. Deze beslissing doet niets af aan de ambitie van Crelan om de gedane toezegging op het gebied van middelen te realiseren (d.w.z. de nodige financiële middelen en instrumenten aan klanten ter beschikking stellen om deze transitie te realiseren en de inspanningen voort te zetten, zoals blijkt uit bijvoorbeeld het partnerschap met Setle en het engagement ten aanzien van PCAF om de kwaliteit van de schattingen te verbeteren), die volledig van toepassing blijft. Deze beslissing kan in de toekomst herbekeken worden. In 2025 zal Crelan een nieuwe reeks doelstellingen definiëren die het bovenstaande weerspiegelen.

- **Ontwikkeling van een adequate reeks producten om deze ambitie te ondersteunen** (bijv. renovatiekredieten) en/of aanpassingen van de toegangsvoorwaarden tot deze producten (bijv. verlenging van de looptijd van hypothecaire leningen bij goede EPC-scores) om ervoor te zorgen dat een grote groep klanten toegang heeft tot deze producten ('transitie voor iedereen').
- Definitie van **'katalysatoracties'** die vanaf eind 2024 worden uitgerold en tot doel hebben de verwezenlijking van de ambitie te ondersteunen, bestaande uit:
    - Bewustwording creëren bij de klanten van Crelan over het belang van 'groene renovaties', met de focus op het benadrukken van de waardepropositie voor Crelan. Als onderdeel van deze acties heeft Crelan geïnvesteerd in een nieuw platform, Setle, dat momenteel wordt uitgerold in de agentschappen en dat de agenten zal helpen om samen met de klanten de gebieden te identificeren waarop de klant het meeste baat zou hebben bij deze renovaties. Het platform zal Crelan in staat stellen om samen met de klanten een business case achter de renovaties te identificeren, inzicht te krijgen in welke impact dit heeft op de energie-efficiëntie van het goed en de renovatiewerkzaamheden te bepalen die binnen het bereik van subsidies vallen.
    - Ontwikkeling van specifieke marketingcampagnes gericht op het bovenstaande.

Deze inspanningen worden gecoördineerd door het ESG Office, met de actieve bijdrage van de bedrijfsfuncties (met name de krediet- en risicoafdelingen). Verschillende interne medewerkers werkten aan deze acties (met ondersteuning van externe consultants voor thematische elementen).

Tot slot heeft Crelan voor professionele klanten een 'ESG Scorecard' ontwikkeld met als doel het definiëren van een ESG-score (inclusief klimaatcomponenten) voor deze klanten en het toekennen van middelen aan de commerciële medewerkers van Crelan om de transitiebehoeften van deze klanten te identificeren en hen oplossingen voor te stellen. Dit omvat gebieden zoals energie-efficiëntie, hernieuwbare energie en blootstelling aan fysieke klimaatrisico's. Voor meer details verwijzen we naar hoofdstuk *A.2 -KMO-transitie*.

4 Bronnen: https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/energie/energiescore-van-bestaande-woningen ; https://etat.environnement.wallonie.be/contents/indicatorsheets/MEN%2010.html

Acties met betrekking tot het beheer van klimaatgerelateerde risico's

Crelan heeft in 2021/2022 een actieplan ontwikkeld dat gericht is op het implementeren van alle verwachtingen die geformuleerd werden in de ECB-gids inzake klimaat- en milieurisico's voor het einde van 2024. Dit actieplan werd voorgelegd aan de ECB en de voortgang ten opzichte van dit plan wordt periodiek gemonitord.

Als onderdeel van deze implementatie werden de volgende acties ondernomen om ervoor te zorgen dat klimaatgerelateerde risico's adequaat worden geïdentificeerd, bewaakt en beheerd door Crelan

- Uitvoering van verschillende klimaatgerelateerde materialiteitsbeoordelingen en stresstest-oefeningen bedoeld om te achterhalen hoe klimaatgerelateerde risicofactoren zich zouden kunnen materialiseren in risico's voor de activiteiten van Crelan (zie hoofdstuk *Algemeen proces voor het identificeren van IRO'S*);
- Integratie van klimaatgerelateerde risico's in de risicotaxonomie van Crelan, en ontwikkeling van een specifiek klimaat- en milieurisico-charter waarin het proces en de governance voor het beheer van klimaat- en milieurisico's worden beschreven;
- Integratie van klimaatgerelateerde overwegingen in de waardering van onderpand, zodat onderpand met hogere klimaatgerelateerde risico's dienovereenkomstig wordt geprijsd;
- de ontwikkeling van belangrijke risico-indicatoren om de geïdentificeerde risico's te monitoren, waarbij limieten worden bepaald voor de risicobereidheid en deze indicatoren periodiek worden gemonitord als onderdeel van de driemaandelijkse risicobeoordeling; en
- Tot slot past Crelan haar IT-systemen aan om de klimaat- en milieugegevens beter te verzamelen en te aggregeren, terwijl er ook een uitgebreid raamwerk voor gegevensbeheer wordt opgezet om de nauwkeurigheid en relevantie van ESG-gegevens in de hele organisatie te waarborgen (inclusief ESG-gegevenswoordenboek).

Aanvullende informatie over hoe Crelan haar risico's beheert, inclusief risico's die verband houden met ESG-/klimaatrisicobepalende factoren, wordt jaarlijks verstrekt in het Risicorapport van Crelan (Pijler 3).

4. Maatstaven en doelstellingen

Doelstellingen met betrekking tot de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering

Doelstellingen inzake broeikasgasreductie

Zoals beschreven in hoofdstuk *Transitieplan voor beperking van klimaatverandering*, heeft Crelan een doelstelling geformuleerd om in 2030 de uitstoot van broeikasgassen in scope 1 en 2 netto-nul te hebben. Dit omvat emissies die verband houden met de eigen activiteiten van de Crelan, zoals het energieverbruik in kantoorgebouwen en emissies van het bedrijfswagenpark.

De uitgangspunten die zijn gebruikt om deze tabel op te stellen, komen overeen met de uitgangspunten die zijn beschreven in het hoofdstuk *Bruto scopes 1, 2t en Totale broeikasgasemissies*.

De volgende tabel geeft een overzicht van de basis- en streefwaarden tot 2030 voor scope 1 en 2 emissies:

Ton CO_2e	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Baseline		Projected					
Emissies Crelan (elektriciteit + verwarming)	655,1	730	303,32	286,22	319,27	319,27	319,27	123,41
Emissies Europabank (elektriciteit + verwarming)	379,6		379,6	379,6	327,6	275,6	223,6	171,6
Vloot Crelan	1.478,5	1.073	949,7	534,2	221,3	10,8	0,0	0,0
Vloot Europabank	455,5		364,4	291,5	218,6	145,7	72,8	0,0
Koelmiddelen Crelan	NEW	74,0						
Koelmiddelen Europabank	NEW							
Totaal	**2.968,70**	**1.877**	**1.997,02**	**1.491,52**	**1.086,72**	**751,37**	**615,67**	**295,01**
Reductie t.o.v. baseline	**NA**	**-37%**	**-33%**	**-50%**	**-63%**	**-75%**	**-79%**	**-90%**

Tegelijkertijd erkent Crelan dat doelstellingen met betrekking tot de broeikasgasemissies van de hypotheekportefeuille noodzakelijk zijn, terwijl de intensiteitsdoelstellingen die in 2023 werden gedefinieerd (afgestemd op het 1,5°-scenario) niet realistisch zijn. Er worden daarom nieuwe doelen uitgewerkt, die in 2025 zullen worden afgerond.

Klimaatgerelateerde risico-indicatoren/doelstellingen

Crelan heeft een reeks risicomaatstaven (‘belangrijke risico-indicatoren’) ontwikkeld met betrekking tot het beheer van klimaatrisico's en volgt deze op via een uitgebreid kader. Deze indicatoren zijn geïntegreerd in het Quarterly Risk Report (QRR) en worden gemonitord door het ERM-team (‘Enterprise Risk Management’), dat verantwoordelijk is voor het verzamelen van input van alle teams over belangrijke risico-indicatoren, waaronder die met betrekking tot klimaatrisico's. Het ERM-team werkt het QRR elk kwartaal bij, met input van andere teams, en presenteert het ter bespreking en besluitvorming aan het Directiecomité, het Risk and Compliance Committee (RCC) en de Raad van Bestuur (‘Board of Directors’, BoD). Dit geeft aan dat Crelan klimaatrisico's proactief opvolgt en integreert in het algehele kader voor risicobeheer.

De volgende sleutelrisico-indicatoren (‘Key Risk Indicators’) werden gedefinieerd voor zowel fysieke als transitierisico's (cijfers niet vermeld om redenen van vertrouwelijkheid):

- Fysieke risico’s: Crelan controleert elk kwartaal de nieuwe productie in gebieden met een hoog overstromingsrisico. Er werd een limiet gedefinieerd die ervoor zorgt dat Crelan zijn blootstelling in deze zones controleert en zo het geïdentificeerde kredietrisico beheert;
- Transitierisico’s:
  - Crelan bewaakt haar blootstelling aan risicovolle hypothecaire leningen met als onderpand eigendommen met een lage EPC-score (F of G). Er werd een limiet gedefinieerd die ervoor zorgt dat Crelan haar blootstelling in deze klassen beheerst (en tegelijkertijd saneringsacties kan definiëren voor haar klanten), waardoor het geïdentificeerde materiële kredietrisico wordt beheerd. Over het volume van deze kredieten wordt periodiek gerapporteerd aan de lokale toezichthouder.
  - Daarnaast heeft Crelan een risico-indicator gedefinieerd met betrekking tot het volume aan in aanmerking komende groene leningen, die nodig zijn voor hun groene obligatieprogramma. Dit volume wordt op kwartaalbasis gecontroleerd en gebruikt om het liquiditeitsrisico te bewaken.

Hierbij dient opgemerkt dat de voortgang ten opzichte van de doelstelling voor de broeikasgasemissies in Scope 1 en 2 ook wordt bijgehouden via een belangrijke risico-indicator.

Overige maatstaven en doelstellingen

Crelan heeft een reeks aanvullende doelen opgesteld die een aanvulling vormen op de inspanningen om de nadelige gevolgen van klimaatverandering te beperken, ook al zijn ze niet expliciet gekoppeld aan een bepaald klimaatscenario:

- Gebruik van Setle: # simulaties / # aanvragen voor leningen met relevante doelen (retail). Een doelstelling van 14% is voorzien voor 2025, en meer dan 20% voor 2030 (aan te passen op basis van ervaring in 2025)
- Aandeel van # groene leningen in totaal # verstrekte leningen: een doelstelling van 20% is voorzien voor 2025, en meer dan 20% voor 2030 (aan te passen op basis van ervaring in 2025)
- Aandeel gecontacteerde klanten voor energie-efficiëntie: een doelstelling van 10% is voorzien voor 2025, en meer dan 10% voor 2030 (aan te passen op basis van ervaring in 2025)
- Aandeel relevante werknemers (senior management, leden van ESG Steerco, kredietbeslissers, productmanagers, enz.) die een klimaatveranderingsopleiding hebben gevolgd. Een doelstelling van 90% is voorzien voor 2025.
- Aandeel van alle medewerkers die het jaarlijkse Crelan ESG-update event hebben gevolgd. Een doelstelling van 90% is voorzien voor 2025. Dit doel wordt ook bijgehouden door het risicomanagement via een Key Risk Indicator.

Tot slot wordt een reeks aanvullende maatstaven gevolgd zonder dat daar specifieke doelen aan zijn verbonden, zoals indicatoren voor klimaatrisico's voor beleggingsfondsen die door Crelan worden gedistribueerd.

Ten minste 5 keer per jaar rapporteert de Chief Cooperative Bank Officer rechtstreeks aan de Raad van Bestuur van Crelan nv over de uitvoering van het ECB Climate & Environmental Risk Action Plan en de voortgang van de verschillende ESG-gerelateerde projecten.

Hierbij dient opgemerkt dat er nog geen specifieke metriek of doelstelling bestaat met betrekking tot de EU-taxonomie-indicatoren, beschikbaar op Rapportage EU-taxonomie.

Energieverbruik en -mix

De volgende tabel geeft een overzicht van het energieverbruik van Crelan in MWh voor al haar activiteiten voor 2024. De belangrijkste energieverbruikers zijn de kantoorgebouwen, het wagenpark en andere operationele faciliteiten. Als onderdeel van de duurzaamheidsstrategie richt Crelan zich op het verminderen van het totale energieverbruik door energie-efficiëntiemaatregelen en door waar mogelijk over te schakelen op hernieuwbare energiebronnen.

		Geconsolideerd	
Energieverbruik en mix		**MWh**	**% totaal**
Totaal energieverbruik (MWh)		7.792,59	
Totaal verbruik van fossiele energie (MWh)		3.946,08	51%
Verbruik uit nucleaire bronnen (MWh)			
Totaal verbruik van hernieuwbare energie (MWh)		3.783,81	49%
Waarvan	Brandstofverbruik voor hernieuwbare bronnen, inclusief biomassa (omvat ook industrieel en gemeentelijk afval van biologische oorsprong, biogas, hernieuwbare waterstof, enz.) (MWh)		
	Verbruik van gekochte of verworven elektriciteit, warmte, stoom en koeling uit hernieuwbare bronnen (MWh)	3.578,95	
	Het verbruik van zelf opgewekte niet-brandstof hernieuwbare energie (MWh)	204,86	

Bruto Scopes 1, 2 en 3 en totale broeikasgasemissies

De volgende tabel geeft een overzicht van de broeikasgasemissies van Crelan die Scope 1, 2 en 3 omvatten, gemeten in metrische ton CO2 equivalent (CO_2e). De tabel is opgesplitst in eigen activiteiten en gefinancierde emissies. Hierbij dient opgemerkt dat de netto-nuldoelstelling voor scope 1 en 2 gebaseerd is op dezelfde grenzen als de tabel hieronder (maar alleen 'Scope 1'- en 'Scope 2'-emissies omvat).

Eigen activiteiten:

Overzicht broeikasgasemissies (cijfers in tCO_2eq)	Locatie-gebaseerde	Markt-gebaseerde
Broeikasgasemissie Scope 1		
Bruto-omvang scope 1 broeikasgasemissie	1877	1877
Percentage van broeikasgasemissies Scope 1 van gereguleerde emissiehandelssystemen (5)	0%	0%
Broeikasgasemissie Scope 2		
Bruto Scope 2 broeikasgasemissies (tCO_2eq)	711	0
Belangrijke broeikasgasemissies Scope 3 (excl. Cat 15)		
Totale bruto indirecte (Scope 3) broeikasgasemissies	1633	1533
1 Aangekochte goederen en diensten	7	7
2 Kapitaalgoederen	0	0
3 Brandstof- en energie-gerelateerde activiteiten (niet opgenomen in Scope 1 of Scope 2)	548	448
4 Upstream transport en distributie	175	175
5 Afval gegenereerd in operaties	2	2
6 Zakenreizen	92	92
7 Woon-werkverkeer personeel	809	809
Totale GHG-emissies (excl. scope 3, cat. 15)		
Totale GHG-emissies (tCO_2eq)	4221	3410

Scope 1'-broeikasgasemissies geven de directe emissies weer van bronnen die eigendom zijn van of beheerd worden door Crelan, waaronder brandstofverbranding en andere activiteiten onder onze operationele controle. Ze zijn berekend aan de hand van het Broeikasgasprotocol en omvatten de emissies van Crelan uit faciliteiten (bijv. aardgas, ander brandstofverbruik, koelmiddelen) en bedrijfsvoertuigen (auto's in eigendom of geleased). Hierbij dient opgemerkt dat er geen emissies binnen scope 1 gerelateerd zijn aan biogene emissies van CO2 uit de verbranding of bio-afbraak van biomassa, die werden uitgesloten van de gepresenteerde 'Scope 1'-broeikasgasemissies.

'Scope 2'-broeikasgasemissies vertegenwoordigen indirecte emissies van het verbruik van gekochte of aangeschafte elektriciteit, warmte en koeling die worden gebruikt bij Crelan's activiteiten. Ze zijn berekend aan de hand van het Broeikasgasprotocol. De benadering voor het berekenen van 'Scope 2'-emissies van gekochte elektriciteit bestaat uit twee methoden: de marktgebaseerde benadering en de locatiegebaseerde benadering. De marktgebaseerde benadering berekent emissies op basis van de specifieke elektriciteitsbronnen die Crelan daadwerkelijk heeft ingekocht, zoals grijze elektriciteit uit fossiele brandstoffen of groene elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, waarbij groene elektriciteit nul emissies heeft indien geverifieerd door garanties van oorsprong. De locatiegebaseerde benadering berekent emissies op basis van de gemiddelde emissie-intensiteit van de elektriciteitsmix in het net waar Crelan stroom betrekt, inclusief zowel fossiele als hernieuwbare bronnen.

'Scope 3'-broeikasgasemissies omvatten alle andere indirecte emissies die zich voordoen in de upstream- en downstreamwaardeketen, buiten Scope 1 en 2. Dit omvat emissies van leveranciers, klanten en andere externe partners van Crelan, die de bredere impact van de bedrijfsactiviteiten weerspiegelen. Voor Crelan werden de volgende categorieën als prioritair en het belangrijkst beschouwd:

- Cat. 1: aangekochte goederen en diensten (voor emissie van uitbestede IT-/datacenters, die rechtstreeks van de leverancier werden verkregen)
- Cat. 3: Brandstof- en energiegerelateerde activiteiten die niet zijn opgenomen in Scope 1 of Scope 2 (well-to-tank emissies)
- Cat. 4: upstream transport en distributie (voor transport van documenten en geld), emissies rechtstreeks verkregen van de leverancier
- Cat. 5: afvalproductie bij activiteiten (in de gebouwen van Crelan)
- Cat. 6: zakenreizen, incl. emissies van vervoer van werknemers voor zakenreizen (voertuigen die geen eigendom zijn van Crelan)
- Cat. 7: woon-werkverkeer van werknemers, incl. emissies door het vervoer van werknemers voor woon-werkverkeer (voertuigen die geen eigendom zijn van Crelan)
- Cat. 15: investeringen (in detail besproken in de volgende sectie)

Emissies gerelateerd aan de on-premise datacenters die niet worden geëxploiteerd (scope 3, cat. 14) zijn momenteel niet geïntegreerd in de gerapporteerde cijfers. Ook de emissies van elektrische bedrijfsauto's van Crelan / Europabank die niet worden opgeladen in de gebouwen van Crelan / Europabank, worden niet gerapporteerd. Tot slot is voor bedrijfsauto's van Europabank een gemiddelde emissiefactor voor fossiele auto's gebruikt om de uitstoot (scope 1 / 2) af te leiden wanneer het brandstoftype onbekend was.

Andere categorieën werden als minder prioritair beschouwd, gezien de activiteiten van Crelan als financiële instelling.

'Scope 3'-emissies (excl. cat. 15) zijn grotendeels gebaseerd op primaire gegevens van leveranciers waarvoor specifieke intensiteitsfactoren worden gebruikt. Over het geheel genomen worden deze emissies berekend in overeenstemming met de vereisten zoals gespecificeerd in CSRD, ESRS E1-6 en in overeenstemming met het BKG-protocol.

Gefinancierde emissies:

(tCO_2eq)	2024		
Gefinancierde emissies (scope 3, categorie 15)	**Scope 1**	**Scope 2**	**Scope 3**
15 Investeringen	**2.453.569,5**		
15 a) Leningen gedekt door residentieel onroerend goed	861.703,2		n/a
15 b) Leningen aan niet-financiële professionele tegenpartijen	1.172.876,3	113.816,4	911.631,9
15 c) Staatsobligaties (incl. LULUCF)	305.173,5	n/a	n/a
15 c) Staatsobligaties (excl. LULUCF)	309.061,5	n/a	n/a

Voor Crelan is scope 3 categorie 15 de belangrijkste, in overeenstemming met de geïdentificeerde materiële impact op de beperking van de klimaatverandering via de waardeketen van Crelan. De 'Scope 3'-emissies op de investeringen zijn berekend met behulp van de volgende methodologie waarbij gebruik is gemaakt van verschillende proxy's:

- Hypotheekportefeuille: toepassing van de PCAF-methodologie (deel A 'Gefinancierde emissies') voor hypotheekportefeuilles, met toepassing van de PCAF-conversiefactor (CO_2e / kWh/ m^2j) en gemiddelde oppervlakte van Belgische eigendommen op de actuele of geschatte EPC-score van de eigendommen gefinancierd met de hypotheekleningen (op de portefeuille per eind 2024). De gegevenskwaliteitsscore onder PCAF is 5.
- Bedrijfsleningen, toepassing van de PCAF-methodologie (deel A 'Gefinancierde emissies') voor deze instrumenten en gebruik van PCAF-intensiteitsfactoren uit de 'Exiobase Assets'-dataset uitgedrukt in tCO_2e/mln €-blootstelling. Dit is de methodologieoptie 3c en resulteert in een PCAF gegevenskwaliteitsscore van 5. Crelan rapporteert emissies voor scope 1, 2 en 3 afzonderlijk. Voor de aggregatie over verschillende activaklassen gebruikt Crelan alleen scope 1 & 2 gezien de inherente onzekerheid en grote variabiliteit van 'Scope 3'-emissies.
- Staatsschuld: toepassing van de PCAF-methodologie (deel A 'Gefinancierde emissies') voor deze instrumenten en gebruik van PCAF-intensiteitsfactoren. Crelan rapporteert alleen de 'Scope 1'-emissies van de staatsleningen, en krijgt PCAF-gegevenskwaliteitsscore 1. Emissies worden gerapporteerd zowel met als zonder LULUCF. Voor de aggregatie over verschillende activaklassen wordt het getal inclusief LULUCF gebruikt. Dit is de PCAF-methodologieoptie 1a en resulteert in een gegevenskwaliteitsscore van 1.
- Overige beleggingen (bijv. gedekte obligaties, contanten en posities in financiële tegenpartijen, derivaten): niet opgenomen in de bovenstaande berekeningen omdat ze als niet materieel worden beschouwd en/of vanwege de korte termijn en volatiele aard van de activa.
- Crelan is geen vermogensbeheerder en distribueert alleen fondsen die door derden worden beheerd. Daarom rapporteert Crelan geen gefinancierde emissies uit niet in de balans opgenomen activa onder beheer, maar alleen uit in de balans opgenomen activa.

Tot slot gaf de volgende tabel de broeikasgasemissie per netto-opbrengst van Crelan. De uitsplitsing van de netto-inkomsten wordt gegeven in de tabel hieronder en is in lijn met de jaarrekening:

Overzicht broeikasgasintensiteit per nettowinst	**2024**
Nettowinst gebruikt om de broeikasgasintensiteit te berekenen	**2.836**
Ontvangen rente en soortgelijke inkomsten	2.505
Inkomsten uit effecten	1
Ontvangen commissies	276
Nettowinst of netto verlies op financiële operaties	12
Overige bedrijfsopbrengsten	41
Nettowinst (overig)	**-2.643**
Totaal nettowinst (in financiële overzichten)	**192**

Crelan's broeikasgasemissies scope 1, 2 en 3 (exclusief gefinancierde emissies)	
Totale broeikasgasemissies (op locatie gebaseerd) per nettowinst (tCO_2eq/mln€)	**1,5**
Totale broeikasgasemissies (marktgebaseerd) per nettowinst (tCO_2eq/mln€)	**1,2**

Crelan's broeikasgasemissies scope 1, 2 en 3 (inclusief gefinancierde emissies)	
Totale broeikasgasemissies (op locatie gebaseerd) per nettowinst (tCO_2eq/mln€)	**867**
Totale broeikasgasemissies (marktgebaseerd) per nettowinst (tCO_2eq/mln€)	**866**

Broeikasgasverwijderingen en broeikasgasbeperkings-projecten gefinancierd met koolstofkredieten

Crelan heeft in de loop van 2024 geen gebruik gemaakt van koolstofcompensatie, aangezien de eerste acties die werden ondernomen gericht waren op het verminderen van de 'bruto' emissies van Crelan (waarop Crelan zijn inspanningen heeft gericht, om een structurele oplossing te bieden voor de uitstoot van broeikasgassen). Omdat Crelan zich echter bewust is van het feit dat CO2-compensatie een noodzakelijk instrument is om een netto-nuldoelstelling te bereiken in 2030, zal ze uiterlijk in 2030 een CO2-compensatieprogramma invoeren (waarover zal worden gerapporteerd in volgende duurzaamheidsverklaringen).

Interne koolstofprijsstelling

Crelan heeft geen formeel koolstofprijsmechanisme omdat de aard van haar activiteiten als financiële instelling geen koolstofintensieve activiteiten met zich meebrengt. Er zijn andere, meer geschikte mechanismen ontwikkeld die ervoor zorgen dat Crelan haar financiering kan ombuigen naar activiteiten/klanten met een betere impact op het klimaat (bijv. integratie van klimaatfactoren in het kredietbeleid). Daarnaast hanteert Crelan over het algemeen een breder perspectief dan alleen koolstof bij het nemen van kredietbeslissingen, waarbij een breder scala aan milieu-, sociale en governancefactoren in overweging wordt genomen (zie bijvoorbeeld de ESG Scorecard die is ontwikkeld voor professionele klanten, zie hoofdstuk *A.2 -KMO-transitie*).

Verwachte financiële effecten van materiële fysieke risico's en transitierisico's en potentiële klimaatgerelateerde kansen

In deze sectie worden de verwachte financiële effecten van klimaatverandering voor Crelan gepresenteerd, met de nadruk op materiële transitie- en fysieke risico's (de financiële effecten met betrekking tot kansen worden in dit eerste rapport alleen vanuit een kwalitatief perspectief behandeld).

Zoals beschreven in sectie *Acties met betrekking tot het beheer van klimaatgerelateerde* risico's, heeft Crelan verschillende materialiteitsanalyses met betrekking tot het klimaat- en milieurisico uitgevoerd voor een reeks klimaatscenario's en tijdshorizonten. Crelan merkt op dat ze voor klimaatrisico's de afgelopen jaren een verfijnde en kwantitatieve aanpak ontwikkelde om te voldoen aan de verwachtingen die in de ECB-gids inzake klimaat- en milieurisico's geformuleerd werden. De uitkomst van deze kwantitatieve oefening verschilt enigszins van die van de dubbele materialiteitsbeoordeling, omdat deze laatste zowel kwantitatieve als kwalitatieve input combineert om de materialiteit van IRO'S voor alle ESG-onderwerpen te beoordelen. De resultaten van de materialiteitsbeoordeling met betrekking tot het klimaat- en milieurisico toonden aan dat transitierisico's de materialiteitsdrempel bereikten, meer specifiek transitiekredietrisico voor de particuliere hypotheekportefeuille. De impact van fysieke risico's op kredietrisico's en van transitie- en fysieke risico's op andere risicotypen of portefeuilles (markt-, liquiditeits- en operationele risico's) bereikte de materialiteitsdrempel niet.

De geïdentificeerde financiële effecten zijn afhankelijk van de tijdshorizon.

- In eerste instantie kan Crelan op korte termijn te maken krijgen met onmiddellijke uitdagingen als gevolg van weersomstandigheden. Deze gebeurtenissen kunnen gevolgen hebben voor fysieke activa en zakelijke zekerheden, zoals tijdens de overstromingen in België in de zomer van 2021. Bovendien kunnen snelle veranderingen in de regelgeving met betrekking tot het milieubeleid snelle aanpassingen en nalevingsmaatregelen vereisen.
- Ten tweede zijn de risico's die naar verwachting het meest prominent zullen zijn tussen één en vijf jaar - de korte tot middellange termijn - transitierisico's. Beleidsverschuivingen en marktdynamiek in verband met de transitie naar een koolstofarme economie brengen uitdagingen met zich mee zoals naleving van de regelgeving, investeringsoverwegingen, marktvolatiliteit en operationele veerkracht. Er worden echter ook fysieke risico's verwacht, aangezien de toenemende frequentie van klimaatgerelateerde gebeurtenissen de financiële waarde van activa en investeringen zal beïnvloeden (bijv. de marktwaarde van activa zoals vastgoed). Bovendien kunnen ze de toeleveringsketens verstoren, wat op zijn beurt een impact kan hebben op de financiële waarde van bedrijven en investeringen die verband houden met die toeleveringsketens.
- Verder moet Crelan op de middellange tot lange termijn anticiperen op de gevolgen van koolstofprijsmechanismen en regelgeving, terwijl er kansen zullen ontstaan voor investeringen in duurzame praktijken, zoals hernieuwbare energie en groene technologieën. Daarnaast kan de veranderende voorkeur van consumenten voor milieuvriendelijke producten en diensten een belangrijke factor worden die de vraag op lange termijn beïnvloedt.
- Tot slot verwacht Crelan op de lange termijn, verder kijkend dan tien jaar vanaf nu, mogelijk

blootgesteld te kunnen worden aan het risico van het stranden van fysieke activa, waarbij activa aanzienlijk kunnen devalueren als gevolg van klimaatinvloeden. Voorts bestaat er bezorgdheid over wereldwijde systeemrisico's, waarbij wijdverspreide economische en financiële verstoringen kunnen optreden als gevolg van cumulatieve en onderling verbonden klimaatuitdagingen.

In de volgende sectie worden de aanpak en aannames gepresenteerd die zijn gebruikt om de beoordeling uit te voeren, samen met een samenvatting van de resultaten die zich richten op de geïdentificeerde materiële risico's.

Materiële transitierisico's

Door de bovenstaande methodologie toe te passen, definieerde Crelan verhaallijnen die overeenkomen met elk van de scenario's die in de analyse in beschouwing werden genomen. Deze verhaallijnen werden afgestemd op het type risico, waarbij ervoor werd gezorgd dat er een adequaat verband kan worden gelegd tussen het scenario en de parameters van elk onderliggend risico.

De volgende tabel geeft een samenvatting van de verhaallijnen die per risicotype zijn geselecteerd om de materialiteit te evalueren:

Betrokken risico	Betrokken portefeuille	Verhaal (stressscenario)
Kredietrisico	Particuliere hypotheken	Stijging energieprijzen, versnelling investeringen
	Landbouw	
	Overige professionele leningen	
	Consumentenleningen/leningen op afbetaling	
Marktrisico	Portefeuille bedrijfsobligaties	Druk op portefeuille bedrijfsobligaties
	Portefeuille staatsobligaties	Toenemende spreads
	Portefeuille gedekte obligaties	Druk op portefeuille gedekte obligaties
Liquiditeitsrisico	Particuliere hypotheken	Niet genoeg in aanmerking komende activa onder het Groene Obligatieprogramma
	Particuliere hypotheken	Geen kader voor groene obligaties
	Particuliere hypotheken	Nieuwe regelgeving van invloed op de toelaatbaarheid van activa als HQLA via securitisatie
	Particuliere hypotheken	Niet genoeg waarde voor gedekte activa onder het programma voor gedekte obligaties
	Particuliere hypotheken	Vereisten voor beleenbaarheid onderpand gewijzigd door de centrale bank
Operationeel risico	Alle portefeuilles	Toegenomen toezicht en tijdsdruk met daadwerkelijke boetes
	Extern	Greenwashing door leveranciers/aanbieders
	Extern/intern	Reputatie-impact van ESG-strategie van Crelan
	Intern	Greenwashing (door Crelan)
	Landbouw	Reputatie-effect van stikstofintensieve financiering op klant & talent

Voor elk type risico identificeerde Crelan hoe het scenario de beoordeling van het risico vanuit een kwalitatief perspectief zou kunnen beïnvloeden met behulp van een matrix voor de beoordeling van de ernst en waarschijnlijkheid. Deze uitkomst werd gebruikt als basis om de dubbele materialiteitsbeoordeling uit te voeren zoals beschreven in *Algemene toelichtingen – ESRS 2*, wat resulteerde in de materiële risico's zoals beschreven in *Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel*.

Daarnaast voerde Crelan een kwantitatieve beoordeling uit om de geïdentificeerde risico's te kwantificeren, waarbij de nadruk lag op risico's die als het belangrijkst worden beschouwd. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de risico's die de materialiteitsdrempels ('MT') overschrijden bij de verschillende gedefinieerde tijdshorizonten.

Kredietportefeuille getroffen	Narratief stressscenario	Impact			
		KT	KT-MT	Mt-LT	LT
Kredietrisico					
Woonkrediten Particulier	Stijging van de energieprijzen, versnelling van investeringen	>MT	>MT	>MT	<MT
Landbouw		<MT	<MT	<MT	<MT
Anderen professionele kredieten		<MT	<MT	<MT	<MT
Consumentenkredieten (LOA)		<MT	<MT	<MT	<MT
Marktrisico					
Overheidsobligaties	Toename van kredietrisicospreads (overheidsobligaties)	<MT	<MT	<MT	<MT
Liquiditeitsrisico					
Particuliere hypotheken	Niet genoeg beleenbare activa onder het Green Bond Program	<MT	<MT	<MT	<MT
Operationeelrisico					
Gehele kredietportefeuille	Meer controle en hogere druk met effectieve boetes	<MT	<MT	<MT	<MT

Op de korte termijn is Crelan voornamelijk blootgesteld aan materiële risico's via haar portefeuille hypotheken voor particulieren. Voor deze portefeuille speelt de energieprestatie in toenemende mate een rol bij de waardering van een woning. Objecten met een lagere EPC-waarde kunnen in de toekomst in waarde dalen en dat heeft invloed op de 'Loss Given Default'-waarde (LGD-waarde). Het extra energieverbruik voor dit type woningen kan ook een negatieve impact hebben op de betalingscapaciteit ('Capacity To Pay', CTP) en de kans op wanbetaling ('Probability of Default', PD), rekening houdend met de sterke stijging van de energieprijzen. Deze risicofactoren beïnvloeden uiteindelijk het kredietrisico van deze portefeuille.

De volgende tabel geeft een uitsplitsing van de uitzettingen van Crelan die gedekt zijn door onroerend goed volgens de verschillende klassen van EPC (tabel overgenomen uit het 'Risk/Pillar 3'-rapport van Crelan, template 2.CC Trans-BB.RE collateral):

Tegenpartijsector		Totale bruto boekwaarde (in MEUR)						
			Niveau van energie-efficiëntie (EP-score in kWh/m² van het onderpand)					
			0; <= 100	> 100; <= 200	> 200; <= 300	> 300; <= 400	> 400; <= 500	> 500
	CODE	a	b	c	d	e	f	g
Totale EU-gebied	1	45.418,36	2.004,16	4.928,72	12.643,24	16.596,10	4.137,35	1.533,09
Waarvan leningen gedekt door commercieel onroerend goed	2	6.567,74	92,54	246,00	987,53	3.187,56	312,38	20,54
Waarvan leningen gedekt door residentieel onroerend goed	3	38.850,62	1.911,62	4.682,72	11.655,71	13.408,54	3.824,97	1.512,55
Waarvan onderpand verkregen door inbezitneming: residentieel en commercieel onroerend goed	4	-	-	-	-	-	-	-
Waarvan niveau van energie-efficiëntie (EP-score in kWh/m² van het onderpand) geschat	5	6.717,26	-	-	1.157,98	5.559,28	-	-
Totale niet-EU-gebied	6	61,09	3,44	9,37	18,86	24,24	3,41	-
Waarvan leningen gedekt door commercieel onroerend goed	7	0,07	-	-	-	-	-	-
Waarvan leningen gedekt door residentieel onroerend goed	8	61,02	3,44	9,37	18,86	24,24	3,41	-
Waarvan onderpand verkregen door inbezitneming: residentieel en commercieel onroerend goed	9	-	-	-	-	-	-	-
Waarvan niveau van energie-efficiëntie (EP-score in kWh/m² van het onderpand) geschat	10	5,04	-	-	3,81	1,23	-	-

Tegenpartijsector	Totale bruto boekwaarde (in MEUR)								
	Niveau van energie-efficiëntie (EPC-label van het onderpand)							Zonder EPC-label van het onderpand	
	A	B	C	D	E	F	G		Waarvan niveau van energie-efficiëntie (EP-score in kWh/m² van het onderpand) geschat
	h	i	j	k	l	m	n	o	p
Totale EU-gebied	1.894,36	4.533,52	9.288,47	12.275,21	10.076,76	3.727,14	1.252,60	2.370,30	92%
Waarvan leningen gedekt door commercieel onroerend goed	77,94	237,72	756,66	1.989,69	1.589,35	229,95	74,75	1.611,68	74%
Waarvan leningen gedekt door residentieel onroerend goed	1.816,42	4.295,81	8.531,81	10.285,52	8.487,41	3.497,19	1.177,85	758,62	95%
Waarvan onderpand verkregen door inbezitneming: residentieel en commercieel onroerend goed	-	-	-	-	-	-	-	-	0%
Waarvan niveau van energie-efficiëntie (EP-score in kWh/m² van het onderpand) geschat								-	0%
Totale niet-EU-gebied	2,91	5,49	10,04	13,63	11,49	8,20	7,91	1,41	97%
Waarvan leningen gedekt door commercieel onroerend goed	-	-	-	-	-	-	-	0,07	0%
Waarvan leningen gedekt door residentieel onroerend goed	2,91	5,49	10,04	13,63	11,49	8,20	7,91	1,35	97%
Waarvan onderpand verkregen door inbezitneming: residentieel en commercieel onroerend goed	-	-	-	-	-	-	-	-	0%
Waarvan niveau van energie-efficiëntie (EP-score in kWh/m² van het onderpand) geschat								-	0%

De cijfers zijn weergegeven in mln EUR.

Deze template toont de bruto boekwaarden van leningen gedekt door commercieel en residentieel onroerend goed, evenals van gerecupereerde onroerendgoedonderpanden, voor alle tegenpartijsectoren, inclusief niet-financiële ondernemingen en huishoudens.

Energie-efficiëntie (kolom b-g):
Waar mogelijk is het niveau van energie-efficiëntie geschat. Voor deze schatting werd de werkelijke EPC-waarde gebruikt (indien beschikbaar) in combinatie met de beoordelingsklassen per regio in België. Indien er geen werkelijk EPC-label beschikbaar was, werd het geschatte EPC-label gebruikt.

EPC-label van het onderpand (kolom h-n):
Vanaf de rapportage van december 2024 heeft Crelan zijn dataset verder verrijkt op basis van de Gudrun-provider.
Voor onderpanden waarvoor een EPC-label beschikbaar is, is het meest recente toegankelijke EPC-label gebruikt. Wanneer een eigendom of lening meerdere gebouwen met verschillende EPC-labels omvat, is de lening verdeeld over de bijbehorende onderpanden en hun waarden.
Indien een EPC-label ontbreekt, is een schatting gemaakt op basis van de NUTS-score en het type onroerend goed.

Materiële fysieke risico's

Net als bij het transitierisico heeft Crelan de financiële effecten van fysieke risico's ingeschat met behulp van scenario-analyse, waarbij per risicotype specifieke scenario's zijn gedefinieerd.

De volgende tabel geeft een samenvatting van de verhaallijnen die per risicotype zijn geselecteerd:

Betrokken risico	Betrokken portefeuille	Verhaal (stressscenario)
Kredietrisico	Particuliere hypotheken	Overstromingen
	Landbouw	
	Overige professionele leningen	
	Consumentenleningen (leningen op afbetaling)	
	Particuliere hypotheken	Droogte
	Landbouw	
	Overige professionele leningen	
	Consumentenleningen (leningen op afbetaling)	
	Particuliere hypotheken	Overige (storm/hittegolf/bosbrand)
	Landbouw	
	Overige professionele leningen	
	Consumentenleningen (leningen op afbetaling)	
Marktrisico	Zakelijke portefeuille	Stress op bedrijfsportefeuille
	Soevereine portefeuille	Toenemende spreads
	Portefeuille gedekte obligaties	Druk op portefeuille gedekte obligaties
Liquiditeitsrisico	Retail- en wholesaledeposito's	Opname van middelen door overstromingen
	Particuliere hypotheken	Niet genoeg in aanmerking komende activa onder het Groene Obligatieprogramma
Operationeel risico	Alle portefeuilles	Gebeurtenissen met een fysiek risico die van invloed zijn op de operationele veerkracht
	Hackinggebeurtenis	Hackinggebeurtenis

Voor elk type risico identificeerde Crelan hoe het scenario de beoordeling van het risico vanuit een kwalitatief perspectief zou kunnen beïnvloeden met behulp van een matrix voor de beoordeling van de ernst en waarschijnlijkheid. Deze uitkomst werd gebruikt als basis om de dubbele materialiteitsbeoordeling uit te voeren zoals beschreven in *Algemene toelichtingen – ESRS 2*, wat resulteerde in de materiële risico's zoals beschreven in *Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel*.

Daarnaast voerde Crelan een kwantitatieve beoordeling uit om de geïdentificeerde risico's te kwantificeren, waarbij de nadruk lag op risico's die als het belangrijkst worden beschouwd. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de risico's die de materialiteitsdrempel overschrijden voor de verschillende gedefinieerde tijdshorizonten.

		Impact			
Betrokken portefeuille	**Verhaal (stressscenario)**	**KT**	**KT-MT**	**MT-LT**	**LT**
Kredietrisico					
Particuliere hypotheken	Overstromingen	<MT	<MT	<MT	<MT
Landbouw		<MT	<MT	<MT	<MT
Overige professionele leningen		<MT	<MT	<MT	<MT
Consumentenleningen (leningen op afbetaling)		<MT	<MT	<MT	<MT
Landbouw	Droogte	<MT	<MT	<MT	<MT
Overige professionele leningen					
Marktrisico					
Soevereine portefeuille	Toenemende spreads (overheidsportefeuille)	<MT	<MT	<MT	<MT

Extremer weer als gevolg van klimaatverandering kan van invloed zijn op de kans op wanbetaling (PD) en de capaciteit om te betalen (CTP). Schade veroorzaakt door gebeurtenissen zoals extreme overstromingen kunnen klanten verplichten hun budget te gebruiken voor verzekeringspremies en noodzakelijke reparaties, waardoor PD en CTP onder druk komen te staan. Daarnaast daalt ook de waarde van het onderpand van leningen.

De volgende tabel geeft een uitsplitsing van de blootstelling onderhevig aan fysieke risico's (tabel overgenomen uit 'Risk/Pillar 3'-rapport, template 5.CC Fysiek risico):

		Bruto boekwaarde (Mln EUR)					
		waarvan blootstellingen gevoelig zijn voor de impact van fysieke klimaatgebeurtenissen					
			Verdeling per looptijdcategorie				
			<= 5 jaar	> 5 jaar <= 10 jaar	> 10 jaar <= 20 jaar	> 20 jaar	Gemiddelde gewogen looptijd
CODE	a	b	c	d	e	f	g
1	A - Landbouw, bosbouw en visserij	826,62	110,70	129,16	167,05	5,16	20,83
2	B - Mijnbouw en delfstoffenwinning	0,57	1,42	-	0,18	-	4,78
3	C - Industrie	261,47	74,56	52,14	89,82	0,75	13,33
4	D - Elektriciteit, gas, stoom en airconditioning"	13,38	8,55	1,57	3,10	-	6,28
5	E - Watervoorziening; rioolwaterzuivering, afvalbeheer en saneringsactiviteiten	19,37	3,96	1,65	5,76	0,01	9,92
6	F - Bouw	836,98	232,85	113,16	284,22	3,19	14,87
7	G - Groothandel en detailhandel; reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen	732,73	185,36	145,17	245,74	4,37	15,19
8	H - Transport en opslag"	147,37	39,40	11,52	23,47	0,90	10,62
9	L - Vastgoedactiviteiten	715,39	62,88	101,11	514,91	4,04	26,80
10	Leningen met residentieel vastgoed als onderpand"	38.911,74	383,09	639,37	2.647,07	1.435,00	20,33
11	Leningen met commercieel vastgoed als onderpand	6.567,96	172,92	238,72	376,98	17,97	16,22
12	In beslag genomen onderpanden"	-	-	-	-	-	-

		Bruto boekwaarde (Mln EUR)							
		waarvan blootstellingen gevoelig zijn voor de impact van fysieke klimaatgebeurtenissen							
		waarvan blootstellingen gevoelig zijn voor de impact van chronische klimaatveranderingseffecten	waarvan blootstellingen gevoelig zijn voor de impact van acute klimaatveranderingseffecten	waarvan blootstellingen gevoelig zijn voor de impact van zowel chronische als acute klimaatveranderingseffecten	waarvan Stage 2-blootstellingen	waarvan niet-presterende blootstellingen	Cumulatieve waardevermindering, cumulatieve negatieve veranderingen in de reële waarde door kredietrisico en voorzieningen		
								waarvan Stage 2-blootstellingen	waarvan niet-presterende blootstellingen
CODE	a	h	i	j	k	l	m	n	o
1	A - Landbouw, bosbouw en visserij	213,01	184,91	14,14	41,95	17,46	-7,17	-0,42	-6,61
2	B - Mijnbouw en delfstoffenwinning	-	-	-	-	-	-0,00	-	-
3	C - Industrie	-	-	217,27	24,87	3,93	-1,83	-0,39	-1,34
4	D - Elektriciteit, gas, stoom en airconditioning"	-	-	13,22	2,03	1,21	-0,56	-0,02	-0,51
5	E - Watervoorziening; rioolwaterzuivering, afvalbeheer en saneringsactiviteiten	-	-	11,38	0,02	0,39	-0,02	-0,00	-0,02
6	F - Bouw	-	-	633,42	64,27	12,66	-4,74	-0,86	-3,62
7	G - Groothandel en detailhandel; reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen	-	-	580,64	44,90	8,62	-5,77	-0,59	-4,94
8	H - Transport en opslag"	-	-	75,29	7,60	1,69	-0,91	-0,09	-0,78
9	L - Vastgoedactiviteiten	-	-	682,94	96,75	15,00	-3,73	-1,33	-2,06
10	Leningen met residentieel vastgoed als onderpand"	100,25	63,47	4.940,82	520,59	72,24	-14,98	-4,89	-9,39
11	Leningen met commercieel vastgoed als onderpand	269,16	168,28	369,15	77,35	17,02	-8,31	-0,86	-7,17
12	In beslag genomen onderpanden"	-	-	-	-	-	-	-	-

Opmerkingen

Rijen 10-12 in deze template tonen de bruto waarde van leningen gewaarborgd door commercieel en residentieel onroerend goed en van inbeslaggenomen onroerend goed als onderpand voor alle tegenpartijsectoren, inclusief niet-financiële ondernemingen en huishoudens.

Brutoboekwaarde (kolom b):
Alle geografische gebieden zijn gedekt, d.w.z. EU- en niet-EU-landen. Er wordt geen onderscheid gemaakt in geografisch gebied, aangezien 99% van de blootstellingen zich in de EU bevindt.
Rij 13 is verwijderd omdat deze geen blootstellingen toont; blootstellingen die gerelateerd zijn aan fysiek risico worden weergegeven in rij 10-11 en de meerderheid van de blootstellingen naar niet-financiële ondernemingen is opgenomen in rij 1-9.

Blootstellingen gevoelig voor de impact van klimaatverandering fysieke gebeurtenissen (kolom c-o):
Crelan Group heeft droogte- en hitte risico samen met overstromingsrisico geïdentificeerd als fysieke risico's.
Voor elk type risico werd een andere methode ontwikkeld om het potentiële fysieke risico te identificeren.

Droogte- en hitte risico werd bepaald op basis van de NACE-code mapping vastgesteld door de ECB. Sectorcodes A, B, C, D, E, F, G, H en L vallen onder droogte- en hitte risico.
Vanaf de rapportage van december 2024 werd overstromingsrisico bepaald op basis van Gudrun-berekeningen.

Financiële effecten niet geïdentificeerd als materieel

Zoals hierboven weergegeven, hebben de belangrijkste materiële risico's die door Crelan zijn geïdentificeerd betrekking op het retailkredietrisico. Hoewel ze niet als materieel zijn geïdentificeerd, kunnen fysieke en transitierisico's ook resulteren in operationele, markt- en liquiditeitsrisico's voor Crelan. Daarnaast werden fysieke risicofactoren met betrekking tot overstromingen, bosbranden, hittegolven, windstormen en kredietrisico als niet materieel beschouwd.

5. Rapportage EU-taxonomie

Het opstellen van de informatie over de EU-taxonomie is gebaseerd op de prudentiële consolidatie van Crelan, in lijn met het regelgevend kader voor financiële ondernemingen. Deze consolidatie is in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad en de Uitvoeringsverordening (EU) nr. 2021/451 van de Commissie (FINREP). De rapportage omvat verder de vereisten van de Gedelegeerde Handeling ter aanvulling van artikel 8 van de Europese Taxonomieverordening (Disclosures Delegated Act 2021/2178).

De EU-taxonomie dient als classificatiesysteem om economische activiteiten te identificeren die een substantiële bijdrage leveren aan milieuduurzaamheid. Het geeft duidelijke criteria waaraan een economische activiteit moet voldoen om als ecologisch duurzaam te worden beschouwd. Deze criteria omvatten:

- Een significante bijdrage leveren aan een of meer van de zes EU-milieudoelstellingen.
- Ervoor zorgen dat geen significante schade (DNSH) wordt toegebracht aan een van de overige vijf milieudoelstellingen.
- Voldoen aan minimale waarborgen met betrekking tot sociale en bestuurlijke normen.
- Voldoen aan de technische screeningcriteria die horen bij de specifieke EU-milieudoelstellingen.

Als onderdeel van het voortdurende streven van Crelan naar transparantie en duurzame financiering, volgt Crelan het evoluerende EU-taxonomieraamwerk om ervoor te zorgen dat haar activiteiten in lijn zijn met haar milieudoelstellingen.

De zes EU-milieudoelstellingen zijn:

1. Beperking van de effecten van klimaatverandering
2. Aanpassing aan klimaatverandering
3. Duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen
4. Transitie naar een circulaire economie
5. Preventie en bestrijding van verontreiniging
6. Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen

Dit taxonomiekader is een belangrijke leidraad voor de duurzame investeringsstrategieën van Crelan, aangezien Crelan werkt aan de ondersteuning van de transitie naar een koolstofarme, hulpbronnenefficiënte economie.

Voor kredietinstellingen is de EU-taxonomie relevant vanuit een financieringsperspectief. Dit betekent dat de financieringsactiviteiten van een kredietinstelling over het algemeen duurzaam zijn als ze activiteiten financieren die in lijn zijn met de EU-taxonomie. De belangrijkste activiteiten van Crelan richten zich op twee segmenten: KMO's en retail. Op dit moment zijn KMO's niet onderworpen aan de EU-taxonomierapportage, waardoor de retailkredietportefeuille de kern vormt van de hoofddoelstelling van Crelan. Meer specifiek kan de financiering van energie-efficiënte woningen, investeringen in energie-efficiëntie of hernieuwbare energie in verband met woningen en privévervoer nu worden beschouwd als een potentiële bijdrage aan de milieudoelstelling van de EU om de klimaatverandering te beperken. Crelan rapporteert wel over enkele toelaatbaarheidsaspecten en kleine aanpassingen in haar niet-kernactiviteiten (zoals de blootstelling aan gedekte obligaties uitgegeven door kredietinstellingen in de beleggingsportefeuille).

Tegenpartijen met economisch levensvatbare activiteiten mogen geen significante schade toebrengen aan een van de zes milieudoelstellingen van de EU (DNSH-criteria). Voor hypothecaire leningen voor huishoudens betekent DNSH ervoor zorgen dat er geen schade is aan de milieudoelstelling "aanpassing aan klimaatverandering". Het financieren van de eigendom van een energie-efficiënt gebouw dat wordt blootgesteld aan aanzienlijke fysieke risico's en waarvoor geen aanpassingsplan bestaat, voldoet niet aan de afstemmingscriteria.

In het kader van de beoordeling van duurzame economische activiteiten met betrekking tot het milieu, is het vereist dat de economische activiteit wordt uitgevoerd in overeenstemming met de minimale voorzorgsmaatregelen zoals bepaald in artikel 18 van de Taxonomieverordening van de EU (Verordening (EU) 2020/852). Volgens de FAQ die in 2023 door de Europese Commissie is gepubliceerd, is het voor leningen aan particulieren niet nodig om na te gaan

of aan de minimale sociale waarborgen is voldaan, tenzij het gefinancierde actief kan worden herleid tot één enkele producent. Dit is niet het geval voor onroerend goed. Daarom wordt dit criterium geacht te zijn vervuld.

Crelan rapporteert een Green Asset Ratio die niet materieel hoger is dan 0% - dit is hetzelfde resultaat als vorig jaar. Bij het beoordelen van activiteiten die in aanmerking komen voor de Taxonomie en op de Taxonomie zijn afgestemd voor financiële en niet-financiële ondernemingen, is informatie vereist die door de verschillende tegenpartijen wordt gepubliceerd. De informatie voor de belangrijkste retail-activaklassen is doorgaans moeilijk met volledig vertrouwen te verkrijgen. Ook voor Crelan is dit een uitdaging en in dit stadium is het niet mogelijk om er volledig op te vertrouwen dat we de juiste gegevenskwaliteit en interpretatie van de regelgeving hebben om te rapporteren in overeenstemming met de Taxonomieverordening van de EU. Crelan heeft er daarom - conservatief - voor gekozen om geen formele op de Taxonomie afgestemde leningen te rapporteren. Ten behoeve van de transparantie volgt Crelan echter de aanbeveling van de Europese Commissie om vrijwillige rapportage toe te voegen op basis van haar huidige interpretatie van de gegevens waarover zij beschikt. Wanneer er meer duidelijkheid komt van de toezichthouder en wanneer de markt voor de gegevensvereisten, de interpretatie van de regelgeving en de kwaliteit van de gegevens verbetert, zal Crelan evolueren naar een rapportage over de formele aanpassing aan de EU-taxonomie.

Voor deze vrijwillige rapportage richt Crelan zich op hypothecaire leningen voor particulieren, haar grootste portefeuille. Daarbij heeft ze de volgende criteria toegepast:

- Technisch screeningscriterium (TSC) (beperking van de effecten van klimaatverandering sectie 7.7): in de Green Asset Selection Methodology van haar Green Bond Framework heeft Crelan haar methodologie uiteengezet (gebaseerd op openbare gegevens) voor het definiëren van de 15% meest energie-efficiënte woningen in België. Uit deze pool heeft Crelan de leningen verwijderd waarvoor de eerste trekking plaatsvond na 01/01/2022 als een proxy voor de afsluitingsdatum van de EU-taxonomie op basis van de toekenningsdatum van de bouwvergunning van 01/01/2021.
- Breng geen significante schade toe: Crelan sluit leningen uit die zijn gekoppeld aan activa in gebieden met een hoog overstromingsrisico, op basis van openbare gegevensbronnen, in overeenstemming met de bijlage bij de risicoverklaringen in de ESG-sjablonen van Pijler 3.
- Minimale sociale waarborgen: zoals hierboven uitgelegd is dit niet van toepassing op hypothecaire leningen voor particulieren.

Vrijwillige rapportage - proxy beperking van de effecten van klimaatverandering	31/12/2024
Leningen aan huishoudens op onderpand van onroerend goed (MEUR)	38.060,52
Totale pool van groene activa	4.472,11
Uitsluiting van leningen met eerste opnamedatum vanaf 01/01/2022 (MEUR)	-1.591,01
Proxy voor leningen die voldoen aan TSC (MEUR)	2.881,10
Uitsluiting van leningen gekoppeld aan een hoog overstromingsrisico (MEUR)	-311,64
Proxy voor afstemming (MEUR)	2.569,46
Proxy voor afstemming / totaal aantal leningen aan huishoudens op onderpand van onroerend goed (%)	6,8%
Noemer Green Asset Ratio (MEUR)	55.802,96
Proxy voor Green Asset Ratio (%)	4,6%

De gedetailleerde indicatoren van de EU-taxonomie vindt u in Bijlage 3 – EU-taxonomie-indicatoren.

A.2

Entiteitsspecifiek: KMO-transitie

1. Doelstellingen

De langdurige betrokkenheid van de Crelan Groep bij de KMO-markt, met diepe wortels in de landbouw, is in de loop der tijd geëvolueerd naar een uitgebreide waaier aan sectoren (die voldoen aan de criteria die gespecificeerd werden in het ESG-uitsluitingsbeleid, zoals gedefinieerd in *Algemene toelichtingen – ESRS 2*). De strategische integratie met AXA Bank België versterkte deze werking in de breedte en versterkte ook de aanwezigheid en het sectorale bereik van de verenigde Crelan Groep. Dankzij dit verbeterde netwerk kan Crelan zich intensiever bezighouden met een steeds grotere verscheidenheid aan kleine en middelgrote ondernemingen.

In haar veelomvattende rol erkent Crelan de ingewikkelde balans tussen het mogelijk maken van sectorale groei en de potentiële gevolgen voor het milieu die sommige van deze sectoren met zich mee kunnen brengen. Traditionele landbouwpraktijken, fabricageprocessen en bouwactiviteiten gaan bijvoorbeeld vaak gepaard met een aanzienlijke ecologische voetafdruk, onder andere door het verbruik van hulpbronnen en de productie van afval. Als financier van deze sectoren is Crelan zich ervan bewust dat haar kredietpraktijken een inherente impact kunnen hebben op de operationele praktijken en de ecologische voetafdruk van deze KMO's.

Crelan is zich bewust van deze realiteit en probeert deze uitdaging actief om te zetten in een kans om milieubeheer en veerkracht te bevorderen, waarbij ze zichzelf ziet als een instrumentele kracht in de groene transitie van KMO's (met inbegrip van die in de landbouwsector).

Crelan doet dit door de invoering van duurzame praktijken aan te moedigen en te financieren, wat kan variëren van schonere productiemethoden tot investeringen in energiezuinige technologieën.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de tweeledige rol van Crelan op de KMO-markt: enerzijds ondersteunt Crelan deze sectoren en hun klanten bij hun activiteiten, die een mogelijke negatieve invloed hebben op verschillende milieugebieden, anderzijds is Crelan een deel van de oplossing door deze KMO's te ondersteunen bij hun transitie naar duurzame praktijken. Deze sectie is als volgt opgebouwd:

- Eerst wordt een beschrijving gegeven van de algemene aanpak voor het identificeren van de belangrijke werkelijke en potentiële IRO's voor KMO's, evenals de resultaten van deze analyse;
- Vervolgens worden de geïdentificeerde belangrijke IRO's die verband houden met het onderwerp gepresenteerd, samen met de beleidslijnen, de processen en de acties die zijn ondernomen om ze te beheren;
- Tot slot worden de maatstaven en doelstellingen beschreven die worden gebruikt om deze IRO's te monitoren.

2. Strategie en bestuur

Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel

Het proces voor het identificeren en beoordelen van materiële IRO'S wordt beschreven in *Algemene toelichtingen – ESRS 2*. Op basis van dit proces heeft Crelan de volgende materiële IRO's met betrekking tot de KMO-transitie geïdentificeerd:

Sub-thema	Waardeketen (WK) / eigen activiteiten (EA)	Soort IRO	IRO beschrijving
Financiering KMO-transitie	WK	Positieve effecten	Positief effect van Crelan door het ondersteunen van onderzoek en onderwijs op het vlak van landbouwinnovatieonderzoek, korte keten en kennisoverdracht aan belanghebbenden (agenten).
	WK	Positieve effecten	Positief effect van de financiering van KMO's waarvan de activiteiten bijdragen aan de economische ontwikkeling/welzijn van lokale gemeenschappen.
	WK	Negatieve effecten	(Potentieel) negatief effect van Crelan door het financieren van investeringen van KMO's zonder criteria te hanteren op het vlak van biodiversiteit en ecosystemen en/of die een materiële negatieve impact hebben op biodiversiteit en ecosystemen.
	WK / EA	Kansen	Kans om een voorkeurssegment (Kredietpolitiek) te creëren voor bedrijven die actief zijn in de implementatie van milieuverbeteringen (isolatie, warmtepompen, enz.).
	WK /EA	Kansen	Kans om inkomsten/marktaandelen te vergroten via leningen aan KMO's die bijdragen aan de economische groei van lokale gemeenschappen.

Hierbij dient opgemerkt dat er materiële risico's met betrekking tot klimaatverandering geïdentificeerd werden voor KMO-klanten (kredietrisico in verband met de overgang naar een koolstofneutrale economie). Deze risico's worden beschreven in hoofdstuk *A.1 - ESRS E1 Klimaatverandering*, dat zich richt op dit specifieke milieuthema. Het huidige hoofdstuk richt zich op de transitie van het bedrijfsmodel van KMO's vanuit een meer holistisch E-, S- en G-perspectief.

3. Beheer van IRO'S

Beleidslijnen in verband met KMO-transitie

	Naam	Focus op	Dekking	Inhoud	Scope	Goed-keurings-niveau
Overkoepelende beleidslijnen	ESG-beleid	Impact-materialiteit	Alle activiteiten van Crelan (incl. leningen aan KMO's)	Schetst Crelans algemene aanpak om duurzaamheid in zijn strategie en activiteiten te integreren om een duurzame samenleving te bevorderen door KMO's te ondersteunen	Crelan	Raad van Bestuur
	Krediet-beleid	Impact-materialiteit & Financiële materialiteit	Alle toegekende kredieten (incl. die aan KMO's)	Het beleid beschrijft zorgvuldig de algemene en specifieke criteria waarop Crelan zich richt bij de evaluatie van kredietaanvragen	Crelan NV*	Raad van Bestuur

* Gelijkaardig beleid is van toepassing bij EB.

De strategie van Crelan met betrekking tot de financiering van de KMO-markt is geformaliseerd in verschillende beleidslijnen die onderling met elkaar verbonden zijn. Met name het ESG-beleid en het kredietbeleid leggen de basis voor de manier waarop Crelan deze klantengroep financiert.

Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste inhoud van dit beleid.

1. ESG-beleid

Het ESG-beleid van Crelan heeft een specifieke sectie die gericht is op het ondersteunen van de transitie van KMO's naar meer duurzaamheid. Het doel van dit beleid is om duurzaamheid te integreren in de algehele strategie en activiteiten van Crelan om een duurzame samenleving te bevorderen door KMO-bedrijven te ondersteunen. Door een duidelijk operationeel kader vast te stellen, is Crelan beter uitgerust om KMO's te ondersteunen in de uitdagende reis naar duurzamer ondernemen.

Bovendien maakt het ESG-beleid onderscheid tussen verschillende niveaus van betrokkenheid van Crelan - niveaus waarbij Crelan direct resultaten kan behalen en niveaus waarbij ze middelen zal inzetten om specifieke doelen te behalen ondanks dat ze maar een beperkte controle heeft over de resultaten. Dit is met name relevant voor KMO's, omdat Crelan een aanzienlijke invloed kan hebben op gebieden waarover ze zelf controle heeft, terwijl ze KMO's ook kan ondersteunen op gebieden waar bredere maatschappelijke inspanningen essentieel zijn voor succes. Dit deel van het ESG-beleid van Crelan beschrijft hoe Crelan de reikwijdte van haar invloed identificeert en haar toezeggingen dienovereenkomstig aanpast, waarbij een balans wordt gevonden tussen acties die zij controleert en gebieden waar zij bredere inspanningen zal ondersteunen.

Deze benadering is met name zinvol bij het ondersteunen van KMO's in hun duurzaamheidsreis, door ervoor te zorgen dat er, terwijl er waar mogelijk directe ondersteuning wordt geboden, ook een gezamenlijke inspanning is om te pleiten voor en bij te dragen aan bredere systeemveranderingen die nodig zijn voor algeheel succes. Het ESG-beleid erkent dat de transitie naar duurzaamheid voor KMO's een collectieve inspanning is, die gecoördineerde actie van alle private en publieke belanghebbenden vereist.

2. Kredietbeleid

Het kredietbeleid omvat de algemene en specifieke criteria die Crelan hanteert bij het verstrekken van kredieten. Het beleid beschrijft in het bijzonder de rol en verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken partijen, evenals de criteria voor het accepteren van deze kredieten, die de strategie van Crelan weerspiegelen.

Dit beleid werd in de loop van 2023 en 2024 geleidelijk aan bijgewerkt om er ESG-overwegingen in op te nemen en de ESG-strategie te weerspiegelen. In de laatste versie van het beleid, dat eind 2024 werd goedgekeurd en vanaf januari 2025 van toepassing is, is een apart

hoofdstuk opgenomen gewijd aan ESG-criteria in de kredietverlening om aan te sluiten bij de ESG-strategie. Ten eerste bevat het beleid specifieke vereisten om ESG-criteria (incl. ESG Scorecard) in aanmerking te nemen in het kredietbeoordelingsproces. Ten tweede definieert het beleid een lijst met uitsluitingen, zijnde de lijst met sectoren die Crelan niet bereid is te financieren in overeenstemming met haar ESG beleid beschreven in sectie *Algemene toelichtingen – ESRS 2* (bijv. gaming, wapens, tabak, olie & gas wanneer the gedefiniëerde voorwaarden niet zijn gerespecteerd). Tot slot geeft het beleid specifieke details met betrekking tot 'groene leningen' en reikt het criteria aan om een krediet als groen te beschouwen, wat ruimte biedt om dit type kredieten te ontwikkelen en te promoten.

Als onderdeel van de voortdurende inspanningen om de kredietaanvraagprocessen van Crelan te verbeteren, onderzoekt Crelan de integratie van de vragenlijst van de ESG Scorecard in de IT-applicatie die wordt gebruikt door de agenten en analisten van Crelan. Door deze integratie kunnen medewerkers kredietaanvragen nauwkeuriger en efficiënter beoordelen en verwerken.

Processen om met KMO's in gesprek te gaan over effecten

Zoals beschreven in sectie S4 - Consumenten & eindgebruikers, heeft Crelan een mechanisme opgezet om feedback van klanten te verzamelen via proactieve en reactieve kanalen. Deze mechanismen zijn van toepassing op alle klanten, inclusief KMO's, die hun zorgen en behoeften via deze kanalen kenbaar kunnen maken.

Tegelijkertijd erkent Crelan dat het bewustzijn rond duurzaamheidskwesties niet gelijk verdeeld is onder klanten, en dat slechts een beperkt aantal zorgen proactief door KMO-klanten over deze kwesties naar voren werd gebracht. In die context heeft Crelan de 'traditionele' mechanismen voor het benaderen van klanten aangevuld met een nieuw initiatief dat uit verschillende stappen bestaat:

- In 2024 organiseerde Crelan verschillende opleidingssessies voor zowel Crelan-medewerkers als -agenten over duurzaamheidskwesties en om hen in staat te stellen hierover in gesprek te gaan met klanten (zo werden er in de loop van 2024 verschillende 'business days' georganiseerd, specifiek gericht op agenten met een business banking statuut, met een focus op duurzaamheid). Dit opleidingsprogramma werd gezien als een essentieel onderdeel van de acties van Crelan voor KMO's, aangezien agenten de eersten zijn die met klanten in gesprek gaan.
- In 2024 en 2025 heeft Crelan (en zal zij verder) speciale roadshows (er werden bijvoorbeeld verschillende 'client days' georganiseerd met een focus op specifieke aspecten van duurzaamheid voor KMO-klanten) en klantgerichte campagnes op touw gezet om het bewustzijn van klanten over duurzaamheidskwesties te vergroten, met speciale aandacht voor de manier waarop hun bedrijf kan worden beïnvloed en de verschillende mechanismen die voor hen bestaan om deze transitie te benutten. Om bijvoorbeeld het bewustzijn over (en het gebruik van) de verhoogde investeringsaftrek voor groene investeringen (die in 2025 van kracht wordt) te vergroten, ontwikkelde Crelan een speciale campagne/communicatie gericht op klanten in de scope en potentiële klanten (inclusief tweemaandelijkse mailings, creatie van een speciale pagina op de Crelan-website inclusief video's waarin deze mechanismen op een begrijpelijke manier worden uitgelegd).

Tot slot heeft Crelan, zoals beschreven in het volgende hoofdstuk (over ondernomen acties), een ESG Scorecard ontwikkeld die het centrale onderdeel vormt van het actieplan voor het meten en beheren van de effecten (en risico's) voor KMO-klanten. Het invullen van de scorekaart gaat gepaard met besprekingen met klanten en dient als eerste stap naar verdere besprekingen en afspraken met klanten over duurzaamheidsonderwerpen die voor deze klanten van belang zijn (en aanverwante risico's). Crelan is in 2024 met dit proces begonnen en richt zich daarbij op de grootste klanten.

Actie ondernemen met betrekking tot materiële effecten voor KMO's en benaderingen voor het beheren van materiële risico's en het nastreven van materiële kansen inzake KMO-transitie, en effectiviteit van die acties

Vanuit een algemeen perspectief zijn de acties van Crelan met betrekking tot de KMO-transitie gericht op:

- Het managen van de geïdentificeerde effecten (incl. negatieve effecten gegenereerd door de klanten van Crelan op het milieu), en het bevorderen van de transitie naar duurzamere bedrijfsactiviteiten; en
- Kansen creëren voor Crelan om zich te positioneren als betrouwbare partner in de transitie en zo haar marktaandeel in de KMO-sector te verbeteren.

Crelan erkent dat het ondersteunen van klanten bij het omarmen van de duurzaamheidstransitie een langetermijnproces is, dat moet worden opgesplitst in concrete, tastbare acties, waarbij zowel een langetermijnvisie op een structureel probleem als tactische oplossingen voor de directe behoeften van klanten worden gewaarborgd.

In die context heeft Crelan de afgelopen jaren acties gedefinieerd die gericht zijn op het volgende:

- Ten eerste, door medewerkers en agenten van Crelan bewust te maken van de effecten en risico's waarmee KMO-klanten doorheen verschillende ESG-domeinen worden geconfronteerd, kunnen ze vervolgens effectief de dialoog aangaan met klanten over deze zaken;
- Vervolgens het verbeteren van de meting van ESG-effecten en -risico's voor KMO-klanten, met als doel beter te kunnen vaststellen welke klanten kwetsbaarder zijn voor bepaalde duurzaamheidsthema's en oplossingen op maat te ontwikkelen om hen te ondersteunen. Daarom heeft Crelan in 2024 de ESG Scorecard ontwikkeld.
- Tot slot blijft Crelan haar klanten ondersteunen bij onmiddellijke acties op gebieden die een impact hebben op deze klanten, met name:
    - Klanten ondersteunen bij thematische onderwerpen, zoals het ondersteunen van onderzoek en innovatie in de landbouwsector of het ondersteunen van klanten bij gebeurtenissen die tijdelijk van invloed zijn op hun activiteiten.
    - Het kredietaanbod uitbreiden om kredieten te promoten die verband houden met milieuvriendelijke doelstellingen.
    - Samenwerken met de landbouwsector om te beoordelen hoe ze het proces voor haar landbouwklanten kan verbeteren.
    - Bijeenkomsten met federaties van agrarische klanten ('Fédération Wallonne de l'Agriculture' - FWA en 'Algemeen Boerensyndicaat' - ABS) organiseren om de ESG Scorecards te bespreken en er werd een type scorecard ontwikkeld, specifiek voor de landbouwsector.

Op de middellange termijn zullen aanvullende initiatieven worden ontwikkeld om deze tactische initiatieven volledig te integreren in de dagelijkse processen van Crelan (zodra het gewenste niveau van maturiteit is bereikt).

De volgende paragrafen geven een beschrijving van de belangrijkste acties die in 2024 zijn ondernomen.

Bewustzijn creëren over duurzaamheidsaspecten voor de KMO-sector

Zoals hierboven beschreven, heeft Crelan geïnvesteerd in verschillende initiatieven om het bewustzijn te vergroten bij medewerkers, agenten en uiteindelijk klanten van Crelan. Er vonden verschillende roadshows of 'klantendagen' plaats over uiteenlopende duurzaamheidsthema's die van invloed zijn op deze klanten (zie hierboven).

Ontwikkeling van een ESG Scorecard

Een eerste vereiste bij het opzetten van een robuuste langetermijnstrategie is het identificeren van de belangrijkste effecten en risico's van de portefeuille en welke kwesties het meest kritiek zijn voor de KMO-klanten van Crelan.

Daarom ontwikkelde Crelan in de loop van 2023/2024 een 'ESG Scorecard' op maat van professionele klanten, waarmee voor elke onderneming een ESG-score kan worden bepaald. Deze vragenlijst werd uitgerold voor de eerste reeks klanten in 2024, op basis van 3 sub-scorekaarten op maat van 3 verschillende sectoren.

Het doel van de ESG Scorecard is tweeledig:

- Ten eerste om de ESG-risico's van de zakelijke klanten van Crelan te evalueren, zodat Crelan deze risico's kan monitoren en maatregelen kan nemen om deze te beheersen; en
- Ten tweede om deze klanten te ondersteunen met advies op maat tijdens individuele gesprekken.

Er werd een opleidingsprogramma ontwikkeld voor de frontoffice (agenten) van Crelan om hen bewust te maken van het belang van de ESG Scorecard en hen op te leiden in het gebruik ervan.

De ESG Scorecard stelt Crelan in staat om geleidelijk informatie te verzamelen over haar KMO-klanten, in gesprek te gaan met deze klanten en gebieden te identificeren waarop verdere actie nodig is. De scorecard heeft betrekking op de E-, S- en G-dimensies en evalueert bijvoorbeeld de blootstelling aan overstromingsrisico's, inspanningen op het gebied van energie-efficiëntie, initiatieven om de milieu-impact te verminderen, naleving van regelgeving op het gebied van productveiligheid, het welzijn van werknemers, enz.

Er werd een implementatieplan opgesteld dat wordt opgevolgd in het kader van de ESG-maatstaven en -doelstellingen die door Crelan werden gedefinieerd voor het jaar 2025 (doelstellingen voor elk jaar worden gespecificeerd in Maatstaven en doelstellingen).

- Vanaf september 2024: alle investeringskredieten boven € 3 miljoen.
- Vanaf september 2025: alle investeringskredieten boven € 1 miljoen.
- Vanaf september 2026: alle investeringskredieten.

Klanten ondersteunen op het vlak van thematische behoeften

Crelan erkent dat MKB-klanten te maken hebben met onmiddellijke behoeften die moeten worden aangepakt (terwijl tegelijkertijd een meer structurele actie wordt ontwikkeld). De volgende paragrafen geven details over acties die zijn ondernomen om bij te dragen aan de KMO-transitie en om Crelan te positioneren als partner van deze KMO-markt.

Ondersteunen van onderzoek en onderwijs op het vlak van onderzoek naar landbouwinnovatie, korte keten en kennisoverdracht aan stakeholders

Crelan draagt actief bij aan innovatie, onderzoek en onderwijs door middel van initiatieven die duurzame praktijken en vooruitgang in de landbouwsector ondersteunen. Via de CrelanCo Foundation steunt Crelan bijvoorbeeld twee leerstoelen aan vooraanstaande Belgische universiteiten: de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen aan de Universiteit Gent (UGent) en Gembloux Agro-Bio Tech aan de Universiteit van Luik (ULiège). Beide leerstoelen richten zich op onderzoek naar landbouwinnovatie en duurzaamheid, en op de overdracht van deze nieuwe kennis aan de landbouwsector, beleidsmakers en andere belanghebbenden zoals agenten die direct betrokken zijn bij de implementatie van duurzame praktijken.

Via deze partnerschappen (en de initiatieven die aan beide universiteiten worden gelanceerd) draagt Crelan bij aan de ontwikkeling van duurzame landbouwpraktijken.

Het kredietaanbod verbeteren om een voorkeurssegment te creëren binnen haar kredietbeleid voor bedrijven die actief bezig zijn met milieuvriendelijke verbeteringen

Crelan heeft een aanzienlijke kans om binnen haar kredietbeleid een voorkeurssegment te creëren voor bedrijven die actief zijn op het gebied van milieuvriendelijke verbeteringen, zoals isolatie en warmtepompen. Dit initiatief sluit perfect aan bij de bredere duurzaamheidsstrategie van Crelan, waarbij bedrijven worden ondersteund die bijdragen aan energie-efficiëntie en milieubehoud.

Om haar klimaat- en milieustrategie te integreren in verschillende initiatieven, biedt Crelan 'groene leningen' aan om klanten te helpen hun energie-efficiëntie te verhogen en de waarde van hun eigendommen en activiteiten te behouden of te verbeteren. Crelan biedt 'ECO Energy Financing' voor particuliere en professionele klanten in België. Deze leningen, die worden aangeboden tegen gunstige rentetarieven, zijn specifiek bedoeld voor energie-efficiënte investeringen. Projecten die in aanmerking komen zijn onder andere het vervangen van boilers, het investeren in groene energie (zoals zonneboilers, fotovoltaïsche panelen, warmtepompen en geothermische energie), het uitvoeren van isolatiewerkzaamheden (aan daken, muren, vloeren en met isolerende beglazing), het installeren van thermostatische kranen en schakelaars en het uitvoeren van energie-audits. De rentetarieven voor ECO Energy Financing zijn niet alleen lager, maar kunnen in bepaalde gevallen ook fiscaal aftrekbaar zijn, wat deze leningen nog aantrekkelijker maakt.

Bovendien vergemakkelijkt Crelan de aankoop van nieuwe, minder vervuilende voertuigen door voordeliger prijzen aan te bieden aan particuliere en professionele klanten die elektrische of hybride auto's kopen. Dit initiatief bevordert de transitie naar een duurzamere economie door de uitstoot te verminderen en duurzamere transportopties te stimuleren.

Crelan biedt ook een gespecialiseerde reeks producten voor boeren, tuinders en grote bedrijven in de land- en tuinbouwsector. De 'Professionele lening op afbetaling (PLOA)' is zo bijvoorbeeld een type lening op afbetaling die speciaal is ontworpen voor zakelijk gebruik. Ze is ontworpen om te voldoen aan de financiële behoeften van professionals, ondernemers en bedrijven. Met deze lening kan de kredietnemer verschillende zakelijke uitgaven of investeringen (inclusief duurzame investeringen) financieren, zoals de aankoop van apparatuur, investeringen in een bedrijf of andere bedrijfsgerelateerde kosten, door middel van regelmatige, vaste betalingen over een vooraf bepaalde periode.

Tot slot integreert Crelan, zoals hierboven vermeld, in haar kredietbeslissingen de uitkomst van de ESG Scorecard, rekening houdend met de ESG-uitsluitingscriteria die geformuleerd werden in het ESG-uitsluitingsbeleid.

Door een voorkeurssegment te creëren voor bedrijven die zich bezighouden met milieuverbeteringen, kan Crelan bijdragen aan het bevorderen van duurzaamheid. Deze strategie is niet alleen goed voor het milieu, maar ondersteunt klanten ook bij het bereiken van financiële en operationele efficiëntie op de lange termijn door duurzame investeringen.

Kansen om inkomsten/marktaandelen te vergroten via leningen aan KMO's die bijdragen aan de economische groei van lokale gemeenschappen.

Crelan streeft er actief naar haar inkomsten en marktaandeel te vergroten door leningen te verstrekken aan KMO's die bijdragen aan de economische groei van lokale gemeenschappen. Crelan erkent de centrale rol die KMO's spelen bij het stimuleren van economische vitaliteit en het creëren van werkgelegenheid en heeft daarom een pakket financiële producten en diensten ontwikkeld dat speciaal is ontworpen om deze ondernemingen te ondersteunen. Crelan doet dit op verschillende manieren:

- Ten eerste biedt Crelan flexibiliteit aan KMO's in moeilijke tijden. Crelan biedt de mogelijkheid om aflossingen op leningen tot een jaar op te schorten om tijdelijke druk op de cashflow van klanten te verlichten. Dit is met name gebruikt om land- en tuinbouwbedrijven te ondersteunen die getroffen waren door langdurige droogte. De bereidheid van Crelan om soortgelijke mechanismen te implementeren in periodes die beïnvloed worden door veranderende omgevingsfactoren, toont haar engagement om KMO's te ondersteunen in fluctuerende omstandigheden.
- Als reactie op de energiecrisis nam Crelan deel aan energiesteunmaatregelen van de overheid en bankensector voor huishoudens en breidde soortgelijke steun uit naar professionele klanten. Eind 2022 introduceerde Crelan speciaal ontwikkelde energieleningen met specifieke voorwaarden voor professionele klanten die het moeilijk hadden door de hogere energieprijzen. Hoewel deze maatregel in eerste instantie bedoeld was als een eenmalig ondersteuningsinitiatief, blijft Crelan openstaan voor het bespreken van financiële problemen met klanten. Crelan wil helpen door mogelijk extra werkkapitaalleningen te verstrekken om hun continuïteit te waarborgen en zo KMO's te voorzien van cruciale financiële reddingslijnen tijdens crises.
- Crelan ondersteunt ook actief milieuduurzaamheid via haar 'groene obligatie'-initiatieven. Crelan geeft een reeks euro-obligaties uit, waaronder groene obligaties, om groene leningen met milieuvoordelen te financieren of te herfinancieren. De opbrengsten van deze obligaties worden gebruikt om projecten zoals groene gebouwen en schoon vervoer te ondersteunen. Dit draagt niet alleen bij aan het tegengaan van klimaatverandering, maar boort ook de groeiende markt voor duurzame investeringen aan, waardoor milieubewuste klanten en investeerders worden aangetrokken. Daarnaast investeert Crelan in lokale innovaties door innovatieve KMO-bedrijven te ondersteunen die nieuwe markten betreden of transformeren.
- Crelan biedt een breed scala aan financiële producten en diensten die zijn afgestemd op de uiteenlopende behoeften van KMO's. Door op maat gemaakte leningen en ondersteunende diensten te bieden, versterkt Crelan de relaties met klanten, wat leidt tot een langdurige klantenbinding en stabielere inkomsten. De grotere omvang van zakelijke leningen in vergelijking met particuliere leningen resulteert ook in hogere rente-inkomsten per klant, waardoor de inkomsten van Crelan verder toenemen. Door flexibele leenvoorwaarden, deelname aan ondersteunende maatregelen, investeringen in duurzame projecten en sterke lokale partnerschappen stimuleert Crelan niet alleen de groei van KMO's, maar vergroot ze ook haar eigen financiële stabiliteit en aanwezigheid op de markt.
- Crelan ondersteunt KMO's met de professionele lening op afbetaling, een financieringsoptie voor diverse roerende en onroerende investeringen met een professionele bestemming. Denk hierbij aan de aanschaf van bedrijfswagens, de aanschaf van apparatuur, werkkapitaal, energiebesparende investeringen en belastingafdrachten. Afhankelijk van het doel van de investering kan het krediet in één keer of in meerdere termijnen worden opgenomen. Met deze flexibele financieringsoptie en de vereiste investeringsverificatie ondersteunt Crelan bedrijven in hun groei en ontwikkeling.

4. Maatstaven en doelstellingen

Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen

In 2024 heeft Crelan succesvol haar doel bereikt om meer dan 100 KMO-klanten een score te laten behalen via de ESG Scorecard. Dit doel werd gedefinieerd als een eerste stap in het uitrollen van de ESG Scorecard op grotere schaal.

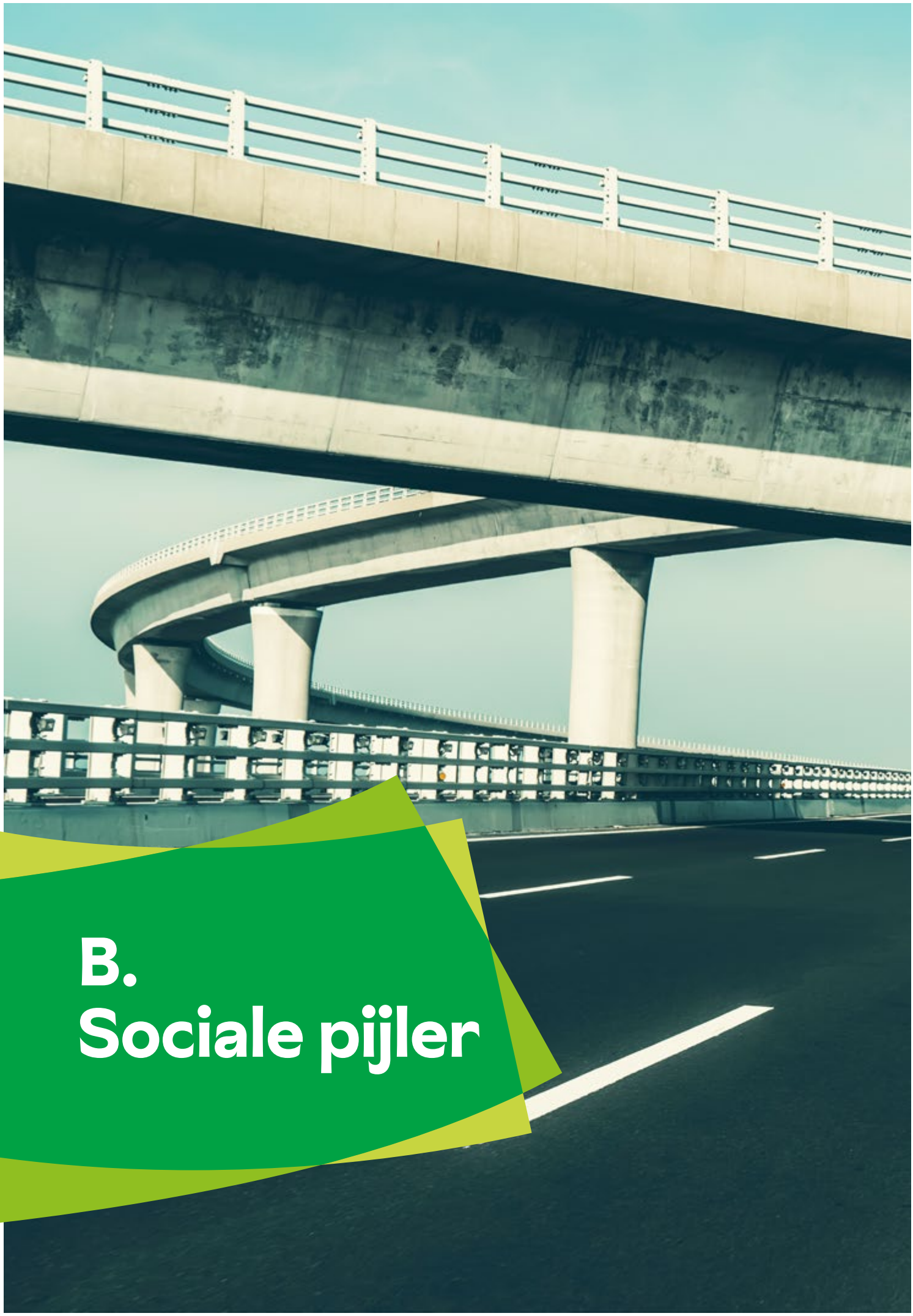
Er werd een nieuwe reeks doelstellingen gedefinieerd die vanaf 2025 van toepassing zal zijn (doelstellingen voor Crelan nv, aangezien Europabank haar eigen doelstellingen op dat gebied heeft):

- Implementatie van de ESC-scorebepaling:
  - Doelstelling 2025: min. 500 cliënten een score laten behalen met de ESG Scorecard, waarvan 90% van de top 200 klanten op basis van kredietrisico (en alle aanvragen groter dan 1 miljoen euro);
  - Doelstelling 2030: alle klanten die jaarlijks worden beoordeeld en alle aanvragen voor investeringskredieten. Daarbovenop de integratie van de ESG Scorecard in het krediet- en risicobeleid en de provisionering.
- Aantal gecontacteerde klanten/aantal klanten met opt-in en voldoende financiële draagkracht: 10% in 2025.

Er zal een doelstelling voor initiatieven op het gebied van financiële transitie worden ontwikkeld in 2025 en geïmplementeerd in 2026.

Tot slot bestaat er ook een KRI voor de implementatie van de ESG-scorebepaling (cijfers niet vermeld om redenen van vertrouwelijkheid).

B.
Sociale pijler

B.1

ESRS S1 Eigen personeel

1. Doelstellingen

Met een substantieel personeelsbestand van meer dan 1.600 VTE-werknemers, waarvan de grote meerderheid contracten van onbepaalde duur heeft, hecht Crelan groot belang aan haar mensen als hoeksteen van haar strategische visie. In een tijdperk dat gekenmerkt wordt door ingrijpende maatschappelijke, milieu- en technologische veranderingen, erkent Crelan haar verantwoordelijkheid in het ondersteunen van zowel haar medewerkers als haar bredere netwerk van klanten en belanghebbenden bij de transitie naar duurzame en effectieve oplossingen. Het aangaan van deze complexe uitdagingen vereist de inzet van alle medewerkers, verspreid over alle afdelingen en functies binnen de organisatie. Het departement Human Resources (HR) speelt een cruciale rol bij het implementeren van strategieën die prioriteit geven aan personeel.

Het doel van dit hoofdstuk is om de invloed van de bedrijfsactiviteiten van Crelan op de werknemers uit te leggen en het volgende te beschrijven:

- hoe de activiteiten en praktijken van Crelan het personeelsbestand wezenlijk beïnvloeden, met een beschrijving van de geïdentificeerde materiële IRO'S met betrekking tot het personeelsbestand;
- de proactieve stappen die ondernomen werden om eventuele negatieve effecten van de activiteiten voor werknemers te voorkomen of te wijzigen en om cruciale sociale en mensenrechtenfactoren te bevorderen (zoals arbeidsomstandigheden, gelijke kansen, werknemersrechten), met inbegrip van een beschrijving van de geïmplementeerde beleidslijnen en procedures;
- de samenstelling van het personeelsbestand aan de hand van een aantal maatstaven en doelstellingen.

Hoewel interne beleidsregels of acties kunnen verschillen tussen de entiteiten van de Crelan Groep, zoals Crelan nv en Europabank, zijn de algemene principes die in dit hoofdstuk worden beschreven van toepassing op alle entiteiten. Daarom ligt de nadruk in de volgende secties op Crelan nv (en CrelanCo), maar soortgelijke initiatieven bestaan ook bij Europabank.

Alle gepresenteerde cijfers zijn geconsolideerd.

2. Integratie van Axa Bank Belgium (ABB) en Crelan

In 2024 werd het Belgische banklandschap gekenmerkt door de integratie van Crelan en Axa Bank Belgium (ABB). Deze integratie bleek een sterk voorbeeld van het belang van menselijke en sociale aspecten in fusie- en overnameprocessen. Vanaf het begin toonde Crelan een proactieve aanpak, waarbij onzekerheden die gepaard gaan met dergelijke veranderingen effectief werden aangepakt.

Crelan gaf blijk van een goed begrip van de werkdynamiek door prioriteit te geven aan de dialoog met haar werknemers. Het feit dat de overeenkomst om het integratieproces te starten direct werd bekrachtigd door de sociale partners getuigt van de wederzijdse wil om samen verder te gaan. Deze overeenkomst, die gekenmerkt wordt door de afwezigheid van conflicten, is het resultaat van een sterke bedrijfscultuur waarin rekening houden met de werknemers een fundamenteel principe is.

De focus ligt nu op het harmoniseren van het personeelsbeleid, met een duidelijk doel om niet alleen twee bankentiteiten samen te voegen, maar ook de respectieve bedrijfsculturen en waarden te verenigen teneinde een coherent en evenwichtig geheel te creëren waarin elke medewerker zijn plaats vindt en zich verder kan ontwikkelen binnen Crelan. Er werd een nieuw functiekader ontwikkeld en de verschillende arbeidsvoorwaarden tussen beide banken, zoals werktijden, thuiswerken, verloning, sociale voorzieningen, vakantiedagen, mobiliteit, enz. werden geharmoniseerd via een collectieve arbeidsovereenkomst die door alle vakbonden werd ondertekend en voor alle medewerkers geldt. Het nieuwe functiekader en de geharmoniseerde arbeidsvoorwaarden werden vanaf 1 januari 2025 geïmplementeerd, ondersteund door een uitgebreid mensgericht communicatieplan met beroepsprocedures waar nodig.

Het traject is omvangrijk en complex, maar de humane en inclusieve aanpak van Crelan wijst op een succesvolle integratie waarbij het menselijk kapitaal de essentiële basis van de structuur blijft. Door het welzijn van haar werknemers te behouden en aan hun verwachtingen te voldoen, toont Crelan een sterke vastberadenheid om zich niet alleen te vestigen als een toonaangevende financiële instelling, maar ook als een voorkeurswerkgever. De inspanningen zullen worden voortgezet, met een focus op leiderschap en loopbaanontwikkeling.

Tot slot zorgt de integratie van Crelan en Axa Bank Belgium (ABB) voor aanzienlijke uitdagingen bij het harmoniseren van gegevens voor de 'ESRS S1 Social'-rapportage, waarbij de beleidsdocumenten en gegevens nog worden geactualiseerd. Deze overgangsfase leidt tot bepaalde sociale informatie waarover nog niet werd gerapporteerd, aangezien meetsystemen en indicatoren geharmoniseerd moeten worden voor de twee voorheen onafhankelijke entiteiten (zie onderstaande maatstaven waarvoor overgangsbepalingen worden gebruikt). Desalniettemin verbindt Crelan zich ertoe om openlijk te communiceren over deze tijdelijke hiaten en benadrukt daarmee haar toewijding aan transparantie en sociale verantwoordelijkheid. Het team dat verantwoordelijk is voor de rapportage werkt aan een consistent raamwerk dat een eerlijke weergave is van de sociale realiteit van het pas gefusioneerd Crelan.

3. Strategie

Belangen en standpunten van belanghebbenden

Het verzamelen van standpunten van werknemers is een belangrijk onderdeel van de HR-acties van Crelan, omdat deze meningen helpen bij het identificeren van de onderwerpen die belangrijk zijn voor deze werknemers en de behoeften aan nieuwe ontwikkelingen/acties. Deze standpunten worden verzameld via een reeks interne mechanismen, die hieronder worden samengevat.

'Pulse Survey'

Driemaandelijkse 'Pulse Surveys' worden uitgevoerd om de ervaring van de werknemers over 'Werken bij Crelan' te evalueren. Het primaire doel is om feedback van werknemers te verzamelen over een aantal essentiële betrokkenheidsindicatoren zoals strategie, respect en erkenning, inclusie, betrokkenheid en welzijn. De enquêteresultaten worden gedeeld en besproken binnen elk team, zodat succesvolle gebieden kunnen worden gevierd en mogelijkheden voor verbetering kunnen worden geïdentificeerd. Deze aanpak stimuleert werknemers om hun zorgen te uiten en inzichten te delen over strategische projecten die hen direct beïnvloeden.

Sociale dialoog

Bij Crelan is de sociale dialoog georganiseerd in drie verschillende niveaus, waarbij telkens sociale partners betrokken zijn, waaronder zowel vakbonden als werkgeversvertegenwoordigers. Dit systeem is als volgt sterk geïnstitutionaliseerd en stevig verankerd in de wetgeving:

— **Nationaal**

- Biedt een kader voor alle privébedrijven in België over verschillende onderwerpen, zoals het thuiswerkbeleid.

- Onderhandelt om de twee jaar over een intersectoraal akkoord met voorwaarden over loonontwikkeling en andere programma-afspraken.

— **Sectoraal (Paritair Comité)**

- Stelt een sectoraal kader vast voor onderwerpen zoals ontslagprocessen; specifiek voor Crelan wordt dit gestuurd door Paritair Comité nr. 310 voor de banksector. Crelan heeft als werkgever een mandaat om deel te nemen aan dit Paritair Comité.
- Vertaalt en implementeert de intersectorale overeenkomst op sectorniveau via collectieve arbeidsovereenkomsten die alle leden van het Paritair Comité aangaan.

— **Onderneming**

- Vergemakkelijkt de sociale dialoog over bedrijfsspecifieke zaken zoals de sociale gevolgen van herstructureringsplannen.
- Voert sectorale overeenkomsten uit op bedrijfsniveau, wat kan inhouden dat er onderhandeld wordt over collectieve arbeidsovereenkomsten voor alle of een deel van het personeel binnen het bedrijf, zoals bepaald in de Belgische arbeidswetgeving.
- Werkt samen met drie organen (Ondernemingsraad, Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk en Vakbondsafvaardiging) die verschillende bevoegdheden hebben op het vlak van informatie, overleg en onderhandeling met betrekking tot financiële, economische, sociale, welzijns-, gezondheids- en veiligheidsthema's binnen het bedrijf. In mei 2024 moesten de Belgische ondernemingen de sociale overlegorganen vernieuwen via sociale verkiezingen. Hoewel de datum van deze verkiezingen voorafging aan de wettelijke fusie, bereikte Crelan een overeenkomst met alle vakbonden van ABB en Crelan om slechts 3 sociale organen op te richten in plaats van 6, die alle werknemers vertegenwoordigen. Dit toont aan dat Crelan zich inzet voor constructieve sociale relaties en het belang van werknemersvertegenwoordiging.

Werknemersnetwerkinitiatieven

De netwerkinitiatieven van Crelan stimuleren afwisseling, samenhorigheid en werknemerswelzijn. Ze creëren momenten voor ongedwongen gesprekken tussen over verschillende onderwerpen en worden kanalen voor nieuws en frisse ideeën.

Together@Crelan bevordert een sterk gemeenschapsgevoel binnen de onderneming door familiegerichte, sportieve en culturele activiteiten te organiseren en financieel te ondersteunen. Hiertoe behoort ook de succesvolle familiedag bij Walibi in 2024, die de coöperatieve waarden en teamgeest versterkt. Ook Young@Crelan moedigt met het initiatief 'Fun, Inspire & Connect' netwerken en een positieve werkomgeving aan door evenementen te organiseren zoals ontbijten voor nieuwe medewerkers en sociale bijeenkomsten. Deze initiatieven zijn vooral waardevol voor het bevorderen van de teamcohesie, in het bijzonder bij geregeld telewerk.

SMILE

In 2022 startte Crelan met maandelijkse SMILE-sessies, gezellige afterworks die telkens door een ander departement van Crelan georganiseerd worden. Met dit initiatief leren medewerkers elkaar ook buiten de striktere werkcontext kennen en tegelijkertijd kiest het organiserende team een goed doel. Deelnemers betalen tijdens deze activiteit zelf voor hun drankjes, en alle opbrengst hiervan gaat naar dit goede doel. Daarnaast worden werknemers aangemoedigd om bijkomende initiatieven voor het goede doel voor te stellen en uit te voeren tijdens deze bijeenkomsten/SMILE. De SMILE-sessies zullen worden voortgezet in 2025, omdat ze een belangrijke stimulans zijn voor een positieve bedrijfscultuur en de betrokkenheid van werknemers.

Teambuildings en jaarlijkse evenementen voor alle medewerkers

Teambuildingsessies en jaarlijkse bedrijfsevenementen worden georganiseerd om de teamcohesie en betrokkenheid te bevorderen. Elk team binnen Crelan heeft de mogelijkheid om jaarlijks een teambuildingactiviteit te plannen, met de focus op het faciliteren van informele interacties enmekaar beter leren kennen. Bovendien organiseert Crelan een jaarlijks feest voor alle personeelsleden, dat een platform biedt om strategische initiatieven en projecten te communiceren.

Teamafspraken

Teams binnen Crelan worden begeleid en aangemoedigd om teamafspraken te maken, die dienen om de betrokkenheid van werknemers te vergroten door het bevorderen van een cultuur van eigenaarschap, transparantie, ondersteuning en vertrouwen. Door het vaststellen van duidelijke verwachtingen en een omgeving die samenwerking en feedback bevordert, helpen teamovereenkomsten werknemers zich verbonden te voelen met hun team en werk, waardoor de motivatie en betrokkenheid toenemen.

Speak-up/ethisch meldingssysteem/ klokkenluidersregeling

Bovendien heeft Crelan een omvangrijk Speak-up/ ethisch meldingssysteem en een klokkenluidersregeling geïmplementeerd, waardoor werknemers zorgen kunnen melden over belangrijke kwesties, risico's voor het welzijn of overtredingen van het bedrijfsbeleid en de bedrijfsregels. Dit systeem stelt de medewerkers van Crelan in staat om belangrijke kwesties op een veilige en ondersteunende manier aan te kaarten en zorgt voor een cultuur van verantwoordelijkheid en integriteit binnen de organisatie.

Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel

Zoals beschreven in *Algemene toelichtingen – ESRS 2*, heeft Crelan een dubbele materialiteitsbeoordeling uitgevoerd met als doel het identificeren van de materiële effecten, risico's en mogelijkheden ('Impacts, Risks and Opportunities', IRO's) die verband houden met duurzaamheidsonderwerpen. De onderstaande tabel toont het resultaat van deze oefening met een focus op de IRO's die van invloed zijn op het eigen personeel van Crelan. De reikwijdte van de IRO's en toelichtingen omvat alle werknemers in dienst van Crelan, zonder materiële IRO's met betrekking tot niet-werknemers, die bijgevolg niet binnen de reikwijdte vallen. Gezien de samenstelling van het personeelsbestand van Crelan komen de positieve effecten bovendien niet voor in specifieke landen of regio's, maar zijn ze verspreid over alle werknemers.

Sub-thema-Arbeids-omstandigheden	Waardeketen (WK) Eigen activiteiten (EA)	Type IRO	IRO beschrijving
Sociale dialoog	EA	Positieve effecten	Positief effect op de sociale dialoog en arbeidsomstandigheden door constructieve samenwerking met ondernemingsraden en vakbonden en raadpleging van werknemers om de zorgen en behoeften van werknemers te identificeren en te monitoren.
Gezondheid, veiligheid en welzijn van werknemers:	EA	Positieve effecten	Positief effect op het welzijn van werknemers door welzijnsprogramma's die de mentale/fysieke gezondheid en de balans tussen werk en privéleven beïnvloeden.
	EA	Risico	Risico dat (belangrijke) medewerkers voor langere tijd niet beschikbaar zijn door stress/overbelasting, wat leidt tot operationele en continuïteitsproblemen.
Sub-thema - Gelijke kansen	**Waardeketen (WK) Eigen activiteiten (EA)**	**Type IRO**	**IRO beschrijving**
Diversiteit, gelijkheid en inclusie (DG&I)	EA	Positieve effecten	Positief effect op diversiteit in het personeelsbestand (geslacht, leeftijd, vaardigheden).
Leren en ontwikkelen (L&D)	EA	Positieve effecten	Positief effect door training en ontwikkeling van vaardigheden voor werknemers van alle niveaus.

Als resultaat van deze beoordeling werden vier deelonderwerpen geïdentificeerd waarop Crelan een materiële IRO heeft, die in lijn zijn met de algemene waarden van Crelan als coöperatieve bank:

- **Sociale dialoog:** Crelan benadrukt het belang van de sociale dialoog, die sterk geïnstitutionaliseerd is en verankerd is in de wetgeving. Deze gestructureerde dialoog omvat nationale, sectorale en bedrijfsniveaus en zorgt voor een uitgebreid kader om de zorgen van werknemers aan te pakken.
- **Gezondheid, veiligheid en welzijn van werknemers:** Crelan zet zich in voor de preventie van arbeidsongevallen en geeft prioriteit aan het welzijn van het personeel. Ze handhaaft een krachtig welzijnsbeleid en hecht veel waarde aan de veiligheid van werknemers, met als doel het aantal ongevallen tot een minimum te beperken en mentaal en fysiek welzijn te bevorderen.
- **Diversiteit, gelijkheid en inclusie (DG&I):** Crelan zet zich in om discriminatie een halt toe te roepen, diversiteit en inclusie te bevorderen, haar beleid af te stemmen op EU- en nationale wetten en extra steun te bieden aan kwetsbare groepen werknemers. Crelan is vastbesloten om diversiteit te bevorderen, zowel intern, door een respectvolle werkcultuur te creëren waarin iedereen wordt gewaardeerd, als extern, door maatschappelijke betrokkenheid en partnerschappen.
- **Leren en ontwikkelen (L&D):** Crelan legt de nadruk op voortdurende professionele ontwikkeling met een focus op het verbeteren van vaardigheden om het heel goed te doen binnen de banksector. Ze hecht veel waarde aan ervaringsleren en biedt op alle niveaus opleidingsprogramma's aan die probleemoplossing, teamwerk en samenwerking stimuleren

In dit hoofdstuk worden de strategie, het beleid en de acties in verband met deze vier onderwerpen beschreven.

Hierbij dient opgemerkt dat er geen specifieke materiële IRO met betrekking tot ‘mensenrechten’ (inclusief kinderarbeid en dwangarbeid) werd geïdentificeerd tijdens de dubbele materialiteitsoefening. Deze conclusie is in de eerste plaats gebaseerd op het feit dat Crelan actief is in een sterk gereguleerde sector, waar het risico op mensenrechtenkwesties voor de werknemers beperkt is, en alleen in België, waar sociale rechten verankerd zijn in de nationale wetgeving.

In België wordt de integratie van internationale kaders voor mensenrechten, zoals de Richtsnoeren van de Verenigde Naties over Ondernemingen en Mensenrechten, de Verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) inzake de Fundamentele Principes en Rechten op het Werk en de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen, bereikt via een alomvattende aanpak binnen de nationale regelgeving.

De Belgische wetgeving neemt deze wereldwijde normen op in haar wettelijk kader en zorgt ervoor dat de nationale wetgeving in overeenstemming is met de internationale verbintenissen. De Belgische overheid vaardigt bijvoorbeeld wetten en beleidslijnen uit die de principes uit deze internationale kaders weerspiegelen, zoals het garanderen van eerlijke arbeidspraktijken, het vrijwaren van de rechten van werknemers en het promoten van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Het gevolg is dat Belgische bedrijven die de nationale regelgeving naleven, inherent deze internationale mensenrechtennormen naleven. Deze afstemming vergemakkelijkt niet alleen de operationele consistentie voor bedrijven, maar versterkt ook het engagement van België om de universele mensenrechten en ethische bedrijfspraktijken zowel nationaal als internationaal te respecteren.

Hoewel Crelan dit onderwerp niet heeft geïdentificeerd als een belangrijk deelonderwerp binnen haar eigen personeelsbestand, vanwege de lage waarschijnlijkheid dat dergelijke gebeurtenissen zich zullen voordoen en vanwege de naleving van de Belgische wetgeving, belichaamt haar duurzaamheidsagenda impliciet een diep respect voor mensenrechten (en Crelan keurt dwangarbeid of kinderarbeid niet goed). Dit zorgt ervoor dat Crelan de waardigheid, de vrijheid en het respect beschermt van individuen binnen de organisatie, haar zakenpartners en de bredere samenlevingen die ze dient. De toewijding strekt zich uit tot de naleving van werkgelegenheids- en arbeidsregelgeving en omvat de partners en gemeenschappen van Crelan.

Hoewel het onwaarschijnlijk is dat er zich mensenrechtenincidenten voordoen binnen de activiteiten van Crelan, biedt Crelan een platform voor medewerkers om problemen te melden en zorgt ze voor een snelle en effectieve oplossing in het geval van negatieve resultaten op het gebied van mensenrechten.

Uitgebreide details over het beleid, de processen en de acties van Crelan om de geïdentificeerde materiële IRO’S aan te pakken, worden in de volgende hoofdstukken behandeld.

Beheer van IRO'S

Beleidslijnen, acties met betrekking tot het eigen personeelsbestand en de effectiviteit van deze acties

Crelan heeft een robuust raamwerk ontwikkeld om de vier subthema's aan te pakken die als materieel zijn aangemerkt. Dit kader bestaat uit drie complementaire pijlers:

- **Beleidslijnen van Crelan:** in haar streven om de hoogste normen te handhaven op het gebied van sociaal overleg, gezondheid en veiligheid op de werkplek, leren en ontwikkelen, evenals het bevorderen van een cultuur van diversiteit, gelijkheid en inclusie, heeft Crelan een reeks beleidslijnen ontwikkeld om ervoor te zorgen dat deze normen worden geformaliseerd en verankerd in de cultuur van Crelan;
- **Belgische wetgeving,** die voorziet in strenge arbeidswetten en bescherming van de mensenrechten voor werknemers, en eerlijke behandeling, non-discriminatie, gezondheid en veiligheid op de werkplek garandeert;
- **Collectieve arbeidsovereenkomsten (cao's),** gedefinieerd op sectorniveau of specifiek voor Crelan.

Deze drie pijlers vullen elkaar aan en dragen samen bij aan het bevorderen van een inclusieve werkplek, het prioriteit geven aan het welzijn van werknemers en het verbeteren van de algehele kwaliteit van de werkomgeving van Crelan. In november 2019 ondertekende Crelan het Febelfin Charter over diversiteit in de financiële sector, waarmee ze haar voortdurende inzet en naleving van de gemeenschappelijke regels van de financiële sector aantoont. De erkenning van Crelan als Top Employer voor het negende opeenvolgende jaar in 2024 weerspiegelt deze inspanningen en de algehele naleving door Crelan van internationale principes en richtlijnen op het gebied van personeelszaken.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste personeelsbeleidslijnen van Crelan. Hierbij dient opgemerkt dat er aanvullende, 'verwante' beleidslijnen bestaan, zoals het vergoedingsbeleid of het integriteitsbeleid, die niet verder worden beschreven in dit hoofdstuk. De bestaande cao's (zowel van Crelan als van de sector) zijn ook niet gedetailleerd in de tabel opgenomen (maar dragen bij tot het kader dat de effecten genereert).

Beleidsnaam	Focus op	Dekking	Inhoud	Scope*	Goed-keurings-niveau
Welzijnsbeleid (en psychosociaal welzijnsbeleid)	Impact-materialiteit	Diversiteit & Inclusie	Beleid om het welzijn en de veiligheid te waarborgen, de naleving van wetgeving te garanderen, en te streven naar continue verbetering door middel van opleiding, noodvoorbereiding en bescherming tegen intimidatie op de werkplek.	Crelan	Raad van Bestuur
Beleid voor ongevalpreventie	Impact-materialiteit	Gezondheid, veiligheid en welzijn	Het beleid stelt een hoge standaard vast voor het handhaven van veiligheid en welzijn in alle Crelan-faciliteiten en onder zijn werknemers.	Crelan	
Diversiteits- en Inclusiebeleid (D&I)	Impact-materialiteit	Gezondheid, veiligheid en welzijn	Het beleid definieert de verbintenis die Crelan is aangegaan op het gebied van diversiteit en inclusie.	Crelan	
Arbeids-reglementen	Impact-materialiteit	Diversiteit & inclusie Gezondheid, veiligheid en welzijn Sociaal overleg Leren & ontwikkeling	Beleidsmaatregelen zijn van kracht ter bescherming van de rechten van werknemers en om eerlijke arbeidsomstandigheden te waarborgen.	Crelan	
Thuiswerkbeleid	Impact-materialiteit	Gezondheid, veiligheid en welzijn	Het bevordert flexibiliteit en vertrouwen, waardoor werknemers in staat worden gesteld om te werken op basis van hun individuele behoeften en omstandigheden.	Crelan	
Mobiliteitsbeleid	Impact-materialiteit	Gezondheid, veiligheid en welzijn		Crelan	

*** De reikwijdte van dit beleid betreft Crelan NV en CrelanCo, maar Europabank heeft vergelijkbare beleidsmaatregelen in plaats.**

In de volgende hoofdstukken wordt een samenvatting gegeven van de belangrijkste acties en initiatieven voor elk subthema binnen 'eigen personeelsbestand'. Beleidslijnen en acties worden samengevoegd omdat de consolidatie van de twee (met inbegrip van de bijbehorende cao's en wetgeving) het totaaloverzicht biedt dat met deze onderwerpen samenhangt.

Het HR-team bij Crelan is verantwoordelijk voor zaken die betrekking hebben op het eigen personeelsbestand en het verzekeren van een diverse en gezonde werkplek. Binnen de groep werken meer dan 40 professionals op de HR-afdeling, onderverdeeld in verschillende subteams die verantwoordelijk zijn voor specifieke onderwerpen (bijv. leren & ontwikkeling). Het HR-managementteam komt wekelijks bijeen om overkoepelende richtlijnen op te stellen voor belangrijke gebieden zoals werving, loopbaanontwikkeling en diversiteit op de werkplek, waarbij de wettelijke normen worden nageleefd.

Sociale dialoog

Zoals eerder vermeld, benadrukt Crelan de waarde van de sociale dialoog, een praktijk die stevig is verankerd in de wetgeving en geïnstitutionaliseerd op nationaal, sectoraal en bedrijfsniveau. Deze gestructureerde dialoog biedt een kader om de zorgen van werknemers aan te pakken. Op sectoraal niveau neemt Crelan binnen het Paritair Comité nr. 310 deel aan het aanpassen van de nationale overeenkomsten aan de bankensector. Het bedrijfsspecifieke overleg vindt plaats in de Ondernemingsraad en het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk, bedrijfsspecifieke cao's worden onderhandeld binnen de Vakbondsdelegatie. Deze zijn gericht op het welzijn, de veiligheid en de algemene arbeidsomstandigheden van de werknemers.

Deze manier van werken draagt er positief toe bij dat de samenwerking met werknemersvertegenwoordigers soepel verloopt en dat er adequate kanalen bestaan voor werknemers om hun bekommernissen kenbaar te maken. De doeltreffendheid van deze acties kan via verschillende mechanismen worden beoordeeld, zoals het monitoren van de evolutie van protesten, klachten of stakingen van werknemers (waarvan er in 2024 geen waren).

Gezondheid, veiligheid en welzijn van werknemers

Crelan zet zich in voor de preventie van arbeidsongevallen en het welzijn van haar werknemers. Dit zijn belangrijke elementen van haar ethische en coöperatieve bankprincipes waarbij de nadruk ligt op nabijheid, respect, verantwoordelijkheid en solidariteit.

Er werden verschillende beleidslijnen en initiatieven geïmplementeerd om ongevallen tot een minimum te beperken en mentaal en fysiek welzijn te bevorderen.

Ten eerste zijn er twee beleidslijnen van kracht die specifiek betrekking hebben op welzijn op de werkplek:

- De beleidsverklaring Welzijn op het Werk verbindt zich tot het behoud van welzijn en veiligheid, de naleving van de wetgeving en het streven naar voortdurende verbetering door middel van opleiding, paraatheid voor noodsituaties en bescherming tegen pesterijen op het werk. Het beleid is een aanvulling op de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. Het welzijnsbeleid van Crelan verbindt zich er met name toe prioriteit te geven aan het welzijn van de werknemers door het Globale Preventieplan en de Jaarlijkse Actieplannen te implementeren, een cultuur te bevorderen waarin werknemers hun mening in vertrouwen kunnen uiten en ervoor te zorgen dat welzijn op alle afdelingen wordt geïntegreerd met steun van de hiërarchie. Het beleid legt de nadruk op voortdurende aandacht voor de veiligheid van werknemers en klanten, naleving van wettelijke en vrijwillige verplichtingen, veilige praktijken en infrastructuur en uitgebreide opleiding van werknemers. Het richt zich ook op paraatheid in noodsituaties, bescherming tegen geweld en intimidatie op de werkplek, voortdurende verbetering van welzijnsmaatregelen, open communicatie en het voldoen aan milieunormen. Dit beleid wordt aangevuld met een speciaal beleid met betrekking tot het psychosociaal welzijn van de werknemers, waarmee de ambities van Crelan worden benadrukt dat werknemers zich goed voelen op het werk en dat het werk een positieve invloed heeft op hun algehele mentale en fysieke welzijn.
  Crelan erkent de inherente operationele risico's van stress en overbelasting van werknemers, die ook menselijke fouten in bankactiviteiten kunnen verergeren. Proactieve maatregelen via een uitgebreid beleid voor gezondheid, veiligheid en welzijn van werknemers beperken deze risico's effectief. Bovendien zorgen de strategieën van Crelan voor het aantrekken en behouden van talent voor het behoud van een robuust personeelsbestand, waardoor de uitmuntende service behouden blijft en de druk op bestaande teamleden wordt verlicht.
- Het beleid voor ongevalpreventie op de werkplek legt een strenge norm vast voor het handhaven van veiligheid en welzijn in alle gebouwen van Crelan en onder haar werknemers.

Verder werden er verschillende initiatieven en acties geïmplementeerd om dit beleid en deze strategieën operationeel te maken, met als doel het welzijn te bevorderen en een veilige werkomgeving te creëren. Deze acties stellen Crelan in staat om het welzijn van de werknemers te verbeteren en worden periodiek herzien om te evalueren welke aanvullende acties nodig zijn. In de volgende paragrafen wordt een samenvatting gegeven van de belangrijkste initiatieven.

Mindlab

Sinds de lancering in 2022 biedt het online platform Mindlab werknemers de flexibiliteit om hun mentale weerbaarheid te vergroten wanneer het hen uitkomt en op de locatie van hun voorkeur. In 2023 werd besloten om het platform te verbeteren door Mindlab Premium te introduceren, met een uitgebreider aanbod van bronnen zoals podcasts en gespecialiseerde training. In 2024 bleef dit waardevolle welzijnsplatform beschikbaar voor alle werknemers.

Care@Crelan en Care4U

Crelan heeft een beleid geïmplementeerd dat is ontworpen om prioriteit te geven aan het welzijn van haar werknemers, met een bijzondere focus op het bieden van ondersteuning voor degenen die weer aan het werk gaan na een langdurige afwezigheid. Het 'care@crelan'-beleid is gericht op regelmatige communicatie met werknemers tijdens hun ziekte, met hun toestemming, om de kloof tussen hun afwezigheid en de werkomgeving te overbruggen.

Daarnaast biedt Crelan het 'Care4U'-werknemershulpprogramma, dat 24 uur per dag, zeven dagen per week toegang biedt tot klinische psychologen en gespecialiseerde adviseurs voor medewerkers en hun naaste familieleden. Care4U bestaat uit vier hoofdonderdelen, waaronder emotionele ondersteuning voor professionele en persoonlijke problemen, praktische hulp, coaching en gespecialiseerde ondersteuning voor managers.

Andere initiatieven

Naast de initiatieven die zich richten op psychosociaal welzijn, werden er de afgelopen jaren veel andere initiatieven georganiseerd in verband met het welzijn van de werknemers van Crelan, zoals:

- Het benadrukken van het belang van deconnectie was het hele jaar door een aandachtspunt, vooral tegen het einde van het jaar. De initiatieven op dit vlak waren gebaseerd op de bestaande cao met betrekking tot het recht op deconnectie die bij Crelan ruim wordt geïnterpreteerd. Verschillende tips & tricks, sommige afkomstig van de medewerkers zelf, werden onder de aandacht gebracht. Speciale aandacht was er ook voor de rol van de managers bij het bewaken van de grenzen tussen werk en privé.
- Alle medewerkers, niet alleen risicogroepen, worden uitgenodigd voor een gratis griepprik.
- Het 'Vikings@Crelan'-initiatief werd genomen met het doel om werknemers samen te laten sporten voor hun welzijn en gezondheid, waarbij de nadruk ligt op het belang van sport.
- Eind 2023 lanceerde Crelan, in samenwerking met de externe preventiedienst, een uitgebreid onderzoek naar het psychosociale welzijn van de werknemers. De resultaten van deze enquête werden in 2024 geanalyseerd en resulteerden in een communicatieplan en de lancering van specifieke acties. De communicatie omvatte een reeks onderwerpen om werknemers bewust te maken van de bestaande mechanismen om hun welzijn te verbeteren, waaronder het omgaan met medische noodgevallen, de diensten van Care4U, interne en externe hulplijnen voor emotioneel welzijn (zoals vertrouwenspersonen en HR Business Partners), het bereiken van een balans tussen werk en privé en het belang van het recht op deconnectie.
- Tot slot bevordert het huiswerk- en mobiliteitsbeleid bij Crelan flexibiliteit en vertrouwen, zodat werknemers kunnen werken op basis van hun individuele behoeften en omstandigheden.

De effectiviteit van de welzijns- en veiligheidsacties wordt gemonitord via verschillende kanalen, zoals de tweejaarlijkse bijeenkomsten tussen 'vertrouwenspersonen' (d.w.z. medewerkers van Crelan die optreden als eerste contactpunt voor medewerkers die een bezorgdheid/probleem willen uiten). Deze 'vertrouwenspersonen' spelen een sleutelrol in het vergemakkelijken van het naar voren brengen van zorgen van werknemers en zij kunnen deze werknemers adviseren over de verschillende hulpmiddelen en kanalen die er voor hen bestaan om hun problemen op te lossen. Tijdens de tweejaarlijkse bijeenkomsten kunnen de 'vertrouwenspersonen' hun mening geven over de werking van het programma en, op basis van de ontvangen feedback, verbeteringen voorstellen in de acties die worden ondernomen.

Diversiteit, gelijkheid en inclusie (DGI)

Crelan ziet toe op de naleving van de EU- en nationale wetgeving met betrekking tot discriminatiepreventie en ondersteuning van diversiteit en inclusie. Crelan heeft een speciale ondersteuning ingesteld voor kwetsbare groepen in hun personeelsbestand en zorgt voor de nodige toelichting over hoe deze regels worden geïmplementeerd om een eerlijke en inclusieve werkplek te bevorderen. Door het implementeren van de volgende initiatieven streeft Crelan naar het creëren van een inclusieve en diverse werkomgeving, het bevorderen van gelijke kansen en het elimineren van discriminatie door middel van transparante en eerlijke promotiepraktijken.

Crelan bevordert diversiteit actief, zowel binnen de organisatie als in haar externe contacten. Crelan streeft naar een cultuur van diversiteit en inclusie door sterke partnerschappen aan te gaan met verschillende gemeenschappen op verschillende sociale gebieden (financiële educatie, steun voor mensen uit achtergestelde gemeenschappen, enz.). Intern zet Crelan zich in om een inclusieve en diverse werkomgeving te creëren waar elk individu wordt gerespecteerd en gewaardeerd. Crelan erkent dat diversiteit en inclusie essentieel zijn om innovatie, creativiteit en het langetermijnsucces van Crelan te

bevorderen en heeft in november 2019 het Charter van Febelfin over diversiteit in de financiële sector ondertekend, waarmee het zich ertoe verbindt de gemeenschappelijke regels van de financiële sector na te leven.

Diversiteit in promotiemethoden is even belangrijk als diversiteit in werving. Het gaat erom ervoor te zorgen dat promotiekansen dezelfde zijn voor alle leden van de organisatie, ongeacht hun achtergrond, geslacht, leeftijd of andere persoonlijke kenmerken.

Een van de belangrijkste doelen van diversiteit in promotiepraktijken is het garanderen van eerlijkheid en gelijke kansen, zodat iedereen de kans krijgt om zijn vaardigheden te ontwikkelen en carrière te maken. Dit betekent dat er promotiebeslissingen genomen worden op basis van verdienste, vaardigheden en prestaties in plaats van vooroordelen of favoritisme. De HR-afdeling is verantwoordelijk voor deze diversiteit en heeft de bevoegdheid om in te grijpen als er vooringenomenheid optreedt bij managers.

Het verbeteren van diversiteit op het niveau van corporate governance is van groot belang voor Crelan en haar leidinggevenden, die zich inzetten om de overkoepelende principes van diversiteit en inclusie hoog te houden. Er werden specifieke doelen vooropgesteld voor diversiteit bij het (top) management en de Raad van Bestuur, die worden beschreven in paragraaf Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen .

Het Diversiteits- en Inclusiebeleid (D&I) definieert het engagement van Crelan op het vlak van diversiteit en inclusie. Verder verbindt Crelan zich ertoe om:

- Te selecteren, werven en promoten op basis van verdienste en vaardigheden, ongeacht geslacht, ras, huidskleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, religie of overtuigingen, politieke of andere opvattingen, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid.
- Het Diversiteits- en Inclusiebeleid van Crelan regelmatig onder de aandacht te brengen bij de recruiters, om de diversiteit van de samenleving waarin Crelan opereert te weerspiegelen.
- Managers aan te moedigen om ruimdenkend te zijn door te herhalen dat ieder individu dezelfde kansen moet krijgen op promotie en ontwikkeling binnen het bedrijf.
- Prestaties en competenties te evalueren op basis van duidelijke en objectieve criteria. Dit omvat regelmatige beoordelingen, meetbare doelstellingen en transparante prestatiebeoordelingsprocessen.
- Transparantie en open communicatie te bevorderen met betrekking tot promotiekansen, opleiding en ontwikkeling.
- Mogelijke loonverschillen tussen mannen en vrouwen weg te werken.
- Elk gedrag dat tweedracht zaait of ondoorzichtig is, evenals elke vorm van intimidatie of pesten te verbieden.
- Een respectvolle werkomgeving te creëren, waar iedereen met waardigheid en respect wordt behandeld en waar verschillen worden gevierd en gewaardeerd.
- Een nultolerantiebeleid te voeren ten opzichte van elke vorm van discriminatie.
- Opleiding en informatie te geven over het belang van diversiteit en inclusie binnen Crelan.

Om het belang van dit engagement voor Crelan te onderstrepen, is een lid van het Directiecomité aangesteld als verantwoordelijke voor diversiteit en inclusie (D&I). Verder heeft Crelan ook een Steering Committee opgezet dat wordt voorgezeten door de manager voor diversiteit en inclusie (D&I-manager) en uit diverse vertegenwoordigers uit alle geledingen van Crelan bestaat. Dit comité is belast met het omzetten van de D&I-strategie in actie door het initiëren van verschillende initiatieven en projecten binnen Crelan. De leden ervan zijn de ambassadeurs van de D&I-strategie doorheen de onderneming.

Ten slotte ondersteunt ook het Cooperative Bank Office de D&I-manager om deze D&I-strategie vanuit onze coöperatieve waarden en sociaal engagement te vertalen naar onze klanten, onze agenten en de bredere samenleving.

De effectiviteit van de acties op het gebied van diversiteit en inclusie wordt gemonitord via verschillende kanalen, zoals de dashboards voor diversiteit en inclusie die op Crelanet worden gepubliceerd of de diversiteitsmaatstaven en -doelstellingen die worden opgevolgd en die als input dienen voor de besprekingen tijdens het Steering Comité (en op basis waarvan nieuwe initiatieven kunnen worden gedefinieerd wanneer dat relevant is).

Procedures die geïmplementeerd werden om discriminatie te voorkomen en te beperken en er desgevallend actie tegen te ondernemen

Crelan heeft een uitgebreide reeks procedures geïmplementeerd om discriminatie te voorkomen, te beperken en aan te pakken ter verzekering van een diverse en inclusieve werkomgeving. Deze procedures worden ondersteund door het integriteitsbeleid dat alle werknemers herinnert aan hun verantwoordelijkheid om ethisch te handelen en eventuele zorgen te melden.

De rol van HR Business partners staat centraal bij het aanpakken van eventueel discriminerend gedrag. Medewerkers kunnen kwesties via verschillende kanalen melden, waaronder HR, vertrouwenspersonen of hun manager, al naargelang van wat hun voorkeur geniet. Discriminatie kan worden vastgesteld via meldingen van werknemers of door managers die zijn getraind in het herkennen en aanpakken van ongepast gedrag. Deze verantwoordelijkheid is geformaliseerd in een document waarin de rol van de manager bij het herkennen en aanpakken van problemen wordt beschreven.

Wanneer een probleem wordt ontdekt, ondernemen vertrouwenspersonen of HR Business partners onmiddellijk actie om het probleem aan te pakken. Ze werken nauw samen met de betrokken persoon om passende oplossingen voor te stellen, die kunnen variëren van informele maatregelen tot meer formele disciplinaire maatregelen, indien nodig. De betrokken persoon kan zelf kiezen welke acties hij of zij wil ondernemen. Zodra de kwestie formeel wordt, wordt een officiële procedure gevolgd, die ervoor zorgt dat alle stappen worden afgehandeld in overeenstemming met het beleid van Crelan en die een duidelijke, gestructureerde reactie biedt.

Deze procedures zijn ontworpen om ervoor te zorgen dat Crelan zich niet alleen inzet voor diversiteit en inclusie, maar ook een duidelijk, verantwoordelijk kader heeft voor het aanpakken en oplossen van eventuele gevallen van discriminatie.

Opleiding en ontwikkeling van vaardigheden (talentbeheer)

Crelan beschouwt 'leren' niet alleen als een strategische investering die bijdraagt aan het succes van Crelan op de lange termijn, maar ook als een essentieel onderdeel van de bedrijfscultuur die medewerkers in staat stelt hun persoonlijke en professionele doelen te bereiken.

Crelan investeert in de ontwikkeling van een professioneel team dat zich weet te onderscheiden binnen de financiële sector, en erkent dat een grondig begrip van iemands rol en de mogelijkheden voor loopbaanontwikkeling essentieel zijn voor het succes en de tevredenheid van werknemers.

Crelan heeft voor medewerkers op alle niveaus opleiding en ontwikkeling van vaardigheden opgezet.

Groeien als bank, als team en als individu, maar ook als leider en coach, is de sleutelzin die alle opleidingsinitiatieven samenvat. Deze toewijding aan het stimuleren van persoonlijke en professionele ontwikkeling ligt ten grondslag aan de visie van Crelan op Leren en Ontwikkelen (L&O), die tot uiting komt in toegankelijke leerplatformen en doorlopende initiatieven. Verankerd in het coöperatieve ethos, is de visie van Crelan op leren gebaseerd op gezamenlijke inspanningen om de belangen van de klanten zo goed mogelijk te dienen, waarbij traditionele lokale diensten worden aangevuld met moderne technieken, als voorbeeld van de coöperatieve essentie van Crelan.

Hiertoe richt Crelan zich bewust op

- De talenten en ambities van medewerkers en ziet leren vanuit een waarderend en toekomstgericht oogpunt.
- Het creëren van kansen en mogelijkheden voor medewerkers om het beste van zichzelf te geven en te groeien in wat ze doen.
- Het aansporen van werknemers om enthousiast en gemotiveerd zelfstandig te werken aan hun eigen talent en groeimogelijkheden.
- Het voeren van een dialoog tussen manager en medewerker rond groeimogelijkheden in een positief leerklimaat.
- Het stimuleren van een leerdynamiek die de veranderkracht positief beïnvloedt.
- Het delen van kennis, vaardigheden en inzichten die de teams en de organisatie sterker maken.

Leerplatformen

Werknemers krijgen gratis toegang tot diverse leerplatformen zodat ze gericht en flexibel kunnen leren. Dit is vooral cruciaal omdat werknemers steeds meer autonomie en maatwerk zoeken voor hun leer- en ontwikkelingsmogelijkheden. Via de leerplatformen, die vaak gericht zijn op micro-learning, ondersteunt Crelan de professionele ontwikkeling van zijn medewerkers in een positieve leercultuur.

Voor werknemers zijn volgende leerplatformen beschikbaar:

- **My talent tool,** een leermanagementsysteem om alle leeractiviteiten te beheren, organiseren, volgen en ondersteunen
- **Elan+**, een leerplatform voor de financiële sector gericht op bancaire onderwerpen en persoonlijke vaardigheden

- **'Learning agencies'-platform:** gericht op bancaire onderwerpen
- **GoodHabitz**, een leerplatform gericht op persoonlijke vaardigheden: digitale vaardigheden, soft skills, leiderschap, commerciële vaardigheden, communicatie, ...
- **Mindlab**, gericht op mentale veerkracht en psychosociaal welzijn
- **Fin Source One**, gericht op bancaire onderwerpen met betrekking tot de wettelijke opleidingsverplichting voor personen in contact met het publiek en verantwoordelijken voor distributie in Crelan
- **LinkedIn Learning**, een leerplatform voor IT- en beveiligingsmedewerkers dat zich vooral richt op technische vaardigheden

Belangrijkste thema's en initiatieven van het afgelopen jaar

Project 'Learning Together'

Om de integratie van Crelan-AXA te vergemakkelijken, is het van vitaal belang dat medewerkers kennis uitwisselen over de verschillende bancaire toepassingen en procedures om de dienstverlening te optimaliseren. Het project 'Learning Together' werd geïntroduceerd met als doel medewerkers te helpen vertrouwd te raken met de voor hen nieuwe applicaties en bankprocessen. In samenwerking met de 'Learning SPOCs' van elke afdeling van Crelan werden er opleidingsplannen uitgewerkt om dit leerproces optimaal te ondersteunen en met succes te realiseren.

'Leadership'

Crelan legt sterk de nadruk op de centrale rol van haar leiders bij het stimuleren van groei, betrokkenheid en betrokkenheid. Er werden coachingsessies georganiseerd, gericht op verschillende aspecten van leiderschap (en afgestemd op de senioriteit van de managers). Deze sessies helpen managers zich te richten op de ontwikkeling van hun teamleden, wat niet alleen de prestaties ten goede komt, maar ook het welzijn en de werktevredenheid van werknemers. Door middel van deze opleiding kunnen managers een essentiële bijdrage leveren aan het creëren van een lerende organisatie waar medewerkers zich gewaardeerd voelen en gemotiveerd zijn om het beste van zichzelf te geven.

Daarnaast werden verplichte opleidingen over inclusief leiderschap opgezet met de ambitie om de cultuur van gelijkheid en respect bij Crelan te bevorderen, managers bewust te maken van onbewuste vooroordelen en hen vaardigheden aan te leren om diverse perspectieven te omarmen.

Tot slot werd een nieuw 'teamcohesie'-programma gelanceerd, met als doel de samenwerking te verbeteren en een sterkere band op te bouwen tussen managers en hun teams, zodat teamleden effectiever kunnen samenwerken.

'Future Skills'

Inzetbaarheid is een belangrijke prioriteit voor Crelan. Naast verschillende technische bankopleidingen werden er ook niet-technische vaardigheidstrainingen, digitale vaardigheden en taalcursussen gegeven. Hoogtepunten in het afgelopen jaar waren:

- 'Climat Fresk'-workshops over klimaatverandering en hoe iedereen kan bijdragen aan een gezond klimaat
- De impact van duurzaamheid en ESG op kredietbemiddeling
- 'MS Teams Collaboration' gericht op het effectief gebruik van MS Teams om de samenwerking en communicatie in teams te versterken
- Stakeholdermanagement waarin kennis en vaardigheden worden aangeleerd om effectief relaties op te bouwen en te onderhouden met verschillende stakeholders.

'Risk & Security'

Crelan erkent dat het stimuleren van de groei van medewerkers de operationele risico's helpt beperken die samenhangen met fouten van medewerkers en kennisverlies als gevolg van personeelsverloop. Crelan bereikt dit door middel van verschillende compliancetrainingen en de introductie van een nieuw leerplatform genaamd 'Phishing Tool', dat dient om het bewustzijn onder werknemers voortdurend te vergroten en hen consequent te informeren over risico's en beveiligingsmaatregelen.

Belangrijke thema's voor toekomstige initiatieven

- Crelan zet zich in voor het verfijnen van loopbaantrajecten, zodat werknemers hun eigen professionele groei kunnen sturen, met ondersteuning van het leiderschap. De initiatieven zorgen voor gelijke toegang tot carrièremogelijkheden en stimuleren de verbetering van individuele competenties.
- Crelan verbindt zich ertoe een nieuw prestatiemanagementproces te implementeren dat zich richt op een systeem van voortdurende monitoring en feedback en dat werkt met functionele en ontwikkelingsdoelstellingen.
- Crelan verbindt zich er als coöperatieve bank toe om op de volgende thema's te focussen en te integreren in het opleidingsplan 2025: diversiteit & inclusie, leiderschap, teamcohesie, ESG & duurzaamheid, future skills zoals datamanagement & veiligheid, digitale vaardigheden.

De investering van Crelan in professionele ontwikkeling weerspiegelt haar overtuiging dat het belangrijk is om medewerkers in staat te stellen hun volledige potentieel te bereiken en zo effectief bij te dragen aan haar duurzaamheid en haar rol in het wereldwijde duurzame landschap. Door voortdurend te leren en te groeien, wil Crelan niet alleen individuele carrières verbeteren, maar ook sectorbrede vooruitgang stimuleren als een maatschappelijk verantwoorde financiële entiteit.

Door middel van deze acties wil Crelan een bekwaam, samenwerkend personeelsbestand bevorderen, toegang bieden tot diverse leerplatformen voor de ontwikkeling van werknemers en zowel persoonlijke als professionele groei bevorderen. De effectiviteit van deze acties wordt op verschillende manieren gemonitord, onder andere aan de hand van tevredenheidsenquêtes die na elke opleiding naar de deelnemers worden gestuurd of jaarlijkse besprekingen met de business om de behoeften vast te stellen. Deze elementen dragen bij tot de evaluatie van het opleidingsprogramma en de aanpassing/herziening ervan indien nodig.

Processen om in overleg te treden met eigen personeel en werknemers-vertegenwoordigers over effecten

Crelan verbindt zich ertoe te delen hoe het luistert naar de mening van zijn werknemers wanneer het beslissingen neemt of activiteiten plant die gevolgen voor hen kunnen hebben. Dergelijke communicatie met het personeel wordt uitgevoerd met behulp van een verscheidenheid aan mechanismen, waarvan de specifieke kenmerken en effectiviteit worden beschreven in sectie Belangen en standpunten van belanghebbenden .

- Crelan treedt zowel rechtstreeks in overleg met individuele werknemers als via formele werknemersvertegenwoordigers. Deze tweeledige aanpak garandeert een uitgebreide inbreng van het personeel in het besluitvormingsproces.
- Het overleg met werknemers vindt plaats in verschillende stadia, waaronder strategieformulering, beleidsontwikkeling en operationele processen. Crelan gebruikt meerdere overlegmethoden, zoals enquêtes, townhall meetings en regelmatige raadplegingen, om tegemoet te komen aan de uiteenlopende behoeften en voorkeuren van het personeel. Dit overleg wordt gestructureerd om frequent en doorlopend te zijn en een open en constructieve dialoog in stand te houden.
- De afdeling Human Resources, onder leiding van de Chief Human Resources Officer, garandeert dat de inzichten van werknemers worden geïntegreerd in operationele strategieën en beleid.
- Crelan houdt zich aan de voorwaarden van haar beleid en collectieve arbeidsovereenkomsten, die haar inzet voor mensenrechten versterken en een gestructureerde methode bieden voor het verkrijgen van inzichten van het personeel. Deze overeenkomsten versterken het vermogen om de zorgen en wensen van de werknemers te begrijpen en aan te pakken.
- Om de effectiviteit van de betrokkenheid van het personeel te evalueren, controleert en beoordeelt Crelan de resultaten van deze dialogen. Feedback, implementatie van initiatieven en follow-upvergaderingen zorgen ervoor dat het overleg zinvol is en tot voortdurende verbetering leidt.

Door middel van deze punten toont Crelan haar toewijding om de stem van haar personeel te omarmen en te evolueren in de richting van een collaboratieve en progressieve bedrijfsomgeving.

Processen om negatieve effecten te verhelpen en kanalen voor het eigen personeel om zorgen te uiten

Crelan zet zich in voor het bevorderen van een ondersteunende werkomgeving waarin het welzijn van werknemers prioriteit heeft. De werkregels van Crelan verbieden elke handeling die een psychosociaal risico inhoudt, waaronder geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk. Deze verplichting geldt ook voor derden die tijdens de uitoefening van hun werk met werknemers te maken hebben (bijvoorbeeld klanten, agenten en leveranciers). Het bedrijf heeft duidelijke processen ingesteld om nadelige gevolgen voor het personeel aan te pakken en te verhelpen, en zorgt ervoor dat werknemers toegang hebben tot kanalen om hun bezorgdheden te uiten, wat wordt gezien als fundamenteel voor het handhaven van een rechtvaardige en eerlijke werkomgeving.

Algemene benadering van en processen voor herstel

Zoals eerder beschreven, bestaan er zowel formele als informele procedures voor werknemers om hun bezorgdheden kenbaar te maken en deze worden duidelijk beschreven op Crelanet, zodat werknemers de ruimte hebben om het meest geschikte kanaal te kiezen om deze bezorgdheden kenbaar te maken. Om de toon van het onderwerp aan te geven, heeft Crelan in de taken van de hiërarchische lijn een expliciet verzoek aan managers opgenomen om rekening te houden met het welzijn van medewerkers en de plicht om medewerkers te ondersteunen bij het signaleren van bezorgdheden die hen aangaan en om actie te ondernemen als een probleem wordt geuit. De opvolging en escalatie

van incidenten verloopt volgens een vast proces dat ofwel door de wet ofwel door interne procedures binnen Crelan is vastgelegd (afhankelijk van het type probleem), en er wordt een formeel antwoord gegeven wanneer een formele klacht wordt ingediend (zoals wettelijk voorgeschreven wordt). De combinatie van deze processen/procedures zorgt ervoor dat de ambitie van Crelan op sociaal gebied en de verschillende beleidslijnen naar behoren worden geïmplementeerd in de operationele processen.

Zoals voorgeschreven door de Europese en Belgische regelgeving, heeft Crelan een klokkenluidersregeling opgesteld voor medewerkers die geconfronteerd worden met illegale handelingen, onethisch gedrag en/of ernstig wangedrag.

Er zijn specifieke kanalen om zorgen of behoeften kenbaar te maken en er is een klachtenmechanisme

Een werknemer die meent psychologische schade te hebben opgelopen, die ook gepaard kan gaan met fysieke schade als gevolg van psychosociale risico's op het werk, kan zich eerst tot zijn of haar hiërarchie wenden. De hiërarchie is namelijk rechtstreeks bevoegd om een oplossing voor te stellen voor het probleem in kwestie. De werknemer kan ook contact opnemen met de HR Business Partner. Als deze tussenkomst niet het gewenste resultaat oplevert, of als de werknemer geen gebruik wil maken van de gebruikelijke sociale structuren binnen het bedrijf, kan hij of zij gebruikmaken van de speciale procedures die in het arbeidsreglement zijn vastgelegd.

De 'vertrouwenspersonen', waarvan er 7 waren in 2024 bij Crelan, spelen een belangrijke rol in deze procedures. Deze vertrouwenspersonen zijn het eerste aanspreekpunt voor werknemers met psychosociale problemen en zorgen ervoor dat werknemers kunnen beslissen welk meldingskanaal het meest geschikt is voor hun probleem.

Verder heeft Crelan beleidsregels opgesteld om individuen, inclusief werknemersvertegenwoordigers, te beschermen tegen elke vorm van vergelding wanneer ze deze kanalen gebruiken. Dit is een cruciaal onderdeel van het streven van Crelan naar een eerlijke en ethische bedrijfsvoering.

Tot slot kan de werknemer ook een oplossing zoeken door contact op te nemen met een lid van het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk of met een vakbondsafgevaardigde.

De werkgever zorgt ervoor dat werknemers die het slachtoffer zijn van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk, passende psychologische ondersteuning krijgen van de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk en Care4U (werknemershulpprogramma).

Processen ter ondersteuning van de beschikbaarheid van kanalen

Crelan waarborgt de beschikbaarheid van communicatiekanalen via haar Arbeidsreglement dat contactinformatie bevat voor zowel interne als externe partijen, en door middel van een reeks gestructureerde processen die ontworpen werden om de toegankelijkheid te bevorderen. Twee keer per jaar worden er formele bijeenkomsten gehouden met vertrouwenspersonen om de effectiviteit van de kanalen te beoordelen, te verbeteren aspecten te identificeren en eventuele stijgingen in de vraag of problemen die zij ervaren aan te pakken. Daarnaast communiceert Crelan elk jaar met medewerkers om hen te laten weten wie de vertrouwenspersonen zijn en om hen te herinneren aan de procedures die ze moeten volgen in het geval van discriminatie. De effectiviteit van deze kanalen wordt ook belicht in het jaarlijkse preventierapport van Crelan, dat wordt opgenomen in het jaarverslag en voor transparantie en voortdurende verbetering zorgt.

Monitoring van problemen en effectiviteit van kanalen

Crelan beoordeelt of medewerkers zich bewust zijn van en vertrouwen hebben in deze structuren om zorgen of behoeften kenbaar te maken door middel van regelmatige interne enquêtes en feedbackmechanismen. Ervoor zorgen dat werknemers vertrouwen hebben in deze processen is cruciaal voor hun effectiviteit en is een voortdurend aandachtspunt voor het bedrijf.

Concreet wordt het aantal interacties met de vertrouwenspersonen gemonitord, evenals het aantal oproepen naar Care4U.

Crelan beoordeelt de effectiviteit van de maatregelen door middel van een gestructureerde feedbacklus in sleutelgebieden.

- Voor Leren en Ontwikkelen controleert Crelan de deelname, verzamelt ze tevredenheidsenquêtes en voert ze jaarlijkse gesprekken met directeurs om ervoor te zorgen dat opleidingsprogramma's voldoen aan veranderende behoeften
- Op het gebied van Diversiteit en Inclusie worden actieplannen beoordeeld tijdens stuurcomitévergaderingen en wordt de voortgang bijgehouden via tweejaarlijkse dashboardrapporten.
- Initiatieven op het gebied van Welzijn worden beoordeeld aan de hand van werknemersparticipatie en feedback, terwijl de sociale vrede wordt gemeten door het aantal stakingen bij te houden. Zo waren er in 2024 geen stakingen als gevolg van de geleverde succesvolle inspanningen. Deze maatstaven bieden voortdurend inzicht om onze initiatieven te verfijnen en te verbeteren.

4. Maatstaven en doelstellingen

Met het oog op de voortdurende taak van het harmoniseren van personeelsgegevens en -beleid van Crelan en ABB, zijn tijdelijke snelkoppelingen en overgangsmaatregelen gebruikt. Deze laatste worden toegepast in overeenstemming met 'ESRS 1 Transitional provision: List of Disclosure Requirements that are phased-in'. Deze zogenaamde 'Phase-ins' of infaseringen maken het mogelijk om de rapportage van rapportage-eisen of datapunten in de duurzaamheidsverklaring onder de ESRS uit te stellen (voor het eerste jaar).

Belanghebbenden worden dienovereenkomstig geïnformeerd, zodat het streven van Crelan naar correcte en eerlijke informatie tijdens deze integratieperiode niet wordt aangetast. De infaseringsregelingen werden gebruikt voor de volgende rapportage-eisen: tevredenheid van werknemers (S1-7), personen met een handicap (S1-12), maatstaven over de balans tussen werk en privéleven (S1-15).

Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen

Crelan definieerde een doelstelling voor het onderwerp Diversiteit & Inclusie, meer specifiek een doelstelling voor diversiteit en inclusie voor het senior management. De validatie van deze doelstellingen door het senior management zorgt ervoor dat deze belanghebbenden werden geraadpleegd tijdens het vaststellen van de doelstellingen.

Sub-thema	Scope	Doelstellingomschrijving tegen 2027	Werkelijke situatie 2024
Diversiteit en inclusie in het senior management	Crelan (Crelan NV & CrelanCo)	Bereiken van een minimale vertegenwoordiging van 33% van het ondervertegenwoordigde geslacht in de "Crelan Circle" (d.w.z. senior executives die de bank leiden).	28%
		Bereiken van een minimale vertegenwoordiging van 33% voor het ondervertegenwoordigde geslacht in de raad van bestuur als geheel.	25%
		Bereiken van een minimale vertegenwoordiging van 40% voor het ondervertegenwoordigde geslacht in de niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur.	36%
	Europabank	Bereiken van een minimale vertegenwoordiging van 20% van het ondervertegenwoordigde geslacht in het Managementcomité.	15%
		Bereiken van een minimale vertegenwoordiging van 33% voor het ondervertegenwoordigde geslacht in de raad van bestuur als geheel.	36%

Met deze doelstellingen wil Crelan een positieve impact hebben op de diversiteit van het personeelsbestand. Elke benoeming die niet aan dit minimum voldoet, moet duidelijk de redenen aangeven, die alleen gerelateerd kunnen zijn aan competentie en ervaring.

Naast gendervertegenwoordiging streeft Crelan ook naar een evenwicht tussen Nederlandstalige en Franstalige leden in de Raad van Bestuur, zonder afbreuk te doen aan de ervaring en competenties van beschikbare potentiële kandidaten. Elke voorgestelde benoeming die in strijd is met dit streven, moet grondig worden gemotiveerd door het benoemingscomité.

Op dit moment gelden er geen expliciete doelstellingen voor andere onderwerpen (wat in de toekomst mogelijk opnieuw zal worden bekeken).

Merk op dat, zoals beschreven in Diversiteitsmaatstaven, deze cijfers in 2025 zullen evolueren als gevolg van veranderingen in de samenstelling van het Senior Management.

Kenmerken van de werknemers van de onderneming

De onderstaande informatie geeft een beeld van het personeelsbestand van Crelan, uitgedrukt in aantal werknemers en voltijdse equivalenten (VTE's), inclusief omvang, geslacht, type en verloop van de werknemers.

Totaal aantal werknemers:

	Geconsolideerd		Crelan (Crelan NV + CrelanCo)		Europabank	
	Aantal werknemers	VTE	Aantal werknemers	VTE	Aantal werknemers	VTE
Totaal aantal werknemers	1796	1618	1400	1248	396	370
Per geslacht						
Mannen	884	823	671	614	213	209
Vrouwen	912	795	729	634	183	161
Overig	0	0	0	0	0	0
Niet gerapporteerd	0	0	0	0	0	0
Per land						
België	1796	1618	1400	1248	396	370
Gemiddeld aantal werknemers gedurende het jaar (VTE)	**1710,8**	**1599,3**	**1326,2**	**1241,7**	**384,6**	**357,6**

Totaal aantal werknemers per type contract:

	Geconsolideerd					Crelan (Crelan NV + CrelanCo)	Europa-bank
Totaal aantal werknemers per contracttype	**Totaal**	**Mannen**	**Vrouwen**	**Overig**	**Niet gerapporteerd**	**Totaal**	**Total**
Aantal werknemers	1.796	884	912	-	-	1.400	396
VTE	1.618	843	774	-	-	1.248	370
Vaste werknemers							
Aantal werknemers	1.784	881	903	-	-	1.388	396
VTE	1.606	840	766	-	-	1.236	370
Tijdelijke werknemers							
Aantal werknemers	12	3	9	-	-	12	-
VTE	12	3	9	-	-	12	-
Werknemers met niet-gegarandeerde uren	-	-	-	-	-		-
Aantal werknemers	-	-	-	-	-	-	-
VTE	-	-	-	-	-	-	-

Totaal aantal werknemers per type vertrekker:

	Geconsolideerd					Crelan (Crelan NV + CrelanCo)	Europa-bank
Aantal werknemers	**Totaal**	**Mannen**	**Vrouwen**	**Overig**	**Niet gerapporteerd**	**Totaal**	**Totaal**
Totaal aantal vertrekkers	123	44	43	0	0	87	36
Vrijwillige vertrekkers	46	16	11	0	0	26	20
Pensionering	49	18	23	0	0	42	7
Ontslag	16	8	1	0	0	9	7
Overige vertrekkers	12	2	8	0	0	10	2

Verloop:

	Geconsolideerd					Crelan (Crelan NV + CrelanCo)	Europa-bank
Cijfers voor 2024	**Totaal**	**Mannen**	**Vrouwen**	**Overig**	**Niet gerapporteerd**	**Totaal**	**Totaal**
Verloop (aantal werknemers)	7%	3%	3%	0%	0%	6%	9,1%
Verloop (VTE)	7%	4%	3%	0%	0%	6%	9,3%
Vrijwillig verloop (VTE)	3%	2%	1%	0%	0%	2%	5,3%
Vrijwillig verloop (VTE) (incl. pensionering)	5%	3%	3%	0%	0%	4%	6,8%

Collectieve onderhandelingen en sociale dialoog

In 2024 viel 100% van de werknemers van Crelan onder collectieve arbeidsovereenkomsten en sociaal overleg. Crelan heeft geen werknemers buiten België. Deze cijfers zijn in lijn met het engagement van Crelan om via sociale dialoog een impact te hebben op haar werknemers. Crelan heeft wettelijk gezien geen Europese Ondernemingsraad omdat het bedrijf alleen in België actief is. Er worden overeenkomsten gesloten met Belgische ondernemingsraden.

Dekkings-graad	Dekking van collectieve arbeidsovereen-komsten	Sociaal overleg
	Werknemers -EER	Werkplek-vertegen-woordiging / EER
0-19%		
20-39%		
40-59%		
60-79%		
80-100%	België	België

Diversiteitsmaatstaven

De volgende tabellen geven een overzicht van de belangrijkste diversiteitsmaatstaven bij Crelan, namelijk de geslachtsverdeling binnen het topmanagement en de leeftijdsdiversiteit onder werknemers. Crelan definieerde 'topmanagement' als één en twee niveaus onder de bestuurlijke en toezichthoudende organen van Crelan.

Merk op dat de diversiteitscijfers op het niveau van het Directiecomité van Crelan in 2025 zullen veranderen als gevolg van de nieuwe benoemingen. De nieuwe samenstelling, die in december 2024 is aangekondigd (na goedkeuring door de toezichthoudende autoriteiten), zal het aandeel vrouwen verhogen tot 17% (d.w.z. 1/6). Op het niveau van de raad van bestuur zal het percentage vrouwen stijgen tot 32% (in afwachting van nieuwe benoemingen). Op het niveau van de N-1 van het Directiecomité (d.w.z. Crelan Circle) zullen de (bekende) benoemingen leiden tot een aandeel vrouwen van 27%.

Geslachtsverdeling op 'topmanagement'-niveau:

	Geconsolideerd			Crelan (Crelan NV + CrelanCo)		Europabank	
Aantal medewerkers / % aantal medewerkers	Totaal	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Bestuursleden *	25	18	7	15	5	8	4
% van het aantal bestuursleden	100%	72%	28%	75%	25%	67%	33%
Leden van het directiecomité	10	9	1	6	0	3	1
% van het directiecomité	100%	90%	10%	100%	0%	75%	25%
Niveau N-1 van het directiecomité	58	47	11	28	9	19	2
% van Niveau N-1	100%	81%	19%	76%	24%	90%	10%
Niveau N-2 van het directiecomité	153	107	46	58	26	49	20
% van Niveau N-2	100%	70%	30%	69%	31%	71%	29%
% of Level N-2	100%	70%	30%	69%		29%	

*zonder duplicaten

Leeftijdsdiversiteit onder werknemers:

	Geconsolideerd			Crelan (Crelan NV + CrelanCo)			Europabank		
Aantal medewerkers	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen
Totaal aantal medewerkers	1796	884	912	1400	671	729	396	213	183
Onder de 30 jaar	150	80	70	83	37	46	67	43	24
Tussen 30-50 jaar	708	348	360	532	250	282	176	98	78
Boven de 50 jaar	938	456	482	785	384	401	153	72	81

Passende lonen

Crelan is vastbesloten om adequate lonen en gelijke verloning te bevorderen, door ervoor te zorgen dat zowel vrouwelijke als mannelijke werknemers een gelijke vergoeding krijgen voor hun bijdragen. Crelan biedt passende lonen aan alle werknemers en er worden periodieke analyses/enquêtes uitgevoerd en gecoördineerd door HR om de adequaatheid van de lonen voor werknemers te evalueren.

Sociale bescherming

In 2024 genoten alle werknemers van Crelan sociale bescherming.

Opleidings- en vaardigheidsontwikkelingsmaatstaven

In de volgende tabellen verstrekt Crelan gegevens over de mogelijkheden voor opleiding en ontwikkeling van vaardigheden die aan werknemers worden aangeboden. Crelan zet zich in voor de professionele groei, verbetering van vaardigheden en inzetbaarheid van haar werknemers op de lange termijn. De gepresenteerde informatie kwantificeert de deelname aan ontwikkelingsbeoordelingen en het gemiddelde aantal opleidingsuren, verder gespecificeerd per geslacht. Deze cijfers omvatten zowel “formele” als “informele” opleidingen. Het relatief hoge aantal trainingsuren bij Europabank wordt voornamelijk veroorzaakt door het volume aan “informele” trainingen dat is opgenomen in de interne HR-systemen (dat hoger is dan bij Crelan).

	Geconsolideerd			Crelan (Crelan NV + CrelanCo)	Europabank
(gemiddelden op basis van het aantal medewerkers)	Mannen	Vrouwen	Totaal	Totaal	Totaal
% regelmatige prestatie- en loopbaanbeoordelingen per werknemer	92,8%	90,9%	91,8%	89,5%	100,0%
Gemiddeld aantal opleidingsuren per medewerker	49,3	42,6	45,9	28,6	107,0

Gezondheids- en veiligheidsmaatstaven

De onderstaande maatstaven geven inzicht in de effectiviteit van de preventieve acties van Crelan met betrekking tot de gezondheid en veiligheid van werknemers (ook in overeenstemming met het soort activiteiten dat Crelan uitvoert, namelijk in de financiële sector, die niet als een hoog risico voor de veiligheid van werknemers wordt beschouwd). In 2024 waren er geen sterfgevallen als gevolg van werkgerelateerde letsels of ziekten, noch meldingen van werkgerelateerde ziekten. Idem voor het aantal verloren dagen als gevolg van werkgerelateerde letsels en sterfgevallen als gevolg van bedrijfsongevallen. De definitie van werkgerelateerde letsels of ziekte komt overeen met wat de wet van 10/04/1971 betreffende de arbeidsongevallen voorschrijft.

Cijfers voor 2024	Geconsolideerd
% van de werknemers gedekt door het gezondheid- en veiligheidsmanagementsysteem	100%
Aantal registreerbare werkgerelateerde ongevallen	17,00
Werkgerelateerde ongevalsfrequentie (frequentiepercentage: aantal ongevallen per 1 miljoen gewerkte uren)	7,18
Aantal dagen verzuim door letsel en overlijden als gevolg van arbeidsongevallen	885,00

In 2024 waren er geen sterfgevallen als gevolg van werkgerelateerde letsels of ziekten, noch meldingen van werkgerelateerde ziekten. In 2024 gingen in totaal 885 kalenderdagen verloren door arbeidsongevallen, waarvan 510 bij Crelan en 375 bij Europabank. De cijfers bij Crelan zijn voornamelijk te verklaren door 2 ongevallen die uitzonderlijk lange afwezigheden veroorzaakten (215 en 242 dagen), en die resulteerden in een grote stijging in vergelijking met voorgaande jaren (in 2023 werden bijvoorbeeld slechts 2 dagen gerapporteerd bij Crelan).

Merk ten slotte op dat het aantal werkgerelateerde ongevallen in de tabel ook ongevallen omvat die niet leidden tot een arbeidsongeschiktheid van één dag of meer. Wanneer wordt gefilterd op ongevallen met een arbeidsongeschiktheid van meer dan 1 dag (d.w.z. de indicator die intern door Crelan en Europabank wordt gebruikt), ligt de frequentie iets onder de 3 ongevallen per miljoen gewerkte uren. Het werkelijke aantal werkuren, afkomstig van het sociaal secretariaat, wordt gebruikt om deze metriek af te leiden.

Vergoedingsmaatstaven (loonkloof en totale vergoeding)

De volgende tabel geeft een overzicht van de loonkloof tussen mannen en vrouwen, d.w.z. het vergelijkende gemiddelde loon tussen mannen en vrouwen (excl. 'inactieve' werknemers). De cijfers zijn gebaseerd op het gemiddelde maandelijkse brutoloon voor mannen en vrouwen (excl. inactieve werknemers).

		Crelan (Crelan NV + CrelanCo)		
	Geconsolideerd	ex-Crelan	ex-ABB	Europabank
Genderloonkloof (in %)	12,3	15,0	13,0	5,1
Genderloonkloof aangepast (in %)		2,6	2,2	

De populatie van Crelan nv is samengesteld uit 2 afzonderlijke populaties: (1) voormalige werknemers van AXA Bank Belgium (ABB) en (2) (voormalige) werknemers van Crelan, werkzaam tot 31/12/2024 met verschillende functies en loonschalen. Vanaf januari 2025 zullen beide populaties onder hetzelfde statuut werken, met dezelfde functieclassificatie en loonschalen op basis van een collectieve arbeidsovereenkomst op ondernemingsniveau. De loonkloof tussen mannen en vrouwen in 2024 wordt eerst geëvalueerd door een niet-aangepaste loonkloof tussen mannen en vrouwen te berekenen, die het ruwe verschil in gemiddelde (VTE-gecorrigeerde) lonen tussen mannelijke en vrouwelijke werknemers weergeeft. De niet-aangepaste loonkloof tussen mannen en vrouwen houdt geen rekening met factoren die ook het loon kunnen beïnvloeden, zoals functie en ervaring. Daarom wordt een gecorrigeerde loonkloof berekend volgens de statistische methode van Eurostat.

Uit verdere analyse blijkt dat de ongecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen grotendeels verklaard kan worden door verschillen in de gemiddelde kenmerken van mannelijke en vrouwelijke werknemers in deze twee populaties: 81% kan verklaard worden voor (voormalige) werknemers van AXA Bank België en 86% kan verklaard worden voor werknemers van Crelan. Dit resulteert in een aangepast loonverschil tussen mannen en vrouwen van 2,2% voor AXA Bank België en 2,6% voor Crelan. Hierbij dient opgemerkt dat de cijfers over

de aangepaste loonkloof tussen mannen en vrouwen met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd moeten worden en geen directe maatstaf zijn voor de ongelijkheid in verloning tussen mannelijke en vrouwelijke werknemers. De aangepaste loonkloof tussen mannen en vrouwen is de restkloof of de kloof die overblijft na correctie voor waargenomen kenmerken van mannelijke en vrouwelijke werknemers (functie en ervaring). Afgezien van het geslacht kunnen er nog andere factoren meespelen die de loonverschillen kunnen vergroten, maar die (nog) niet erkend worden. Als dat zo is, komt de impact van deze factoren ook tot uiting in de gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen.

De volgende tabel geeft een overzicht van de 'totale vergoedingsratio', gedefinieerd als de verhouding tussen de meest betaalde persoon en de mediaan van de werknemers (gebaseerd op maandelijkse brutolonen inclusief voordelen in natura en dubbel vakantiegeld, exclusief variabele beloning).

		Crelan (Crelan NV + CrelanCo)		
	Geconsolideerd	**ex-Crelan**	**ex-ABB**	**Europabank**
Jaarlijkse totale vergoedingsratio	3,31	3,28	1,84	2,50

Incidenten, klachten en ernstige gevolgen voor de mensenrechten

De volgende tabellen geven een overzicht van werkgerelateerde incidenten en klachten waarmee het personeel van Crelan in 2024 te maken kreeg, evenals relevante boetes, sancties of compensatie in verband met deze onderwerpen (gerapporteerd in de boekhoudkundige cijfers van Crelan). Er werden geen ernstige incidenten op het gebied van mensenrechten, gevallen van niet-naleving van VN-principes inzake mensenrechten of boetes in verband met deze incidenten gerapporteerd. Deze cijfers zijn consistent en bevestigen de verhalende beschrijvingen in de vorige secties van dit hoofdstuk.

Cijfers voor 2024	**Geconsolideerd**
Totaal aantal meldingen van discriminatie in de rapportageperiode	2
Aantal klachten	25
Totaal bedrag van significante boetes, sancties en schadevergoedingen	0

B.2

ESRS S4 Consumenten en eindgebruikers

1. Doelstellingen

Als Belgische coöperatieve bankgroep streeft Crelan naar het opbouwen van een langetermijnrelatie met haar klanten en plaatst ze klantenrelaties en klantnabijheid centraal in haar strategie. De coöperatieve structuur versterkt het belang van het leveren van impact en waarde aan klanten voor Crelan, aangezien Crelan een bankfederatie is met CrelanCo CV als aandeelhouder, en alleen klanten van Crelan kunnen inschrijven op aandelen van CrelanCo CV. Met meer dan 1,7 miljoen klanten kan Crelan materiële positieve en negatieve effecten hebben voor deze klanten en specifieke risico's en opportuniteiten creëren. Deze effecten/risico's/kansen ('impacts/risks/opportunities', IRO's) die verband houden met klanten, kunnen vanuit verschillende perspectieven naar voren komen. Crelan heeft vier belangrijke gebieden geïdentificeerd waarop klanten effecten kunnen ervaren:

- Bescherming van de gegevensbescherming van klanten
- Instandhouding van bankdiensten en weerbaarheid tegen cyberbedreigingen
- Levering van inclusieve bankdiensten
- Verantwoorde en transparante marketingpraktijken.

Het doel van dit hoofdstuk is het beschrijven van de strategie van Crelan met betrekking tot deze onderwerpen en hoe de verschillende geïdentificeerde IRO's worden beheerd. Meer specifiek is het hoofdstuk als volgt opgebouwd:

- Eerst wordt een beschrijving gegeven van de algemene aanpak voor het identificeren van de materiële feitelijke en potentiële IRO's op consumenten voor elk van deze (sub)onderwerpen, evenals de resultaten van deze analyse;
- Vervolgens wordt het beleid beschreven om de geïdentificeerde IRO's te beheren, evenals de bestaande kanalen voor klanten om hun bezorgdheid te uiten en de acties die zijn ondernomen om dit beleid / deze strategieën operationeel te maken;
- Tot slot worden de maatstaven en doelstellingen beschreven die Crelan gebruikt om deze acties te monitoren.

2. Strategie en bestuur

Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel

Om potentiële IRO's met betrekking tot klanten en eindgebruikers te identificeren, heeft Crelan verschillende workshops en interviews gehouden met interne experts die de belangen en meningen van klanten vertegenwoordigen over elk van de subthema's (zoals beschreven in Belangen en standpunten van belanghebbenden). Voor een bancaire instelling als Crelan bestaan de consumenten en eindgebruikers voornamelijk uit de klanten van Crelan, die betrokken zijn bij de waardeketen van Crelan via de verschillende bancaire producten en diensten die zij afnemen. Hieronder vallen klanten die Crelan als bank gebruiken voor dagelijkse bankverrichtingen, klanten die kredieten afsluiten en klanten die beleggingsadvies krijgen. Daarom werden experts die de standpunten van deze belanghebbenden vertegenwoordigen geraadpleegd om de IRO's te identificeren in het kader van de dubbele materialiteitsbeoordeling. Deze experts zijn ook verantwoordelijk voor de verschillende communicatiekanalen met deze klanten in de dagelijkse processen, waardoor een hefboomwerking op deze bestaande processen voor de DMA mogelijk is.

Tijdens deze oefening hield Crelan rekening met de standpunten van alle klanten, maar ook met het feit dat verschillende klantengroepen op verschillende niveaus door een specifiek onderwerp kunnen worden beïnvloed. Aangezien de ernst van de (potentiële) gevolgen mogelijk niet gelijk verdeeld is, heeft Crelan ervoor gezorgd dat de standpunten van kwetsbare klanten in de analyse tot uiting komen. De volgende tabel geeft een overzicht van de consumentengroepen die tijdens de analyse bijzondere aandacht kregen:

(Sub)onderwerp	In aanmerking genomen groep klanten
Gegevens-bescherming	Alle klanten
Cyberbeveiliging	Alle klanten (aanpak op maat per proces, maar uniform toegepast op alle klanten)
Financiële inclusie	Alle klanten, met bijzondere aandacht voor risicoklanten, d.w.z. klanten die – Minder digitaal zijn – Minder kennis hebben van financiële producten – In financiële moeilijkheden verkeren (tijdelijk/ permanent) – Het risico lopen niet geaccepteerd te worden door andere banken
Verantwoorde marketing	Alle klanten en doelgroepklanten

De volgende tabel geeft een samenvatting van de materiële IRO's die verband houden met elk van de 4 (sub) onderwerpen. Hoewel deze IRO's betrekking hebben op het hele klantenbestand, zijn die met betrekking tot financiële inclusie specifiek gericht op klanten met een verhoogd risico (zoals hierboven gedefinieerd):

Subthema	Waardeketen (WK) / eigen activiteiten (EA)	Type IRO	IRO beschrijving
Verantwoorde marketing en productbeheer	EA / WK	Positieve impact	Positieve impact op klanten door het bieden van eerlijk advies en transparante informatie, mogelijk gemaakt dankzij het nabijheidsmodel dat bij Crelan wordt gehanteerd en verankerd is in de strategie van Crelan (o.a. door het uitgebreide netwerken van agenten).
	EA	Risico	Risico dat Crelan haar rol niet speelt/niet de daad bij het woord voegt/niet uitvoert in lijn met haar strategie (verschil van 'wat wordt gezegd tgov. wat wordt gedaan') en/of concurrenten die succesvoller zijn in die rol, wat zou leiden tot een uitstroom van medewerkers of klanten naar deze concurrenten, wat zou resulteren in bedrijfsrisico(/reputatierisico). Dit omvat ook dat Crelan niet voldoende actief communiceert over de ondernomen acties / de aangeboden producten.
Gegevens-bescherming	EA / WK	Risico / Negatieve effecten	Bedrijfsrisico/reputatierisico/operationeel risico voor Crelan als gevolg van een onjuist gebruik van klantgegevens veroorzaakt door interne of externe factoren.
Cyberbeveiliging	EA / WK	Risico / Negatieve effecten	Bedrijfsrisico/reputatierisico/operationeel risico in verband met cyberbeveiligingsaanvallen die van invloed zijn op het vermogen van Crelan om diensten te verlenen aan haar klanten (verlies van toegang tot hun bankdiensten).
Financiële inclusie	EA / WK	Positieve effecten	Positief effect van de strategische focus van Crelan op klantnabijheid, waardoor de diensten van Crelan toegankelijk zijn voor alle klanten, afhankelijk van hun behoeften, en de klanten goed gekend zijn (via de relatie met lokale agenten).
	EA / WK	Positieve effecten	Positieve impact van Crelan via het ontwerp van en de toegang tot producten om inclusie te verbeteren, in het bijzonder voor klanten die behoren tot categorieën die het risico lopen op financiële uitsluiting.
	EA / WK	Kansen	Kans om inkomsten te verhogen door (gecontroleerde) productie van leningen aan individuele kredietnemers die elders moeilijk toegang zouden krijgen tot financiering, waardoor de Crelan Groep (via Europabank) een uitgebreid aanbod kan doen aan haar klanten (en dus haar klantenbestand kan uitbreiden)

In het volgende hoofdstuk wordt gedetailleerd beschreven hoe Crelan de hierboven beschreven geïdentificeerde IRO's beheert. Voor de onderwerpen die een materiële impact hebben op Crelan of omgekeerd, legt Crelan de link tussen de dubbele materialiteitsbeoordeling en de formulering van de algemene strategie van Crelan.

3. Beheer van IRO'S

Beleidslijnen met betrekking tot consumenten en eindgebruikers

De onderwerpen die van invloed zijn op klanten zijn vastgelegd in verschillende beleidslijnen, uitgesplitst per onderwerp. Het ESG-beleid dient als overkoepelend beleid en definieert de holistische visie van Crelan op ESG-aangelegenheden, waaronder klanten. Deze beleidslijnen worden aangevuld met een aantal procedures die worden beschreven in sectie Processen om in overleg te treden met consumenten en eindgebruikers over effecten .

De belangrijkste beleidslijnen met betrekking tot klanten en eindgebruikers zijn samengevat in de onderstaande tabel:

	Beleids-naam	Focus op	Dekking	Inhoud	Scope	Goed-keurings-niveau
Overkoepelende beleidslijnen	ESG-beleid	Impact-materialiteit & Financiële materialiteit	Financiële inclusie Gegevens-privacy Verantwoorde marketing	Overkoepelend document dat ESG-governance en ambitie samenvat (incl. sociale kwesties die klanten treffen)	Crelan	Raad van Bestuur
	Gegevens-privacys-beleid	Impact-materialiteit & Financiële materialiteit	Gegevens-privacy	Bepaalt de minimale vereisten en verantwoordelijkheden voor de bescherming van persoonsgegevens.	Crelan	Security & Privacy Risk Committee (gedelegeerd door ExCo)
	Beveiligings-beleid	Impact-materialiteit & Financiële materialiteit	Beveiliging (incl. cyber-beveiliging)	Omschrijft het doel en de missie op het gebied van beveiliging, de belangrijkste beveiligingsdoelstellingen, het risicobeheerproces voor beveiliging en definieert het Geïntegreerd Beveiligingsbeheersysteem ('Integrated Security Management System') en de domeinspecifieke beveiligingsbeleidslijnen.	Crelan NV*	Raad van Bestuur
Gerelateerde beleidslijnen	Kredietbeleid	Impact-materialiteit & Financiële materialiteit	Financiële inclusie	Kredietacceptatieregels (incl. criteria voor energie-efficiëntie)	Crelan NV*	Raad van Bestuur
	Integriteits-beleid	Impact-materialiteit & Financiële materialiteit	Financiële inclusie Gegevens-privacy Verantwoorde marketing	Dient als hoeksteen van het engagement voor ethisch gedrag en naleving van wettelijke vereisten.	Crelan	Raad van Bestuur
	Marketing-handvest	Impact-materialiteit & Financiële materialiteit	Verantwoorde marketing	Handvest gericht op agenten en weerspiegelt Crelans marketingrichtlijnen die moeten worden nageleefd.	Crelan NV	Marketing & Communication
	Diverse beveiligings-beleidslijnen	Impact-materialiteit & Financiële materialiteit	Beveiliging	Beleidslijnen die verschillende aspecten van beveiliging behandelen (fysiek, systeem, operationele veerkracht, HR, informatieclassificatie, enz.)	Crelan	Varia

* soortgelijke beleidslijnen bestaan bij Europabank

In de volgende sectie wordt een samenvatting van deze beleidslijnen gegeven waarin wordt benadrukt hoe ze aansluiten bij de geïdentificeerde invloeden, risico's en kansen voor deze onderwerpen.

ESG-beleid

Zoals in voorgaande hoofdstukken ingeleid werd, is het doel van het ESG-beleid om de algehele aanpak van Crelan te schetsen voor het integreren van duurzaamheid in haar strategie en activiteiten.

Het ESG-beleid omvat verschillende toezeggingen en acties met betrekking tot consumenten en eindgebruikers. Met name:

- Crelan wil een brede toegang tot financiële diensten behouden via digitale kanalen en lokale instanties. (*resultaatverbintenis – als bedrijf*)
- Crelan wil de samenleving begeleiden in een rechtvaardige transitie, door ervoor te zorgen dat minder bevoorrechten eerlijke toegang behouden tot bankproducten. (*middelenverbintenis – als kredietverstrekker, als beleggingsadviseur*)
- Crelan vermijdt al te complexe producten en diensten, zorgt ervoor dat de klant het aangeboden product/dienst en de prijs ervan begrijpt en zorgt ervoor dat het product/dienst geschikt is voor de klant. (*resultaatverbintenis – als kredietverstrekker, als beleggingsadviseur*)
- De opzet van het distributienetwerk (onafhankelijke, exclusieve agenten) is gericht op het opbouwen van langdurige relaties met klanten. Dit leidt ertoe dat agenten de tijd nemen om klanten te informeren en hun financiële gezondheid te beheren. (*middelenverbintenis – als bedrijf*)
- Crelan ondersteunt klanten bij hun beleggingsbeslissingen door ESG-factoren hierin te integreren. Crelan informeert klanten over hoe ESG-factoren de waarde van hun beleggingen kunnen beïnvloeden en hoe hun beleggingen ESG-impact creëren. Crelan heeft ook inzicht in de ESG-voorkeuren van klanten en adviseert producten dienovereenkomstig. Crelan selecteert producten met verschillende gradaties van ESG-integratie om alle soorten ESG-voorkeuren van klanten te dekken. (*middelenverbintenis – als kredietverstrekker, beleggingsadviseur)*
- Crelan is waakzaam op het gebied van gegevens- en cyberbeveiliging - inbreuken hierop kunnen ernstige negatieve gevolgen hebben voor klanten, andere derden en Crelan zelf. (*middelenverbintenis – als bedrijf*)

Integriteitsbeleid

Crelan wil een **verantwoordelijke en eerlijke werkgever** zijn en deze toewijding strekt zich uit tot de interactie met **klanten en partners**. Voor Crelan is het behoud van vertrouwen met werknemers, klanten en andere belanghebbenden cruciaal voor het succes op lange termijn.

Het integriteitsbeleid van Crelan vormt de hoeksteen van het streven naar ethisch gedrag en naleving van de wettelijke vereisten. Het benadrukt de bescherming van de belangen van klanten door strikte vereisten en procedures vast te leggen bij de interactie met deze klanten. Het bevat richtlijnen voor medewerkers om naleving van het beleid van Crelan te waarborgen.

Vanuit het perspectief van de consument en eindgebruiker omvat het beleid met name vereisten op het gebied van:

- **Gegevensbescherming**: Crelan is toegewijd aan het handhaven van de hoogste normen in het beschermen van de privacy van klanten. Deze toewijding zorgt ervoor dat de persoonlijke en financiële gegevens van klanten met de grootst mogelijke zorg en vertrouwelijkheid worden behandeld, in overeenstemming met de privacyregelgeving en ter bescherming tegen mogelijke inbreuken of misbruik. Dit streven wordt vertaald in een speciaal privacybeleid voor gegevens met meer gedetailleerde vereisten/ richtlijnen (zie hieronder).
- **Marketing- en reclame-inspanningen**: Crelan zet zich in om duidelijke en nauwkeurige informatie te verstrekken in haar reclame-uitingen en om ongeoorloofde of misleidende communicatie naar klanten te vermijden. Daarnaast benadrukt Crelan bij het aanbieden van beleggingsdiensten het belang van zorgvuldigheid, voorzichtigheid en het verstrekken van de juiste informatie en advies aan klanten. Ook bij het verstrekken van kredieten streeft Crelan naar eerlijkheid, billijkheid, transparantie en professionaliteit. Dit streven wordt met name vertaald in een marketinghandvest voor agenten, terwijl er een overkoepelend (verantwoord) marketingbeleid wordt ontwikkeld (dat in 2025 zal worden uitgerold) om het marketinginitiatief over alle afdelingen heen te structureren (als afspiegeling van de nieuwe Crelan-organisatie).
- **Financiële inclusie:** Crelan is toegewijd aan het creëren van een omgeving die gelijkheid bevordert en discriminatie verbiedt. Deze toewijding strekt zich uit tot zowel de behandeling van klanten als medewerkers. Crelan is standvastig in haar standpunt tegen onethisch gedrag zoals geweld, intimidatie en discriminatie. Crelan verwacht een sterke betrokkenheid van haar management, medewerkers en agenten om dergelijk gedrag te voorkomen en aan te pakken, en zo een inclusieve en respectvolle werkplek voor iedereen

te bevorderen. De inclusieve en respectvolle omgeving voor medewerkers wordt gezien als de basis voor het aanbieden van inclusieve en respectvolle diensten aan klanten. Crelan positioneert zichzelf als een proactieve aanbieder van inclusieve bankdiensten, gericht op brede toegang tot financiële producten en diensten voor alle klanten, aangevuld met gerichte initiatieven voor specifieke groepen en omstandigheden. Het 'nabijheidsmodel' van Crelan speelt hierbij een belangrijke rol, aangezien Crelan (via o.a. haar netwerk van agenten) voor nabijheid (zowel fysiek als in termen van relatie) ten opzichte van haar klanten zorgt.

Gegevensbeschermingsbeleid

Het gegevensbeschermingsbeleid benadrukt het belang van het naleven van de vereisten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), het implementeren van beveiligingsmaatregelen, het uitvoeren van due diligence bij het delen van gegevens met derden en het stimuleren van competentie, training en bewustzijn onder werknemers en andere relevante partijen. Al deze maatregelen zijn bedoeld om het risico op datalekken te minimaliseren en de rechten van betrokkenen te beschermen.

Meer specifiek:

- Het gegevensbeschermingsbeleid bevat verschillende belangrijke vereisten en rationalisaties met betrekking tot de behandeling en verwerking van persoonsgegevens. Het beleid benadrukt het belang van transparantie en het beperken van het verzamelen en verwerken van persoonlijke gegevens tot gespecificeerde en legitieme doeleinden, waarbij verdere verwerking die onverenigbaar is met de genoemde doeleinden wordt vermeden. Bovendien onderstreept het beleid het belang van het naleven van opslagbeperkingen, zodat persoonsgegevens niet langer dan nodig worden bewaard. Deze aanpak is gericht op het verminderen van het risico van ongepast gebruik van persoonlijke gegevens en het beperken van het risico van datalekken door de hoeveelheid verwerkte gegevens te minimaliseren.
- Daarnaast richt het beleid zich op gedegen privacy governance en processen om ervoor te zorgen dat AVG-principes worden toegepast en AVG-verplichtingen worden nageleefd. Crelan zorgt er ook voor dat gegevensbescherming wordt ingebouwd in het ontwerp van nieuwe verwerkingsactiviteiten of wanneer wijzigingen worden doorgevoerd. Deze praktijk is in lijn met het doel om goede gegevensbeschermingspraktijken in de organisatie te verankeren, waardoor het risico op ongepast gebruik van persoonsgegevens wordt beperkt.
- Een andere belangrijke bouwsteen is bewustwording en opleiding. Om bij te dragen aan het voldoen aan de verplichtingen van Crelan, is het essentieel dat medewerkers en agenten over de vereiste competenties beschikken. Daarom zorgt Crelan ervoor dat de juiste opleiding wordt geïmplementeerd en regelmatig wordt opgefrist (voor zowel werknemers als agenten).
- Ten slotte is de noodzaak om passende technische en organisatorische maatregelen te treffen teneinde de integriteit en vertrouwelijkheid van persoonsgegevens te waarborgen eveneens opgenomen in het beleid. Toegang tot persoonsgegevens mag alleen worden verleend aan bevoegd personeel, waarbij veiligheidscontroles worden toegepast om onbevoegde toegang en het delen van informatie te voorkomen. Deze maatregelen zijn essentieel om het risico op datalekken te beperken.

Beveiligingsbeleid

Uit het beveiligingsbeleid blijkt duidelijk de toewijding van Crelan aan de bescherming van haar bedrijfsmiddelen, waaronder personen, bedrijfsactiviteiten, IT en informatiemiddelen. Omdat Crelan een systeembank is die opereert in een complexe en sterk gereguleerde markt, wordt er veel aandacht besteed aan het handhaven van strenge beveiligingsnormen om de persoonlijke en financiële gegevens van haar klanten te beschermen en de continue toegang tot bankdiensten voor deze klanten te garanderen. Om aan deze eisen te voldoen, legt het management van Crelan de nadruk op het opleggen van noodzakelijke verplichtingen aan de instelling, de processen en het personeel, evenals het opzetten van een robuuste 'Security Governance', een geïntegreerd 'Security Management'-systeem en effectieve 'Security Risk Management'-processen. De Chief Security Officer heeft de essentiële vereisten die nodig zijn om de strategie en wettelijke verplichtingen van Crelan te realiseren, nauwgezet gedocumenteerd in een uitgebreide reeks beveiligingsbeleidslijnen, georganiseerd in het 'Security Policy Landscape'.

Het beveiligingsbeleid benadrukt dat Crelan moet zorgen voor de juiste bescherming van zijn bedrijfsmiddelen op een risicogebaseerde en kosteneffectieve manier op basis van hun kriticiteit, waarbij relevante interne en externe regelgeving en sectorale normen worden geïntegreerd. Dit onderstreept de inzet van Crelan om beveiligingsmaatregelen te nemen die zijn afgestemd op zowel regelgeving als sectorale normen om haar bedrijfsmiddelen te beschermen en de operationele veiligheid te waarborgen. Door de nadruk te leggen op een risicogebaseerde en kosteneffectieve aanpak onderstreept het beveiligingsbeleid de toewijding van Crelan om beveiligingsmaatregelen af te stemmen op het risiconiveau en de kriticiteit van de bedrijfsmiddelen en tegelijkertijd de regelgeving en industrienormen te handhaven. Deze aanpak is van vitaal belang om ervoor te zorgen dat beveiligingsmaatregelen in verhouding staan tot de potentiële risico's en dat middelen efficiënt worden ingezet voor maximale effectiviteit en bescherming.

Security Policy Landscape

Security Policy

Security Risk Management Policy

Security Principles

Organisatie

- Operationele veerkracht — Operational Resilience Policy
- Toegangscontrole — Identity & Access Management Policy
- Beveiliging van activa — Asset Management Security Policy
- Compliance — Compliance Security Policy
- Relaties met derden — Third Party Security Policy

Fysiek

- Fysieke en milieubeveiliging — Physical Security Policy

Technisch

- Informatiebeveiliging en incidenten — IS Event Management Policy
- Verbindingsbeveiliging — Logging Policy
- Acquisitie, ontwikkeling en onderhoud van systemen — System acquisition, development and maintenance Policy
- Netwerkbeveiliging — System and Network Security Policy
- Cryptografie — Cryptography Policy

Personen

- Beveiliging van personeelszaken — Human Resources Security Policy

Processen om in overleg te treden met consumenten en eindgebruikers over effecten

Crelan heeft verschillende mechanismen ingesteld om de standpunten van deze klanten vast te leggen en het uiten van hun zorgen te vergemakkelijken, en is direct of indirect (o.a. via het netwerk van agenten) met hen in gesprek gegaan. Er bestaan zowel proactieve als reactieve mechanismen die ervoor zorgen dat Crelan de feedback van klanten adequaat opvangt. Deze mechanismen zijn gericht op alle klanten, inclusief klanten die als kwetsbaarder zijn aangemerkt (zie Strategie en bestuur).

De feedback die via de verschillende kanalen van klanten wordt ontvangen, helpt bij het bepalen (of verfijnen) van de strategie van Crelan en bij het vaststellen van de te nemen acties. De acties die worden ondernomen naar aanleiding van deze feedback kunnen proactief zijn (d.w.z. feedback van klanten wordt meegenomen bij het definiëren van nieuwe strategieën, het opzetten van nieuwe producten), of reactief (d.w.z. feedback van klanten naar aanleiding van klachten wordt geëscaleerd volgens vastgestelde escalatieprocedures per onderwerp).

Deze verschillende betrokkenheidsmechanismen komen voor in verschillende stappen van de relatie met de klant, aangezien er mechanismen bestaan bij het onboarden van de klant, tijdens de bestaande relatie met de klant en aan het einde van de relatie met de klant. Elk mechanisme heeft een eigen frequentie, afhankelijk van de specifieke behoeften (van ad-hocklachten tot halfjaarlijkse onderzoeken).

De volgende tabel geeft een overzicht van de verschillende mechanismen die worden gebruikt om de mening van klanten te verzamelen:

Type mechanisme	Mechanisme	Beschrijving
Kanalen voor klanten om hun zorgen te uiten	**Toegang tot agenten met expertise op dit gebied**	Het primaire contactpunt voor klanten is de agent die de AVG-opleiding heeft gevolgd en instructies heeft gekregen over hoe om te gaan met privacy-gerelateerde verzoeken. Waar nodig, of in geval van vragen, kunnen agenten contact opnemen met Data Privacy Office .
	Klacht indienen	Klanten kunnen een klacht indienen via de openbare website www.crelan.be, via het onderdeel 'contact/ klachten'. De klachtendienst neemt contact op met Data Privacy Office als de klacht privacy-gerelateerd is.
	Toegang tot ‘privacy hotline’	Klanten kunnen contact opnemen met www.privacy@crelan.be als ze vragen, zorgen of klachten hebben of als ze hun AVG-rechten willen uitoefenen. De klanten worden hiervan in kennis gesteld in de bovengenoemde privacyverklaringen.
Informatie gericht op klanten	**Informatie over het gebruik van persoons-gegevens**	Klanten ontvangen een privacyverklaring bij onboarding, en bij elke latere gebeurtenis waarbij Crelan meer persoonsgegevens verzamelt of persoonsgegevens verwerkt voor nieuwe doeleinden. Deze privacyverklaringen verwijzen ook naar de volledige versie van de Crelan privacyverklaring die een uitgebreid overzicht geeft van de verwerking van persoonsgegevens bij Crelan, beschikbaar op de openbare website www.crelan.be, via het gedeelte 'directe links/privacy'.

Enquête	**Enquêtes gericht op klanten die Crelan verlaten**	Crelan houdt enquêtes onder klanten en cliënten die Crelan onlangs hebben verlaten. Er zijn geen specifieke privacy vragen in de enquête, maar privacygerelateerde feedback kan worden doorgegeven aan DPOffice.
	Customer Care voor digitaal	Servicedesk die toegankelijk is voor klanten voor vragen of zorgen over digitale zaken. De klachten van klanten worden gedurende een bepaalde periode opgeslagen, zodat Crelan deze zorgen kan onderzoeken en adequate antwoorden kan formuleren om de impact op klanten te verbeteren. Er is een coachingsprogramma opgezet voor medewerkers van de afdeling klantenservice om ervoor te zorgen dat ze de verzoeken/vragen van klanten beter kunnen afhandelen. Klanten met verzoeken die niet door de dienst kunnen worden behandeld, worden doorverwezen naar agenten.
	Customer Excellence	Er zijn verschillende initiatieven om de tevredenheid van klanten te meten en trends in het sentiment van klanten ten opzichte van Crelan te identificeren. Deze initiatieven omvatten bijvoorbeeld het monitoren van de algemene 'Net Promoter Score' (NPS) en de drijvende krachten daarachter. Verder worden het imago op de retailmarkt (bijv. via sociale media) en de intentie om te kopen eveneens opgevolgd als indicaties voor datzelfde sentiment. En er worden periodiek ad-hoc onderzoeken verricht om dieper in te gaan op dit alles voor specifieke thema's.

De feedback die wordt verzameld uit deze uitwisselingen met klanten (zowel reactief als proactief) wordt gedeeld met de klanten en gebruikt om hun strategie en routekaart te bepalen. Meer specifiek:

- Kwartaalrapporten met klachten van klanten worden gedeeld met verschillende belanghebbenden (bijv. commercieel personeel, Directiecomité, Compliance);
- Customer Care voor digitaal staat in relatie met de segmenten Operations & Commercial om ervoor te zorgen dat deze klantinzichten adequaat worden overgedragen (en waar nodig processen te verbeteren);
- Er werden verschillende 'Agents Advisory Boards' opgericht met agenten om informatie uit te wisselen, waaronder kwesties die door klanten naar voren zijn gebracht en waaraan moet worden gewerkt;
- Klantonderzoeken worden gedeeld met de segmenten die betrokken zijn bij het onderzoek, voor integratie in hun strategie en routekaart.

De verantwoordelijkheid voor de dialoog met belanghebbenden ligt bij de verschillende functies die verantwoordelijk zijn voor de interactie met de klant, namelijk:

- De 'Customer Journeys', die binnen elke functie zitten en gericht zijn op het definiëren van de marketingaanpak voor elk klantsegment (en acties met betrekking tot de implementatie van deze aanpak). De algemene afstemming van marketingbenaderingen over alle functies heen wordt gecoördineerd door de afdeling Communicatie & Marketing, in fine ressorterend onder de verantwoordelijkheid van de CCO.
- De Data Privacy Office (en hun eerstelijns vertegenwoordigers), belast met het centraliseren van de klachten van klanten en het definiëren van een adequaat antwoord in geval van incidenten, uiteindelijk rapporterend aan de Chief Risk Officer (CRO) en het Security & Privacy Risk Committee (gedelegeerd orgaan van het Directiecomité).
- De beveiligingsafdeling voor beveiligingskwesties (uiteindelijk rapporterend aan de CRO) en het Security & Privacy Risk Committee (gedelegeerd orgaan van het Directiecomité).
- Tot slot wordt het ESG Office (dat uiteindelijk rapporteert aan de Chief Cooperative Bank en CEO) op de hoogte gehouden (en geraadpleegd) om te controleren of de acties die worden ondernomen ten aanzien van klanten in lijn zijn met de algemene ESG-strategie.

Kanalen voor klanten om hun zorgen te uiten

Zoals uit het bovenstaande blijkt, heeft Crelan voornamelijk positieve effecten (of risico's) geïdentificeerd die verband houden met hun klanten. Deze identificatie is het gevolg van het feit dat Crelan een robuust proces heeft om vroegtijdig zorgen van klanten te identificeren, waardoor klanten hun zorgen kunnen uiten die vroegtijdig kunnen worden geëscaleerd (zie vorige sectie).

Om ervoor te zorgen dat klanten op dit escalatieproces kunnen vertrouwen (en beschermd kunnen worden wanneer een dergelijke escalatie plaatsvindt), heeft Crelan een reeks beleidsregels en mechanismen ontwikkeld om klachten van klanten te beschermen, zoals beschreven in sectie C.1 - ESRS G1 Bedrijfsvoering.

De kanalen voor het escaleren van zorgen zijn gemakkelijk toegankelijk op een speciale locatie op de website van Crelan, waardoor de toegang tot deze kanalen wordt ondersteund. De kanalen zijn op verschillende manieren toegankelijk (digitaal, telefonisch, fysiek via agenten) om ervoor te zorgen dat alle klanten het kanaal kunnen vinden dat het beste bij hun behoeften past. Klanten worden regelmatig herinnerd aan het bestaan van deze kanalen (bijvoorbeeld in de nieuwsbrief die wordt verstuurd). Alle kanalen zijn specifiek voor Crelan, en zakelijke partners (met name agenten voor de relatie met klanten) ondersteunen het gebruik van deze kanalen (aangezien agenten het eerste contactpunt voor klanten vormen en hen daarom kunnen doorverwijzen naar het meest geschikte kanaal). Bovendien worden klanten gestimuleerd om hun problemen via de website of agenten te escaleren, wat wordt versterkt door het nabijheidsmodel van Crelan.

De feedback van klanten wordt op verschillende niveaus gebruikt en opgevolgd:

- De uitkomst van de jaarlijkse enquête wordt gebruikt om de strategie te herzien, specifieke acties te identificeren die nodig zijn per type klant
- De klachten worden individueel beoordeeld en indien nodig geëscaleerd.

De klachten met betrekking tot gegevensbescherming volgen een specifiek mechanisme dat wordt voorgeschreven door AVG (art. 12-23, 33-34). Data Privacy Office beheert alle gegevensbeschermings-gerelateerde zorgen, vragen, incidenten, inbreuken en andere. Klachten worden behandeld door de klachtendienst in overeenstemming met hun procedure. Data Privacy Office levert input als een klacht betrekking heeft op gegevensbescherming. In sommige gevallen kunnen zorgen of klachten wijzen op een verbeteringspotentieel in bepaalde processen binnen Crelan. Er kunnen verschillende acties worden ondernomen:

- Het probleem aanpakken
- Een risico creëren (dat behandeld dient te worden in overeenstemming met de 'Risk Management Governance'-processen)
- Verbeteracties plannen

Deze monitoring (en opvolging) stelt Crelan ook in staat om te controleren of klanten daadwerkelijk toegang hebben tot deze kanalen en er gebruik van maken.

Processen en acties met betrekking tot effecten en risico's voor klanten

Het beleid dat in het vorige hoofdstuk is gedefinieerd, wordt geoperationaliseerd door een reeks acties en processen die zijn afgestemd op elk van de subthema's die van invloed zijn op klanten en die beschreven zijn in deze sectie. Deze acties zijn bedoeld om de specifieke subonderwerpen die als materieel waren geïdentificeerd en de bijbehorende IRO's aan te pakken. Alles bij elkaar dragen deze acties bij tot het leveren van positieve effecten voor klanten en/of het beperken van de (negatieve) effecten die gegenereerd zouden kunnen worden als gevolg van de activiteiten van Crelan. Meer specifiek dragen deze acties ertoe bij dat de privacy van de klanten wordt gerespecteerd, dat de diensten van Crelan toegankelijk en robuust blijven voor externe bedreigingen, dat deze diensten inclusief zijn en dat klanten transparante informatie krijgen.

Acties met betrekking tot gegevens-bescherming

Het Privacy Governance Charter beschrijft de rollen van de drie verdedigingslinies met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens. In deze context beschrijft het ook de verantwoordelijkheden van de belangrijkste eerstelijns bedrijfsdomeinen, die belangrijke belanghebbenden zijn en bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de maturiteit inzake gegevensbescherming van Crelan.

Om ervoor te zorgen dat er voldoende eigenaarschap en verantwoordelijkheden voor dit onderwerp worden gedefinieerd, heeft Crelan een functionaris voor gegevensbescherming ('Data Protection Officer', DPO) aangesteld als onderdeel van het Data Privacy Office. De DPO rapporteert over de status van Data Privacy binnen de organisatie aan het Security and Privacy Risk Committee, een officieel gedelegeerd orgaan van het Directiecomité, aan de CRO en aan het Directiecomité.

Crelan voert jaarlijks een zelfevaluatie uit om het niveau van AVG-compliance te bepalen en verbeteringsbehoeften te identificeren en op te volgen. Op basis van deze informatie wordt een meerjarenplan inzake gegevensbescherming opgesteld.

Privacyrisico's worden gerapporteerd en opgevolgd in overeenstemming met de operationele risicomethodologie van Crelan, die dient om de efficiëntie van het raamwerk (en verbeteringen) te evalueren.

Dit raamwerk helpt bij het beperken van het risico van ongepast gebruik van persoonlijke gegevens en het risico dat een datalek zich voordoet en negatieve gevolgen heeft voor Crelan of haar klanten.

Voorts zijn er verschillende middelen beschikbaar voor de opvolging van gegevensbeschermingkwesties in de verschillende bedrijfsonderdelen.

Acties met betrekking tot cyberbeveiliging

Crelan heeft zich toegelegd op een robuust risicobeheer voor cyberbeveiliging door de ISO 27001-norm te adopteren (en aan te passen), een internationale standaard voor informatiebeveiligingsbeheer. Deze norm begeleidt organisaties bij het beheren en beperken van beveiligingsrisico's (inclusief informatiebeveiliging) binnen een gestructureerd kader. Crelan gebruikt de ISO 27001-norm als basis voor haar beveiligingsbeheersysteem, dat is ontworpen om te zorgen voor de systematische aanpak van dergelijke risico's, waaruit blijkt dat Crelan zich inzet voor de bescherming van zijn gegevens en processen.

De maatregelen van Crelan op het gebied van cyberbeveiliging gaan verder dan de basisvereisten van de ISO 27001-norm en omvatten een breder scala aan potentiële beveiligingsrisico's. De cyberbeveiligingsstrategie van Crelan richt zich meer op menselijke en fysieke beveiligingselementen en verbreedt de reikwijdte van de bescherming tot meer dan alleen informatiesystemen. Deze geïntegreerde aanpak stelt Crelan in staat een breed scala aan kwetsbaarheden aan te pakken en meer holistisch te anticiperen op beveiligingsuitdagingen.

Om de beveiliging nog verder te verbeteren, integreert Crelan aanvullende wet- en regelgeving in haar beheersysteem en stemt haar werkwijze af op de specifieke eisen van de financiële sector. Door zich aan te passen aan toepasselijke wetten zoals de Digital Operational Resilience Act (DORA), zorgt Crelan ervoor dat haar cyberbeveiligingsstrategie niet alleen robuust is, maar ook voldoet aan sectorspecifieke wetgeving. Deze naleving is van vitaal belang, aangezien er in de financiële sector strenge wettelijke eisen gelden met betrekking tot cyberweerbaarheid en gegevensbescherming.

Op operationeel niveau heeft Crelan haar verdediging tegen cyberbeveiliging gestructureerd door middel van een goed gedefinieerd verdedigingsmodel met drie verdedigingslinies. Dit model omvat meerdere teams die toezicht houden op 15 verschillende domeinen, variërend van Identity & Access Management tot

Secure Software Delivery. Deze teams zijn belast met risicobeoordeling, voortdurende controle en de implementatie van beveiligingsmaatregelen. In overeenstemming met de richtlijnen van de Europese Bankautoriteit (EBA) stelt deze gestructureerde aanpak Crelan in staat om cyberbeveiligingsrisico's te identificeren, te rapporteren en effectief aan te pakken, waardoor de instelling en haar klanten worden beschermd tegen potentiële cyberbedreigingen.

Dit raamwerk helpt bij het verminderen van het risico op beveiligingsincidenten en beschermt klanten zo tegen de negatieve gevolgen die dergelijke incidenten met zich mee kunnen brengen. Tot slot zijn er verschillende middelen beschikbaar voor de opvolging van beveiligingskwesties in de verschillende bedrijfsonderdelen.

Acties met betrekking tot verantwoorde marketing

Binnen Crelan coördineert de afdeling Marketing & Communications de marketingcampagnes end-to-end in samenwerking met de verschillende afdelingen die verantwoordelijk zijn voor marketingacties en go-to-market met klanten ('Go to Market'- /'Customer Journey'-functies elke afdeling), met als doel dat er een gemeenschappelijke aanpak wordt gevolgd en ontwikkeld. De definitie van een adequate marketingstrategie (en -aanpak) voor elk doelsegment valt onder de verantwoordelijkheid van de Customer Journey binnen elke afdeling Credits, Daily & Digital Banking, Savings & Investments en het Cooperative Bank Office). Crelan heeft multidisciplinaire marketingteams geïntroduceerd, waardoor individuen kunnen samenwerken om projecten uit te voeren en afstemming tussen initiatieven te garanderen, terwijl marketingcommunicatie op maat mogelijk is voor elk klantsegment of product van Crelan.

In de loop van 2024 vonden een aantal gerichte initiatieven plaats, zoals:

- Savings & Investments: diverse initiatieven gericht op verschillende klantgroepen met een beschrijving van de beleggingsmogelijkheden, evenals het geven van basisopleidingen aan klanten die behoefte hebben aan bewustwording over beleggingsmogelijkheden;
- Credits: verschillende campagnes om de door Crelan voorgestelde kredieten te promoten, met bijzondere aandacht voor nieuwe soorten kredieten die aan klanten worden aangeboden (bijv. renovatiekredieten, fietsleningen) of klantgroepen (bijv. zakelijke en particuliere klanten). Er werden ook bewustmakings- of opleidingssessies georganiseerd voor agenten en klanten;
- Daily & Digital Banking: er vonden campagnes plaats voor verschillende categorieën klanten, met als doel de boodschap (en het aanbod) af te stemmen op deze klanten (bijv. per leeftijdscategorie)
- Cooperative Banking: een speciale communicatie was gericht op het verstrekken van transparante informatie over voordelen en initiatieven voor coöperaties.

Tijdens deze communicatie- en marketingcampagnes heeft Crelan ervoor gezorgd dat de ondernomen acties op het gebied van duurzaamheid (en de ontwikkelde producten) voldoende werden gepromoot, zodat klanten voldoende geïnformeerd werden over deze producten en weloverwogen beslissingen konden nemen over de keuze van deze producten. Daarnaast heeft Crelan ervoor gezorgd een adequate combinatie van marketingkanalen te gebruiken (mix van nieuwsbrief, evenementen op locatie) die het beste past bij de behoeften van de klant, met de ambitie om transparant te zijn. Tot slot is er, zoals eerder beschreven, een marketinghandvest opgesteld voor agenten met als doel dat de marketingprincipes van Crelan adequaat worden vertaald aan het einde van de waardeketen, in de interacties van agenten met klanten.

Om ervoor te zorgen dat de marketinginitiatieven de toepassingsregels volgen, worden er controles uitgevoerd op zowel eerste- als tweedelijnsniveau. Binnen de eerste lijn zijn deze controles de verantwoordelijkheid van Go To Market en de 'Marketing & Communication'-teams. Het doel van deze controles is ervoor te zorgen dat Crelan zich houdt aan de regelgeving voor alle producten die ze aanbiedt aan haar klanten, waaronder betalingen, consumentenkredieten (bijv. Richtlijn Consumentenkrediet) en beleggingsproducten (bijv. MIFID, SFDR). Voor specifieke kwesties is er overleg met de juridische afdeling. In 2024 werden er processen ingevoerd om advies te vragen aan het ESG Office over specifieke ESG-aangelegenheden (met als doel een passende boodschap af te geven aan klanten).

Door te voldoen aan deze voorschriften en door een evenwichtige marketingcommunicatie te hebben die intern door verschillende afdelingen wordt beoordeeld, ondersteunt Crelan transparante en op maat gemaakte marketingpraktijken die ten goede komen aan klanten en zo het creëren van positieve effecten voor klanten ondersteunen.

Crelan toont haar betrokkenheid bij (verantwoorde) marketingpraktijken en is van plan om haar gezamenlijke aanpak verder te verbeteren door in 2025 gezamenlijk een (verantwoordelijke) marketingbeleid te ontwikkelen (inclusief formalisering van rollen en verantwoordelijkheden op dat gebied). Dit aankomende beleid zal de toewijding van de organisatie om marketinginitiatieven op een verantwoorde en ethische manier uit te voeren stevig vastleggen, met bijzondere nadruk op transparantie in verslaglegging en in lijn met de kernwaarden waar Crelan voor staat.

Acties met betrekking tot financiële inclusie

Voor Crelan omvat financiële inclusie toegang tot bankdiensten, financiële producten (kredieten en beleggingen) en het verstrekken van de juiste informatie over deze producten (inclusief het volgen van opleidingen indien relevant) - om ervoor te zorgen dat klanten toegang kunnen krijgen tot de juiste diensten, afhankelijk van hun behoeften. Hierdoor kan Crelan zowel positieve effecten genereren voor haar klanten als kansen creëren dankzij de positionering van Europabank om een specifiek zakelijk segment aan te spreken (en zo de marktbasis voor Crelan als groep te vergroten).

Er zijn verschillende acties gestart om deze strategie/visie te operationaliseren. De meeste acties zijn van toepassing op alle klanten van Crelan, maar ze hebben de meeste impact op klanten die 'risico lopen' op financiële uitsluiting. Deze acties hebben een positief effect op klanten, omdat ze ertoe bijdragen dat alle klanten toegang kunnen krijgen tot de bancaire diensten/producten die aan hun behoeften voldoen.

Actie	Beschrijving
Nabijheid tot klanten	Via haar grote netwerk van agenten onderscheidt Crelan zich op de markt door dicht bij haar klanten te staan, toegang te hebben tot agentschappen in zowel stedelijke als landelijke gebieden en te vertrouwen op agenten die langdurige relaties met deze klanten hebben opgebouwd. Dit netwerk is vooral belangrijk voor mensen met een lagere digitale connectiviteit, die toegang hebben tot de diensten en producten van Crelan in hun lokale agentschappen.
Basisbankdiensten	Door bankrekeningen zonder kosten aan te bieden in overeenstemming met de wettelijke bepalingen, zorgt Crelan ervoor dat zelfs de meest fundamentele bankdiensten beschikbaar zijn voor alle klanten, zodat financiële inclusie niet slechts een term is maar een in de praktijk gebrachte realiteit.
Producten op maat voor klanten in de verschillende fasen van hun leven (en bij veranderingen in hun leven)	Door de financiële uitdagingen te erkennen van klanten die veranderingen in hun leven meemaken (bijv. eerste baan, kinderen, samenwonen) en door het productaanbod aan te passen aan deze veranderingen (bijv. flexibele leencriteria met langere looptijden), stelt Crelan getroffen klanten in staat om betrokken te blijven en belemmeringen voor financiële toegang weg te nemen.
Lage instap voor beleggingsproducten	Door beleggingsproducten tegen een lage instap aan te bieden, biedt Crelan de mogelijkheid aan een breed scala van klanten om toegang te krijgen tot beleggingen, inclusief klanten met een beperkt beschikbaar kapitaal. Crelan werkt ook aan producten, zoals de nieuwe spaarrekening, om ervoor te zorgen dat mensen die niet kunnen beleggen toch rendement uit hun spaargeld kunnen halen.
Flexibele acceptatiecriteria bij Europabank	De kern van het bedrijfsmodel van Europabank is het bieden van toegang tot financiële producten (inclusief kredieten) aan economische actoren die in financiële problemen verkeren of actief zijn in meer volatiele sectoren. Europabank onderscheidt zich niet noodzakelijkerwijs door het soort producten dat wordt aangeboden, maar wel door de acceptatiecriteria waarmee deze groepen klanten (die het risico lopen op financiële uitsluiting) toegang krijgen tot deze diensten. Naast het aanbieden van deze diensten zet Europabank zich in om voor elke klant de juiste oplossing te vinden (waarbij een afweging wordt gemaakt tussen de behoefte aan financiering en de bijbehorende risicopremie/kosten voor de lening), en om deze klanten te helpen bij het stabiliseren van hun financiële situatie. Deze aanpak stelt Crelan/Europabank in staat om een specifieke positionering in de markt te hebben, waardoor het klantenbestand wordt uitgebreid en kansen worden gegenereerd.

Crelan beoordeelt periodiek de effectiviteit van de genomen maatregelen en de noodzaak om nieuwe maatregelen te ontwikkelen. Deze aanpak kwam met name naar voren in de snelle reactie van Crelan op crises/incidenten die van invloed zijn op haar klanten, en het vermogen van Crelan om op maat gemaakte ondersteuning/diensten te bieden aan de klanten tijdens deze gebeurtenissen. Voorbeelden van de maatregelen die Crelan heeft genomen, zijn de specifieke steunmaatregelen zoals de eenmalige kapitaalopschorting van lopende leningen tijdens de overstromingen in Wallonië, de steun aan landbouwklanten tijdens de blauwtongziekte, de steun aan landbouwklanten tijdens de droogte in België.

De visie en acties van Crelan op het gebied van financiële inclusie zijn nauw verbonden met haar coöperatieve wortels, die worden beschreven in hoofdstuk *B.3 - Entiteitspecifiek onderwerp*: Coöperatief bankieren.

Zowel op het niveau van de hoofdkantoren als van de agentschappen (incl. > 2.600 onafhankelijke agenten in de agentschappen van Crelan nv) worden verschillende middelen ingezet om aan deze thema's te werken. Aangezien dit onderwerp wordt behandeld als onderdeel van een meer holistische benadering van klanten, kunnen deze middelen niet precies worden geschat.

4. Maatstaven en doelstellingen

Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen

Crelan monitort de onderwerpen die in deze sectie worden beschreven aan de hand van een aantal maatstaven. De volgende maatstaven zijn bijvoorbeeld van kracht en werden gedefinieerd om ervoor te zorgen dat de risico's van deze onderwerpen adequaat werden beheerd:

- Op het gebied van gegevensbescherming controleert Crelan het aantal opleidings- en bewustmakingsinitiatieven voor werknemers en agenten (met een doelstelling van ten minste 5). De maatstaf was 'groen' in 2024, wat betekent dat de doelstelling werd gehaald;
- Op het gebied van cyberbeveiliging bewaakt Crelan het percentage van de tijd dat de diensten van Crelan niet beschikbaar waren vanwege een cyberaanval (met een doelstelling van 0%). De maatstaf was gelijk aan 0% in 2024;
- Op het gebied van financiële inclusie is een belangrijk element dat door Crelan wordt gemonitord de nabijheid ten opzichte van klanten. Deze nabijheid wordt gecontroleerd aan de hand van verschillende kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, zoals het grote netwerk van agentschappen in België of het aantal middelen dat klanten bedient in deze agentschappen (meer dan 4 per agentschap).
- Tot slot worden verantwoorde marketinginitiatieven opgevolgd via een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, waaronder een opvolging van klachten van klanten of specifieke maatstaven zoals de wachttijd voor het verkrijgen van afspraken.

De doelstellingen voor gegevensbescherming en cyberbeveiliging weerspiegelen het oordeel van het 'Security & Privacy'-team over het niveau van controle dat nodig is om de bijbehorende risico's te beperken. Het is niet rechtstreeks gekoppeld aan een engagement ten opzichte van klanten (maar vormt eerder een meer holistische kijk op de zaken, met inbegrip van potentiële gevolgen of risico's voor klanten).

B.3

Entiteitspecifiek onderwerp: Coöperatief bankieren

1. Doelstellingen

Crelan nv en de erkende coöperatieve vennootschap, CrelanCo, zijn nauw verbonden via een federatie van kredietinstellingen, erkend door de Belgische bankwetgeving, met Crelan NV als centrale instelling. Deze eenheid, die deel uitmaakt van hun globale strategie, wordt gekenmerkt door een sterk gevoel van verbondenheid en wederzijdse steun, wat hun gezamenlijke inspanningen en gedeelde verwezenlijkingen binnen de coöperatieve structuur weerspiegelt.

De materialiteit van het onderwerp 'Coöperatief bankieren' voor Crelan, als een 'entiteitsgebonden onderwerp', houdt rechtstreeks verband met het feit dat het coöperatieve model ingebakken zit in het DNA van het bedrijf. Dit model beïnvloedt talloze beslissingen en gevolgen binnen de organisatie en onderstreept de toewijding van Crelan aan haar coöperatieve identiteit. Crelan levert aanzienlijke inspanningen om de ecologische en sociale duurzaamheid te versterken, die geworteld is in haar coöperatieve structuur, strategische aanpak en lokale activiteiten. Als volledig Belgische entiteit zet Crelan volop in op de ernactiviteiten van het bankieren en op het gebruik van fondsen van klanten ter ondersteuning van lokale leningen (geen of zeer beperkte buitenlandse activiteiten). Als coöperatieve bank is Crelan niet beursgenoteerd en streeft ze naar gestage groei, soliditeit en veiligheid. Winsten worden geherinvesteerd in Crelan, haar coöperatieve aandeelhouders en werknemers, wat een langetermijnbenadering van besluitvorming weerspiegelt en prioriteit geeft aan lokale belangen.

Deze toewijding aan een coöperatief bankmodel wordt weerspiegeld in het engagement van Crelan voor maatschappelijke verantwoordelijkheid en duurzame gemeenschapsontwikkeling. Deze benadering is samengevat in een reeks kernprincipes die zijn opgenomen in het ESG-beleid en die zijn ontworpen om samenwerking te bevorderen en het grotere goed te ondersteunen.

Centraal in dit model staat het principe van vrijwillig en open lidmaatschap, waardoor individuele klanten aandeelhouder kunnen worden van CrelanCo, waardoor de impact van de coöperatie op de samenleving wordt versterkt. Democratisch ledenzeggenschap is een ander belangrijk aspect, waardoor coöperatieve aandeelhouders actief kunnen deelnemen aan besluitvormings- en bestuursprocessen. Bovendien legt het coöperatieve bankmodel van Crelan de nadruk op duurzame winstverdeling, financiële veerkracht en steun aan de gemeenschap. De autonomie en onafhankelijkheid van CrelanCo, dat volledig in handen is van coöperatieve aandeelhouders, maakt strategische beslissingen mogelijk die prioriteit geven aan lokale behoeften en gemeenschapsbelangen.

Crelan legt ook sterk de nadruk op educatie, opleiding en informatieverspreiding om een coöperatieve mentaliteit te bevorderen onder haar belanghebbenden. Crelan zet zich in voor het bevorderen van een coöperatieve cultuur binnen de gehele organisatie en zorgt ervoor dat de coöperatieve waarden de leidraad vormen voor het handelen van alle medewerkers.

Daarnaast stimuleert Crelan actief samenwerkings-relaties met andere coöperaties en gemeenschappen om coöperatief ondernemerschap en betrokkenheid bij de gemeenschap te ondersteunen.

In dit hoofdstuk worden de IRO'S ('Impacts, Risks and Opportunities', IRO's) van het coöperatieve bedrijfsmodel van Crelan beschreven. Deze sectie is als volgt opgebouwd:

- Eerst worden de strategie en het bestuur van de coöperatieve bankactiviteiten beschreven;
- Vervolgens worden de geïdentificeerde belangrijke IRO's met betrekking tot coöperatief bankieren gepresenteerd, samen met het beleid, de processen en de acties die zijn ondernomen om deze IRO's te beheersen;
- Tot slot worden de maatstaven en doelstellingen beschreven die worden gebruikt om deze IRO's te monitoren.

2. Strategie en bestuur

Bestaande governance op het vlak van coöperatief bankieren

Crelan geeft blijk van een sterk engagement voor sociale betrokkenheid en steun aan de gemeenschap, en voor het ondersteunen van economische ontwikkeling op een verantwoorde manier. Door te pleiten voor zaken die lokale gemeenschappen verbeteren en versterken, ondersteunt Crelan actief een reeks gemeenschapsinitiatieven die in lijn zijn met haar coöperatieve principes. Deze toegewijde sociale betrokkenheid onderstreept de proactieve benadering van Crelan om een positieve impact te hebben en solidariteit te bevorderen binnen de gemeenschappen die het bedrijf bedient.

In 2023 heeft Crelan haar coöperatieve focus verder verstevigd door de oprichting van een nieuwe afdeling gericht op Cooperator & People Engagement en ESG, geleid door een Chief Cooperative Bank Officer die rechtstreeks rapporteert aan de CEO. Deze organisatie weerspiegelt en ondersteunt de strategie van Crelan, door coöperatieve betrokkenheid in de praktijk te brengen en de behoeften van de lokale en toekomstige gemeenschappen te dienen. Op 31 december 2024 telde CrelanCo 296.751 coöperatieve aandeelhouders. De coöperatieve betrokkenheid van Crelan bij haar coöperatieve aandeelhouders vertaalt zich in 3 strategische aandachtsgebieden: een specifieke waardepropositie voor coöperanten, ledenbetrokkenheid en -participatie, en een betrokkenheid bij de gemeenschap en onderwijs.

Geïdentificeerde materiële IRO'S

Het proces voor het identificeren en beoordelen van materiële IRO'S wordt beschreven in *Algemene toelichtingen – ESRS 2*. Op basis van dit proces heeft Crelan de volgende materiële risico's met betrekking tot coöperatief bankieren geïdentificeerd:

Sub-thema	Waardeketen (WK) / Eigen activiteiten (EA)	Type IRO	IRO beschrijving
Coöperatieve bank	EA / WK	Positieve effecten	Positief effect van het coöperatieve DNA van Crelan om van betekenis te zijn voor de samenleving, door lokaal te handelen en door dicht bij haar klanten en de gemeenschap te staan via haar nabijheidsstrategie, via sponsoring, via ondersteuning van onderwijs en via de CrelanCo Foundation.
	EA / WK	Kansen	Kansen om de coöperative te versterken door de ledenparticipatie te vergroten via de algemene ledenvergadering, comités en peilingen van de CrelanCo Foundation en door de betrokkenheid van leden te vergroten via CrelanCo Connect en een verbindende coöperatieve communicatie.
	EA / WK	Kansen	Kansen voor Crelan om coöperanten aan te trekken en te binden door voordelen te delen met coöperanten en door een sterke waardepropositie die hen extra diensten, voordelige producten en extra voordelen biedt.

Het beleid, de acties en de maatstaven met betrekking tot deze geïdentificeerde IRO's worden beschreven in de volgende hoofdstukken.

3. Beheer van IRO'S

Beleid met betrekking tot coöperatief bankieren

Crelan heeft een aantal beleidslijnen en initiatieven opgesteld die gericht zijn op het formaliseren van de positieve invloed die ze heeft binnen de lokale gemeenschap en naar coöperanten toe, terwijl er actief gezocht wordt naar nieuwe mogelijkheden die aansluiten bij haar kernwaarden. De volgende tabel geeft een overzicht van de beleidslijnen die verband houden met coöperatief bankieren:

	Beleids-naam	Focus op	Dekking	Inhoud	Scope	Goed-keurings-niveau
Over-koepelend beleid	ESG-beleid	Impact-materialiteit	Coöperatieve bank	Schetst Crelans algemene aanpak om duurzaamheid te integreren in zijn strategie en activiteiten	Crelan	Raad van Bestuur
Gerelateerd beleid	Status van het Coöperatief Bankkantoor	Impact-materialiteit	Coöperatieve bank	Structuur, samenstelling en verantwoordelijkheden van het Coöperatief Bankkantoor	Crelan	Directie-comité
Statuten	Statuten van CrelanCo	Impact-materialiteit	Coöperatieve bank	Bevat interne regels en afspraken van de rechtspersoon CrelanCo	CrelanCo	Raad van Bestuur
	Statuten van Crelan	Impact-materialiteit	Coöperatieve bank	Bevat interne regels en afspraken van de rechtspersoon Crelan	Crelan NV	Raad van Bestuur
CrelanCo-initiatief	CrelanCo Foundation	Impact-materialiteit	Coöperatieve bank	CrelanCo Foundation is een initiatief dat de activiteiten van de bank bundelt die verband houden met sociale betrokkenheid en liefdadigheidsdoelen. Het is de manier waarop de bank de coöperatieve principes van betrokkenheid bij de gemeenschap en educatie in de praktijk brengt en sluit aan bij Crelans ambitie om sociale verantwoordelijkheid en de ontwikkeling van lokale gemeenschappen te bevorderen. Via CrelanCo Foundation wordt financiële steun verleend aan verenigingen, liefdadigheidsorganisaties en lokale projecten met een sociale impact. Door haar coöperatieve aandeelhouders te betrekken bij de nominatie en selectie van de lokale projecten die gesteund worden, wil de bank de betrokkenheid van haar aandeelhouders beantwoorden.	CrelanCo	Raad van Bestuur CrelanCo

1. Statuten van Crelan en CrelanCo

De statuten van Crelan, gepubliceerd op 10 juni 2024, en die van CrelanCo, van kracht sinds 20 januari 2020, stellen een coöperatief model vast als hoeksteen van het bestuur, de organisatie en de activiteiten van Crelan.

CrelanCo is een coöperatieve onderneming die volledig eigendom is van een aanzienlijk aantal coöperatieve aandeelhouders en opereert als de aandeelhouder van Crelan. . Als aandeelhouder van CrelanCo is men indirect mede-eigenaar van Crelan. Deze bestuursstructuur, die geworteld is in de principes van een coöperatieve bank, staat duidelijk beschreven in de statuten.

Coöperanten hebben ook een stem op de algemene vergadering. Bovendien hebben coöperatieve aandeelhouders de mogelijkheid van een jaarlijks dividend, zoals vastgelegd in de statuten, aangezien CrelanCo haar winsten deelt met haar coöperanten.

Dit model bevordert een benadering van alle Crelan-klanten die gericht is op nabijheid en persoonlijk advies, met extra betrokkenheid en bancaire voordelen voor de coöperatieve aandeelhouders. Daarnaast krijgen leden via CrelanCo verschillende financiële en niet-financiële voordelen en mogelijkheden om deel te nemen aan de besluitvormingsprocessen van Crelan.

2. ESG-beleid

Op 24 september 2024 bereikte Crelan een belangrijke mijlpaal met het aannemen van een ESG-beleid dat de toewijding aan de waarden van coöperatief bankieren, die worden geleid door de ICA-principes (International Cooperative Alliance), formaliseert. Het beleid definieert duurzaamheid volgens het 'Brundtland Report' en stemt dit af op het zevende coöperatieve principe, 'Concern for Community'. Het beleid schetst het ESG-governance, het regelgevend kader en de ESG-strategie op hoog niveau van Crelan.

Zoals beschreven in *Algemene toelichtingen – ESRS 2*, is het primaire doel van het ESG-beleid van Crelan om duidelijke richtlijnen te geven over hoe Crelan haar activiteiten afstemt op duurzaamheidsdoelen. De ESG-strategie van Crelan, die is afgestemd op de coöperatieve beginselen, is een dynamisch kader dat zich aanpast aan de jaarlijkse strategische planningscycli en zorgt voor voortdurende betrokkenheid bij duurzaamheid en verantwoorde praktijken.

3. Status van het Cooperative Bank Office

Het Cooperative Bank Office is opgericht met het duidelijke doel om de coöperatieve strategie van Crelan te versterken door de ESG-strategie te integreren en de coöperatieve identiteit te versterken. Zowel de afdeling Cooperator & People Engagement als het ESG Office spelen een rol in deze integratie.

Dit strategische Office werkt samen met alle sectoren van Crelan en de Raden van Bestuur van CrelanCo en Crelan, onder direct toezicht van de CEO.

Aan het roer van het Cooperative Bank Office staat de Chief Cooperative Bank Officer, belast met een veelzijdige verantwoordelijkheid die Cooperator & People Engagement, Cooperative Governance en ESG Management omvat.

Afdeling Cooperator & People Engagement

Binnen de afdeling Cooperator & People Engagement werkt het Cooperator Engagement Team vastberaden aan het versterken van de coöperatieve waardepropositie, het bevorderen van de betrokkenheid van coöperanten en het versterken van de communicatie daaromheen. Daarnaast zal dit team zich richten op het promoten van het coöperatieve merk en het vergroten van de zichtbaarheid van Crelan als coöperatieve bank. Het uiteindelijke doel is om de tevredenheid van de coöperanten te vergroten en hen te binden, maar ook om het aantal coöperanten te verhogen door nieuwe coöperanten aan te trekken. Deze afdeling staat onder leiding van een Chief Cooperative Bank Officer.

Ondertussen probeert de People Engagement Cell een coöperatieve cultuur te cultiveren en de coöperatieve waarden van Crelan te vertalen naar dagelijks gedrag. Het overkoepelende streven is dat deze waarden inherent verankerd zijn in elke medewerker, zowel op het hoofdkantoor als binnen het netwerk.

Het Cooperative Bank SteerCo houdt toezicht op de implementatie van de coöperatieve strategie, bewaakt de follow-up en zorgt voor afstemming van projecten uit de verschillende domeinen binnen Crelan. De Chief Cooperative Bank Officer is voorzitter van het Cooperative Bank SteerCo, rapporteert rechtstreeks aan de CEO en legt de resultaten van het Cooperative Bank SteerCo voor aan het Executive Committee.

Ten minste 5 keer per jaar rapporteert de Chief Cooperative Bank Officer rechtstreeks aan de Raad van Bestuur van CrelanCo over de realisatie van de coöperatieve strategie en de voortgang in de verschillende coöperatieve projecten.

ESG Office en SteerCo

De ESG-component van het Cooperative Bank Office wordt volop geïmplementeerd door het ‘ESG Office’. Het ESG Office is geïntegreerd in het Cooperative Bank Office en is verantwoordelijk voor het centraal volgen en monitoren van alle ESG-projecten. Het ESG Office is ook verantwoordelijk voor de coördinatie van het ECB Climate & Environmental Risk Action Plan, als onderdeel van het wereldwijde ESG-plan, en ziet in die hoedanigheid toe op de voortgang van alle ESG-projecten via de ESG Streams en het ESG SteerCo.

Het ESG SteerCo houdt toezicht op de opvolging en tenuitvoerlegging van de ESG-strategie, bewaakt

de opvolging van het actieplan van het actieplan van de ECB inzake klimaat- en milieurisico's en zorgt voor afstemming van projecten uit de verschillende stromen. De Chief Cooperative Bank Officer (CCBO) is voorzitter van het ESG SteerCo, terwijl het ESG Office optreedt als secretaris. De CCBO legt de resultaten van het ESG SteerCo voor aan het Directiecomité.

Ten minste 5 keer per jaar rapporteert de Chief Cooperative Bank Officer rechtstreeks aan de Raad van Bestuur van Crelan over de uitvoering van het ECB Climate & Environmental Risk Action Plan en de voortgang van de verschillende ESG-gerelateerde projecten.

De integrale rol van het Cooperative Bank Office bij het vervullen van de ambities van de coöperatieve strategie van Crelan wordt onderstreept door zijn sleutelrol bij het bevorderen van de afstemming tussen ESG en het coöperatief bankieren.

Processen voor dialoog met coöperatief bankieren over effecten

De positieve impact van het coöperatieve DNA van Crelan wordt betekenisvol gemaakt voor de samenleving door verschillende initiatieven die de nadruk leggen op lokale aanwezigheid, ondersteuning van educatie en actieve betrokkenheid bij de gemeenschap via de CrelanCo Foundation. Crelan heeft verschillende kanalen opgezet om met coöperanten in gesprek te gaan over de geïdentificeerde effecten en hun mening te verzamelen over acties die hen kunnen beïnvloeden. Zoals hierboven uitgelegd, is de betrokkenheid van aandeelhouders een belangrijk element in het ESG-beleid, omdat Crelan de participatie van leden wil bevorderen.

Deze betrokkenheid vindt plaats via verschillende kanalen:

- Participatie van coöperatieve aandeelhouders tijdens de Algemene Vergadering;
- De nabijheidsstrategie van Crelan;
- Periodieke check-in meetings met agenten;
- Actieve participatie van vertegenwoordigers van de coöperatieve aandeelhouders in de comités en bij besluiten van de CrelanCo Foundation, d.w.z. de liefdadigheidsinstelling die zich richt op de financiering van initiatieven die een impact hebben op de coöperanten en lokale gemeenschappen;
- Specifieke communicatie naar aandeelhouders toe, met inbegrip van enquêtes, opiniepeilingen en nieuwsbrieven;
- Het proactief bevorderen van partnerschappen en lidmaatschappen in verschillende sectoren binnen banksector.

Deze kanalen worden in de volgende paragrafen verder uitgewerkt.

Participatie van coöperanten tijdens de Algemene Vergadering

Een van de belangrijkste prioriteiten van Crelan is het vergroten van de betrokkenheid en deelname van coöperatieve aandeelhouders tijdens de Algemene Vergadering van CrelanCo. Dit wordt gefaciliteerd door een aantrekkelijk programma aan te bieden, zoals het uitnodigen van externe sprekers om actuele en relevante onderwerpen zoals het coöperatieve model te bespreken. Door coöperanten actief te betrekken bij de Algemene Vergadering bevordert Crelan een democratische omgeving waarin leden hun mening kunnen geven, kunnen stemmen over belangrijke kwesties en invloed kunnen uitoefenen op de richting van de coöperatie. Deze participatie zorgt ervoor dat de strategieën en initiatieven van Crelan de collectieve belangen van de leden weerspiegelen.

Op een bredere schaal is de oprichting gericht op het verkennen van mogelijke samenwerkingen tussen Crelan en nationale en internationale coöperatieve organisaties.

Nabijheidsstrategie

Crelan wil nabijheid en betrokkenheid creëren door dicht bij de klant te staan via een groot netwerk van onafhankelijke agentschappen en door persoonlijke service te bieden. Crelan werkt nauw samen met meer dan 907 onafhankelijke bankagenten die samen met hun kantoorteams klanten ontvangen in 745 kantoren. Deze zelfstandige ondernemers zijn onlosmakelijk verbonden met de lokale wijken waarin ze wonen en werken. Hun advies is gericht op het belang van de klant en op het opbouwen van een duurzame vertrouwensrelatie, niet op kortetermijnwinstdoelstellingen. Drie ankerbegrippen kenmerken dit advies: eerlijkheid, competentie en persoonlijkheid.

Check-in meetings met agentschappen

Crelan streeft naar een cultuur van samenwerking en participatie, ook met zijn onafhankelijke agentschappen. Om de waardepropositie voor de coöperanten, de coöperatieve betrokkenheid en de betrokkenheid van de lokale gemeenschap te optimaliseren, is de inbreng van agentschappen over deze onderwerpen belangrijk. Hiertoe worden periodieke discussiebijeenkomsten georganiseerd met een vertegenwoordiging van agenten die een groot aantal aandeelhouders onder hun klanten hebben. Tijdens deze bijeenkomsten wordt input voor nieuwe initiatieven en feedback op geplande initiatieven voor coöperanten verzameld.

CrelanCo Foundation

Op basis van coöperatieve waarden is Crelan niet alleen vastbesloten om duurzaam te bankieren, maar ook om een positieve impact te hebben op de samenleving. Crelan doet dit door financiële steun te geven aan maatschappelijk relevante en duurzame projecten die de gemeenschap beter maken. Via de CrelanCo Foundation steunt Crelan lokale projecten van coöperatieve aandeelhouders op het gebied van informatie en educatie, sociale integratie en duurzaamheid en milieu.

Om de democratische participatie van de coöperanten te vergroten, is een nieuw bestuursmodel geïntroduceerd, waarbij drie regionale comités van de CrelanCo Foundation zijn opgericht. Elk comité, dat verantwoordelijk is voor de selectie van projecten volgens een duidelijke bestuursstructuur, bestaat uit 13 leden, waaronder een voorzitter, 3 vertegenwoordigers van Crelan (2 leden van het Cooperative Bank Office & de regionale commercieel directeur) en 9 coöperatieve aandeelhouders (klanten, agenten en personeelsleden) uit hun respectieve regio's. Deze structuur zorgt ervoor dat lokale projecten aansluiten bij de doelstellingen van de CrelanCo Foundation en inspelen op de unieke behoeften van elke regio.

De vertegenwoordiging van verschillende belanghebbenden in de comités zorgt ervoor dat alle perspectieven worden meegenomen in de besluitvorming. Het maakt de besluitvormingsprocessen van de comités ook transparant, zodat alle belanghebbenden kunnen zien hoe beslissingen worden genomen en welke projecten worden geselecteerd.

Specifieke communicatie naar coöperanten toe

Crelan heeft ook een uitgebreid communicatieplan ontwikkeld dat onderscheid maakt tussen de algemene communicatiekanalen die beschikbaar zijn voor alle klanten en de specifieke kanalen die gericht zijn op coöperanten. Dit onderscheid zorgt ervoor dat de communicatie effectief en doelgericht is en tegemoet komt aan de unieke behoeften van elke groep.

Om te beginnen biedt Crelan video's, webinars en flyers die via het intranet ter beschikking worden gesteld aan zowel agenten als werknemers. Deze materialen zijn toegankelijk voor iedereen binnen de organisatie en zorgen voor bewustzijn en betrokkenheid met betrekking tot de coöperatieve strategie van Crelan en het versterken van een coöperatieve bedrijfscultuur.

Voor coöperatieve aandeelhouders is er echter een extra laag van gerichte communicatie. Zo is er een speciaal aangepaste coöperantenpagina op de website van Crelan, die rekening houdt met de FSMA-beperkingen en speciaal is ontworpen om te voldoen aan de informatiebehoeften van aandeelhouders. Daarnaast wordt de maandelijkse Cooperator Newsletter verstuurd naar alle bestaande en nieuwe coöperatieve aandeelhouders van CrelanCo. Deze nieuwsbrief, die op de eerste donderdag van elke maand wordt verzonden, biedt een uitgebreid overzicht van CrelanCo deals, voordelen, kortingen, uitstapjes, resto-deals, 'CrelanCo Connect'-evenementen, wedstrijden, stemmogelijkheden, informatie over de CrelanCo Foundation en andere aandeelhoudersinformatie. Er kunnen ook extra nieuwsbrieven worden verstuurd rond belangrijke evenementen of informatie in verband met de status als coöperatieve aandeelhouder, zoals de jaarlijkse algemene vergadering.

Door deze voortdurende betrokkenheid die beschikbaar is voor alle aandeelhouders, zorgt Crelan ervoor dat de coöperanten goed geïnformeerd zijn over haar missie en activiteiten, waardoor transparantie en actieve deelname binnen het coöperatieve kader worden bevorderd.

Partnerschappen

Via CrelanCo Foundation worden 2 universitaire leerstoelen ondersteund aan de UGent en de ULiege (Gembloux Agro-Bio Tech) die zich richten op onderzoek naar duurzaamheid in de landbouw en het delen van deze kennis met belanghebbenden. Op deze manier kan Crelan ook profiteren van de resultaten van dit onderzoek en nieuwe inzichten vergaren.

Naast de sociale activiteiten van de CrelanCo Foundation is Crelan actief betrokken bij diverse partnerschappen en lidmaatschappen in verschillende domeinen binnen Crelan om expertise te verwerven, kennisdeling te vergemakkelijken en haar reputatie als deskundige organisatie te versterken. Deze strategische partnerschappen sluiten aan bij de commerciële doelstellingen van Crelan en pakken specifieke ESG-uitdagingen aan. Opmerkelijke voorbeelden zijn de samenwerking met ILVO (Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek) binnen de 'Customer Journey'-activiteiten en het lidmaatschap bij Women in Finance binnen HR.

Actie ondernemen met betrekking tot materiële effecten voor coöperanten en benaderingen voor het beheren van materiële risico's en het nastreven van materiële kansen met betrekking tot coöperatief bankieren, en effectiviteit van die acties

Crelan hanteert een alomvattende en strategische aanpak voor het beheersen van de effecten op haar aandeelhouders, waarbij de nadruk ligt op initiatieven en programma's die zijn ontworpen om positieve resultaten te behalen en eventuele negatieve effecten te beperken. Deze acties richten zich op economische, sociale en milieufactoren die van invloed zijn op het welzijn van haar coöperanten, waardoor Crelan een sterke en ondersteunende coöperatieve bank wordt.

Deze initiatieven kunnen worden ingedeeld in:

- Acties en initiatieven om impact te genereren voor coöperatieve aandeelhouders
- Acties en initiatieven om de aantrekkelijkheid van Crelan voor coöperatieve aandeelhouders te vergroten

Acties om impact te genereren voor coöperanten

Zoals hierboven beschreven, heeft Crelan een organisatiestructuur gedefinieerd die gericht is op het betrekken van coöperanten, en als gevolg daarvan het ontwerpen van acties die impact hebben op deze aandeelhouders.

De CrelanCo Foundation is een centraal onderdeel van de gerealiseerde impact op coöperanten en de samenleving door relevante projecten en goede doelen te ondersteunen die een tastbaar effect hebben op 3 belangrijke doelstellingen: sociale integratie, duurzaamheid en onderwijs.

Met dat doel voor ogen definieerde de CrelanCo Foundation drie werkgebieden: Projecten van lokale coöperanten, een nationaal goed doel en universitaire leerstoelen.

- Lokale projecten die aan specifieke criteria voldoen, worden door de coöperanten ingediend bij het comité van de CrelanCo Foundation voor beoordeling en financiële steun.
- Op nationaal niveau ondersteunt de CrelanCo Foundation Classcontact en Bednet, die online onderwijs mogelijk maken voor kinderen die niet voor langere tijd naar school kunnen, in samenwerking met scholen, om sociale inclusie en onderwijs te bevorderen.

- In samenwerking met de universitaire leerstoelen van UGent en ULiège organiseerde Crelan educatieve evenementen voor coöperatieve aandeelhouders, agrarische klanten, studenten en diverse belanghebbenden, zodat alle partijen konden profiteren van de resultaten en nieuwe inzichten van academisch onderzoek op het gebied van duurzaamheid en landbouw.

Daarnaast organiseert Crelan via CrelanCo Connect verschillende evenementen die het samenhorigheidsgevoel en de gemeenschapszin onder haar leden versterken. In 2024 organiseerde Crelan bijvoorbeeld:

- de 20 km door Brussel waar 350 coöperanten aan deelnamen en waarmee €7.000 opgehaald werd voor het goede doel
- Coöperatief ontbijt en rondleidingen op de Beurs van Libramont
- Fotowedstrijd
- CrelanCo Familiedag
- Diverse sport- en horeca-evenementen (bijv. Memorial Van Damme, wedstrijden van de Belgian Cats & Lions, veldrijden).

Acties om de aantrekkelijkheid van Crelan voor coöperanten te vergroten

Het aantrekken van coöperanten en het zorgen voor stabiliteit en groei van het coöperatieve bankkapitaal is een belangrijk onderdeel van de strategie van Crelan. Crelan streeft ernaar financieel aantrekkelijk te zijn voor haar aandeelhouders en financiële waarde aan hen toe te voegen. Er zijn verschillende acties en initiatieven die worden gezien als aanvulling op de acties die worden ondernomen om een positieve impact op die gemeenschappen te genereren (die ervoor zorgen dat Crelan zowel financieel als sociaal aantrekkelijk is voor coöperanten).

Door middel van de dividenduitkering heeft CrelanCo ernaar gestreefd haar coöperanten door de jaren heen adequaat te belonen en een adequaat dividendniveau uit te keren. Door de jaren heen is Crelan erin geslaagd om aanzienlijke dividenden uit te keren aan haar leden. De volgende tabel geeft hiervan een overzicht:

Jaar	Dividend
2018	3%
2019	3%
2020	3%
2021	3%
2022	4%
2023	4,25%

Crelan heeft een speciale webpagina opgezet die toegankelijk is voor coöperanten en bedoeld is om hen beter bewust te maken van de initiatieven van Crelan die waarde genereren voor de coöperatieve aandeelhouders (zodat ze op de hoogte zijn van en kunnen profiteren van deze initiatieven). De pagina beschrijft bijvoorbeeld de voordelen die coöperanten krijgen op de maandelijkse bijdrage van de verschillende betaalpakketten van Crelan, evenals het initiatief Group Buying Energy van Wikipower (geïnitieerd door een energie-expert om de inkoop van elektriciteit te groeperen en op die manier de kosten voor klanten te verlagen).

De betrokkenheid van coöperanten verbetert het bedrijfsmodel van Crelan aanzienlijk door loyaliteit, betrokkenheid bij de gemeenschap en duurzame groei te stimuleren. Dit gevoel van eigenaarschap motiveert coöperanten om betrokken te blijven en te investeren in het succes van Crelan, wat zorgt voor een loyaal en stabiel ledenbestand dat cruciaal is voor duurzaamheid op de lange termijn. Deze initiatieven zijn nauw verbonden met de initiatieven die een positieve impact hebben op de aandeelhouders (en hierboven beschreven), waardoor de aanwezigheid en reputatie van Crelan worden versterkt. Door de waarden en diensten van Crelan te promoten, trekken ze nieuwe leden aan, vergroten ze de basis van de coöperatie en positioneren ze Crelan als een maatschappelijk verantwoorde entiteit. Betrokken coöperanten maken ook gebruik van hun uitgebreide netwerken om strategische partnerschappen te faciliteren, waardoor groei en waardecreatie worden gestimuleerd.

Opvolging van de effectiviteit van deze acties

Crelan houdt de effectiviteit van haar maatregelen bij door middel van participatiemonitoring. Het succes van georganiseerde evenementen en het gebruik van aangeboden voordelen illustreren hoe Crelan haar coöperatieve aandeelhouders kan mobiliseren via gemeenschapsevenementen in combinatie met een economisch voordeel.

Crelan verzamelt ook feedback van coöperanten tijdens algemene vergaderingen, door middel van enquêtes en aan de hand van check-in meetings met agenten. Deze feedback is cruciaal om de impact van de strategieën te begrijpen en de nodige aanpassingen aan te brengen. Door actief rekening te houden met de inbreng van coöperanten zorgt Crelan ervoor dat haar acties effectief blijven en afgestemd zijn op de behoeften van de gemeenschap. Deze voortdurende dialoog helpt bij het identificeren van nieuwe problemen en maakt een proactief beheer mogelijk, waardoor een ontvankelijke en transparante relatie met coöperanten wordt bevorderd.

De algehele effectiviteit van deze maatregelen kan op verschillende manieren worden geëvalueerd, maar de belangrijkste is de ontwikkeling van het aantal coöperatieve aandeelhouders en de penetratiegraad van CrelanCo-aandeelhouders onder de particuliere klanten van Crelan.

4. Maatstaven en doelstellingen

Maatstaven met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen

De maatstaven voor coöperatieve betrokkenheid richten zich op het meten van de meerwaarde die wordt gecreëerd voor coöperanten door middel van samenwerking, communicatie en teamwerk tussen afdelingen. Door meetgegevens bij te houden, zoals de participatiegraad in coöperatieve projecten en de succesvolle implementatie van coöperatieve initiatieven, kan Crelan de effectiviteit van haar coöperatieve inspanningen beoordelen.

Daarnaast stellen de financiële statistieken met betrekking tot de coöperatieve structuur Crelan in staat om de effectiviteit van haar coöperatieve acties en gedragingen en hun impact op prestaties en productiviteit op te volgen. Het dividendpercentage van 4,25% voor 2024 is een directe indicator voor de financiële prestaties van de coöperatieve structuur en strategie tussen Crelan en CrelanCo.

In het algemeen stellen deze maatstaven Crelan in staat om de tastbare voordelen van haar coöperatieve strategie te meten en te begrijpen, om mogelijkheden voor verbetering, innovatie en groei te identificeren en om een beter geïnformeerde en strategische aanpak te installeren om het succes van de organisatie te stimuleren.

De volgende maatstaven en doelstellingen met betrekking tot coöperatief bankieren zijn opgenomen in de lijst van maatstaven en doelstellingen en werden periodiek opgevolgd door Crelan in 2024:

Maatstaven voor de coöperatieve structuur

Doelstelling	Maatstaven	Beweegreden
Opvolging van de jaarlijkse evolutie van het coöperatieve kapitaal	Tegen het einde van 2024 bedroeg het coöperatieve kapitaal van CrelanCo 1.144.462 euro. Goed voor een toename met +21,67% van het coöperatieve kapitaal in 2024.	Versterkt de financiële basis, behoudt stabiliteit en vergroot het vermogen om diverse initiatieven en projecten te financieren
Opvolging van de jaarlijkse evolutie van het aantal coöperanten	Tegen het einde van 2024 telde CrelanCo 296.751 coöperatieve aandeelhouders. 20,3% van de particuliere klanten van Crelan zijn ook coöperatieve aandeelhouder.	Zorgt voor een breed bereik van de coöperatie en vergroot haar invloed, waardoor meer mensen kunnen profiteren van haar diensten en ondersteuning.
Uitkering van dividenden op basis van de resultaten en prestaties van de bankCrelan	Uitkering aan coöperanten van een jaarlijks dividend over 2024 van 4,25%*.	Zorgt ervoor dat leden een eerlijk en duurzaam rendement ontvangen, als beloning voor hun inzet en loyaliteit

* dividend onder voorbehoud van goedkeuring door de algemene vergadering van CrelanCo op 24/04/2025

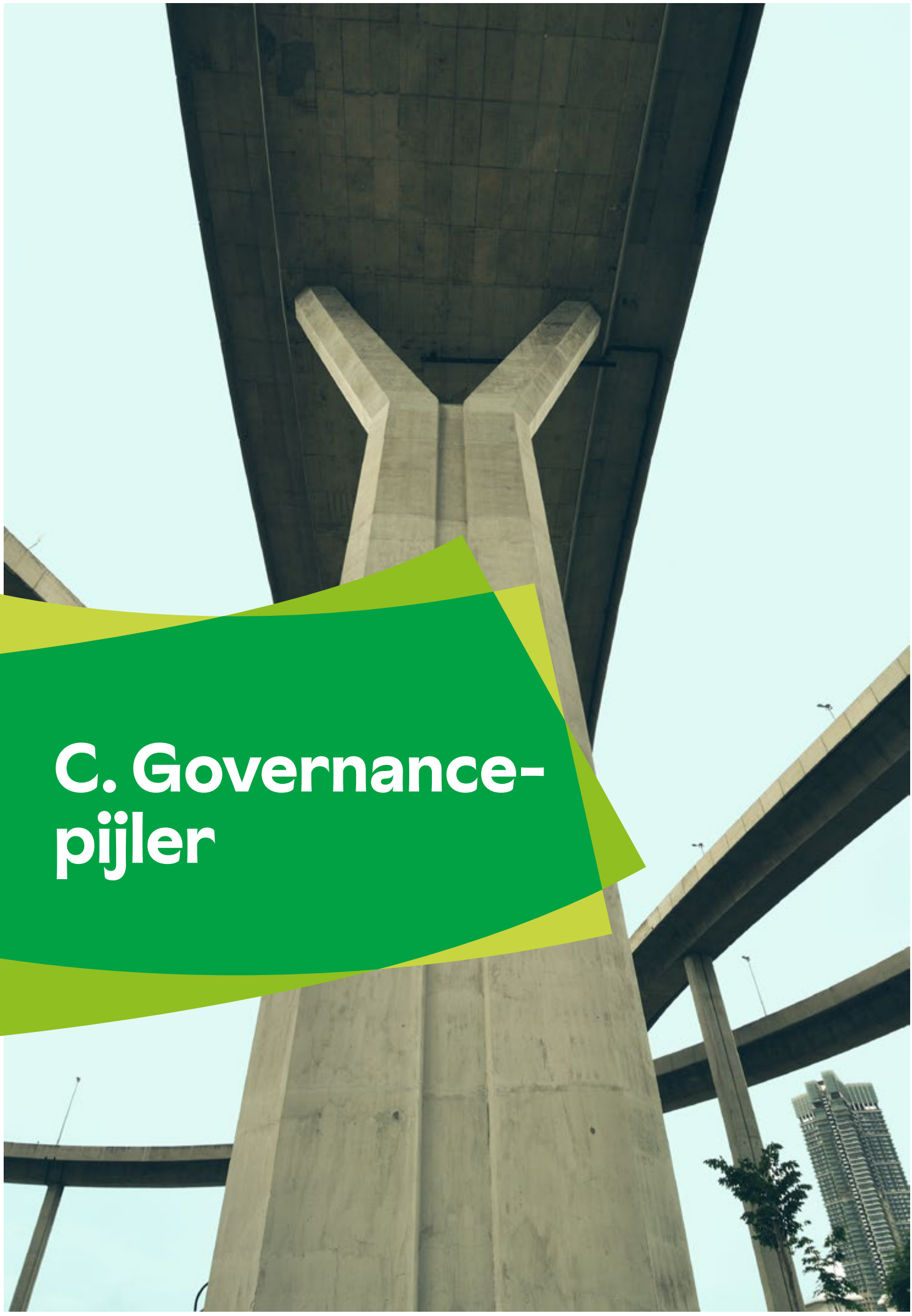
Maatstaven en doelstellingen in verband met de betrokkenheid van coöperanten

Doelstelling	Maatstaven & doelstellingen	Beweegreden
Opvolging van de steun aan lokale en nationale sociale projecten	In 2024 steende de CrelanCo Foundation 31 lokale en nationale sociale projecten voor een totaalbedrag van 257.278 euro. Doelstelling 2024: / Doelstelling 2025: / Doelstelling 2030: /	Zorgt voor een tastbare bijdrage aan de gemeenschap, creëert een positieve impact op nationaal niveau en op lokaal, door de coöperanten aangestuurd niveau.
Creatie van coöperatief en versterking van de coöperatieve cultuur voor verschillende belanghebbenden van Crelan en CrelanCo	In 2024 organiseerde Crelan 29 initiatieven en evenementen voor studenten, werknemers of agenten, waarin coöperatief bankieren, cultuur en bewustzijn als expliciete doelstelling gold. Doelstelling 2024: 3 Doelstelling 2025: 10 Doelstelling 2030: 10	Versterkt de kennis over coöperatief bankieren en over de coöperatieve identiteit binnen de eigen organisatie en extern.
Aanbod van kortingen, voordelen en evenementen aan coöperatieve aandeelhouders.	In 2024 werden er minstens 88 verschillende voordelen en 26 evenementen aangeboden aan coöperanten. Doelstelling 2024: 50 voordelen & 8 evenementen Doelstelling 2025: / Doelstelling 2030: /	Tevredenheid en retentie van bestaande coöperatieve aandeelhouders verhogen en aantrekkelijk zijn voor toekomstige coöperatieve aandeelhouders.
Persoonlijke verstrekking van informatie aan coöperanten over hun bank en over alle aspecten en voordelen die verbonden zijn aan hun lidmaatschap van CrelanCo	In 2024 stuurde Crelan 15 speciale nieuwsbrieven naar haar coöperatieve aandeelhouders over de voordelen van CrelanCo, evenementen, enquêtes en de actualiteit van Crelan. Doelstelling 2024: 12 Doelstelling 2025: 12 Doelstelling 2030: 12	Vergroot de tevredenheid en retentie van bestaande coöperatieve aandeelhouders.
Betrokkenheid van coöperanten bij CrelanCo via participatiecontactpunten	In 2024 werden er 4 initiatieven en bijeenkomsten georganiseerd waarbij coöperanten hun mening konden geven, vragen konden stellen en beslissingen van CrelanCo konden beïnvloeden. Doelstelling 2024: 2 Doelstelling 2025: 7 Doelstelling 2030: 7	Vergroot de betrokkenheid en participatie van bestaande coöperatieve aandeelhouders.

Om de coöperatieve strategie verder te versterken, heeft de Raad van Bestuur van CrelanCo een vernieuwde strategie voor 2025-2030 uitgewerkt. Bijgevolg zal er vanaf 2025 ook een vernieuwde reeks maatstaven en doelstellingen worden ingevoerd om de realisatie van het coöperatieve uitvoeringsplan op te volgen:

- De maatstaven met betrekking tot de coöperatieve structuur zullen op dezelfde manier gemonitord blijven worden in 2025.
- De maatstaven en doelstellingen in verband met de betrokkenheid van coöperanten zullen gedeeltelijk veranderen. Voor de gehandhaafde maatstaven zullen er doelstellingen voor de periode 2025-2030 geformuleerd worden.
- Daarnaast werden er 2 nieuwe maatstaven en doelstellingen gedefinieerd, voor de voordelen die CrelanCo biedt aan coöperanten en inzake maatschappelijke betrokkenheid en educatie.

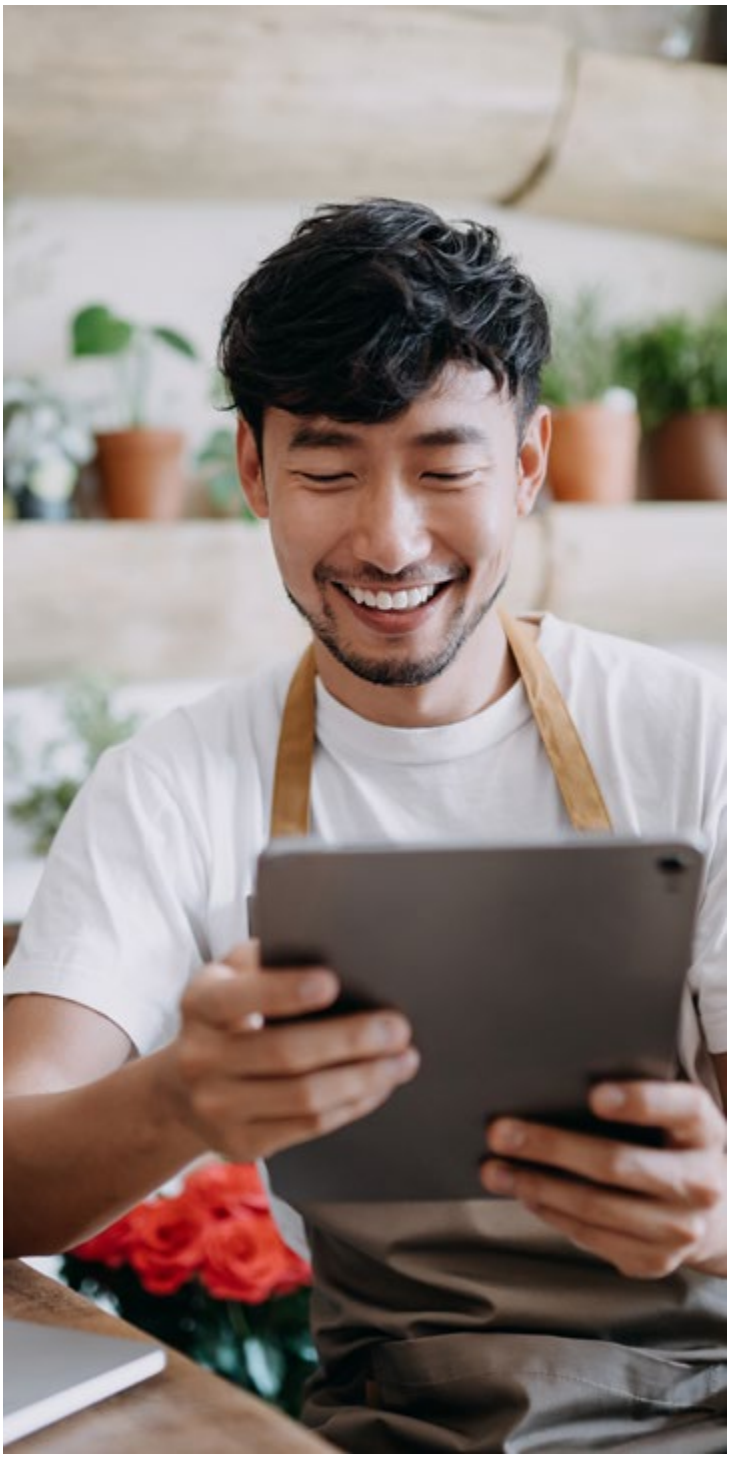

C. Governance-pijler

C.1

ESRS G1 Bedrijfsvoering

1. Doelstellingen

Bedrijfsvoering is van het grootste belang voor Crelan, omdat het de basis legt voor een gezond en verantwoordelijk beheer dat essentieel is voor het behoud van integriteit, stabiliteit en vertrouwen binnen Crelan en van de belanghebbenden van Crelan. In haar rol als gereguleerde en belangrijke financiële instelling houdt Crelan zich aan strikte regels en wetten op het vlak van bedrijfsvoering. Met governance als kernprincipe is de bedrijfsvoering van Crelan gebaseerd op principes als nauwgezetheid, eerlijkheid, discretie, integriteit en loyaliteit in alle relaties, en een groot verantwoordelijkheidsgevoel en respect voor collega's, verbonden agenten en hun personeel. De toewijding van Crelan aan professionaliteit zorgt ervoor dat bestellingen van klanten met precisie en zorg worden uitgevoerd, waarbij non-discriminatie en transparantie met klanten worden gehandhaafd. Met deze praktijken willen we het vertrouwen van het publiek in Crelan en de waardigheid van onze respectieve functies behouden.

Effectief bestuur biedt het toezicht en de verantwoording die nodig zijn voor verantwoorde en duurzame activiteiten. Het biedt het kader dat ten grondslag ligt aan besluitvormingsprocessen, risicobeheer en naleving van regelgeving, en versterkt het vermogen om ons aan te passen aan de veranderende marktdynamiek met behoud van de hoogste integriteitsnormen.

Het doel van dit hoofdstuk is om in detail het beleid, de processen en de maatstaven te beschrijven die Crelan heeft ingevoerd om een gezonde en rigoureuze bedrijfsvoering en bestuur in te stellen.

2. Strategie en bestuur

Bedrijfsvoering en integriteit binnen de strategie van Crelan

De strategie van Crelan is om zich te positioneren als een coöperatieve bank met een kernfocus op de Belgische markt. Crelan wil zich onderscheiden door persoonlijke service en het opbouwen van langdurige klantrelaties. Crelan streeft ernaar een betrouwbare financiële partner te zijn voor haar klanten door een breed gamma bankdiensten en -producten aan te bieden en tegelijkertijd prioriteit te geven aan duurzame en verantwoorde bankpraktijken. Integriteit en governance zijn belangrijke elementen van de strategie van Crelan, omdat ze essentieel zijn voor het opbouwen van vertrouwen met klanten, werknemers, belanghebbenden, verbonden agenten en hun personeel. Als gereguleerde entiteit helpen robuuste bestuurspraktijken Crelan bovendien om risico's effectief te beheren, naleving van regelgeving te garanderen en weloverwogen beslissingen te nemen die in overeenstemming zijn met de langetermijnvisie en -waarden van Crelan.

Bij Crelan is het beschermen van de reputatie meer dan een kwestie van procedures en controles; het is diep geworteld in de actieve deelname en betrokkenheid van haar medewerkers, verbonden agenten en hun personeel. Elke medewerker en agent van Crelan wordt aangemoedigd om een strenge code van professionele ethiek te belichamen die voldoet aan de verwachtingen van onze belanghebbenden en het grote publiek.

Het integriteitsbeleid van Crelan belichaamt de kernwaarden van de bedrijfscultuur van Crelan en dient als primair document voor alle werknemers, verbonden agenten en hun personeel. Dit beleid, samen met onze proactieve benadering van naleving, biedt een sterke basis voor duurzaam bestuur en de bedrijfscultuur van Crelan.

Crelan beschouwt duurzaam en goed bestuur als een hoeksteen van haar activiteiten, waardoor ze haar strategische doelstellingen kan ondersteunen via het leiderschap van haar Raad van Bestuur. De belangrijkste belanghebbenden op dit gebied zijn het management en de aandeelhouders, vertegenwoordigd door de Raad van Bestuur. Daarnaast zijn werknemers, agenten, leveranciers, klanten en de bredere gemeenschap belangrijke belanghebbenden in het bestuurskader van Crelan.

In de volgende paragrafen worden de rollen en de organisatie van de toezichthoudende en bestuursorganen van Crelan beschreven. Deze sectie is gericht op Crelan nv (d.w.z. de moedermaatschappij), waarbij wordt opgemerkt dat Europabank (als zelfstandige bank) ook haar eigen Raad van Bestuur en Directiecomité heeft.

Rol van de toezichthoudende organen (Raad van Bestuur)

Bij Crelan zorgt de Raad van Bestuur voor de algemene strategische richting en het overzicht, inclusief de kritieke taak om belangrijke beleidslijnen en strategieën goed te keuren die richting geven aan de langetermijndoelen van de organisatie. De Raad van Bestuur heeft ook belangrijke verantwoordelijkheden op het gebied van financieel toezicht. De Raad keurt jaarrekeningen en begrotingen goed en zorgt daarmee voor de financiële gezondheid en verantwoording van Crelan. Om een gezond risicobeheer te garanderen, houdt de Raad toezicht op het beleid en de praktijken om de activa van Crelan te beschermen en de reputatie van Crelan hoog te houden.

Op het gebied van prestatie-evaluatie beoordeelt de Raad de effectiviteit van het Directiecomité en het senior management, om ervoor te zorgen dat de leiding optimaal presteert om de strategische doelen van Crelan te bereiken.

De Raad van Bestuur van Crelan onderhoudt ook een open en effectieve communicatie met de belangrijkste belanghebbenden, waaronder aandeelhouders, toezichthouders en klanten. Door in gesprek te gaan met deze groepen zorgt de Raad ervoor dat de belangen van alle partijen in overweging worden genomen en dat Crelan op een transparante en verantwoordelijke manier opereert.

De Raad van Bestuur neemt het initiatief om de integriteit van Crelan te bevorderen. Hij zorgt ervoor dat Crelan beschikt over een passend integriteitsbeleid en passende bedrijfswaarden. Deze doelstellingen, waarden en codes worden binnen de gehele bank gecommuniceerd. Naleving ervan wordt aangemoedigd door de Raad van Bestuur en het Directiecomité. Om deze waarden toe te passen, legt het Directiecomité zelf strenge gedragsregels op en geeft het zelf het goede voorbeeld (‘tone at the top’).

De Raad van Bestuur ziet erop toe dat het Directiecomité de nodige maatregelen treft om ervoor te zorgen dat Crelan te allen tijde over een adequate en onafhankelijke compliancefunctie beschikt, met als doel de naleving van de wettelijke bepalingen met betrekking tot de integriteit van Crelan door de hele instelling, haar bestuurders, het Directiecomité, haar werknemers en agenten en hun medewerkers te waarborgen.

Ten minste eenmaal per jaar beoordeelt de Raad van Bestuur of de compliancerisico's voldoende worden geïdentificeerd en beheerst en neemt, indien nodig of gewenst, initiatieven om deze compliancerisico's adequaat te beheren of te beperken.

De Raad van Bestuur heeft verschillende subcomités opgericht om toezicht te houden op specifieke belangrijke gebieden binnen Crelan. Hieronder volgt een kort overzicht van deze subcomités:

- Het Risk and Compliance Committee speelt een cruciale rol bij het adviseren van de raad over het

vaststellen van de ESG-risicobereidheid van de bank. Door middel van de kwartaalrapportage over risico's houden zij ESG-risico's nauwlettend in de gaten en verschaffen zij waardevolle inzichten aan de Raad van Bestuur.

- Het Audit Committee is verantwoordelijk voor het toezicht op het duurzaamheidsrapportageproces en de externe verzekering ervan, en voor de rapportage van de resultaten aan de Raad van Bestuur. Daarnaast zorgt het Comité ervoor dat de interne kwaliteitscontrole en auditfuncties ESG-factoren effectief integreren en houdt het zorgvuldig rekening met de onafhankelijkheid en kwaliteit van de leveranciers van zekerheid voor CSR-rapportage.
- Het Renumeration Committee van zijn kant richt zich op het integreren van prestaties ten opzichte van ESG Key Performance Indicators (KPI's) en Key Risk Indicators (KRI's) in het vergoedingsbeleid. Het houdt nauwlettend toezicht op gelijke verloning en pakt zaken als de loonkloof tussen mannen en vrouwen aan en zorgt ervoor dat de vergoedingspraktijken van de Bank in lijn zijn met haar ESG-beloften.
- Het Nomination Committee is verantwoordelijk voor het opstellen en handhaven van het beleid voor diversiteit en inclusie binnen de Bank. Daarnaast benadrukken zij het belang van voldoende kennis van ESG-kwesties op alle niveaus van de organisatie, met name op het niveau van de Raad van Bestuur en het Directiecomité. Dit wordt bereikt door middel van een uitgebreide competentiematrix die de vaardigheden van bestuursleden en senior managers in kaart brengt aan de hand van vereisten, waaronder relevante ESG-kwesties.

Rol van de bestuursorganen (Directiecomité)

Organisatie bij Crelan

Het Directiecomité oefent alle bestuursbevoegdheden uit, behalve het bepalen van het algemene beleid en de strategie van de onderneming en de handelingen die exclusief zijn voorbehouden aan de Raad van Bestuur.

De taken die exclusief zijn voorbehouden aan het Directiecomité zijn het dagelijks bestuur en de administratie van Crelan binnen het kader van het algemeen beleid, de strategie, de bedrijfsprojecten en de budgetten die werden vastgelegd of goedgekeurd door de Raad van Bestuur. De uitvoering van de door de Raad van Bestuur vastgestelde strategieën en beleidslijnen vormt de kern van hun rol. Het Directiecomité neemt deze strategische initiatieven en zet ze om in daden, waarbij het navigeert door de complexe bancaire omgeving om de doelstellingen van Crelan te bereiken.

Deze verantwoordelijkheden omvatten met name het opstellen van begrotingen en strategische plannen die bijdragen aan de ontwikkeling van Crelan NV (en Crelan Groep), het opstellen van activiteitsplannen en begrotingen, de organisatie en het beheer van de activiteiten van Crelan in overeenstemming met de algemene bedrijfs- en zakelijke omgeving, de ontwikkeling van de strategie en de formulering van de activiteitsplannen en begrotingen, het vaststellen van doelstellingen voor Crelan en de Groep, met inbegrip van de financiële positie, risicoblootstelling en bedrijfsgroei, en deze afstemmen op de bedrijfsprestaties en tot slot het sturen en beheren van alle eenheden, afdelingen en diensten van Crelan.

Het Directiecomité bestaat uit zes leden, die worden benoemd door de Raad van Bestuur. De leden van het Directiecomité maken deel uit van de Raad van Bestuur als Executive Officers. Het Directiecomité informeert de Raad van Bestuur op regelmatige basis, waaronder minstens één keer per jaar schriftelijk, over de belangrijkste punten van het algemene strategische beleid, de algemene en financiële risico's en de beheers- en controlesystemen van het bedrijf.

Er zijn verschillende subcomités bij Crelan, elk met zijn eigen verantwoordelijkheden op het gebied van ESG en risicobeheer, zoals:

- Het Lending Risk Committee (LRC) is verantwoordelijk voor het bewaken van kredietrisico's, waaronder transitie- en fysieke klimaatrisicometrieken, en het integreren van ESG-factoren in kredietactiviteiten. Het Credit Commitment Committee (CCC) is een subcomité van het LRC en richt zich op grotere en complexere kredietdossiers en de integratie van ESG-factoren in het beoordelingsproces.
- Het Balance Sheet Risk Committee (BSRC) is verantwoordelijk voor de integratie van ESG-criteria in het beheer van de beleggingsportefeuille van Crelan en voor het toezicht op de naleving van wettelijke maatstaven en het Green Bond Framework. Het Capital and Funding Committee (CFC) is een subcomité van het BSRC en is verantwoordelijk voor het bewaken van de potentiële impact van ESG-factoren op de wettelijke vereisten van Crelan.
- Het Green Bond Committee (GBC) definieert en beoordeelt het kader voor groene obligaties, zorgt voor naleving van de regelgeving en beheert de risico's in verband met in aanmerking komende groene activa.
- Het Audit, Risk and Compliance Committee (ARCC) controleert de impact van ESG-factoren op operationele risico's, waaronder risico's op het gebied van reputatie, naleving en informatie/veiligheid. Het omvat ook de reikwijdte van de interne audit voor ESG-aangelegenheden.
- Het Customer Invest Risk Committee (CIRC) houdt toezicht op de integratie van ESG in beleggingsproducten en

duurzaamheidsvoorkeuren in beleggingsadvies en is ook verantwoordelijk voor het NAP-proces met betrekking tot beleggingsproducten voor klanten.
- Het Security & Privacy Risk Committee (SPRC) houdt toezicht op zaken die verband houden met privacy- en beveiligingsrisico's, waaronder gegevensbescherming en IT-beveiliging.

Tot slot bestaan er binnen elke functie een aantal subcomités, zoals de volgende (vallend onder het CHRO):

- Het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) is een adviesorgaan dat zich richt op sociaal beleid, risicopreventie en veiligheid op het werk, inclusief bescherming tegen milieufactoren en gevaarlijke stoffen en producten. Deze subcomités werken samen om ervoor te zorgen dat ESG-kwesties worden geïntegreerd in de operationele en risicobeheerprocessen van Crelan en bevorderen verantwoorde en duurzame praktijken in heel Crelan.
- De Ondernemingsraad van Crelan is een gezamenlijk orgaan binnen de hiërarchische lijn van het CHRO, bestaande uit vertegenwoordigers van het management en gekozen vertegenwoordigers van het personeel, met voornamelijk informatieve bevoegdheden op economisch en financieel gebied enerzijds en op sociaal gebied anderzijds. Op deze manier draagt de Ondernemingsraad bij aan een evenwichtige besluitvorming, waarbij rekening wordt gehouden met zowel de belangen van de medewerkers als de doelstellingen van Crelan.

De expertise van de organen inzake bedrijfsvoering

De individuele en collectieve expertise van de leden van de Raad van Bestuur wordt verzekerd door een aantal factoren. Eerst en vooral voert het Nomination Committee een grondige en uitgebreide beoordeling uit van de geschiktheid van de leden van de Raad van Bestuur. Het Comité is zo samengesteld dat het een goed geïnformeerd en objectief advies kan geven over de samenstelling en werking van de bestuurs- en onafhankelijkheidsorganen, in het bijzonder over de individuele en collectieve deskundigheid van hun leden, hun beschikbaarheid, integriteit, reputatie en onafhankelijkheid van geest.

Het is de taak van het Comité om een analyse te maken van de geschiktheid van kandidaten voor benoeming, om de verdeling van kennis, vaardigheden, diversiteit en ervaring binnen de Raad van Bestuur te beoordelen en om periodiek de kennis, vaardigheden, ervaring, mate van betrokkenheid en gekende aanwezigheid van elke bestuurder te evalueren. Het doel van deze evaluaties is om feedback te geven aan de Raad van Bestuur. Tot slot houdt het Comité toezicht op de ontwikkeling van een uitgebreid trainingsprogramma.

Daarnaast heeft Crelan een Algemeen Secretariaat dat ondersteunende functies biedt om de soepele werking van het bedrijf te garanderen. Het Algemeen Secretariaat wordt geleid door de Secretary General die rapporteert aan de CEO.

Het Algemeen Secretariaat is belast met de belangrijke taak van het implementeren, bewaken en controleren van de naleving van de corporate governance en bepaalde bedrijfsvoeringsprincipes van Crelan, die zijn afgeleid van verschillende bronnen, waaronder beleid, wetten, circulaires en beste praktijken. Deze principes hebben betrekking op verschillende belangrijke aspecten, zoals de individuele en collectieve 'fit and proper'-test, externe mandaten van bestuursleden, leningen en kredieten aan bestuursleden en het Governance Memorandum.

Tot slot wordt er op het niveau van de Raad van Bestuur en het Directiecomité aandacht besteed aan het waarborgen van een grondig begrip van bedrijfsvoering, wat wordt bereikt door de implementatie van een uitgebreide competentiematrix die de vaardigheden van de leden van de Raad van Bestuur en het senior management afstemt op de vereisten van de organisatie.

3. Beheer van IRO'S

Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel

Het proces voor het identificeren en beoordelen van materiële IRO'S wordt beschreven in hoofdstuk *Algemene toelichtingen – ESRS 2*. Crelan wordt als lid van Febelfin geraadpleegd, maar neemt niet deel aan directe lobbyactiviteiten. Bijgevolg werden er geen IRO's geïdentificeerd met betrekking tot politieke beïnvloeding en lobbyactiviteiten.

Op basis van dit proces heeft Crelan de volgende materiële risico's geïdentificeerd met betrekking tot het thema bedrijfsvoering/governance:

Subthema	Waardeketen (WK) / eigen activiteiten (EA)	Type IRO	IRO beschrijving
Governance en bedrijfsvoering	WK	Positieve effecten	Positief effect op de ESG-resultaten door de variabele vergoeding van EXCOM te koppelen aan de ESG-doelstellingen.
	WK	Positieve effecten	Positief effect van Crelan door integratie van ESG-waarden in de bedrijfscultuur van Crelan via centralisatie, communicatie en afstemming over al het interne ESG-beleid.
	WK	Positieve effecten	Positieve impact van Crelan voor het bevorderen van ethiek en transparantie in de samenleving via een krachtig integriteitsbeleid dat strikt wordt nageleefd.
	WK	Risico	Risico voor Crelan om wettelijke en regelgevende verplichtingen niet (tijdig) toe te passen.
	WK	Negatieve effecten	Negatieve effect op klanten als gevolg van niet goed beheerde belangenconflicten
	WK / EA	Positieve effecten	Mogelijks positief effect van Crelan op ESG-betrokkenheid van zakenpartners door het implementeren van ESG-overwegingen bij het selecteren van zakenpartners.

Het beleid, de acties en de maatstaven met betrekking tot deze geïdentificeerde IRO's worden beschreven in de volgende hoofdstukken.

Geïmplementeerd beleid om de materiële IRO'S met betrekking tot bedrijfsvoering en bedrijfscultuur te beheren

Overzicht van de belangrijkste beleidslijnen op het vlak van bedrijfsvoering

Crelan heeft een uitgebreide reeks beleidsregels geïmplementeerd om haar bestuursgerelateerde IRO'S te beheren. De volgende tabel geeft een overzicht van het beleid van Crelan:

	Beleidsnaam	Focus op	Dekking	Inhoud	Scope	Goedkeuringsniveau
Overkoepelende beleidsmaatregelen	Governance memorandum	Impact-materialiteit	Governance Bedrijsvoering	Rollen en verantwoordelijkheden van de bedrijfsorganen	Crelan*	Raad van Bestuur
	Compliance Charter	Impact-materialiteit	Governance Bedrijsvoering	Het definiëren van de compliancefunctie, het formaliseren van de belangrijkste verantwoordelijkheden en het beschrijven van de belangrijkste kenmerken binnen de bank.	Crelan*	Goedgekeurd door het directiecomité van de bank en gevalideerd door de Raad van Bestuur
	Integriteitsbeleid	Impact-materialiteit	Governance Bedrijsvoering	Het doel van het document is om het integriteitsbeleid van de bank voor te stellen, zoals gedefinieerd door het directiecomité, inclusief strategische doelstellingen, bedrijfswaarden en richtlijnen voor integriteit.	Crelan*	Raad van Bestuur
	Anti-omkoping en anti-corruptiebeleid	Impact-materialiteit	Bedrijsvoering	Het doel van deze beslissing is om de verboden tegen omkoping en corruptie in de activiteiten van en namens de bank vast te stellen en uit te leggen.	Crelan*	Directiecomité
	Klokkenluiders-beleid	Impact-materialiteit	Bedrijsvoering	Het doel van dit klokkenluidersbeleid is om een mechanisme voor anonieme meldingen te bieden en de noodzakelijke maatregelen voor de bescherming van de klokkenluider te definiëren.	Crelan*	Directiecomité
Gerelateerde beleidsmaatregelen	Beleid inzake de bestrijding van witwassen van geld en de financiering van terrorisme	Impact-materialiteit & financiële materialiteit	Bedrijsvoering	Dit beleid richt zich op de verplichtingen op het gebied van AML/CFT die van toepassing zijn op een bank.	Crelan*	Raad van Bestuur
	Beleid belangenconflicten	Impact-materialiteit & financiële materialiteit	Bedrijsvoering	Dit beleid voor de preventie en het beheer van belangenconflicten is vastgesteld in overeenstemming met de relevante wettelijke en regelgevende bepalingen.	Crelan*	Directiecomité
	Fiscaal voorkomingsbeleid	Impact-materialiteit	Bedrijsvoering	Dit beleid voorkomt proactief dat klanten, medewerkers en de organisatie belastingwetten schenden.	Crelan*	Raad van Bestuur
	Opleidingsbeleid	Impact-materialiteit	Bedrijsvoering	Opleidingsplan voor de medewerkers.	Crelan*	Raad van Bestuur
	Beleid Geschenken en entertainment	Impact-materialiteit	Bedrijsvoering	Het doel van dit beleid is om de regelingen van de bank met betrekking tot geschenken en uitnodigingen te beschrijven.	Crelan*	Directiecomité
	Beleid voor het beheer van leveranciersrisico's	Impact-materialiteit & financiële materialiteit	Leveranciers-beheer	Het doel van het beleid voor het beheer van leveranciersrisico's en het inkoopbeleid van Crelan is om effectief risico's van derde partijen te identificeren, te beoordelen en te mitigeren om de veiligheid en betrouwbaarheid van bedrijfsactiviteiten te waarborgen, en om criteria voor de selectie van leveranciers (inclusief ESG-criteria) in te bedden.	Crelan*	Directiecomité
	Inkoopbeleid	Impact-materialiteit	Leveranciers-beheer		Crelan*	Directiecomité

* beleidsmaatregelen op groepsniveau

In de volgende paragrafen wordt de inhoud van de belangrijkste beleidslijnen toegelicht, waarbij details worden gegeven over hoe Crelan handelt op elk deelonderwerp dat relevant wordt geacht voor bedrijfsvoering/naleving.

0. Integriteitsbeleid

Het Integriteitsbeleid, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 20 augustus 2024, dient als een bouwsteen om de visie van Crelan te definiëren op het gebied van bedrijfsvoering en bedrijfscultuur. Als zodanig dient het om ervoor te zorgen dat de gedragscode van Crelan volledig wordt geïmplementeerd om de waarden en integriteit van Crelan te behouden en het vertrouwen van de belanghebbenden te bevorderen. Door transparante gedragsverwachtingen en ethische normen vast te stellen, bevordert het integriteitsbeleid een constructieve werkomgeving waarin medewerkers, verbonden agenten en hun personeel zijn toegerust om ethische beslissingen te nemen en te handelen in het belang van Crelan en haar klanten.

De bedrijfscultuur van Crelan wordt ontwikkeld en gestimuleerd door middel van workshops, evenementen en driemaandelijkse enquêtes waarbij de betrokkenheid en feedback van werknemers centraal staan. Initiatieven zoals het 'Change & Culture'-project, bewustmakingsactiviteiten op het gebied van diversiteit en inclusie, en leer- en ontwikkelingsprogramma's dragen bij tot een sterk en hecht team met duidelijke doelstellingen. Daarnaast verbetert compliancetraining de werkpraktijken en de bedrijfscultuur door medewerkers, verbonden agenten en hun personeel essentiële vaardigheden bij te brengen om integriteit te handhaven, conflicten te beheersen, vertrouwelijkheid te bewaren en financiële misdrijven te bestrijden, waardoor uiteindelijk de reputatie van Crelan wordt beschermd.

In de dynamische en sterk gereguleerde financiële omgeving van vandaag de dag zijn deze richtlijnen bovendien van vitaal belang voor de naleving van wettelijke en industrienormen en voor het aanpakken van mogelijke ethische kwesties, belangenconflicten en ongepast gedrag. De principes die in het integriteitsbeleid worden uiteengezet, zijn van vitaal belang om ervoor te zorgen dat de activiteiten van Crelan op integere wijze worden uitgevoerd en dienen als leidraad voor de besluitvorming op alle niveaus van de organisatie.

Het integriteitsbeleid omvat specifieke richtlijnen voor een reeks belangrijke kwesties, waaronder ethiek, antiwitwaspraktijken, anticorruptie, omkoping, belangenconflicten en non-discriminatie. Het geeft duidelijk aan dat Crelan zich inzet voor ethisch gedrag. Daarnaast dient het als instrument voor culturele beoordeling en wordt het jaarlijks herzien en bijgewerkt om ervoor te zorgen dat het in overeenstemming is met de activiteiten van Crelan en de ontwikkelingen op het gebied van regelgeving.

Zoals beschreven in sectie Maatstaven en doelstellingen, heeft Crelan een KPI-dashboard voor risico- en nalevingscultuur opgesteld, dat actief wordt bewaakt en gerapporteerd aan de Raad van Bestuur voor het toezicht op de bedrijfscultuur.

Het beleid bestaat uit een inleidende sectie waarin de kernwaarden, het toepassingsgebied en de implementatiemethoden van Crelan worden uiteengezet, evenals specifieke beleidsregels en procedures voor elk activiteitengebied. De volgende paragrafen geven een samenvatting van de belangrijkste aspecten van elk beleid.

1. Antiwitwaspraktijken en financiering van terrorisme (AML)

Als bank speelt Crelan een belangrijke rol in de strijd tegen het witwassen van geld en voert zij strenge controles uit om te voorkomen dat financiële transacties worden gebruikt om onwettig verkregen geld te verbergen. Daarom staat dit onderwerp bovenaan in het Integriteitsbeleid en wordt het aangemerkt als een bijzonder aandachtspunt binnen de Compliancefunctie. Het AML-beleid werd op 10 juli 2023 goedgekeurd door het Directiecomité.

Crelan zet zich in voor een robuuste aanpak van antiwitwaspraktijken en het tegengaan van de financiering van terrorisme, door gebruik te maken van een risicogebaseerde strategie om effectief te voldoen aan de wettelijke vereisten. Crelan heeft in al haar entiteiten uitgebreide systemen opgezet om witwaspraktijken en de financiering van terrorisme op te sporen. Deze systemen zijn gebaseerd op een reeks normen en controles en worden onderhouden door waakzaamheid van werknemers, verplichte opleidingsprogramma's en voortdurend evoluerende geautomatiseerde hulpmiddelen. Daarnaast is er ook een versterkt systeem voor preventie en detectie geïmplementeerd in de hele organisatie (‘Anti-money laundering Group Policy’).

De inspanningen van Crelan om het witwassen van geld en de financiering van terroristische activiteiten tegen te gaan, worden weerspiegeld in het beleid voor klantacceptatie (‘Customer Acceptance Policy’). De reden hiervoor is dat Crelan een lage risicobereidheid heeft met betrekking tot witwaspraktijken/financiering van terrorisme en als gevolg daarvan niet bereid is om zakelijke relaties met klanten aan te gaan of te onderhouden, tenzij zij redelijke zekerheid heeft dat de klant in kwestie haar producten of diensten niet zal gebruiken of aanwenden om zich bezig te houden met witwaspraktijken/financiering van terrorisme. Dit beleid voor klantacceptatie is bekend binnen elke entiteit van de Crelan Groep en de verbonden agenten.

2. Beleid inzake belastingontduiking

Een strikte naleving van de belastingregels is essentieel voor de integriteit van financiële instellingen. Daarom zal Crelan zich niet inlaten met transacties of praktijken die bedoeld zijn om klanten of anderen te helpen belastingverplichtingen te ontduiken of de belastingdienst te misleiden.

Crelan streeft ernaar om speciale mechanismen die belastingontduiking door derden als doel of gevolg mogelijk maken of bevorderen, uit te sluiten door middel van een gericht belastingontduikingsbeleid (goedgekeurd door het Directiecomité op 1 januari 2022). Hierbij moet rekening worden gehouden met de niet-exhaustieve lijst van soorten praktijken die in de circulaire NBB_2021_16 van 6 juli 2021 worden uiteengezet met betrekking tot bijzondere mechanismen. Crelan erkent dat, naast de mogelijkheid van sancties, de invoering van bijzondere mechanismen een aanzienlijke impact zou kunnen hebben op de financiële positie van Crelan Bank. Dit zou van invloed kunnen zijn op haar vermogen om solvabel en liquide te blijven, waardoor haar vermogen om als going concern door te gaan mogelijk in gevaar komt.

Crelan dient zich te onthouden van betrokkenheid bij transacties of praktijken die ertoe kunnen leiden dat klanten of andere personen hun belastingverplichtingen ontduiken of misleidende informatie verstrekken aan de belastingdienst. De identificatie van belastingrisico's in het kader van het belastingpreventiebeleid is geïntegreerd in de compliancerisicobeoordeling van Crelan, rekening houdend met de geldende belastingwetgeving en de circulaires van de NBB.

Als onderdeel van het integriteitsbeleid van Crelan heeft Crelan een Tax Compliance Policy ontwikkeld om haar reputatie op fiscaal vlak hoog te houden door te allen tijde fiscaal zuiver te handelen. Dit omvat een correcte naleving van de geautomatiseerde uitwisseling van financiële informatie onder Central Contact Point (CAP) of Common Reporting Standard (CRS).

Door middel van een goedkeuringsproces voor nieuwe activiteiten en producten ('New Activities and Products Approval Process', NAP) zorgt Crelan ervoor dat bij de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten voor klanten de vereiste aandacht wordt besteed aan een correcte belastingimplementatie en, als gevolg daarvan, aan het vermijden van speciale mechanismen. Daarnaast zijn er richtlijnen opgesteld voor werknemers binnen Crelan en moet effectief leiderschap met betrekking tot het belastingontwijkingsbeleid zorgen voor de juiste interne controles en deze ten minste jaarlijks herzien.

In de initiële training van nieuwe werknemers worden het beleid inzake belastingontduiking en de speciale mechanismen expliciet opgenomen. Deze opleiding omvat zowel de wettelijke en reglementaire bepalingen als beleidsrichtlijnen en praktische voorbeelden van verschillende soorten speciale mechanismen.

Procedures die nodig zijn voor de implementatie van dit beleid en de richtlijnen zullen worden opgesteld binnen de verschillende betrokken afdelingen en er zullen passende eerste- en tweedelijnscontroles worden ontwikkeld

Binnen Crelan is de Compliancefunctie verantwoordelijk voor het coördineren van de implementatie van het Belastingontduikingsbeleid en voor het coördineren van het vermijden van speciale mechanismen. Als zich ernstige of dringende problemen voordoen, rapporteert de Compliance Officer deze aan het lid van het Directiecomité dat verantwoordelijk is voor compliance. Verder zorgt Crelan voor correcte informatie en publicatie van haar beleid voor werknemers via de juiste interne communicatiekanalen.

3. Belangenconflicten

Bij het uitvoeren van haar dagelijkse activiteiten zullen de entiteiten van Crelan onvermijdelijk situaties tegenkomen waarin verschillende belangen samenkomen. Vaak gaat het om vergelijkbare belangen, maar soms komt Crelan in een situatie terecht waarin de belangen uiteenlopen. Het beleid inzake belangenconflicten ('Conflicts of Interest Policy') is bedoeld om schade aan de belangen van klanten en/of aan de reputatie van Crelan te voorkomen. Dit beleid werd goedgekeurd door het Directiecomité op 22 februari 2023.

Crelan heeft procedures ontwikkeld en redelijke stappen ondernomen om potentiële belangenconflicten te identificeren, te voorkomen en te beheersen. Crelan identificeert en houdt bijvoorbeeld een lijst bij van situaties met potentiële belangenconflicten met haar klanten waarmee Crelan zelf en/of haar werknemers/verbonden agenten of hun werknemers tijdens hun activiteiten te maken kunnen krijgen (Inventaris Potentiële Belangenconflicten). Deze inventaris wordt jaarlijks bijgewerkt. Crelan verwacht van alle medewerkers, verbonden agenten en hun personeel dat ze belangenconflicten kunnen herkennen wanneer deze zich voordoen en dat ze weten welke stappen ze moeten nemen als ze zelf betrokken raken bij een belangenconflict. Alle werknemers, verbonden agenten en hun personeel volgen regelmatig een verplichte opleiding hierover. De controle op belangenconflicten vindt plaats aan het begin van elke vergadering van de Raad van Bestuur.

4. Anticorruptie en anti-omkoping

Het anticorruptie- en anti-omkopingsbeleid ('Anti-Corruption and Bribery Policy', ABC) maakt deel uit van het 'Compliance governance'-raamwerk van Crelan. Het anticorruptiebeleid van Crelan werd goedgekeurd door het Directiecomité op 10 juli 2023 en het beleid wordt minstens twee keer per jaar herzien om ervoor te zorgen dat het actueel en accuraat blijft.

Crelan hanteert een nultolerantie voor elke vorm van omkoping en corruptie, evenals elke vorm van aankoopfraude of andere misleidende of heimelijke praktijken bij het aantrekken van leveranciers en/of verbonden partijen. Wanneer leden van de raad van bestuur, medewerkers, verbonden agenten en hun personeel optreden namens Crelan, dienen zij hun gezond verstand te gebruiken met betrekking tot wat kan worden beschouwd als onevenredig, voordelig of buitensporig in termen van vergoeding, geschenken, donaties of ongerechtvaardigde voorkeursbehandeling.

De rollen en verantwoordelijkheden met betrekking tot het voorkomen, identificeren en rapporteren van omkoping en corruptie zijn afgestemd op het verdedigingsmodel met drie verdedigingslinies zoals gedefinieerd door Crelan. Elk afdelingshoofd in de eerste lijn is verantwoordelijk voor het beheren van omkopings- en corruptierisico's en voor het waarborgen van adequate interne controles om dergelijke activiteiten te voorkomen en op te sporen. De tweede lijn is de Compliancefunctie, die verantwoordelijk is voor het opstellen, bijwerken en communiceren van dit beleid. De laatste verdedigingslinie is de Interne Auditfunctie, die verantwoordelijk is voor het verschaffen van onafhankelijke zekerheid met betrekking tot omkoping en corruptie.

Het anticorruptiebeleid van Crelan is in overeenstemming met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie (UNCAC) en de principes die in het verdrag zijn vastgelegd. Het beleid weerspiegelt de principes van de rechtsstaat, integriteit, transparantie en verantwoordingsplicht zoals vermeld in het UNCAC. Daarnaast is het beleid gericht op het bevorderen van effectieve praktijken om corruptie te voorkomen in overeenstemming met de verplichtingen van elke Staat die Partij is bij het UNCAC.

De functies binnen Crelan die het meeste risico lopen op corruptie en omkoping omvatten voornamelijk functies op hoog niveau die direct contact hebben met klanten en leveranciers, zoals verkopers, evenals agenten.

Het geschenkenbeleid van Crelan benadrukt het belang van voorzichtigheid bij interacties van onze werknemers, verbonden agenten en hun personeel met overheidsambtenaren of voormalige overheidsambtenaren. Deze personen bekleden invloedrijke posities via wetgevende, administratieve of gerechtelijke functies, of via vertegenwoordiging van overheidsinstellingen en bedrijven, en lopen daarom het grootste risico op corruptie. Het is onze werknemers ten strengste verboden om direct of indirect voordelen te verstrekken met de bedoeling om deze personen te beïnvloeden of te proberen te beïnvloeden. I

Het AML-beleid van Crelan geeft ook strikte instructies voor het installeren van de hoogste mate van waakzaamheid voor relaties met politiek prominente personen (‘Politically Exposed Persons’, PEP), die een hoger corruptierisico vertegenwoordigen.

5. Klokkenluiders

Crelan is onderworpen aan de wettelijke vereisten van Richtlijn (EU) 2019/1937 en met de omzetting ervan in Belgisch recht (wet van 28 november 2022 betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector) en voldoet daarom aan het beleid inzake de bescherming van klokkenluiders. Hieronder de ‘Klokkenluiderswet’ genoemd.

Om ervoor te zorgen dat het integriteitsbeleid wordt nageleefd en om de effectiviteit van interne controles te bevorderen, heeft Crelan kanalen gecreëerd voor medewerkers en andere belanghebbenden om potentiële schendingen van het beleid, handhavingsacties en ander onethisch of illegaal gedrag te melden. Crelan heeft een klokkenluidersregeling (‘Whistleblowing Policy’) opgesteld met procedures voor het melden van vermoedelijke illegale activiteiten, onethisch gedrag en ernstig wangedrag aan een onafhankelijke meldingsmanager. Crelan erkent het belang van de bescherming van klokkenluiders tegen eventuele nadelige gevolgen van hun onthullingen.

Elke vorm van vergelding tegen klokkenluiders is verboden (ontslag, schorsing, negatieve presentatie-evaluatie, dwang, intimidatie, enz.). Crelan zorgt ervoor dat klokkenluiders waar nodig toegang hebben tot ondersteunende maatregelen (in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1937: ‘Klokkenluiderswet’ en de omzetting ervan in Belgisch recht (Wet van 28 november 2022 betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector)

Het klokkenluidersproces verloopt als volgt. Na ontvangst van een melding zal de onpartijdige meldingsmanager, die de enige ontvanger is van alle meldingen, de melder binnen 7 kalenderdagen een ontvangstbevestiging sturen, tenzij de melder er expliciet voor kiest geen contact op te nemen, of als contact zijn anonimiteit in gevaar zou brengen. De ontvangstbevestiging dient als bevestiging van de informatieoverdracht, maar bevestigt niet de classificatie ervan als een melding van een overtreding. De onpartijdige meldingsmanager voert een eerste beoordeling van de melding uit en neemt indien nodig contact op met de melder voor meer details of verduidelijking.

Als de onpartijdige meldingsmanager vaststelt dat de ontvangen informatie een melding van een daadwerkelijke of mogelijke inbreuk is, zal hij dit met de melder bevestigen, tenzij de melder anders vraagt of als dit zijn anonimiteit in gevaar zou brengen Het rapport zal, samen met een geanonimiseerde samenvatting, worden doorgestuurd naar het Whistleblowers Committee voor verdere beoordeling.

Op basis van de aanbevelingen van de onpartijdige meldingsmanager zal het Whistleblowers Committee een beslissing nemen over risicoclassificatie en vervolgmaatregelen. De melder wordt binnen een maand na de melding geïnformeerd over de afhandeling of aanvaarding van de zaak. Verder wordt binnen 3 maanden na de melding een statusrapport met de vervolgmaatregelen en resultaten van het onderzoek naar de melder gestuurd.

In het geval dat de melder niet tevreden is met de beslissing of het statusrapport, kan hij/zij de zaak escaleren naar de onpartijdige meldingsmanager die vervolgens het Whistleblowers Committee zal informeren. Op basis van de aanbevelingen van de onpartijdige meldingsmanager zal het Whistleblowers Committee beslissen over eventuele verdere maatregelen, die aan de melder zullen worden meegedeeld.

Het klokkenluidersbeleid geldt voor alle interne en externe belanghebbenden die klokkenluidersrechten hebben in overeenstemming met de geldende klokkenluidersregels. Interne belanghebbenden zijn werknemers, externe werknemers, verbonden agenten en hun personeel, aandeelhouders en personen die deel uitmaken van het bestuurlijk, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van het bedrijf, inclusief vrijwilligers en betaalde en onbetaalde stagiairs. Tot de externe belanghebbenden behoren voormalige werknemers, sollicitanten, contractanten, leveranciers en klanten van Crelan. De maatregelen ter bescherming van de klokkenluider zijn ook van toepassing op natuurlijke personen die de klokkenluider vertrouwelijk bijstaan in het rapportageproces (zogenaamde ‘facilitators’), en op derden die verbonden zijn aan de klokkenluider en die slachtoffer kunnen worden van represailles in een werkgerelateerde context.

Het klokkenluiderbeleid speelt een cruciale rol in het vormgeven van de bedrijfscultuur van Crelan door het creëren van een omgeving waarin transparantie, ethisch gedrag en verantwoordelijkheid worden gewaardeerd. Dit beleid stelt personen binnen de organisatie in staat om wangedrag, illegale activiteiten of andere ernstige zaken te melden zonder angst voor vergelding. Door werknemers en belanghebbenden een formeel mechanisme te bieden om kwesties aan de orde te stellen, behoudt Crelan een werkplek waar integriteit en ethisch gedrag prioriteit hebben.

6. Non-discriminatie

Bij Crelan gaat diversiteit verder dan non-discriminatie en heeft het het potentieel om de samenwerking te verbeteren en betere resultaten te behalen binnen teams. De benadering van Crelan van diversiteit omvat een breed spectrum, waaronder leeftijd, taal, persoonlijkheid, vaardigheden en meer, en gaat verder dan alleen nationaliteit en geslacht.

Elke medewerker moet bij indiensttreding een ‘Code of Professional Ethics’ ondertekenen, waarin discriminatie op basis van ras, nationaliteit, geslacht, leeftijd, lichamelijke beperking, seksuele geaardheid, politieke overtuiging of filosofische of religieuze overtuiging expliciet wordt verboden. De Code benadrukt dat elke schending van dit principe volledig onverenigbaar is met de waarden van Crelan en kan leiden tot zowel interne sancties, zoals uiteengezet in het Arbeidsreglement, als strafrechtelijke sancties, zoals bepaald bij wet. Crelan zet zich in voor een werkomgeving waarin diversiteit wordt gevierd en discriminatie ondubbelzinnig wordt veroordeeld.

7. Beheer van leveranciersrisico’s (VRF)

De inkoopafdeling van Crelan doet er alles aan om ervoor te zorgen dat alle contractuele afspraken voldoen aan de regelgeving, in het bijzonder de DORA-regelgeving met betrekking tot het gebruik van ICT-middelen door derden. Het is essentieel voor Crelan om leveranciersrisico's te herkennen, te evalueren en te beperken vanuit het oogpunt van risicobeheer. De organisatie heeft de algehele verantwoordelijkheid voor de diensten die aan klanten worden geleverd, of deze nu zijn uitbesteed of niet. Het beheer van leveranciersrisico’s bij Crelan gebeurt op basis van belangrijke principes die gericht zijn op het handhaven van de waarden van de organisatie tijdens het inkoopproces en het toepassen van een op risico's en waarden gebaseerde benadering met het oog op een ‘correcte’ sourcing.

Tijdens de inkoopactiviteiten worden verschillende maatregelen genomen om naleving en transparantie te garanderen. Dit omvat het gebruik van standaard Crelan-contractsjablonen of minimumclausules voor contractering, het gebruik van het goedgekeurde inkoopplatform Ivalua en tooling voor transparantie, het implementeren van één proces voor de hele inkooplevenscyclus, het scheiden van taken om belangenconflicten te voorkomen, het monitoren en rapporteren van uitzonderingen om naleving te garanderen en het stimuleren van een duurzame inkoopbenadering ten opzichte van leveranciers via het ESG-raamwerk. Bedrijfsvoering vormt een integraal onderdeel van het leveranciersselectieproces en wordt toegepast binnen de uitgebreide sourcing- en contracterings- & vernieuwingsprocessen.

Het ‘Sourcing Process’ bij Crelan omvat het identificeren, evalueren en selecteren van geschikte leveranciers die voldoen aan specifieke bedrijfsvereisten. Dit proces houdt het screenen van leveranciers in om de financiële gezondheid te beoordelen, naleving van sanctielijsten, negatieve media en politiek prominente personen (PEP's) en waar nodig ESG-scores. Het ‘Contracting & Renewal Process’ begint na de volledige afronding van het sourcingproces, inclusief risicobeoordeling, en omvat de validatie en goedkeuring van contracten/

vernieuwingen op basis van het goedkeurings- en handtekeningenbeleid ('Approval & Signature Policy').

Het proces voor het beheer van leveranciersrisico's ('Vendor Risk Management Process') is geïntegreerd in alle fasen van de inkooplevenscyclus en wordt aangestuurd door het Procurement & Outsourcing Committee (POC), dat formele beslissingsbevoegdheid heeft over inkoop- en uitbestedingszaken, inclusief leveranciersrisico's. Verder houdt het Audit, Operational Risk, Internal Control and Compliance Committee (ARCC) toezicht op het beheer van niet-financiële risico's, waaronder leveranciersrisico's, door regelmatig op de hoogte te worden gehouden van voortgang, veranderingen en problemen.

Crelan maakt onderscheid tussen de inkoop van kritieke versus niet-kritieke goederen en diensten op basis van het Vendor Risk Framework (VRF) en de risicobereidheid van Crelan zoals bepaald via Triage uitgevoerd door de Business/Requestor. Vervolgens wordt een gedifferentieerde risicogebaseerde aanpak toegepast op het inkooplevenscyclusproces.

De contractuele overeenkomst met externe leveranciers wordt binnen het inkoopplatform op verschillende niveaus bewaakt en gevolgd. Er wordt rekening gehouden met verschillende factoren, zoals de aanbestedende entiteit, de geldigheid en status van de overeenkomst, tiering, anti-omkopingsclausule, 'Corporate Response'-clausule, privacyclausule, IT-beveiligingsclausule en andere overwegingen.

Daarnaast zijn er specifieke DORA-contracteringskaders ontwikkeld voor de 'ICT 3rd party'-componenten op basis van een gedetailleerde interne analyse van de wetgeving, zoals Addendum Dora, MSA Dora en SaaS Dora. Deze allesomvattende aanpak van het beheer van leveranciersrisico's zorgt ervoor dat de inkoopactiviteiten van Crelan in overeenstemming zijn met de regelgeving en het streven van de organisatie naar transparantie en ethische praktijken weerspiegelen.

8. Opleidingsbeleid

Crelan erkent het belang van een degelijk kader voor risicobeheer om risico's op het gebied van naleving proactief te identificeren en aan te pakken. Daarom heeft Crelan een Opleidingsbeleid ontwikkeld met als doel het definiëren van ambities en vereisten op het gebied van compliancetrainingen. Dit beleid is van toepassing op verbonden agenten en hun personeel, evenals op alle werknemers van Crelan, met inbegrip van de leden van het Directiecomité en de Raad van Bestuur (op voorwaarde dat zij handelen binnen het kader van hun mandaat bij Crelan).

Het doel van het beleid is het definiëren van een uitgebreide compliancetraining om te voldoen aan wet- en regelgeving, gericht op het verbeteren van het vermogen van werknemers om de risico's die inherent zijn aan het bankieren te beheersen en te beperken door het verschaffen van de benodigde vaardigheden door middel van compliancetraining.

Het Compliance Department zorgt er in samenwerking met het Learning Department voor dat verbonden agenten, hun personeel en alle medewerkers van Crelan goed worden opgeleid en geïnformeerd over compliancekwesties. Deze trainingen hebben betrekking op antiwitwaspraktijken en -preventie, sancties en embargo's, due diligence en eerlijke marktpraktijken, reclame voor en marketing van bankproducten, belastingontduikingsbeleid, opvolging van klachtenbehandeling, integriteitsbeleid en deontologie, antidiscriminatiebeginselen, belangenconflicten, privacyregels, bewaking van uitbestedingsbeginselen en MiFID.

Wat de opleidingsfrequentie betreft, zorgt Crelan ervoor dat elke nieuwe werknemer kort na indiensttreding een Compliancetrainingsprogramma moet volgen. Daarnaast worden er periodiek opleidingen gegeven aan alle werknemers op de verschillende gebieden van compliance. Dat kan op verschillende manieren gebeuren, waaronder in een leslokaal en via e-learning. Daarnaast worden er ook externe opleidingscursussen aangeboden.

Om ervoor te zorgen dat de opleidingsvereisten worden nageleefd, stelt HR of Commercial Support een rapport op met de namen van werknemers, verbonden agenten en hun personeel die de opleidingssessies wel of niet hebben bijgewoond. Dit rapport wordt vervolgens verspreid onder managers die het kunnen gebruiken om de deelname van werknemers te controleren en eventuele openstaande opleidingsbehoeften aan te pakken.

Jaarlijks wordt er een opleidingsplan opgesteld met de opleidingen die moeten worden gegeven op de verschillende compliancegebieden voor de verschillende doelgroepen. Alle werknemers zijn verplicht om alle basiscomplianceopleidingen bij te wonen (zie tabel).

Opleiding	Doelgroep	Frequentie
Ethiek & Integriteitsbeleid	Medewerkers hoofdkantoor en filialen	Jaarlijks
MIFID	Medewerkers hoofdkantoor en filialen	Tweejaarlijks
Belangen-conflicten	Medewerkers hoofdkantoor en filialen	Jaarlijks
Machtsmisbruik & handel met voorkennis	Medewerkers hoofdkantoor en filialen	Tweejaarlijks
AML + Sancties & Embargo's	Medewerkers hoofdkantoor en filialen	Annual
Fiscaal voorkomings-beleid (incl. speciale mechanismen)	Medewerkers hoofdkantoor en filialen	Tweejaarlijks

Naast de regelmatige opleiding van werknemers voert Crelan ook regelmatig sensibiliseringsactiviteiten uit. Deze omvatten de verspreiding van algemene informatie aan alle medewerkers via verschillende kanalen, zoals nieuwsberichten (nieuwsbrieven) op het Complianceportaal, bijeenkomsten, workshops en meer. Via deze activiteiten zorgt Crelan ervoor dat verbonden agenten en medewerkers op de hoogte zijn en blijven van Compliancerisico's, waaronder trends, typologieën en de aanpak van Crelan om deze risico's te beperken en te beheren. Elke nieuwe medewerker is verplicht om een compliancetrainingsprogramma te volgen nadat hij bij Crelan in dienst is getreden.

Als onderdeel van de focus van Crelan op het verhogen van de operationele normen en het bevorderen van een sterk bedrijfsethos, voorziet de compliancetraining werknemers, verbonden agenten en hun personeel van de kennis en vaardigheden om op effectieve wijze goede praktijken toe te passen, waaronder integriteit, conflictoplossing, bescherming van gevoelige informatie en bestrijding van financiële criminaliteit. Door professionele beste praktijken in te voeren en te onderhouden, beschermt Crelan niet alleen haar langetermijnbelangen en versterkt ze haar reputatie, maar kweekt ze ook vertrouwen bij belanghebbenden zoals klanten, zakelijke partners en interne teams. Crelan erkent dat een gebrek aan bewustzijn van complianceprotocollen werknemers kan blootstellen aan onbedoelde overtredingen, wat kan leiden tot financiële gevolgen en boetes.

De Compliancefunctie is verantwoordelijk voor het opstellen van het 'Training & Awareness Policy' en een jaarlijks opleidingsplan voor alle medewerkers van Crelan. Ze zorgen er ook voor dat het beleid correct wordt geïmplementeerd door de nodige controles uit te voeren.

Daarnaast heeft Crelan een netwerk van compliance correspondenten opgezet. Het Compliance Correspondent Network versterkt de link tussen de eerste verdedigingslinie en Compliance (tweede verdedigingslinie). Verder draagt een functioneel en effectief Compliance Correspondent Netwerk bij tot de compliancecultuur binnen Crelan. Het doel van deze correspondenten is om de compliancerisico's in verband met de activiteiten van hun afdeling te beoordelen, de betrokken teams bewust te maken van de reikwijdte van het integriteitsbeleid van Crelan, de aanbevelingen op te volgen en zelf een actieplan op te stellen en uit te voeren.

De Compliance Correspondent is verantwoordelijk voor het coördineren van de ontwikkeling en implementatie van compliancecontroles op operationeel niveau (eerste lijn). Deze rol houdt in dat hij het senior management en het Compliance Department regelmatig informeert over controleresultaten en -trends.

Voorts speelt de Compliance Correspondent een actieve rol in het identificeren en beoordelen van compliancerisico's, door bij te dragen aan de jaarlijkse 'Compliance Risk Assessment' (CRA). Als er een nieuw of verhoogd compliancerisico wordt geïdentificeerd, moet de Compliance Correspondent de Compliancefunctie onmiddellijk informeren. Het is ook de verantwoordelijkheid van de Compliance Correspondent om tijdens team- en managementvergaderingen het bewustzijn te verhogen van de kwesties die onder de 'Corporate Integrity Policy' vallen. Indien nodig kan de Compliance Correspondent een bewustmakingsnota opstellen. Bovendien zijn ze verantwoordelijk voor het formuleren van aanbevelingen en het ontwikkelen van actieplannen voor hun management om geïdentificeerde compliancerisico's te beperken. Tot slot staat de Compliance Correspondent in voor het opvolgen van wijzigingen in de regelgeving, het rapporteren hierover en het communiceren van hun mogelijke impact.

Mechanismen voor het vaststellen, rapporteren en onderzoeken van bezorgdheid over onwettig gedrag of gedrag dat in strijd is met haar gedragscode

Niveau van werknemers, verbonden agenten en hun personeel

Er bestaan verschillende mechanismen om ervoor te zorgen dat gedragingen die niet in overeenstemming zijn met de gedragscode (en het interne beleid) naar behoren worden geïdentificeerd, gerapporteerd en onderzocht.

In de eerste plaats is het Directiecomité verantwoordelijk voor de uitvoering van het Integriteitsbeleid ('Integrity Policy') en het beheer van het Compliancerisico. Deze implementatie vereist een effectief en goed aangepast intern controlesysteem met meerdere verdedigingslinies, te beginnen met interne controle in de operationele, commerciële en ondersteunende diensten. Het ontwerpen, implementeren en handhaven van specifieke maatregelen om het integriteitsbeleid te implementeren behoort ook tot hun taken.

Als 2e verdedigingslinie identificeert, documenteert en beoordeelt de Compliancefunctie de risico's in verband met de complianceverplichtingen. Zij evalueert de geschiktheid en effectiviteit van de bestaande maatregelen binnen Crelan voor compliance (procedures, controles en richtlijnen), identificeert mogelijke tekortkomingen en stelt, indien nodig, acties voor om deze bestaande maatregelen aan te passen en/of te verbeteren. Met name de controles op de naleving van de anticorruptie- en anti-omkopingsvereisten (ABC) worden uitgevoerd door middel van voortdurende monitoring en periodieke tests (op basis van interne Crelan-vereisten). Risicogebaseerd toezicht op werknemers, verbonden agenten en de activiteiten van hun werknemers om gevallen van niet-naleving van de beleidsvereisten op te sporen, maakt deel uit van het algemene ABC-controlekader.

Tot slot is er een escalatiemechanisme om ervoor te zorgen dat gevallen van niet-naleving kunnen worden gemeld en naar behoren worden opgevolgd (zoals hierboven beschreven). Als klanten ontevreden zijn over de dienstverlening of een klacht hebben, kunnen ze contact opnemen met de klantenservice van Crelan.

Werknemers, verbonden agenten en hun werknemers zijn verantwoordelijk voor het zo snel als redelijkerwijs mogelijk melden aan Compliance wanneer zij kennis of een vermoeden hebben, of wanneer er redelijke gronden zijn om kennis of een vermoeden te hebben, dat een andere persoon of entiteit betrokken is bij een handeling waarbij er sprake kan zijn van omkoping en/of corruptie.

In gevallen waarin escalatie noodzakelijk is, kunnen klanten een gestructureerde klachtenprocedure starten, waarbij hun zorgen grondig worden onderzocht en behandeld door het Compliance Department binnen Crelan. Het Head of Compliance heeft de bevoegdheid om onafhankelijk advies in te winnen bij de voorzitter van het Risk & Compliance Committee, de voorzitter van de Raad van Bestuur, de geaccrediteerde auditor of de toezichthoudende autoriteiten zonder voorafgaande kennisgeving aan het directiecomité. Bovendien zijn er driemaandelijkse besprekingen gepland tussen het Head of Compliance en de voorzitter van het Risk & Compliance Committee en de Raad van Bestuur. Bovendien heeft het Head of Compliance de bevoegdheid om beslissingen met betrekking tot compliance in andere afdelingen op een hoger hiërarchisch niveau aan te vechten.

Crelan biedt ook transparantie over hoe klanten contact kunnen opnemen met de relevante autoriteiten, indien nodig, om ervoor te zorgen dat problemen op de juiste manier worden opgelost. Dit uitgebreide escalatiemechanisme benadrukt de toewijding van Crelan aan klanttevredenheid en het zorgvuldige beheer van geschillen.

Leveranciersniveau

Zoals uitgelegd in sectie Beheer van relaties met leveranciers , is de integriteit van de leveranciers van Crelan een belangrijk element om de waardeketen over de volledige lijn te ondersteunen. Daarom moet elke leverancier de gedragscode voor leveranciers van Crelan naleven die in 2024 werd ontwikkeld.

Preventie en detectie van corruptie en omkoping

Sectie *Mechanismen voor het vaststellen, rapporteren en onderzoeken van bezorgdheid over onwettig gedrag of gedrag dat in strijd is met haar gedragscode* beschrijft de bestaande mechanismen voor de detectie/identificatie van mechanismen die niet in overeenstemming zijn met de Gedragscode en het interne beleid, met inbegrip van incidenten van omkoping en corruptie. Met name de rol van de Compliancefunctie als tweede verdedigingslinie bij het onderzoeken (en indien nodig escaleren) van de incidenten van corruptie en omkoping (via met name het complianceverslag) is een centraal onderdeel van de bestaande governance inzake complianceaangelegenheden en garandeert de onafhankelijkheid tussen de onderzoekers en de managementketen die bij de zaak betrokken is.

Van iedereen die Crelan vertegenwoordigt wordt verwacht dat hij of zij zijn of haar waakzaamheidsplicht nakomt. Crelan heeft de procedure 'Meldingsplicht atypische transacties en feiten' ('Duty to report atypical transactions and facts') waarin de procedure wordt uitgelegd die moet worden gevolgd door medewerkers, verbonden agenten en hun medewerkers in hun rol van eerste verdedigingslinie. De eerste verdedigingslinie is het toezicht op klantrelaties door werknemers, verbonden agenten en hun werknemers die in direct contact staan met de klant. De agent of werknemer vult het interne meldingsformulier in en bezorgt het aan de AMLCO dat het tweedelijns toezicht uitvoert.

De AML-analisten onderzoeken in hun rol van tweede verdedigingslinie de interne meldingen uit de eerste lijn en voeren ook achteraf toezicht uit op transacties. Crelan heeft verschillende scenario's ontwikkeld om haar transactiemonitoring te verrichten. Deze scenario's zijn ontwikkeld rekening houdend met de grootte en complexiteit van de entiteit, de risicocategorie van de klant, enz.

Het antifraudeteam onderzoekt, in zijn rol van eerste verdedigingslinie, alle soorten externe fraude die via de rekening van de klant verlopen, door gebruik te maken van de 'Safer Payments'-tool en interne rapporten van de agenten te ontvangen. Het kredietbeoordelingsteam detecteert en onderzoekt kredietfraude op basis van controles en rapporten van andere afdelingen binnen het Credit Department. Tot slot onderzoekt het inspectieteam mogelijke fraude binnen agentschappen. In de tweede lijn onderzoekt het onderzoeks-/fraudepreventieteam CEO-fraude, werknemersfraude, identiteitsfraude en kredietfraude naar aanleiding van meldingen van een andere financiële instelling.

Zoals eerder vermeld, heeft Crelan procedures geïmplementeerd binnen het complianceraamwerk om gevallen van corruptie, omkoping en niet-conforme bedrijfsvoering grondig te onderzoeken. Crelan heeft het Bemiddelings- en Adviescomité (BAC) opgericht binnen de hiërarchische lijn van de Chief Risk Officer (CRO) om dergelijke zaken effectief aan te pakken en te beheren.

Bovendien heeft Crelan, zoals eerder aangegeven, een klokkenluidersregeling geïmplementeerd om te zorgen voor een geschikt kanaal voor de escalatie van kritieke wangedragskwesties, waardoor de transparantie en verantwoordingsplicht bij de aanpak van deze zaken worden verbeterd. Bovendien biedt Crelan training over belangenconflicten die ook het geschenkenbeleid omvat, gericht op het verminderen van corruptiekwesties.

Er bestaan verschillende communicatiekanalen om ervoor te zorgen dat werknemers, verbonden agenten en hun personeel op de hoogte zijn van het bestaande beleid (en updates daarvan). Ten eerste worden binnen Crelan alle belangrijke beleidslijnen, waaronder het integriteitsbeleid, het klokkenluidersbeleid, het beleid inzake belangenconflicten en het beleid inzake de uitvoering van orders, opgeslagen op het Crelanet (intranet), waardoor werknemers, verbonden agenten en hun werknemers toegang hebben tot de meest recente versie van deze beleidslijnen. Om ervoor te zorgen dat de beleidslijnen het beoogde publiek bereiken, zorgt Crelanet ervoor dat de verschillende beleidslijnen kunnen worden gefilterd op doelgroep. Hierdoor kan elke werknemer, verbonden agent en zijn werknemers zien welke beleidslijnen relevant zijn voor hun functie.

Vervolgens worden updates van dergelijke beleidslijnen regelmatig gecommuniceerd via het intranet of de interne nieuwsbrief, zoals de Compliance Newsletter die elke maand wordt verstuurd en die een belangrijk kanaal vormt voor compliancecommunicatie. Daarnaast heeft Crelan binnen elke functie een netwerk van 'Compliance Correspondents' opgezet, die de compliancefunctie binnen elke afdeling vertegenwoordigen, met als doel de kennis van deze beleidslijnen binnen elke functie te verankeren (en indien nodig opleidingsbehoeften te definiëren). Tot slot is er een trainingsprogramma om ervoor te zorgen dat werknemers, verbonden agenten en hun werknemers op de hoogte zijn van dit beleid en de inhoud ervan (zie hieronder).

Door middel van actieve en gerichte communicatie via Crelanet, gekoppeld aan op maat gemaakte opleidingen, streeft Crelan ernaar om te garanderen dat alle werknemers, verbonden agenten en hun werknemers een volledig begrip hebben van de bedrijfsvoerings- en complianceregels van Crelan, en zijn toegerust om de beginselen effectief en consistent toe te passen in hun dagelijkse activiteiten.

Om het risico op incidenten te verminderen, is er een speciaal trainingsprogramma om werknemers, verbonden agenten en hun werknemers bewuster te maken van deze zaken, kwestie van ervoor te zorgen dat (i) hun gedrag de gedragscode en het interne beleid weerspiegelt, en (ii) dat inadequaat gedrag kan worden opgemerkt en gerapporteerd (bijv. via het klokkenluidersmechanisme dat in dit document wordt beschreven). Deze training in bedrijfsvoering moet worden gevolgd door alle werknemers en alle verbonden agenten en hun werknemers, ongeacht hun regio of functie. Bovendien lopen alle functies waarbij sprake is van direct contact met klanten of leveranciers, zoals verkopers, krediet- en compliancefuncties, een hoger risico op omkoping of corruptie. De training is echter verplicht voor alle werknemers en omvat daarom geen specifieke opleiding voor functies met een hoger risico.

De Compliancefunctie staat het Directiecomité bij in het trainen van de medewerkers van Crelan op het gebied van compliance. Ze fungeert als aanspreekpunt voor werknemers die vragen hebben over nalevingsgerelateerde kwesties.

Bovendien worden er systematisch uitgebreide opleidingsprogramma's opgezet om het senior management, het personeel, de verbonden agenten en de werknemers van verbonden agenten uit te rusten met de essentiële kennis van de Belgische AML/CFT-wetgeving.

Het trainingsprogramma wordt elk jaar vastgelegd en is gericht op alle werknemers, verbonden agenten en hun personeel. In 2024 omvatte het complianceopleidingsprogramma opleidingen over AML, belangenconflicten, deontologie - discretieplicht en de klokkenluidersregeling. De volgende tabel geeft een overzicht van wat door deze opleidingen behandeld werd (gegevens voor Crelan nv).

Boekjaar 2023-2024	Jaar	Percentage van agenten en werknemers voltooid	Percentage van werknemers hoofdkantoor voltooid	Trainings-frequentie
Algemene MiFID-training	2023	89,52%	89,98%	Elke 2 jaar
Algemene AML-training	2023	89,76%	89,11%	Jaarlijks
Algemene Sancties & Embargo's-training	2023	89,45%	90,73%	Jaarlijks
Belangenconflicten	2023	91,54%	84,39%	Jaarlijks
Speciale Mechanismen	2023	89,59%	90,29%	Elke 2 jaar
Belangenconflicten	2024	Lopend	Lopend	Jaarlijks
AML en Sancties & Embargo's	2024	Lopend	Lopend	Jaarlijks
Deontologie en Geheimhoudingsplicht	2024	Te starten (gepland december '24)	Te starten (gepland december '24)	Jaarlijks
Marktmisbruik	2024	93,00%	87,67%	Elke 2 jaar

Tot slot hebben de leden van de Raad van Bestuur, als onderdeel van het trainingsprogramma dat in de voorgaande hoofdstukken is beschreven, in 2023 en 2024 opleiding gekregen over belangrijke compliancekwesties, zoals AML, risicocultuur, leveranciersrisico, gedragsrisico en de Bankierseed.

Beheer van relaties met leveranciers

Als integraal onderdeel van haar bedrijfsactiviteiten werkt Crelan samen met een divers netwerk van externe leveranciers, wier bijdragen van vitaal belang zijn voor de waardeketen van Crelan. Deze leveranciers komen uit verschillende geografische regio's, variëren in type en omvang van de organisatie en brengen elk een unieke reeks complexiteiten met zich mee. Crelan waarborgt de integriteit van de leverancierselectie en het voortdurende toezicht door strikte naleving van het aanbestedingsproces en het 'Vendor Risk Framework' (VRF). Het VRF meet effectief het uitgavenniveau en de risicokriticiteit van elke leverancier en versterkt zo de integriteit van de toeleveringsketen van Crelan.

Het inkoopbeleid ('Procurement Policy') van Crelan is de hoeksteen van de aanpak om risico's in de toeleveringsketen te beheren. Het onderstreept het belang van naleving van de regelgeving, strategische inkoop en duurzaamheid. Door zich strikt te houden aan de EBA-richtlijnen en DORA, garandeert Crelan dat haar inkoopactiviteiten niet alleen voldoen aan de wettelijke vereisten, maar ook aan de hoogste industrienormen. Binnen dit strategische kader sluit de inkoop aan bij de kernwaarden van Crelan en wordt een onderscheid gemaakt tussen kritieke en niet-kritieke goederen en diensten om risico's te prioriteren en effectief te beheren.

Financiële en operationele risico's worden zorgvuldig onder controle gehouden door middel van strikte financiële protocollen, waaronder het 'No Purchase Order no Pay'-beleid, dat de noodzaak onderstreept van formele budgetgoedkeuringen voorafgaand aan elke inkoopactiviteit. Dit beleid wordt aangevuld door een bestuursstructuur met belangrijke comités die verantwoordelijk zijn voor het overzien van inkoopbeslissingen en het beheren van relaties met leveranciers.

Crelan erkent het belang van informatiebeveiliging en maakt gebruik van gestandaardiseerde contractmodellen met verplichte gegevensbeschermingsclausules. Deze praktijk zorgt voor een consistente toewijding aan privacy en beveiliging in alle leveranciersovereenkomsten.

Crelan erkent de potentiële reputatie- en duurzaamheidsrisico's en integreert ESG-criteria in het evaluatie- en selectieproces van leveranciers. Deze integratie weerspiegelt de toewijding van Crelan aan ethische inkooppraktijken en de selectie van partners die voldoen aan milieugerelateerde, sociale en bestuurlijke doelstellingen. Het is de taak van de inkoopafdeling om ervoor te zorgen dat leveranciers aan deze ethische normen voldoen en om contracteigenaren te ondersteunen bij hun samenwerking met leveranciers die zich aan de regels houden en duurzame praktijken hanteren.

De inkoopafdeling van Crelan heeft toegezegd een strategie voor duurzaam inkopen te ontwikkelen, waarbij het belang van het stimuleren van duurzame praktijken onder haar partners wordt benadrukt. Deze strategie werd eind 2024 gevalideerd door het Directiecomité van Crelan.

In lijn met deze missie heeft Crelan een ESG-raamwerk ontwikkeld om de risico's in verband met haar basis van derden te minimaliseren. Deze reis begon in 2023 met een pilot voor verschillende grote RFP's, waarbij Crelan voorlopige ESG-criteria integreerde door middel van een eerste ESG-vragenlijst voor de selectie van de leveranciers. Deze succesvolle pilot resulteerde in 2024 in de vaststelling van een duurzame inkoopstrategie in lijn met de ESG-ambities van het bedrijf.

De strategie is gebaseerd op drie pijlers, die zijn afgestemd op de dubbele materialiteitsimpact voor het bedrijf.

- De eerste pijler betreft het versterken van due diligence bij de selectie van zakenpartners, met een focus op anti-witwas- (AML), klimaat- en mensenrechtenoverwegingen. Dit omvat het beoordelen van de ESG-rating van de aanbesteding en het toekennen van 10% van de totale beoordeling aan dit criterium.
- De tweede pijler omvat het implementeren van ESG-contractverplichtingen en een gedragscode voor leveranciers, die bepalingen bevat voor een klokkenluidersprocedure.
- De derde pijler richt zich op het aantonen van de controle en beheersing van leveranciersrisico's door het gebruik van belangrijke maatstaven en indicatoren.

Dit beleid is specifiek van toepassing op inkoop (‘sourcing’):

- Voor alle aankopen met een dubbele materialiteitsimpact (inclusief ESG-impact en VRF-kriticiteit): deze aankopen moeten een beoordelingsproces ondergaan, dat bestaat uit het verzamelen van de ESG-rating van de leverancier, scoring voor een gewicht van 10% van de ESG-rating in het geval van een ‘Request For Proposal’ (RFP), de implementatie van standaard ESG-clausules en een gedragscode in het contract, evenals actieve monitoring door middel van een ESG-ratingcheck op jaarbasis.
- Voor alle aankopen met een VRF-kritieke impact vereist het beleid het verzamelen van de ESG-rating van de leverancier, met een score van 10% van de ESG-rating in het geval van een RFP.

Het Procurement Department erkent vier inkoopartikelen met een ESG-impact van dubbele materialiteit: Energy, Fleet, Offshore Consultancy en Data Center met cloudgebaseerde oplossingen. Deze zullen worden onderworpen aan de bovengenoemde ESG-beoordelings- en scoringsprocessen als onderdeel van de inkoopprocedure.

- Op deze manier wil Crelan een duurzame inkoopstrategie ontwikkelen door de volgende maatregelen te implementeren: Het opzetten van een ESG-score voor elke leverancier, berekend op basis van hun eigen ESG-maturiteit
- Integratie van ESG-prestatie-eisen in de inkoop van producten/diensten, afhankelijk van het type dienst/product dat moet worden geleverd; en

De integratie van de ESG-dimensie in het algemene VRF (‘Vendor Risk Framework’) van Crelan dat de leveranciersrisico's binnen de hele organisatie rangschikt en beheert volgens de voorschriften en ambities van het bedrijf Crelan.

In termen van planning zal de duurzame strategie worden uitgerold via prioritaire en iteratieve golven die een feedback-loop, procesverbetering en afstemming van de strategie op de marktevolutie mogelijk maken (met de nadruk eerst op kritieke aankopen)

De bestaande operationele systemen voor de selectie van leveranciers worden geüpdatet en geautomatiseerd om de nieuwe strategie te weerspiegelen en de implementatie ervan mogelijk te maken; in het vierde kwartaal van 2024 wordt een RFP op de markt gebracht om de beste Crelan-partner te selecteren voor de levering van de ESG-scores en om dit op een gedigitaliseerde manier te volgen via het digitale platform voor inkoop (Ivalua).

De efficiëntie van het proces zal worden bewaakt via de definitie van specifieke maatstaven en doelstellingen (zie *Maatstaven en doelstellingen*).

4. Maatstaven en doelstellingen

Doelstellingen en maatstaven inzake bedrijfsvoering en omkoping (incidenten van corruptie of omkoping)

Zoals eerder vermeld, pakt Crelan het probleem van corruptie en omkoping in verschillende domeinen proactief aan via haar complianceraamwerk. Deze aanpak weerspiegelt dat omkoping en corruptie niet de primaire risicofactoren voor Crelan zijn, aangezien er geen incidenten zijn. Bovendien onderstreept de afwezigheid van incidenten de effectiviteit van de huidige maatregelen van Crelan, waardoor er minder behoefte is aan een specifiek actieplan op dit gebied. Bestaande maatregelen (zoals het AML-beleid) zorgen ervoor dat deze kwesties worden aangepakt.

Crelan heeft een aantal maatstaven ingevoerd om te controleren of het kader en het beleid zoals beschreven in dit hoofdstuk effectief worden geïmplementeerd en of gevallen van onethisch gedrag kunnen worden geïdentificeerd en aangepakt.

Bovenop de individuele gevallen en ex-ante procedures per type onderwerp, heeft Crelan een 'Risk & Compliance'-cultuur - KPI-dashboard gedefinieerd dat elk kwartaal wordt gecontroleerd en gerapporteerd aan het Risk & Compliance Committee en uiteindelijk de Raad van Bestuur. Elke indicator is gekoppeld aan een limiet, wat overeenkomt met een niveau van waarschuwing of vroegtijdige waarschuwing. De volgende maatstaven zijn opgenomen in het dashboard (cijfers die verband houden met risico-indicatoren worden niet gerapporteerd in dit verslag om redenen van vertrouwelijkheid, net als in andere hoofdstukken):

- Percentage van auditaanbevelingen die te laat zijn (die achteraf worden gecontroleerd en opgevolgd door de Interne Auditafdeling)
- Percentage achterstallige actieplannen voor zeer hoge en hoge operationele risico's
- Jaarlijks percentage gevalideerde eerstelijns kwaliteitscontrole-evaluaties.
- Percentage niet uitgevoerde nalevingscontroles.
- Percentage medewerkers met achterstallige verplichte trainingen.
- Aantal overtredingen van het integriteitsbeleid.
- Aantal klokkenluidersmeldingen die wijzen op problemen binnen Crelan.
- Percentage variabele vergoeding dat direct afhankelijk is van risico & compliance.

Als tweede verdedigingslinie voert de Compliancefunctie ook periodieke controles uit op de adequate implementatie van het Compliance Charter. Op kwartaalbasis wordt het resultaat van deze controles gerapporteerd aan het management en de toezichthoudende organen. Op jaarbasis wordt een rapport opgesteld voor de toezichthoudende organen met de beoordeling van de status van de Compliancefunctie. Tot slot wordt er ook periodiek gerapporteerd aan de autoriteiten.

Maatstaven inzake veroordelingen voor overtreding van anticorruptie- en anti-omkopingswetten

De volgende tabel geeft een overzicht van het aantal veroordelingen voor het overtreden van anticorruptie- en anti-omkopingswetten.

	2024	2023
Aantal veroordelingen voor schending van anti-corruptie- en anti-omkopingswetten	0	0
Bedrag aan boetes voor schending van anti-corruptie- en anti-omkopingswetten (€)	0 €	0 €

Zoals de tabel laat zien, heeft Crelan in de loop van 2024 geen enkele zaak of boete meegemaakt, wat de robuustheid van het bestaande kader benadrukt.

Doelstellingen en maatstaven in verband met de selectie van leveranciers

Er werd een specifieke maatstaf gedefinieerd om de efficiënte implementatie van de nieuwe duurzame inkoopstrategie te bewaken en daar werd een doelstelling aan gekoppeld. De maatstaf bestaat uit het percentage kritieke leveranciers waarop een ESG-scorecontrole werd uitgevoerd. Voor 2025 werd een doelstelling van 50% vastgesteld.

Bijlagen

Bijlage 1

Lijst van toepasselijke rapportage-eisen

ESRS-referentie	Rapportage-eis	Andere ESG-regelgeving	Hoofdstuk in het rapport
Algemeen			
BP	BP-1: Algemene basis voor het opstellen van duurzaamheidsverklaringen		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	BP-2: Rapportage over specifieke omstandigheden		ESRS 2: Algemene toelichtingen
ESRS 2	GOV-1 G1: De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen		ESRS 2: Algemene toelichtingen
ESRS 2	GOV-2: Informatie verschaft aan en omgang met duurzaamheidsthema's door bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen van de onderneming		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	GOV-3: Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	GOV-4: Due-diligenceverklaring		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	GOV-5: Risicobeheersing en interne controles voor duurzaamheidsrapportage		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	SBM-1: Strategie, businessmodel en waardeketen - algemeen		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	SBM-2: Belangen en opvattingen van stakeholders		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	SBM-3: Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	IRO-1: Beschrijving van het proces om materiële IRO'S te identificeren en te beoordelen		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	IRO-2: – Rapportage-eisen in ESRS opgenomen in de duurzaamheidsverklaringen van de onderneming		ESRS 2: Algemene toelichtingen

Milieu			
ESRS 2	GOV-3: Integratie van duurzaamheidsprestaties in beloningsregelingen		Hoofdstuk A.1: Klimaatverandering
ESRS 2	SBM-3: Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel		ESRS 2: Algemene toelichtingen
ESRS 2	IRO-1: Beschrijving van de processen om materiële klimaatgerelateerde IRO'S te identificeren en te beoordelen		ESRS 2: Algemene toelichtingen
E1	E1-1: Transitieplan voor beperking van klimaatverandering		Hoofdstuk A.1: Klimaatverandering
	E1-2: Beleid met betrekking tot de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering		Hoofdstuk A.1: Klimaatverandering
	E1-3: Acties en middelen in verband met het beleid inzake klimaatverandering		Hoofdstuk A.1: Klimaatverandering
	E1-4: Doelstellingen met betrekking tot de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering		Hoofdstuk A.1: Klimaatverandering
	E1-5: Energieverbruik en -mix		Hoofdstuk A.1: Klimaatverandering
	E1-6: Bruto Scopes 1, 2 en 3 en totale broeikasgasemissies		Hoofdstuk A.1: Klimaatverandering
	E1-9: Verwachte financiële effecten van materiële fysieke risico's en transitierisico's en potentiële klimaatgerelateerde kansen		Hoofdstuk A.1: Klimaatverandering
	Minimale rapportage-eis	EU-taxonomie	Hoofdstuk A.1: Klimaatverandering
Sociaal			
ESRS 2	SBM-2: Belangen en opvattingen van stakeholders		ESRS 2: Algemene toelichtingen
ESRS 2	SBM-3: Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel		ESRS 2: Algemene toelichtingen
S1	S1-1: Beleidslijnen met betrekking tot het eigen personeelsbestand		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-2: Processen om in overleg te treden met eigen personeel en werknemersvertegenwoordigers over effecten		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-3: Processen om negatieve effecten te verhelpen en kanalen voor het eigen personeel om zorgen te uiten		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-4: Actie ondernemen met betrekking tot materiële effecten voor het eigen personeelsbestand		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-5: Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-6: Kenmerken van de werknemers van de onderneming		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand

	S1-7: Kenmerken van niet-werknemers in het eigen personeelsbestand van de onderneming		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand, ingefaseerd
	S1-8: Collectieve onderhandelingen en sociale dialoog		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-9: Diversiteitsmaatstaven		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-10: Passende lonen		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-11: Sociale bescherming		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-12: Personen met een handicap		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand, ingefaseerd
	S1-13: Opleidings- en vaardigheidsontwikkelingsmaatstaven		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-14: Gezondheids- en veiligheidsmaatstaven		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-15: Maatstaven over de balans tussen werk en privéleven		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand, ingefaseerd
	S1-16: Vergoedingsmaatstaven (loonkloof en totale vergoeding)		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
	S1-17: Incidenten, klachten en ernstige gevolgen voor de mensenrechten		Hoofdstuk B.1: Eigen personeelsbestand
S4	SBM-3: Materiële IRO'S en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel		ESRS 2: Algemene toelichtingen
	S4-1: Beleidslijnen met betrekking tot consumenten en eindgebruikers		Hoofdstuk B.2: Consumenten en eindgebruikers
	S4-2: Processen om in overleg te treden met consumenten en eindgebruikers over effecten		Hoofdstuk B.2: Consumenten en eindgebruikers
	S4-3: Processen om negatieve effecten te verhelpen en kanalen voor klanten en eindgebruikers om zorgen te uiten		Hoofdstuk B.2: Consumenten en eindgebruikers
	S4-4: Actie ondernemen met betrekking tot materiële effecten voor consumenten en eindgebruikers en benaderingen voor het beperken van materiële risico's en het nastreven van materiële kansen		Hoofdstuk B.2: Consumenten en eindgebruikers
	S4-5: Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen		Hoofdstuk B.2: Consumenten en eindgebruikers

Governance			
ESRS 2	GOV-1 G1: De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen		Hoofdstuk C.1: Bedrijfsvoering
ESRS 2	IRO 1- G1: Beschrijving van de processen om materiële IRO'S te identificeren en te beoordelen		Hoofdstuk C.1: Bedrijfsvoering
G1	G1-1: Beleidslijnen inzake bedrijfscultuur en bedrijfsvoering		Hoofdstuk C.1: Bedrijfsvoering
	G1-2: Beheer van relaties met leveranciers		Hoofdstuk C.1: Bedrijfsvoering
	G1-3: Preventie en detectie van corruptie en omkoping		Hoofdstuk C.1: Bedrijfsvoering
	G1-4: Bevestigde gevallen van corruptie of omkoping		Hoofdstuk C.1: Bedrijfsvoering
	G1-5: Politieke beïnvloeding en lobbyactiviteiten		Niet materieel
	G1-6: Betalingspraktijken		Niet materieel

Bijlage 2

Lijst van effecten, risico's, kansen (IRO's)

	Activiteitslaag	Type IRO	EA/WK	Beschrijving IRO
E1 - Klimaat	Eigen activiteiten	Positieve effecten	EA	Positief effect op de beperking van de effecten van klimaatverandering door de initiatieven van Crelan om de eigen koolstofvoetafdruk te verkleinen.
		Negatieve effecten	EA	Negatief effect van Crelan door het dagelijkse energieverbruik dat bijdraagt tot de directe en indirecte uitstoot van broeikasgassen binnen de activiteiten van Crelan op scope 1, 2 en 3.
	Individueel bankieren	Negatieve effecten	WK	Negatief effect op de beperking van de effecten van klimaatverandering door de financiering van investeringen en/of het voorstellen van financiële beleggingsproducten aan klanten die niet zijn afgestemd op de ambities op het gebied van klimaatverandering.
		Risico's	WK	Financieel risico (krediet) veroorzaakt door transitierisico's die verband houden met zowel de hypotheek- (financiering van hypotheken gedekt door onderpand van woningen met transitierisico) als de KMO-portefeuille (onderpand met transitierisico en/of onvermogen van klanten om in een transitiescenario te opereren).
		Risico's	WK	Financiële risico's (krediet) veroorzaakt door uitzettingen op klanten die blootstaan aan fysieke risico's (verstoring van de activiteit, schade aan activa).
		Kansen	WK	Kansen op meer inkomsten/groter marktaandeel (en vermindering van klimaatgerelateerde risico's) door financiering (via informatieverstrekking (ref. Setle) en product- en prijsinspanningen) van de aankoop van RVG met een goede EPC-score of de uitvoering van renovaties, evenals energiezuinige auto's.
	Individueel & professioneel bankieren	Kansen	WK	Kans op inkomstenstromen gekoppeld aan de productie van nieuwe leningen gericht op het ondersteunen van particulieren/KMO's om hun activa klimaatbestendig te maken.

E1 - Klimaat	**Vermogen/AM**	Positieve effecten	WK	Positief effect op de beperking van klimaatverandering door de initiatieven van Crelan om de koolstofvoetafdruk van de door haar gefinancierde emissies te verminderen.
		Positieve effecten	WK	Positief effect van Crelan op het verbeteren van de veerkracht/aanpassing van de samenleving aan klimaatverandering door beleggers die klant zijn, te ondersteunen om hun kapitaal te heroriënteren naar beleggingsproducten die een materieel positief effect hebben op onze samenleving om zich aan te passen aan en veerkrachtig te zijn tegen klimaatverandering.
		Negatieve effecten	WK	Negatief effect van Crelan op veerkracht/aanpassing van de samenleving aan klimaatverandering door (zelfs onbedoeld) beleggingsproducten aan te bieden aan beleggers die klant zijn, die een materiële negatieve impact hebben op onze samenleving om zich aan te passen en veerkrachtig te zijn aan klimaatverandering.
S1 – Eigen personeel	**Eigen activiteiten**	Positieve effecten	EA	Positief effect op het welzijn van werknemers door welzijnsprogramma's die de mentale/fysieke gezondheid en de balans tussen werk en privéleven beïnvloeden.
		Positieve effecten	EA	Positief effect op de sociale dialoog en arbeidsomstandigheden door constructieve samenwerking met ondernemingsraden en vakbonden en raadpleging van werknemers om de zorgen en behoeften van werknemers te identificeren en te monitoren.
		Positieve effecten	EA	Positief effect door training en ontwikkeling van vaardigheden voor werknemers van alle niveaus.
		Positieve effecten	EA	Positief effect op diversiteit in het personeelsbestand (geslacht, leeftijd, vaardigheden).
		Risico's	EA	Risico dat (belangrijke) medewerkers voor langere tijd niet beschikbaar zijn door stress/overbelasting, wat leidt tot operationele en continuïteitsproblemen.
G1 – Bedrijfsvoering	**Eigen activiteiten**	Positieve effecten	EA	Positief effect op de ESG-resultaten door de variabele vergoeding van het directiecomité te koppelen aan de ESG-doelstellingen.
		Positieve effecten	EA	'Mogelijke positief effect van Crelan op ESG-betrokkenheid van zakenpartners door het implementeren van ESG-overwegingen bij het selecteren van zakenpartners.
		Positieve effecten	EA	Positief effect van Crelan door integratie van ESG-waarden in de bedrijfscultuur van Crelan via centralisatie, communicatie en afstemming over al het interne ESG-beleid.
		Positieve effecten	EA	Positief effect van Crelan door het verbeteren van de maatschappelijke ethiek en transparantie via een sterk integriteitsbeleid dat strikt wordt toegepast.
		Risico's	EA	Risico voor Crelan om wettelijke en regelgevende verplichtingen niet (tijdig) toe te passen.
	Alle lagen	Negatieve effecten	EA/WK	Negatief effect op klanten als gevolg van niet goed beheerde belangenconflicten.

S4 - consumenten en eindgebruikers	**Eigen activiteiten**	Risico's/ Negatieve effecten	EA	Bedrijfsrisico/reputatierisico/operationeel risico in verband met cyberbeveiligingsaanvallen die van invloed zijn op het vermogen van Crelan om diensten te verlenen aan haar klanten (verlies van toegang tot hun bankdiensten).
	Individueel bankieren	Kansen	WK	Kans om inkomsten te verhogen door (gecontroleerde) productie van leningen aan individuele kredietnemers die elders moeilijk toegang zouden krijgen tot financiering, waardoor de Crelan Groep (via Europabank) een uitgebreid aanbod kan doen aan haar klanten (en dus haar klantenbestand kan uitbreiden)
	Professioneel bankieren	Positieve effecten	WK	Positief effect van de strategische focus van Crelan op klantnabijheid, waardoor de diensten van Crelan toegankelijk zijn voor alle klanten, afhankelijk van hun behoeften, en de klanten goed gekend zijn (via de relatie met lokale agenten).
	Individueel bankieren & Professioneel bankieren Vermogen/AM	Positieve effecten	WK	Positief effect op klanten door eerlijk advies en transparante informatie aan te bieden, mogelijk gemaakt door het nabijheidsmodel dat bij Crelan wordt gehanteerd en is ingebed in de strategie van Crelan (door o.a. een groot netwerk van agenten).
		Risico's/ Negatieve effecten	WK	Bedrijfsrisico/reputatierisico/operationeel risico voor Crelan als gevolg van een onjuist gebruik van klantgegevens veroorzaakt door interne of externe factoren.
	Alle lagen	Risico's	EA/WK	Risico dat Crelan haar rol niet speelt/niet de daad bij het woord voegt/niet uitvoert in lijn met haar strategie (verschil van 'wat wordt gezegd tgov. wat wordt gedaan') en/of concurrenten die succesvoller zijn in die rol, wat zou leiden tot een uitstroom van medewerkers of klanten naar deze concurrenten, wat zou resulteren in bedrijfsrisico(/reputatierisico). Dit omvat ook dat Crelan niet voldoende actief communiceert over de ondernomen acties / de aangeboden producten.
		Positieve effecten	EA/WK	Positieve impact van Crelan via het ontwerp van en de toegang tot producten om inclusie te verbeteren, in het bijzonder voor klanten die behoren tot categorieën die het risico lopen op financiële uitsluiting.
Coöperatief bankieren	**Alle lagen**	Kansen	EA/WK	Kansen voor Crelan om coöperanten aan te trekken en te binden door voordelen te delen met coöperanten en door een sterke waardepropositie die hen extra diensten, voordelige producten en extra voordelen biedt.
		Kansen	EA/WK	Kansen om de coöperatie te versterken door de ledenparticipatie te vergroten via de algemene ledenvergadering, comités en peilingen van de CrelanCo Foundation en door de betrokkenheid van leden te vergroten via CrelanCo Connect en een verbindende coöperatieve communicatie.
		Positieve effecten	EA/WK	Positief effect van het coöperatieve DNA van Crelan om van betekenis te zijn voor de samenleving, door lokaal te handelen en door dicht bij haar klanten en de gemeenschap te staan via haar nabijheidsstrategie, via sponsoring, via ondersteuning van onderwijs en via de CrelanCo Foundation.

Financiering KMO-transitie	**Professioneel bankieren**	Positieve effecten	EA/WK	Positief effect van Crelan door het ondersteunen van onderzoek en onderwijs op het vlak van landbouwinnovatieonderzoek, korte keten en kennisoverdracht aan belanghebbenden (agenten).
		Positieve effecten	EA/WK	Positief effect van de financiering van KMO's waarvan de activiteiten bijdragen aan de economische ontwikkeling/ welzijn van lokale gemeenschappen.
		Negatieve effecten	EA/WK	(Potentieel) negatief effect van Crelan door het financieren van investeringen van KMO's zonder criteria te hanteren op het vlak van biodiversiteit en ecosystemen en/of die een materiële negatieve impact hebben op biodiversiteit en ecosystemen.
		Kansen	WK	Kans om een voorkeurssegment (Kredietpolitiek) te creëren voor bedrijven die actief zijn in de implementatie van milieuverbeteringen (isolatie, warmtepompen, enz.).
		Kansen	WK	Kans om inkomsten/marktaandelen te vergroten via leningen aan KMO's die bijdragen aan de economische groei van lokale gemeenschappen.

Bijlage 3

EU-taxonomie-indicatoren

→ 0. Overzicht door kredietinstellingen op grond van artikel 8 van de taxonomieverordening te rapporteren KPI's
→ 1. Activa voor berekening GAR
→ 2. Sectorinformatie GAR
→ 3. Stand GAR-KPI
→ 4. Stroom GAR-KPI
→ 5. KPI voor blootstellingen buiten balanstelling

0. Overzicht door kredietinstellingen op grond van artikel 8 van de taxonomieverordening te rapporteren KPI's

		Totaal ecologisch duurame activa	KPI****	KPI*****	Bestreken % (over totale activa)***	% activa uitgesloten van de teller van het GAR (artikel 7, lid 2 en 3, en punt 1.1.2 van bijlage V)	% activa uitgesloten van de noemer van het GAR (artikel 7, lid 1, en punt 1.2.4 van bijlage V)
Belangrijkste KPI	Stand groene-activaratio (GAR)	13.339.540	0,03%	0,03%	88,07%	8,74%	11,93%
		Totaal ecologisch duurzame activiteiten	**KPI**	**KPI**	**Bestreken % (over totale activa)*** **	**% activa uitgesloten van de teller van het GAR (artikel 7, lid 2 en 3, en punt 1.1.2 van bijlage V)**	**% activa uitgesloten van de noemer van het GAR (artikel 7, lid 1, en punt 1.2.4 van bijlage V)**
Aanvullende KPIs	GAR (stroom)	9.989.481,39	0,23%	0,23%	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
	Handelsportefeuille*		N.V.T.	N.V.T.			
	Financiële garanties		0	0			
	Activa onder beheer		0	0			
	Provisie-en commissiebaten**		N.V.T.	N.V.T.			

* Voor kredietinstellingen die niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 94, lid 1, van de CRR of aan de voorwaarden van artikel 325 bis, lid 1, van de CRR.
**Provisie- en commissiebaten uit andere diensten dan kredietverlening en vermogensbeheer
Instellingen verstrekken toekomstgerichte informatie voor deze KPI's, met inbegrip van informatie in termen van streefdoelen, samen met nodige toelichting bij de toegepaste methodologie.
*** % door KPI bestreken activa in verhouding tot de totale activa van de banken
**** gebaseerd op de omzet-KPI van de tegenpartij
***** op basis van de CapEx KPI van de tegenpartij, met uitzondering van kredietverlening waarbij voor algemene kredietverlening de omzet-KPI wordt gebruikt.
Noot 1: Voor alle rapportagetemplates geldt: zwart gearceerde cellen hoeven niet te worden gerapporteerd.
Noot 2: KPI's voor provisie-en commissiebaten (blad 6) en handelsportefeuille (blad 7) gaan pas in 2026 in. Of KMO's in deze KPI's worden opgenomen, hangt af van een positieve uitkomst van een effectbeoordeling.

1.Activa voor berekening GAR (turnover) - DEEL 1

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
EUR		Rapportagereferentiedatum T																														
		Totale bruto boekwaarde	Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
			Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)					Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				
				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)					Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				
					Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																															
1	Voor berekening GAR in aanmerking genomen leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten voor handelsdoeleinden	44.265.726.670,18	39.668.865.181,54	13.339.540,29	9.007.129,50	62.074,15	60.243,24	40.953,29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39.668.906.134,83	13.339.540,29	9.007.129,50	62.074,15	60.243,24
2	Financiele ondernemingen	1.588.273.048,21	100.298.034,41	13.339.540,29	9.007.129,50	62.074,15	60.243,24	40.953,29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100.338.987,70	13.339.540,29	9.007.129,50	62.074,15	60.243,24
3	Kredietinstellingen	1.067.747.356,83	100.298.034,41	13.339.540,29	9.007.129,50	62.074,15	60.243,24	40.953,29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100.338.987,70	13.339.540,29	9.007.129,50	62.074,15	60.243,24
4	Leningen en voorschotten	780.834.498,18	11.041.209,89	564.199,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0				0				0				0				11.041.209,89	564.199,75	0,00	0,00	0,00
5	Schuldbewijzen, incl. UoP	286.760.400,60	89.256.824,53	12.775.340,54	9.007.129,50	62.074,15	60.243,24	40.953,29	0	0	0	0				0				0				0				89.297.777,81	12.775.340,54	9.007.129,50	62.074,15	60.243,24
6	Eigenvermogensinstrumenten	152.458,05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
7	Andere financiele instellingen	520.525.691,38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
8	Waarvan beleggingsondernemingen	139.286.028,42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Leningen en voorschotten	125.018.432,22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
10	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
11	Eigenvermogensinstrumenten	14.267.596,20	0	0		0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
12	Waarvan beheersmaatschappijen	3.032.448,37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Leningen en voorschotten	3.032.448,37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
14	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
15	Eigenvermogensinstrumenten	0	0	0		0	0	0	0		0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
16	Waarvan verzekeringsondernemingen	2.138.532,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Leningen en voorschotten	2.138.532,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
18	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
19	Eigenvermogensinstrumenten	0	0	0		0	0	0	0		0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
20	Niet-financiele ondernemingen	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Leningen en voorschotten	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
22	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
23	Eigenvermogensinstrumenten	0	0,00			0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0		0	0
24	Huishoudens	42.464.355.981,95	39.568.567.147,13	0	0	0	0	0	0	0	0					0												39.568.567.147,13	0	0	0	0
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	38.060.524.407,07	35.615.023.354,13	0	0	0	0	0	0	0	0					0												35.615.023.354,13	0	0	0	0
26	waarvan leningen voor renovatie gebouwen	3.436.031.188,00	3.436.031.188,00	0	0	0	0	0	0	0	0					0												3.436.031.188,00	0	0	0	0
27	waarvan leningen motorvoertuigen	665.694.416,00	517.512.605,00	0	0	0	0																					517.512.605,00	0	0	0	0
28	Financiering lokale overheden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
29	Huisvestingsfinanciering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
30	Overige financiering lokale overheden	213.088.140,02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed	9.500,00		0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
32	Andere bij berekening GAR van teller uitgesloten activa (in noemer bestreken)	4.877.891.928,26																										0	0	0	0	0
33	Financiele en niet-financiele ondernemingen	4.556.588.156,35																														
34	Niet aan NFDR-rapportageverplichtingen onderworpen KMO's en NFC's (niet zijnde KMO's)	4.556.588.156,35																														
35	Leningen en voorschotten	4.556.588.156,35																														
36	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	3.781.767.632,45																														
37	waarvan leningen voor renovatie gebouwen	0																														
38	Schuldbewijzen	0																														
39	Eigenvermogensinstrumenten	0																														
40	Niet aan NFDR-rapportageverplichtingen onderworpen tegenpartijen uit niet-EU landen	0,00																														
41	Leningen en voorschotten	0																														
42	Schuldbewijzen	0																														
43	Eigenvermogensinstrumenten	0,00																														
44	Derivaten	111.046.676,00																														
45	Opeisbare interbancaire leningen	121.155.589,83																														
46	Contanten en cash-gerelateerde activa	89.101.506,08																														
47	Andere activa (bv. goodwill, grondstoffen etc.)	0,00																														
48	Totaal GAR-activa	49.143.618.598,44	39.668.865.181,54	13.339.540	9.007.130	62.074	60.243	40.953	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	39.668.906.134,83	13.339.540	9.007.130	62.074	60.243
49	Andere bij berekening GAR niet in aanmerking genomen activa	6.659.343.135,62																														
50	Overheden	1.362.020.303,70																														
51	Blootstelling centrale banken	5.296.245.455,10																														
52	Handelsportefeuille	1.077.376,82																														
53	Totale activa	55.802.961.734,06	39.668.865.181,54	13339540	9007130	62074	60243	40953	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	39668906134,83	13339540	9007130	62074	60243
Blootstelling buiten balanstelling - Aan NFRD-rapportageverplichtingen onderworpen ondernemingen																																
54	Financiele garanties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
55	Activa onder beheer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
56	waarvan schuldbewijzen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
57	Waarvan eigenvermogensinstrumenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0

1.Activa voor berekening GAR (turnover) - DEEL 2

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
EUR		Disclosure reference date T-1																														
		Totale brutoboek-waarde	Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water en marine hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling(PPC)				Biodiversiteit en ecosystemen (BIO)				TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
			Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)					Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				
				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)						Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)								
					Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend							
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																															
1	Voor berekening GAR in aanmerking genomen leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten voor handelsdoeleinden	43.936.152.739,06	42.562.425.753,22																									42.562.416.253,22				
2	Financiele ondernemingen	1.713.652.391,95	16.035.807,62																									16.035.807,62				
3	Kredietinstellingen	625.378.959,13	16.035.807,62																									16.035.807,62				
4	Leningen en voorschotten	577.851.784,00	8.512.142,57																									8.512.142,57				
5	Schuldbewijzen, incl. UoP	47.527.175,13	7.523.665,05																									7.523.665,05				
6	Eigenvermogensinstrumenten																															
7	Andere financiele instellingen	1.088.273.432,82																														
8	Waarvan beleggingsondernemingen	153.529.081,46																														
9	Leningen en voorschotten	143.116.509,81																														
10	Schuldbewijzen, incl. UoP																															
11	Eigenvermogensinstrumenten	10.412.571,65																														
12	Waarvan beheersmaatschappijen	111.414.229,09																														
13	Leningen en voorschotten	111.414.229,09																														
14	Schuldbewijzen, incl. UoP																															
15	Eigenvermogensinstrumenten																															
16	Waarvan verzekeringsondernemingen	42.510.356,09																														
17	Leningen en voorschotten	42.510.356,09																														
18	Schuldbewijzen, incl. UoP																															
19	Eigenvermogensinstrumenten																															
20	Niet-financiele ondernemingen	151.674.310,81																														
21	Leningen en voorschotten	151.674.310,81																														
22	Schuldbewijzen, incl. UoP																															
23	Eigenvermogensinstrumenten																															
24	Huishoudens	42.070.816.536,30	42.546.380.445,60																									42.546.380.445,60				
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	37.782.140.471,17	41.935.838.100,53																									41.935.838.100,53				
26	waarvan leningen voor renovatie gebouwen	3.465.148.559,00																														
27	waarvan leningen motorvoertuigen	610.542.345,07	610.542.345,07																									610.542.345,07				
28	Financiering lokale overheden																															
29	Huisvestingsfinanciering																															
30	Overige financiering lokale overheden																															
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed	9.500,00	9.500,00																									9.500,00				
32	Andere bij berekening GAR van teller uitgesloten activa (in noemer bestreken)	10.041.575.037,25																										42.562.425.753,22				
33	Financiele en niet-financiele ondernemingen	4.162.788.681,83																														
34	Niet aan NFDR-rapportageverplichtingen onderworpen KMO's en NFC's (niet zijnde KMO's)	4.162.788.681,83																														
35	Leningen en voorschotten	0,00																														
36	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	0,00																														
37	waarvan leningen voor renovatie gebouwen	38.257,92																														
38	Schuldbewijzen	0,00																														
39	Eigenvermogensinstrumenten	0,00																														
40	Niet aan NFDR-rapportageverplichtingen onderworpen tegenpartijen uit niet-EU landen	38.257,92																														
41	Leningen en voorschotten	232.653.244,75																														
42	Schuldbewijzen	80.524.793,78																														
43	Eigenvermogensinstrumenten	104.941.772,64																														
44	Derivaten																															
45	Opeisbare interbancaire leningen	48.517.099.489,98																														
46	Contanten en cash-gerelateerde activa																															
47	Andere activa (bv. goodwill, grondstoffen enz.)	5.461.171.130,78																														
48	Totaal GAR-activa	53.977.727.776	42.562.425.753																													
49	Andere bij berekening GAR niet in aanmerking genomen activa	5.470.887.837,70																														
50	Overheden	53.987.987.327,68																														
51	Blootstelling centrale banken																															
52	Handelsportefeuille																															
53	Totale activa	53.987.987.327,68	42.562.425.753,22																													
	Blootstelling buiten balanstelling - Aan NFRD-rapportageverplichtingen onderworpen ondernemingen																															
54	Financiele garanties																															
55	Activa onder beheer																															
56	waarvan schuldbewijzen																															
57	Waarvan eigenvermogensinstrumenten																															

1. Deze templateomvat informatie voor leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten in de bankportefeuille, ten behoeve van financiële vennootschappen, niet-financiële vennootschappen (NFC), met inbegrip van het mkb, huishoudens (met inbegrip van leningen voor woningen, woningrenovatie en leningen voor motorvoertuigen) en lokale overheden/gemeenten (woningfinanciering).
2. De volgende boekhoudkundige categorieën van financiële activa moeten in aanmerking worden genomen: Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs, financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in niet-gerealiseerde resultaten, investeringen in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen, financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening en niet voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa die verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening moeten worden gewaardeerd, en onderpanden in de vorm van onroerend goed die door kredietinstellingen zijn verkregen door inname in ruil voor kwijtschelding van schulden.
3. Banken met een niet-EU-dochter moeten deze informatie afzonderlijk verstrekken voor vorderingen op niet-EU-tegenpartijen. Aangezien de EU-taxonomie en de NFRD alleen op EU-niveau van toepassing zijn, maar gezien de relevantie van deze vorderingen voor kredietinstellingen met niet-EU-dochterondernemingen, moeten deze instellingen voor niet-EU-posities naar best vermogen een afzonderlijke GAR openbaar maken in de vorm van ramingen en bandbreedtes, waarbij gebruik wordt gemaakt van benaderingen en de aannames, voorbehouden en beperkingen worden toegelicht.
4. Voor leningen aan motorvoertuigen nemen instellingen alleen de vorderingen op die zijn ontstaan na de datum van toepassing van de openbaarmakingsregels.

1.Activa voor berekening GAR (CapEx) - DEEL 1

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
EUR		Rapportagereferentiedatum T																														
		Totale bruto boek-waarde	Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
			Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)					Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				
				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)					Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				
					Waarvan ge-specialiseerde kredietver-lening	Waarvan transitie-ondersteu-nend	Waarvan faciliterend			Waarvan ge-specialiseerde kredietver-lening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde kredietver-lening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde krediet-verlening	Waarvan facilite-rend			Waarvan gespeci-aliseerde krediet-verlening	Waarvan facilite-rend			Waarvan gespeci-aliseerde kredietver-lening	Waarvan facilite-rend			Waarvan ge-specialiseerde kredietver-lening	Waarvan transitieon-dersteunend	Waarvan faciliterend
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																															
1	Leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigen-vermogensinstrumenten die niet in aanmerking komen voor HfT voor GAR-berekening	44.265.726.670,18	39.668.514.128,23	13.510.743,47	9.007.129,50	56.918,75	95.047,88	879.349,58	0	0	0																	39669393477,81	13510743,47	9007129,502	56918,74766	95047,88
2	Financiele ondernemingen	1.588.273.048,21	99.946.981,10	13.510.743,47	9.007.129,50	56.918,75	95.047,88	879.349,58	0	0	0																	100826330,68	13510743,47	9007129,502	56918,74766	95047,88
3	Kredietinstellingen	1.067.747.356,83	99.946.981,10	13.510.743,47	9.007.129,50	56.918,75	95.047,88	879.349,58	0	0	0																	100826330,68	13510743,47	9007129,502	56918,74766	95047,88
4	Leningen en voorschotten	780.834.498,18	11.083.739,63	594.616,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0																	11083739,63	594616,3928	0	0	0
5	Schuldbewijzen, incl. UoP	286.760.400,60	88.863.241,48	12.916.127,08	9.007.129,50	56.918,75	95.047,88	879.349,58	0	0	0																	89742591,06	12916127,08	9007129,502	56918,74766	95047,88
6	Eigenvermogeninstrumenten	152.458	0	0		0	0	0	0		0																	0	0		0	0
7	Andere financiele ondernemingen	520.525.691,38	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
8	waarvan beleggingsondernemingen	139.286.028,42	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
9	Leningen en voorschotten	125.018.432,22	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
10	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
11	Eigenvermogeninstrumenten	14.267.596,20	0	0		0	0	0	0		0																	0,00	0		0	0
12	Waarvan beheersmaatschappijen	3.032.448,37	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
13	Leningen en voorschotten	3.032.448,37	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
14	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0			0	0	0																	0	0	0	0	0
15	Eigenvermogeninstrumenten	0	0	0		0	0	0	0		0																	0	0		0	0
16	waarvan verzekeringsondernemingen	2.138.532,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
17	Leningen en voorschoten	2.138.532,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
18	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
19	Eigenvermogeninstrumenten	0	0	0		0	0	0	0		0																	0	0		0	0
20	Niet-financiele ondernemingen	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0		0	0	0
21	Leningen en voorschotten	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
22	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
23	Eigenvermogeninstrumenten	0	0	0		0	0	0	0	0	0																	0	0		0	0
24	Huishoudens	42.464.355.981,95	39.568.567.147,13	0	0	0	0	0	0	0	0																	39568567147,13	0	0	0	0
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	38.060.524.407,07	35.615.023.354,13	0	0	0	0		0	0	0																	35615023354,13	0	0	0	0
26	waarvan leningen voor renovatie gebouwen	3.436.031.188,00	3.436.031.188,00	0	0	0	0		0	0	0																	3436031188	0	0	0	0
27	waarvan leningen motorvoertuigen	665.694.416,00	517.512.605,00	0	0	0	0																					517512605,00	0	0	0	0
28	Financiering lokale overheden	0	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
29	Huisvestingsfinanciering	0	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
30	Overige financiering lokale overheden	213.088.140	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed	9.500,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0
32	Andere bij berekening GAR van teller uitgesloten activa (in noemer bestreken)	4.877.891.928,26																										0	0	0	0	0
33	Financiele en niet-financiele ondernemingen	4.556.588.156,35																														
34	Niet aan NFDR-rapportageverplichtingen onderworpen KMO's en NFC's (niet zijnde KMO's)	4.556.588.156,35																														
35	Leningen en voorschotten	4.556.588.156,35																														
36	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	3.781.767.632,45																														
37	waarvan leningen voor renovatie gebouwen	0,00																														
38	Schuldbewijzen	0																														
39	Eigenvermogeninstrumenten	0																														
40	Niet aan NFDR-rapportageverplichtingen onderworpen tegenpartijen uit niet-EU landen	0,00																														
41	Leningen en voorschotten	0																														
42	Schuldbewijzen	0																														
43	Eigenvermogeninstrumenten	0,00																														
44	Derivaten	111.046.676,00																														
45	Opeisbare interbancaire leningen	121.155.589,83																														
46	Contanten en cash-gerelateerde active	89.101.506,08																														
47	Andere activa (bv. goodwill, grondstoffen enz.)	0,00																														
48	Totaal GAR-activa	49.143.618.598,44	39.668.514.128,23	13.510.743,47	9.007.129,50	56.918,75	95.047,88	879.349,58	0	0	0																	39669393477,81	13.510.743	9007129,502	56918,74766	95047,88
49	Andere bij berekening GAR niet in aanmerking genomen activa	6.659.343.135,62																														
50	Centrale overheden en supranationale instellingen	1.362.020.304																														
51	Blootstelling centrale banken	5.296.245.455,10																														
52	Handelsportefeuille	1.077.376,82																														
53	Totaal activa	55.802.961.734,06	39.668.514.128,23	13.510.743,47	9.007.129,50	56.918,75	95.047,88	879.349,58	0	0	0																	39669393477,81	13510743,47	9007129,502	56918,74766	95047,88
Blootstelling buiten balanstelling - Aan NFRD-rapportageverplichtingen onderworpen ondernemingen																																
54	Financiele garanties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
55	Activa onder beheer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
56	waarvan schuldbewijzen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0
57	Waarvan eigenvermogensinstrumenten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0				0				0				0	0	0	0	0

1.Activa voor berekening GAR (CapEx) - DEEL 2

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
EUR		Disclosure reference date T-1																														
		Totale brutoboek-waarde	Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water en marine hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling(PPC)				Biodiversiteit en ecosystemen (BIO)				TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
			Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)					Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				Waarvan naar taxonomierelevante sectoren (voor taxonomie in aanmerking komend)				
				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)						Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)				Waarvan ecologisch duurzaam (op taxonomie afgestemd)			
					Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																															
1	Leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten die niet in aanmerking komen voor HfT voor GAR-berekening	43.936.152.739,06	42.562.425.753,22																													
2	Financiele ondernemingen	1.713.652.391,95	16.035.807,62																													
3	Kredietinstellingen	625.378.959,13	16.035.807,62																													
4	Leningen en voorschotten	577.851.784,00	8.512.142,57																													
5	Schuldbewijzen, incl. UoP	47.527.175,13	7.523.665,05																													
6	Eigenvermogeninstrumenten	0,00	0,00																													
7	Andere financiele ondernemingen	1.088.273.432,82	0,00																													
8	waarvan beleggingsondernemingen	153.529.081,46																														
9	Leningen en voorschotten	143.116.509,81	0,00																													
10	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00	0,00																													
11	Eigenvermogeninstrumenten	10.412.571,65	0,00																													
12	Waarvan beheersmaatschappijen	111.414.229,09																														
13	Leningen en voorschotten	111.414.229,09	0,00																													
14	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00	0,00																													
15	Eigenvermogeninstrumenten	0,00	0,00																													
16	waarvan verzekeringsondernemingen	42.510.356,09																														
17	Leningen en voorschoten	42.510.356,09	0,00																													
18	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00	0,00																													
19	Eigenvermogeninstrumenten	0,00	0,00																													
20	Niet-financiele ondernemingen	151.674.310,81																														
21	Leningen en voorschotten	151.674.310,81	0,00																													
22	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00	0,00																													
23	Eigenvermogeninstrumenten	0,00	0,00																													
24	Huishoudens	42.070.816.536,30	42.546.380.445,60																													
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	37.782.140.471,17	41.935.838.100,53																													
26	waarvan leningen voor renovatie gebouwen	3.465.148.559,00	0,00																													
27	waarvan leningen motorvoertuigen	610.542.345,07	610.542.345,07																													
28	Financiering lokale overheden	0,00	0,00																													
29	Huisvestingsfinanciering	0,00	0,00																													
30	Overige financiering lokale overheden	0,00	0,00																													
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed	9.500,00	9.500,00																													
32	Andere bij berekening GAR van teller uitgesloten activa (in noemer bestreken)	10.041.575.037,25	0,00																													
33	Financiele en niet-financiele ondernemingen																															
34	Niet aan NFDR-rapportageverplichtingen onderworpen KMO's en NFC's (niet zijnde KMO's)																															
35	Leningen en voorschotten																															
36	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen																															
37	waarvan leningen voor renovatie gebouwen																															
38	Schuldbewijzen																															
39	Eigenvermogeninstrumenten																															
40	Niet aan NFDR-rapportageverplichtingen onderworpen tegenpartijen uit niet-EU landen																															
41	Leningen en voorschotten																															
42	Schuldbewijzen																															
43	Eigenvermogeninstrumenten																															
44	Derivaten																															
45	Opeisbare interbancaire leningen																															
46	Contanten en cash-gerelateerde active																															
47	Andere activa (bv. goodwill, grondstoffen enz.)																															
48	Totaal GAR-activa	53.977.727.776,31	42.562.425.753,22																													
49	Andere bij berekening GAR niet in aanmerking genomen activa																															
50	Centrale overheden en supranationale instellingen																															
51	Blootstelling centrale banken																															
52	Handelsportefeuille																															
53	Totaal activa	53.987.987.327,68	42.562.425.753,22																													
Blootstelling buiten balanstelling - Aan NFRD-rapportageverplichtingen onderworpen ondernemingen																																
54	Financiele garanties																															
55	Activa onder beheer																															
56	waarvan schuldbewijzen																															
57	Waarvan eigenvermogensinstrumenten																															

1. Deze template omvat informatie voor leningen en voorschotten, schuldbewijzen en aandeleninstrumenten in de bankportefeuille, ten behoeve van financiële vennootschappen, niet-financiële vennootschappen (NFC), met inbegrip van het mkb, huishoudens (met inbegrip van leningen voor woningen, woningrenovatie en leningen voor motorvoertuigen) en lokale overheden/gemeenten (woningfinanciering).
2. De volgende boekhoudkundige categorieën van financiële activa moeten in aanmerking worden genomen: Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs, financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in niet-gerealiseerde resultaten, investeringen in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen, financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening die niet voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa die verplicht tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening moeten worden gewaardeerd, en onderpanden in de vorm van onroerend goed die door kredietinstellingen zijn verkregen door inname in ruil voor kwijtschelding van schulden.
3. Banken met een niet-EU-dochter moeten deze informatie afzonderlijk verstrekken voor vorderingen op niet-EU-tegenpartijen. Aangezien de EU-taxonomie en de NFRD alleen op EU-niveau van toepassing zijn, maar gezien de relevantie van deze vorderingen voor kredietinstellingen met niet-EU-dochterondernemingen, moeten deze instellingen voor niet-EU-posities naar best vermogen een afzonderlijke GAR openbaar maken in de vorm van ramingen en bandbreedtes, waarbij gebruik wordt gemaakt van benaderingen en de aannames, voorbehouden en beperkingen worden toegelicht.
4. Voor leningen aan motorvoertuigen nemen instellingen alleen de posities op die zijn ontstaan na de datum van toepassing van de openbaarmakingsregels.

2. Sectorinformatie GAR - DEEL 1

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
	Uitsplitsing per sector - NACE 4 viercijfercode (code en label)	Klimaatmitigatie (CCM)				Klimaatadaptatie (CCA)				Water en marine hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
		Niet-financiële vennootschappen (onderworpen aan NFRD)		Niet aan NFDR onderworpen		Niet-financiële vennootschappen (onderworpen aan NFRD)		Niet aan NFDR onderworpen		Niet-financiële vennootschappen (onderworpen aan NFRD)		Niet aan NFDR onderworpen		Niet-financiële vennootschappen (onderworpen aan NFRD)		Niet aan NFDR onderworpen		Niet-financiële vennootschappen (onderworpen aan NFRD)		Niet aan NFDR onderworpen		Niet-financiële vennootschappen (onderworpen aan NFRD)		Niet aan NFDR onderworpen		Niet-financiële vennootschappen (onderworpen aan NFRD)		Niet aan NFDR onderworpen	
		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde		[Bruto] boekwaarde	
		Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM) (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)	Mn EUR	Waarvan ecologisch duurzaam (CCM) (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)
	Uitsplitsing naar NACE-code en milieudoelstellingen voor niet-financiële vennootschappen (onderworpen aan NFRD > 500 werknemers).																									0	0		
1	0110 Teelt van eenjarige gewassen																									0,00	0		
2	0111 Teelt van granen (m.u.v. rijst), peulgewassen en oliehoudende zaden																									0,00	0		
3	0113 Teelt van groenten, meloenen, wortels en knollen																									0,00	0		
4	0119 Teelt van andere eenjarige gewassen																									0,00	0		
5	0124 Teelt van pit- en steenvruchten																									0,00	0		
6	0129 Teelt van andere meerjarige gewassen																									0,00	0		
7	0130 Plant vermeerdering																									0,00	0		
8	0141 - Fokken van melkvee																									0,00	0		
9	0142 - Fokken van ander vee en buffels																									0,00	0		
10	0143 Fokken van paarden en andere paardachtigen																									0,00	0		
11	0145 Fokken van schapen en geiten																									0,00	0		
12	0146 Varkenshouderij																									0,00	0		
13	0149 Fokken van andere dieren																									0,00	0		
14	0150 Gemengd bedrijf																									0,00	0		
15	0161 - Ondersteunende activiteiten in verband met de teelt van gewassen																									0,00	0		
16	0162 - Ondersteunende activiteiten in verband met de veeteelt																									0,00	0		
17	0163 Activiteiten met betrekking tot gewassen na de oogst																									0,00	0		
18	0210 Zilvicultuur en overige bosbouwactiviteiten																									0,00	0		
19	0220 Houthakken																									0,00	0		
20	0311 Zeevisserij																									0,00	0		
21	0322 Zoetwateraquacultuur																									0,00	0		
22	0702																									0,00	0		
23	0899 Overige mijnbouw en winning van delfstoffen, n.e.g.																									0,00	0		
24	1011 Verwerking en conservering van vlees																									0,00	0		
25	1012 Verwerking en conservering van pluimveevlees																									0,00	0		
26	1013 Productie van vlees- en pluimveevleesproducten																									0,00	0		
27	1020 Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren																									0,00	0		
28	1031 Verwerking en conservering van aardappelen																									0,00	0		
29	1032 Productie van fruit- en groentesappen																									0,00	0		
30	1041 Productie van oliën en vetten																									0,00	0		
31	1051 Exploitatie van zuivelfabrieken en kaasproductie																									0,00	0		
32	1052 Productie van ijs																									0,00	0		
33	1061 Productie van graanproducten																									0,00	0		
34	1071 Productie van brood; productie van verse deegwaren en taarten																									0,00	0		
35	1082 Productie van cacao, chocolade en suikerwerk																									0,00	0		
36	1089 Productie van overige voedingsmiddelen, n.e.g.																									0,00	0		
37	1091 Productie van diervoeders voor landbouwhuisdieren																									0,00	0		
38	1105 Productie van bier																									0,00	0		
39	1107 Productie van frisdranken; productie van mineraalwater en andere gebottelde waters																									0,00	0		
40	1392 Productie van confectie textielartikelen, met uitzondering van kleding																									0,00	0		
41	1399 Productie van overige textielproducten, n.e.g.																									0,00	0		
42	1413 Productie van overige bovenkleding																									0,00	0		
43	1610 Zagen en schaven van hout																									0,00	0		
44	1623 Productie van overige timmerwerk en schrijnwerk voor de bouw																									0,00	0		
45	1629 Productie van overige houtproducten; productie van artikelen van kurk, stro en vlechtwerkmaterialen																									0,00	0		
46	1712 Productie van papier en karton																									0,00	0		
47	1811 Drukken van kranten																									0,00	0		
48	1812 Overige drukkerijen																									0,00	0		
49	2012 Productie van kleurstoffen en pigmenten																									0,00	0		
50	2030 Productie van verven, vernissen en soortgelijke coatings, drukinkt en mastiek																									0,00	0		
51	2041 Productie van zeep en detergenten, reinigings- en polijstmiddelen																									0,00	0		
52	2110 Productie van farmaceutische basisproducten																									0,00	0		
53	2110 Productie van farmaceutische basisproducten																									0,00	0		
54	2311 Productie van vlakglas																									0,00	0		
55	2370 Snijden, vormen en afwerken van steen																									0,00	0		
56	2445 Productie van overige non-ferrometalen																									0,00	0		
57	2453 Gieten van lichte metalen																									0,00	0		

| | | |

118	4615-Agenten betrokken bij de verkoop van meubels, huishoudelijke goederen, ijzerwaren en gereedschappen																					0,00	0	
119	4616-Agenten betrokken bij de verkoop van textiel, kleding, bont, schoeisel en lederwaren																					0,00	0	
120	4617-Agenten betrokken bij de verkoop van voedsel, dranken en tabak																					0,00	0	
121	4618-Agenten gespecialiseerd in de verkoop van andere specifieke producten																					0,00	0	
122	4619-Agenten betrokken bij de verkoop van diverse goederen																					0,00	0	
123	4621-Groothandel in graan, onbewerkte tabak, zaden en diervoeders																					0,00	0	
124	4622-Groothandel in bloemen en planten																					0,00	0	
125	4623-Groothandel in levende dieren																					0,00	0	
126	4631-Groothandel in groenten en fruit																					0,00	0	
127	4632-Groothandel in vlees en vleesproducten																					0,00	0	
128	4633-Groothandel in zuivelproducten, eieren en eetbare oliën en vetten																					0,00	0	
129	4634-Groothandel in dranken																					0,00	0	
130	4637-Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen																					0,00	0	
131	4638-Groothandel in overige voedingsmiddelen, inclusief vis, schaaldieren en weekdieren																					0,00	0	
132	4639-Niet-gespecialiseerde groothandel in voedingsmiddelen, dranken en tabak																					0,00	0	
133	4641-Groothandel in textiel																					0,00	0	
134	4642-Groothandel in kleding en schoeisel																					0,00	0	
135	4643-Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten																					0,00	0	
136	4644-Groothandel in porselein en glaswerk en schoonmaakmaterialen																					0,00	0	
137	4645-Groothandel in parfums en cosmetica																					0,00	0	
138	4646-Groothandel in farmaceutische producten																					0,00	0	
139	4648-Groothandel in horloges en sieraden																					0,00	0	
140	4649-Groothandel in overige huishoudelijke goederen																					0,00	0	
141	4651-Groothandel in computers, computer randapparatuur en software																					0,00	0	
142	4652-Groothandel in elektronische en telecommunicatieapparatuur en onderdelen																					0,00	0	
143	4661-Groothandel in landbouwmachines, apparatuur en benodigdheden																					0,00	0	
144	4662-Groothandel in werktuigmachines																					0,00	0	
145	4663-Groothandel in mijnbouw-, bouw- en civieltechnische machines																					0,00	0	
146	4665-Groothandel in kantoormeubilair																					0,00	0	
147	4666-Groothandel in overige kantoormachines en -apparatuur																					0,00	0	
148	4669-Groothandel in overige machines en apparatuur																					0,00	0	
149	4671-Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en verwante producten																					0,00	0	
150	4672-Groothandel in metalen en metaalertsen																					0,00	0	
151	4673-Groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitaire apparatuur																					0,00	0	
152	4674-Groothandel in ijzerwaren, loodgieters- en verwarmingsapparatuur en benodigdheden																					0,00	0	
153	4675-Groothandel in chemische producten																					0,00	0	
154	4676-Groothandel in overige tussenproducten																					0,00	0	
155	4677-Groothandel in afval en schroot																					0,00	0	
156	4690-Niet-gespecialiseerde groothandel																					0,00	0	
157	4711-Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels met overwegend voedingsmiddelen, dranken of tabak																					0,00	0	
158	4719-Overige detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels																					0,00	0	
159	4721-Detailhandel in groenten en fruit in gespecialiseerde winkels																					0,00	0	
160	4722-Detailhandel in vlees en vleesproducten in gespecialiseerde winkels																					0,00	0	
161	4723-Detailhandel in vis, schaaldieren en weekdieren in gespecialiseerde winkels																					0,00	0	
162	4724-Detailhandel in brood, gebak, meelproducten en suikerwerk in gespecialiseerde winkels																					0,00	0	
163	4725-Detailhandel in dranken in gespecialiseerde winkels																					0,00	0	
164	4726-Detailhandel in tabaksproducten in gespecialiseerde winkels																					0,00	0	
165	4729-Overige detailhandel in voedingsmiddelen in gespecialiseerde winkels																					0,00	0	
166	4730-Detailhandel in brandstoffen voor motorvoertuigen in gespecialiseerde winkels																					0,00	0	

| | | |

223	6311-Gegevensverwerking, hosting en aanverwante activiteiten																										0,00	0			
224	6312-Webportalen																										0,00	0			
225	6391-Persbureauactiviteiten																										0,00	0			
226	6399-Overige informatievoorzieningsactiviteiten n.e.c.																										0,00	0			
227	6420-Activiteiten van houdstermaatschappijen																										0,00	0			
228	6430-Trusts, fondsen en soortgelijke financiële entiteiten																										0,00	0			
229	6499-Overige financiële dienstverlening, behalve verzekeringen en pensioenfondsen n.e.c.																										0,00	0			
230	6512-Schadeverzekeringen																										0,00	0			
231	6619-Overige activiteiten ter ondersteuning van financiële diensten, behalve verzekeringen en pensioenfondsen																										0,00	0			
232	6622-Activiteiten van verzekeringsagenten en -makelaars																										0,00	0			
233	6629-Overige activiteiten ter ondersteuning van verzekeringen en pensioenfondsen																										0,00	0			
234	6630-Fondsbeheeractiviteiten																										0,00	0			
235	6810-Aankoop en verkoop van eigen onroerend goed																										0,00	0			
236	6820-Verhuur en exploitatie van eigen of geleased onroerend goed																										0,00	0			
237	6831-Makelaars in onroerend goed																										0,00	0			
238	6832-Beheer van onroerend goed op basis van een vergoeding of contract																										0,00	0			
239	6910-Juridische activiteiten																										0,00	0			
240	6920-Boekhoudkundige, administratieve en auditactiviteiten; belastingadvies																										0,00	0			
241	7010-Activiteiten van hoofdkantoren																										0,00	0			
242	7021-Public relations en communicatieactiviteiten																										0,00	0			
243	7022-Bedrijfs- en overige managementadviesactiviteiten																										0,00	0			
244	7111-Architectuuractiviteiten																										0,00	0			
245	7112-Engineeringactiviteiten en aanverwante technische consultancy																										0,00	0			
246	7120-Technische testen en analyse																										0,00	0			
247	7219-Overig onderzoek en experimentele ontwikkeling op het gebied van natuurwetenschappen en techniek																										0,00	0			
248	7311-Reclamebureaus																										0,00	0			
249	7320-Marktonderzoek en opiniepeilingen																										0,00	0			
250	7410-Gespecialiseerde ontwerpactiviteiten																										0,00	0			
251	7420-Fotografische activiteiten																										0,00	0			
252	7430-Vertaal- en tolkactiviteiten																										0,00	0			
253	7490-Overige professionele, wetenschappelijke en technische activiteiten n.e.c.																										0,00	0			
254	7500-Dierenartsactiviteiten																										0,00	0			
255	7711-Verhuur en leasing van auto's en lichte motorvoertuigen																										0,00	0			
256	7712-Verhuur en leasing van vrachtwagens																										0,00	0			
257	7722-Verhuur van videobanden en schijven																										0,00	0			
258	7729-Verhuur en leasing van overige persoonlijke en huishoudelijke goederen																										0,00	0			
259	7731-Verhuur en leasing van landbouwmachines en apparatuur																										0,00	0			
260	7739-Verhuur en leasing van overige machines, apparatuur en materiële goederen n.e.c.																										0,00	0			
261	7810-Activiteiten van arbeidsbemiddelingsbureaus																										0,00	0			
262	7820-Activiteiten van uitzendbureaus																										0,00	0			
263	7830-Overige personeelsvoorziening																										0,00	0			
264	7911-Reisbureauactiviteiten																										0,00	0			
265	8010-Particuliere beveiligingsactiviteiten																										0,00	0			
266	8110-Gecombineerde facilitaire ondersteuning																										0,00	0			
267	8121-Algemene schoonmaak van gebouwen																										0,00	0			
268	8122-Overige gebouw- en industriële schoonmaakactiviteiten																										0,00	0			
269	8129-Overige schoonmaakactiviteiten																										0,00	0			
270	8130-Landschapsdiensten																										0,00	0			
271	8211-Gecombineerde administratieve diensten																										0,00	0			
272	8219-Kopieer-, document-voorbereidings- en overige gespecialiseerde kantoorondersteuningsactiviteiten																										0,00	0			
273	8230-Organisatie van congressen en beurzen																										0,00	0			
274	8299-Overige zakelijke ondersteuningsactiviteiten n.e.c.																										0,00	0			
275	8424-Activiteiten op het gebied van openbare orde en veiligheid																										0,00	0			
276	8430-Verplichte sociale zekerheidsactiviteiten																										0,00	0			
277	8551-Sport- en recreatieonderwijs																										0,00	0			
278	8552-Cultureel onderwijs																										0,00	0			
279	8559-Overig onderwijs n.e.c.																										0,00	0			
280	8560-Ondersteunende onderwijsactiviteiten																										0,00	0			
281	8610-Ziekenhuisactiviteiten																										0,00	0			
282	8621-Algemene medische praktijkactiviteiten																										0,00	0			

283	8622-Specialistische medische praktijkactiviteiten																				0,00	0	
284	8623-Tandheelkundige praktijkactiviteiten																				0,00	0	
285	8690-Overige menselijke gezondheidsactiviteiten																				0,00	0	
286	8710-Residentiële verpleging																				0,00	0	
287	8720-Residentiële zorgactiviteiten voor verstandelijke beperking, geestelijke gezondheid en verslavingszorg																				0,00	0	
288	8730-Residentiële zorgactiviteiten voor ouderen en gehandicapten																				0,00	0	
289	8790-Overige residentiële zorgactiviteiten																				0,00	0	
290	8810-Sociaal werk zonder huisvesting voor ouderen en gehandicapten																				0,00	0	
291	8891-Kinderopvangactiviteiten																				0,00	0	
292	8899-Overige sociaal werk zonder huisvesting n.e.c.																				0,00	0	
293	9001-Podiumkunsten																				0,00	0	
294	9002-Ondersteunende activiteiten voor podiumkunsten																				0,00	0	
295	9003-Kunstzinnige creatie																				0,00	0	
296	9101-Bibliotheek- en archiefactiviteiten																				0,00	0	
297	9102-Museumactiviteiten																				0,00	0	
298	9200-Gok- en wedactiviteiten																				0,00	0	
299	9311-Exploitatie van sportfaciliteiten																				0,00	0	
300	9312-Activiteiten van sportclubs																				0,00	0	
301	9313-Fitnessfaciliteiten																				0,00	0	
302	9319-Overige sportactiviteiten																				0,00	0	
303	9329-Overige amusements- en recreatieactiviteiten																				0,00	0	
304	9412-Activiteiten van beroepsverenigingen																				0,00	0	
305	9491-Activiteiten van religieuze organisaties																				0,00	0	
306	9499-Activiteiten van overige verenigingen n.e.c.																				0,00	0	
307	9511-Reparatie van computers en randapparatuur																				0,00	0	
308	9521-Reparatie van consumentenelektronica																				0,00	0	
309	9525-Reparatie van horloges, klokken en sieraden																				0,00	0	
310	9529-Reparatie van overige persoonlijke en huishoudelijke goederen																				0,00	0	
311	9601-Wassen en (chemisch) reinigen van textiel en bontproducten																				0,00	0	
312	9602-Kappers- en schoonheidsbehandelingen																				0,00	0	
313	9603-Begrafenis- en aanverwante activiteiten																				0,00	0	
314	9604-Activiteiten voor lichamelijk welzijn																				0,00	0	
315	9609-Overige persoonlijke dienstverlening n.e.c.																				0,00	0	
316	9700-Activiteiten van huishoudens als werkgevers van huishoudelijk personeel																				0,00	0	
317	9810-Ongedifferentieerde goederenproducerende activiteiten van particuliere huishoudens voor eigen gebruik																				0,00	0	

1. Kredietinstellingen dienen in deze template informatie te verstrekken over blootstellingen in het bankboek ten opzichte van die sectoren die onder de Taxonomie vallen (NACE-sectoren, 4 niveaus van detail), waarbij gebruik wordt gemaakt van de relevante NACE-codes op basis van de hoofdactiviteit van de tegenpartij.
2. De toewijzing van de NACE-sector van de tegenpartij dient uitsluitend gebaseerd te zijn op de aard van de directe tegenpartij. De classificatie van de blootstellingen die gezamenlijk door meer dan één schuldenaar zijn aangegaan, dient te worden gedaan op basis van de kenmerken van de schuldenaar die het meest relevant of bepalend was voor de instelling om de blootstelling te verstrekken. De verdeling van gezamenlijk aangegane blootstellingen volgens NACE-codes dient te worden gestuurd door de kenmerken van de meest relevante of bepalende schuldenaar. Instellingen dienen informatie te verstrekken volgens NACE-codes met het niveau van detaillering dat in de template vereist is.

3. Stand GAR-KPI (turnover) - DEEL 1

1. De instelling rapporteert in deze template de GAR-KPI over de stand van leningen berekend op basis van de in template 1 gerapporteerde gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Informatie over de GAR (groene-activaratio van in aanmerking komende activiteiten) gaat vergezeld van informatie over het aandeel van de totale door de GAR bestreken activa.
3. Kredietinstellingen kunnen, naast de informatie in deze template, het aandeel weergeven van activa die taxonomierelevante sectoren financieren, die ecologisch duurzaam zijn (op taxonomie afgestemd). Deze informatie zou een uitbreiding zijn op de informatie over de KPI over ecologiscg duurzame activa in verhouding tot de totale bestreken activa.
2. Kredietinstellingen dienen deze template te dupliceren voor op inkomsten gebaseerde en op CapEx gebaseerde openbaarmakingen.

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
% (in verhouding tot totale bestreken activa in noemer)		Rapportagereferentiedatum T																														
		Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					Aandeel totale nieuwe bestreken activa
		Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				
				Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieondersteunend	Waarvan faciliterend		
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																															
1	Voor berekening GAR in aanmerking genomen leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten voor handelsdoeleinden	89,62%	0,03%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	89,62%	0,03%	0,02%	0,00%	0,00%	
2	Financiële ondernemingen	6,31%	0,84%	0,57%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	6,32%	0,84%	0,57%	0,00%	0,00%	
3	Kredietinstellingen	9,39%	1,25%	0,84%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	9,40%	1,25%	0,84%	0,01%	0,01%	
4	Leningen en voorschotten	1,41%	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,41%	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%	
5	Schuldbewijzen, incl. UoP	31,13%	4,46%	3,14%	0,02%	0,02%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%																	31,14%	4,46%	3,14%	0,02%	0,02%	
6	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
7	Andere financiële ondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
8	waarvan beleggingsondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
9	Leningen en voorschotten	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
10	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
11	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
12	waarvan beheermaatschappijen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
13	Leningen en voorschotten	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
14	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
15	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
16	waarvan verzekeringsondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
17	Leningen en voorschotten	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
18	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
19	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
20	Niet-financiële ondernemingen (NFC's)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
21	Leningen en voorschotten	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
22	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
23	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
24	Huishoudens	93,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	93,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	93,57%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	93,57%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
26	waarvan leningen voor renovatiegebouwen	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
27	waarvan leningen motorvoertuigen	77,74%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																										
28	Financiering lokale overheden	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
29	Huisvestingsfinanciering	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
30	Overige financiering lokale overheden	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
32	Totaal GAR-activa	80,72%	0,03%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	80,72%	0,03%	0,02%	0,00%	0,00%	

3. Stand GAR-KPI (turnover) - DEEL 2

1. De instelling rapporteert in deze template de GAR-KPI over de stand van leningen berekend op basis van de in template 1 gerapporteerde gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Informatie over de GAR (groene-activaratio van in aanmerking komende activiteiten) gaat vergezeld van informatie over het aandeel van de totale door de GAR bestreken activa.
3. Kredietinstellingen kunnen, naast de informatie in deze template, het aandeel weergeven van activa die taxonomierelevante sectoren financieren, die ecologisch duurzaam zijn (op taxonomie afgestemd). Deze informatie zou een uitbreiding zijn op de informatie over de KPI over ecologiscg duurzame activa in verhouding tot de totale bestreken activa.
2. Kredietinstellingen dienen deze template te dupliceren voor op inkomsten gebaseerde en op CapEx gebaseerde openbaarmakingen.

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
% (in verhouding tot totale bestreken activa in noemer)		Rapportagereferentiedatum T-1																														
		Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale nieuwe bestreken activa
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)						Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					
				Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend	
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																															
1	Voor berekening GAR in aanmerking genomen leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten voor handelsdoeleinden	96,87%																														
2	Financiële ondernemingen	0,94%																														
3	Kredietinstellingen	2,56%																														
4	Leningen en voorschotten	1,47%																														
5	Schuldbewijzen, incl. UoP	15,83%																														
6	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%																														
7	Andere financiële ondernemingen	0,00%																														
8	waarvan beleggingsondernemingen	0,00%																														
9	Leningen en voorschotten	0,00%																														
10	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00%																														
11	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%																														
12	waarvan beheermaatschappijen	0,00%																														
13	Leningen en voorschotten	0,00%																														
14	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00%																														
15	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%																														
16	waarvan verzekeringsondernemingen	0,00%																														
17	Leningen en voorschotten	0,00%																														
18	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00%																														
19	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%																														
20	Niet-financiële ondernemingen (NFC's)	0,00%																														
21	Leningen en voorschotten	0,00%																														
22	Schuldbewijzen, incl. UoP	0,00%																														
23	Eigenvermogensinstrumenten	0,00%																														
24	Huishoudens	100,00%																														
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	100,00%																														
26	waarvan leningen voor renovatiegebouwen	0,00%																														
27	waarvan leningen motorvoertuigen																															
28	Financiering lokale overheden	0,00%																														
29	Huisvestingsfinanciering	0,00%																														
30	Overige financiering lokale overheden	0,00%																														
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed	100,00%																														
32	Totaal GAR-activa	78,85%																														

3. Stand GAR-KP (CapEx) - DEEL 1

1. De instelling rapporteert in deze template de GAR-KPI over de stand van leningen berekend op basis van de in template 1 gerapporteerde gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Informatie over de GAR (groene-activaratio van in aanmerking komende activiteiten) gaat vergezeld van informatie over het aandeel van de totale door de GAR bestreken activa.
3. Kredietinstellingen kunnen, naast de informatie in deze template, het aandeel weergeven van activa die taxonomierelevante sectoren financieren, die ecologisch duurzaam zijn (op taxonomie afgestemd). Deze informatie zou een uitbreiding zijn op de informatie over de KPI over ecologiscg duurzame activa in verhouding tot de totale bestreken activa.
4. Kredietinstellingen dienen deze template te dupliceren voor op inkomsten gebaseerde en op CapEx gebaseerde openbaarmakingen.

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
% (in verhouding tot totale bestreken activa in noemer)		Rapportagereferentiedatum T																														
		Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					Aandeel totale nieuwe bestreken activa
		Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)						
				Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieondersteunend	Waarvan faciliterend		
	GAR - Actifs couverts au numérateur et au dénominateur																															
1	Prêts et avances, titres de créance et instruments de capitaux propres non-HFT éligibles au calcul du GAR	89,61%	0,03%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	89,62%	0,03%	0,02%	0,00%	0,00%	
2	Entreprises financières	6,29%	0,85%	0,57%	0,00%	0,01%	0,06%	0,00%	0,00%	0,00%																	6,35%	0,85%	0,57%	0,00%	0,01%	
3	Etablissements de crédit	9,36%	1,27%	0,84%	0,01%	0,01%	0,08%	0,00%	0,00%	0,00%																	9,44%	1,27%	0,84%	0,01%	0,01%	
4	Prêts et avances	1,42%	0,08%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	1,42%	0,08%	0,00%	0,00%	0,00%	
5	Titres de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	30,99%	4,50%	3,14%	0,02%	0,03%	0,31%	0,00%	0,00%	0,00%																	31,30%	4,50%	3,14%	0,02%	0,03%	
6	Instruments de capitaux propres	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
7	Autres sociétés financières	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
8	Dont entreprises d'investissement	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
9	Prêts et avances	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
10	Titres de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
11	Instruments de capitaux propres	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
12	Dont des sociétés de gestion	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
13	Prêts et avances	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
14	Titres de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
15	Instruments de capitaux propres	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
16	Dont entreprises d'assurance	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
17	Prêts et avances	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
18	Titres de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
19	Instruments de capitaux propres	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
20	Entreprises non financières	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
21	Prêts et avances	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
22	Titre de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
23	Instruments de capitaux propres	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%																	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
24	Ménages	93,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	93,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
25	Dont prêts garantis par des biens immobiliers résidentiels	93,57%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	93,57%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
26	Dont prêts à la rénovation de bâtiments	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
27	Dont prêts pour véhicules à moteur	77,74%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																										
28	Financement d'administrations locales	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
29	Financement du logement	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
30	Autres financements d'administrations locales	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
31	Sûretés obtenues par saisie : biens immobiliers résidentiels et commerciaux	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
32	Total des actifs GAR	80,72%	0,03%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%																	80,72%	0,03%	0,02%	0,00%	0,00%	

3. Stand GAR-KP (CapEx) - DEEL 2

1. De instelling rapporteert in deze template de GAR-KPI over de stand van leningen berekend op basis van de in template 1 gerapporteerde gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Informatie over de GAR (groene-activaratio van in aanmerking komende activiteiten) gaat vergezeld van informatie over het aandeel van de totale door de GAR bestreken activa.
3. Kredietinstellingen kunnen, naast de informatie in deze template, het aandeel weergeven van activa die taxonomierelevante sectoren financieren, die ecologisch duurzaam zijn (op taxonomie afgestemd). Deze informatie zou een uitbreiding zijn op de informatie over de KPI over ecologiscg duurzame activa in verhouding tot de totale bestreken activa.
4. Kredietinstellingen dienen deze template te dupliceren voor op inkomsten gebaseerde en op CapEx gebaseerde openbaarmakingen.

		ag	ah	ai	aj	ak	al	am	an	ao	ap	aq	ar	as	at	au	av	aw	ax	ay	az	ba	bb	bc	bd	be	bf	bg	bh	bi	bj	bk
% (in verhouding tot totale bestreken activa in noemer)		Rapportagereferentiedatum T-1																														
		Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale nieuwe bestreken activa
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				
				Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend	
	GAR - Actifs couverts au numérateur et au dénominateur																															
1	Prêts et avances, titres de créance et instruments de capitaux propres non HFT éligibles au calcul du GAR	96,87%																														
2	Entreprises financières	0,94%																														
3	Etablissements de crédit	2,56%																														
4	Prêts et avances	1,47%																														
5	Titres de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	15,83%																														
6	Instruments de capitaux propres	0,00%																														
7	Autres sociétés financières	0,00%																														
8	Dont entreprises d'investissement	0,00%																														
9	Prêts et avances	0,00%																														
10	Titres de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	0,00%																														
11	Instruments de capitaux propres	0,00%																														
12	Dont des sociétés de gestion	0,00%																														
13	Prêts et avances	0,00%																														
14	Titres de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	0,00%																														
15	Instruments de capitaux propres	0,00%																														
16	Dont entreprises d'assurance	0,00%																														
17	Prêts et avances	0,00%																														
18	Titres de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	0,00%																														
19	Instruments de capitaux propres	0,00%																														
20	Entreprises non financières	0,00%																														
21	Prêts et avances	0,00%																														
22	Titre de créance, y compris dont l'utilisation du produit est spécifique (UoP)	0,00%																														
23	Instruments de capitaux propres	0,00%																														
24	Ménages	100,00%																														
25	Dont prêts garantis par des biens immobiliers résidentiels	100,00%																														
26	Dont prêts à la rénovation de bâtiments	0,00%																														
27	Dont prêts pour véhicules à moteur																															
28	Financement d'administrations locales	0,00%																														
29	Financement du logement	0,00%																														
30	Autres financements d'administrations locales	0,00%																														
31	Sûretés obtenues par saisie : biens immobiliers résidentiels et commerciaux	100,00%																														
32	Total des actifs GAR	78,85%																														

4. Stroom GAR-KPI (turnover)

1. De instelling rapporteert in deze template de GAR-KPI over de stroom van leningen (nieuwe leningen op nettobasis) berekend op basis van de in template 1 verstrekte gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Kredietinstellingen dienen deze template te dupliceren voor op inkomsten gebaseerde en op CapEx gebaseerde openbaarmakingen.

			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
EUR		Bruto boekwaarde	Rapportagereferentiedatum T																															
			Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					Aandeel totale nieuwe bestreken activa
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					
				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)									
					Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieondersteunend	Waarvan faciliterend		
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																																	
1	Voor berekening GAR in aanmerking genomen leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten voor handelsdoeleinden		3.925.549.214,69	9.989.481,39	6.798.531,23	7.659,53	5.926,72	22.978,58	0	0	0																	3925572193	9989481,391	6798531,235	7659,526614	5926,715546	
2	Financiële ondernemingen	240753272,79	70.757.530,69	9.989.481,39	6.798.531,23	7.659,53	5.926,72	22.978,58	0	0	0																	70780509	9989481,391	6798531,235	7659,526614	5926,715546	
3	Kredietinstellingen		70.757.530,69	9.989.481,39	6.798.531,23	7.659,53	5.926,72	22.978,58	0	0	0																	70780509	9989481,391	6798531,235	7659,526614	5926,715546	
4	Leningen en voorschotten			0					0																			0	0	0	0	0	
5	Schuldbewijzen, incl. UoP	240.753.272,79	70.757.530,69	9.989.481,39	6.798.531,23	7.659,53	5.926,72	22.978,58	0																			70780509	9989481,391	6798531,235	7659,526614	5926,715546	
6	Eigenvermogensinstrumenten		0	0		0	0	0	0		0																	0	0	0	0	0	
7	Andere financiële ondernemingen			0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
8	waarvan beleggingsondernemingen		0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
9	Leningen en voorschotten			0					0																			0	0	0	0	0	
10	Schuldbewijzen, incl. UoP			0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
11	Eigenvermogensinstrumenten			0					0																			0	0		0	0	
12	waarvan beheermaatschappijen		0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
13	Leningen en voorschotten			0					0																			0	0	0	0	0	
14	Schuldbewijzen, incl. UoP			0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
15	Eigenvermogensinstrumenten			0		0	0	0	0		0																	0	0		0	0	
16	waarvan verzekeringsondernemingen		0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
17	Leningen en voorschotten			0					0																			0	0	0	0	0	
18	Schuldbewijzen, incl. UoP			0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
19	Eigenvermogensinstrumenten			0		0	0	0	0																			0	0		0	0	
20	Niet-financiële ondernemingen (NFC's)		0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
21	Leningen en voorschotten			0					0																			0	0	0	0	0	
22	Schuldbewijzen, incl. UoP			0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
23	Eigenvermogensinstrumenten			0		0	0	0	0		0																	0	0		0	0	
24	Huishoudens	4.136.122.917	3.854.791.684	0	0	0	0	0	0	0	0																	3854791684	0	0	0	0	
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	3.580.911.137,00	3.580.911.137,00	0	0	0	0	0	0	0	0																	3580911137	0	0	0	0	
26	waarvan leningen voor renovatiegebouwen	432.158.818,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
27	waarvan leningen motorvoertuigen	273.880.547,00	273.880.547,00	0	0	0	0																					273880547	0	0	0	0	
28	Financiering lokale overheden		0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
29	Huisvestingsfinanciering		0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
30	Overige financiering lokale overheden		0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed		0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0	0	0	0	0	
32	Totaal GAR-activa	4376876189,79	3.925.549.214,69	9989481,391	6798531,235	7659,526614	5926,715546	22978,57984	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3925572193	9989481,391	6798531,235	7659,526614	5926,715546	0

4. Stroom GAR-KPI (CapEx)

1. De instelling rapporteert in deze template de GAR-KPI over de stroom van leningen (nieuwe leningen op nettobasis) berekend op basis van de in template 1 verstrekte gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Kredietinstellingen dienen deze template te dupliceren voor op inkomsten gebaseerde en op CapEx gebaseerde openbaarmakingen.

			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
EUR		Bruto boek-waarde	Rapportagereferentiedatum T																														
			Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					Aandeel totale nieuwe bestreken activa
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					
				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				
					Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieondersteunend	Waarvan faciliterend		
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																																
1	Voor berekening GAR in aanmerking genomen leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten voor handelsdoeleinden			10055759,25	6798531,235	2553,175538	12698,96267	474536,1934	0	0	0																	474536,19	10055759,25	6798531,235	2553,175538	12698,96267	
2	Financiële ondernemingen	240753272,79		10055759,25	6798531,235	2553,175538	12698,96267	474536,1934	0	0	0																	474536,19	10055759,25	6798531,235	2553,175538	12698,96267	
3	Kredietinstellingen			10055759,25	6798531,235	2553,175538	12698,96267	474536,1934	0	0	0																	474536,19	10055759,25	6798531,235	2553,175538	12698,96267	
4	Leningen en voorschotten			0					0																			0,00	0	0	0	0	
5	Schuldbewijzen, incl. UoP	240.753.272,79	70.872.330,48	10.055.759,25	6.798.531,23	2.553,18	12.698,96	474.536,19	0																			71346866,68	10055759,25	6798531,235	2553,175538	12698,96267	
6	Eigenvermogensinstrumenten			0		0	0	0	0		0																	0,00	0	0	0	0	
7	Andere financiële ondernemingen			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
8	waarvan beleggingsondernemingen			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
9	Leningen en voorschotten			0					0																			0,00	0	0	0	0	
10	Schuldbewijzen, incl. UoP			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
11	Eigenvermogensinstrumenten			0					0																			0,00	0		0	0	
12	waarvan beheermaatschappijen			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
13	Leningen en voorschotten			0					0																			0,00	0	0	0	0	
14	Schuldbewijzen, incl. UoP			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
15	Eigenvermogensinstrumenten			0		0	0	0	0		0																	0,00	0		0	0	
16	waarvan verzekeringsondernemingen			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
17	Leningen en voorschotten			0					0																			0,00	0	0	0	0	
18	Schuldbewijzen, incl. UoP			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
19	Eigenvermogensinstrumenten			0		0	0	0	0																			0,00	0		0	0	
20	Niet-financiële ondernemingen (NFC's)			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
21	Leningen en voorschotten			0					0																			0,00	0	0	0	0	
22	Schuldbewijzen, incl. UoP			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
23	Eigenvermogensinstrumenten			0		0	0	0	0		0																	0,00	0		0	0	
24	Huishoudens	4.136.122.917,00	3.854.791.684,00	0	0	0	0	0	0	0	0																	3854791684,00	0	0	0	0	
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	3.580.911.137,00	3.580.911.137,00	0	0	0	0	0	0	0	0																	3580911137,00	0	0	0	0	
26	waarvan leningen voor renovatiegebouwen	432.158.818,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
27	waarvan leningen motorvoertuigen	273.880.547,00	273.880.547,00	0	0	0	0																					273880547,00	0	0	0	0	
28	Financiering lokale overheden			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
29	Huisvestingsfinanciering			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
30	Overige financiering lokale overheden			0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00	0	0	0	0	
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00																	0,00	0	0	0	0	
32	Totaal GAR-activa	4376876189,79	3854791684,00	10055759,25	6798531,235	2553,175538	12698,96267	474536,1934	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3855266220	10055759,25	6798531,235	2553,175538	12698,96267	0

4. Stroom GAR-KPI (turnover)

1. De instelling rapporteert in deze template de GAR-KPI over de stroom van leningen (nieuwe leningen op nettobasis) berekend op basis van de in template 1 verstrekte gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Kredietinstellingen dienen deze template te dupliceren voor op inkomsten gebaseerde en op CapEx gebaseerde openbaarmakingen.

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
% (in verhouding tot stroom totale in aanmerking komende activa)		Rapportagereferentiedatum T																														
		Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale nieuwe bestreken activa
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				
				Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieonder-steunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietver-lening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde kredietver-lening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde krediet-verle-ning	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde kredietver-lening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde krediet-verle-ning	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde kredietver-lening	Waar-van tran-sitie-onder-steu-nend	Waarvan faciliterend		
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																															
1	Voor berekening GAR in aanmerking genomen leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten voor handelsdoeleinden	#DIV/0!																									0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
2	Financiële ondernemingen	29,39%																									29,39%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
3	Kredietinstellingen	#DIV/0!																									0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
4	Leningen en voorschotten	#DIV/0!																									0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
5	Schuldbewijzen, incl. UoP	29,39%																									29,39%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
6	Eigenvermogensinstrumenten																										0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
7	Andere financiële ondernemingen																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
8	waarvan beleggingsondernemingen																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
9	Leningen en voorschotten																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
10	Schuldbewijzen, incl. UoP																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
11	Eigenvermogensinstrumenten																										0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
12	waarvan beheermaatschappijen																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
13	Leningen en voorschotten																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
14	Schuldbewijzen, incl. UoP																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
15	Eigenvermogensinstrumenten																										0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
16	waarvan verzekeringsondernemingen																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
17	Leningen en voorschotten																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
18	Schuldbewijzen, incl. UoP																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
19	Eigenvermogensinstrumenten																										0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
20	Niet-financiële ondernemingen (NFC's)																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
21	Leningen en voorschotten																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
22	Schuldbewijzen, incl. UoP																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
23	Eigenvermogensinstrumenten																										0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
24	Huishoudens																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	100,00%																									100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
26	waarvan leningen voor renovatiegebouwen	0,00%																									0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
27	waarvan leningen motorvoertuigen	100,00%																									100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
28	Financiering lokale overheden																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
29	Huisvestingsfinanciering																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
30	Overige financiering lokale overheden																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
32	Totaal GAR-activa																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	

4. Stroom GAR-KPI (CapEx)

1. De instelling rapporteert in deze template de GAR-KPI over de stroom van leningen (nieuwe leningen op nettobasis) berekend op basis van de in template 1 verstrekte gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Kredietinstellingen dienen deze template te dupliceren voor op inkomsten gebaseerde en op CapEx gebaseerde openbaarmakingen.

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af
% (in verhouding tot stroom totale in aanmerking komende activa)		Rapportagereferentiedatum T																														
		Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)					
		Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale nieuwe bestreken activa
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				
				Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitieonder-steunend	Waarvan faciliterend			Waarvan ge-specialiseerde kredietver-lening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde kredietver-lening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde krediet-verle-ning	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde kredietver-lening	Waarvan facilite-rend			Waarvan gespeci-aliseerde krediet-verle-ning	Waarvan faciliterend			Waarvan gespeci-aliseerde kredietver-lening	Waar-van tran-sitie-onder-steu-nend	Waarvan facilite-rend		
	GAR - In aanmerking genomen activa in teller en noemer																															
1	Voor berekening GAR in aanmerking genomen leningen en voorschotten, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten voor handelsdoeleinden																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
2	Financiële ondernemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
3	Kredietinstellingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
4	Leningen en voorschotten																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
5	Schuldbewijzen, incl. UoP																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
6	Eigenvermogensinstrumenten	0	0		0	0	0	0		0																	0,00%	0,00%		0,00%		
7	Andere financiële ondernemingen																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
8	waarvan beleggingsondernemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
9	Leningen en voorschotten																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
10	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
11	Eigenvermogensinstrumenten		0																								0,00%	0,00%		0,00%		
12	waarvan beheermaatschappijen		0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
13	Leningen en voorschotten																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
14	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
15	Eigenvermogensinstrumenten																										0,00%	0,00%		0,00%		
16	waarvan verzekeringsondernemingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
17	Leningen en voorschotten																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
18	Schuldbewijzen, incl. UoP	0	0	0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
19	Eigenvermogensinstrumenten																										0,00%	0,00%		0,00%		
20	Niet-financiële ondernemingen (NFC's)	0		0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
21	Leningen en voorschotten																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
22	Schuldbewijzen, incl. UoP																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
23	Eigenvermogensinstrumenten																										0,00%	0,00%		0,00%		
24	Huishoudens	0		0	0	0	0	0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
25	waarvan door niet-zakelijk onroerend goed zekergestelde leningen	100,00%		0	0	0		0	0	0																	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
26	waarvan leningen voor renovatiegebouwen	0,00%		0	0	0		0	0	0																	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
27	waarvan leningen motorvoertuigen	100,00%		0	0	0																					100,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
28	Financiering lokale overheden																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
29	Huisvestingsfinanciering																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
30	Overige financiering lokale overheden																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
31	Door bezitsverkrijging verkregen zekerheden: niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed	0																									0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
32	Totaal GAR-activa																										0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		

5. KPI voor blootstellingen buiten balanstelling (turnover)

1. De instelling rapporteert in deze template de KPI's voor blootstellingen buiten balanstelling (financiële garanties en beheerd vermogen) berekend op basis van de in template 1 verstrekte gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Instellingen dienen deze template te dupliceren om stock- en flow-KPI's voor blootstellingen buiten balanstelling te openbaren.

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae
% (in verhouding tot totale activa buiten balanstelling)		Rapportagereferentiedatum T																													
		Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)			
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)			
				Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend
1	Financiële garanties (Fin-Guar-KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
2	Activa onder beheer (AuM-KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!

5. KPI voor blootstellingen buiten balanstelling (CapEx)

1. De instelling rapporteert in deze template de KPI's voor blootstellingen buiten balanstelling (financiële garanties en beheerd vermogen) berekend op basis van de in template 1 verstrekte gegevens, over bestreken activa, en door toepassing van de in deze template voorgestelde formules.
2. Instellingen dienen deze template te dupliceren om stock- en flow-KPI's voor blootstellingen buiten balanstelling te openbaren.

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae
% (in verhouding tot totale activa buiten balanstelling)		Rapportagereferentiedatum T																													
		Klimaatmitigatie (CCM)					Klimaatadaptatie (CCA)				Water- en mariene hulpbronnen (WTR)				Circulaire economie (CE)				Vervuiling (PPC)				Biodiversiteit en Ecosystemen (BIO)				TOTAAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				
		Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (in aanmerking komend voor taxonomie)			
			Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)					Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)				Aandeel totale bestreken activa ter financiering van taxonomierelevante sectoren (op taxonomie afgestemd)			
				Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan faciliterend			Waarvan gespecialiseerde kredietverlening	Waarvan transitie-ondersteunend	Waarvan faciliterend
1	Financiële garanties (FinGuar-KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0																					
2	Activa onder beheer (AuM-KPI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0																					

Bijlage 4

Verklarende woordenlijst

Term	Definitie
ABB	Axa Bank Belgium
ABC-beleid	'Anti-bribery and Corruption Policy' (anticorruptie- en anti-omkopingsbeleid)
AML/CFT	'Anti-Money Laundering/Combating the Financing of Terrorism' (antiwitwaspraktijken en bestrijding van de financiering van terrorisme)
C&E-risico's	'Climate and Environmental risks' (klimaat- en milieurisico's)
CFC	Capital and Funding Committee
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomsten
CRA	'Compliance Risk Assessment' (compliancerisicobeoordeling)
Crelan Circle	Senior executives die de bank leiden
CRREM	Carbon Risk Real Estate Monitor
CRRIII/CRDVI	Kapitaalvereistenverordening en -richtlijn
CRS	Common Reporting Standard
CSRD	'Corporate Sustainability Reporting Directive' (Richtlijn duurzaamheidsrapportage door bedrijven)
CST	'Climate Stress Test' (klimaatstresstest)
CTP	'Capacity to pay' (capaciteit om te betalen)
DEI	'Diversity, Equity and Inclusion' (diversiteit, gelijkheid en inclusie)
DMA	'Double Materiality Assessment' (dubbele materialiteitsbeoordeling)
DNSH	'Do Not Significantly Harm' (Breng geen significante schade toe) (criterium om in aanmerking te nemen in het kader van de EU-taxonomie)
DORA	'Digital Operational Resilience Act' (Verordening inzake digitale operationele veerkracht)
DPO	Data Protection Officer
EBA	Europese Bankautoriteit
ECB	Europese Centrale Bank
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group (belast met de ontwikkeling van de ESRS-normen)
EPC	Energieprestatiecertificaat
ESG	'Environmental, Social, and Governance' (milieu, sociaal en bestuur)
ExCo	'Executive Committee' of Directiecomité

AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BKG	Broeikasgassen
ICAAP/ILAAP	Internal Capital Adequacy Assessment Process/Internal Liquidity Adequacy Assessment Process
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
IRO	'Impact, Risk, Opportunity' (effect, risico, kans)
KPI	'Key Performance Indicator' (belangrijke prestatie-indicator)
KRI	'Key Risk Indicator' (belangrijke risico-indicator)
L&O	Leren en ontwikkelen
LGD	Loss Given Default
NAPC	New Activities and Products Committee
NGFS	Network for Greening the Financial System - NGFS is een groep van centrale banken en financiële toezichthouders die zich inzetten voor duurzame en groene financiering.
NPAP	'New Product Approval Process' (goedkeuringsproces voor nieuwe activiteiten)
PCAF	Partnership for Carbon Accounting Financials
PLOA	'Professional Loan on Installment' (professionele lening op afbetaling)
RCC	Risk and Compliance Committee
RFP	'Request for Proposal' - Een RFP is een zakelijk document dat een kans aankondigt en reacties vraagt van specifieke leveranciers
RRE	'Residential Real Estate' (residentieel vastgoed, RVG)
SFDR	'Sustainable Finance Disclosure Regulation' (Verordening betreffende informatieverschaffing over duuzaamheid in de financiëledienstensector)
KMO	Kleine en middelgrote onderneming
TLTRO	De 'Targeted Longer-Term Refinancing Operations' (TLTRO's) (gerichte langerlopende herfinancieringstransacties) zijn transacties van het Eurosysteem waarmee kredietinstellingen worden gefinancierd.
VRF	'Vendor Risk Framework' (leveranciersrisicokader)

Geconsolideerde Jaarrekening 2024

→ Geconsolideerde balans

→ Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

→ Geconsolideerd kasstroomoverzicht

→ Geconsolideerd overzicht van de eigenvermogenswijzigingen

Geconsolideerde balans

Activa (in EUR)	Noot	31/12/2024	31/12/2023
Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en andere direct opvraagbare deposito's	4.1.	5.506.502.551	5.566.112.903
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	4.2.	50.633.925	9.716.707
Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	4.3.	5.021.024	6.526.593
Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	4.3.	0	0
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	4.3.	192.150.748	172.661.185
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs		51.180.835.378	49.611.915.035
Schuldbewijzen	*4.3.*	*1.676.200.500*	*600.006.711*
Leningen en vorderingen (met inbegrip van financiële leases)	*4.4.*	*49.504.634.878*	*49.011.908.324*
Derivaten gebruikt ter afdekking	4.14.	61.490.127	223.665.533
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities bij reële-waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille	4.15.	-1.545.889.387	-2.006.576.306
Materiële vaste activa	4.5.	89.613.050	84.691.819
Goodwill en Immateriële vaste activa	4.6.	46.519.327	41.675.353
Investeringen in dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen		12.686.000	11.282.364
Belastingvorderingen	4.7.	25.597.054	70.334.761
Andere activa	4.8.	177.801.935	195.981.383
Totaal Activa		**55.802.961.732**	**53.987.987.330**

Verplichtingen (in EUR)	Noot	31/12/2024	31/12/2023
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële verplichtingen	4.2.	25.094.677	22.299.112
Financiële verplichtingen die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	4.11.2.	245.191.620	295.405.427
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs		52.133.266.915	50.540.241.806
Deposito's van Kredietinstellingen	*4.11.1.1.*	*288.312.880*	*1.164.677.515*
Deposito's Andere dan Kredietinstellingen	*4.11.1.1.*	*44.311.535.648*	*42.390.668.879*
In schuldbewijzen belichaamde schulden met inbegrip van obligaties	*4.11.1.2.*	*6.659.927.289*	*6.377.702.359*
Achtergestelde verplichtingen	*4.11.1.3.*	*508.602.470*	*205.245.661*
Andere financiële verplichtingen	*4.11.1.4.*	*364.888.628*	*401.947.392*
Derivaten gebruikt ter afdekking	4.14.	6.615.971	16.879.274
Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities bij reële-waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille	4.15.	56.754.502	15.252.824
Voorzieningen	4.12.	252.543.177	298.681.649
Belastingverplichtingen	4.7.	31.986.164	66.319.932
Andere verplichtingen	4.8.	201.207.903	222.841.273
Totaal Verplichtingen		**52.952.660.929**	**51.477.921.297**

Eigen Vermogen (in EUR)	Noot	31/12/2024	31/12/2023
Geplaatst kapitaal		1.138.290.597	940.638.816
Gestort kapitaal	*4.17.*	1.138.290.597	940.638.816
Opgevraagd niet-gestort kapitaal		0	0
Agio		0	0
Andere uitgegeven eigenvermogensinstrumenten	4.17.	244.670.115	244.559.551
Overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)		-2.187.060	-4.099.980
Posten die niet opnieuw worden ingedeeld bij winst of verlies		-6.937.867	-6.506.047
Actuariële winsten/verliezen bij pensioenplannen	*4.17.*	*-9.616.150*	*-13.301.963*
Veranderingen in reële waarde van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	*4.17.*	*-2.500.631*	*-1.454.118*
Veranderingen in reële waarde van financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies wegens veranderingen in het kredietrisico ervan	*4.17.*	*5.178.914*	*8.250.034*
Posten die opnieuw kunnen worden ingedeeld bij winst of verlies		4.750.807	2.406.067
Veranderingen in reële waarde van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	*4.17.*	*4.750.807*	*2.406.067*
Reserves (met inbegrip van ingehouden winsten)	4.17.	1.277.258.962	1.121.950.890
Baten uit het lopende jaar	4.17.	192.268.189	207.016.756
Minderheidsbelangen		0	0
Totaal Eigen Vermogen		**2.850.300.803**	**2.510.066.033**
Totaal Eigen Vermogen en totale Verplichtingen		**55.802.961.732**	**53.987.987.330**

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (in EUR)	Noot	31/12/2024	31/12/2023
GEWONE BEDRIJFSACTIVITEITEN			
Financiële en exploitatiebaten en –lasten		**910.515.674**	**1.039.908.667**
Rentebaten	5.1.	2.505.428.185	1.875.802.386
Rentelasten	5.1.	-1.682.110.162	-888.125.423
Dividenden	5.3.	572.367	303.195
Baten uit provisies en vergoedingen	5.2.	276.485.642	255.329.513
Lasten uit provisies en vergoedingen	5.2.	-242.890.187	-242.726.483
Winsten of (-) verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet als gewaardeerd tegen reële waarde in winst of verlies zijn aangewezen, netto	5.4.	4.894.694	-15.520.013
Winsten of (-) verliezen uit financiële activa en verplichtingen die voor handelsdoeleinden worden aangehouden, netto	5.5.	1.217.656	27.998.989
Winsten of (-) verliezen m.b.t. financiële activa en verplichtingen die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen, netto		-4.855.108	-8.240.807
Winsten of (-) verliezen op verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, netto		17.745	123.257
Winsten of (-) verliezen uit hoofde van hedge accounting, netto	5.5.	7.527.267	3.816.929
Wisselkoersverschillen [winsten of (-) verliezen], netto	5.5.	2.996.147	2.193.931
Winsten of (-) verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden	5.7.	366.918	9.648
Andere exploitatiebaten	5.8.	41.096.351	29.112.104
Andere exploitatielasten	5.8.	-231.841	-168.559
Administratieve lasten		**-634.481.559**	**-589.979.264**
Personeelslasten	5.9.1.	-203.477.608	-193.880.227
Overige administratieve lasten	5.9.2.	-431.003.951	-396.099.037
Bijdragen in contanten aan afwikkelingsfondsen en depositogarantiestelsels	5.9.3.	**-32.570.036**	**-47.047.875**
Afschrijvingen		**-22.902.485**	**-23.708.644**
Materiële vaste activa	4.5.	-16.797.034	-17.385.528
Immateriële vaste activa (andere dan goodwill)	4.6.	-6.105.451	-6.323.116
Herzieningswinsten of (-) -verliezen, netto		**61.525**	**147.659**
Voorzieningen	4.12.	**40.903.295**	**-52.410.495**
Bijzondere waardeverminderingen	5.10.	**-21.089.933**	**-50.643.669**
Bijzondere waardevermindering van financiële activa die niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies		-21.089.933	-50.643.669
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa via de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)		*0*	*0*
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs		*-21.089.933*	*-50.643.669*
Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa		0	0
Negatieve goodwill opgenomen in winst of verlies		**0**	**0**
Winsten of (-) verliezen uit hoofde van vaste activa en groepen activa die worden afgestoten geclassificeerd als voor verkoop aangehouden		**0**	**0**
TOTALE WINST OF (-) VERLIES VÓÓR BELASTING EN MINDERHEIDSBELANG UIT DOORLOPENDE ACTIVITEITEN		240.436.481	276.266.379
Belastinglasten of (-) -baten in verband met winst en verlies uit doorlopende activiteiten	5.11.	-48.168.292	-69.249.623
Actuele belastingen		*-36.095.566*	*-79.558.925*
Uitgestelde belastingen		*-12.072.726*	*10.309.302*
NETTOWINST OF (-) -VERLIES		**192.268.189**	**207.016.756**
Overzicht van de niet-gerealiseerde resultaten			
Niet-gerealiseerde resultaten die in de toekomst mogelijk in de gerealiseerde resultaten kunnen worden opgenomen		-726.380	-504.839
Herwaardering van tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa via de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)		*-3.071.120*	*-673.118*
Winstbelasting met betrekking tot posten die naar de winst of het (-) verlies kunnen worden overgeboekt		*2.344.740*	*168.279*
Niet-gerealiseerde resultaten die nooit in de gerealiseerde resultaten zullen worden opgenomen		2.639.300	-9.379.906
Actuariële (verliezen)/winsten op toegezegd pensioenregelingen		*3.685.814*	*820.891*
Reële waardeveranderingen van financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening die toe te schrijven zijn aan veranderingen in hun kredietrisico		*0*	*-1.420.255*
Reële waardeveranderingen van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met niet-gerealiseerde resultaten		*0*	*-11.433.759*
Winstbelasting op posten die niet zullen worden geherclassificeerd		*-1.046.514*	*2.653.217*
Totaal van de niet-gerealiseerde resultaten (netto)		**1.912.920**	**-9.884.745**
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar		**194.181.109**	**197.132.011**

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

BEDRIJFSACTIVITEITEN	31/12/2024 in EUR	31/12/2023 in EUR
Nettowinst (-verlies)	192.268.109	207.016.758
Aanpassingen om nettowinst of -verlies te doen aansluiten bij de netto kasstromen met betrekking tot bedrijfsactiviteiten	**46.950.635**	**41.250.635**
(Actuele en uitgestelde winstbelasting, opgenomen in de winst- en verliesrekening)	0	0
Actuele en uitgestelde belastinglasten, opgenomen in de winst- en verliesrekening	48.168.291	69.249.623
Niet-gerealiseerde winst of verlies op wisselkoersverschillen	0	0
Waarderingsresultaat via winst en verliesrekening	-1.217.656	-27.998.988
INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSACTIVITEITEN	**1.885.486**	**128.166.451**
Afschrijving	21.498.848	25.112.287
Bijzondere waardeverminderingen	21.089.933	50.643.669
Netto voorzieningen	-40.903.295	52.410.495
Nettowinst (-verlies) op de verkoop van materiële vaste activa	0	0
Andere aanpassingen	**-399.821**	**-6.817.332**
Kasstromen uit exploitatiewinsten voor wijzigingen in bedrijfsactiva en -verplichtingen	**240.504.489**	**369.616.512**
Daling (stijging) van werkkapitaal (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten):	**-680.313.956**	**-1.805.067.230**
Daling (stijging)van bedrijfactiva (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten):	**-1.469.580.956**	**-694.210.868**
Daling (stijging) van zichtrekeningen bij centrale banken	0,00	0,00
Daling (stijging) van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-1.589.948.753	-913.647.463
Daling (stijging) van tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	-17.144.823	68.982.827
Daling (stijging) van financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	-40.917.219	2.035.011
Daling (stijging)van financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	1.505.569	-31.639
Daling (stijging) van verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	0	0
Daling (stijging) van activa-derivaten, administratieve verwerking van afdekkingstransacties	162.175.406	101.853.049
Daling (stijging) van andere activa (definitie balans)	14.748.864	46.597.347
Stijging (daling) van bedrijfsverplichtingen (met uitzondering van geldmiddelen en kasequivalenten):	**789.267.001**	**-1.110.856.362**
Stijging (daling) van deposito's van kredietinstellingen & centrale banken	-876.364.635	-223.478.545
Stijging (daling) van deposito's (andere instellingen dan kredietinstellingen)	1.924.717.456	220.783.893
Stijging (daling) van in schuldbewijzen belichaamde schulden met inbegrip van obligaties	282.224.930	427.643.881
Stijging (daling) van voor handelsdoeleinden aangehouden financiele verplichtingen	4.013.221	13.879.459
Stijging (daling) van financiële verplichtingen die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	-50.213.806	-80.785.357
Stijging (daling) van verplichtingen-derivaten, administratieve verwerking van afdekkingstransacties	-429.448.545	-1.077.309.885
Stijging (daling) van andere financiële verplichtingen	-40.909.450	77.588.473
Stijging (daling) van andere verplichtingen (definitie balans)	-24.752.170	-27.610.495
	-439.809.466	**-1.435.450.718**
(Betaalde) terugbetaalde winstbelastingen	-36.339.578	-86.435.401
Netto kasstroom uit de bedrijfsactiviteiten	**-476.149.044**	**-1.521.886.179**

INVESTERINGSACTIVITEITEN	31/12/2024 in EUR	31/12/2023 in EUR
(Contante betalingen om materiële vaste activa te verwerven)	-21.718.265	-17.464.865
Contante ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa	0	0
(Contante betalingen om immateriële vaste activa te verwerven)	-10.949.426	-879.893
geldmiddelen)	0	0
(Contante betalingen voor de investering in joint ventures, geassocieerde deelnemingen en dochterondernemingen, na aftrek van verworven geldmiddelen)	0	0
Andere contante ontvangsten uit investeringsactiviteiten	0	0
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	**-32.667.691**	**-18.344.758**

FINANCIERINGSACTIVITEITEN	31/12/2024 in EUR	31/12/2023 in EUR
(Betaalde dividenden)	-38.082.207	-35.510.599
(Betaalde intresten AT1)	-13.120.000	-13.120.000
Contante ontvangsten uit de uitgifte van achtergestelde verplichtingen	303.356.809	-3.801.933
(Contante terugbetalingen van achtergestelde verplichtingen)	0	0
Contante terugbetalingen uit de uitgifte van aandelen of andere eigenvermogensinstrumenten	-29.376.815	-23.527.028
Contante ontvangsten uit de uitgifte van aandelen of andere eigenvermogensinstrumenten	227.028.597	51.867.377
(Andere contante betalingen van financieringsactiviteiten)	0	0
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	**449.206.384**	**-24.092.183**
Gevolgen van wisselkoerswijzigingen op kasmiddelen en kasequivalenten	0	0

	31/12/2024 in EUR	31/12/2023 in EUR
NETTOSTIJGING VAN KASMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN	**-59.610.351**	**-1.564.323.120**
KASMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN AAN HET BEGIN VAN DE PERIODE	**5.566.112.903**	**7.130.436.024**
KASMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN AAN HET EINDE VAN DE PERIODE	**5.506.502.552**	**5.566.112.904**
Componenten van kasmiddelen en kasequivalenten:	0	0
Contanten	89.101.506	104.941.773
Zichtrekeningen bij centrale banken	5.296.245.456	5.330.646.337
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	121.155.590	80.524.794
Tegen reele waarde gewaardeerde financiele activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	0	0
Totale kasmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	**5.506.502.552**	**5.566.112.904**
Waaronder: bedrag van de kasmiddelen en kasequivalenten die door de onderneming worden aangehouden, doch niet beschikbaar zijn voor gebruik door de groep	467.251.149	445.838.138
Niet-opgevraagde financieringsfaciliteiten (met uitsplitsing, indien deze informatie materieel is)	0	0
Aanvullende informatie over de kasstromen uit de bedrijfsactiviteiten:	0	0
Ontvangen rentebaten	2.505.428.193	1.875.802.385
Ontvangen dividenden	572.367	303.195
Betaalde rentelasten	1.682.110.161	888.125.424

Geconsolideerd overzicht van de eigenvermogenswijzigingen

	Aandelenkapitaal	Andere uitgegeven eigenvermogens-instrumenten	Overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	Reserves (met inbegrip van ingehouden winsten)	Baten uit het lopende jaar	Totaal
Openingsbalans per 1 januari 2024	**940.638.816**	**244.559.551**	**-4.099.980**	**1.121.950.890**	**207.016.756**	**2.510.066.033**
Uitgifte van gewone aandelen	197.651.781	0	0	0	0	197.651.781
Dividenden	0	0	0	-51.802.207	0	-51.802.207
Andere toename of (-) afname van het eigen vermogen	0	110.564	0	93.523	0	204.087
Overdrachten tussen componenten van het eigen vermogen	0	0	0	207.016.756	-207.016.756	0
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar	0	0	1.912.920	0	192.268.189	194.181.109
Eindbalans per 31 december 2024	**1.138.290.597**	**244.670.115**	**-2.187.060**	**1.277.258.962**	**192.268.189**	**2.850.300.803**

	Aandelenkapitaal	Andere uitgegeven eigenvermogens-instrumenten	Overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	Reserves (met inbegrip van ingehouden winsten)	Baten uit het lopende jaar	Totaal
Openingsbalans per 1 januari 2023	**895.456.452**	**244.400.438**	**4.655.594**	**367.314.442**	**682.192.266**	**2.194.019.192**
Uitgifte van gewone aandelen	16.842.015			0		16.842.015
Dividenden				-39.834.643		-39.834.643
Andere toename of (-) afname van het eigen vermogen		771.508		682.191.903	-682.192.266	771.145
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van het boekjaar			1.129.169		158.199.554	159.328.723
Eindbalans per 31 december 2023	**912.298.467**	**245.171.946**	**5.784.763**	**1.009.671.702**	**158.199.554**	**2.331.126.432**

Afkortingen

ABS :	Asset-Backed Securities
ALM :	Asset & Liability Management
ALMM :	Additionnal Liquidity Monitoring Metrics
AML/CFT :	Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism
ARCC :	Audit Risk & Compliance Committee
AT1 :	Additionnal Tier 1
ATM :	Automated Teller Machine
BBP :	Bruto Binnenlands Product
BCBS :	Basel Committee on Banking Supervision
BEPS :	Base Erosion and Profit Shifting
BIA :	Business Indicator Approach
BSRC :	Balance Sheet Risk Committee
CAD :	Capital Adequacy
CAO :	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CCF :	Credit Conversion Factor
CCR :	Counterparty Credit Risk
CCyB :	Countercyclical Capital Buffer
CDS :	Credit Default Swap
CFC :	Capital and Funding Committee
CO :	Compliance Officer
COREP :	Common Solvency Ratio Reporting
CRD :	Capital Requirements Directive
CRI :	Crelan Insurance
CRO :	Chief Risk Officer
CRR :	Capital Requirements Regulation
CSA :	Credit Support Annex
CSO :	Chief Security Officer
CTP :	Capacity To Pay
CTX :	Contentieux (geschillen)
CV :	Coöperatieve Vennootschap
CVA :	Credit Valuation Adjustment
CVBA :	Coöperatieve Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid
DBI :	Definitief Belaste Inkomsten
DBO :	Defined Benefit Obligation
DFR :	Deposit Facility Rate
DORA :	Digital Operational Resilience Act
DPD :	Days Past Due
DPO :	Data Protection Officer
DTA :	Deferred Tax Assets = Uitgestelde belastingvorderingen
DVA :	Debit Valuation Adjustment
EAD :	Exposure At Default
EB :	Europabank
EBA :	European Banking Authority
ECAP :	Economic Capital Requirements
ECB :	Europese Centrale Bank
ECL :	Expected Credit Loss

EL :	Expected Loss
EMIR :	European Market Infrastructure Regulation
EMTN :	European Medium Term Notes
EONIA :	Euro OverNight Index Average
EPC :	Energieprestatiecertificaat
ERM :	External Risk Management
ESG :	Environmental, Social and Governance
ESTER :	European Short Term Rate
EUR :	Euro
FATCA :	Foreign Account Tax Compliance
FSMA :	Financial Services and Markets Authority
FTE :	Full Time Equivalent
FVOCI :	Fair Value through Other Comprehensive Income
FVPL :	Fair Value through Profit and Loss
GDP :	Gross Domestic Product
GDPR :	General Data Protection Regulation
GMRA :	Global Repurchase Master Agreement
GRC :	Governance, Risk, and Compliance
HPI :	Huizenprijsindex
HQLA :	High Quality Liquid Asset
HTC :	Hold-to-Collect
IAS :	International Accounting Standards
IBNR :	Incurred But Not Reported
ICAAP :	Internal Capital Adequacy Assessment Process
IFRIC :	International Financial Reporting Interpretations Committee
IFRS :	International Financial Reporting Standards
ILS :	Internal Liquidity Stress
IPC :	Irrevocable Payment Commitment
IRB :	Internal Ratings Based
IRRBB :	Interest Rate Risks for the Banking Book
IRS :	Interest Rate Swap
ISDA :	International Swap and Derivatives Association
ISMS :	Information Security Management System
JST :	Joint Supervisory Teams
KMO :	Kleine of Middelgrote Onderneming
KPI :	Key Performance Indicator
KRI :	Key Risk Indicator
LCH :	London Clearing House
LCR :	Liquidity Coverage Ratio
LGD :	Loss Given Default
LL :	Lease Liabilities
LRC :	Lending Risk committee
MBS :	Mortgage-Backed Securities
MES :	Macro-Economische Scenario's
MIFID :	Markets in Financial Instruments Directive
MREL :	Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities
MRO :	Main Refinancing Operation

MtM :	Mark to Market
NBB :	Nationale Bank van België
NII :	Net Interest Income
NIS :	Network and Information Security
NPL :	Non-Performing Loans
NSFR :	Net Stable Funding ratio
NV :	Naamloze Vennootschap
OCI :	Other Comprehensive Income
OCR :	Overall Capital Requirements
OESO :	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OFR :	Own Fund Requirements
OLO :	Obligation Lineaire Obligaties
OR :	Operational Risk
ORM :	Operational Risk Management
O-SII :	Other Systemically Important Institution
OTC :	Over-The-Counter
PD :	Probability of Default
POCI :	Purchased or Originated Credit-Impaired
PUC :	Projected Unit Credit
QRR :	Quarterly Risk Report
RAF :	Risk Appetite Framework
REPO :	Sale and Repurchase Agreement
RMSA :	Risk & Monitoring Self-Assessment
RoU :	Right-of-Use
RP :	Risk Presentation
RWA :	Risk-Weighted Asset
SCF :	Société de Crédit Foncier
SEC-IRBA :	Securitisation – Internal Ratings-Based Approach
SI :	Solvency Indicator
SICR :	Significant Increase in Credit Risk
SNP :	Senior Non Preferred
SPPI :	Solely Payments of Principal and Interest
SREP :	Supervisory Review and Evaluation Process
SRT :	Significant Risk Transfer
SSRB :	Sectoral Systemic Risk Buffer
STA :	Standardised Approach
STeLF :	Short-Term Liquidity Framework
TLOF :	Total Liabilities and Own Funds
TLTRO :	Targeted Longer-Term Refinancing Operation
TREA :	Target based on Risk Weighted Assets
TRIM :	Targeted Review of Internal Models
USD :	US Dollar
VaR :	Value-at-Risk

1.

Algemene commentaar bij de evolutie van de balans en de winst- en verliesrekening

Algemene commentaar bij de evolutie van de balans

Wat de samenstelling van de balans aan de actiefzijde betreft, blijven de financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs de grootste component van de activa. Liquide middelen en rekeningen-courant bij centrale banken vormen de tweede belangrijkste component.

Het balanstotaal steeg in de loop van 2024 met 1.815,0 miljoen EUR. Aan de activazijde waren de grootste stijgingen in 2024 te vinden in de volgende posten: Effectenportefeuille (+ 1.076,2 miljoen EUR), Leningen en vorderingen (+ 492,7 miljoen EUR) en stijging van de wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities in het kader van een reële waarde-afdekking van het renterisico (+ 460,7 miljoen EUR). Deze stijgingen zijn enerzijds toe te schrijven aan de bijkomende investeringen in de effectenportefeuille, verandering in de reële waarde van afgedekte posities als gevolg van de verandering in marktwaarde door ontwikkelingen op de financiële markten en anderzijds aan de goede productie van leningen voor activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die groter was dan de aflossingen in 2024. In 2024 bedroegen de nieuwe leningen in totaal 6,1 miljard EUR, voornamelijk in het particulierensegment. Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken, de andere belangrijke actiefpost, bleef stabiel op 5,5 miljard EUR.

De belastingvorderingen daalden met 45 miljoen EUR in vergelijking met 2023.

De passiefzijde bestaat voor 98,5% uit de verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Het grootste deel van dit bedrag (83,7% van het balanstotaal) heeft betrekking op deposito's van klanten.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening daalden in 2024 met 50 miljoen EUR als gevolg van vervallen EMTN's (European Medium Term Notes). Er werden in 2024 geen nieuwe uitgiftes gedaan.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs stegen met 1.593,0 miljoen EUR. De deposito's van kredietinstellingen zijn in 2024 afgenomen met 876 miljoen EUR terwijl de andere deposito's gestegen zijn met 1.920,9 miljoen EUR. We zien een belangrijke toename op spaar- en termijnrekeningen. De belangrijke evolutie in de rubriek "In schuldbewijzen belichaamde schulden met inbegrip van obligaties" bevat de uitgifte van "Senior Non-Preferred Bond" door Crelan voor 750 miljoen EUR en de daling van het uitstaande bedrag aan "Covered Bonds" in 2024 met 403 miljoen EUR. In 2024 steeg de achtergestelde schuld met 303 miljoen EUR door de uitgifte van een nieuwe achtergestelde lening.

De voorzieningen daalden met 46 miljoen EUR in vergelijking met 2023. De voorzieningen met betrekking tot personeel (Jubileum, pensioenplan, IAS19 enz.) daalden met 11 miljoen EUR. Daarnaast daalden de andere voorzieningen ook met 33 miljoen EUR. Een belangrijke verklaring voor deze daling is een terugname op de voorziening die werd aangelegd voor de omvorming van het agentennetwerk. Tot slot daalden de voorzieningen voor verplichtingen en gegeven garanties met 2 miljoen EUR.

De belastingverplichtingen daalden met 34,3 miljoen EUR ten opzichte van 2023.

Het eigen vermogen steeg door de uitgifte van extra coöperatieve aandelen (netto-aangroei van 198 miljoen EUR) en door de netto-winst van 192 miljoen EUR. IFRS-matig werden de betaalde coupons op de AT1 afgetrokken van het eigen vermogen en wordt er dankzij de sterke netto-winst een dividend toegewezen aan de coöperatieve aandeelhouders van 43,8 miljoen EUR.

De winst in 2024 bedraagt 192,3 miljoen EUR.

De CRD-kapitaalratio bedraagt 35,3% eind 2024, tegen 30,8% eind 2023. De tier 1-ratio bedraagt 29,7% eind 2024 tegenover 28,4% eind 2023.

Algemene commentaar bij de evolutie van de winst- en verliesrekening

Netto Bancair Inkomen

De **Financiële baten en -lasten** zijn globaal **met 157 miljoen EUR gedaald** ten opzichte van 2023. Deze daling is in hoofdzaak te wijten aan hogere funding kosten en monetaire reserve maatregelen van de ECB. Extra SNP en T2 instrumenten werden uitgegeven om te voldoen aan de MREL-vereisten. Dit zijn extra kapitaalbuffers die de bank nog meer solide maken en die dus een extra bescherming zijn voor de spaarders. De extra buffers hebben ook mee geresulteerd in een positieve rating evolutie. De evolutie van de commerciële marge heeft daarentegen een positieve bijdrage gegeven aan het netto bancair inkomen wat verklaard wordt door grotere volumes van deposito's en de impact van de renteomgeving.

Verder was ook in 2023 een deel van het thesaurie resultaat te danken aan de stijging van de korte termijn rentevoeten, wat nu op langere termijn zich niet herhaalt.

De fee inkomsten zijn gestegen met 20 miljoen EUR voornamelijk voor het "invest" segment en dit gelinkt aan hogere portefeuille fees. Wat betreft het betalingsverkeer zijn er ook de goede cijfers in het kader van de activiteit met betrekking tot kredietkaarten bij Europabank. Daarnaast is een deel van de stijging ten opzichte van 2023 te verklaren door een éénmalig verlies in 2023 van 19,4 miljoen EUR door de verkoop van de obligatieportefeuille van Crelan.

Administratieve Kosten en Commissies

De **Administratieve kosten (inclusief afschrijvingen) en commissies** samen zijn quasi stabiel gebleven ten opzichte van 2023 ter hoogte van 877 miljoen EUR maar er zijn een aantal compenserende effecten.

Voor de administratieve kosten hebben we enerzijds een stijging van de **personeelskosten** met 9 miljoen EUR, hoofdzakelijk door het effect van de loonindexeringen. Anderzijds hebben we ook een globale stijging van de **algemene operationele kosten** met 11 miljoen EUR. De belangrijkste posten hierbij zijn: hogere ECB kosten (+2,4 miljoen EUR), extra kosten voor facilities (+5 miljoen EUR) (bv port kosten) en extra kosten voor betaalverkeer (+2,5 miljoen EUR).

Deze stijging werd meer dan gecompenseerd door een daling in **banken taksen** (-27 miljoen EUR) daar de SRF (single resolution fund) geen bijkomende inningen heeft gedaan gezien de target (1% markgedekte deposito's) reeds behaald werd. Verder was ook de DGS (deposito garantiefonds) factuur lager omwille van een lagere balans basis bij de bank, gegeven de tijdelijke overheidsobligatie outflow in 2023.

Het aan de agenten betaalde **commissiebedrag** daarentegen steeg tegenover 2023 met 8 miljoen EUR ondanks een lager netto bancair inkomen. Het resultaat van 2024 is moeilijk te vergelijken met 2023 daar er sinds 1 januari 2024 een nieuw barema van toepassing is voor al de agenten, zowel ex-AXA Bank Belgium als de Crelan agenten.

De kosten-inkomstenratio (CIR) is in 2024 terug gestegen naar 73,6% tegenover 66,7% in 2023 wat in dit opzicht een uitzonderlijk jaar was.

Kosten voor kredietrisico en andere voorzieningen

De kosten van kredietrisico (gedefinieerd als het totale bedrag aan IFRS-voorzieningen voor het rapportagejaar) **daalden met 30 miljoen EUR** in 2024. Deze daling voor de kosten van kredietrisico kan voornamelijk worden verklaard door uitzonderlijk hogere cijfers in 2023. De hoger dan gemiddelde cijfers in 2023 waren het gevolg van negatieve effecten die werden verklaard door eerder eenmalige elementen zoals de aanpassing van de provisioneringsmethodologie voor leningen met een lange wanbetaling, een stijging van de overlays voor macro-economisch beheer in verband met de energiecrisis en een harmonisatie van de IFRS 9-modellen en de definitie van wanbetaling tussen AXA Bank Belgium en Crelan. Aangezien deze eenmalige elementen zich niet voordeden in 2024, zijn de waargenomen kosten van kredietrisico voor 2024 opnieuw in lijn met historische cijfers.Voor de **andere voorzieningen** is de daling met 21 miljoen EUR verklaard dooreen aantal terugnames van provisies die werden aangelegd in het kader van de integratie van AXA Bank Belgium in Crelan (bv. Transformatie van het agenten netwerk) en van provisies gerelateerd aan fraude en phishing.

Globaal resultaat

Het **operationeel resultaat** daalde op die manier van **288 miljoen EUR naar 260 miljoen EUR**. De belangrijkste elementen die aan de basis liggen zijn: de daling van de financiële en bedrijfsopbrengsten met 121 miljoen EUR, gedeeltelijk gecompenseerd door een daling met 54 miljoen EUR van de kosten voor kredietrisico en voorzieningen en ook de daling in de belastingen met 42 miljoen EUR.

Wanneer we dan ook nog een aantal specifieke elementen zoals integratiekosten, voorzieningen en indekkingsresultaten (rekening houdende met het belastingeffect) in rekening brengen, landt het nettoresultaat dus uiteindelijk op 192 miljoen EUR of 15 miljoen EUR minder dan in 2023. Deze specifieke elementen die tegenover 2023 nog een positieve impact hebben, zijn hoofdzakelijk het gevolg van terugname van voorzieningen voor transformatiekosten (22,8 miljoen EUR).

2. Algemene Informatie

Officiële naam en juridische vorm van de entiteit

De Groep Crelan (hierna “de Groep”) bestaat uit Crelan NV, de coöperatieve kas CrelanCo CV, Europabank NV, Royal Street SPV, Crelan Finance (NL) B.V., Crelan Home Loan SCF en CASPR SPRL.

Het domicilie, het land van oprichting en het adres van haar statutaire zetel

Crelan NV werd opgericht en is gevestigd in België, de hoofdzetel bevindt zich aan de Sylvain Dupuislaan 251 te 1070 Brussel.

Voornaamste activiteiten

De Groep Crelan telt nu 4.327 medewerkers (2023 : 4.455 medewerkers), 727 verkooppunten (2023 : 792 verkooppunten), 1.706.191 klanten (2023 : 1.798.373 klanten) en 296.751 aandeelhouders (2023 : 283.629 aandeelhouders).

Crelan NV is een middelgrote Belgische retailbank en heeft met 296.751 aandeelhouders, een stevige coöperatieve verankering. De bank biedt een volledige bancaire service aan de land- en tuinbouwers, particulieren, zelfstandigen en ondernemingen via een netwerk van zelfstandige kantoorhouders.

Europabank NV is een echte nichebank, omwille van het zeer specifieke producten- en dienstenaanbod. De grootste specialiteit van Europabank NV is kredietverlening aan klanten met een ander risicoprofiel dan die van het Crelan NV cliënteel. De kredietverlening gebeurt via een eigen kantorennet en via zelfstandige makelaars. Aan de depositokant ligt de nadruk op de traditionele spaarproducten. Daarnaast weet Europabank NV steeds meer ondernemingen en handelaars aan te trekken met haar unieke cards-business: Europabank NV heeft immers een internationale Visa- en Mastercard-licentie.

De Groep heeft ervoor geopteerd de nichebank Europabank NV een grote mate van autonomie toe te staan bij het verder uitbouwen van haar gespecialiseerde activiteiten.

Op 31 december 2021 werd de overname afgerond met AXA Bank Belgium. De wettelijke consolidatiekring van AXA Bank Belgium omvat de Belgische bankactiviteiten, de dochterondernemingen Crelan Finance (NL) B.V. en Crelan Home Loan SCF (Société de Crédit Foncier), de SPV Royal Street NV evenals de in 2020 opgerichte Caspr S.à r.l.. De dochteronderneming Beran NV is niet in de consolidatiekring opgenomen gezien haar te verwaarlozen betekenis. In 2024 werd de wettelijke en operationele fusie gerealiseerd van Crelan NV en AXA Bank Belgium.

Structuur van de Groep Crelan

Crelan NV en de erkende coöperatieve kas CrelanCo CV, waarvan de verbintenissen elkaar ondersteunen, vormen samen, in overeenstemming met artikel 239 van de wet van 25 april 2014 betreffende de statuut van kredietinstellingen en hun toezicht, een federatie van kredietinstellingen in de zin van artikel 61 van de wet van 22 maart 1993 betreffende de statuut van kredietinstellingen, waarbij Crelan NV de rol van centrale instelling op zich neemt. Er is totale solidariteit tussen de verschillende entiteiten van de Groep.

CrelanCo CV werd opgericht op 5 november 2015, na de fusie van CV Lanbokas, CV Agricaisse en acht regionale coöperatieve Kassen. De coöperatieve waarden worden op die manier gebundeld in één sterke en solvabele coöperatieve vennootschap.

Het coöperatief kapitaal van CrelanCo CV is eigendom van 296.751 aandeelhouders, landbouwers en particulieren. Het operationele beheer van CrelanCo CV wordt gevoerd door het Directiecomité van Crelan NV.

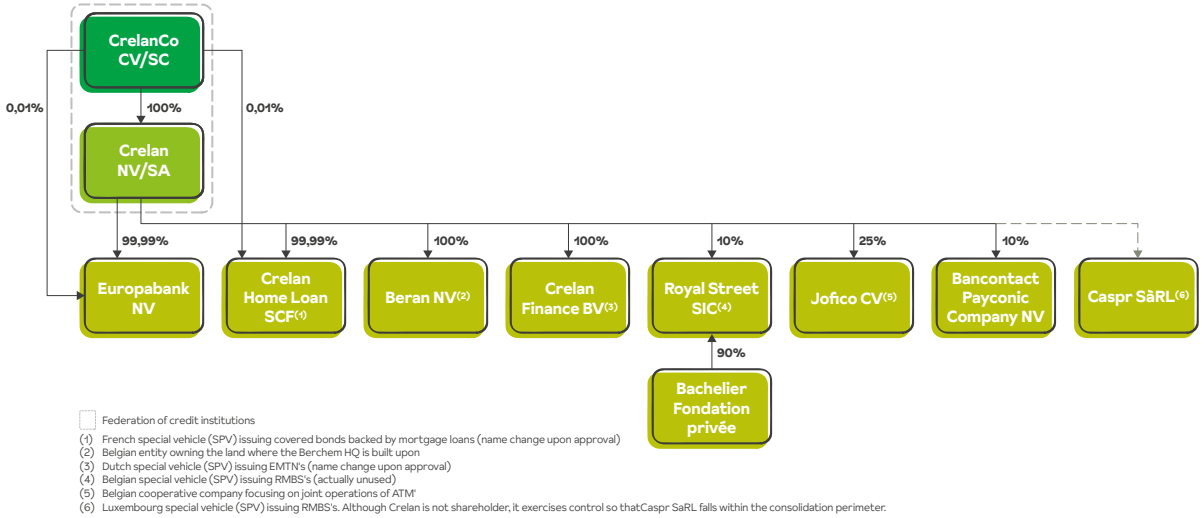
Sinds medio 2015 bezit de erkende coöperatieve kas CrelanCo CV 100% van het totale aantal aandelen en stemrechten in Crelan NV. Op 31 december 2021 is de coöperatieve kas CrelanCO CV ook 100% eigenaar van AXA Bank Belgium.

Crelan NV bezit 100% van de aandelen van Europabank NV. Europabank NV maakt sinds 2004 deel uit van de Groep Crelan.

De geconsolideerde jaarrekening van de Groep Crelan omvat daarom de cijfers van de erkende coöperatieve kas CrelanCo CV, Crelan NV en haar dochterondernemingen Europabank NV, Royal Street SPV, Crelan Finance (NL) B.V., Crelan Home Loan SCF en CASPR SPRL.

Er is geen significante beperking van toepassing op de Groep met betrekking tot haar toegang tot of gebruik van activa binnen de Groep ; noch om de verplichtingen binnen de Groep af te wikkelen.

Het schema hierna geeft een vereenvoudigd overzicht van de structuur van de Groep.

Geografische locatie

De Groep Crelan richt zijn commerciële activiteiten alleen op de Belgische markt. De entiteiten in Frankrijk, Nederland en Luxemburg hebben betrekking op ondersteunende activiteiten voor financieel- en risico beheer.

Medewerkers van de Groep

Eind december 2024 heeft de Groep 4.327 medewerkers in dienst, waarvan 1.719 werknemers en 2.608 zelfstandige agenten en medewerkers van zelfstandige agenten tegenover 4.455 medewerkers eind 2023 (respectievelijk 1.713 werknemers en 2.743 zelfstandige agenten en medewerkers van zelfstandige agenten).

Voor wat betreft de pensioenverplichtingen beschikt de Groep over verschillende toegezegde pensioenregelingen (zie punt 4.13).

Gebeurtenissen na balansdatum

Dividend

De Raad van Bestuur zal tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 24 april 2025 voorstellen dat CrelanCo CV aan de coöperanten een dividend van 4,25% zal toekennen voor een totaalbedrag van 43,8 miljoen EUR (2024 : 38,7 miljoen EUR). Dit dividend levert een aantrekkelijk rendement op in het huidige renteklimaat.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Met ingang op 1 januari 2025 zijn de zowel bij Crelan als bij de voormalige AXA Bank België bestaande HR-conventies geharmoniseerd en op één lijn gebracht, waardoor een transparant en marktconform HR-beleid is ontstaan.

2025 is ook het jaar waarin Crelan zijn transformatieroadmap lanceert met als doelstelling de continue verbetering en versterking van de bank in al haar aspecten, zodat ze toekomstbestendig is en blijft voldoen aan de behoeften en verwachtingen van haar klanten en bankagenten.

Op 14 januari rondde Crelan de verkoop af van haar hoofdkantoor in Anderlecht. Dit betekent dat Crelan vanaf dat moment niet langer de eigenaar is, maar de huurder wordt van het gebouw. Dit heeft geen directe impact op de medewerkers van Crelan.

De nieuwe eigenaar van het gebouw is GML Estate NV, een specialist in residentiële en industriële vastgoedontwikkeling en dit sinds 1990, zowel in België, Frankrijk en Zwitserland.

Crelan heeft ook de intentie om haar kantoren in Gembloux te verkopen en een verhuizing naar het nieuwe huurpand in Waver is gepland voor het tweede kwartaal van 2025.

In overeenstemming met haar liquiditeitsplan heeft Crelan begin april ook een nieuwe gedekte obligatie uitgegeven.

Er hebben zich sinds de balansdatum geen andere materiële gebeurtenissen voorgedaan die een aanpassing van de geconsolideerde jaarrekening van de onderneming per 31 december 2024 of een toelichting daarop vereisen

3.

Overeenstemmings verklaring IAS/IFRS

De geconsolideerde jaarrekeningen van de beursgenoteerde ondernemingen binnen de Europese Unie moeten vanaf 1 januari 2005, met openingsbalans 1 januari 2004, worden opgesteld in overeenstemming met de normen van de door de Unie vastgestelde International Financial Reporting Standards ("IFRS"). In verschillende landen, waaronder België, hebben nationale toezichthouders bepaald dat alle financiële instellingen die een geconsolideerde jaarrekening opstellen, deze ook in overeenstemming met IFRS moeten opstellen, ongeacht of ze al dan niet op de beurs zijn genoteerd. Bijgevolg presenteert de Groep Crelan ook de geconsolideerde jaarrekening (periodieke verslagen) opgesteld in overeenstemming met de IAS- en IFRS-normen die van toepassing zijn op de balansdatum, zoals aanvaard door de Europese Unie.

Op 28 maart 2025 heeft de Raad van Bestuur de jaarrekening beoordeeld en goedgekeurd voor publicatie. De jaarrekening zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 24 april 2025.

Nieuwe standaarden, interpretaties en wijzigingen die van kracht worden op 1 januari 2024

- **Aanpassingen aan IAS 1 Presentatie van de Jaarrekening**: Classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend en Langlopende Verplichtingen met Convenanten
- De wijzigingen verduidelijken de criteria om te bepalen of een schuld op korte of lange termijn dient geclassificeerd te worden en verbeterde eveneens de informatie die dient opgeleverd te worden indien de entiteit een recht heeft om de vereffening van zijn schuld met minstens 12 maanden uit te stellen het onderwerp is van overeenstemming met convenanten.
- Gezien het feit dat de groepsleden voornamelijk kredietinstellingen zijn waarvoor een presentatie tussen korte of lange termijn niet echt relevant is, hebben de wijzigingen aan IAS 1 Presentatie van de Jaarrekening voor het bepalen van een schuld als op korte of lange termijn geen impact.
- **Aanpassingen aan IFRS 16 Leaseovereenkomsten**: Leaseverplichting in een "Sale and Leaseback" contract
- De wijzigingen specifiëren de vereisten met betrekking tot de waardering na eerste opname voor sale-en-leaseback-transacties.
- De Groep was niet betrokken bij dergelijke sale-en-leaseback-operaties, bijgevolg hebben deze wijzigingen geen impact op de geconsolideerde jaarrekening van de groep.
- **Aanpassingen aan IAS 7 Het Kasstroomoverzicht en IFRS 7 Financiële Instrumenten**: Toelichtingen: Regelingen voor Leveranciersfinancieringen
- Nieuwe vereisten met betrekking tot de informatieverstrekking van dergelijke leveranciersfinancieringsregelingen zodat :
    - beoordeeld kan worden hoe deze laatste de verplichtingen en kasstromen van een entiteit beïnvloeden; en
    - inzicht kan verkregen worden in het effect van deze regelingen op de blootstelling aan het liquiditeitsrisico en hoe de entiteit zou kunnen worden beïnvloed als de regelingen niet langer voor haar beschikbaar zouden zijn.

De groep maakt momenteel géén gebruik van dergelijke leveranciersfinancieringsregelingen, bijgevolg hebben deze nieuwe vereisten géén impact op de geconsolideerde jaarrekening van de groep.

Standaarden, interpretaties en wijzigingen die zijn uitgevaardigd maar nog niet van kracht zijn op 1 januari 2024

De Standaarden, Interpretaties en Wijzigingen die zijn uitgevaardigd, maar nog niet van kracht waren op de datum van uitgifte van de jaarrekening van de Vennootschap, zullen door de Vennootschap worden toegepast zodra zij van kracht worden in de EU.

- **Aanpassingen aan IAS 21 De gevolgen van wisselkoerswijzigingen**: Gebrek aan inwisselbaarheid (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2025)
- **Jaarlijkse Verbeteringen aan de IFRS standaarden** – Volume 11 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2026)
    - Transactieprijs (wijziging aan IFRS 9 Financiële instrumenten)
    - Inleiding & toelichtingen mbt kredietrisico (wijziging aan de begeleidende toelichting bij de implementatie van IFRS7 Financiële instrumenten : toelichtingen)
    - Hedge accounting voor entiteiten die de IFRS standaarden voor de éérste maal toepassen (wijziging aan IFRS1 Eerste toepassing van IFRS)
    - Winst of verlies bij het niet langer opnemen van financiële instrumenten (wijziging aan IFRS7 Financiële instrumenten : toelichtingen)
    - Toelichting m.b.t. het uitgesteld verschil tussen de marktwaarde en de transactieprijs (wijziging aan de begeleidende toelichting bij de implementatie van IFRS7)
    - Bepaling van de 'de facto agent' (wijziging aan IFRS10 Geconsolideerde jaarrekening)
    - Niet langer opnemen van een leasingschuld (wijziging aan IFRS9 Financiële instrumenten)
    - Kostenmethode (wijziging aan IAS7 Kasstroomoverzicht)
- **Aanpassingen aan IFRS 9 en IFRS 7 Classificatie en waardering van financiële instrumenten** (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2026)
- **Aanpassingen aan IFRS 9 en IFRS 7 Contracten met betrekking tot natuurafhankelijke elektriciteit** (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2026)
- **IFRS 18 Presentatie en toelichting in de jaarrekening** (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2027)
- **IFRS 19 Dochterondernemingen zonder publieke verantwoordingsplicht** – Toelichtingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2027)

Wat betreft de aanpassingen aan IFRS 9 en IFRS 7 zullen deze wijzigingen ons voornamelijk in staat stellen om een passende beoordeling toe te passen bij financiële activa waarvan de contractuele cashflows elementen bevatten die worden afgeleid van de duurzaamheidsindicatoren (de zgn. 'ESG' kenmerken). De nodige informatie m.b.t. deze instrumenten en de toegepaste beoordeling dient eveneens in de toelichting van de jaarrekening opgenomen.

Daarnaast zal gezien het doel van de nieuwe standaard IFRS 18, die de huidige IAS1 standaard zal vervangen, deze vooral een impact hebben op de wijze waarop de jaarrekening van Crelan groep wordt gepresenteerd (middels toevoegen van (sub)totalen, (dis)aggregatie van informatie, invoegen van nieuwe categorieën) en zal er méér informatie worden toegevoegd met betrekking tot de indicatoren en de wijze waarop het management de performance van de groep beoordeelt.

De overige Standaarden, verbeteringen en aanpassingen zullen naar verwachting geen belangrijke invloed hebben op de jaarrekening van de groep.

4.

Toelichting op de balans

Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken

De geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken zijn per 31 december 2024 en 2023 als volgt samengesteld:

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Kasmiddelen	89.101.506	104.941.772
Tegoeden bij centrale banken	5.296.245.455	5.380.646.337
Andere direct opvraagbare deposito's	121.155.590	80.524.794
Totaal Kasmiddelen, tegoeden bij centrale banken en andere direct opvraagbare deposito's	**5.506.502.551**	**5.566.112.903**

De post “Kasmiddelen” komt overeen met de kasmiddelen in de agentschappen.

Daarnaast omvat deze rubriek de deposito’s bij centrale banken, alsmede de monetaire reservedeposito’s bij de Nationale Bank van België.

Voor meer informatie over het liquiditeitsbeheer van de bank wordt verwezen naar toelichting 7.3 “Liquiditeitsrisico”.

Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa en verplichtingen

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Activa		
Voor handelsdoeleinden aangehouden derivaten	49.556.548	8.987.711
Schuldbewijzen	1.077.377	728.996
Totaal voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	**50.633.925**	**9.716.707**
Verplichtingen		
Voor handelsdoeleinden aangehouden derivaten	25.094.677	22.299.112
Schuldbewijzen	0	0
Totaal voor handelsdoeleinden aangehouden financiële verplichtingen	**25.094.677**	**22.299.112**

Voor meer informatie over de derivaten van de Groep verwijzen we naar toelichting 4.14.

Beleggingsportefeuille

Gezien de overname van AXA Bank Belgium op datum van 31 december 2021, verschillen de beleidsprincipes van AXA Bank Belgium met deze gehanteerd bij de Groep Crelan. De toelichtingen hieronder worden opgesplitst in enerzijds de Groep Crelan exclusief AXA Bank Belgium en anderzijds AXA Bank Belgium voor het boekjaar 2023. Aangezien AXA Bank Belgium juridisch en operationeel gefusioneerd is met Crelan NV in juni 2024, is deze opsplitsing niet meer relevant voor het boekjaar 2024.

Onderstaande tabellen tonen de samenstelling van de effectenportefeuille per 31 december 2024 en 31 december 2023 :

(in EUR)	2024			
	Tegen geamortiseerde kostprijs	Tegen reële waarde via OCI	Verplicht tegen reële waarde via winst of verlies	Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies
Overheidsobligaties	1.389.440.099	178.143.927	0	0
Obligaties en andere vastrentende effecten	286.760.401	0	0	0
Aandelen en andere niet vastrentende effecten	0	0	5.021.024	0
Financiële vaste activa	0	14.006.821	0	0
Totaal	**1.676.200.500**	**192.150.748**	**5.021.024**	**0**

(in EUR)	2023			
	Tegen geamortiseerde kostprijs	Tegen reële waarde via OCI	Verplicht tegen reële waarde via winst of verlies	Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies
Overheidsobligaties				
- Crelan	489.745.257	0	0	0
- AXA Bank Belgium	63.463.274	159.087.534	0	0
Obligaties en andere vastrentende effecten				
- Crelan	0	0	0	0
- AXA Bank Belgium	46.798.180	0	0	0
Aandelen en andere niet vastrentende effecten				
- Crelan	0	0	6.526.593	0
- AXA Bank Belgium	0	38.463	0	0
Financiële vaste activa				
- Crelan	0	13.426.959	0	0
- AXA Bank Belgium	0	108.229	0	0
Totaal	**600.006.711**	**172.661.185**	**6.526.593**	**0**

Groep Crelan

De portefeuilles worden ingedeeld op basis van de IFRS 9 richtlijnen voor de indeling en waardering van financiële activa. De categorie van classificatie is gebaseerd op het business model en de test van betalingen van hoofdsom en interesten (SPPI – test, d.i. “solely payments of principal and interest”). Op basis van het business model, dat wordt gedocumenteerd door de financiële strategie van de Groep, is de portefeuille bijna volledig toegewezen aan de categorie HTC (“Hold-to-Collect”), gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Het business model van Crelan bestaat erin om te beleggen in activa met een laag risico en deze vervolgens aan te houden tot op de vervaldag.

Een deel van de obligatieportefeuille wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) indien het aan de volgende voorwaarden voldoet en het niet aangewezen wordt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst- en verliesrekening :

- het aanhouden van het financieel actief past in het business model dat als doel heeft financiële activa aan te houden om zowel de contractuele kasstromen te verkrijgen en de financiële activa te verkopen (“aangehouden voor het ontvangen van kasstromen en voor verkoop”)
- de contractuele bepalingen van het actief leiden tot contractuele kasstromen die enkel bestaan uit terugbetaling van kapitaal en interesten op het uitstaande bedrag, op specifieke data.

Deze waarderingscategorie wordt gebruikt voor het deel van de obligatieportefeuille aangehouden voor liquiditeitsdoeleinden, balansbeheer en optimalisatie van de risico-rendementsafruil. De blootstelling aan deze categorie betreft in 2024 hoofdzakelijk kortlopend overheidspapier met een vervaldag van minder dan één jaar – naast de investeringen in de portefeuille private equity fondsen en een beperkt aantal participaties.

Tenslotte werden de vastgoedcertificaten en een beperkte investering in een obligatie- en aandelenfonds verplicht gecatalogeerd als FVPL ("Fair Value through Profit and Loss"), vermits niet in overeenstemming met de criteria van SPPI.

Onderstaande tabel geeft de evolutie weer van de geconsolideerde financiële portefeuille in de loop van de boekjaren 2024 en 2023 :

(in EUR)	2024			
	Tegen geamortiseerde kostprijs	Tegen reële waarde via OCI	Verplicht tegen reële waarde via winst of verlies	Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies
Openingsbalans	600.006.711	172.661.185	6.526.593	0
Aanschaffingen	1.158.002.345	176.782.031	0	0
Verkopen en op vervaldag gekomen	-85.470.823	-159.040.974	-1.520.452	0
Reële waardeschommelingen				
- via resultaat	38.469	0	-85.539	0
- via eigen vermogen	0	1.393.324	0	0
Mutaties provisies (stage 1)	-28.892	0	0	0
Aanwending en terugname waardeverminderingen (stage 3)	0	0	0	0
Wisselkoersschommelingen	0	0	0	0
Andere bewegingen	3.652.690	355.182	100.422	0
Eindbalans	1.676.200.500	192.150.748	5.021.024	0

(in EUR)	2023			
	Tegen geamortiseerde kostprijs	Tegen reële waarde via OCI	Verplicht tegen reële waarde via winst of verlies	Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies
Openingsbalans	969.923.456	242.148.851	6.494.954	0
Aanschaffingen	103.777.684	103.618.468	0	0
Verkopen en op vervaldag gekomen	-474.356.537	-172.972.650	0	0
Reële waardeschommelingen	0	0	0	0
- via resultaat	-1.282.852	0	28.632	0
- via eigen vermogen	0	371.922	0	0
Mutaties provisies (stage 1)	3.209	0	0	0
Aanwending en terugname waardeverminderingen (stage 3)	0	0	0	0
Wisselkoersschommelingen	0	0	0	0
Andere bewegingen	1.941.751	-505.406	3.007	0
Eindbalans	600.006.711	172.661.185	6.526.593	0

Groep Crelan

In de loop van 2024 werd er geen schuldpapier verkocht. De op vervaldag gekomen effecten (244,5 miljoen EUR) werden herbelegd in gelijkaardige effecten en er werd in totaal voor ruim 1,09 miljard EUR aan bijkomend schuldpapier gekocht. Het grote merendeel (ca 78%) van de nieuwe aankopen werd belegd in Belgisch en Vlaams overheidspapier. De rest werd belegd in gedekte obligaties ("covered bonds") van zeer hoge kwaliteit.

Naast de bovenvermelde richtlijnen, bevat IFRS 9 ook vereisten voor een voorzieningenmodel waarbij mogelijke kredietverliezen worden herkend op basis van een verwacht verliesmodel (expected loss model). Het ingeschatte verlies wordt berekend op alle schuldinstrumenten geklasseerd onder geamortiseerde kost of tegen reële waarde via OCI. Het ingeschatte verlies berekend op basis van dit model daalde eind 2024 met 28.892 EUR.

Op een gedeelte van de financiële portefeuille wordt macro-hedging toegepast. Het renterisico van een portefeuille van obligaties met analoge kenmerken wordt afgedekt met behulp van een portefeuille van renteswapovereenkomsten. Wijzigingen in de reële waarde van de obligatieportefeuille, toewijsbaar aan het ingedekte risico, geeft aanleiding tot een aanpassing van de boekwaarde van deze obligaties tegenover de winst- en verliesrekening. Wijzigingen in de reële waarde van de portefeuille van afdekkingsinstrumenten geeft aanleiding tot een tegengestelde beweging in de winst- en verliesrekening. Eventuele inefficiënties van de afdekkingsrelatie blijven in resultaat onder de rubriek "Aanpassingen van de reële waarde bij de administratieve verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting)".

Bepaalde vastrentende effecten van de beleggingsportefeuille worden individueel afgedekt door middel van een renteswap teneinde het gedeelte van de reëlewaardeschommeling van de effecten ingevolge rentewijzigingen te compenseren ("microafdekking"). Enkel het renterisico wordt afgedekt. Deze vormt gewoonlijk het grootste onderdeel van de totale reëlewaardeschommeling. De overige niet-afgedekte risico's zijn voornamelijk de credit spreads en de liquiditeit. De individuele hedgeratio stemt overeen met de verhouding tussen het notioneel bedrag van de renteswap en het notioneel bedrag van het afgedekte effect. Ingeval de efficiëntie van deze

reëlewaardeafdekking kan aangetoond worden, wordt de waardeschommeling van het afgedekte instrument die voortvloeit uit de evolutie van de rentevoet van het vastrentend effect in resultaat opgenomen. Voor alle nieuwe aankopen van langlopende obligaties in 2024 werd het renterisico ingedekt via “microafdekking”.

Voor het beheer van het renterisico van de investeringsportefeuille verwijzen wij naar 7.4.

Voor een bespreking van het marktrisico van de investeringsportefeuille verwijzen wij naar 7.6.

Leningen en vorderingen

Leningen en vorderingen

De leningen en vorderingen zijn als volgt opgesplitst :

(in EUR)	31/12/2024				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI's	Totaal
Totale omloop	**45.171.796.679**	**3.880.692.870**	**529.755.708**	**147.485.050**	**49.729.730.307**
Interbancaire kredieten	776.997.797	0	0	0	776.997.797
Woonkredieten	34.858.792.642	2.957.769.967	269.466.261	108.517.732	38.194.546.602
Particulieren	825.582.037	103.589.109	60.328.513	184.665	989.684.324
Landbouwkredieten	1.919.344.828	151.600.057	50.473.777	0	2.121.418.662
Ondernemingen	4.138.881.883	515.591.022	100.428.836	34.360.301	4.789.262.042
Leningen op Afbetaling	1.955.824.839	121.520.050	19.423.369	2.365.682	2.099.133.940
Gestorte cash waarborgen	1.573.554	0	0	0	1.573.554
Andere leningen en voorschotten	694.799.099	30.622.665	29.634.952	2.056.670	757.113.386
Bijzondere waardeverminderingen	**-41.205.884**	**-39.415.180**	**-124.822.312**	**-19.652.053**	**-225.095.429**
Interbancaire kredieten	-18.911	0	0	0	-18.911
Woonkredieten	-5.474.476	-22.102.920	-28.924.499	-13.190.202	-69.692.097
Particulieren	-7.150.097	-2.176.278	-15.300.273	-23.830	-24.650.478
Landbouwkredieten	-11.299.205	-1.386.445	-21.378.272	0	-34.063.922
Ondernemingen	-8.568.101	-7.771.760	-34.932.189	-5.824.065	-57.096.115
Leningen op afbetaling	-6.034.898	-4.384.578	-7.113.061	-594.941	-18.127.478
Gestorte cash waarborgen	0	0	0	0	0
Andere leningen en voorschotten	-2.660.196	-1.593.199	-17.174.018	-19.015	-21.446.428
Totaal leningen en vorderingen	**45.130.590.795**	**3.841.277.690**	**404.933.396**	**127.832.997**	**49.504.634.878**

(in EUR)	31/12/2023				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI's	Totaal
Totale omloop	44.724.284.419	3.931.818.058	399.502.216	166.740.749	49.222.345.442
Interbancaire kredieten Crelan	35.025.028	0	0	0	35.025.028
Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	543.337.359	0	0	0	543.337.359
Woonkredieten Crelan	12.524.359.507	882.171.924	61.961.550	0	13.468.492.981
Woonkredieten AXA Bank Belgium	21.966.324.111	2.195.674.287	111.442.217	125.666.173	24.399.106.788
Particulieren	859.221.800	81.895.969	51.611.906	0	992.729.675
Landbouwkredieten	1.879.497.999	148.371.701	45.760.352	0	2.073.630.052
Ondernemingen	2.100.324.884	180.823.555	59.241.840	0	2.340.390.279
Leningen op afbetaling Crelan	842.386.792	22.614.816	4.641.355	0	869.642.963
Leningen op afbetaling AXA Bank Belgium	903.905.032	82.914.434	6.716.533	1.766.283	995.302.282
Gestorte cash waarborgen	186.806.782	0	0	0	186.806.782
Leningen op termijn AXA Bank Belgium	2.213.982.094	297.409.445	31.157.413	36.863.353	2.579.412.305
Andere leningen en voorschotten Crelan	471.596.051	30.246.260	24.043.537	0	525.885.848
Andere leningen en voorschotten AXA Bank Belgium	197.516.980	9.695.667	2.925.513	2.444.940	212.583.100
Bijzondere waardeverminderingen	-49.468.483	-44.851.730	-105.148.210	-10.968.695	-210.437.118
Interbancaire kredieten Crelan	-7.551	0	0	0	-7.551
Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	0	0	0	0	0
Woonkredieten Crelan	-3.426.724	-9.595.813	-12.755.559	0	-25.778.096
Woonkredieten AXA Bank Belgium	-5.093.531	-15.193.571	-9.330.865	-7.368.413	-36.986.380
Particulieren	-6.661.289	-1.606.232	-8.960.837	0	-17.228.358
Landbouwkredieten	-13.829.748	-1.268.187	-22.060.620	0	-37.158.555
Ondernemingen	-7.787.473	-2.203.966	-26.438.295	0	-36.429.734
Leningen op afbetaling Crelan	-701.228	-189.089	-1.894.021	0	-2.784.338
Leningen op afbetaling AXA Bank Belgium	-4.946.179	-5.916.785	-2.284.288	-229.170	-13.376.422
Gestorte cash waarborgen	0	0	0	0	0
Leningen op termijn AXA Bank Belgium	-2.789.177	-7.413.268	-6.274.983	-3.100.468	-19.577.896
Andere leningen en voorschotten Crelan	-4.148.799	-1.153.090	-14.079.943	0	-19.381.832
Andere leningen en voorschotten AXA Bank Belgium	-76.784	-311.729	-1.068.799	-270.644	-1.727.956
Totaal leningen en vorderingen	44.674.815.936	3.886.966.328	294.354.006	155.772.054	49.011.908.324

De totale kredietportefeuille stijgt verder in 2024 naar 49,7 miljard EUR (+ 507,3 miljoen EUR).

Ondanks de moeilijke omstandigheden op de retailmarkt (woonkredieten en leningen op afbetalingen) slaagt de Crelan Groep erin om ook in 2024 een groei te noteren van 1,4%. De woonkredieten groeien met 326 miljoen EUR en de leningen op afbetaling met 234 miljoen EUR.

De gezonde uitstaande leningen nemen toe voor bijna alle categorieën van leningen.

In het algemeen is de kwaliteit van de kredietportefeuille stabiel gebleven. Er is een stijging van de kredieten in Stage 3, wat toe te schrijven is aan de operationele fusie van AXA Bank Belgium in Crelan waarbij de Stage 3 definitie licht verschillend was ten opzichte van de definitie bij AXA Bank Belgium. De bijzondere waardeverminderingen zijn licht gestegen wat een bevestiging is dat de intrinsieke kwaliteit van de kredietportefeuille ongewijzigd op een hoog niveau is gebleven.

Onderstaande tabellen tonen de uitsplitsing op 31 december 2024 en 31 december 2023 van de geconsolideerde portefeuille leningen en vorderingen met gezonde omloop, leningen en vorderingen die reeds vervallen zijn maar die (nog) niet het voorwerp zijn van een bijzondere waardevermindering en leningen en vorderingen waarvoor een bijzondere waardevermindering werd aangelegd.

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Gezonde omloop	48.331.035.759	46.674.537.795
Vervallen	802.244.412	2.071.045.164
Leningen en vorderingen in default	596.450.136	476.762.483
Totaal	49.729.730.307	49.222.345.442
Aangelegde waardeverminderingen	-225.095.429	-210.437.118
Totaal leningen en vorderingen	49.504.634.878	49.011.908.324

De kredieten met gezonde omloop kunnen als volgt gedetailleerd worden :

(in EUR)	31/12/2024
Leningen en vorderingen - gezonde omloop	
- Interbancaire kredieten	776.997.797
- Woonkredieten	37.669.672.516
- Particulieren	587.616.261
- Landbouwkredieten	2.069.391.293
- Ondernemingen	4.563.463.552
- Leningen op afbetaling	2.049.113.716
- Gestorte cash waarborgen	1.573.554
- Andere leningen en voorschotten	613.207.070
Totaal gezonde omloop	48.331.035.759
Waardeverminderingen	-71.091.885
Totaal gezonde leningen en vorderingen	**48.259.943.874**

(in EUR)	31/12/2023
Leningen en vorderingen - gezonde omloop	
- Interbancaire kredieten Crelan	35.025.028
- Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	543.337.359
- Woonkredieten Crelan	12.335.137.018
- Woonkredieten AXA Bank Belgium	24.078.968.861
- Particulieren	613.764.779
- Landbouwkredieten	1.932.729.398
- Ondernemingen	2.077.833.942
- Leningen op afbetaling Crelan	838.069.522
- Leningen op afbetaling AXA Bank Belgium	906.450.881
- Gestorte cash waarborgen	186.806.782
- Leningen op termijn AXA Bank Belgium	2.517.030.255
- Andere leningen en voorschotten Crelan	404.263.190
- Andere leningen en voorschotten AXA Bank Belgium	205.120.780
Totaal gezonde omloop	46.674.537.795
Waardeverminderingen	-82.424.200
Totaal gezonde leningen en vorderingen	**46.592.113.595**

De kredieten met betalingsachterstand waarvoor (nog) geen individuele bijzondere waardevermindering werd aangelegd, kunnen per 31 december 2024 en 2023 als volgt gedetailleerd worden :

(in EUR)	31/12/2024	
Vervallen kredieten	<= 30 dagen	> 30 dagen
- Interbancaire kredieten	0	0
- Woonkredieten	85.263.686	122.214.773
- Particulieren	298.765.825	42.789.049
- Landbouwkredieten	4.100	1.549.492
- Ondernemingen	86.770.813	22.303.606
- Leningen op afbetaling	21.719.133	7.606.232
- Gestorte cash waarborgen	0	0
- Andere leningen en voorschotten	105.743.555	7.514.148
Totaal	598.267.112	203.977.300
Waardeverminderingen	-5.457.097	-4.516.377
Totaal vervallen leningen en vorderingen	**592.810.015**	**199.460.923**

(in EUR)	31/12/2023	
Vervallen kredieten	<= 30 dagen	> 30 dagen
- Interbancaire kredieten Crelan	0	0
- Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	0	0
- Woonkredieten Crelan	1.038.509.331	32.885.082
- Woonkredieten AXA Bank Belgium	127.603.988	18.664.103
- Particulieren	295.405.981	31.947.010
- Landbouwkredieten	94.213.071	927.232
- Ondernemingen	191.725.503	11.588.993
- Leningen op Afbetaling Crelan	24.612.800	2.319.285
- Leningen op Afbetaling AXA Bank Belgium	77.357.031	3.920.206
- Gestorte cash waarborgen	0	0
- Leningen op termijn AXA Bank Belgium	14.147.321	4.561.357
- Andere leningen en voorschotten Crelan	92.111.248	5.467.871
- Andere leningen en voorschotten AXA Bank Belgium	2.600.875	476.876
Totaal	1.958.287.149	112.758.015
Waardeverminderingen	-9.624.105	-3.008.034
Totaal vervallen leningen en vorderingen	**1.948.663.044**	**109.749.981**

Onderstaande tabel detailleert de leningen en vorderingen waarvoor een bijzondere waardevermindering (Stage 3) werd aangelegd :

(in EUR)	31/12/2024	
Leningen en vorderingen met bijzondere waardevermindering	**Bruto**	**Waardeverminderingen**
- Interbancaire kredieten	0	0
- Woonkredieten	317.395.627	-41.924.616
- Particulieren	60.513.189	-15.324.101
- Landbouwkredieten	50.473.777	-21.378.272
- Ondernemingen	116.724.071	-40.529.012
- Leningen op afbetaling	20.694.859	-7.682.117
- Gestorte cash waarborgen	0	0
- Andere leningen en voorschotten	30.648.613	-17.191.952
Totaal impaired	**596.450.136**	**-144.030.070**

(in EUR)	31/12/2023	
Leningen en vorderingen met bijzondere waardevermindering	**Bruto**	**Waardeverminderingen**
- Interbancaire kredieten Crelan	0	0
- Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	0	0
- Woonkredieten Crelan	61.961.550	-12.755.559
- Woonkredieten AXA Bank Belgium	173.869.835	-16.369.791
- Particulieren	51.611.906	-8.960.837
- Landbouwkredieten	45.760.352	-22.060.620
- Ondernemingen	59.241.840	-26.438.295
- Leningen op afbetaling Crelan	4.641.355	-1.894.021
- Leningen op afbetaling AXA Bank Belgium	7.574.164	-2.458.894
- Gestorte cash waarborgen	0	0
- Leningen op termijn AXA Bank Belgium	43.673.370	-9.048.997
- Andere leningen en voorschotten Crelan	24.043.539	-14.079.943
- Andere leningen en voorschotten AXA Bank Belgium	4.384.572	-1.313.822
Totaal impaired	**476.762.483**	**-115.380.779**

Bijzondere waardeverminderingen in Stage 3 worden aangelegd wanneer er objectieve aanwijzingen zijn dat de cliënt niet (meer) aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. Onder objectieve aanwijzingen wordt bijvoorbeeld verstaan: betalingsachterstand en inzet van de faillissementsprocedure. De bijzondere waardeverminderingen geven het verlies weer dat de Groep verwacht te zullen lijden. Dit bedrag wordt bepaald als zijnde het maximaal kredietrisico van de cliënt, verminderd met de reële waarde van de ontvangen zekerheidsstellingen en andere waarborgen.

Indien een tegenpartij in gebreke blijft na herhaaldelijke pogingen van de Groep om een minnelijke regeling te treffen, worden de ontvangen waarborgen en garanties uitgewonnen. Wanneer alle normale inspanningen ter recuperatie van de vordering werden benut, wordt het openstaand saldo afgeschreven.

Onderstaande tabel geeft de mutaties weer van de bijzondere waardeverminderingen:

	Beginbalans 01/01/2024	Toevoegingen	Recuperatie en Afschrijvingen	Andere	Eindbalans 31/12/2024
Interbancaire kredieten	**7.551**	**0**	**0**	**11.359**	**18.911**
Stage 1	7.551	0	0	11.359	18.911
Stage 2	0	0	0	0	0
Stage 3	0	0	0	0	0
POCI	0	0	0	0	0
Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Stage 1	0	0	0	0	0
Stage 2	0	0	0	0	0
Stage 3	0	0	0	0	0
POCI	0	0	0	0	0
Woonkredieten Crelan	**25.778.096**	**3.841.298**	**-1.042.016**	**41.114.719**	**69.692.097**
Stage 1	3.426.724	192.781	-21.567	1.876.538	5.474.476
Stage 2	9.595.813	977.496	-347.504	11.877.115	22.102.920
Stage 3	12.755.559	2.671.021	-672.944	14.170.864	28.924.499
POCI	0	0	0	13.190.202	13.190.202
Woonkredieten AXA Bank Belgium	**36.986.380**	**0**	**0**	**-36.986.380**	**0**
Stage 1	5.093.531	0	0	-5.093.531	0
Stage 2	15.193.571	0	0	-15.193.571	0
Stage 3	9.330.865	0	0	-9.330.865	0
POCI	7.368.413	0	0	-7.368.413	0
Particulieren	**17.228.358**	**8.976.578**	**-1.908.754**	**354.296**	**24.650.478**
Stage 1	6.661.289	499.773	-3.460	-7.505	7.150.097
Stage 2	1.606.232	584.018	-4.780	-9.191	2.176.278
Stage 3	8.960.837	7.892.787	-1.900.514	347.163	15.300.273
POCI	0	0	0	23.830	23.830
Landbouwkredieten	**37.158.555**	**1.237.161**	**-1.083.321**	**-3.248.473**	**34.063.922**
Stage 1	13.829.748	119.610	-17.876	-2.632.278	11.299.205
Stage 2	1.268.187	347.605	-47.872	-181.475	1.386.445
Stage 3	22.060.620	769.946	-1.017.574	-434.720	21.378.272
POCI	0	0	0	0	0
Ondernemingen	**36.429.734**	**5.051.021**	**-3.870.744**	**19.486.104**	**57.096.116**
Stage 1	7.787.473	-1.496.070	-66.429	2.343.127	8.568.101
Stage 2	2.203.966	973.074	-90.472	4.685.193	7.771.760
Stage 3	26.438.295	5.574.017	-3.713.843	6.633.719	34.932.189
POCI	0	0	0	5.824.065	5.824.065
Leningen op afbetaling Crelan	**2.784.338**	**877.555**	**-771.147**	**15.236.731**	**18.127.478**
Stage 1	701.228	112.330	-157.045	5.378.385	6.034.898
Stage 2	189.089	319.734	-208.771	4.084.526	4.384.578
Stage 3	1.894.021	445.490	-405.330	5.178.879	7.113.061
POCI	0	0	0	594.941	594.941
Leningen op afbetaling AXA Bank Belgium	**13.376.422**	**0**	**0**	**-13.376.422**	**0**
Stage 1	4.946.179	0	0	-4.946.179	0
Stage 2	5.916.785	0	0	-5.916.785	0
Stage 3	2.284.288	0	0	-2.284.288	0
POCI	229.170	0	0	-229.170	0
Gestorte cash waarborgen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Stage 1	0	0	0	0	0
Stage 2	0	0	0	0	0
Stage 3	0	0	0	0	0
POCI	0	0	0	0	0
Leningen op termijn AXA Bank Belgium	**19.577.896**	**0**	**0**	**-19.577.896**	**0**
Stage 1	2.789.177	0	0	-2.789.177	0
Stage 2	7.413.268	0	0	-7.413.268	0
Stage 3	6.274.983	0	0	-6.274.983	0
POCI	3.100.468	0	0	-3.100.468	0
Andere leningen en voorschotten Crelan	**19.381.832**	**2.257.981**	**-1.787.289**	**1.593.905**	**21.446.429**
Stage 1	4.148.799	-1.476.380	-10.560	-1.662	2.660.197
Stage 2	1.153.090	454.025	-40.292	26.375	1.593.198
Stage 3	14.079.943	3.280.336	-1.736.437	1.550.177	17.174.019
POCI	0	0	0	19.015	19.015
Andere leningen en voorschotten AXA Bank Belgium	**1.727.956**	**0**	**0**	**-1.727.956**	**0**
Stage 1	76.784	0	0	-76.784	0
Stage 2	311.729	0	0	-311.729	0
Stage 3	1.068.799	0	0	-1.068.799	0
POCI	270.644	0	0	-270.644	0
Totaal	**210.437.118**	**22.241.594**	**-10.463.270**	**2.879.987**	**225.095.429**
Stage 1	**49.468.483**	**-2.047.956**	**-276.937**	**-5.937.706**	**41.205.884**
Stage 2	**44.851.730**	**3.655.952**	**-739.691**	**-8.352.811**	**39.415.180**
Stage 3	**105.148.210**	**20.633.598**	**-9.446.642**	**8.487.146**	**124.822.312**
POCI	**10.968.695**	**0**	**0**	**8.683.358**	**19.652.053**

Forbearance

Vorderingen waarop respijtmaatregelen van toepassing zijn (dit wil zeggen “forbearance”) worden door de EBA (“European Banking Authority”) gedefinieerd als contracten waarbij de cliënt wegens financiële moeilijkheden niet meer aan zijn verplichtingen kan of zal kunnen voldoen en de kredietinstellingen maatregelen toepassen om de financiële moeilijkheden van een kredietnemer te verlichten. Dit kan bijvoorbeeld door :

- De looptijd of voorwaarden van het contract aan te passen, zodat de klant zijn schuld kan aflossen
- Een volledige of gedeeltelijke herfinanciering van het contract

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de leningen en vorderingen die binnen de Groep als forborne worden beschouwd :

(in EUR)	31/12/2024								
	brutoboekwaarde/nominale waarde van de blootstellingen met respijtmaatregelen			Geaccumuleerd bijzondere waardevermindering, geaccumuleerde negatieve veranderingen in de reële waarde als gevolg van kredietrisico en voorzieningen			Ontvangen zekerheden en financiële garanties op respijtblootstellingen		
	Performing Forbearance	Non-Performing Forbearance	POCI's	Op Performing Forbearance	Op Non-Performing Forbearance	POCI's	Performing Forbearance	Non-Performing Forbearance	POCI's
Interbancaire kredieten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Woonkredieten	330.133.223	98.226.175	0	-1.250.531	-7.666.319	0	316.124.509	90.422.380	0
Particulieren	18.424.147	7.410.017	0	-155.127	-1.171.832	0	19.196.608	6.948.754	0
Landbouwkredieten	24.548.835	27.857.854	0	-108.867	-12.500.483	0	23.372.440	15.155.274	0
Ondernemingen	42.525.329	39.987.282	0	-505.373	-10.946.729	0	39.914.623	28.662.617	0
Leningen op afbetaling	1.382.384	737.946	0	-10.269	-308.810	0	0	0	0
Gestorte cash waarborgen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere leningen en voorschotten	635.196	516.020	0	-23.422	-111.551	0	333.495	368.897	0
Totaal forborne Leningen en vorderingen	412.649.114	174.735.294	0	-2.053.589	-32.705.224	0	398.939.675	141.557.922	0

(in EUR)	31/12/2023								
	brutoboekwaarde/nominale waarde van de blootstellingen met respijtmaatregelen			Geaccumuleerd bijzondere waardevermindering, geaccumuleerde negatieve veranderingen in de reële waarde als gevolg van kredietrisico en voorzieningen			Ontvangen zekerheden en financiële garanties op respijtblootstellingen		
	Performing Forbearance	Non-Performing Forbearance	POCI's	Op Performing Forbearance	Op Non-Performing Forbearance	POCI's	Performing Forbearance	Non-Performing Forbearance	POCI's
Interbancaire kredieten Crelan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Woonkredieten Crelan	87.708.146	20.079.523	0	-555.389	-2.674.896	0	84.416.673	17.347.306	0
Woonkredieten AXA Bank Belgium	332.653.288	77.474.551	0	-1.649.410	-5.502.418	0	321.659.893	70.117.187	0
Particulieren	12.922.479	6.380.012	0	-128.191	-190.073	0	12.093.247	5.957.133	0
Landbouwkredieten	16.810.122	26.511.784	0	-147.359	-13.037.942	0	16.412.226	13.384.008	0
Ondernemingen	18.297.395	26.334.789	0	-151.999	-9.430.906	0	16.987.399	16.629.176	0
Leningen op afbetaling Crelan	26.784	26.033	0	-73	-7.860	0	0	0	0
Leningen op afbetaling AXA Bank Belgium	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gestorte cash waarborgen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen op termijn AXA Bank Belgium	34.464.209	21.404.871	0	-570.937	-3.730.675	0	33.877.371	17.468.338	0
Andere leningen en voorschotten Crelan	625.692	531.332	0	-16.528	-116.012	0	384.416	361.611	0
Andere leningen en voorschotten AXA Bank Belgium	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal forborne Leningen en vorderingen	503.508.145	178.742.895	0	-3.219.836	-34.690.312	0	485.831.025	141.264.759	0

Er was van 2020 tot 2022 een stijging gezien de corona-en energiecrisis. Vanaf 2023 daalde de impact hiervan en kwam er al een daling van het aantal forbearance klanten. Gezien de observatieperiode van 2 jaar voor deze leningen, was de impact in 2023 nog beperkt. Nu in 2024 zien we toch een aanzienlijke daling van het aantal forbearance klanten wat in de lijn van de verwachtingen lag voor de particulieren.

Deze daling bij het segment particulieren komt door de vele betalingsuitstellen die in het verleden naar aanleiding van de energiecrisis hier gegeven werden. Alle particulieren met een dergelijk betalingsuitstel werden automatisch beschouwd als forborne. Heel veel van deze forborne-klanten hebben nu 2 jaar correct betaald waardoor hun observatieperiode verstreken is.

Bijzondere waardeverminderingen op geherstructureerde/forborne kredieten worden pas teruggenomen wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan :

- Het contract heeft geen enkele dag achterstand meer en er zijn geen indicaties meer van betalingsmoeilijkheden
- Er is minstens 1 jaar verstreken sinds het nemen van respijtmaatregelen (forbearance)

Wanneer aan beide voorwaarden wordt voldaan en de waardevermindering wordt teruggenomen, wordt het contract gedurende 2 jaar onder een proefperiode geplaatst dat men de observatieperiode noemt. Dit betekent dat als het contract meer dan 30 dagen achterstand heeft voor een bedrag van meer dan 50 EUR, opnieuw een waardevermindering wordt vastgesteld.

Leningen en vorderingen worden niet langer als forborne of onder forbearance beschouwd wanneer aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan :

- Er is de afgelopen 2 jaar geen waardevermindering geboekt op alle uitstaande schulden van de schuldenaar
- De schuldenaar heeft geen enkele openstaande schuld aan de bank met een betalingsachterstand van meer dan 30 dagen en een bedrag van meer dan 50 EUR

Renderende en niet-renderende blootstellingen

Zowel de renderende als niet-renderende blootstellingen zijn toegenomen in 2024. De portefeuille niet-renderende blootstellingen maakt 1,20% uit van de totale portefeuille (was 0,98% in 2023).

Er is geen intrinsieke verslechtering van de kwaliteit van de kredietportefeuille maar de stijging is te wijten aan de migratie van AXA Bank Belgium naar Crelan waarbij de definitie van niet-renderend ruimer werd geïnterpreteerd bij Crelan.

Per type van blootstelling

De samenstelling van renderende en niet-renderende blootstellingen op 31 december 2024 en 31 december 2023 is als volgt :

(in EUR)	31/12/2024				
	Brutoboekwaarde/nominaal bedrag				
	Renderende blootstellingen		Niet-renderende blootstellingen		
	Niet achterstallig of ≤ 30 dagen achterstallig	achterstallig > 30 dagen ≤ 90 dagen	Betaling onwaarschijnlijk en niet achterstallig of ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar achterstallig	Achterstallig > 5 jaar
Interbancaire kredieten	776.997.797,00	0	0	0	0
Woonkredieten	37.754.936.637	122.214.773	265.795.303	36.898.162	14.701.727
Particulieren	886.382.086	42.789.049	42.876.025	17.028.679	608.485
Landbouwkredieten	2.069.395.393	1.549.492	41.654.752	5.483.234	3.335.791
Ondernemingen	4.650.233.930	22.303.606	86.236.894	23.293.616	7.193.996
Leningen op afbetaling	2.070.832.849	7.606.233	15.811.385	3.210.016	1.673.457
Gestorte cash waarborgen	1.573.554	0	0	0	0
Andere leningen en voorschotten	718.950.614	7.514.148	22.681.310	7.454.105	513.209
Totaal renderend en niet renderend volgens dagen achterstallig	**48.929.302.860**	**203.977.301**	**475.055.669**	**93.367.812**	**28.026.665**

(in EUR)	31/12/2023				
	Brutoboekwaarde/nominaal bedrag				
	Renderende blootstellingen		Niet-renderende blootstellingen		
	Niet achterstallig of ≤ 30 dagen achterstallig	achterstallig > 30 dagen ≤ 90 dagen	Betaling onwaarschijnlijk en niet achterstallig of ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar achterstallig	Achterstallig > 5 jaar
Interbancaire kredieten Crelan	35.025.028	0	0	0	0
Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	543.337.359	0	0	0	0
Woonkredieten Crelan	13.373.646.348	32.885.082	43.792.982	11.484.954	6.683.615
Woonkredieten AXA Bank Belgium	24.206.572.849	18.664.103	134.848.630	27.878.732	11.142.473
Particulieren	909.170.759	31.947.010	36.851.314	14.243.254	517.338
Landbouwkredieten	2.026.942.469	927.231	38.052.463	3.823.545	3.884.344
Ondernemingen	2.269.559.446	11.588.993	39.404.444	14.569.131	5.268.266
Leningen op Afbetaling Crelan	862.682.321	2.319.286	3.055.895	1.466.647	118.814
Leningen op afbetaling AXA Bank Belgium	983.807.912	3.920.206	6.168.666	1.385.977	19.521
Gestorte cash waarborgen	186.806.782	0	0	0	0
Leningen op termijn AXA Bank Belgium	2.531.177.576	4.561.357	33.667.295	9.284.452	721.623
Andere leningen en voorschotten Crelan	490.961.514	5.467.871	21.944.736	6.987.870	523.858
Andere leningen en voorschotten AXA Bank Belgium	207.721.654	476.876	3.089.813	687.481	607.277
Totaal renderend en niet renderend volgens dagen achterstallig	**48.627.412.017**	**112.758.015**	**360.876.238**	**91.812.043**	**29.487.129**

Per Stage

Hieronder de presentatie van renderende en niet-renderende blootstellingen per Stage in 2024 :

(in EUR)	31/12/2024						
RENDEREND	brutoboekwaarde/nominaal bedrag			geaccumuleerde bijzondere waardevermindering, geaccumuleerde negatieve veranderingen in de reële waarde als gevolg van kredietrisico en voorzieningen			Ontvangen zekerheden en financiële garanties
Totale omloop	waarvan Stage 1	waarvan Stage 2	POCI's	waarvan Stage 1	waarvan Stage 2	POCI's	
Interbancaire kredieten	776.997.797	0	0	-18.911	0	0	0
Woonkredieten	34.858.792.642	2.957.769.967	60.588.366	-5.474.476	-22.102.920	-190.085	36.366.590.270
Particulieren	830.954.250	98.216.885	0	-7.150.095	-2.176.278	0	870.320.741
Landbouwkredieten	1.919.344.828	151.600.057	0	-11.299.205	-1.386.445	0	1.674.995.419
Ondernemingen	4.138.881.883	515.591.023	18.065.066	-8.568.100	-7.771.760	-227.242	3.933.614.736
Leningen op Afbetaling	1.955.824.839	121.520.050	1.094.193	-6.034.898	-4.384.578	-25.884	0
Gestorte cash waarborgen	1.573.554	0	0	0	0	0	0
Andere leningen en voorschotten	604.799.100	30.622.664	1.042.998	-2.660.198	-1.593.199	-1.081	230.987.195
Totaal renderend per stages	**45.177.168.893**	**3.875.320.646**	**80.790.623**	**-41.205.883**	**-39.415.180**	**-444.292**	**43.076.508.361**

(in EUR)	31/12/2024						
NIET-RENDEREND	brutoboekwaarde/nominaal bedrag			geaccumuleerde bijzondere waardevermindering, geaccumuleerde negatieve veranderingen in de reële waarde als gevolg van kredietrisico en voorzieningen			Ontvangen zekerheden en financiële garanties
Totale omloop	waarvan Stage 2	waarvan Stage 3	POCI's	waarvan Stage 2	waarvan Stage 3	POCI's	
Interbancaire kredieten	0	0	0	0	0	0	0
Woonkredieten	0	269.466.261	47.929.366	0	-28.924.499	-13.000.117	262.057.466
Particulieren	0	60.378.524	184.665	0	-15.300.275	-23.830	45.431.339
Landbouwkredieten	0	50.473.777	0	0	-21.378.272	0	27.058.961
Ondernemingen	0	100.428.835	16.295.235	0	-34.932.190	-5.596.823	68.544.201
Leningen op Afbetaling	0	19.423.369	1.271.489	0	-7.113.061	-569.057	0
Gestorte cash waarborgen	0	0	0	0	0	0	0
Andere leningen en voorschotten	0	29.634.952	1.013.672	0	-17.174.016	-17.934	6.731.381
Totaal niet renderend per stages	**0**	**529.755.718**	**66.694.427**	**0**	**-124.822.313**	**-19.207.761**	**409.823.348**

Hieronder de presentatie van renderende en niet-renderende blootstellingen per Stage in 2023 :

(in EUR)	31/12/2023						
RENDEREND	brutoboekwaarde/nominaal bedrag			geaccumuleerde bijzondere waardevermindering, geaccumuleerde negatieve veranderingen in de reële waarde als gevolg van kredietrisico en voorzieningen			Ontvangen zekerheden en financiële garanties
Totale omloop	waarvan Stage 1	waarvan Stage 2	POCI's	waarvan Stage 1	waarvan Stage 2	POCI's	
Interbancaire kredieten Crelan	35.025.028	0	0	-7.551	0	0	0
Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	543.337.359	0	0	0	0	0	75.593.331
Woonkredieten Crelan	12.524.359.507	882.171.924	0	-3.426.724	-9.595.813	0	12.999.255.071
Woonkredieten AXA Bank Belgium	21.966.324.111	2.195.674.287	63.238.554	-5.093.531	-15.193.571	-329.487	23.456.157.868
Particulieren	859.221.800	81.895.969	0	-6.661.289	-1.606.232	0	745.655.414
Landbouwkredieten	1.879.497.999	148.371.701	0	-13.829.749	-1.268.187	0	1.703.525.547
Ondernemingen	2.100.324.884	180.823.555	0	-7.787.473	-2.203.966	0	1.872.440.887
Leningen op Afbetaling Crelan	842.386.792	22.614.816	0	-701.228	-189.089	0	0
Leningen op afbetaling AXA Bank Belgium	903.905.032	82.914.434	908.651	-4.946.179	-5.916.785	-54.564	12.729.121
Gestorte cash waarborgen	186.806.782	0	0	0	0	0	0
Leningen op termijn AXA Bank Belgium	2.213.982.094	297.409.445	24.347.395	-2.789.177	-7.413.268	-326.454	2.330.896.830
Andere leningen en voorschotten Crelan	471.596.051	30.246.258	0	-4.148.799	-1.153.090	0	175.223.740
Andere leningen en voorschotten AXA	197.516.979	9.695.667	985.885	-76.784	-311.729	-25.621	20.146.065
Totaal renderend per stages	**44.724.284.418**	**3.931.818.056**	**89.480.485**	**-49.468.484**	**-44.851.730**	**-736.126**	**43.391.623.874**

Materiële vaste activa

De samenstelling van de materiële vaste activa per 31 december 2024 en 31 december 2023 is als volgt :

(in EUR)	2024					
	Terreinen en gebouwen	IT materiaal	Kantoor-inrichting	Ander materiaal	IFRS 16	Totaal
Openingsbalans 1 januari 2024	54.090.171	5.556.181	2.087.631	15.356.150	7.601.685	84.691.819
Aanschaffingsprijs	127.752.808	44.008.568	15.891.178	50.247.628	15.289.809	253.189.990
Gecumuleerde afschrijvingen	73.662.636	38.452.386	13.803.547	34.891.478	7.688.124	168.498.171
Nettoboekwaarde	54.090.171	5.556.181	2.087.631	15.356.150	7.601.685	84.691.819
Mutaties 2024						
Aanschaffingen	443.996	3.422.640	818.291	14.376.677	3.040.880	22.102.484
Vervreemdingen	0	0	0	94.045	0	94.045
Afschrijvingen	6.085.094	2.610.166	602.099	5.442.884	2.056.812	16.797.056
Terugnemingen ingevolge afboekingen	-1.223	0	0	-274.334	0	-275.557
Andere	21	-27	-122	-13.151	-1.316	-14.595
Eindbalans 31 december 2024	**48.447.871**	**6.368.628**	**2.303.701**	**23.908.413**	**8.584.437**	**89.613.050**
Eindbalans 31 december 2024						
Aanschaffingsprijs	128.196.802	47.206.641	16.427.378	64.185.494	18.032.692	274.049.008
Gecumuleerde afschrijvingen	79.748.932	40.838.013	14.123.677	40.277.081	9.448.255	184.435.958
Nettoboekwaarde	48.447.871	6.368.628	2.303.701	23.908.413	8.584.437	89.613.050

(in EUR)	2023					
	Terreinen en gebouwen	IT materiaal	Kantoor-inrichting	Ander materiaal	IFRS 16	Totaal
Openingsbalans 1 januari 2023	55.007.932	6.814.955	2.103.693	13.201.782	7.484.120	84.612.482
Aanschaffingsprijs	125.426.128	44.090.007	15.444.748	49.552.468	13.674.738	248.188.089
Gecumuleerde afschrijvingen	70.418.197	37.275.050	13.341.055	36.350.687	6.190.618	163.575.607
Nettoboekwaarde	55.007.931	6.814.957	2.103.692	13.201.782	7.484.120	84.612.482
Mutaties 2023						
Aanschaffingen	3.115.802	1.065.825	605.010	4.447.292	2.004.994	11.238.923
Vervreemdingen	2.350	77.924	124.759	678.955	0	883.988
Afschrijvingen	3.832.770	2.245.385	618.126	2.476.162	1.879.665	11.052.108
Terugnemingen ingevolge afboekingen	0	0	127.704	664.665	7.764	800.133
Andere	-198.442	-1.291	0	197.528	0	-2.205
Eindbalans 31 december 2023	**54.090.171**	**5.556.182**	**2.087.631**	**15.356.150**	**7.601.685**	**84.691.819**
Eindbalans 31 december 2023						
Aanschaffingsprijs	127.752.808	44.008.568	15.891.178	50.247.628	15.289.809	253.189.990
Gecumuleerde afschrijvingen	73.662.636	38.452.386	13.803.547	34.891.478	7.688.124	168.498.171
Nettoboekwaarde	54.090.171	5.556.181	2.087.631	15.356.150	7.601.685	84.691.819

De gebruiksrechten die volgens IFRS 16 zijn geboekt, werden geclassificeerd als materiële vaste activa. Voor de duidelijkheid hebben we de bewegingen met betrekking tot leasing gescheiden van de andere materiële vaste activa en ondergebracht onder eenzelfde kolom, ongeacht hun aard. Onder de kolom IFRS 16 bevinden zich alle leasing activa met name auto's en bankautomaten.

Meer details met betrekking tot de verschillende bewegingen worden beschreven in punt 4.9. (IFRS 16).

Zoals in de tabel zichtbaar is, zijn er geen grote wijzigingen in deze rubriek.

Goodwill en andere immateriële vaste activa

De samenstelling van de goodwill en immateriële vaste activa per 31 december 2024 en 31 december 2023 is als volgt :

(in EUR)	Goodwill	Intern ontwikkelde software	Verworven software	Andere immateriële activa	Totaal
Openingsbalans 1 januari 2024	23.642.059	13.497.399	4.535.893	0	41.675.352
Aanschaffingsprijs	23.642.059	38.315.023	41.395.290	0	103.352.372
Gecumuleerde afschrijvingen	0	24.817.624	36.859.397	0	61.677.021
Nettoboekwaarde	23.642.059	13.497.399	4.535.893	0	41.675.352
Variaties 2024					
Toevoegingen					
- afzonderlijk verworven/intern ontwikkeld	0	8.299.377	4.252.663	0	12.552.040
- via bedrijfscombinaties	0	0	0	0	0
Vervreemdingen	0	7.022.960	5.680.165	0	12.703.125
Afschrijvingen	0	3.962.156	2.143.296	0	6.105.451
Terugnemingen ingevolge afboekingen	0	5.126.743	5.973.768	0	11.100.511
Andere	0	0	0	0	0
Einbalans 31 december 2024	**23.642.059**	**15.938.404**	**6.938.864**	**0**	**46.519.327**

Einbalans 31 december 2024					
Aanschaffingsprijs	23.642.059	39.591.440	39.967.788	0	103.201.287
Gecumuleerde afschrijvingen	0	23.653.037	33.028.924	0	56.681.961
Nettoboekwaarde	23.642.059	15.938.404	6.938.864	0	46.519.327

(in EUR)	Goodwill	Intern ontwikkelde software	Verworven software	Andere immateriële activa	Totaal
Openingsbalans 1 januari 2023	23.642.059	20.674.826	2.801.692	0	47.118.577
Aanschaffingsprijs	23.642.059	34.130.402	38.444.937	0	96.217.398
Gecumuleerde afschrijvingen	0	13.455.576	35.643.245	0	49.098.821
Nettoboekwaarde	23.642.059	20.674.826	2.801.692	0	47.118.577
Variaties 2023					
Toevoegingen					
- afzonderlijk verworven/intern ontwikkeld	0	4.184.622	2.950.352	0	7.134.974
- via bedrijfscombinaties	0	0	0	0	0
Vervreemdingen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	11.362.047	1.216.151	0	12.578.198
Terugnemingen ingevolge afboekingen	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0
Einbalans 31 december 2023	**23.642.059**	**13.497.401**	**4.535.893**	**0**	**41.675.353**

Einbalans 31 december 2023	23.642.059	13.497.401	4.535.893	0	41.675.353
Aanschaffingsprijs	23.642.059	38.315.023	41.395.290	0	103.352.372
Gecumuleerde afschrijvingen	0	24.817.624	36.859.397	0	61.677.020
Nettoboekwaarde	23.642.059	13.497.399	4.535.893	0	41.675.352

Met uitzondering van de Goodwill hebben alle immateriële vaste activa een beperkte economische levensduur. In tegenstelling tot immateriële vaste activa wordt de Goodwill niet afgeschreven, maar wordt deze jaarlijks onderworpen aan een waardeverminderingstest (d.w.z. "impairment test") als gevolg van de toepassing van IAS 36. Indien de boekwaarde van de betrokken entiteit hoger is dan de geschatte realiseerbare waarde van deze entiteit, wordt een bijzondere waardevermindering (d.w.z. "impairment") in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Momenteel is er alleen de goodwill van 23,6 miljoen EUR voortkomend uit de aankoop van Europabank NV in deze rubriek opgenomen. Er zijn in 2024 geen bijzondere waardevermindering indicators waargenomen.

Actuele en uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen

De onderstaande tabel geeft een overzicht van actuele en uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen per 31 december 2024 en 2023. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden toegewezen per juridische entiteit van de Groep.

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Actuele belastingen		
Activa	15.374.038	10.880.929
Verplichtingen	30.338.224	26.083.737
Totaal actuele belastingen	**-14.964.186**	**-15.202.808**
Uitgestelde belastingen		
Activa	10.223.015	59.453.832
Verplichtingen	1.647.940	40.236.196
Totaal uitgestelde belastingen	**8.575.075**	**19.217.636**

De onderstaande tabel geeft de samenstelling van uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen op de balans per 31 december 2024 en 2023 :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Opgenomen in de resultatenrekening	**1.965.474**	**7.634.687**
Impact definitief belaste inkomsten (DBI)	*4.257.583*	*18.690.235*
Andere	*-2.292.109*	*-11.055.548*
Opgenomen in de herwaarderingsreserves	**6.609.601**	**11.582.949**
Aanpassing beleggingsportefeuille en andere	*3.404.204*	*1.706.781*
Personeelsbeloningen	*3.205.397*	*9.876.168*
Totaal uitgestelde belastingen	**8.575.075**	**19.217.636**

Sinds 2018 zijn de voorwaarden voor het gebruik van definitief belaste inkomsten en overgedragen verliezen verstrengd. Van toen af komen slechts 70% van deze belastingkredieten jaarlijks in aanmerking voor aftrek en dit op de inkomsten van meer dan 1 miljoen EUR. Uitgestelde belastingen worden slechts opgenomen indien zij met toekomstige winsten kunnen worden verrekend.

De evolutie van uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen in 2024 en 2023 kan als volgt worden weergegeven :

(in EUR)	2024	2023
Openingsbalans	**19.217.637**	**3.996.347**
Opgenomen in resultaat van het boekjaar	**-5.669.213**	**10.420.154**
Impact definitief belaste inkomsten (DBI)	*-14.432.652*	*5.538.042*
Andere	*8.763.439*	*4.882.112*
Opgenomen in de herwaarderingsreserves	**-4.973.349**	**4.801.136**
Aanpassing beleggingsportefeuille en andere	*1.697.423*	*4.970.429*
Personeelsbeloningen	*-6.670.772*	*-169.293*
Eindbalans	**8.575.075**	**19.217.637**

Per 31 december 2024 en 2023 werden onderstaande uitgestelde belastingvorderingen niet in de balans opgenomen wegens onzekerheid over de toekomstige belastbare winst.

Deze werden na de fusie grotendeels opgebruikt. Voor het resterende saldo werd een DTA van 4,3 miljoen EUR geboekt.

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Waardeverminderingen op kredieten	0	0
Voorzieningen	0	0
Fiscale verliezen	0	13.135.689
Niet opgenomen impact van definitief belaste inkomsten (DBI)	0	39.131.561
Notionele interesten	0	0
Totaal uitgestelde belastingvorderingen niet opgenomen in de balans	**0**	**52.267.250**

Overige activa en passiva

De samenstelling van de overige activa op 31 december 2024 en 31 december 2023 is als volgt :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Personeelsverloningen	369.797	210.083
Vooruitbetaalde kosten	4.667.607	8.523.036
Te ontvangen baten	40.487.854	42.163.031
Edele metalen, goederen en grondstoffen	315.657	341.338
Andere voorschotten	4.600.246	12.685.683
Te recupereren belastingen	0	0
Overige	127.360.775	132.058.212
Totaal Overige activa	**177.801.936**	**195.981.383**

De samenstelling van de overige verplichtingen op 31 december 2024 en 31 december 2023 is als volgt :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Toegezegde-pensioenregelingen	0	5.142
Andere personeelsverloningen	26.573.276	11.860.704
Sociale lasten	10.670.202	22.756.816
Toe te rekenen kosten	111.332.215	129.921.593
Over te dragen opbrengsten	59.502	4.984.410
Schulden mbt belastingen	15.970.610	8.936.313
Overige verplichtingen	36.602.099	44.376.295
Totaal overige verplichtingen	**201.207.904**	**222.841.273**

Het totaal bedrag aan overige activa kent in 2024 een daling van 18,2 miljoen EUR.

Het totaal bedrag aan overige verplichtingen daalde in 2024 met 21,6 miljoen EUR.

IFRS 16

De IFRS 16-norm is op 1 januari 2019 geïntroduceerd om de financiële verslaggeving over leaseovereenkomsten te verbeteren.

Leasingnemers moeten dergelijke overeenkomsten voortaan in de balans opnemen door middel van een erkenning van een recht-op-gebruik activa (activa - opgesplitst in “Materiële vaste activa”) enerzijds en een leaseverplichting (passiva - “Andere financiële verplichtingen”) anderzijds. Hierop bestaan er twee uitzonderingen : enerzijds worden huurcontracten op korte termijn uitgesloten (minder dan 12 maanden) en anderzijds zijn eveneens huurcontracten met een lage waarde uitgesloten (minder dan 5.000 USD).

Voor huurcontracten die onder de regels van IFRS 16 vallen, bepalen we vervolgens de duur van het huurcontract. Leaseovereenkomsten hebben een bepaalde duur maar bevatten vaak de mogelijkheid om het contract te verlengen. De entiteit beslist of het contract al dan niet wordt verlengd op basis van alle beschikbare informatie. Als het contract waarschijnlijk wordt verlengd, verlengt dit de duur ; het omgekeerde geval is natuurlijk ook mogelijk.

Impact op de balans

Onder IFRS 16 erkennen wij het recht-op-gebruik en de leaseverplichting in de balans wat bij ieder nieuw contract dus een stijging veroorzaakt in zowel activa als passiva. Eventueel daalt de boekwaarde van het recht-op-gebruik sneller dan de boekwaarde van de leaseverplichting indien de afschrijvingstermijn korter is dan de terugbetalingstermijn.

De Groep heeft twee hoofdklassen activa geïdentificeerd die onderworpen zijn aan leaseverplichting:

- Bedrijfswagens;
- Geldautomaten (d.w.z. ‚ATM‘).

Voor elk van deze activa moest Crelan ook de impliciete rentevoet bepalen die moet worden toegepast voor de financiering van deze contracten :

- Bedrijfswagens: rentetarief op een autolening voor 5 jaar (+/- 2,9%);
- Gelddistributeurs: rente op professionele leningen met een looptijd van 7 jaar (+/- 3,3%).

Hieronder de details van de evolutie van het recht-op-gebruik per 31 december 2024 :

	2024				
(in EUR)	Beginsaldo	Toevoegingen	Afschrijvingen	Bijzondere Waardevermindering	Eindbalans
Crelan	4.645.096	8.715.834	-3.293.762	0	10.067.168
Gebouwen	0	*0*	*0*	*0*	0
Voertuigen	2.729.968	*7.029.141*	*-1.990.859*	*0*	7.768.250
ATM	1.915.127	*1.686.693*	*-1.302.903*	*0*	2.298.917
Europabank	7.601.685	3.040.880	-2.056.812	-1.316	8.584.437
Gebouwen	6.292.414	*1.964.901*	*-1.422.058*	*0*	6.835.257
Voertuigen	1.309.271	*1.075.979*	*-634.754*	*-1.316*	1.749.180
ATM	0	*0*	*0*	*0*	0
Totaal	**12.246.781**	**11.756.714**	**-5.350.574**	**-1.316**	**18.651.605**

Hieronder de details van de evolutie van het recht-op-gebruik per 31 december 2023 :

	2023				
(in EUR)	Beginsaldo	Toevoegingen	Afschrijvingen	Bijzondere Waardevermindering	Eindbalans
Crelan	4.592.739	*618.112*	*-565.755*	*0*	4.645.096
Gebouwen	0	*0*	*0*	*0*	0
Voertuigen	2.322.100	*461.946*	*-54.078*	*0*	2.729.968
ATM	2.270.639	*156.166*	*-511.678*	*0*	1.915.127
Europabank	7.484.120	*1.997.229*	*-1.879.664*	*0*	7.601.685
Gebouwen	6.519.192	*1.153.195*	*-1.379.973*	*0*	6.292.414
Voertuigen	964.928	*844.034*	*-499.691*	*0*	1.309.271
ATM	0	*0*	*0*	*0*	0
Totaal	**12.076.859**	**2.615.341**	**-2.445.419**	**0**	**12.246.781**

Hieronder de details van de evolutie van de leaseverplichtingen per 31 december 2024 :

	2024		
(in EUR)	Crelan	Europabank	Totaal
Beginsaldo	4.939.710	7.403.594	12.343.304
Toevoegingen	12.780.240	3.040.880	15.821.120
Verminderingen	0	-1.315	-1.315
Lease betaling	-8.537.778	-2.216.526	-10.754.304
Intrest	1.182.834	-102.548	1.080.286
Eindbalans	**10.365.007**	**8.124.085**	**18.489.092**

Hieronder de details van de evolutie van de leaseverplichtingen per 31 december 2023 :

	2023		
(in EUR)	Crelan	Europabank	Totaal
Beginsaldo	4.855.500	7.169.936	12.025.436
Toevoegingen	4.148.616	1.997.229	6.145.845
Verminderingen	0	0	0
Lease betaling	-5.152.507	-2.025.594	-7.178.101
Intrest	1.088.101	262.023	1.350.124
Eindbalans	**4.939.710**	**7.403.594**	**12.343.304**

Impact op het resultaat

De rente op de leaseverplichting wordt opgenomen als rentelasten, waardoor de financiële kosten toenemen. Hieronder, details van de impact op de winst- en verliesrekening op 31 december 2024 en 31 december 2023 :

(in EUR)	2024	2023
Afschrijvingen op recht-op-gebruik activa	-5.350.574	-2.445.420
Rente op leaseverplichtingen	-1.080.287	-1.350.124
Leasebetaling	10.754.304	7.178.101
Verschil in toevoeging ROU en LL	-4.064.406	-3.530.504
Totaal	**259.037**	**-147.947**

Hieronder details van de impact op de kasstromen op 31 december 2024 en 2023 :

(in EUR)	2024	2023
Totale kasuitstroom voor lease	-6.321.252	-7.178.101

Crelan verhuurt daarnaast ook een gedeelte van het gebouw in Berchem. Gezien nagenoeg alle risico's en voordelen van de eigendom van het gebouw bij Crelan blijven wordt dit beschouwd als een operationele lease.

(in EUR)	CRELAN
Voor de leasinggever - Resterende looptijd	
< 1 jaar	1.909.310
> 1 jaar ≤ 5 jaar	5.864.346
> 5 jaar	2.096.909
TOTAAL NOMINAAL BEDRAG	**9.870.565**

In dat bedrag is zowel de huurprijs als de huurlasten inbegrepen.

Zoals hierboven beschreven, is de impact van de inwerkingtreding van deze nieuwe norm zeer beperkt gebleven voor de Groep.

PIJLER II : impact van IAS 12

De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)/G20 "Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting" (BEPS) heeft Pijler II modelregels gepubliceerd die bedoeld zijn om de fiscale uitdagingen aan te pakken die voortvloeien uit de digitalisering van de wereldeconomie.

Deze wetgeving werd van kracht voor het boekjaar van de Groep met aanvang op 1 januari 2024. De Groep valt binnen het toepassingsgebied van de aangenomen of substantieel aangenomen wetgeving en heeft een beoordeling uitgevoerd van de mogelijke blootstelling van de Groep aan belastingen van Pijler II. De beoordeling van de potentiële blootstelling aan inkomstenbelastingen onder Pijler II is gebaseerd op de belastingaangiften, rapportage per land en jaarrekeningen voor de samenstellende entiteiten in de Groep. Op basis van de beoordeling werd geconcludeerd dat de Groep voldoet aan de tijdelijke 'safe harbour'-regels, op basis van CbCR-gegevens en jaarrekeningen opgesteld volgens de lokale GAAP voor het jaar 2022, voor alle rechtsgebieden waar de Groep actief is (Frankrijk, België, Nederland en Luxemburg) en dit met betrekking tot de boekjaren die lopen tot en met 31 december 2026. Er worden geen materiële veranderingen in de groepsstructuur verwacht in 2025 die deze beoordeling zouden veranderen, maar uiteraard zal Crelan elke ontwikkeling in de wetgeving en interpretatie van Pijler II nauwlettend volgen om de mogelijke impact op de fiscale situatie van de Groep te beoordelen. Deze wetgeving had bijgevolg ook géén impact op de berekeningen van de actuele belastingresultaten over het boekjaar 2024.

De Groep valt nog steeds terug op de verplichte tijdelijke uitzondering van paragraaf 4A van IAS12 'Inkomstenbelastingen' waardoor er géén erkenning en toelichting omtrent de uitgestelde belastingactiva en uitgestelde belastingpassiva zal geschieden.

Financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Deposito's

De samenstelling van de deposito's op 31 december 2024 en 2023 is als volgt :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Deposito's van kredietinstellingen	288.312.880	1.164.677.515
- deposito's van centrale banken	0	884.075.729
- zichtdeposito's	1.565.014	1.219.004
- deposito's met vaste looptijd	83.459.368	72.243.597
- financiële verplichtingen verbonden aan overgedragen financiële activa (repo's)	203.288.498	207.139.185
Deposito's (andere dan kredietinstellingen)	44.311.535.649	42.390.668.879
- zichtdeposito's	8.703.806.318	9.180.031.199
- deposito's met vaste looptijd	8.034.235.437	6.932.758.680
- spaardeposito's	27.304.187.644	26.070.928.534
- overige deposito's	269.306.250	206.950.466
Totaal deposito's	44.599.848.529	43.555.346.394

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Gestorte collaterals in het kader van CSA	720.561.698	583.993.935

De deposito's van kredietinstellingen zijn sterk gedaald.

Per einde 2023 stond het notioneel bedrag van 866 miljoen EUR van AXA Bank Belgium nog open. Al de TLTRO-leningen werden in 2024 terugbetaald.

Over het algemeen zijn de deposito's ander dan van kredietinstellingen toegenomen.

De deposito's van klanten stegen als gevolg van de gelden die vrijkwamen met betrekking tot de Staatsbon die werd uitgegeven in september 2023 en die is vervallen in 2024.

De daling van de zichtdeposito's wordt verklaard door de stijging van de termijndeposito's en de spaardeposito's. Deze verschuiving is het gevolg van de stijging van de rente op deze laatste producten.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de repo transacties van de Groep :

31/12/2024 (in EUR)	*Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa*	*Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs*	*Leningen en vorderingen*
Boekwaarde van de overgedragen activa	0	742.387.417	0
Boekwaarde van de hiermee samenhangende verplichting voor netting	0	710.197.031	0
Netting	0	-506.908.532	0
Boekwaarde van de hiermee samenhangende verplichting na netting	0	203.288.498	0

31/12/2023 (in EUR)	*Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa*	*Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs*	*Leningen en vorderingen*
Boekwaarde van de overgedragen activa	0	1.431.091.831	0
Boekwaarde van de hiermee samenhangende verplichting voor netting	0	1.376.186.051	0
Netting	0	-761.314.145	0
Boekwaarde van de hiermee samenhangende verplichting na netting	0	614.871.907	0

In schuldbewijzen belichaamde schulden met inbegrip van obligaties

De in schuldbewijzen belichaamde schulden zijn per 31 december 2024 en 2023 als volgt samengesteld :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Kasbons	143.165.895	259.207.619
Depositocertificaten	0	0
Covered bonds	4.248.220.272	4.650.284.404
Credit Linked Notes	32.581.910	37.566.617
Senior Non Preferred	2.235.959.212	1.430.643.719
Totaal in schuldbewijzen belichaamde schulden	**6.659.927.289**	**6.377.702.359**

De kasbons dalen ook in 2024. Deze producten worden niet meer aantrekkelijk geprijsd.

Macroafdekking wordt toegepast op een deel van de kasbonportefeuille. Voor meer informatie over dit onderwerp verwijzen wij naar toelichting 4.14.

De Covered Bonds daalden met 402 miljoen EUR.

In 2024 werden er Senior Non-preferred Notes uitgegeven voor 750 miljoen EUR.

Achtergestelde verplichtingen

De achtergestelde verplichtingen bestaan uitsluitend uit achtergestelde certificaten voor klanten en de uitgifte van effecten om het Tier 2 kapitaal van de bank te verhogen.

De resterende looptijd per 31 december 2024 en 2023 kan als volgt worden gedetailleerd:

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Vervaldatum		
Lopend jaar	0	0
Lopend jaar +1	0	5.677.122
Lopend jaar +2	0	0
Lopend jaar +3	0	0
Lopend jaar +4	0	0
Meer dan lopend jaar +4	508.602.470	199.568.539
Totaal achtergestelde verplichtingen	**508.602.470**	**205.245.661**

In 2024 steeg de achtergestelde schuld met 303 miljoen EUR door de uitgifte van een nieuwe achtergestelde lening

Andere financiële verplichtingen

De andere financiële verplichtingen kunnen als volgt worden gedetailleerd :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
IFRS16	18.489.092	12.343.304
Wachtrekeningen	346.399.536	389.604.088
Totaal andere financiële verplichtingen	**364.888.628**	**401.947.392**

De wachtrekeningen daalden. Dit zijn voornamelijk overgangsrekeningen, die worden gebruikt om tijdelijke transacties vast te leggen, vooraleer deze worden overgeboekt naar een permanente rekening.

TLTRO-leningen

Zoals hiervoor werd aangegeven, werden de TLTRO-leningen in 2024 terugbetaald.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

Onder deze rubriek worden de EMTN's (European Medium Term Notes) opgenomen. Deze worden uitgegeven door Crelan Finance (NL) B.V., een dochter van Crelan, met uitzondering van 1 uitgifte die rechtstreeks door de bank zelf werd uitgegeven. Crelan heeft geopteerd voor de mogelijkheid om de EMTN's aan te wijzen als tegen reële waarde via de winst of en verliesrekening en heeft die uitgiften in de balans dus tegen reële waarde gewaardeerd. De wijzigingen in het eigen kredietrisico (DVA) werden vanaf het boekjaar 2017 evenwel in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) opgenomen. De OCI reserve werd bij toepassing van IFRS 3 op closing datum afgeboekt.

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt per type voor de jaren 2024 en 2023 worden gedetailleerd :

31/12/2024 (in EUR)	Reorganisatie	Pensioenen en andere pensioenverplichtingen op grond van toegezegde-pensioenregelingen	Lopende rechtsgeschillen en Belastinggeschillen	Verplichtingen uit hoofde van leningen en garanties	Andere voorzieningen	Totaal
Beginbalans	36.880.533	63.459.017	31.681.351	3.482.570	163.178.178	298.681.649
Toevoegingen	4.151.251	577.895	249.288	688.081	159.853	5.826.368
Gebruikte bedragen	-2.172.477	-1.447.979	-2.531.432		-51.627	-6.203.515
Niet-gebruikte bedragen die tijdens de periode werden teruggeboekt	-14.839.054	-7.021.072	-10.855.469	-33.703	-8.048.632	-40.797.930
Andere bewegingen	821.710	-3.594.841	-2.453.438	-2.501.560	2.764.733	-4.963.396
Eindbalans	**24.841.963**	**51.973.020**	**16.090.300**	**1.635.388**	**158.002.505**	**252.543.177**

31/12/2023 (in EUR)	Reorganisatie	Pensioenen en andere pensioenverplichtingen op grond van toegezegde pensioenregelingen	Lopende rechtsgeschillen en Belastinggeschillen	Verplichtingen uit hoofde van leningen en garanties	Andere voorzieningen	Totaal
Beginbalans	5.305.974	71.722.777	24.385.415	4.277.877	141.066.380	246.758.423
Toevoegingen	32.569.851	583.242	7.670.468	462.868	24.499.074	65.785.503
Gebruikte bedragen	-995.292	-4.649.999	-192.265	-1.251.272	-2.727.800	-9.816.628
Niet-gebruikte bedragen die tijdens de periode werden teruggeboekt	0	-3.621.667	-182.267	-105.455	0	-3.909.389
Andere bewegingen	0	-575.336	0	98.552	340.524	-136.260
Eindbalans	**36.880.533**	**63.459.017**	**31.681.351**	**3.482.570**	**163.178.178**	**298.681.649**

In 2023 werd een reorganisatie voorziening aangelegd voor de herstructurering van het kantorennetwerk. De transformatie van het kantorennetwerk is een proces dat meerdere jaren in beslag neemt. In 2024 werd er al een aanzienlijke vooruitgang gemaakt bij deze transformatie wat er toe leidt dat de voorziening met 17 miljoen neerwaarts kon bijgesteld worden.

Onder de sub rubriek “Pensioenen en andere verplichtingen op grond van pensioenregelingen” werd tussen december 2023 en december 2024 een daling van de voorziening van 11,5 miljoen EUR geboekt, als gevolg van wijzigingen in de gegevens voor pensioenplannen en de bijhorende voorzieningen en dit in lijn met IAS 19.

Lopende rechtsgeschillen hebben betrekking op diverse juridische zaken en schadegevallen. Het bedrag van iedere voorziening wordt individueel per geval berekend door de juridische dienst of door de personeelsdienst in het geval van een schadegeval waarbij een medewerker is betrokken. De variatie van -15,6 miljoen EUR betreft zowel nieuwe als wijzigingen in bestaande dossiers. Het merendeel van deze zaken heeft betrekking op juridische geschillen met agenten en externe instanties.

De rubriek “Verplichtingen uit hoofde van leningen en garanties” heeft betrekking op voorzieningen aangelegd onder IFRS 9 op voorwaardelijke verplichtingen en waarborgen onder méér in verband met kredietlijnen en lopende rekeningen. In 2024 zien we hier een daling van -1,8 miljoen EUR.

De rubriek “Andere voorzieningen” toont een daling van -5,2 miljoen EUR in 2024, als gevolg van de terugname van diverse voorzieningen.

Crelan maakt gebruik van Covered bonds als financieringsmethode. Covered bonds zijn een alom bekende financieringsmethode waarbij door hypothecaire leningen gedekte obligaties worden aangeboden op de internationale financiële markten om de financieringspositie van de uitgevende bank te versterken. Deze transacties worden uitgevoerd door Crelan Home Loan SCF, een Franse dochter van Crelan. Noch de klanten, noch Crelan bekomen enig fiscaal voordeel uit deze structuur, die bovendien volledig in overeenstemming is met de Europese wetgeving inzake vrij verkeer van diensten en kapitaal binnen de Europese Gemeenschap, waarbij deze laatste primeert op de nationale wetgeving. Dit werd in het verleden meermaals en opnieuw ondubbelzinnig in 2024 bevestigd door vooraanstaande externe belastingexperts.

Personeelsverloning

Personeelsverloning Crelan (en Europabank)

Verplichtingen uit hoofde van de toegezegde pensioenregelingen worden opgenomen in de sectie “Voorzieningen”. Crelan NV heeft twee “toegezegde pensioenregelingen” die werknemers van het voormalige Landbouwkrediet en het voormalige Centea dekken. Europabank NV heeft een Belgische toegezegde bijdrageregeling opgezet.

Sinds 2012 is het niet langer interessant om toegezegde pensioenregelingen te sluiten. Deze worden gefinancierd door groepsverzekeringscontracten of individuele pensioenverplichtingen afgesloten met Belgische verzekeraars. De door de werkgever gekozen financieringsmethode voorziet in een jaarlijkse dotatie aan het financieringsfonds. Dit fonds houdt rekening met veronderstellingen van loonsverhogingen, inflatie, actualisatievoet, pensioenleeftijd en personeelsverloop, met inachtneming van de wettelijke minimumfinanciering.

Op de pensioengerechtigde leeftijd ontvangen de werknemers een bepaald bedrag aan kapitaal, berekend op basis van de jaarlijkse beloning en anciënniteit.

Toegezegde pensioenregelingen dekken ook het actuarieel risico, voornamelijk renterisico, marktrisico en inflatierisico.

Crelan en Europabank hebben vier “toegezegde bijdrageregelingen”, één voor voormalige Landbouwkrediet-werknemers die sinds 2008 in dienst zijn gekomen, twee voor de voormalige Centea-werknemers, die vóór 1999 in dienst zijn getreden en één voor Europabank NV. Bovendien worden werknemers van het voormalige Landbouwkrediet die zijn ingeschreven bij de toegezegde pensioenregelingen, overgedragen naar toegezegde-bijdragenregelingen als ze actief blijven na de pensioengerechtigde leeftijd. De dochteronderneming Europabank NV heeft ook een eigen toegezegde bijdrageregeling voor al haar werknemers. Al deze pensioenregelingen worden gefinancierd door groepsverzekeringen, waarbij de verzekeraar een minimaal rendement garandeert.

De Belgische toegezegde bijdrageregelingen waren onderworpen aan een wettelijk minimumrendement van 3,25% op de werkgeversbijdragen en 3,75% op de persoonlijke bijdragen die door de werkgever moesten worden gegarandeerd. Dit gegarandeerde rendement kon worden gewijzigd bij koninklijk besluit. In dit geval werd verwacht dat de nieuwe rendementen zouden worden toegepast op opgebouwde bijdragen uit het verleden en toekomstige bijdragen. Gezien het beperkte risico zijn deze pensioenregelingen beschouwd als toegezegde bijdrageregelingen en als zodanig verwerkt onder IAS 19.

De Belgische pensioenwetgeving werd gewijzigd op 1 januari 2016 : het door de werkgever te garanderen minimumrendement varieert afhankelijk van de prestaties van de OLO 10 jaar, met een minimum van 1,75% en een maximum van 3,75%. Voor bijdragen betaald vanaf 2016 is het gegarandeerde minimumrendement 1,75%. Vanaf 1 januari 2025 zal dit 2,50% zijn voor nieuwe bijdragen die vanaf die datum worden betaald.

Voor pensioenregelingen die worden gefinancierd door groepsverzekeringscontracten volgens welke de verzekeraar een contractuele rentevoet garandeert, blijft het percentage van 3,25% of 3,75% van toepassing op geaccumuleerde bijdragen per 31 december 2015, tot de datum van uitdiensttreding van de actieve werknemer. De facto worden deze Belgische toegezegde bijdrageregelingen vanaf 2016 onder IAS19 dan ook geclassificeerd als toegezegde pensioenregelingen.

Vanaf 2016 voert de Groep de volledige berekening uit van de verplichtingen voor toegezegde bijdrageregelingen in overeenstemming met IAS 19. De bruto verplichtingen voor deze toegezegde pensioenrechten worden gewaardeerd volgens de “Projected Unit Credit[1]-methode”.

De contante waarde van de bruto toegezegde pensioenverplichting wordt vervolgens vergeleken met de reële waarde van de beleggingen (pensioenfonds of een in aanmerking komend verzekeringscontract). Een voorziening wordt aangelegd voor een eventueel tekort. Rekening houdende met de pensioenkosten die toe te rekenen zijn aan het dienstjaar die in de winst en verliesrekening worden opgenomen, worden de wijzigingen met betrekking tot de actuariële assumpties opgenomen via de overige onderdelen van het totaalresultaat.

1 De “Projected Unit Credit”-methode is een actuariële methode die enerzijds toestaat om de bruto pensioenverplichting (defined benefit obligation, =verwachte toekomstige uitbetalingen bij pensionering) op rapporteringsdatum te bepalen op basis van de contante waarde van de beloningen (pension benefit) die tot op datum werden verworven en berekend over de verstreken diensttijd eventueel rekening houdende met de geprojecteerde salarissen en anderzijds ook het bepalen van de jaarlijkse pensioenkosten die aan het dienstjaar dienen toegewezen (current service cost).

De waardering van de belegde activa (via pensioenfonds of in aanmerking komende verzekeringscontracten) onder toegezegde bijdrageregelingen is gebaseerd op de toepassing van alinea 115[2] van IAS 19, rekening houdend met het standaardrisico van verzekeringsinstellingen (zie verder). Toegezegde pensioenregelingen worden gewaardeerd op basis van de richtlijnen omtrent de reële waarde (IFRS 13), waarbij er wordt gebruik gemaakt van de methode waarbij de activa gelijk zijn aan de contante waarde van toekomstige kasstromen, rekening houdend met het risico van wanbetaling.

Om de reële waarde van de activa te bepalen, wordt een schatting gemaakt van het risico van wanbetaling :

- Voor de reële waarde van de activa die binnen de limieten van de wiskundige reserves blijven, wordt het risico van wanbetaling gelijkgesteld met het risico van wanbetaling van bedrijfsobligaties met rating AA. Daarom is de disconteringsvoet die wordt gebruikt om de contante waarde te bepalen, identiek aan de disconteringsvoet die wordt gebruikt om de DBO (d.w.z. “Defined Benefit Obligation” - bruto pensioenverplichting) te berekenen.
- Voor de reële waarde van activa die de wiskundige reserves overschrijden, wordt een aanvullend standaardrisico in aanmerking genomen, dat als volgt in de disconteringsvoet is opgenomen : de toegevoegde risicopremie is gelijk aan de opbrengsten op bedrijfsobligaties met rating AA minus het rendement van financiële instellingen met de rating van de betreffende verzekeringsmaatschappijen.

Deze methode houdt daarom rekening met het risico dat de verzekeringsmaatschappij haar verplichtingen niet nakomt, dat wil zeggen dat zij haar contractueel overeengekomen gegarandeerde rendement niet kan bereiken.

De onderstaande tabel geeft de evolutie weer van de huidige waarde van de bruto-verplichting van toegezegde pensioenregelingen en Belgische toegezegde bijdrageregelingen :

(in EUR)	31/12/2024		31/12/2023	
	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen
Openingsbalans	56.024.895	65.638.629	55.174.511	59.511.228
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	1.979.519	3.098.052	1.994.138	2.648.226
Rentekosten	1.826.683	2.038.856	2.045.274	2.234.462
Bijdragen van deelnemers aan de regeling	142.480	1.137.091	161.051	1.045.869
Belastingen	0	0	-509.710	-433.147
Actuariële winsten en verliezen - ervaring	25.599	-346.379	961.403	0
Actuariële winsten en verliezen - demografische assumpties	0	0	-602.871	0
Actuariële winsten en verliezen - financiële assumpties	-1.882.985	-1.043.905	2.133.584	3.242.786
Betaalde vergoedingen	-3.116.088	-12.686.844	-5.332.485	-2.610.795
Aankoop/verkoop	0	0	0	0
Werkingskosten vorige periode - verminderingen	0	0	0	0
Ontslagvergoeding	0	0	0	0
Herclassificatie uit toegezegde-bijdrageregelingen	0	0	0	0
Business combinations	0	191.450	0	0
Andere methodologie	-1.384.854	-4.133.807	0	0
Eindbalans	**53.615.250**	**53.893.141**	**56.024.895**	**65.638.629**

De onderstaande tabel geeft de evolutie van de reële waarde van de betrokken activa weer :

(in EUR)	31/12/2024		31/12/2023	
	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen
Openingsbalans	53.552.888	64.124.982	53.523.515	58.215.396
Interest inkomsten van de fondsbeleggingen	0	0	2.117.349	2.244.985
Rendement op fondsbeleggingen boven/(onder) de actualisatievoet	-94.820	-89.787	-2.427.486	2.310.004
Bijdragen van de werkgever	2.233.476	3.748.949	4.279.749	3.352.671
Bijdragen van de deelnemers aan de regeling	142.480	1.137.091	161.051	1.045.869
Plafonnering activa	0	0	1.740.906	0
Aankoop/verkoop	0	0	0	0
Betaalde vergoedingen	-3.116.088	-12.686.844	-5.332.486	-2.610.796
Belastingen	0	0	-509.710	-433.147
Herclassificatie uit toegezegde bijdrageregelingen	0	0	0	0
Business combinations	0	113.910	0	0
Andere methodologie	-4.284.121	-3.375.149	0	0
Eindbalans	**48.433.815**	**52.973.151**	**53.552.888**	**64.124.982**

2 Dit betekent dat de activa gelijk zijn aan de contante waarde van het verzekerd kapitaal in groepsverzekeringscontracten die voorzien in een rentevoet gegarandeerd door de verzekeraar (Tak 21).

De activa omvatten geen financiële instrumenten die door de Groep zijn uitgegeven, noch vastgoedbeleggingen of activa die door de Groep worden gebruikt. Alle activa worden belegd in groepsverzekeringscontracten die voorzien in een door de verzekeraar gegarandeerde contractuele rentevoet (contracten in tak 21).

De onderstaande tabel geeft de details van de aansluiting tussen de actuele waarde van de bruto verplichtingen en de reële waarde van de activa in verband met de Belgische toegezegde pensioenregelingen en toegezegde bijdrageregelingen, evenals de activa en passiva die op de balans verschijnen :

(in EUR)	31/12/2024		31/12/2023	
	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen
Contante waarde van de brutoverplichting uit hoofde van toegezegde pensioenrechten	53.615.250	53.893.141	56.024.895	65.638.628
Reële waarde van de fondsbeleggingen	-48.433.815	-52.973.151	-53.552.888	-64.124.981
Netto verplichting in het kader van toegezegde-pensioenregelingen	**5.181.435**	**919.990**	**2.472.007**	**1.513.647**
Bedragen opgenomen in de balans				
Verplichtingen voor plannen met vaste toezeggingen	5.181.435	919.990	2.472.007	1.513.647
Activa voor plannen met vaste toezeggingen	0	0	0	0
Netto verplichtingen voor plannen met vaste toezeggingen	**5.181.435**	**919.990**	**2.472.007**	**1.513.647**

De onderstaande tabel geeft de totale kosten weer die in de loop van het jaar in het totaalresultaat (winst en verliesrekening evenals de overige onderdelen van het totaalresultaat) zijn opgenomen :

(in EUR)	31/12/2024		31/12/2023	
	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen
Aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten	1.979.519	3.098.052	1.994.138	2.648.226
Rentelasten	1.826.683	2.038.856	2.045.274	2.234.462
Werkingskosten vorige periode - verminderingen	0	0	0	0
Plafonnering activa	0	0	0	0
Ontslagvergoeding	0	0	0	0
Interest inkomsten van de fondsbeleggingen	-1.717.154	-1.933.105	-2.117.349	-2.244.985
Totale lasten opgenomen in de gerealiseerde resultaten	**2.089.049**	**3.203.802**	**1.922.063**	**2.637.703**
Herwaarderingsreserves opgenomen in het eigen	2.853.855	-48.510	4.919.602	932.782
Plafonnering activa	0	0	0	0
Totale lasten opgenomen in het totaalresultaat	**4.942.904**	**3.155.292**	**6.841.665**	**3.570.485**

De belangrijkste actuariële veronderstellingen met betrekking tot Belgische toegezegde pensioenregelingen en toegezegde bijdrageregelingen worden weergegeven in de onderstaande tabel :

	2024		2023	
	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen
Disconteringsvoet	3,25%-3,50%	3,15%-3,60%	3,15% - 3,24%	3,20% - 3,24%
Verwachte procentuele salarisstijgingen	3,15%	3,15%	3,15%	3,15%
Verwachte inflatie	2,15%	2,15%	2,15%	2,15%

De belangrijkste actuariële veronderstellingen die zijn gebruikt om de totale kosten te bepalen die in de winst- en verliesrekening gedurende het jaar zijn opgenomen, worden weergegeven in de onderstaande tabel:

	2024		2023	
	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen	Ex-toegezegde-bijdrageregelingen
Disconteringsvoet	3,15%-3,24%	3,20%-3,24%	3,76%- 3,87%	3,64% - 3,91%
Verwachte procentuele salarisstijgingen	3,15%	3,15%	3,30%	3,30%
Verwachte inflatie	2,15%	2,15%	2,30%	2,30%

De disconteringsvoet die wordt gebruikt om de waarde van de verplichtingen van het pensioenplan te bepalen, is verschillend voor ex-Centea, Crelan NV en voor de Belgische toegezegde pensioenregelingen en de Belgische toegezegde bijdrageregelingen. In de toegezegde pensioenregeling van Crelan NV zijn er (relatief) oudere werknemers. Het "Defined Benefit Plan" van ex-Centea werd pas in 2009 geïmplementeerd en is van toepassing op al diegenen die na 1998 in dienst zijn getreden. Aangezien de gemiddelde te financieren periode langer is voor ex-Centea dan voor Crelan NV, is de disconteringsvoet die wordt gebruikt voor de berekening van de "Defined Benefit Obligation" hoger voor ex-Centea dan voor Crelan NV. Dezelfde verklaring is van toepassing op Belgische toegezegde bijdrageregelingen.

Personeelsverloning ex-AXA Bank Belgium

Sinds 31 december 2021 maakt AXA Bank Belgium deel uit van de Crelan Groep. In 2024 vond er een operationele en wettelijke fusie plaats tussen AXA Bank Belgium en Crelan. Personeelsstatuten werden geharmoniseerd en werden van kracht op 1 januari 2025. In deze sectie is er een extra toelichting betreffende de personeelsverloning van ex-AXA Bank Belgium.

De onderstaande tabel geeft de evolutie weer van de huidige waarde van de bruto-verplichting van toegezegde pensioenregelingen :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
	Toegezegde-pensioenregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen
Openingsbalans	148.759.996	151.286.020
Pensioenkosten	4.678.389	4.753.908
Interest op de actuariële schuld	4.790.768	5.660.530
Werknemersbijdragen	354.570	352.359
Actuariële winsten (verliezen) ten gevolge van op ervaring gebaseerde wijzigingen	-352.732	-4.376.300
Actuariële verschillen ten gevolge van wijzigingen in de demografische veronderstellingen	0	0
Actuariële verschillen ten gevolge van wijzigingen in de financiële veronderstellingen	-2.116.524	4.161.760
Betaalde prestaties	-9.049.242	-12.934.306
Prestaties direct betaald door de werkgever	-103.468	-143.975
Wijziging van methodologie	-4.584.379	0
Eindbalans	**142.377.379**	**148.759.996**

De onderstaande tabel geeft de evolutie van de reële waarde van de betrokken activa weer :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
	Toegezegde-pensioenregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen
Openingsbalans	92.449.589	88.066.613
Impliciet rendement van de afzonderlijke actiefposten	3.053.357	3.251.744
Reëel rendement van de afzonderlijke actiefposten, met uitsluiting van het impliciet rendement van de afzonderlijke actiefposten	173.155	4.922.956
Werkgeversbijdragen	13.962.425	8.934.198
Werknemersbijdragen	354.570	352.359
Betaalde prestaties	-9.152.710	-13.078.281
Wijziging van methodologie	0	0
Eindbalans	**100.840.387**	**92.449.589**

De onderstaande tabel geeft de details van de aansluiting tussen de actuele waarde van de bruto verplichtingen en de reële waarde van de activa in verband met de Belgische toegezegde pensioenregelingen en toegezegde bijdrageregelingen, evenals de activa en passiva die op de balans verschijnen :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
	Toegezegde-pensioenregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen
Nettopositie (exclusief afzonderlijke actiefposten)	-142.377.379	-148.759.996
Reële waarde van de afzonderlijke actiefposten op het einde van de periode	100.840.387	92.449.589
Netto economische financiering (waarvan afzonderlijke actiefposten)	**-41.536.992**	**-56.310.407**

Bij ex-AXA Bank Belgium vallen de pensioenplannen onder de pensioenregelingen van het type toegezegde pensioenen.

Het bedrag dat wordt opgenomen als een netto verplichting uit hoofde van toegezegde-pensioenrechten bestaat uit het netto totaal van de volgende bedragen:

- de contante waarde van de bruto verplichting uit hoofde van toegezegde-pensioenrechten op de balansdatum, waarbij gebruik gemaakt wordt van de “projected unit credit”-methode;
- verminderd met de reële waarde op de balansdatum van eventuele fondsbeleggingen waaruit de verplichtingen direct moeten worden afgewikkeld.

Laatstgenoemde fondsbeleggingen kunnen zowel activa van pensioenfondsen betreffen als activa in verzekeringscontracten.

Periodiek worden de veronderstellingen en schattingen herzien en aangepast.

De onderstaande tabel geeft de totale kosten weer die in de loop van het jaar in het totaalresultaat zijn opgenomen :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
	Toegezegde-pensioenregelingen	Toegezegde-pensioenregelingen
Pensioenkosten	5.032.959	5.106.267
Werknemersbijdragen	-354.570	-352.359
Interest op de actuariële schuld	4.790.768	5.660.530
Impliciet rendement van de fondsbeleggingen / afzonderlijke actiefposten	-3.053.357	-3.251.744
Totale lasten opgenomen in de gerealiseerde resultaten	**6.415.800**	**7.162.694**
Herwaarderingsreserves opgenomen in het eigen vermogen	-7.226.790	-5.137.496
Totale lasten opgenomen in het totaalresultaat	**-810.990**	**2.025.198**

Derivaten (afgeleide instrumenten) en boekhoudkundige verwerking

Een derivaat is een financieel instrument waarvan de waarde wordt afgeleid van de waarde van een onderliggende waarde (bijv. rentevoet, wisselkoers, aandelenkoers, index, enz.), waarvoor een beperkte initiële belegging is vereist en waarvan de afwikkeling geschied op een later tijdstip.

De Groep houdt enkel derivaten aan in het kader van afdekkingstransacties, waar al dan niet administratieve verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting) op wordt toegepast. Volgende soorten derivaten worden binnen de Groep gebruikt :

- Een **renteswap** is een overeenkomst waarbij twee partijen overeenkomen om periodiek rentebetalingen uit te wisselen.
- Een **cap** is een rente-optie die de maximale rente voor de koper van de cap beperkt tot een vooraf bepaald niveau en dit over verschillende periodes.
- Een **swaption** is een optie op een renteswap waarbij de eigenaar van de swaption het recht, maar niet de verplichting heeft om een swap aan te gaan. Er wordt gebruik gemaakt van zowel payer swaptions, waar de

eigenaar het recht heeft om een swap aan te gaan waar de eigenaar de vaste rente betaalt en de vlottende rente ontvangt, als receiver swaptions, waar de eigenaar het recht heeft om een swap aan te gaan waar de eigenaar de vaste rente ontvangt en de vlottende rente betaalt. De payer swaptions gebeuren onder een afdekkingsrelatie ter indekking van de inherente caps in hypothecaire leningen met variabele rente. De receiver swaptions worden afgesloten ter indekking van het economische risico dat gecreëerd wordt door het potentieel vervroegd terugbetalen van hypothecaire leningen.

- Hierbij bestaat ook de mogelijkheid om de waarde van de swap op moment van uitoefening in cash te ontvangen (cash settlement vs physical settlement).

De Groep past alleen een reële-waarde-afdekking toe, die het risico van variatie in de reële waarde van een actief of een verplichting dekt. Hierbij maakt De Groep zowel gebruik van micro als macro afdekkingsstrategieën.

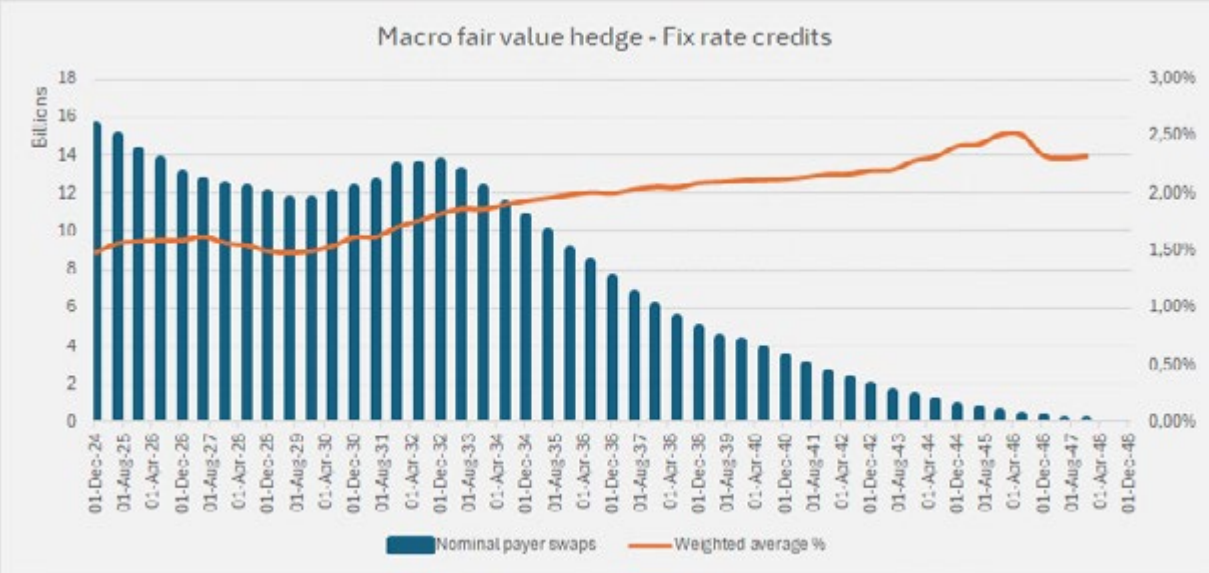
Wat betreft de reële waarde-afdekking van het renterisico van een portefeuille van financiële activa of verplichtingen werden bij Crelan NV vier portefeuilles samengesteld die elk afzonderlijk worden ingedekt met een portefeuille van renteswaps, de eerste drie in macro fair value hedge en de laatste in micro fair value hedge :

- Activaportefeuille bestaande uit consumentenleningen, hypothecaire leningen en investeringsleningen
- Investeringsportefeuille
- Portefeuille van passiva, bestaande uit kasbons, termijnrekeningen en eigen uitgiftes
- Portefeuille van uitgegeven covered bonds

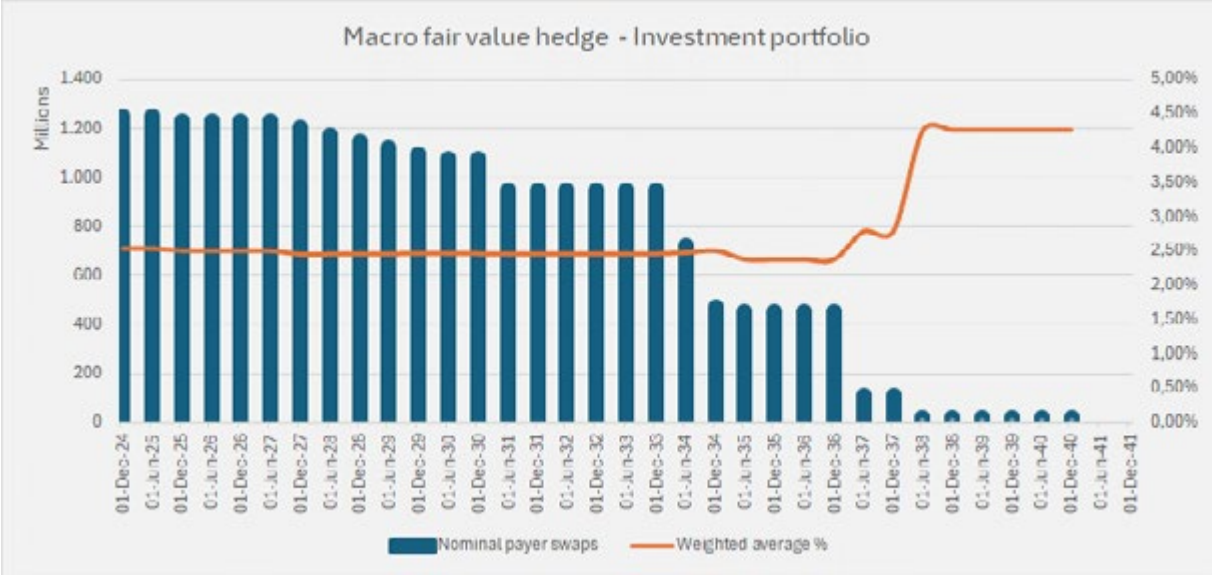
Macro-afdekking houdt in dat het renterisico van een portefeuille met vergelijkbare kenmerken wordt afgedekt met behulp van een portefeuille van renteswapovereenkomsten. Micro-afdekking houdt in dat het renterisico van een actief of passief wordt afgedekt met behulp van één of meerdere renteswapovereenkomsten met identieke karakteristieken. Wijzigingen in de reële waarde van de onderliggende portefeuille, toe te schrijven aan het ingedekte risico, geven aanleiding tot een aanpassing van de boekwaarde van de onderliggende portefeuille ten opzichte van de winst- en verliesrekening voor de elementen die aan geamortiseerde kostprijs worden gewaardeerd en een herclassificatie vanuit de overige onderdelen van het totaalresultaat naar winst- en verliesrekening voor de elementen die worden gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in overige onderdelen van het totaalresultaat.

De volgende grafieken verstrekken een overzicht voor de renteswaps van de uitstaande nominale bedragen per boekjaar alsmede de gemiddelde gewogen rentevoet van het vaste been van het afdekkingsinstrument (bedragen in 000).

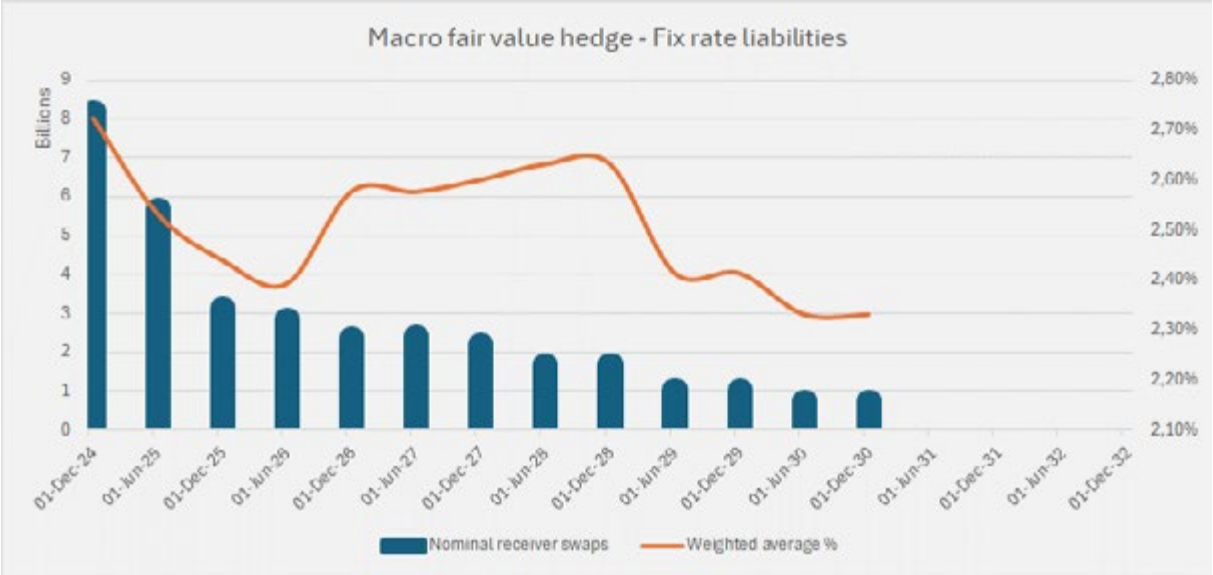
Activaportefeuille bestaande uit consumentenleningen, hypothecaire leningen en investeringsleningen :

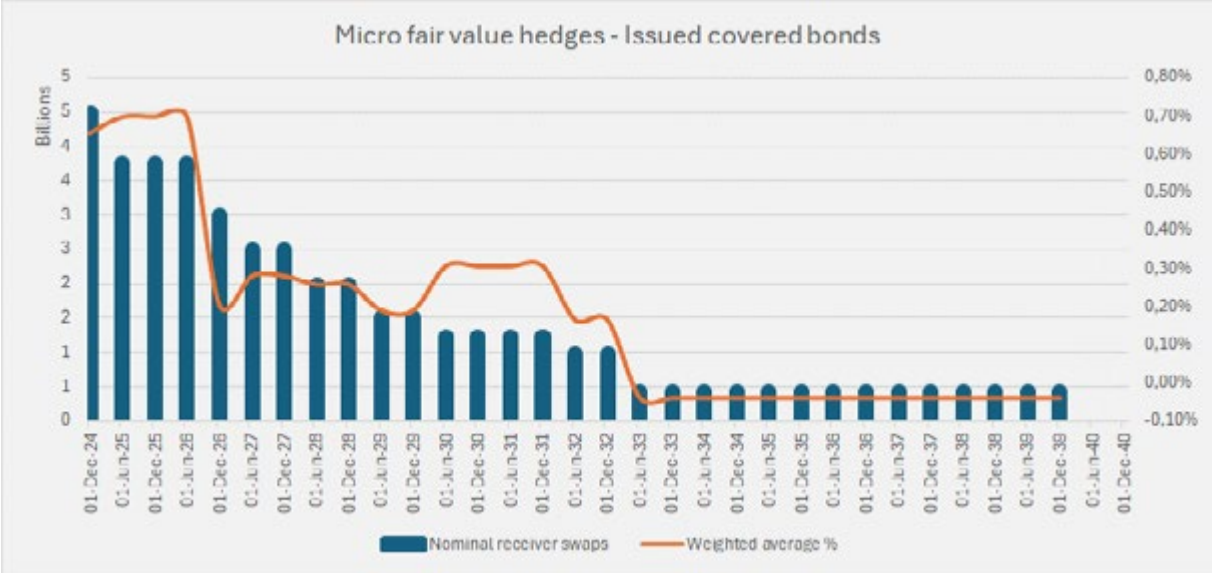
Investeringsportefeuille :

Portefeuille van passiva, bestaande uit kasbons, termijnrekeningen en eigen uitgiftes :

Portefeuille van uitgegeven covered bonds :

Voor wat betreft de elementen gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs worden de wijzigingen in de balans worden opgenomen in de sectie “Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte posities bij reële waarde-afdekking van het renterisico van een portefeuille” aan de actief- of passiefzijde van de balans (afhankelijk van de zijde waarop de ingedekte portefeuille zich bevindt : actief of passief).

De wijzigingen in de winst-en-verliesrekening en ook elke inefficiëntie van de afdekkingsrelatie worden opgenomen in de sectie “Reële waarde aanpassingen bij de administratieve verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting) ”.

Sinds 2011 past de Groep ook reële waarde-afdekking toe met caps en (payer) swaptions. Hiervoor plaatste Crelan NV impliciet synthetische portefeuilles van caps gekoppeld aan hypothecaire leningen met een variabele rente als een afgedekte positie waarop reële waarde-afdekking wordt toegepast.

De werkelijke effectiviteit van de afdekkingstransacties wordt op maandelijkse basis bepaald. De Groep gaat uitsluitend afdekkingstransacties aan die bij de start en eveneens naar verwachting in de daaropvolgende perioden zeer effectief zullen zijn voor wat betreft het compenseren van aan het afgedekte risico toe te schrijven veranderingen in reële waarde. De werkelijke effectiviteit van de afdekkingstransacties wordt op maandelijkse basis bepaald, behalve in het geval van de micro fair value hedge structuren als de effectiviteit wordt hiervoor op kwartaal basis bepaald, op basis van een lineaire regressie analyse gebaseerd op 30 observaties. Aan de volgende voorwaarden moet worden voldaan: R^2 en Adjusted R^2 > 0,8; [0,8 <= coëfficiënt β <= 1,25]; Confidence level > 0,95. Indien dit niet het geval is, wordt de afdekkingsrelatie stop gezet. Deze maandelijkse/kwartaal effectiviteitstest is ook bedoeld om mogelijke overhedging in toekomstige tijdbuckets op te sporen. Wanneer dit het geval is, worden bepaalde derivaten uit de afdekkingsrelatie verwijderd om de waargenomen overhedging te verminderen. Het vlottend been van de IRS zorgt voor de ineffectiviteit.

De inefficiëntie van de renteswaps is het gevolg van:

- Wijziging van de waardering van het vlottende been van de renteswap;
- Wijzigingswaardering afkomstig van het basisrisico, dit is het verschil tussen de waardering van de rentederivaten op basis van de Ester-swapcurve en de waardering van het ingedekte rentebestanddeel aan de Euribor-swapcurve. Dit is nog enkel van kracht voor renteswaps afgesloten voor 2022 en swaps resulterende uit het uitoefenen van swaptions. Immers, vanaf 2022 worden nog enkel rentederivaten gebruikt op basis van de Ester-swapcurve.

Onderstaande tabel geeft de reële waarde weer van de afdekkingsinstrumenten die op 31 december 2024 en 2023 werden aangehouden :

(in EUR)	31/12/2024 Notioneel	Boekwaarde Activa	Boekwaarde Passiva
Reëlewaardeafdekking (macroafdekking)	48.923.072.707	60.049.220	6.589.684
Reëlewaardeafdekking (microafdekking)	4.500.000.000	1.440.907	26.287
Totaal derivaten gebruikt ter afdekking	**53.423.072.707**	**61.490.127**	**6.615.971**

(in EUR)	31/12/2023 Notioneel	Boekwaarde Activa	Boekwaarde Passiva
Reële waardeafdekking Crelan (macroafdekking)	14.141.752.792	98.578.690	0
Reële waardeafdekking AXA Bank Belgium (macroafdekking)	27.247.656.650	124.782.495	12.438.465
Reële waardeafdekking AXA Bank Belgium (microafdekking)	5.150.500.000	304.348	4.440.810
Totaal derivaten gebruikt ter afdekking	**46.539.909.442**	**223.665.533**	**16.879.275**

De volgende tabel geeft ons een overzicht van de boekwaarde van de afgedekte items voor 2024 en 2023 :

(in EUR)	31/12/2024 Boekwaarde Activa Crelan	Activa AXA Bank Belgium	Passiva Crelan	Passiva AXA Bank Belgium
Boekwaarde van het afgedekte item				
waarvan AC leningen aan clienten	37.543.706.150	0	0	0
waarvan AC schuldbewijzen ACTIVA	1.378.055.066	0	0	0
waarvan OCI schuldbewijzen ACTIVA	0	0	0	0
waarvan AC schuldbewijzen PASSIVA	0	0	14.236.480.016	0
Totaal	**38.921.761.216**	**0**	**14.236.480.016**	**0**

(in EUR)	31/12/2023 Boekwaarde Activa Crelan	Activa AXA Bank Belgium	Passiva Crelan	Passiva AXA Bank Belgium
Boekwaarde van het afgedekte item				
waarvan AC leningen aan clienten	14.093.752.792	21.187.556.650	0	0
waarvan AC schuldbewijzen ACTIVA	48.000.000	110.261.453	0	0
waarvan OCI schuldbewijzen ACTIVA	0	55.454.634	0	0
waarvan AC schuldbewijzen PASSIVA	0	0	0	4.647.802.666
Totaal	**14.141.752.792**	**21.353.272.737**	**0**	**4.647.802.666**

Zoals hierboven uitgelegd, dekt de Groep haar posities voornamelijk af via een reëlewaardeafdekking. Hierbij worden activa met dezelfde kenmerken (bijv. vervaldatum/herzieningsdatum en de contractrente) gegroepeerd in synthetische portefeuilles. Elk van deze portefeuilles wordt volledig afgedekt door zijn respectieve derivaten, waarbij het verschil in waarde hoofdzakelijk voortvloeit uit de delta tussen de gebruikte benchmarks, het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie.

Voor 2024 bedroeg de totaal geboekte inefficiëntie +7,5 miljoen EUR.

Volgende tabel verstrekt een overzicht van het netto resultaat als gevolg van de inefficiëntie bij de administratieve verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting) :

	31/12/2024			
(in EUR)	Winsten Crelan	Verliezen Crelan	Winsten AXA Bank Belgium	Verliezen AXA Bank Belgium
Reëlewaardeafdekking van een individueel actief of verplichting	**162.120.357**	**-164.418.900**	**0**	**0**
- wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte positie	56.175.698	-164.418.900	0	0
- wijzigingen in de reële waarde van de afdekkingsderivaten	105.944.659	0	0	0
Reëlewaardeafdekking van het renterisico van een portefeuille	**803.491.018**	**-793.665.210**	**0**	**0**
- wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte positie	299.911.863	-7.642.506	0	0
- wijzigingen in de reële waarde van de afdekkingsderivaten	430.731.550	-780.539.157	0	0
- afschrijvingen en andere reëlewaardeaanpassingen	72.847.605	-5.483.547	0	0
Totaal winsten en verliezen	965.611.375	-958.084.110	0	0
Netto resultaat als gevolg van de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	7.527.265		0	

	31/12/2023			
(in EUR)	Winsten Crelan	Verliezen Crelan	Winsten AXA Bank Belgium	Verliezen AXA Bank Belgium
Reëlewaardeafdekking van een individueel actief of verplichting	**0**	**0**	**290.815.893**	**-295.414.634**
- wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte positie	0	0	8.534.563	-231.260.559
- wijzigingen in de reële waarde van de afdekkingsderivaten	0	0	282.281.330	-64.154.075
Reëlewaardeafdekking van het renterisico van een portefeuille	**246.847.498**	**-242.336.472**	**798.574.523**	**-794.669.879**
- wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte positie	246.847.498	0	798.574.523	0
- wijzigingen in de reële waarde van de afdekkingsderivaten	0	-242.336.472	0	-794.669.879
- afschrijvingen en andere reëlewaardeaanpassingen	0	0	0	0
Totaal winsten en verliezen	246.847.498	-242.336.472	1.089.390.416	-1.090.084.513
Netto resultaat als gevolg van de administratieve verwerking van afdekkingstransacties	4.511.026		-694.097	

Bij de overname van Centea NV werd Crelan NV geconfronteerd met derivaten die niet konden worden gedocumenteerd als een afdekking op basis van IFRS-regels (hoewel ze economisch gekoppeld zijn aan een afdekking). Daarnaast wordt bij de hiervoor vermelde swaptionoperaties ook méér en méér gebruik gemaakt van termijnpremies waarvan de waarde mee wordt opgenomen in de totale reële waarde van de optie. Op dit gedeelte wordt eveneens een macro afdekkingsstrategie op toegepast middels het gebruik van 'receiver' swaps. Deze worden ook aan reële waarde in de balans opgenomen en vormen als dusdanig een natuurlijke afdekking van het waarderingsresultaat dat betrekking heeft op de termijnpremie.

Deze derivaten moesten daarom in de portefeuille voor handelsdoeleinden worden geplaatst ("Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa of verplichtingen"). Dit betreft renteswapovereenkomsten, caps en swaptions.

De onderstaande tabel geeft de samenstelling weer van de voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa en verplichtingen op 31 december 2024 en 2023 en bestaat daarom volledig uit derivaten waarvoor geen afdekking werd gedocumenteerd in overeenstemming met IFRS-regels :

(in EUR)	31/12/2024			31/12/20223		
	Geconsolideerd (A+B)	AXA Bank Belgium (A)	Crelan (B)	Geconsolideerd (A+B)	AXA Bank Belgium (A)	Crelan (B)
Activa						
Voor handelsdoeleinden aangehouden derivaten	1.077.377	0	1.077.377	8.758.583	8.758.583	0
Schuldbewijzen	50.633.926	0	50.633.926	958.125	728.996	229.129
Totaal voor handelsdoeleinden aangehouden activa	51.711.303	0	51.711.303	9.716.708	9.487.579	229.129
Verplichtingen						
Voor handelsdoeleinden aangehouden derivaten	0	0	0	22.100.904	22.100.904	0
Schuldbewijzen	25.094.677	0	25.094.677	198.208	0	198.208
Totaal voor handelsdoeleinden aangehouden verplichtingen	25.094.677	0	25.094.677	22.299.112	22.100.904	198.208

De onderstaande tabel geeft de samenstelling weer van derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden op 31 december 2024 en 2023.

(in EUR)	31/12/2024		
	Notioneel	Boekwaarde	
		Activa	Passiva
Renteinstrumenten			
- IRS (renteswap-overeenkomst)	4.704.992.000	43.024.809	1.738.763
- Optie/caps/floor	88.557.766	292.890	89.353
- Swaptions	4.193.000.000	0	8.990.470
Eigenvermogeninstrumenten			
- Aandelenfuture	0	0	0
- Overige	285.411.854	4.575.468	10.400.110
Valutainstrumenten			
- Valutaswap	13.013.474	219.436	2.818.695
- Termijnwisselverrichtingen	128.331.933	1.443.946	1.057.287
Totaal voor handelsdoeleinden aangehouden derivaten	9.413.307.027	49.556.549	25.094.678

	31/12/2023		
	Notioneel	Boekwaarde	
		Activa	Passiva
Renteinstrumenten Crelan			
- IRS (renteswap-overeenkomst)	77.000.000	0	0
- Caps	178.165.154	229.129	198.208
- Swaptions	0	0	0
Renteinstrumenten AXA Bank Belgium			
- IRS (renteswap-overeenkomst)	8.117.149.999	695.191	5.009.609
- Optie/caps/floor	20.700.000	638.417	0
- Interest-future-verrichting	32.200.000	0	0
Eigenvermogeninstrumenten AXA Bank Belgium			
- Aandelenfuture	4.148.690	0	0
- Overige	252.453.311	6.091.840	13.177.485
Valutainstrumenten AXA Bank Belgium			
- Valutaswap	17.820.381	1	3.392.214
- Termijnwisselverrichtingen	205.208.049	1.333.134	521.596
Totaal voor handelsdoeleinden aangehouden derivaten	8.904.845.584	8.987.712	22.299.112

Hieronder een tabel met de maturiteiten in verband met de administratieve verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting) voor 2024 :

(in EUR)	<= 3 maand	> 3 maand <= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar <= 10 jaar	> 10 jaar	Totaal
31 december 2024						
Caps	0	0	110.162	10.144.582	199.432	10.454.175
Renteswaps	21.725.845	-1.392.336	-7.011.070	141.284.331	439.894.130	594.500.900
Payer swaptions - termijnpremie	205.740	824.408	13.053.725	10.286.580	13.998.877	38.369.329
Payer swaptions - spotpremie	77.867	48.336	14.360.828	22.172.862	9.590.398	46.250.291

Hieronder een tabel met de maturiteit in verband met de administratieve verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting) voor 2023 :

(in EUR)	<= 3 maand	> 3 maand <= 1 jaar	> 1 jaar <= 5 jaar	> 5 jaar <= 10 jaar	> 10 jaar	Totaal
31 december 2023						
Caps	0	0	11.466.335	39.939.110	22.252.739	73.658.185
Renteswaps	15.371.479	29.868.615	50.922.068	28.691.543	744.145.229	868.998.934
Performance swaps op rente	0	0	0	0	-10.528.186	-10.528.186
Payer swaptions - termijnpremie	2.454.832	11.817.906	15.803.757	27.048.174	12.177.597	69.302.265

Reële waarde van financiële activa en financiële verplichtingen

De reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een regelmatige transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum.

Op basis van de observeerbaarheid van de parameters wordt de reële waarde onderverdeeld in 3 categorieën:

Level 1 : genoteerde prijzen (niet aangepast) in actieve markten voor identieke activa en verplichtingen;

Level 2 : gebruik van parameters andere dan genoteerde prijzen, die waarneembaar zijn voor het actief of de verplichting, ofwel direct ofwel indirect;

Level 3 : gebruik van niet-waarneembare parameters, of wanneer een waarneembare input een aanpassing vereist met behulp van een niet-waarneembare input en die aanpassing resulteert in een aanzienlijke verandering van de reële waarde.

Wat betreft de retailactiviteiten worden de instrumenten gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs.

Reële waarde van financiële activa en verplichtingen aan geamortiseerde kostprijs

De onderstaande tabel toont de boekwaarde en de reële waarde van de activa en passiva opgenomen in de balans tegen geamortiseerde kostprijs :

(in EUR)	31/12/2024				
	Boekwaarde	Reële waarde	Level 1	Level 2	Level 3
Activa					
Leningen en Vorderingen	49.504.634.879	47.617.236.851	0	0	47.617.236.851
Interbancaire kredieten	*775.978.887*	*776.978.887*	*0*	*0*	*776.978.887*
Woonkredieten	*38.124.854.506*	*36.567.366.347*	*0*	*0*	*36.567.366.347*
Particulieren	*965.033.849*	*922.757.311*	*0*	*0*	*922.757.311*
Landbouwkredieten	*2.087.354.740*	*2.031.441.270*	*0*	*0*	*2.031.441.270*
Ondernemingen	*4.732.165.927*	*4.549.179.583*	*0*	*0*	*4.549.179.583*
Leningen op Afbetaling	*2.081.006.462*	*2.053.229.167*	*0*	*0*	*2.053.229.167*
Gestorte cash waarborgen	*1.573.554*	*1.573.554*	*0*	*0*	*1.573.554*
Andere leningen en vooschotten	*735.666.954*	*714.710.732*	*0*	*0*	*714.710.732*
Effecten	1.676.200.502	1.648.364.270	1.624.335.203	24.029.067	0
Tegen geamortiseerde kostprijs	*1.676.200.502*	*1.648.364.270*	*1.624.335.203*	*24.029.067*	*0*
Verplichtingen					
Deposito's	44.599.848.529	44.628.178.357	0	0	44.628.178.357
In schuldbewijzen belichaamde schulden	6.659.927.289	6.808.947.077	0	6.669.629.985	139.317.091
Achtergestelde verplichtingen	508.602.470	534.218.974	0	534.218.974	0

(in EUR)	31/12/2023				
	Boekwaarde	Reële waarde	Level 1	Level 2	Level 3
Activa					
Leningen en Vorderingen	49.011.908.324	44.979.274.238	0	0	44.979.274.238
Interbancaire kredieten Crelan	*35.017.477*	*35.017.477*	*0*	*0*	*35.017.477*
Interbancaire kredieten AXA Bank Belgium	*543.337.359*	*543.337.359*	*0*	*0*	*543.337.359*
Woonkredieten Crelan	*13.442.714.885*	*12.540.812.227*	*0*	*0*	*12.540.812.227*
Woonkredieten AXA Bank Belgium	*24.362.120.408*	*21.735.059.027*	*0*	*0*	*21.735.059.027*
Particulieren	*975.501.317*	*891.562.153*	*0*	*0*	*891.562.153*
Landbouwkredieten	*2.035.471.497*	*1.945.407.948*	*0*	*0*	*1.945.407.948*
Ondernemingen	*2.303.960.545*	*2.194.441.392*	*0*	*0*	*2.194.441.392*
Leningen op Afbetaling Crelan	*866.858.625*	*851.218.567*	*0*	*0*	*851.218.567*
Leningen op Afbetaling AXA Bank Belgium	*981.925.861*	*974.863.452*	*0*	*0*	*974.863.452*
Gestorte cash waarborgen	*186.806.782*	*186.806.782*	*0*	*0*	*186.806.782*
Leningen op Termijn AXA Bank Belgium	*2.559.834.407*	*2.374.559.653*	*0*	*0*	*2.374.559.653*
Andere leningen en voorschotten Crelan	*506.504.016*	*494.596.087*	*0*	*0*	*494.596.087*
Andere leningen en vorderingen AXA Bank Belgium	*210.855.146*	*211.592.114*	*0*	*0*	*211.592.114*
Effecten	600.006.710	581.922.218	508.172.252	73.749.967	0
Tegen geamortiseerde kostprijs Crelan	*489.745.257*	*476.378.168*	*402.628.202*	*73.749.967*	*0*
Tegen geamortiseerde kostprijs AXA Bank Belgium	*110.261.453*	*105.544.050*	*105.544.050*	*0*	*0*
Verplichtingen					
Deposito's Crelan	20.407.385.665	20.419.293.531	0	0	20.419.293.531
Deposito's AXA Bank Belgium	23.147.960.728	23.147.960.728	0	0	23.147.960.728
In schuldbewijzen belichaamde schulden Crelan	1.689.851.338	1.769.112.229	0	0	1.769.112.229
In schuldbewijzen belichaamde schulden AXA Bank Belgium	4.687.851.021	4.534.643.280	0	4.497.076.663	37.566.617
Achtergestelde verplichtingen Crelan	205.245.661	205.180.926	0	0	205.180.926
Achtergestelde verplichtingen AXA Bank Belgium	0	0	0	0	0

Voor activa en verplichtingen op korte termijn of die onmiddellijk opvraagbaar zijn, neemt de Groep de boekwaarde als de beste benadering. Bijgevolg wordt voor deposito's tot een jaar de reële waarde verondersteld gelijk te zijn aan de boekwaarde. Voor de overige activa en passiva wordt er een reële waarde bepaald op basis van :

- De evolutie van de risicovrije rentevoet : het gaat erom het verschil te onderzoeken tussen de historische en de huidige rentevoet. Als een risicovrije rente wordt de IRS-rente toegepast op een vergelijkbare kasstroomstructuur.
- De evolutie van marges op activa en passiva : hier onderzoeken we het verschil tussen historische en huidige marges op verschillende producten. De marge wordt berekend als de rentevoet die de klant betaalt, minus de risicovrije rentevoet. Het gewogen gemiddelde van de marges op de productie van de verschillende producten over de afgelopen 12 maanden wordt genomen als de huidige marge.

Om de impact op de reële waarde te verkrijgen, wordt de wijziging in de marge vermenigvuldigd met het uitstaande saldo en verdisconteerd met de risicovrije rentevoet. Dezelfde marge wordt gebruikt voor de resterende looptijd van het krediet / passief en houdt daarom geen rekening met rentewijzigingen.

De cashflows van de kredieten houden rekening met het terug te betalen kapitaal, de interesten, vervroegde terugbetalingen en de hierop betrekking hebbende wederbeleggingsvergoeding;

- de cashflows worden voor kredieten vervolgens aangepast om rekening te houden met :
  - conditionele vervroegde terugbetalingen per interest-bucket per type lening op een lening per lening basis;
  - caps en floors die besloten zijn in de variabele woonkredieten;
  - verwachte kredietverliezen.
- ten slotte worden de (aangepaste) cashflows verdisconteerd op basis van de OIS-curve verhoogd met een liquidity spread en een spread die overige (administratieve) kosten dekt.

Waardering van financiële activa en verplichtingen opgenomen aan reële waarde

Crelan maakt, voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten, gebruik van informatie uit Bloomberg, vanwege Markit of betrouwbare tussenpersonen. Deze informatie bestaat uit observeerbare prijsnoteringen, modelprijzen indien nodig, marktparameters zoals rentetarieven in meerdere valuta's, wisselkoersen, volatiliteit van rentetarieven, correlaties van verschillende aard en dividendrendementen. Sommige parameters worden afgeleid van deze informatie wanneer ze niet direct observeerbaar zijn.

Deze financiële instrumenten kunnen worden onderverdeeld in drie categorieën:

Financiële activa

Effecten behorende tot de beleggingsportefeuille

De reële waarde van effecten wordt berekend op basis van marktprijzen wanneer deze frequent observeerbaar zijn en dus een actieve markt vertegenwoordigen, wat het geval is voor de meeste effecten in de beleggingsportefeuille van Crelan.

Het bestaan van een actieve markt is over het algemeen vrij duidelijk met marktinformatie die op éénvoudige wijze beschikbaar is voor het publiek en investeerders. Er is geen duidelijke grens of minimale activiteitsdrempel die 'frequent plaatsvindende transacties op de markt' definieert, zodat het niveau van daadwerkelijke transacties moet worden beoordeeld rekening houdende met de véélvuldigheid en het volume van deze transacties. Echter, een laag handelsvolume vertegenwoordigt nog steeds een prijs als deze is bepaald in een normale neutrale omgeving en op een onpartijdige basis. De omvang van de transactie is een belangrijke indicator voor de reële waarde.

Een beperkt aantal effecten (flexibonds) die niet actief worden verhandeld op een actieve markt en waarvoor dus geen waarneembare prijzen beschikbaar zijn, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Vorderingen op andere banken

Vorderingen op andere banken omvatten interbancaire beleggingen en omgekeerde koop-terugkooptransacties. Deze transacties worden tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen.

Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden

De geschatte reële waarde wordt hier vertegenwoordigd door het contante bedrag van toekomstige verwachte kasstromen, waarbij de meest significante observeerbare marktgegevens bestaan uit een marktrente, een wisselkoers of de prijs van onderliggende activa zijn. Andere marktgegevens zoals correlaties, 'benchmark' volatiliteiten of het rendement van 'benchmark' dividenden kunnen eventueel ook worden gebruikt.

Financiële verplichtingen

Deposito's en leningen

Deposito's, koop-terugkooptransacties en andere leningen met vaste rente worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Uitgegeven schuldbewijzen

Uitgegeven depositocertificaten worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde (uitgegeven European Medium Term Notes – EMTN)

EMTN's worden uitgegeven door Crelan Belgium Finance, een dochteronderneming van Crelan, met uitzondering van één uitgifte die direct door de bank zelf werd uitgegeven. Crelan heeft gebruik gemaakt van de optie om deze instrumenten toe te wijzen voor waardering tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening en heeft deze uitgiften daarom in de balans opgenomen en verder gewaardeerd tegen hun marktwaarde. Vanaf het boekjaar 2017 worden de veranderingen in het eigen kredietrisico (DVA, 'debit value adjustment') opgenomen in de overige elementen van het totaalresultaat (OCI). De geschatte reële waarde vertegenwoordigt hier ook het contante bedrag van toekomstige verwachte kasstromen, waarbij de meest significante waarneembare marktgegevens bestaan uit een marktrente, een wisselkoers of de prijs van onderliggende activa zijn. Andere marktgegevens zoals correlaties, 'benchmark' volatiliteiten of het rendement van 'benchmarkdividenden kunnen eventueel ook worden gebruikt.

Derivatentransacties

Eenvoudige rente-derivaten

Deze derivaten zijn renteswaps, rentecaps, swaptions, cross-currency en forex swaps/forex forwards waarvoor de reële waarde wordt geraamd op basis van waarneembare invoerparameters zoals rentecurves, rentevolatiliteiten en wisselkoersen. Deze transacties worden gebruikt voor afdekkingsdoeleinden in macro- of micro-hedge relaties of voor treasury management.

Performance swaps

Deze derivaten zijn gekoppeld aan de European Medium Term Notes (EMTN) uitgiften en zijn meer specifiek gericht op het afdekken van de gestructureerde uitbetaling van de vergoeding die in dergelijke transacties is ingekapseld. De geraamde reële waarde vertegenwoordigt ook hier het contante bedrag van toekomstige verwachte kasstromen, waarbij de meest significante waarneembare marktgegevens een marktrente, een wisselkoers of de prijs van onderliggende activa zijn. Andere marktgegevens zoals correlaties, 'benchmark' volatiliteiten of het rendement van 'benchmark' dividenden kunnen eventueel ook worden gebruikt.

"Day One" Resultaten

Er werden geen day one resultaten erkend tijdens het boekjaar 2024.

De onderstaande tabellen geven de classificatie van de reële waarde van de financiële activa en passiva op Level 1, 2 en 3 volgens de waarneembaarheid van de gebruikte parameters :

	Reële waarde van de financiële activa 2024			
	Totaal	Level 1	Level 2	Level 3
Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies				
Kredieten				
TOTAAL				
Voor handelsdoeleinden aangehouden				
Schuldbewijzen	1.077.377	0	0	1.077.377
Derivaten	49.556.549	0	1.736.836	47.819.713
Andere	0	0	0	0
TOTAAL	50.633.925	0	1.736.836	48.897.090
Tegen reële waarde via OCI				
Schuldbewijzen	178.143.927	0	178.143.927	0
Fondsen	0	0	0	0
Andere	14.006.821	42.474	414.926	13.549.422
TOTAAL	192.150.748	42.474	178.558.853	13.549.422
Tegen reële waarde via winst of verlies				
Schuldbewijzen	0	0	0	0
Fondsen	5.021.024	0	0	5.021.024
Andere	0	0	0	0
TOTAAL	5.021.024	0	0	5.021.024
Tegen geamortiseerde kostprijs				
Schuldbewijzen	0	0	0	0
Fondsen	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0
Afdekkingsderivaten				
Interest Rate Swaps	-33.583.668	0	-33.583.668	0
Swaptions	95.073.796	0	95.073.796	0
Caps	0	0	0	0
TOTAAL	61.490.127	0	61.490.127	0
Aangehouden voor verkoop				
Terreinen en gebouwen	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0

	Reële waarde van de financiële verplichtingen 2024			
	Totaal	Level 1	Level 2	Level 3
Voor handelsdoeleinden aangehouden				
Schuldbewijzen	0	0	0	0
Derivaten	25.094.678	0	0	25.094.678
Andere	0	0	0	0
TOTAAL	25.094.678	0	0	25.094.678
Tegen reële waarde via winst of verlies				
Schuldbewijzen	245.191.620	0	31.977.981	213.213.640
Afdekkingsderivaten				
Interest Rate Swaps	6.615.971	0	6.615.971	0
Swaptions	0	0	0	0
Caps	0	0	0	0
TOTAAL	6.615.971	0	6.615.971	0

	Reële waarde van de financiële activa 2023			
	Totaal	Level 1	Level 2	Level 3
Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies				
Kredieten				
TOTAAL				
Voor handelsdoeleinden aangehouden				
Schuldbewijzen	728.995	0	0	728.995
Derivaten	8.987.712	0	2.895.871	6.091.841
Andere	0	0	0	0
TOTAAL	9.716.707	0	2.895.871	6.820.836
Tegen reële waarde via OCI				
Schuldbewijzen	159.241.385	159.087.534	153.851	0
Fondsen	0	0	0	0
Andere	13.419.800	38.258	60.664	13.320.879
TOTAAL	172.661.185	159.125.792	214.515	13.320.879
Tegen reële waarde via winst of verlies				
Schuldbewijzen	0	0	0	0
Fondsen	6.526.593	1.520.452	0	5.006.141
Andere	0	0	0	0
TOTAAL	6.526.593	1.520.452	0	5.006.141
Tegen geamortiseerde kostprijs				
Schuldbewijzen	0	0	0	0
Fondsen	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0
Afdekkingsderivaten				
Interest Rate Swaps	80.705.083	0	80.705.083	0
Swaptions	131.868.760	0	131.868.760	0
Caps	11.091.690	0	11.091.690	0
TOTAAL	223.665.533	0	223.665.533	0
Aangehouden voor verkoop				
Terreinen en gebouwen	0	0	0	0
TOTAAL	0	0	0	0

	Reële waarde van de financiële verplichtingen 2023			
	Totaal	Level 1	Level 2	Level 3
Voor handelsdoeleinden aangehouden				
Schuldbewijzen	0	0	0	0
Derivaten	22.299.111	0	9.121.625	13.177.486
Andere	0	0	0	0
TOTAAL	22.299.111	0	9.121.625	13.177.486
Tegen reële waarde via winst of verlies				
Schuldbewijzen	295.405.427	0	74.702.051	220.703.375
Afdekkingsderivaten				
Interest Rate Swaps	16.879.275	0	16.879.275	0
Swaptions	0	0	0	0
Caps	0	0	0	0
TOTAAL	16.879.275	0	16.879.275	0

Derivaten, met uitzondering van die vermeld onder Level 3, worden opgenomen onder Level 2. Hun reële waarde vertegenwoordigt het verdisconteerd bedrag van de geschatte toekomstige kasstromen waarvoor de belangrijkste parameters waarneembare marktgegevens zijn zoals marktrente, wisselkoersen of de prijs van onderliggende activa.

Zoals hiervoor meegegeven worden financiële activa en passiva waarvoor geen genoteerde prijs beschikbaar is, gewaardeerd op basis van de marktbeoordelingen van gerenommeerde externe financiële tegenpartijen of via een intern model. Deze beoordelingen worden systematisch geverifieerd door de afdeling financiële markten en door de backoffice. Vanwege het ontbreken van een marktprijs worden 2 obligaties gewaardeerd op basis van een modelprijs. Voor deze obligaties worden de kasstromen van obligaties gewaardeerd op basis van de spreiding van de liquide obligaties van dezelfde emittent.

De obligaties in de handelsportefeuille onder level 3 zijn, omwille van de aard van de investering, niet onderhevig aan een renterisico gezien de prestaties gerelateerd zijn aan indices (stock market).

Tenslotte zijn er nog de investeringen in de private equity portefeuille en degenen gecatalogeerd onder reële waarde via OCI ten belope van 13,5 miljoen EUR (level 3).

Wat betreft sommige uitgegeven EMTN's en de hiermee verband houdende derivaten die de vergoedingsstructuur spiegelen, wordt de reële waarde hiervan bepaald aan de hand van de "discounted cash flow"-methode, waarbij als niet-waarneembare inputs volatiliteiten gebaseerd op historische data gebruikt worden in dit geval op basis van benchmarks zoals bijvoorbeeld de Eurostoxx 50. Deze worden beiden dus ook onder deze categorie opgenomen.

De financiële verplichtingen tegen kostprijs waarvoor de reële waarde werd berekend, betreffen de "covered bonds" waarvoor de reële waarde gebaseerd is op ofwel informatie opgemaakt door meer dan 20 marktparticipanten ofwel kan bekomen worden via Bloomberg.

Voor de assumpties die gebruikt worden voor de berekeningen van Level 3 werden er in 2024, naast de normale marktwaarde-aanpassingen, geen materiële aanpassingen doorgevoerd.

In 2024 vonden er geen significante transferts van financiële activa of verplichtingen plaats tussen de verschillende levels.

De onderstaande tabel toont de evolutie van Level 3 in 2024 :

31/12/2024	Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa		Tegen reële waarde via OCI		Tegen reële waarde via winst of verlies	
	Schuldbewijzen	Derivaten	Andere	Fondsen	Schuldbewijzen	Fondsen
Openingsbalans	728.996	6.091.841	13.273.109	47.770		5.006.141
Resultaten	0	0	0	0	0	0
via gerealiseerde resultaten	348.381	41.727.872	0	0	0	14.883
via overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	0	0	276.313	-47.770	0	0
Aankopen	0	0	0	0	0	0
Verkopen	0	0	0	0	0	0
Op eindvervaldag gekomen	0	0	0	0	0	0
Transfers in/uit Level 3	0	0	0	0	0	0
Eindbalans	1.077.377	47.819.713	13.549.422	0	0	5.021.024

De onderstaande tabel toont de evolutie van Level 3 in 2023 :

31/12/2023	Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa		Tegen reele waarde via OCI		Tegen reele waarde via winst of verlies	
	Schuldbewijzen	Derivaten	Andere	Fondsen	Schuldbewijzen	Fondsen
Openingsbalans	535.496	6.558.518	13.060.819	47.770	5.097.759	0
Resultaten	0	0	0	0	0	0
via gerealiseerde resultaten	66.212	1.544.647	0	0	0	0
via overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	0	0	-832.751	0	-91.618	0
Aankopen	127.288	0	1.108.965	0	0	0
Verkopen	0	0	-63.924	0	0	0
Op eindvervaldag gekomen	0	-2.011.324	0	0	0	0
Transfers in/uit Level 3	0	0	0	0	0	0
Eindbalans	728.996	6.091.841	13.273.109	47.770	5.006.141	0

Saldering van financiële activa en verplichtingen

Om de risico's bij het aangaan van derivaten en koop-terugkoopovereenkomsten te beperken, wordt met elke financiële tegenpartij een ISDA-raamcontract, een Credit Support Annex (CSA) en een Global Master Repurchase Agreement (GMRA) gesloten. Deze contracten bepalen dat in geval van verzuim compensatie kan plaatsvinden op alle rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de derivaten die met deze tegenpartij worden verhandeld. Het risico wordt verder beperkt door de contractuele verplichting om een cashwaarborg te bieden in geval van een negatieve netto-marktwaarde van de derivatenportefeuille. Als de netto-marktwaarde positief is, zal dit leiden tot de ontvangst van een cashwaarborg. Bij de koop-terugkoopovereenkomsten dienen de onderliggende effecten als waarborg in combinatie met een eventuele 'margin call'.

In het geval van derivaten blijft er tevens een restrisico, aangezien in geval van het in gebreke blijven van een tegenpartij waarmee derivaten zijn afgesloten, een nieuwe tegenpartij moet worden gevonden, waardoor de vervangingskosten mogelijk de cashwaarborg overschrijden.

Om het risico dat gepaard gaat met de handel in derivaten verder te beperken, worden sedert enkele jaren nieuwe transacties afgewikkeld via een centrale tegenpartij (Clearing Member). In dat geval is het vooral het tegenpartijrisico dat dus sterk wordt verminderd.

IAS32 heeft tot doel de grondslagen voor classificatie van financiële instrumenten als schuldinstrument of als eigen vermogensinstrument te bepalen en de omstandigheden vast te stellen wanneer financiële activa en financiële verplichtingen dienen gesaldeerd te worden.

Deze standaard bevat dus richtlijnen in verband met de saldering van financiële activa en financiële verplichtingen. Ze bepaalt dat een financieel actief en een financiële verplichting moeten worden gesaldeerd, en het nettobedrag moet worden opgenomen in de balans enkel en alleen indien de entiteit (IAS32.42):

— een in rechte afdwingbaar recht heeft om de opgenomen bedragen te salderen. Dit betekent dat het recht op salderen:

- niet mag afhangen van een toekomstige gebeurtenis
- wettelijk afdwingbaar moet zijn in elk van de volgende omstandigheden:
  - gedurende het normale verloop van de transactie
  - in geval van wanbetaling
  - bij insolventie of faillissement van de entiteit en alle tegenpartijen
  - een duidelijk aantoonbare voornemen heeft om hetzij de verplichting op netto basis af te wikkelen, ofwel om het actief te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld (IAS32.48).

De volgende tabel geeft een overzicht van de financiële activa en passiva waarop dergelijke afdwingbare contracten van toepassing zijn (bv. Een ISDA agreement of GMRRA raamovereenkomst die bovenstaande voorwaarden voorziet). Dit geldt vandaag bij Crelan groep voor bepaalde derivaten-transacties evenals overeenkomsten voor de verkoop en retrocessie van effecten. De bedragen die gesaldeerd zijn op de balans, staan in de eerste drie cijferkolommen.

De bedragen overeenkomsten die wel saldering voorzien in welbepaalde situaties maar niet voldoen aan de voorwaarden van IAS32 worden samen met het nettobedrag dat overblijft na aftrek van deze bedragen hieronder vermeld in de overige cijferkolommen.

31/12/2024	Bruto bedragen, voor eventuele saldering op de balans	Bedragen effectief gesaldeerd op de balans	Netto bedragen op de balans, inclusief saldering	Saldering onder bepaalde voorwaarden		Netto bedrag, na elk effect van saldering
				Bedragen die gesaldeerd worden in het kader van een conventie	Verkregen of gegeven garanties, inclusief cash collateral	
(in EUR)						
Financiële activa						
Derivaten	2.067.743.145	1.956.696.469	111.046.676	61.781.949	0	49.264.727
- Trading	96.079.470	46.522.922	49.556.549	291.822	0	49.264.727
- Hedging	1.464.755.142	1.403.265.015	61.490.127	61.490.127	0	0
Verkoop- en terugkoopovereenkomsten	506.908.532	506.908.532	0	0	0	0
Totaal actief	**2.574.651.677**	**2.463.605.001**	**111.046.676**	**61.781.949**	**0**	**49.264.727**
Financiële verplichtingen						
Derivaten	1.327.164.174	1.295.069.244	32.094.930	384.282	0	31.710.648
- Trading	44.697.076	19.602.399	25.094.677	0	0	25.094.677
- Hedging	775.174.284	768.558.313	6.615.971	0	0	6.615.971
Verkoop- en terugkoopovereenkomsten	507.292.814	506.908.532	384.282	384.282	0	0
Totaal passief	**1.834.456.988**	**1.801.977.776**	**32.479.212**	**768.564**	**0**	**31.710.648**

31/12/2023	Bruto bedragen, voor eventuele saldering op de balans	Bedragen effectief gesaldeerd op de balans	Netto bedragen op de balans, inclusief saldering	Saldering onder bepaalde voorwaarden		Netto bedrag, na elk effect van saldering
				Bedragen die gesaldeerd worden in het kader van een conventie	Verkregen of gegeven garanties, inclusief cash collateral	
(in EUR)						
Financiële activa						
Derivaten	2.286.740.932	2.054.087.687	232.653.245	16.371.015	123.562.635	92.719.594
- Trading	29.559.870	20.572.158	8.987.712	1.847.702	5.493.017	1.646.993
- Hedging	1.847.867.729	1.624.202.196	223.665.533	14.523.313	118.069.619	91.072.601
Verkoop- en terugkoopovereenkomsten	1.193.602.775	1.170.627.478	22.975.298	22.975.298	0	0
Totaal actief	**3.480.343.707**	**3.224.715.165**	**255.628.544**	**39.346.313**	**123.562.635**	**92.719.595**
Financiële verplichtingen						
Derivaten	1.293.268.700	1.254.090.315	39.178.386	16.371.015	19.428.442	3.378.931
- Trading	37.533.792	15.234.680	22.299.112	9.694.155	11.407.509	1.197.448
- Hedging	846.421.575	829.542.301	16.879.274	6.676.860	8.020.932	2.181.483
Verkoop- en terugkoopovereenkomsten	1.785.499.384	1.170.627.478	614.871.907	598.492.337	8.070.000	8.309.570
Totaal passief	**3.078.768.085**	**2.424.717.793**	**654.050.293**	**614.863.352**	**27.498.442**	**11.688.501**

In het geval van derivaten bestaan de verkregen en gegeven garanties volledig uit cash waarborgen. Het bedrag van deze waarborg is gereguleerd en is daarom wettelijk afdwingbaar op basis van een CSA-overeenkomst (“Credit Support Annex”) die wordt toegevoegd aan de ISDA-overeenkomst.

Eigen Vermogen

De samenstelling van het eigen vermogen per 31 december 2024 en 2023 is als volgt :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Aandelenkapitaal	1.138.290.597	940.638.816
Andere uitgegeven eigenvermogensinstrumenten	244.670.115	244.559.551
Herwaarderings-reserve: Wijzigingen in reële waarde van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	4.750.807	2.406.067
Veranderingen in reële waarde van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	-2.500.631	-1.454.118
Veranderingen in reële waarde van financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies wegens veranderingen in het kredietrisico ervan	5.178.914	8.250.034
Actuariële winsten/verliezen bij pensioenplannen	-9.616.150	-13.301.963
Reserves	1.277.258.962	1.121.950.890
Nettowinst van het boekjaar	192.268.189	207.016.756
Minderheidsbelangen	0	0
Totaal eigen vermogen	**2.850.300.803**	**2.510.066.033**

Het kapitaal is gestegen met 198 miljoen EUR. De reserves zijn toegenomen met 155 miljoen EUR. Het resultaat is gedaald met 15 miljoen EUR.

De onderstaande tabel toont de evolutie van het kapitaal in 2024 en 2023 :

	2024		2023	
(in EUR)	aantal aandelen	kapitaal	aantal aandelen	kapitaal
Openingsbalans	75.857.969	940.638.816	73.572.457	912.298.467
- aandelen op naam				
- coöperatieve aandelen	75.857.969	940.638.816	73.572.457	912.298.467
Mutaties	15.939.660	197.651.782	2.285.512	28.340.349
- toe- en uittredingen van coöperatoren	15.939.660	197.651.782	2.285.512	28.340.349
- andere				
Eindbalans	**91.797.629**	**1.138.290.598**	**75.857.969**	**940.638.816**
- aandelen op naam				
- coöperatieve aandelen	91.797.629	1.138.290.598	75.857.969	940.638.816

De aandelen hebben een nominale waarde van 12,40 EUR per aandeel ; het kapitaal van Crelan bestaat volledig uit aandelen. Alle aandelen zijn volledig volstort.

De verzoeken om terugbetaling door aandéélhouders die in de loop van het jaar hebben plaatsgevonden, worden pas uitgevoerd na goedkeuring door de jaarlijkse algemene vergadering. Deze verzoeken worden als volgt uitgevoerd :

Datum van aanvraag tot terugbetaling	Datum van terugbetaling
Tussen 01/01 en 30/06 van het jaar X	Na de Algemene Vergadering van jaar X+1
Tussen 01/07 en 31/12 van jaar X	Na de Algemene Vergadering van jaar X+2

Er is slechts één uitzondering op de algemene regel voor de terugbetaling van coöperatieve aandelen :

Bij het overlijden van de coöperator of de echtgeno(o)t(e) vindt de terugbetaling van coöperatieve aandelen onmiddellijk plaats met valutadatum 1 januari.

Evolutie van de overige elementen van het totaalresultaat

De reserves uit herwaardering van de overige elementen van het totaalresultaat in de tabel hieronder hebben betrekking op de wijzigingen in reële waarde van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde door de overige elementen van het totaalresultaat. Het betreft niet gerealiseerde resultaten.

De evolutie van de wijzigingen in reële waarde van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde door middel van niet gerealiseerde resultaten wordt in onderstaande tabel weergegeven :

(in EUR)	Bruto	Uitgestelde belastingen	Totaal
Openingsbalans 01/01/2024	3.208.089	802.022	2.406.067
Herwaardering van de activa	3.126.320	781.580	2.344.740
Verkochte en vervallen effecten			
Aangelegde waardeverminderingen			
Reëlewaardeafdekking microafdekking			
Reëlewaardeafdekking macroafdekking			
Andere			
Eindbalans 31/12/2024	**6.334.409**	**1.583.602**	**4.750.807**

De uitkering van het dividend is reeds toegelicht in punt 2.7. “Gebeurtenissen na balansdatum”.

Bezwaarde activa

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de bezwaarde en niet-bezwaarde activa in 2024 en 2023 :

31/12/2024 (in EUR)	Boekwaarde van de bezwaarde activa	Boekwaarde van de niet-bezwaarde activa
Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken	102.622.343	5.403.880.208
Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	0	5.021.024
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	0	192.150.748
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	6.723.588.007	44.457.247.371
Andere activa	0	-1.081.547.968
Totaal Activa	**6.826.210.350**	**48.976.751.384**

31/12/2023 (in EUR)	Boekwaarde van de bezwaarde activa	Boekwaarde van de niet-bezwaarde activa
Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken	60.833.243	5.505.279.660
Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	0	6.526.593
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	16.003.820	156.657.365
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	9.600.901.766	40.011.013.269
Andere activa	32.221.405	-1.401.449.791
Totaal Activa	**9.709.960.234**	**44.278.027.096**

Per eind 2024 werd 12,24% van de totale activa als bezwaard beschouwd (2023: 17,99%). De daling is vooral te wijten aan het vervangen van funding op basis van collateral (bv. ECB funding) door funding waarvoor geen collateral nodig is: SNP, T2 ...

Deze activa kunnen bijgevolg niet onmiddellijk worden gebruikt ter ondersteuning van toekomstige financieringen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bezwaarde activa en bijhorende verplichtingen :

31/12/2024 (in EUR)	Verbonden verplichtingen of voorwaardelijke verplichtingen	Bezwaarde activa en bezwaarde ontvangen onderpand
Derivaten	31.710.648	336.726.090
Deposito's	0	0
In schuldbewijzen belichaamde schulden	4.280.802.182	5.392.203.610
Andere financiële verplichtingen	0	0
Terugkoop overeenkomsten	731.588.498	947.383.164
Andere (voorwaardelijke) verplichtingen	156.353.395	149.897.486
Totaal	**5.200.454.723**	**6.826.210.350**

31/12/2023 (in EUR)	Verbonden verplichtingen of voorwaardelijke verplichtingen	Bezwaarde activa en bezwaarde ontvangen onderpand
Derivaten	39.178.386	696.274.844
Deposito's	476.343.007	800.911.274
In schuldbewijzen belichaamde schulden	4.487.732.377	6.097.536.579
Andere financiële verplichtingen	0	0
Terugkoop overeenkomsten	1.045.034.905	1.391.548.160
Andere (voorwaardelijke) verplichtingen	701.796.722	723.689.376
Totaal	**6.750.085.397**	**9.709.960.233**

Maximaal kredietrisico

Onderstaande tabel geeft voor elke categorie van financiële instrumenten het bedrag weer dat het best het maximaal kredietrisico weergeeft waaraan de entiteit op balansdatum is blootgesteld, zonder rekening te houden met eventuele garanties, waarborgen of andere kredietverbeteringen.

Het maximaal kredietrisico is de boekwaarde verminderd met de reeds opgenomen waardeverminderingsverliezen voor wat betreft de balansposten. Voor de niet-opgenomen kredietlijnen is het maximaal kredietrisico gelijk aan het niet-opgenomen bedrag en voor de bankwaarborgen het bedrag van de waarborg.

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Kasmiddelen en tegoeden bij centrale banken	5.506.502.550	5.566.112.903
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	50.633.925	9.716.708
Leningen en vorderingen		
- Interbancaire kredieten Crelan	776.978.886	35.017.477
- Interbancaire kredieten Axa Bank Belgium	0	543.337.359
- Woonkredieten Crelan	38.124.854.505	13.442.714.885
- Woonkredieten Axa Bank Belgium	0	24.362.120.407
- Particulieren	965.033.846	975.501.317
- Landbouwkredieten	2.087.354.740	2.036.471.497
- Ondernemingen	4.732.165.927	2.303.960.545
- Leningen op Afbetaling Crelan	2.081.006.462	866.858.625
- Leningen op Afbetaling Axa Bank Belgium	0	981.925.859
- Gestorte cash waarborgen	1.573.554	186.806.782
- Leningen op termijn Axa Bank Belgium	0	2.559.834.408
- Andere leningen en voorschotten Crelan	735.666.958	506.504.016
- Andere leningen en voorschotten Axa Bank Belgium	0	210.855.147
Effectenportefeuille		
- Overheidspapier	1.567.584.026	712.296.065
- Obligaties en andere vastrentende effecten	286.760.401	46.798.180
- Aandelen en andere niet vastrentende effecten	5.021.024	6.565.056
- Financiële vaste activa	14.006.821	13.535.188
Niet-opgenomen kredietlijnen	2.300.948.947	1.979.540.607
Bankwaarborgen	61.849.416	58.106.366
Maximaal kredietrisico	**59.297.941.989**	**57.404.579.397**

Om het kredietrisico te beperken ontvangt de Groep bepaalde zekerheden of waarborgen. Voor de leningen en vorderingen aan klanten (exclusief consumentenkredieten en voorschotten in rekening courant) betreft het hoofdzakelijk hypotheken, handelsfondsen en landbouwvoorrechten.

Daarnaast ontvangt de Groep, zoals voordien reeds aangegeven cashwaarborgen voor de derivaten met een positieve netto-marktwaarde.

5.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

Rentebaten en rentelasten

De uitsplitsing van rentebaten en -lasten per 31 december 2024 en 2023 wordt in onderstaande tabel weergegeven :

in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Rentebaten		
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	250.773.120	231.232.034
Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	748.884	594.285
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	4.003.055	3.192.595
Leningen en vorderingen tegen geamortiseerde kostprijs	1.371.124.924	1.283.688.679
Effecten tegen geamortiseerde kostprijs	22.266.550	159.113.752
Rentebaten op financiële verplichtingen	0	3.425.432
Derivaten gebruikt ter afdekking	855.580.743	189.246.832
Andere	930.910	5.308.777
Totaal rentebaten	2.505.428.185	1.875.802.386
Rentelasten		
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële verplichtingen	266.159.137	257.607.480
Deposito's	582.385.361	524.202.229
In schuldbewijzen belichaamde schulden met inbegrip van obligaties	164.956.109	98.283.477
Achtergestelde verplichtingen	18.327.861	7.005.284
Interestkosten op financieel actief	0	548.001
Derivaten gebruikt ter afdekking	650.186.960	0
Andere	94.733	478.952
Totaal rentelasten	1.682.110.162	888.125.423
Nettorentebaten	**823.318.024**	**987.676.963**

De rentebaten en rentelasten zijn globaal met 164 miljoen EUR gedaald ten opzichte van 2023. Deze daling is in hoofdzaak te wijten aan hogere kosten voor het aantrekken van financiering middels deposito's of het uitgeven van effecten en monetaire reserve maatregelen van ECB. Extra SNP en T2 instrumenten werden uitgegeven om te voldoen aan de MREL-vereisten. Dit zijn extra kapitaalbuffers die de bank nog meer solide maken en die dus een extra bescherming zijn voor de spaarders. De extra buffers hebben ook mee geresulteerd in een positieve rating evolutie. Verder was ook in 2023 een deel van het thesaurie resultaat te danken aan de stijging van de korte termijn rentevoeten, wat zich nu op langere termijn in 2024 niet herhaalt.

De evolutie van de commerciële marge heeft daarentegen een positieve bijdrage gegeven aan het netto bancair inkomen wat verklaard wordt door grotere volumes van deposito's en de impact van de renteomgeving.

Baten en lasten uit provisies en vergoedingen

De netto-inkomsten uit provisies en vergoedingen waren op 31 december 2024 en 2023 als volgt :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Effecten		
- uitgiften	35.387.679	71.319.684
- aan- en verkooporders	5.553.846	8.824.094
- overige	347.795	2.494.919
Trust- en zaakwaarnemende activiteiten		
- vermogensbeheer	191.800	207.607
- bewaring	2.441.546	1.778.933
Verplichtingen uit hoofde van leningen	1.796.622	757.410
Betalingsdiensten	93.030.576	84.904.562
Ontvangen Beheerscommissies	105.746.394	50.974.730
Commissielonen ontvangen van verzeringsmaatschappijen	23.542.474	8.213.396
Overige financiële diensten	8.446.909	25.854.178
Totale baten uit provisies en vergoedingen	276.485.642	255.329.513
Commissies betaald aan tussenpersonen (acquisitiekosten)	239.097.150	195.655.002
Clearing en afwikkeling	88.841	1.047.821
Overige financiële diensten	3.704.197	46.023.660
Totale lasten in verband met provisies en vergoedingen	242.890.187	242.726.483
Nettobaten uit provisies en vergoedingen	**33.595.455**	**12.603.030**

De fee inkomsten zijn gestegen met 20 miljoen EUR voornamelijk voor het “invest” segment en dit gelinkt aan hogere portefeuille fees. Wat betreft het betalingsverkeer zijn er ook de goede cijfers in het kader van de activiteit met betrekking tot kredietkaarten bij Europabank.

Wijzigingen in de rapportering t.o.v. 2023 :

- Een gedeelte onder de lijn “Ontvangen Beheerscommissies” was vorig jaar openomen onder de lijn “Effecten – uitgiften” en dit voor een bedrag van 45 miljoen EUR.
- Een gedeelte onder de lijn “Commissies betaald aan tussenpersonen (acquisitiekosten)” was vorig jaar opgenomen onder de lijn “Overige financiële diensten” en dit voor een bedrag van 39 miljoen EUR.

Het betreft hier commissies op deposito’s.

Dividenden

Onderstaande tabel detailleert de ontvangen dividenden in de loop van 2024 en 2023 :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	0	0
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	572.367	303.195
Totaal dividenden	**572.367**	**303.195**

Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening

De onderstaande tabel geeft de samenstelling weer van de gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en passiva die niet als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen op 31 december 2024 en 2023 :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Gerealiseerde winsten		
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa/passiva met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	0	0
Financiële activa/passiva tegen geamortiseerde kostprijs		
Schuldbewijzen	0	0
Leningen en vorderingen	4.894.694	3.872.604
Totaal gerealiseerde winsten	4.894.694	3.872.604
Gerealiseerde verliezen		
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa/passiva met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	0	4.958
Financiële activa/passiva tegen geamortiseerde kostprijs		
Schuldbewijzen	0	19.387.659
Leningen en vorderingen	0	0
Totaal gerealiseerde verliezen	0	19.392.617
Totaal	4.894.694	-15.520.013

De netto winsten zijn met 20,4 miljoen EUR gestegen ten opzichte van 2023.

De gerealiseerde winsten op leningen en vorderingen hebben betrekking op de opbrengst uit de verkoop van afgeschreven kredietdossiers en wederbeleggingsvergoedingen aan een incassobureau. Het betreft voornamelijk kaskredieten en afgeschreven leningen op afbetaling die in het verleden definitief niet meer in de balans zijn opgenomen. Voor dit onderdeel was de gerealiseerde winst 1,0 miljoen EUR hoger dan de gerealiseerde winst in 2023.

Verliezen gerealiseerd in 2023 op “Financiële activa/passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs”, in dit geval schuldbewijzen, hadden betrekking op de uitzonderlijke verkoop (of de vervaldatum) van effecten, dekkingsobligaties en bedrijfsobligaties.

Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen gewaardeerd via winst- of verliesrekening, afdekkingstransacties en wisselkoersverschillen

Het positieve resultaat in de rubrieken “Winsten of (-) verliezen op voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa en verplichtingen, netto”, “Winsten of (-) verliezen op financiële activa en verplichtingen die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen, netto”, “Winsten of (-) verliezen uit afdekkingstransacties, netto” en “Wisselkoersverschillen” moet samen bekeken worden. Het effect op de winst- en verliesrekening van de EMTN-activiteiten en van de overdracht van de afdekkingsswaps naar de handelsportefeuille is gespreid over verschillende rubrieken.

Badwill

In 2024 waren er geen aanpassingen meer op de badwill.

Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van activa

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de gerealiseerde winsten en verliezen bij het niet langer opnemen van activa :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Winsten		
Materiële vaste activa	366.918	35.769
Verliezen		
Materiële vaste activa	0	26.121
Totaal winsten en verliezen	**366.918**	**9.648**

Andere exploitatiebaten en -lasten

De exploitatiebaten en -lasten kunnen als volgt per 31 december 2024 en 2023 gedetailleerd worden :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Gerecupereerde kosten m.b.t. kredieten	4.634.865	3.107.662
Bijdragen m.b.t. deposito's	10.321.161	5.371.384
Nettopremies op verzekeringscontracten	0	0
Ontvangen commissies bij de verzekeringsmaatschappij	0	0
Recuperaties op afgeschreven vorderingen	9.436.733	7.818.000
Resultaat van refacturatie	5.179	89.534
Andere exploitatiebaten	16.698.413	12.725.525
Totaal andere exploitatiebaten	41.096.351	29.112.104
Andere exploitatielasten	231.841	168.559
Totaal andere exploitatielasten	231.841	168.559
Totaal andere netto-exploitatiebaten	**40.864.510**	**28.943.545**

Het totaal andere netto-exploitatiebaten steeg met 11,9 miljoen EUR ten opzichte van 2023.

Administratiekosten

Personeelskosten

Eind december 2024 had de Groep 4.327 medewerkers in dienst tegenover 4.455 eind 2023.

De totale personeelskosten kunnen als volgt uitgesplitst worden :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Bezoldigingen	140.693.345	135.133.629
Sociale lasten	36.378.837	33.757.044
Premies voor bovenwettelijke verzekeringen	20.569.502	17.396.247
Rust- en overlevingspensioenen en soortgelijke uitgaven	24.550	33.556
Andere	5.811.374	7.559.751
Totaal personeelskosten	**203.477.608**	**193.880.227**

We noteren een stijging van de personeelskosten met 9,6 miljoen EUR, voornamelijk veroorzaakt door de achtereenvolgende loonindexeringen.

Algemene en administratieve uitgaven

De algemene en administratieve uitgaven kunnen als volgt gedetailleerd worden :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Marketingkosten	17.121.500	15.844.048
Honoraria	25.475.709	33.117.352
IT-uitgaven	218.376.454	204.609.183
Huurgelden	5.921.507	3.260.185
Operationele leases	0	1.122.503
Bedrijfsbelastingen	60.323.207	58.931.132
Andere	103.785.573	79.214.634
Totaal	**431.003.950**	**396.099.037**

De algemene en administratieve kosten stijgen met + 34,9 miljoen EUR.

Daarvan noteren we een daling van de post Honoraria voornamelijk door gedaalde consultancydiensten.

De IT-uitgaven zijn met 13,8 miljoen EUR gestegen, opnieuw als onderdeel van de integratie.

Bijdragen in contanten aan afwikkelingsfondsen en depositogarantiestelsels

De bijdragen aan afwikkelingsfondsen en depositogarantiestelsels kunnen als volgt worden gedetailleerd :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Depositogarantiestelsel	32.626.783	40.212.688
Single Resolution Funds	-56.747	6.835.187
Totaal	**32.570.036**	**47.047.875**

Bijzondere waardeverminderingen

De bijzondere waardeverminderingen kunnen per 31 december 2024 en 2023 als volgt gedetailleerd worden:

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Bijzondere waardeverminderingen op financiële activa:		
- schuldbewijzen die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	0	0
- tegen reële waarde gewaardeerde schuldbewijzen met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)	0	0
- schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	-168.264	48.060
- leningen en vorderingen	-20.921.669	-50.691.729
Bijzondere waardeverminderingen op niet-financiële activa:		
- materiële vaste activa	0	0
- vastgoedbeleggingen	0	0
- immateriële vaste activa	0	0
- andere	0	0
Totaal	**-21.089.933**	**-50.643.669**

Op niet-financiële activa, zoals materiële en immateriële vaste activa, is in 2024 geen waardevermindering geboekt.

Tijdens het boekjaar 2024 heeft de Groep voor 21,1 miljoen EUR bijzondere waardeverminderingen geboekt.

Crelan heeft bijzondere waardeverminderingen geboekt van 7,3 miljoen EUR, vergeleken met 43,8 miljoen EUR in 2023. Europabank heeft bijzondere waardeverminderingen geboekt voor 13,6 miljoen EUR, vergeleken met 6,4 miljoen EUR in 2023.

Gedetailleerde informatie over de waardevermindering van financiële activa werd reeds behandeld in toelichtingen 4.3. en 4.4.

Winstbelastingen

De onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de actuele en uitgestelde belastingen :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Actuele belastingen	20.155.780	79.558.925
Uitgestelde belastingen	28.012.511	-10.309.302
Totaal winstbelastingen	**48.168.291**	**69.249.623**

Voor meer informatie over de in de winst- en verliesrekening opgenomen uitgestelde belastingen wordt verwezen naar toelichting 4.7.

De belastbare winst omvat niet-aftrekbare kosten en winsten die niet onderworpen zijn aan inkomstenbelasting.

De volgende tabel illustreert het verband tussen theoretische verwachte belastingimpact en de effectief betaalde belastingen op het inkomen:

(in EUR)	31/12/2024		31/12/2023	
	Belastingvoet	Belastinglast	Belastingvoet	Belastinglast
Winst voor belastingen		240.436.481		276.266.381
Wettelijk belastingtarief	25,00%	60.109.120	25,00%	69.066.595
Fiscale gevolgen van belastingtarieven in andere belastingjurisdicties	-0,20%	-490.873	-1,87%	-5.167.161
Fiscale gevolgen van de vrijstelling van meerwaarden op aandelen	0,00%		0,00%	0
Fiscale gevolgen van niet-belastbare baten	-3,93%	-9.448.307	-3,20%	-8.850.100
Fiscale gevolgen van lasten die niet fiscaal aftrekbaar zijn	6,61%	15.903.599	4,99%	13.774.690
Fiscale gevolgen van het gebruik van voorheen niet-opgenomen belastingvorderingen	-8,90%	-21.389.081	-24,88%	-68.742.304
Fiscale gevolgen van de bewegingen van voorzieningen of reserves	-4,49%	-10.792.677	3,17%	8.754.782
Boekhoudkundige eliminaties	6,25%	15.018.934	21,67%	59.877.497
Andere	-0,31%	-742.424	0,19%	535.625
Effectieve belastinglast van het boekjaar	**20,03%**	**48.168.291**	**25,07%**	**69.249.623**

Het belastingtarief is gebaseerd op het Belgische wettelijke belastingtarief van 25%.

Vergoeding van de commissaris

In de onderstaande tabel worden de vergoedingen voor het college van commissarissen van de Groep voor het boekjaar weergegeven :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
1. Bezoldiging van de commissaris(sen)	1.082.800	1.089.031
2. Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)	288.986	320.407
a. Andere controleopdrachten	172.686	165.477
b. Belastingadviesopdrachten	0	0
c. Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	116.300	154.930
3. Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)	106.172	63.800
a. Andere controleopdrachten	0	0
b. Belastingadviesopdrachten	26.915	0
c. Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	79.257	63.800
Totaal erelonen betaald aan de revisoren	**1.477.958**	**1.473.238**

De door EY verleende diensten werden goedgekeurd door het Audit Comité.

Informatieverschaffing over verbonden partijen

Onder de verbonden partijen van de Groep verstaat men de leden van de Raad van Bestuur (incl. de leden van het Directiecomité) en de met de Groep verbonden ondernemingen.

Per eind 2024 heeft Crelan Groep een uitstaand bedrag van 0,7 miljoen EUR aan leningen en vorderingen aan leden van de Raad van Bestuur en het Directiecomité gegarandeerd door 0,5 miljoen EUR leningsverplichtingen,

financiële garanties en overige gedane toezeggingen. Alle transacties met verbonden partijen gebeurden aan marktconforme voorwaarden.

Aan de leden van de Raad van Bestuur werden volgende vergoedingen uitbetaald in 2024 en 2023 :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Korte termijn personeelsbeloningen	5.812.102	5.616.689
Vergoedingen na uitdiensttredingen	1.089.585	1.003.376
Andere langetermijn personeelsverloningen	0	0
Ontslagvergoedingen	0	0
Op aandelen gebaseerde betalingen	0	0
Totaal	**6.901.687**	**6.620.066**

Het remuneratiebeleid gebeurt conform de voorschriften van de NBB.

Segmentrapportering

Operationele segmenten zijn onderdelen van de Crelan Groep :

- die bedrijfsactiviteiten ontplooien waaruit zij inkomsten kan halen en uitgaven kan doen;
- waarvan de bedrijfsresultaten regelmatig worden beoordeeld door het Directiecomité van Crelan om beslissingen te nemen over de toewijzing van middelen aan de segmenten en om hun prestaties te beoordelen;
- en waarover discrete financiële informatie beschikbaar is.

Het Directiecomité van Crelan wordt beschouwd als de belangrijkste operationele beslisser zoals gedefinieerd in IFRS 8 - Operationele segmenten.

De volgende operationele segmenten worden afzonderlijk gerapporteerd op basis van de richtlijnen van IFRS 8:

- Crelan Federatie (NV + CV, Royal Street SPV, Crelan Finance (NL) B.V., Crelan Home Loan SCF, CASPR sprl)
- Europabank NV

De bankactiviteit van de Federatie Crelan bestaat voornamelijk uit een retailactiviteit die bestaat uit het aantrekken van financiële middelen (dagelijkse verrichtingen, spaarproducten) en het verstrekken van leningen aan haar klanten (huishoudens, zelfstandigen en kleine ondernemingen) via haar netwerk van onafhankelijke agenten.
De gerapporteerde cijfers omvatten ook de gerelateerde BSM-resultaten (Balance Sheet Management), die voornamelijk tot doel hebben de blootstelling aan rente-, liquiditeits- en wisselkoersrisico's te beheren. De treasury-activiteit, die ook deel uitmaakt van de verantwoordelijkheden van het BSM-team, bestaat uit het verstrekken van korte termijn liquiditeit en -financiering ter ondersteuning van de groei van de retailactiviteiten.

De activiteiten van Europabank bestaan ook uit retailactiviteiten, maar met een eigen strategie en bijbehorende positionering op de markt. Daarenboven biedt zij ook leasingdiensten aan en als specifieke betalingsdiensten in verband met Visa en Mastercard.

De transacties tussen de verschillende operationele segmenten vinden plaats op zakelijke basis.

De cijfers zijn gebaseerd op de informatie die eveneens aan de "chief operating decision maker" is verstrekt, rekening houdende verschillende juridische entiteiten van de geconsolideerde Groep die bijdragen tot de huidige resultaten.

De aansluitingen tussen het totaal van de operationele segmenten en het groepsresultaat zijn voornamelijk:

2024 - in miljoenen EUR	Crelan Federatie	Europabank	Reconciliatie	Cijfers opgenomen in de geconsolideerde winst- en verliesrekening
Netto bankinkomsten (rentemarge + provisie-inkomsten en meerwaarden)	1.076,1	115,3	280,9	910,5
Exploitatiekosten en bankheffingen	-514,8	-64,8	110,4	-690,0
Commissies	-287,8	-9,4	-297,2	0,0
Bijzondere waardeverminderingen op leningen en overige provisies	11,9	-9,4	-17,4	19,9
Belastingen	-49,5	-7,8	-9,1	-48,2
Niet-recurente elementen en IFRS3	-67,5	0,0	-67,5	0,0
Netto bankheffingen nog niet afgeschreven	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto resultaat	**168,4**	**23,9**	**0,0**	**192,3**

Crelan Groep : balans op operationeel segmentniveau niet opgenomen in de rapportering aan de “chief operating decision maker”, dus ook niet te vermelden in de geconsolideerde jaarrekening.

6.

Toelichting op de buiten balans

De onderstaande tabel geeft details over de voorwaardelijke rechten en verplichtingen van de Groep per 31 december 2024 en 2023 :

(in EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Verplichtingen uit hoofde van leningen		
- toegekend	2.301.517.631	1.978.783.459
- ontvangen	35.000.000	45.000.000
Financiële garanties		
- toegekend	61.849.416	58.423.366
- ontvangen	285.807.097	2.611.384.931
Collateral		
- toegekend	6.033.538.206	7.371.958.253
- ontvangen	52.727.812.235	48.738.604.635
Verplichtingen uit financiële lease-overeenkomsten		
- ten aanzien van een andere tegenpartij	14.790.228	19.199.966
- vanwege een andere tegenpartij	62.628.713	47.864.847

De toegekende verplichtingen uit hoofde van leningen hebben betrekking op kredietlijnen verstrekt aan klanten, die (nog) niet zijn opgenomen. De ontvangen verplichtingen (= recht) uit hoofde van leningen zijn de (nog) niet opgenomen kredietlijnen die de Groep aanhoudt ten opzichte van andere financiële tegenpartijen en waarop beroep kan gedaan worden in het kader van een tekort aan liquiditeiten.

De ontvangen financiële garanties en ontvangen zekerheden dienen als garanties voor klantverbintenissen in het kader van de toekenning van kredieten. Het grootste deel betreft de ontvangen hypotheken. De toegewezen garantie bestaat hoofdzakelijk uit waarborgsommen die zijn betaald onder de “Credit Support Annex” (CSA) van de ISDA-documentatie over derivaten (zie toelichting 4.4.).

Verplichtingen ten aanzien van een andere tegenpartij in het kader van financiële leasing hebben betrekking op aankoopverplichtingen aan leveranciers. De verplichtingen van een andere tegenpartij in het kader van financiële lease hebben betrekking op aankoopopties voor klanten.

7.

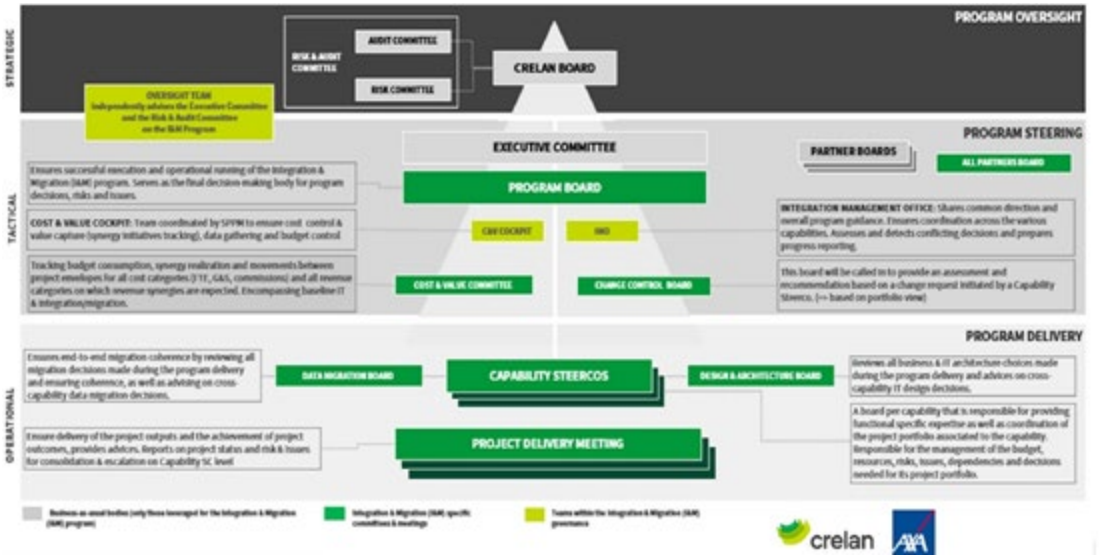
Risk management

Inleiding

Risicobeheer tijdens een integratie- en migratieproces, verder evoluerend naar de voorbereiding van het transformatieplan van de Bank

Op 31 december 2021 heeft Crelan Groep AXA Bank Belgium overgenomen van AXA Groep. Er werd een migratie- en integratieprogramma opgezet om de operationele integratie uit te voeren, die midden 2024 werd afgerond.

Gezien het belang en de omvang van dit plan is er een specifiek bestuur opgezet om de noodzakelijke follow-up te garanderen.

Om het toezicht en de kwaliteit te garanderen, is een tweede- en derdelijns follow-up voorzien. Gezien de aard en de omvang van dit programma ondersteunt een externe partij, met ervaring in fusies, de CRO bij de tweedelijns follow-up. Op het niveau van de raad van bestuur wordt een speciaal comité, ABARC (Risico- en Compliancecomité), opgericht om zich te concentreren op de risico's die gepaard gaan met de integratie en migratie. Er worden een dashboard met kritieke risico-indicatoren (KRI) en een risicoregister gecreëerd om de risico's te monitoren die verbonden zijn aan het integratie- en migratieprogramma. Elk daarvan wordt ten minste elk kwartaal beoordeeld op ABARC-niveau. De afdeling Risk Management verstrekt ook second opinion aan de ABARC over specifieke onderwerpen (gereedheid van de infrastructuur, status bij de overgang, aanpak van de migratie...). Ten slotte is er ook een driemaandelijkse rapportage aan de ECB.

In het weekend van 8-9 juni werd de migratie van de gegevens van AXA Bank België naar Crelan uitgevoerd.

Dankzij de uitgebreide inspanningen en de intensieve voorbereiding van de IT-, business- en supportteams verliep dit probleemloos.

Een toegewijde post-cutover organisatie heeft Crelan in staat gesteld om snel en adequaat te reageren op de nazorg van de migratie. Op dit moment lopen er nog slechts een beperkt aantal inhaalacties (voornamelijk verdere automatiseringen) in risico's en finance scope).

Om de werking van Crelan verder uit te breiden wordt een transformatieplan opgesteld, waarin de prioriteiten voor het bedrijf worden aangegeven. Vanuit een risicoperspectief is er geen aparte governance opgezet. Het risicobeheer wordt gedaan door middel van risicodélégués die deel uitmaken van de governance van de transformatie.

Risk management hield toezicht op en zal toezicht houden op het transformatieplan, er zal de nodige aandacht worden besteed aan, onder andere, een eerlijk en duidelijk prioriteringsproces, goed projectbeheer en een solide bouwproces, adequate personeels- en capaciteitsplannen, respect voor de governance rules, ...

Risicobeheer in tijden van een crisis

Met de oorlog in Oekraïne en in het Midden-Oosten en na de recente wijziging in het beleid van de VS, met name op het gebied van douanerechten, zijn er wat zorgen over de macro-economische situatie (huizenprijzen, inflatie, GDP, geopolitieke onzekerheid). De groep Crelan is een retailbank die zich richt op Belgische particulieren, zelfstandigen en micro-ondernemingen. In deze context is er geen directe impact voor de bank door de oorlog in Israël en Palestina, maar net als in het geval van Oekraïne zou dit een impact kunnen hebben op kredietnemers als het leidt tot een verdere stijging van de energieprijzen en de inflatie, vooral gezien de bedreiging van de handel over de rode zee.

Wat de belangrijkste macro-economische indicatoren betreft, was de GDP-groei laag met 1%, terwijl de werkloosheid stabiel bleef op 5,7% in 2024. Na een enorme piek in 2022 als gevolg van de energiecrisis en de post-Covid effecten in China, is de inflatie gedaald, maar ligt nog steeds boven het niveau van 2% (monetair beleidsdoel) en boven het EU-gemiddelde. De vastgoedprijzen zijn stabiel gebleven in 2024, waarbij de energie-efficiëntie van het vastgoed steeds belangrijker wordt.

Zowel huishoudens als bedrijven bleven de gevolgen ondervinden van deze kostenstijging. In België beschermen de automatische loonindexering en de sociale tarieven de koopkracht van de werknemers in grote mate, waardoor de daling van de koopkracht in België tot de laagste in de EU behoort.

Het aantal faillissementen in 2024 steeg met 8% ten opzichte van 2023. De bouw, groothandel en detailhandel blijven de sectoren met het hoogste aantal faillissementen. Deze stijging wordt verklaard door het hoge niveau van de rente en de inflatie.

Voor zakelijke klanten gebruikt Crelan, net als in normale tijden, haar eigen steunmaatregelen voor gezonde bedrijven die tijdelijke liquiditeitsproblemen hebben als gevolg van de energiecrisis in de vorm van kortlopende kredietlijnen. Deze worden behandeld als een nieuwe kredietaanvraag en er wordt een individuele kredietanalyse uitgevoerd. Afhankelijk van het risicoprofiel van de kredietnemer kan een aangepast voorstel worden gedaan.

Tot eind 2024 heeft de crisis geen significante invloed gehad op de kwaliteit van de kredietportefeuilles van Crelan. Over het algemeen blijft de kredietportefeuille eind 2024 sterk presteren, zoals blijkt uit de vroegtijdige waarschuwingssignalen, NPL-niveaus, risicoposities, uitstaande vorderingen en vorderingen van de bank waarbij sprake is van wanbetaling, maar in deze context is het belangrijk om voorzichtig te blijven en ervoor te zorgen dat het juiste niveau van voorzieningen wordt aangehouden. De bank zal de kwaliteit van haar portefeuilles en de productie van nieuwe leningen zorgvuldig blijven bewaken. Na de daling van de vraag naar nieuwe leningen in 2022-2023 is er in 2024 weer een positieve trend na de daling van de rente.

Interne governance

De bank heeft in 2024 actief verder gewerkt aan het beheer van het kredietrisico in verband met de macro-economische omgeving. Naast de 'reguliere' opvolging van de portefeuille werden (onder andere) de volgende acties ondernomen:

- Update analyse van de terugbetalingscapaciteit van particuliere klanten;
- ESG-kwantificering ingebed in kredietrisicoprocessen;
- Follow-up van de portefeuille met grote risico's;

- Detectie van kwetsbare klanten in de professionele en agrarische portefeuilles;
- Regelmatige controle op de toepassing van de verwachtingen van de Belgische toezichthouder met betrekking tot de kwaliteit van de nieuwe hypothecaire leningen;
- Het geval per geval toekennen van steunmaatregelen aan gezonde kredietnemers die tijdelijke moeilijkheden ondervinden.

Om ervoor te zorgen dat de bank opkomende problemen tijdig signaleert en het hoofd kan bieden aan toenemende leningen in de periode voorafgaand aan een rechtszaak, beschikt de bank over een EWS-raamwerk dat bestaat uit methoden of belangrijke indicatoren die relatiebeheerders en risicomanagers waarschuwen voor mogelijk ongunstige trends (bijv. verslechtering van het klantprofiel) die van invloed kunnen zijn op de economische gezondheid van een instelling. Crelan ontleent zijn vroegtijdige waarschuwingssignalen aan het betalingsgedrag, de financiële informatie en het rekeninggedrag van de klant uit interne en externe gegevensbronnen.

Tegelijkertijd zijn de volgende processen van kracht:

- Individuele beoordeling van grote posities die een grote impact hebben;
- Kwartaaldashboards die worden besproken in het kredietrisicocomité, met veel KPI's voor de verschillende portefeuilles en onder andere de focus op dagen achterstallige betalingen (of aanmaningen) om betalingsachterstanden in een vroeg stadium te identificeren;

Liquiditeit

In de lente van 2023 stortte een aantal Amerikaanse financiële instellingen in na een bankrun. De vrees voor een nieuwe systeemcrisis in de banksector hield aan toen duidelijk werd dat het algemene vertrouwen van beleggers in banken naar een nieuw dieptepunt was gedaald. Enkele weken later nam UBS zijn rivaal Credit Suisse over nadat klanten en beleggers het vertrouwen in laatstgenoemde hadden verloren.

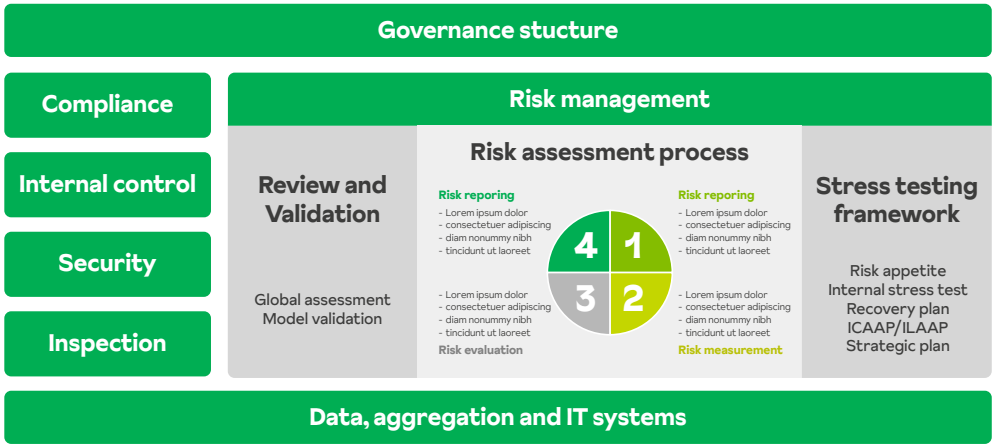
Over het algemeen heeft Crelan geen materiële ongedekte posities bij andere banken. De uitwisseling van onderpand vermindert het risico van de bank aanzienlijk. Wat de indirecte impact betreft, heeft Crelan (en haar dochterondernemingen) via haar netwerk notes gedistribueerd die door verschillende Europese banken worden gegarandeerd. Mocht de bank in kwestie in gebreke blijven, dan zou dit kunnen leiden tot een kapitaalverlies voor de klanten die deze producten hebben gekocht.

Een belangrijke liquiditeitsgebeurtenis in 2024 was de vervaldag van de 1-jaarsstaat van 2023, die een ongekend succesverhaal bleek te zijn. De Belgische overheid positioneerde zichzelf als een directe concurrent voor spaargeld met de duidelijke intentie om druk uit te oefenen op de Belgische banken om de vergoeding op spaargeld te verhogen. Op de vervaldag van de staatsobligatie ontstond er concurrentie tussen de banken om geen marktaandeel te verliezen en ook om nieuwe klanten aan te trekken. In dit verband bood Crelan haar klanten concurrerende producten aan die zorgden voor een stabiele depositobasis met beperkte liquiditeitseffecten.

Kader voor risicobeheer

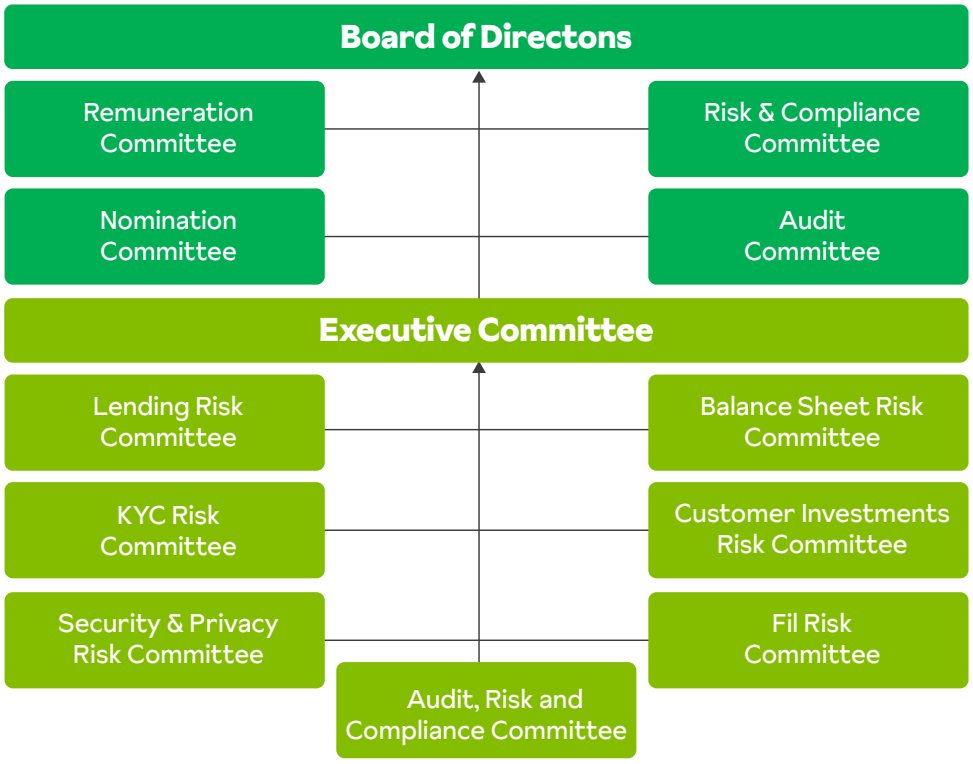
In 2024 bouwde Crelan Groep verder aan een coherent en voorzichtig risicobeheer door haar risicobeheerraamwerk toe te passen. De bank heeft robuuste strategieën, beleidslijnen, processen en systemen om haar risico's te identificeren, meten, beheren en controleren. Het raamwerk voor risicobeheer is opgebouwd rond vijf componenten:

- Risicobeheer
- Risicobeoordelingsproces, bestaande uit risico-identificatie, risicometing, risicobeperking en risicorapportage;
- Raamwerk voor stresstests;
- Toetsing en validatie;
- Risicogegevens, aggregatie en IT-systemen.

Structuur voor risicobeheer

Een effectieve structuur voor risicobeheer vereist het juiste begrip en bewustzijn van risico's op alle niveaus van de organisatie, gefaciliteerd door een efficiënte structuur voor bewaking, rapportage en communicatie. Het bestuur en de organisatie van het risicobeheer van de Crelan Groep worden hieronder geïllustreerd.

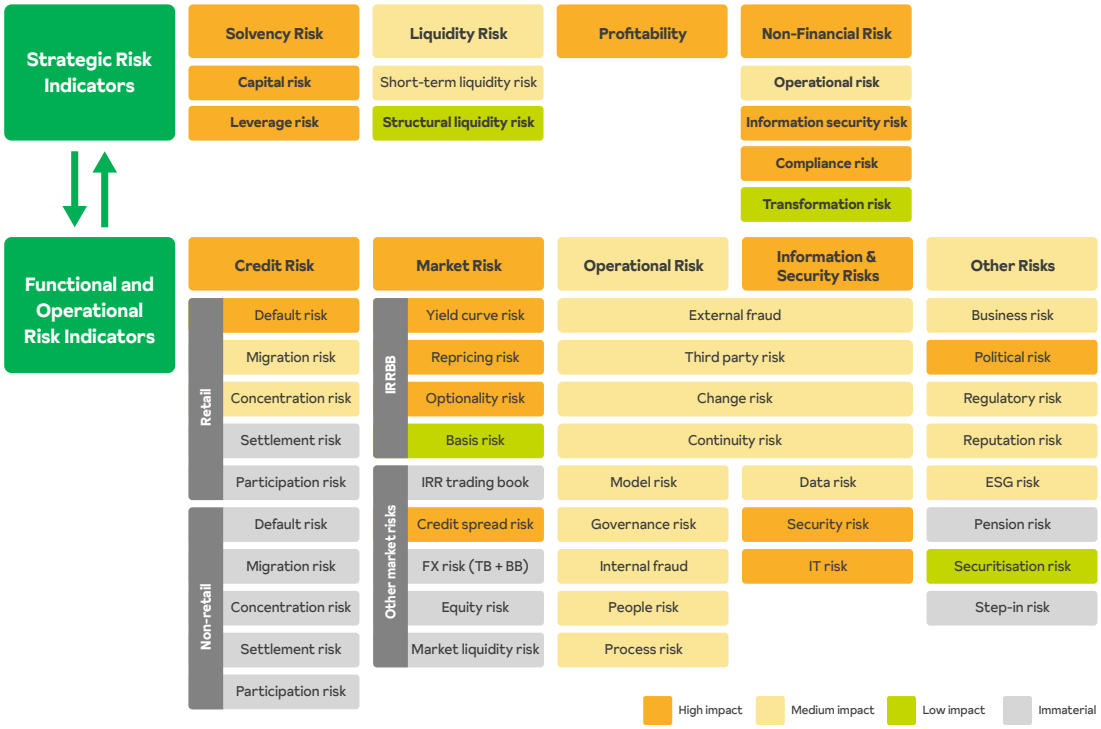

Risicobeoordelingsproces en raamwerk voor risicobereidheid

De Crelan Groep heeft een jaarlijks risicobeoordelingsproces ingevoerd. Deze oefening wordt uitgevoerd door de afdeling Risk Management en bestaat uit risico-identificatie, risicometing, risico-evaluatie en -beperking (inclusief limieten) en risicorapportage.

De risico-identificatie leidt tot een risicotaxonomie waarin alle materiële risico's waarmee de Crelan Groep wordt geconfronteerd, worden geïdentificeerd.

Risicometingsmethoden kunnen variëren van kwantitatieve modellen tot kwalitatieve uitdrukkingen van meningen van experts. De materialiteit van risico's wordt beoordeeld vóór mitigatie (inherent risico) en na mitigatie en diversificatie (restrisico).

Hieronder volgt een samenvatting van de risico-identificatie en -meting:

Het risicobeoordelings- (of meet-) proces is nauw verbonden met het Risk Appetite Framework (RAF) van de bank. Voor alle geïdentificeerde materiële risico's definieert de bank een evaluatiestrategie: accepteren, beperken, vermijden of overdragen. Risico-evaluatie is het centrale onderdeel van een risicobereidheidraamwerk, met het vaststellen van kwantitatieve of kwalitatieve risicobereidheidsverklaringen en bijbehorende limieten.

Er wordt een strategische risicobereidheid bepaald voor de belangrijkste domeinen (kapitaal, liquiditeit, winstgevendheid en bedrijfsactiviteiten), rekening houdend met de stressgevoeligheid van deze domeinen. Deze strategische risicobereidheid wordt vertaald in functionele risicolimieten. Dit risicobereidheidsmodel werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur en werd door dit bestuursorgaan en het Directiecomité gebruikt als een centraal instrument voor het beheren van de risico's van de Crelan Groep in 2024.

Alle materiële risico's worden vertaald naar relevante indicatoren, samengevat in het 'risicodashboard' (risicorapportage). Dit omvat zowel wettelijke als interne indicatoren. Voor elke indicator worden verschillende niveaus van ernst gedefinieerd, zodat het management vroeg genoeg wordt gewaarschuwd als een indicator de risicobereidheid nadert. Dit 'risicodashboard' maakt integraal deel uit van het algemene risico-monitoringproces en wordt elk kwartaal gerapporteerd aan het Directiecomité en de Raad van Bestuur. Deze risico's worden vaker in detail opgevolgd door de relevante gespecialiseerde subrisicocomités van de Crelan Groep.

De risicobereidheid en de vertaling daarvan in limieten staat niet op zichzelf. Het is net zo belangrijk als het bepalen van de strategie. Daarom is het risk appetite framework volledig geïntegreerd in het strategische en financiële planningsproces van de bank en gaat de jaarlijkse update van het strategische plan hand in hand met de herziening van de RAF en hun respectievelijke limieten. Het doel van de RAF is om stabiel te blijven in de tijd en gebruikt te worden als een drijfveer voor de strategie van de bank. Daarnaast worden stresstests toegepast op het strategieplan om de robuustheid van het plan te testen.

Voor financiële kapitaal- en liquiditeitsrisico's geldt, naast het regelgevende kader, ook een economisch kader dat prognoses genereert voor verschillende horizonnen. Het economisch kapitaal wordt verdeeld over alle activiteiten van de bank, en dit op basis van de risicodoelstellingen van de Crelan Groep. Het management van de Crelan Groep legt een limiet op aan het totale toegepaste economisch kapitaal om ervoor te zorgen dat de bank altijd over voldoende financiële middelen beschikt. De bank heeft ook een interne liquiditeitsaanpak ontwikkeld om haar liquiditeitspositie op te volgen.

Het risicobereidheidraamwerk van de Crelan Groep bepaalt de juiste governance, rapportagevereisten, limieten, controles en besluitvormingsprocessen om managementbeslissingen aan te sturen.

De risicobereidheid van de Crelan Groep is gedocumenteerd en wordt gerapporteerd in verschillende rapporten voor intern en extern gebruik (toezichthouder, externe en interne audit). Elke overschrijding van de waarschuwingsgrenzen moet worden geëscaleerd naar de leden van het Directiecomité of de raad van bestuur om, indien nodig, corrigerende maatregelen te nemen.

Stresstestkader

Stresstesten is een analyse die wordt uitgevoerd om de kwetsbaarheden van de bank in kaart te brengen om te bepalen of de bank voldoende eigen vermogen en/of liquiditeit heeft om de impact van ongunstige ontwikkelingen, zoals de impact onder ongunstige economische scenario's, te weerstaan. Deze tests zijn bedoeld om zwakke plekken in de bank in een vroeg stadium op te sporen, zodat de bank zelf preventieve maatregelen kan nemen.

Het speelt een belangrijke rol bij :

- Het geven van toekomstgerichte beoordelingen van risico's;
- Het overwinnen van beperkingen van modellen en/of historische gegevens;
- Het voeden van procedures voor kapitaal- en liquiditeitsplanning;
- ICAAP/ILAAP;
- Het onderbouwen van het bepalen van de risicotolerantie/appetijt van een bank;
- Het vergemakkelijken van de ontwikkeling van noodplannen;
- Het informeren van toezichthouders voor de jaarlijkse SREP-beoordeling.

Het stresstestkader heeft tot doel de methodologie en het proces te verschaffen voor het uitvoeren van stresstests door Crelan Groep als onderdeel van het risicobeheerproces, rekening houdend met de toepasselijke regelgeving. De reikwijdte van het programma strekt zich uit tot alle entiteiten die worden beheerd of gecontroleerd door Crelan Groep. Bij het uitvoeren van stresstests wordt rekening gehouden met alle materiële risicodomeinen van alle entiteiten in het toepassingsgebied van het programma.

Beoordeling en validatie

Het risicobeoordelingsproces en het stresstestkader houden rekening met risico's in respectievelijk een normale en een gestresste marktomgeving. Deze beoordelings- en meetmethoden moeten regelmatig worden herzien. De globale beoordeling dient als jaarlijkse evaluatie van de behandeling van individuele risico's. Daarnaast stelt de modelvalidatiefunctie regelmatig de kwantitatieve methodologieën ter discussie die worden gebruikt om risico's te meten.

Andere beoordelingen van het risicobeoordelingsproces worden ook uitgevoerd door:

- Interne audit van Crelan;
- Externe auditors;
- Compliance;
- Toezichthouders (d.w.z. de Nationale Bank van België en de ECB).

Risicogegevens, aggregatie en IT-systemen

Beheer, controle en monitoring van risicogegevens, aggregatie en IT-systemen bleef een belangrijke pijler in 2024. Crelan Groep was in staat om aan alle wettelijke rapportagevereisten te voldoen. Sinds de bank een instelling van betekenis is geworden, zijn deze rapportagevereisten toegenomen. Verder zijn er aanzienlijke investeringen gedaan binnen het integratie- en migratieproject om de risicogegevens en aggregatiecapaciteiten van de bank veilig te stellen.

In de volgende paragrafen ligt de nadruk eerst op de belangrijkste risicocategorieën waaraan de Crelan Groep in 2024 werd blootgesteld, namelijk krediet-, markt-, liquiditeits- en operationele risico's. Al deze risico's hebben een potentiële impact op de doelstellingen van de bank in termen van solvabiliteit, liquiditeit en winstgevendheid. De overige risico's van de bank worden beschreven in hoofdstuk 7.8.

Solvabiliteitsrisico

Beheer

Onder de EU Capital Requirements Regulation and Directive (CRR/CRD IV) en de Baselakkoorden moet de Crelan Groep een minimaal niveau aan eigen vermogen aanhouden om haar krediet-, markt- en operationele risico's te dekken. Deze verplichting staat bekend als de 'Pillar I Minimum Regulatory Capital Requirement'. Banken moeten ook beschikken over deugdelijke, effectieve en volledige strategieën en processen om doorlopend de bedragen, soorten en verdeling van het eigen vermogen te beoordelen en aan te houden die zij toereikend beschouwen om de aard en het niveau van de risico's waaraan zij blootgesteld zijn of kunnen worden, te dekken. Deze verplichting staat bekend als ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) en is de Pijler II-vereiste van het Bazelraamwerk.

Zowel voor wettelijk als voor economisch kapitaal wordt het "beschikbare kapitaal" van banken vergeleken met gemeten "kapitaalvereisten". De verschillen tussen de twee zijn te wijten aan hun meetmethoden[3] en de reikwijdte van de risico's die worden gedekt[4].

Het kapitaalrisico is het risico dat de bank onvoldoende kapitaal heeft of kan hebben om de risico's waaraan de bank is blootgesteld te dekken. In de praktijk wordt dit vertaald in een toetsing van het eigen vermogen aan de minimale wettelijke eigenvermogensvereisten (Pillar I) en de economische eigenvermogensvereisten (Pillar II).

De kapitaalbasis wordt zorgvuldig bewaakt door het 'Balance Sheet Risk Committee' (BSRC). Het comité wordt in deze missie ondersteund door een werkgroep: het Capital and Funding Committee (CFC). Het CFC houdt toezicht op de nieuwe regelgeving ('regulatory watch'), volgt de huidige en verwachte solvabiliteitsratio's op, anticipeert op en beheert de economische en wettelijke kapitaalvereisten.

De berekeningen voor het wettelijk vereiste kapitaal worden op kwartaalbasis gerapporteerd aan de toezichthouder (COREP).

De bank rapporteert het vereiste economische kapitaal aan de toezichthouder in een jaarlijks ICAAP-bestand. Daarnaast wordt het vereiste economische kapitaal elk kwartaal berekend en gebruikt in verschillende interne rapporten en opgenomen in de risicobereidheid. Het ICAAP ('Internal Capital Adequacy Assessment Process') is het interne beoordelingsproces van de instelling zelf, waarmee ze de toereikendheid van haar eigen vermogen kan beoordelen in het licht van haar risicoprofiel en haar organisatie.

Regelgeving

In de nasleep van de financiële crisis voerde de EU strengere regels in rond eigenvermogensvereisten voor banken, gebaseerd op de Basel III-akkoorden. De vereisten voor banken zijn vastgelegd in de 'Capital Requirements Regulation' (CRR) en de 'Capital Requirements Directive' (CRD IV). De CRR/CRD IV is sinds 1 januari 2014 geleidelijk ingevoerd en is sinds 2019 volledig van kracht. Vanaf juni 2021 is CRR2/CRD V van kracht geworden.

De minimale kapitaalratio's (vereisten van Pillar I) waaraan volgens CRR/CRD IV moet worden voldaan, zijn 4,5% voor het kernkapitaal (CET1), 6,0% voor de Tier 1-kapitaalratio en 8,0% voor de totale kapitaalratio.

Naast de minimale eigenvermogensvereisten van de CRR moet Crelan Groep ook voldoen aan de verschillende buffers die worden opgelegd volgens CRD IV.

De CRD IV voorziet in een kapitaal instandhoudingsbuffer. In tijden van hoogconjunctuur kan dit oplopen tot 2,5%. Het uitgangspunt is om extra kapitaal te reserveren in tijden van financiële voorspoed. In tijden van financiële stress kan de instelling dit kapitaal gebruiken. Voorwaarde is dan dat de instelling geen dividend mag uitkeren aan aandeelhouders. Deze buffer wordt gefaseerd ingevoerd tot een uiteindelijk niveau van 2,5%.

Crelan Groep kan ook worden verplicht om een anticyclische kapitaalbuffer aan te leggen die een extra vereiste voor core Tier 1-kapitaal vertegenwoordigt. Deze buffer is bedoeld om de bank te beschermen tegen risico's die voortvloeien uit de financiële cyclus en kan tot 2,5% bedragen, mogelijk hoger. Deze vereiste werd

3 Onder Pijler I worden de methoden gedefinieerd door de regelgevende instantie, terwijl de methoden onder Pijler II worden gedefinieerd door de Crelan Groep.
4 Slechts drie risico's vallen onder Pijler I, terwijl alle materiële risico's onder Pijler II moeten vallen.

van kracht in 2016. Als gevolg van COVID-19 werd de activering van de anticyclische kapitaalbuffer van 0,5% voor België uitgesteld, waardoor een anticyclisch bufferpercentage van 0% voor België van toepassing was. Op 31 augustus 2023 maakte de Nationale Bank van België (NBB) haar beslissing bekend om de anticyclische kapitaalbuffer (CCyB) te activeren. De buffer is opgebouwd in twee fasen :, eerst een percentage van 0,5% vanaf 1 april 2024 en daarna een percentage van 1% vanaf 1 oktober 2024.

De Belgische toezichthouder heeft Crelan Groep aangewezen als O-SII (Other Systemically Important Institution) of 'Andere Systeemrelevante Instelling' en is daarom vanaf 1 januari 2023 onderworpen aan een aanvullende Tier 1-kernkapitaalvereiste (O-SII-buffer) van 0,75%.

Vanaf het tweede kwartaal van 2022 heeft de NBB een sectorale systeemrisicobuffer (SSRB) opgelegd, die de macroprudentiële aanvullingen vervangt. Deze buffer wordt berekend op basis van een percentage van de risicogewogen activa volgens de IRB-benadering voor vorderingen die gedekt zijn door Belgisch vastgoed. Sinds de verslagdatum 30 juni 2024 is dit percentage 6% (voorheen was het 9%). In de praktijk resulteert dit in een extra kapitaalvereiste 1,57% op 31 december 2024.

De bevoegde toezichthoudende autoriteit (de Europese Centrale Bank voor Crelan Groep) kan naar aanleiding van haar 'Supervisory Review and Evaluation Process'-beoordeling (SREP) hogere minimumratio's (= Pillar II-vereisten) opleggen, bijvoorbeeld wanneer niet alle risico's goed zijn weergegeven in de reglementaire Pillar I-berekeningen. De Pillar II-vereiste (P2R) van Crelan Groep bedraagt 3,00% en er is ook een Pijler 2-richtlijn (P2G) die 1,5% bedraagt volgens de SREP 2024-cyclus.

Crelan Groep is ook onderworpen aan de vereisten van de Nationale Bevoegde Autoriteit en de SRB met betrekking tot de MREL. In oktober 2024, tijdens een workshop met de SRB, ontving Crelan informeel de volgende eisen:

- Externe MREL-doelstelling op basis van risicogewogen activa (TREA) en leverage (TEM) (maximum van de 2). Voor Crelan Groep leidt dit tot een vereist niveau van eigen vermogen en in aanmerking komende passiva van 3.421 miljoen EUR, zijnde een doelstelling van 5,91% (uitgedrukt in hefboomwerking) waaraan op 30 juni 2025 moet worden voldaan.
- Naast een externe MREL-doelstelling moet Crelan Groep ook voldoen aan een achterstellingseis (NBB). Dit is, zoals verwacht, 8% van TLOF ('total liabilities and own funds' of 'totale verplichtingen en eigen vermogen'). Dit leidt tot een achterstellingseis van 4.545 miljoen EUR, zijnde een doelstelling van 7,85% (uitgedrukt in exposure) waaraan per 02 mei 2026 moet worden voldaan.

In aanmerking komende passiva uit eigen vermogen

Het eigen vermogen voor solvabiliteitsvereisten verschilt enigszins van het eigen vermogen in de boekhouding.

Het boekhoudkundige kernkapitaal wordt aangepast met:

- Prudentiële filters, die bepaalde posten van het eigen vermogen uitsluiten, zoals veranderingen in de waarde van het eigen kredietrisico en aanvullende waarde aanpassingen in het kader van voorzichtige waardering; en
- Andere aftrekposten, zoals immateriële vaste activa, CET1-aftrek voor securitisatie, de uitgestelde belastingvorderingen die gebaseerd zijn op toekomstige winstgevendheid, tekorten in de voorziening van de 'Internal Rating Based approach' (IRB). Als de IRB-benadering wordt toegepast om het kredietrisico te berekenen, moeten banken hun werkelijke voorzieningen vergelijken met hun verwachte verliezen. Elk tekort moet worden afgetrokken van Tier 1, terwijl een overschot in aanmerking komt voor opname in Tier 2-kapitaal, met een maximum.

De aansluiting van het boekhoudkundig eigen vermogen op basis van IFRS met het eigen vermogen voor solvabiliteitsvereisten is te zien in de onderstaande tabel:

SAMENSTELLING VAN HET BEDRIJFSKAPITAAL (in 000 EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Gestort kapitaal	1.138.291	940.639
Reserves (inclusief ingehouden winst)	1.054.941	859.601
Resultaat van het lopende jaar	148.455	168.335
Overige reserves	222.317	262.349
Gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten	-2.187	-4.100
BOEKHOUDKUNDIG GEWOON EIGEN VERMOGEN TIER I	**2.561.817**	**2.226.824**
Prudentiële filters	-6.152	-10.457
Waardeaanpassing van het eigen kredietrisico	*-5.185*	*-9.520*
Waardeaanpassing van voorzichtige waardering	*-967*	*-937*
Aftrek van Common Equity Tier 1 Capital	-106.142	-71.729
Regelgevingsaanpassingen geaccumuleerde niet-gerealiseerde resultaten	*0*	*0*
Immateriële vaste activa	*-43.277*	*-27.974*
Uitgestelde belastingvorderingen die afhankelijk zijn van toekomstige	*0*	*0*
Overige aftrekposten	*-13.755*	*-28.494*
Securitisatie	*-1.786*	*-2.118*
IRB voorziening tekort	*-47.324*	*-13.143*
COMMON EQUITY TIER 1 (CET1)	**2.449.523**	**2.144.638**

Het CET1 bedraagt 2.449 miljoen EUR in 2024 tegenover 2.145 miljoen EUR in 2023.

Deze stijging in CET1 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- De toename van het coöperatieve kapitaal met 197,6 miljoen EUR: netto evolutie van het coöperatieve kapitaal gedurende 2024;
- De stijging van de ingehouden winsten met 175 miljoen EUR;
- De daling van de overige reserves met 40 miljoen EUR;
- De evolutie van de gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten van 1,9 miljoen EUR;
- De aanpassingen aan de prudentiële filters voor 4,3 miljoen EUR;
- De evolutie van de overige immateriële vaste activa van -15,3 miljoen EUR;
- De evolutie van het IRB tekort van -34,1 miljoen EUR.

Dit versterkt het eigen vermogen van de Crelan Groep.

Het prudentieel eigen vermogen, de senior non-preferred schuld van 1,9 miljard EUR zijn in aanmerking komende passiva die relevant zijn voor de MREL-ratio aan het einde van 2024.

Het totale eigen vermogen voor solvabiliteitsvereisten omvat:

- CET1
- aanvullend Tier 1-kapitaal, bestaande uit de toepasselijke converteerbare obligaties;
- Tier 2-kapitaal, bestaande uit de in aanmerking komende waarde van de achtergestelde leningen; er zijn momenteel geen eeuwigdurende achtergestelde leningen en Basel III overgangsmaatregel.

TOTAAL EIGEN VERMOGEN VOOR SOLVABILITEITSVEREISTEN	31/12/2024	31/12/2023
CET1	2.449.523	2.144.638
Aanvullend tier 1-kapitaal	244.670	244.560
TIER 1	2.694.194	2.389.198
TIER 2	508.602	202.795
Achtergestelde schulden	508.602	199.926
Kredietrisicoaanpassingen	0	2.869
TOTAAL EIGEN VERMOGEN VOOR SOLVABILITEITSVEREISTEN	**3.202.796**	**2.591.993**

Het totale eigen vermogen van de Crelan Groep evolueerde van 2.592 miljoen EUR in 2023 naar 3.203 miljoen EUR eind 2024. De ontwikkeling is voornamelijk het gevolg van de toename in coöperatieve aandelen of volgestorte kapitaalinstrumenten en de extra Tier 2-emissie in 2024.

Prudentiële eigenvermogenvereisten

De prudentiële eigenvermogensvereisten zijn gebaseerd op het concept van risicogewogen activa (RWA). De berekeningsmethoden voor de minimale prudentiële eigenvermogensvereisten van Pijler I zijn specifiek gedefinieerd in de regelgeving. De Internal Rating Based Approach (IRB) wordt toegepast voor het grootste deel van de Belgische kredietactiviteit (zie 7.4.5). De standaardbenadering wordt gebruikt voor een kleiner deel van de blootstelling (zie 7.4.4).

De risicogewogen activa voor Crelan Groep onder de Bazel III-regels bedroegen 9.078 miljoen EUR op december 2024, komende van 8.415 miljoen EUR eind 2023. Deze toename van de risicogewogen activa met 663 miljoen EUR is het gevolg van :

- Kredietrisico +388 miljoen EUR.
  Deze stijging is voornamelijk te danken aan de migratie van AXA Bank Belgium-gegevens naar Crelan-systemen en de gevolgen ervan in termen van berekeningsmethodologie, wat leidt tot een conservatiever resultaat.
- Marktrisico -9,5 miljoen EUR
- Operationeel risico +242 miljoen EUR
  De informatie over operationeel risico wordt eenmaal per jaar bijgewerkt. Dit resulteert in een eigenvermogensvereiste van 146,1 miljoen EUR met een overeenkomstig risicogewogen niveau van 1.826 miljoen EUR.
- Credit Valuation Adjustment (CVA) +41,9 miljoen EUR
  De RWA CVA van de Crelan Groep steeg in 2024 deels door een toename van de derivatenblootstellingen in de CVA-berekening.

RISCOGEWOGEN BEDRAGEN (in 000 EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Risicogewogen bedragen voor kredietrisico	7.153.591	6.765.020
Risicobedrag voor marktrisico	1.553	11.069
Risicobedrag voor operationele risico	1.826.511	1.584.828
Risicobedrag voor kredietwaarderingsaanpassing	96.508	54.575
TOTAAL RISICOGEWOGEN BEDRAGEN	**9.078.163**	**8.415.492**

Effectisering - Belangrijke risico-overdracht

In december 2020 heeft AXA Bank Belgium, sub entiteit van de Crelan Groep tot juni 2024, een synthetische effectisering opgezet op haar portefeuille hypothecaire leningen, om de risico-rendementsbalans van Crelan Groep te optimaliseren en de groei van de kredietportefeuille te ondersteunen met behoud van de beoogde solvabiliteitsniveaus (zoals bepaald in het risicobereidheidskader van de bank). Het bestaat uit een synthetische effectisering op de balans met Significant Risk Transfer (SRT) waarbij Crelan Groep (initiator en verkoper) de mezzanine tranches verkoopt aan een derde partij terwijl ze de senior en first loss tranches behoudt alsook een verticale schijf van 5% van de hele portefeuille.

De eerste-verliestranche wordt volledig afgetrokken van het CET1-kapitaal. Deze wordt berekend als de som van alle blootstellingen die op 1250% zouden worden gewogen. In dit geval is de aftrek dus gelijk aan 1,79 miljoen EUR in het vierde kwartaal van 2024 vergeleken met 2,1 miljoen EUR in het vierde kwartaal van 2023. De berekende aftrekwaarde wordt direct in mindering gebracht op het CET1 kapitaal. Als gevolg hiervan hoeft alleen de behouden senior tranche risicogewogen te worden. De risicogewogen activa van de behouden senior tranche bedragen 51,1 miljoen EUR aan het einde van 2024 vergeleken met 52,1 miljoen EUR in het vierde kwartaal van 2023. De risicogewogen activa van deze senior tranche worden gemeten volgens de SEC-IRBA-methode aangezien alle onderliggende kredieten IRB-posities zijn. Er worden correcties gemaakt voor looptijdverschillen tussen de kredietbescherming en de onderliggende blootstellingen en het risicogewicht van de senior tranche wordt gelijkgesteld aan het gewogen gemiddelde risicogewicht dat van toepassing zou zijn op de onderliggende blootstellingen als deze niet geeffectiseerd zouden zijn. Het uiteindelijke risicogewicht van de senior tranche is gelijk aan 15%, wat overeenkomt met de ondergrens voor risicogewichten die van toepassing is onder het securitisatiekader.

Kapitaalratio's

De wettelijke solvabiliteitsratio's vergelijken het eigen vermogen van de Crelan Groep met haar risicogewogen activa.

Kapitaalratio's	31/12/2024	31/12/2023
Fully phased-in definitie		
TIER 1-kernkapitaalratio	26,98%	25,48%
TIER 1-ratio	29,68%	28,39%
Kapitaalratio	35,28%	30,80%

Crelan Groep laat solide solvabiliteitsratio's zien aan het eind van 2024. De toegenomen solvabiliteitsratio's worden grotendeels verklaard door de nettowinst van 2024 die volledig is opgenomen in het kapitaal (zie paragraaf 7.2.3) en, de toename van het coöperatieve kapitaal. Op 31 december 2024 bedraagt de Tier 1-ratio van de Crelan Groep 29,68% (28,39% in 2023) en de totale kapitaalratio 35,28% (30,80% in 2023).

Economisch kapitaal

Banken moeten ook beschikken over deugdelijke, effectieve en volledige strategieën en processen om de bedragen, soorten en verdeling van het interne kapitaal dat zij toereikend achten om de aard en het niveau van de risico's waaraan zij zijn of kunnen worden blootgesteld te dekken, doorlopend te beoordelen en in stand te houden (economische kapitaalvereiste van pijler 2).

Net als bij het normatieve perspectief, wordt bij het economische perspectief onder normale marktomstandigheden gekeken naar het aanbod van kapitaal (intern of economisch kapitaal) en de economische kapitaalvereisten.

Naast het reglementaire (normatieve) perspectief voor het beheer van kapitaalrisico's meet de Crelan Groep sinds 2022 de toereikendheid van haar kapitaal met een interne economische benadering.

De benadering voor het geconsolideerde bereik per 31 december 2024 is als volgt:

- Gaat uit van de meest materiële risico's voor de bank, waaronder financiële risico's zoals IRRBB en marktrisico, maar ook kredietrisico;
- Voor deze risico's meet Crelan Groep schokken van 1 op 1000 jaar per risicotype;
- Voor kredietrisico op particulieren is het uitgangspunt het interne ECAP-model (asymptotische enkele risicofactor met een betrouwbaarheidsniveau van 99,9%)5 dat werd ontwikkeld door AXA Bank Belgium. Aangezien het ECAP-model op maat gemaakt is voor de PD- en LGD-modellen van AXA Bank België, werd een eenvoudige regel van 3 toegepast om de ECAP-vereisten te extrapoleren naar de volledige portefeuille. De regel van 3 wordt toegepast op basis van het relatieve aandeel van de twee banken in de totale risicogewogen activa van de gecombineerde bank;
- Voor de IRRBB past Crelan Groep de volgende aanpak toe:
  - De zes door Crelan Groep gedefinieerde schokken worden berekend (parallel omlaag, omhoog, korte rente omlaag, korte rente omhoog, steiler en vlakker). Hieruit blijkt duidelijk dat op geconsolideerd niveau de parallelle schok omhoog de ernstigste is;
  - Crelan Groep baseerde zich vervolgens op haar interne stresstestmodellen waarbij historische gegevens over rentetarieven worden gebruikt om na te gaan wat schokken van 1 op 1.000 jaar zijn;
- Voor operationeel risico is een vereenvoudigde benadering gebruikt: de standaardbenadering voor regelgeving;
- Voor het bedrijfsrisico wordt een scenariobenadering toegepast;
- Voor pensioenrisico wordt een scenariobenadering toegepast;
- Sinds 2022 is het integratierisico geïmplementeerd, uitgaande van een vertraging van 6 maanden bij de migratie. Na de fusie in juni 2024 wordt dit risico niet meer berekend;
- De correlatiematrix van AXA Bank Belgium bleef behouden;
- Voor de andere, minder materiële risico's valt Crelan Groep terug op de reglementaire benadering waarbij de risicogewogen activa worden omgezet in eigenvermogensvereisten.

De Crelan Groep meet haar economische eigenvermogensvereisten aan de hand van de in onderstaande tabel beschreven methoden:

	Risicocategorie	Economische	Regelgeving
Retailkredietrisico*	Retailkredietrisico - Hypotheek-, Consumenten- en Professionele leningen	Asymptotische enkelvoudige risicofactor	IRB
	Retailkredietrisico - Overige leningen	SA	SA
Non-retailkredietrisico	Non-retailkredietrisico	SA	SA
Marktrisico	Trading Book - Niet-structurele rentevoet, FX and kredietspreadrisico	SA	SA
	Banking Book - Structurele rente en basisrisico*		
		SOT (slechtste van de 6)	N/A
Operationeel risico*	Operationeel risico	TSA	TSA
Pensioenrisico	Pensioen Risico	Inflatie /IR schokken	-
Bedrijfsrisico	Bedrijfsrisico	Volume/Margin schokken	-
ESG Risk	Klimaat en Milieu Risico	Scenario gebaseerd	-

* Wordt beoordeeld en gevalideerd

Merk op dat de benaderingen voor het kredietrisico voor de detailhandel en IRRBB worden herzien. De correlatiematrix wordt ook bijgewerkt.

Het kapitaaloverschot van Crelan Groep wordt gemeten door het totale economische eigenvermogensvereisten (ECAP) van het interne kapitaal van de bank (na stress) af te trekken. Crelan Groep meet haar economische eigenvermogensvereisten door uit te gaan van een betrouwbaarheidsniveau van 99,9%.

5 Het economisch kapitaalmodel kan op verschillende betrouwbaarheidsniveaus worden berekend. Het betrouwbaarheidsniveau van 99,9% wordt gebruikt voor Pijler II.

Hefboomratio

De hefboomratio wordt gedefinieerd als Tier 1-kapitaal over de totale risicomaatstaf van de bank, die bestaat uit zowel binnen- als buitenbalansposten. Het doel is om excessieve leverage te beperken en de activa van de instellingen meer in lijn te brengen met hun eigen vermogen.

De leverage ratio van Crelan Groep volgens de huidige CRR-wetgeving ('Gedelegeerde Wet') is gestegen naar een niveau van 4,71% in het vierde kwartaal van 2024 vergeleken met 4,34% in het vierde kwartaal van 2023. De stijging van de Leverage ratio in 2024 wordt grotendeels verklaard door de stijging van het Tier 1 kapitaal. In vergelijking met het vierde kwartaal van 2023 steeg het Tier 1 vermogen van 2.389 miljoen EUR naar 2.694 miljoen EUR. Aan de andere kant steeg de Leverage Exposure van 55.049 miljoen EUR naar 57.170 miljoen EUR.

	31/12/2024	31/12/2023
Leverage Ratio	4,71%	4,34%

Liquiditeitsrisico

Het 'Basel Committee on Banking Supervision' (BCBS) definieert het liquiditeitsrisico als het risico dat de positie in liquide middelen niet snel en gemakkelijk kan worden verhoogd om schokken als gevolg van financiële en economische stress op te vangen.

De risicotaxonomie van de Crelan Groep beschouwt de volgende twee aspecten van liquiditeitsrisico die beide binnen het bereik van liquiditeitsrisicobeheer vallen:

- Het liquiditeitsrisico op korte termijn wordt gedefinieerd als het risico dat de Crelan Groep haar financiële verplichtingen niet kan nakomen wanneer ze verschuldigd zijn (binnen een maand), tegen een redelijke kostprijs en tijdig. Het vloeit voort uit korte termijn kas- en onderpandposities (intra-day, overnight, één dag tot één maand).
- Structureel liquiditeitsrisico is het risico dat de Crelan Groep niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen wanneer ze verschuldigd zijn op middellange en lange termijn (meer dan een maand), tegen een redelijke kostprijs en tijdig.

Beheer van het liquiditeitsrisico

Risicobeleid, limietkader en rapportage

Crelan Groep heeft stabiele bronnen van korte- en lange termijn financiering. Ze beschikt over een robuuste retail deposito basis en een goed gevestigd programma van gedekte obligaties (via Crelan Home Loan SCF) om goed geprijsde, niet-volatiele wholesale funding aan te trekken.

Om het geconsolideerde liquiditeitsrisico te evalueren en te beheren, controleert het Balance Sheet Risk Committee van de Crelan Groep:

- Interne indicatoren: Internal Liquidity Stress (ILS) en Short-Term Liquidity Framework (STeLF);
- Regelgevende indicatoren: LCR, NSFR, ALMM en bezwaring van activa.

Al deze indicatoren zijn gebaseerd op een gemeenschappelijke benadering: garanderen dat de liquiditeitsbuffer van Crelan Groep voldoende is om een reeks stressgebeurtenissen het hoofd te bieden. Meer specifiek is de eigen Internal Liquidity Indicator van Crelan Groep ontworpen om te garanderen dat de bank een adequate liquiditeitsbuffer aanhoudt om het hoofd te kunnen bieden aan gecombineerde idiosyncratische en marktstress over een horizon van drie maanden.

Interne liquiditeitsstress (ILS)

De interne liquiditeitsstressmethodologie is afgeleid van de reglementaire LCR-rapportagevereisten (Liquidity

Coverage Ratio). De gegevens van de prudentiële LCR-liquiditeitsrapportage worden gebruikt voor de berekening van het interne liquiditeitsvereiste onder stress. Waar echter welomschreven haircuts moeten worden toegepast in de LCR, zal de interne stressmethodologie afwijken door hogere bank specifieke schokken toe te passen op activa en passiva om de impact op de waarde van activa, instromen en uitstromen tijdens een gedefinieerde stressperiode te simuleren.

De ILS wordt gemeten als een liquiditeitsbuffer in EUR, zijnde het bedrag aan hoogwaardige liquide activa dat de netto liquiditeitsuitstroom van het gedefinieerde stressscenario overtreft. Crelan Groep heeft een stressscenario gedefinieerd dat een langere periode bestrijkt dan de 30 kalenderdagen van de LCR. De lengte van het stressscenario is vastgesteld op drie maanden, dit geeft de bank de tijd om zich aan te passen aan een nieuwe liquiditeitssituatie en om ook rekening te houden met zowel een ernstige financiële markt als een idiosyncratische schok.

De extreme financiële marktstress gaat uit van de volgende twee omstandigheden die verondersteld worden tegelijkertijd voor te komen:

Het onderpand in contanten van de derivatenportefeuille is afhankelijk van renteschommelingen. Crelan Groep moet liquide onderpand toevoegen in het geval van een negatieve rentebeweging. We definiëren deze stress als een neerwaartse parallelle verschuiving van de rentecurve. Ten tweede, een onmiddellijke toename met 175 basispunten van de kredietspreads op obligaties.

De idiosyncratische stress gaat ervan uit dat het gedrag van particuliere en zakelijke klanten verandert ten opzichte van normale marktomstandigheden. Dit leidt tot uitstroompercentages die tot 50% hoger liggen dan de LCR-berekening. Bovendien zijn er extra uitstroompercentages voorzien voor kredieten in de pijplijn, omdat onder stress het opnamegedrag van klanten kan veranderen. Tot slot is het bedrag van de instroom ontvangen van particuliere klanten beperkt tot de hoofdsombetalingen, zonder rekening te houden met de rente.

Tot slot voorziet het ILS van Crelan Groep ook in een verzachtende maatregel om de stress te verhelpen die wordt ervaren tijdens de beschouwde tijdshorizon van drie maanden. Deze actie bestaat uit de uitgifte van aangehouden gedekte obligaties via het Crelan Home Loan SCF -vehikel.

in 000 EUR	31/12/2024	Limiet	Buffer
Interne Liquiditeits Stress Indicator	6.275.573	1.300.000	4.975.573

Liquiditeitskader voor de korte termijn (STeLF)

Als aanvulling op het voorgeschreven liquiditeitskader en de interne liquiditeitsstressberekeningen, heeft Crelan Groep een dagelijks berekende liquiditeitsindicator ontwikkeld die de liquiditeitspositie voor de komende vijf werkdagen beoordeelt. Deze indicator wordt het Short-Term Liquidity Framework (STeLF) of 'liquiditeitskader op korte termijn' genoemd. Hij meet de liquiditeitsbuffer, gedefinieerd als de som van de niet-bezwaarde ECB beleenbare effecten en de EUR kassaldi, en wordt berekend voor twee scenario's. In het business-as-usual scenario houdt de STeLF-liquiditeitsbuffer rekening met de in- en uitstroom voor de komende vijf werkdagen. In het stressscenario wordt alleen rekening gehouden met de uitstroom en een extra stressuitstroom.

Prudentiële indicatoren

Crelan Groep bewaakt de LCR en NSFR van het Basel III-raamwerk.

- LCR (Liquidity Coverage Ratio) werd bindend in oktober 2015, terwijl NSFR (Net Stable Funding Ratio) bindend werd met de introductie van de CRR II in juni 2021.
- ALMM (Additional Liquidity Monitoring Metrics) wordt sinds april 2016 gerapporteerd aan de toezichthouder. Ratio's van bezwaarde activa (brede en smalle) worden berekend in overeenstemming met de Belgische regelgeving.

Beleidslijnen voor het beheer van het liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrampenplan van de Crelan Groep is aangepast en de bank heeft een speciale taskforce opgericht die bij systemische of idiosyncratische liquiditeitscrises onmiddellijk moet ingrijpen en passende maatregelen moet nemen. Regelmatige toekomstprognoses van de belangrijkste liquiditeitsratio's ondersteunen het actieve beheer van het liquiditeitsrisico binnen de bank.

Liquiditeitsbufferbeoordeling

Crelan Groep heeft een zeer robuuste liquiditeitspositie, zoals blijkt uit de sterke liquiditeitsbuffer die duidelijk boven de wettelijke en interne limieten ligt.

Beide Basel III-indicatoren liggen eind 2024 ruim boven de minimumvereisten (limiet van 100%) dankzij een comfortabele voorraad liquide activa en een solide financieringsstructuur.

Ratio	31/12/2024	31/12/2023	Limiet
LCR	196%	188%	100%
NSFR	132%	142%	100%

Financiering

De belangrijkste bronnen van stabiele financiering voor de bank zijn particuliere deposito's (43 miljard EUR op 31 december 2024) en gedekte obligaties (4,5 miljard EUR op 31 december 2024). Crelan Groep heeft ook Senior Non-Preferred (SNP) -biljetten uitgegeven voor 1,35 miljard EUR. Meer details zijn te vinden in de tabel hieronder.

Looptijdanalyse

31/12/2024 (in 000 EUR)	< 6 maand	6-12 maand	> 12 maand	Totaal
Kapitaal			3.246.611	3.246.611
Retail financiering	38.172.226	2.745.852	2.120.178	43.038.256
Stabiele retail financiering	28.385.363	1.966.717	1.513.426	31.865.506
Andere retail financiering	9.786.863	779.135	606.752	11.172.750
Niet-financiële klanten	1.052.414	63.415	40.402	1.156.231
Centrale banken financiering	0			0
Financiële klanten	1.022.460	6.203	3.755.314	4.783.977
Covered bonds	750.000		3.750.000	4.500.000
Andere financiële klanten	272.460	6.203	5.314	283.977
Andere tegenpartijen	1.827.066	411.690	2.108.506	4.347.262
Totaal	42.074.166	3.227.160	11.271.011	56.572.337

In deze tabel is de reële waarde van derivaten niet opgenomen, omdat we deze derivaten niet als 'funding' beschouwen.

Covered Bonds

AXA Bank Belgium, onderdeel van de Crelan Groep, heeft AXA Bank Europe SCF opgericht voor het uitgeven van gedekte obligaties, waarbij AXA Bank Europe SCF rechtstreeks hypotheekleningen koopt van AXA Bank Belgium. Hoewel nog niet toegepast, de oprichting maakt het ook mogelijk om een gedekte leningstransactie uit te voeren tussen AXA Bank Belgium en AXA Bank Europe SCF met hypotheken als onderliggende zekerheid om gedekte obligaties uit te geven met een kortere doorlooptijd.

Met de fusie van AXA Bank Belgium en Crelan in 2024 is deze activiteit geïntegreerd in de Crelan Groep-structuur en is AXA Bank Europe SCF hernoemd naar Crelan Home Loan SCF.

De sterke onderliggende kwaliteit van de Crelan Groep's retail hypotheekportefeuille in België is het ideale onderpand voor een covered bond programma. Met dit programma kan de Crelan Groep haar liquiditeitsrisico beheren. Het biedt de bank diversificatie in financieringsbronnen en minimaliseert financieringsconcentraties in tijdsblokken. Het covered bond programma geeft Crelan Groep toegang tot de markt voor covered bonds, waardoor de kosten van institutionele lange termijn financiering kunnen worden verlaagd. Dit programma biedt de bank toegang tot financieringsmarkten die open blijven in tijden van marktstress. De bank lanceerde haar eerste gedekte obligatie in november 2010. Het programma van gedekte obligaties bedraagt 10 miljard EUR in 2024, waarvan 4,5 miljard EUR op geconsolideerd niveau blijft: 4,5 miljard EUR wordt in de markt geplaatst en 5,5 miljard EUR van deze covered bonds wordt aangehouden door Crelan Groep (gebruikt in beveiligde financieringstransacties) en werd geëlimineerd in de geconsolideerde balans.

Aangezien de obligaties die met dit programma worden uitgegeven, worden gedekt door hypothecaire leningen, wordt een deel van de portefeuille hypothecaire leningen van de bank als bezwaard beschouwd. Om ervoor te zorgen dat het bedrag aan bezwaarde activa niet te groot wordt, berekent Crelan Groep de economische activa bezwaardheidsindicator. Deze indicator geeft aan hoeveel activa zijn bezwaard ten opzichte van de totale balans.

De tabel hieronder laat zien dat zelfs wanneer hypothecaire leningen worden gebruikt voor de uitgifte van gedekte obligaties, de bezwaringsratio van de economische activa onder de limiet blijft.

In %	31/12/2024	Limiet
Economische ratio van de activabezwaring	12%	25%

Kredietrisico

Beheer van kredietrisico

Crelan Groep definieert kredietrisico als het risico van verlies in verband met het onvermogen van de debiteur om contractueel overeengekomen financiële verplichtingen volledig na te komen. Het doel van kredietrisicomanagement is ervoor te zorgen dat een (aantal) kredietgebeurtenis(sen) de solvabiliteit of winstgevendheid van de bank niet significant zou(den) bedreigen. Om dit doel te bereiken, worden kredietrisicoposities binnen strikte grenzen gehouden. Het effectieve beheer van kredietrisico is een cruciaal onderdeel van een alomvattende benadering van risicobeheer en is essentieel voor het succes op lange termijn van elke bankorganisatie.

De belangrijkste activiteiten van de Crelan Groep zijn het verstrekken van hypothecaire leningen (79%), professionele leningen (13%), landbouwleningen (4%) en consumentenkredieten (4%), waarbij hypothecaire leningen het belangrijkste aandeel hebben. Deze producten worden alleen in België aangeboden.

Management overlay

Crelan begon het jaar 2023 met een belangrijke voorraad overlays voor de onzekerheden die verband hielden met tweede orde effecten als gevolg van de crisis in Oekraïne. Voor het retailsegment was dit vooral de kwestie van de energieprijzen, terwijl voor het professionele segment ook inflatie en stijgende rentetarieven voor onzekerheid zorgden rond de terugbetalingscapaciteit van onze klanten. Meer specifiek voor de landbouwsector is er veel onzekerheid over de regelgeving met betrekking tot ecologie.

In de loop van 2023 koos de bank ervoor om de verschillende overlays te handhaven vanwege de hoge mate van onzekerheid die nog steeds bestaat. In het vierde kwartaal werden de verschillende overlays geëvalueerd om de mate van onzekerheid met betrekking tot de hoogte van de voorziening weer te geven.

De bank is in 2024 doorgegaan met het identificeren van risicopockets in haar portefeuilles die bestaan uit klanten die mogelijk te maken krijgen met terugbetalingsproblemen als de energieprijzen en de inflatie de komende maanden historisch hoog blijven.

Hypotheek- en consumentenkredieten

Hypothecaire leningen zijn het belangrijkste product binnen de kredietportefeuille van Crelan, geconcentreerd op Belgische residentiële onroerende goederen.

Een belangrijke risicoparameter bij het verstrekken van leningen is de terugbetalingscapaciteit van de klant. In het geval van hypothecaire leningen worden alle inkomsten en uitgaven, inclusief die met betrekking tot leningen, in aanmerking genomen om een netto-inkomen te verkrijgen dat wordt vergeleken met wat bekend staat als het minimum beschikbare inkomen, d.w.z. wat de klant over zou moeten hebben voor dagelijkse uitgaven zoals voedsel, verwarming, enz. Als dit minimuminkomen niet wordt bereikt, wordt de lening geweigerd.

Net als in 2023 werd een oefening uitgevoerd om klanten te identificeren die betalingsmoeilijkheden zouden kunnen ondervinden door de stijgende energieprijzen. Dezelfde oefening werd dit jaar uitgevoerd om rekening te houden met de algehele macro-economische omgeving: op basis van de beschikbare inkomens in onze database, hebben we deze inkomens geïndexeerd en verlaagd met 300 EUR / maand (gemiddelde impact van de energiecrisis op de energierekening in België).

Op basis van de selectie van klanten die het minimum besteedbaar inkomen niet meer zouden halen, overwegen we een overdracht naar Stage 2 van de dossiers die zich in Stage 1 bevinden. De schatting van de management overlay is gebaseerd op de toepassing van de dekkingsgraad van Stage 2 op die posities die het niveau van de management

overlay geven. Het aantal risicoklanten is lager dan in 2023, terwijl het omrekeningspercentage is verhoogd van 80 naar 100%. De overlay wordt gevormd voor klanten die een bedrag op de Crelan spaarrekening hebben dat lager is dan 2.500 EUR.

Professionele en landbouwleningen

Voor de professionele portefeuille werd het jaar 2023 gekenmerkt door historisch hoge loonindexeringen in het begin van het jaar, wat leidde tot een belangrijke stijging van de bedrijfskosten. Dit leidde tot hoge faillissementscijfers, vooral in sectoren zoals bouw, HORECA en transport. In 2024 had de crisis geen materiële impact op de professionele kredietportefeuilles.

In lijn met de oefening van vorig jaar heeft Risk een analyse uitgevoerd om de meest risicovolle kredietdossiers te identificeren. We identificeren risicovolle klanten op basis van een reeks negatieve signalen. Elke klant in de portefeuille krijgt een score op basis van verschillende interne en externe indicatoren. Hoe hoger de score, hoe hoger het risico. Voor klanten die als risicovoller worden geïdentificeerd, overwegen we een overdracht naar Stage 2 van de dossiers die zich in Stage 1 bevinden. De toepassing van de dekkingsgraad voor Stage 2 op die vorderingen geeft het niveau van de managementoverlay. De bank past als dusdanig de S2 dekkingsratio toe, maar heeft de leningen niet overgebracht naar Stage 2 omdat ze van mening is dat de faseringsregels goed functioneren en als dusdanig zal de fasering voor deze dossiers in een later stadium volgen als de risico's zich inderdaad voordoen. Dit was dezelfde methodologie die vorig jaar werd toegepast.

Sectorale voorziening op de landbouwmarkt

Crelan heeft een historische blootstelling aan de landbouwsector. Elk jaar voeren de experts van de bank een analyse uit om de evolutie van de onzekerheden in de sector vast te leggen. Energiecrisis, inflatie en nieuwe regelgeving houden de onzekerheden voor deze sector op een hoog niveau. De overlay van 12 miljoen EUR werd echter als te conservatief beschouwd gezien de laatste ontwikkelingen in deze sector en wordt daarom verlaagd tot 9,5 miljoen EUR.

Risicobeleid, limietenkader en rapportering

Het doel van kredietrisicobeheer is om het kredietrisico op de balans correct te identificeren en te meten, het kredietrisico te bewaken en de nodige acties te ondernemen om het kredietrisico binnen de risicobereidheid te houden, zodat wordt voorkomen dat kredietgebeurtenissen de solvabiliteit of winstgevendheid van de bank wezenlijk beïnvloeden.

Om dit doel te bereiken, moeten kredietportefeuilles binnen bepaalde vooraf bepaalde limieten blijven. Deze limieten worden bepaald door een vooraf opgesteld risk appetite framework (RAF) waarin functionele limieten worden gedefinieerd. Deze functionele limieten worden vertaald naar operationele limieten die dagelijks worden gebruikt om ervoor te zorgen dat de kredietactiviteit binnen de door de Raad van Bestuur gedefinieerde risicobereidheid blijft.

De risico's op hypothecaire leningen, persoonlijke leningen, landbouwkredieten en professionele kredieten van de Crelan Groep in België worden beheerd in vier fasen (verwerving, beheer, herstel en invordering) op basis van het kredietbeleid.

Hypothecaire leningen worden geaccepteerd op basis van een reeks acceptatienormen en beleidsregels. Scoringsmodellen voor acquisitie worden intern ontwikkeld en regelmatig herzien om de geldigheid van deze interne risicomodellen te beoordelen. Crelan Groep houdt zich aan de richtlijnen van de NBB (zogenaamde "snelheidslimieten").

Een essentieel onderdeel van het kredietrisicobeheer wordt gevormd door de afdeling Bank Remedy. Deze afdeling neemt maatregelen om het kredietrisico van de bank te minimaliseren, afhankelijk van de aard en de ernst van het incident. Bovendien bepaalt de afdeling het bedrag van de maandelijkse voorzieningen die moeten worden getroffen voor toekomstige afschrijvingen. De procedures en controles voor het afschrijven van onrendabele leningen zijn opgenomen in een afschrijvingsbeleid in overeenstemming met de EBA-richtlijnen.

In overeenstemming met de verwachtingen van de toezichthouder voert Crelan Groep stresstests uit voor het kredietrisico op particulieren. Het belangrijkste doel is om de gevoeligheid van kredietverliezen voor de bestaande kredietportefeuille te beoordelen, evenals de solvabiliteit van de bank in stresssituaties.

De ontwikkeling van het kredietrisico wordt actief gevolgd als onderdeel van de rapportage voor de Lending Risk Committee, die het risico regelmatig beoordeelt. Al deze principes leiden tot een zeer effectief risicobeheersysteem met controleprocessen die ongewenste manipulaties voorkomen. Dit systeem is sterk geïntegreerd in de activiteiten van de divisie 'Financial and Credit Risk' en wordt voortdurend bewaakt door de Risk Committee op bestuursniveau.

Portefeuille

De kredietportefeuille bestaat uit hypotheken, professionele, landbouw-, consumenten- en overige leningen, waarbij hypotheekleningen het belangrijkste aandeel hebben.

Gezien de goede onderpanddekking en de lage kans op wanbetaling is het risicoprofiel van de totale kredietportefeuille laag.

Blootstelling aan kredietrisico

Voor het overgrote deel van de Belgische leningen wordt de kredietrisicometing uitgevoerd door middel van Internal Rating Based (IRB) modellen bij Crelan. Een resterend deel van de leningen wordt gemeten volgens de standaardbenadering. Europabank meet al haar blootstellingen met de standaardbenadering omdat ze gericht zijn op een specifiek klantsegment. Crelan Groep past de standaardbenadering toe voor de beleggingsportefeuille en participaties, zoals te zien is in paragraaf 7.4.4.

De kredietrisicoblootstellingen worden voor 18% gewogen volgens de standaardbenadering en voor 82% volgens de IRB. Als we alleen kijken naar de Retail portefeuille, dan wordt 93,5% gewogen volgens de IRB.

Voor balansposten is de nettowaarde de bruto boekwaarde van de vordering minus voorzieningen/bijzondere waardeverminderingen. Voor posten buiten de balans is de nettowaarde de bruto boekwaarde (nominaal bedrag) van de vordering minus voorzieningen.

De Retail portefeuille van de Crelan Groep is voornamelijk gericht op huishoudens. Deze huishoudens worden door Crelan bediend door middel van hypothecaire leningen, consumentenleningen en kredietfaciliteiten op rekeningen-courant. Daarnaast heeft Crelan Groep enige exposure op niet-financiële en financiële ondernemingen. Deze blootstelling komt overeen met onze professionele kredietportefeuille die gericht is op boeren, zelfstandige klanten, vrije beroepen en micro-ondernemingen. Crelan bedient een gevarieerde mix van industriële sectoren.

De hypotheekportefeuille is in 2024 met 1,2% gestegen als gevolg van de toenemende vraag naar nieuwe leningen en blijft van goede kwaliteit (conform de snelheidslimieten).

Voor de portefeuille consumentenkredieten zagen we een daling van 23% in 2024, voornamelijk als gevolg van een her classificatie van producten als onderdeel van de migratie van de AXA Bank Belgium-portefeuille.

De professionele kredietportefeuille van Crelan Groep, landbouw inbegrepen, steeg in 2024 met 8,1% als gevolg van de her classificatie van de consumentenleningen (zie hierboven).

Kredietkwaliteit

Definitie van wanbetaling

Crelan heeft een definitie van wanbetaling voor Retail kredieten die in overeenstemming is met de geharmoniseerde definitie van wanbetaling zoals geformuleerd door EBA.

De bank beschouwt een cliënt/faciliteit als in gebreke indien aan een of meer van de volgende voorwaarden is voldaan:

- Er loopt een geschil met betrekking tot de cliënt. In een dergelijk geval is het contract met de cliënt opgezegd en worden er acties ondernomen, zoals het opeisen van garanties, om het volledige bedrag van de blootstelling terug te krijgen;
- De cliënt heeft een materiële betalingsachterstand van meer dan 90 dagen. De materialiteitsdrempel voor de betalingsachterstand is vastgesteld op 100 EUR en minimaal 1% van de blootstelling van de cliënt;
- De cliënt zal waarschijnlijk niet betalen. De banken zien aanwijzingen dat de cliënt hoogstwaarschijnlijk niet in staat zal zijn om volledig aan zijn kredietbetalingen te voldoen zonder mogelijk aanspraak te maken op de garanties. Indicaties van onwaarschijnlijkheid om te betalen zijn onder andere faillissement, fraude, besmetting via verbonden cliënten en verslechtering van de kredietwaardigheid van leningen die in onderpand zijn gegeven.

Als een cliënt zich in de laatste 2 categorieën bevindt, wordt dit een “mogelijk verlies” genoemd. Een krediet/faciliteit waartegen een geschil loopt, wordt daarentegen “dubieus” genoemd.

Wanneer een cliënt/faciliteit in gebreke blijft, wordt het geacht een bijzondere waardevermindering te hebben ondergaan en moet er dus een specifieke voorziening worden opgenomen. Die voorziening wordt beoordeeld aan de hand van een individuele benadering. Op dat moment moet altijd worden geëvalueerd of deze wanbetaling een impact heeft op de geschatte toekomstige kasstromen van het financieel actief, en als dat het geval is, moet een bijzonder waardevermindering worden opgenomen.

Acceptatiebeleid

Crelan heeft een selectief en voorzichtig geharmoniseerd acceptatiebeleid. Hierdoor werd de nieuwe productie van de bank gekenmerkt door een hoge kwaliteit en liet de gehele kredietportefeuille in 2024 goede prestaties zien ondanks de macro-economische uitdagingen zoals de energiecrisis.

Stages van kredietkwaliteit

Renderend – Stage 1

Onder IFRS 9 wordt binnen het segment van de renderende leningen een onderscheid gemaakt tussen leningen zonder significante toename van het kredietrisico sinds de creatie enerzijds en leningen met een significante toename van het kredietrisico sinds de creatie anderzijds. Leningen in het performing segment zonder significante toename van het kredietrisico worden gecategoriseerd als Stage 1. Voor Stage 1 worden de bijzondere waardeverminderingen gecategoriseerd als Stage 1. Voor Stage 1 worden de bijzondere waardeverminderingen opgenomen voor een verwacht kredietverlies van twaalf maanden. Als geen van de kwalitatieve of kwantitatieve triggers zoals beschreven in Stage 2 en Stage 3 wordt geactiveerd, wordt een lening gecategoriseerd in Stage 1.

Underperforming – Stage 2

Crelan beschouwt de volgende voorwaarden, zowel kwantitatief als kwalitatief, als een significante toename van het kredietrisico (SICR of 'significant increase in credit risk') en daarom worden de leningen gecategoriseerd als Stage 2 (underperforming):

- Vervallen dagen groter of gelijk aan 30;
- Negatief opgenomen in CKP 12 database
- Uitstelmaatregelen voor krediet
- Huidige PD-rating in de slechtste bucket voor wanbetaling (rating 9/E);
- Huidige rating verlaagd buiten risicobereidheidskader (RAF of 'Risk Appetite Framework') na de creatie (rating C- of lager).
- Verlaging van de rating (die gelijk staan aan een stijging van de onderliggende 12 maanden PD met ten minste 200% ten opzichte van de oorspronkelijke rating).
- Overdracht naar de toezichtlijst bij besluit van het kredietcomité, op basis van negatieve kwalitatieve signalen die zijn vastgesteld tijdens het beoordelings- en monitoringproces van de portefeuille

Als aan één van de kwalitatieve of kwantitatieve triggervoorwaarden wordt voldaan, wordt de lening in Stage 2 ingedeeld.

Merk op dat de criteria zijn geharmoniseerd tussen Crelan en de voormalige entiteit AXA Bank Belgium en dat er een gemeenschappelijke faseringsaanpak van kracht is.

Niet renderend – Stage 3

Stage 3 bevat alle leningen in wanbetaling; zie sectie 7.4.3.1 voor de definitie.

Wanneer een cliënt 'niet-renderend' wordt, moet op al zijn blootstellingen een bijzonder waardeverminderingsverlies worden opgenomen. Op dat moment moet altijd worden geëvalueerd of deze wanbetaling invloed heeft op de geschatte toekomstige kasstromen van het financieel actief.

Bovendien is de status van wanbetaling volledig afgestemd op de statussen 'non-performing' en 'impaired' en dus op Stage 3.

Specifieke en algemene kredietrisicoaanpassingen

Op basis van de CRR-definitie zijn kredietrisicoaanpassingen de bedragen van specifieke en algemene voorzieningen voor kredietverliezen die in de jaarrekening zijn opgenomen in overeenstemming met het van toepassing

zijnde boekhoudkundige raamwerk. De geconsolideerde jaarrekening van de Crelan Groep is opgesteld in overeenstemming met IFRS - inclusief de International Accounting Standards (IAS) en interpretaties zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Onder IFRS 9 worden het kredietrisico en de potentiële bijbehorende kredietverliezen weergegeven door middel van de verwachte kredietverliesprincipes en alle kredietrisicoaanpassingen worden gecategoriseerd als specifiek. Er is geen algemene verliesvoorziening zoals gedefinieerd onder de Richtlijn Jaarrekening van Banken (Richtlijn 86/635/EEC van de Raad).

Alle verwachte kredietverliezen die zijn berekend op basis van intern ontwikkelde statistische modellen en andere historische gegevens worden beschouwd als collectief gemeten voorzieningen.

Alle leningen die in gebreke zijn gebleven (contentieus en pre-contentieus) hebben individueel gemeten voorzieningen. Crelan Groep berekent verwachte kredietverliezen vanaf de eerste opname van de lening op de balans. Voor verplichtingen uit hoofde van leningen wordt de datum waarop Crelan Groep partij wordt bij de onherroepelijke verplichting beschouwd als de datum van eerste opname met het oog op de toepassing van de vereisten voor bijzondere waardevermindering.

Op basis van de volgende belangrijke gegevens:

- Blootstelling bij wanbetaling
- Verlies bij wanbetaling
- Waarschijnlijkheid van wanbetaling

worden de verwachte kredietverliezen berekend als een kans gewogen uitkomst op basis van 3 scenario's: een opwaarts scenario, een basisscenario en een neerwaarts scenario.

Crelan Groep gebruikt een aparte voorzieningsrekening, die de bijzondere waardevermindering weergeeft die het onderliggende financiële actief ondergaat als gevolg van kredietverliezen. De berekening van de verwachte verliezen houdt ook rekening met de impact van de tijdswaarde en de gerelateerde aanpassing wordt opgenomen via de renteopbrengst.

Negatieve verschillen tussen de berekende realiseerbare waarde en de boekwaarde worden opgenomen in de winst- en verliesrekening als een bijzonder waardevermindering. Elke stijging als gevolg van een daling wordt opgenomen via de toevoeging voor bijzondere waardeverminderingsrekeningen in de winst- en verliesrekening. Elke daling als gevolg van objectieve indicatoren die aantonen dat de realiseerbare waarde stijgt als gevolg van een verbetering in de geschatte realiseerbare kasstroom, wordt geboekt via de terugname van bijzondere waardeverminderingen in de winst- en verliesrekening. Dit mag echter nooit leiden tot een geamortiseerde kostprijs die hoger zou zijn dan de geamortiseerde kostprijs als er geen bijzondere waardevermindering had plaatsgevonden. De voorzieningen worden rechtstreeks geboekt tegenover de vorderingen als er geen mogelijkheid tot recuperatie is.

Kredietrisicobeperking (CRM)

Crelan definieert in haar kredietbeleid de noodzaak om zekerheden te stellen om het kredietrisico te beperken.

Belangrijkste soorten ontvangen zekerheden

Afhankelijk van het product worden er verschillende soorten zekerheden gegeven.

Zekerheden voor hypothecaire leningen

Het krediet wordt typisch gedekt door een hypotheek (inschrijving of mandaat) op onroerend goed (volle eigendom) in België. Het onroerend goed moet normaal verhandelbaar zijn. De hypotheek die moet worden verstrekt, kan worden hergebruikt in het kader van mogelijke volgende hypothecaire leningen (en zelfs worden gebruikt voor andere leningen). Alle zekerheden die de hypotheek aanvullen, moeten worden verstrekt vóór de officiële registratie van de lening.

Zekerheden voor professionele leningen

Deze zekerheden zijn de volgende:

- Materiële zekerheden hebben betrekking op een roerende of onroerende zaak met een intrinsieke waarde, in de meeste gevallen een hypothecaire inschrijving of een mandaat.
- Persoonlijke zekerheden bestaan uit vorderingen op een persoon.
- Morele garanties bieden de bank geen mogelijkheid tot uitwinning en vertrouwen op de eerlijkheid van degenen die ze hebben afgegeven.

Zekerheden voor landbouwleningen

Ze zijn vergelijkbaar met de professionele leningen met hypotheken en mandaten op de onroerende goederen (inclusief grond) en pandrechten op de roerende activa (uitrusting, vee, ...).

Zekerheden voor consumentenkredieten

Voor consumentenkredieten wordt de overdracht van incasso's of afstand van loon en andere inkomsten gebruikt als onderpand. Voor klanten die ook een hypothecaire lening hebben, kan de hypotheek ook als onderpand worden beschouwd.

Waarderingsbeleid voor niet-presterende leningen

Klanten met achterstallige leningen vormen een beperkt deel van de portefeuille van de bank, maar het toepassen van een indexatiebenadering is mogelijk niet geschikt voor deze leningen, omdat de beoordeling van potentiële verliezen in dit stadium sterker afhankelijk is van de waarde van het onroerend goed. Crelan Groep voert daarom een externe taxatie uit op het moment dat er twijfel ontstaat voor die eigendommen waarvoor geen recente (d.w.z. ≤ drie jaar) individuele taxatie beschikbaar is. Jaarlijks wordt gecontroleerd of de laatste externe taxatie minder dan drie jaar oud is. In het geval van oudere externe taxaties zal een (nieuwe) taxatie worden uitgevoerd.

Evolutie portefeuille in 2024 in de context van macro-economische evolutie

Ondanks de recente crisis blijft de kredietportefeuille van Crelan Groep in de loop van 2024 gezond zonder materiële signalen van verslechtering. Dit is voornamelijk te danken aan de intrinsieke kwaliteit van de kredietportefeuille en het voorzichtige acceptatiebeleid.

In 2024 stijgt de ratio voor de niet-renderende leningen (NPL - non-performing loans) van 0,9% naar 1,0%, maar blijft laag ondanks de macro-economische omgeving en na toepassing van de Crelan-definitie van wanbetaling op de AXA Bank Belgium-portefeuille in juni tijdens de migratie. Leningen in Stage 2 met een aanzienlijke toename van het kredietrisico na de creatie dalen van 8,2% tot 7,8% terwijl de gemarkeerde forborne kredieten na de proeftijd van 2 jaar in Stage 1 bleven terugkomen.

De dekkingsratio voor Stage 3 is in 2024 sterk gedaald van 24,7% naar 22,0% nadat de managementoverlays in het vierde kwartaal van 2024 werden geactualiseerd, wat een verlaging van 2,7 miljoen EUR met zich meebrengt in verband met de geactualiseerde impact van de energiecrisis, een verlaging van 2,5 miljoen EUR van de algemene landbouwvoorziening en een verlaging van 2,8 miljoen EUR op Stage 3, die verband houdt met een minder conservatieve ontwikkeling van de huizenprijsindex.

Standaardbenadering (STA)

Portefeuilles volgens de standaardbenadering

Crelan Groep gebruikt de standaardbenadering voor het bepalen van het kredietrisico voor een beperkt deel van haar portefeuille. Europabank meet al haar blootstellingen met de standaardbenadering omdat deze gericht zijn op een specifiek klantsegment (klanten met een iets hoger risicoprofiel). De standaardbenadering meet het kredietrisico ofwel op basis van vaste risicogewichten, die vooraf zijn vastgesteld door de toezichthouder, of door de toepassing van externe ratings.

Meer specifiek wordt de standaardbenadering gebruikt om het kredietrisico te bepalen van:

- Derivaten en repo's;
- Beleggingsportefeuille;
- Participaties;
- Overige kleine portefeuilles.

Deze blootstellingen worden in detail besproken in de volgende paragraaf.

Derivaten en repo's

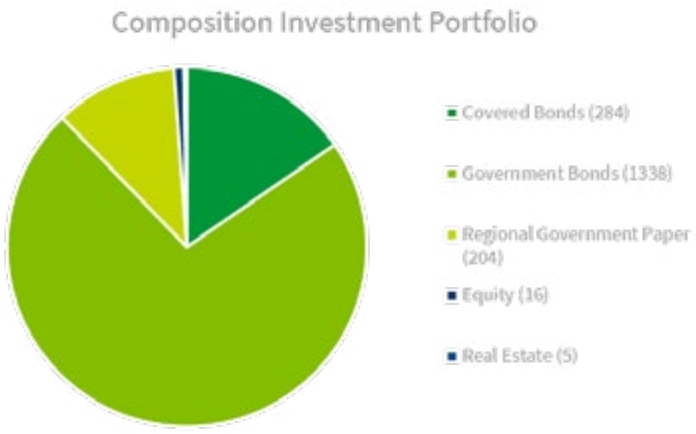
Het risico op derivaten en repo's wordt berekend volgens de standaardbenadering voor tegenpartijkredietrisico ('counterparty credit risk' of SA-CCR) en wordt daarom uiteengezet in paragraaf 7.5 'Tegenpartijkredietrisico'.

Beleggingsportefeuille

De marktwaarde van de beleggingsportefeuille steeg over 2024 (in totaal 1.089 miljoen EUR extra), voornamelijk door nieuwe Belgische staatsobligaties en gedekte obligaties. De beleggingsportefeuille per eind december 2024 bedraagt 1.847 miljoen EUR.

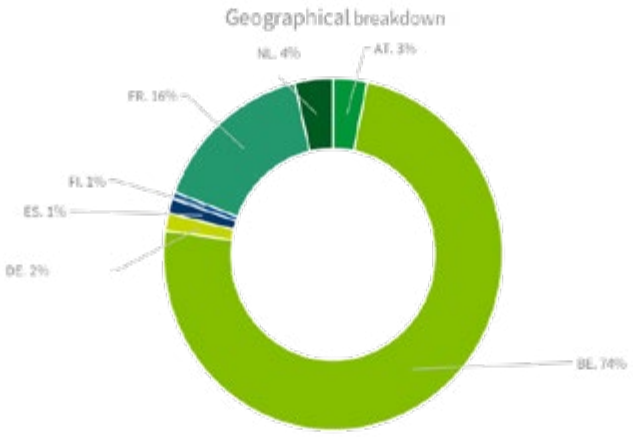
De beleggingsportefeuille van Crelan Groep bestaat voornamelijk uit hoogwaardige staatsobligaties (72%), gedekte obligaties en regionaal staatspapier (11%).

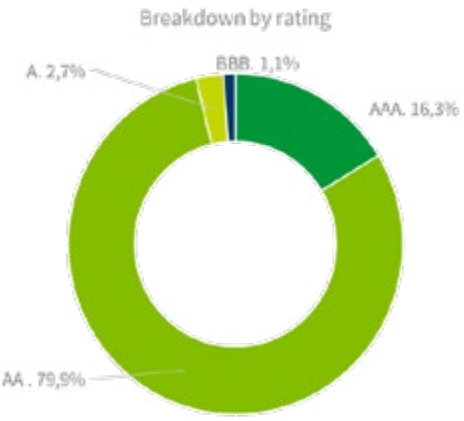
De volgende grafiek illustreert de posities in de beleggingsportefeuille van Crelan Groep (in miljoen EUR).

Bovendien worden de kredietratings en marktprijsveranderingen van de posities van Crelan Groep nauwlettend gevolgd om de kwetsbaarheid van de kredietportefeuille voor een aantal ongunstige ontwikkelingen te onderzoeken. Er is geen enkele positie met een rating lager dan investment grade.

Geografisch gezien is het kredietrisico van de beleggingsportefeuille beperkt tot landen die lid zijn van de Europese Unie.

Deelnemingen

Crelan Groep heeft een beperkte participatieportefeuille (13 miljoen EUR eind december 2024). Deze aandelen vertegenwoordigen deelnemingen in niet-geconsolideerde dochterondernemingen (Beran NV) en financiële tussenpersonen (bv. Visa Belgium en Payconiq).

Andere kleine portefeuilles

Sommige andere kleine portefeuilles worden behandeld volgens de standaardbenadering. Het betreft onder meer materiële vaste activa en overige vorderingen. Een zeer klein deel van de Retail kredieten die vanwege hun omvang niet langer als “Retail” kunnen worden aangemerkt, wordt ondergebracht in de uitzettingscategorie “Corporate” en volgens de standaardbenadering behandeld. Kleine Retail portefeuilles zoals belastingkredieten, garanties en negatieve rekeningen-courant worden ook volgens de standaardbenadering behandeld. Uitgestelde belastingvorderingen die afhankelijk zijn van toekomstige winstgevendheid en voortvloeien uit tijdelijke verschillen onder de drempelwaarde vallen ook onder de standaardbenadering. Europabank waardeert al haar blootstellingen met de standaardbenadering omdat ze gericht zijn op een specifiek klantsegment.

Interne Rating Based-benadering (IRB)

Algemeen

Binnen de Crelan Groep kregen zowel Crelan als de voormalige entiteit AXA Bank Belgium de goedkeuring van de NBB/ECB om de (A)IRB-benadering toe te passen op hun Belgische retailkredietactiviteit. Dit is de meest geavanceerde benadering die beschikbaar is binnen het prudentieel kader voor kredietrisico en staat een bank toe om gebruik te maken van interne ratingmodellen en daaropvolgende interne schattingen van risicoparameters. Deze methoden en parameters vormen belangrijke onderdelen van het interne risicobeheer en -proces van de bank ter ondersteuning van het kredietgoedkeuringsproces, de berekening van het economisch eigen vermogen, de voorzieningen en verwachte verliezen en de interne bewaking en rapportage van het kredietrisico. AXA Bank Belgium kreeg de toestemming van de NBB in 2008 en van Crelan in december 2011. Voor AXA Bank Belgium werd de goedkeuring om de IRB-benadering te gebruiken herbevestigd door de ECB na de Targeted Review of Internal Models (TRIM) in 2017. In het vierde kwartaal van 2022 werden de IRB-modellen voor AXA Bank Belgium opnieuw gekalibreerd naar de nieuwe definitie van wanbetaling met inachtneming van de regelgevingsrichtlijnen voor interne modellering in overeenstemming met het herstelprogramma van de EBA, waardoor het vertrouwen in interne modellen die worden gebruikt voor de berekening van eigenvermogensvereisten, werd hersteld. Op dezelfde manier heeft AXA Bank Belgium in december 2023 wijzigingen doorgevoerd in haar LGD-model in overeenstemming met de EBA-richtlijnen voor het schatten van dalingen.

Het IRB-landschap van Crelan en AXA Bank Belgium zal de komende jaren worden geharmoniseerd. In 2023/2024 werd een modelleringsoefening uitgevoerd en eind 2024 vond een inspectie ter plaatse door de toezichthouders plaats, tot eind januari 2025. Begin maart 2025 wordt een officiële exit vergadering verwacht. Daarna wordt het inspectieverslag geanalyseerd door het JST en zijn horizontale team. Het besluit wordt eind dit jaar/begin 2026 verwacht.

Interne kredietratingmodellen

Om de IRB-benadering toe te passen, hebben zowel Crelan als AXA Bank Belgium interne voorspellende modellen ontwikkeld in overeenstemming met de Basel III Internal Rating Based Approach. De relevante parameters omvatten de:

- Probability of Default (PD) van Retail kredieten;
- Loss Given Default (LGD);
- Exposure At Default (EAD), inclusief Credit Conversion Factor (CCF).

De invoergegevens van deze modellen bestaan uit productkenmerken, socio-demografische gegevens van aanvragers, financiële gegevens en externe gegevens die aan bepaalde kwaliteitscriteria moeten voldoen. Gezien de enorme hoeveelheid beschikbare informatie was het mogelijk om met behulp van statistische technieken ratingmodellen te ontwikkelen die zeer krachtig zijn in het voorspellen van toekomstig wanbetalingsgedrag.

PD-modellen kennen een score toe aan elke lening, gebaseerd op productkenmerken en criteria van de lener. Op basis van deze scores worden PD-klassen gevormd en aan elke klasse wordt een lange-termijn PD gekoppeld. Deze lange-termijn PD is het historische gemiddelde wanbetalingspercentage. Op deze manier worden bij Crelan 11 PD-klassen gevormd, waarbij rating A+ de klasse met het laagste risico is en rating E met het hoogste risico. De ratingklassen F en Z bevatten leningen met wanbetaling. Voor de portefeuille van AXA Bank Belgium worden 10 PD-klassen aangemaakt, waarbij 1 de klasse met het laagste risico is en 9 met het hoogste risico. De 10e klasse bevat leningen met wanbetaling.

De LGD-modellen schatten de omvang van het verlies voor leningen die in gebreke blijven. Hiervoor wordt een LGD-workoutbenadering gebruikt. Verliesniveaus worden gedifferentieerd op basis van verschillende kenmerken, zoals de waarde van de garantie die de lening dekt. LGD wordt berekend op basis van twee afzonderlijke elementen: de kans op genezing en het verlies bij herstel. De combinatie van beide elementen resulteert in een definitief LGD-cijfer, waarop een correctie wordt toegepast om rekening te houden met neerwaartse omstandigheden.

Het EAD is het bedrag dat de kredietnemer verschuldigd is op het moment dat hij in gebreke blijft. Dit bedrag omvat het uitstaande kapitaal op het moment van wanbetaling, achterstallige kapitaalaflossingen en rente en boetes. Voor ongebruikte kredietlijnen en aanbiedingen in de pijplijn zijn CCF-modellen ontwikkeld op basis van historische gegevens. Deze modellen schatten het deel van de off-balance sheet dat door de klant zal worden opgenomen op het moment van wanbetaling.

Als onderdeel van de modelontwikkeling is er een kalibratieproces, waarbij de rating en de PD/ LGD aan elkaar worden gekoppeld. Deze kalibratie wordt herzien en aangepast – indien nodig – tijdens het jaarlijkse evaluatieproces van het model.

Verwachte verliezen (Expected losses - EL)

Dit is de verwachte waarde van verliezen als gevolg van wanbetaling over een bepaalde periode. EL wordt doorgaans berekend door de kans op wanbetaling (percentage) te vermenigvuldigen met het verlies bij wanbetaling (percentage) en de blootstelling bij wanbetaling (bedrag). Het wordt beschouwd als een verwachting door de factor Probability of Default. PD, LGD, EAD en EL vormen de bouwstenen voor de berekening van de eigenvermogensvereisten voor kredietrisico volgens de IRB-benadering.

Bijzondere waardeverminderingen

Vanaf 2018 worden bijzondere waardeverminderingsverliezen geboekt volgens de vereisten van IFRS 9 (berekend op basis van het verwachte kredietverlies (ECL) over de levensduur) voor leningen met een betalingsachterstand en op basis van een ECL voor 12 maanden of de gehele looptijd voor vorderingen zonder betalingsachterstand; afhankelijk van de vraag of er sprake is van een verslechtering van het kredietrisico en een overeenkomstige verschuiving van Stage 1 naar Stage 2. Hiervoor worden specifieke IFRS 9-modellen gebruikt die in feite een uitbreiding zijn van de bestaande ratingmodellen (zie hoofdstuk 7.4.3.3 voor meer informatie). Hiervoor worden specifieke IFRS 9-modellen gebruikt die in feite een uitbreiding zijn van de bestaande ratingmodellen (zie hoofdstuk 7.4.3.3 voor meer informatie over de Stages van bijzondere waardevermindering).

Controlemechanismen voor ratingsystemen

Het principe van de drie verdedigingslinies wordt toegepast op het ratingsysteem. Het Risk Analytics-team is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, het onderhoud en de prestatiebewaking van de modellen in de IRB-benadering. Daarnaast fungeert het Validatieteam als tweede verdedigingslinie, dat de modelleeractiviteiten van het Risk Analytics-team controleert en valideert in overeenstemming met de interne richtlijnen. Tot slot vormt de interne audit van de Crelan Groep de derde verdedigingslinie, die interne audits uitvoert op modellen volgens het bestaande auditproces.

Blootstellingen volgens de IRB-benadering

Crelan Groep gebruikt IRB-modellen om de eigenvermogensvereisten te berekenen voor zakelijke KMO- en Retail posities:

- De Retail portefeuille gemeten met de IRB modellen steeg van 44.910 miljoen EUR einde 2023 tot 45.049 miljoen EUR einde 2024. De kwaliteit van de Retail portefeuille bleef stabiel in 2024 en de risico gewogen activa bleven stabiel en stegen van 3.454 miljoen EUR in 2023 tot 3.459 miljoen EUR einde 2024.
- De zakelijke KMO-portefeuille gemeten met de IRB-modellen steeg van 1.634 miljoen EUR einde 2023 naar 1.809 miljoen EUR einde 2024, wat resulteerde in een stijging van de risico gewogen activa van 505 miljoen EUR in 2023 naar 561 miljoen EUR einde 2024. De kwaliteit van de zakelijke KMO-portefeuille bleef stabiel gedurende 2024.

Prudentiële minima

Crelan Groep past de wettelijk voorgeschreven ondergrens van 10% LGD toe op haar hypotheekleningen en de ondergrens van 15% LGD op haar commerciële hypotheken.

Specifieke Belgische regelgeving

Vanaf het tweede kwartaal van 2022 is de macroprudentiële add-on op hypotheekposities niet langer van toepassing en vervangen door de Sectorale Systeemrisicobuffer (‘Sector Systemic Risk Buffer’ - SSRB). De macro prudentiële maatregel legt de vorming op van een CET1-kapitaalbuffer in de vorm van een sectorale systeemrisicobuffer voor Belgische residentiële vastgoedposities van banken die interne modellen gebruiken voor de berekening van risico gewogen posities (IRB-banken). De beoogde blootstellingen zijn dezelfde als die van de vorige maatregel die van toepassing was tot 30 april 2022, volgens artikel 458 van de CRR. Dat wil zeggen dat de relevante vastgoedposities waarop de maatregel is gericht, Retail posities zijn die gedekt zijn door in België gelegen residentieel vastgoed. Ze omvatten ook blootstellingen die gedeeltelijk of volledig gedekt zijn

door hypotheekmandaten en omvatten zowel leningen met als zonder betalingsachterstand. Deze sectorale systeemrisicobuffer wordt berekend door de risico gewogen activa met betrekking tot de bovenvermelde relevante blootstellingen te vermenigvuldigen met 6% per 30 juni 2024 (voorheen 9%). In tegenstelling tot de vorige artikel 458 CRR-maatregel resulteert deze maatregel niet in een verhoging van de risicogewogen activa, maar in de vorming van een specifieke CET1-kapitaalbuffer, de zogenaamde (sectorale) systeemrisicobuffer. De totale eigenvermogensvereisten (Overall Capital Requirements – OCR) voor de SSRB van Crelan Groep liggen op een niveau van 1,57% aan het einde van het vierde kwartaal van 2024.

Macro-economische vooruitzichten

Per december 2024 zijn de macro-economische scenario's (MES) geactualiseerd in overeenstemming met de Crelan-methodologie.

Samengevat:

- GDP%: negatief beïnvloed door externe schok, en zal naar verwachting normaliseren richting 2029;
- Werkloosheid: Hogere werkloosheid op korte termijn (2025-2027);
- Inflatie: lager inflatieniveau door externe schok en ondersteund door verlaagde kortetermijnrente;
- Vastgoedprijzen: de economische onzekerheid en het conservatisme van klanten duwen de huizenprijzen naar -5% in de komende drie jaar. Dit effect zal naar verwachting groter zijn voor energiezuinige woningen gezien de extra investeringsvereisten.

De groeivooruitzichten voor België blijven onder het potentieel. Het consumenten- en ondernemersvertrouwen is iets beter dan einde 2023, maar blijft historisch gezien op een eerder laag niveau.

De scenariogewichten werden bepaald op 65% voor het basisscenario en 35% voor het neerwaartse scenario, wat leidt tot de volgende resultaten:

- Bruto Binnenlands Product (BBP):

Resultaat	2024	2025	2026	2027	3 Jaar Gem.	3 Jaar Totaal
Neergang	1,01%	-2,23%	0,01%	0,83%	-0,46%	-1,39%
Basislijn	1,01%	0,99%	1,26%	1,27%	1,17%	3,52%
Opleving	1,01%	4,20%	2,43%	1,78%	2,81%	8,42%

- Werkloosheid:

Resultaat	2024	2025	2026	2027
Neergang	5,65%	4,65%	4,92%	5,09%
Basislijn	5,65%	5,67%	5,66%	5,62%
Opleving	5,65%	6,68%	6,39%	6,14%

- Huizenprijsindex (HPI):

Resultaat	2025	2026	2027	3 Jaar Gem.	3 Jaar Totaal
Neergang	-4,61%	-3,73%	-1,59%	-3,31%	-9,93%
Basislijn	-2,96%	-1,92%	-0,02%	-1,63%	-4,89%
Opleving	-1,31%	-0,21%	1,71%	0,06%	0,19%

Het meest opmerkelijke element van de macro-economische scenario's is de verandering van de vastgoedprijzen, waar we een stijging zien ten opzichte van vorig jaar. Er wordt voorgesteld om een daling van de HPI van ongeveer 5% aan te houden voor de periode 2025-2027 (cumulatief 3 jaar):

- Na een periode van meer ontspannen leenvoorwaarden wordt verwacht dat de daling van de rente op nieuwe hypothecaire leningen zich zal vertalen in een terugkeer naar de gemiddelde leenvoorwaarden op lange termijn. Deze verwachting is in lijn met de strategie van Crelan om van betekenis te zijn voor een duurzame samenleving. Het is gerechtvaardigd om aan te nemen dat Belgische huishoudens en banken ernaar streven om binnen de langetermijngemiddelde leenvoorwaarden te opereren;
- Bovendien stellen we vast dat Belgische huishoudens geconfronteerd worden met een aantal extra investeringen om de energie-efficiëntie van woningen te verhogen (EPC). Deze extra investeringen hebben een negatieve invloed op de koopkracht van Belgische huishoudens en geven bijgevolg een neerwaartse druk op de huizenprijzen;
- In de periode 2025-2027 voorzien de recente vooruitzichten een gematigde economische groei. Een klimaat van gematigde groei tempert ook de koopkracht van Belgische huishoudens.

Dit leidt tot een daling van het bedrag van de voorziening rechtstreeks uit de IFRS 9-modellen (merk op dat er voor S3 ook de MO overlay impact is beschreven in sectie 7.1.4) van 4,9 miljoen EUR, als gevolg van een lagere LGD.

We merken op dat tijdens de ECL-berekening van december 2024 de LGD-percentages die werden gebruikt voor het neerwaartse scenario hetzelfde waren als voor het basisscenario (d.w.z. -5% HPI werd gebruikt in plaats van -10%). Met een gewicht van 35% op het neerwaartse scenario resulteerde dit in een onderschatting van de ECL met 1,3 miljoen EUR. Dit is gecorrigeerd in januari 2025.

Gevoeligheid van het verwachte kredietverlies (ECL) voor macro-economische vooruitzichten

De ECL is berekend voor elk van de intern gedefinieerde macro-economische scenario's (basis, ongunstig en opleving)[6]. Deze berekeningen geven een maatstaf voor de gevoeligheid van het ECL-niveau voor de macro-economische vooruitzichten. De tabel hieronder toont de resultaten. Zoals te zien is, is de ECL het laagst in het opgaande scenario en het hoogst in het neergaande scenario. De gevoeligheid voor het macro-economische scenario wordt voornamelijk beïnvloed door de huizenprijs, die een directe invloed heeft op de terugvorderingen van niet-afgeloste leningen. De huizenprijsontwikkeling is het meest negatief in het ongunstige scenario.

31/12/2024	BASIS	DOWN	UP	Gewogen totaal
Stage 1	7.998.064	8.032.889	7.965.730	8.010.253
Stage 2	34.688.288	38.093.275	32.673.798	35.880.033
Stage 3	103.211.282	103.211.282	103.211.282	103.211.282
Totaal	**145.897.634**	**149.337.446**	**143.850.810**	**147.101.568**
Gewicht %	65,00%	35,00%	0,00%	100,00%

Merk op dat de resultaten in de bovenstaande tabel zonder overlays van het management zijn.

6 De gewichten zijn als volgt: 65% voor het basisscenario, 35% voor het neerwaartse scenario.

Kredietrisico op tegenpartijen

De Crelan Groep maakt gebruik van verschillende soorten derivaten om haar balansrisico's af te dekken. Om het tegenpartijkredietrisico van deze derivaten te meten, houden we rekening met de mogelijke toekomstige ontwikkeling van de waarde van het derivaat als de tegenpartij in gebreke blijft. Om dit te bereiken worden de derivaten gewaardeerd na toepassing van marktschokken. De verliezen die worden veroorzaakt door deze marktschokken moeten onder de toegestane limiet voor de tegenpartij blijven.

Naast derivaten handelt de Crelan Groep regelmatig in repo's waarbij haar eigen uitgegeven gedekte obligatie wordt geruild voor geld of een voor LCR in aanmerking komend actief. Aangezien eigen uitgegeven gedekte obligaties niet worden opgenomen in de liquiditeitsbuffer van de Liquidity Coverage Ratio, heeft dit type repo-overeenkomsten een positief effect op de LCR (zie paragraaf 7.3 Liquiditeitsrisico). Om het tegenpartijkredietrisico op repo's te meten, wordt een vergelijkbare methode gebruikt als voor derivaten: marktschokken worden toegepast op alle geplaatste en ontvangen effecten. Deze schokken weerspiegelen de mogelijke toekomstige fluctuaties van de effecten als de tegenpartij in gebreke blijft. Bovendien wordt er een extra haircut toegepast als er een wrong-way risico wordt gelopen.

De blootstelling van de Crelan Groep aan derivaten en geldmarkttransacties, die in de vorige paragraaf worden beschreven, wordt beperkt door een zeer strikt beleid met betrekking tot onderpandvereisten. Blootstellingen aan dergelijke transacties worden dagelijks gecontroleerd op kredietrisico en er worden dagelijks zakelijke zekerheden gesteld bij zowel markttegenpartijen als centrale clearingpartijen. Het uitgewisselde onderpand is beperkt tot contanten en effecten van hoge kwaliteit om een adequate beperking van de kredietblootstelling te garanderen.

Risicoverminderende overeenkomsten

Voor alle derivaten is het verplicht om een 'ISDA Master Agreement' en een 'Collateral Service Agreement' (CSA) af te sluiten. Deze CSA's moeten voldoen aan de EMIR-regelgeving. Nieuwe transacties zijn niet toegestaan met tegenpartijen waarmee geen CSA is afgesloten die voldoet aan de EMIR-regelgeving. Voor repo transacties is het verplicht om een 'Global Master Repurchase Agreement' af te sluiten. Elke nieuwe tegenpartij moet worden voorgelegd aan en goedgekeurd door het Balance Sheet Risk Committee.

Blootstelling bij wanbetaling

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van onze exposure bij wanbetaling van een tegenpartij met betrekking tot de marktenzaalactiviteit voor zowel derivaten als (reverse) repo's. We gebruiken de prudentiële definitie, die rekening houdt met de aard van de instrumenten en het bedrag van de exposure bij wanbetaling van een tegenpartij simuleert. We gebruiken de wettelijke definitie, die rekening houdt met de aard van de instrumenten en het exposurebedrag simuleert in geval van wanbetaling door een tegenpartij. Deze blootstelling wordt gebruikt om de risico gewogen activa en de eigenvermogensvereisten te berekenen.

→ (i) Repo en reverse repo

De prudentiële blootstelling van de repo-activiteit wordt op de volgende manier berekend:

- Het risico wordt berekend per transactie (er wordt geen salderingsset gebruikt).
- Op niet-geldelijke effecten die in het kader van de repotransactie worden ontvangen/geplaatst, worden toezichthoudende volatiliteitsaanpassingen toegepast. Deze haircuts weerspiegelen de mogelijke negatieve ontwikkeling van de uitgewisselde effecten.

Op 31 december 2024 bedroeg het wettelijk vereiste risico van de repo-activiteit 54,61 miljoen EUR;

- waarvan 20,89 miljoen EUR wordt veroorzaakt door het verschil tussen de risicopositie en de ontvangen zekerheden;
- waarvan 33,72 miljoen EUR het resultaat is van de door de toezichthouder toegepaste volatiliteitsaanpassing op geplaatste en ontvangen effecten.

→ (ii) Derivaten

De prudentiële methode voor het bepalen van de exposure at default voor tegenpartijen van derivaten omvat de volgende stappen:

a) Transacties worden gegroepeerd in 'saldering sets', waarbij het wettelijk mogelijk is om positieve en negatieve marktwaarden, ontvangen onderpand en gegeven onderpand te salderen. De uitkomst van deze berekening is de netto vervangingswaarde, gemaximeerd op nul in het geval van een negatief bedrag;

b) Voor elke transactie wordt een risicofactor bepaald, die de mogelijke negatieve ontwikkeling van de transactiewaarde weerspiegelt als de tegenpartij in gebreke blijft;

c) (a) en (b) worden opgeteld en vermenigvuldigd met de prudentiële alfa-factor van 1,4. De uitkomst van deze berekening geeft de exposure bij wanbetaling per tegenpartij.

Verder splitsen we de blootstelling op tussen blootstelling aan bilaterale tegenpartijen en blootstelling aan het Central clearing platform (CCP) voor renteswaps waartoe we toegang hebben via clearingmakelaars HSBC en ABN Amro.

De geaggregeerde resultaten per 31 december 2024 worden hieronder stap voor stap weergegeven.

a) De som van alle positieve marktwaarden bedraagt 754 miljoen EUR. Deze positieve marktwaarden worden geneutraliseerd door negatieve marktwaarden (12 miljoen EUR aan negatieve marktwaarden). Deze neutralisatie gaat verder dan louter boekhoudkundige saldering van buitenbalansposten op basis van wettelijk afdwingbare salderingsrechten. In totaal heeft de Crelan Groep 14 miljoen EUR aan onderpand verpand en 745 miljoen EUR aan onderpand ontvangen. Dit leidt tot netto vervangingskosten van 688 miljoen EUR.

b) De som van de risicofactoren bedraagt 256 miljoen EUR. Ter verduidelijking: dit is de prudentieel voorgeschreven berekening van een negatieve ontwikkeling van de derivatenportefeuille bij gelijktijdige wanbetaling door alle tegenpartijen in stressvolle marktomstandigheden.

c) Na toepassing van de prudentiële alpha-factor van 1,4 komen we uit op een totale exposure bij wanbetaling van 1.322 miljoen EUR in stressvolle marktomstandigheden en bij gelijktijdige wanbetaling door alle tegenpartijen. Het is belangrijk op te merken dat 677 miljoen EUR in deze cijfers (voordat de alfa-factor wordt toegepast) voortkomt uit de hoge onderpandeisen van de centrale tegenpartij LCH Clearnet.

De Crelan Groep stelt zeer hoge eisen aan de kwaliteit van haar tegenpartijen en geen van de derivaten is vervallen of heeft een bijzondere waardevermindering ondergaan.

Concentratierisico

Crelan Groep volgt de wettelijke vereisten met betrekking tot de beperking van grote posities, waarbij de blootstelling in een groep van verbonden tegenpartijen niet meer dan 25% van het in aanmerking komende eigen vermogen mag bedragen. Door de diversificatie van tegenpartijen is het concentratierisico bij Crelan Groep zeer laag: er zijn geen uitzettingen op verbonden klantgroepen die meer dan 10% van het in aanmerking komende eigen vermogen bedragen.

Marktrisico

Voor het marktrisico maakt de Crelan Groep een onderscheid tussen het marktrisico met betrekking tot de 'handelsportefeuille' (boekhoudkundige classificatie) en het renterisico met betrekking tot de 'bankportefeuille'. De handelsportefeuille omvat alle financiële instrumenten die worden gebruikt in het kader van specifieke handelsactiviteiten. De Crelan Groep voert geen handelsactiviteiten voor eigen rekening uit. De financiële instrumenten die onder de boekhoudkundige classificatie 'handelsportefeuille' vallen, bestaan uit de afhandeling van primaire en secundaire klantenorders de Structured Notes-activiteit. De bankportefeuille omvat alle andere financiële instrumenten die niet tot blootstelling behoren. Deze hebben voornamelijk betrekking op de Retail activiteiten van de bank.

Renterisico "Banking Book"

Renterisico in de bankportefeuille wordt gedefinieerd als het risico van een daling van de economische waarde of netto rentebaten van de bankportefeuille als gevolg van veranderingen in rentetarieven en spreads.

Het renterisico bij de Crelan Groep vloeit voornamelijk voort uit de volgende producten/activiteiten:

- Als primair Retail bank trekt Crelan Groep Retail deposito's aan (voornamelijk spaar- en zichtrekeningen) en verstrekt Retail leningen (voornamelijk hypothecaire leningen); de eerstgenoemde hebben doorgaans kortere looptijden dan de laatstgenoemde. De mismatch in de looptijden van deze producten geeft aanleiding tot renterisico, meer bepaald het rendementscurverisico.
- Het grootste deel van de Retail deposito's van de Crelan Groep zijn niet-vervalbare deposito's met tarieven die, hoewel ze van nature discretionair zijn, indirect gekoppeld zijn aan de markttarieven als gevolg van een sterk concurrerende bankomgeving. Bovendien profiteren spaarrekeningen in België van een wettelijk vast tarief van 11 basispunten. Deze kenmerken zijn opgenomen in speciale modellen die deel uitmaken van het algemene risicobeheer van de rendementscurve van de Crelan Groep, maar die op hun beurt aanleiding geven tot modelrisico.
- De Belgische hypothecaire leningen, die het grootste deel van de Retail leningen van de Crelan Groep uitmaken, zijn overwegend hypothecaire leningen met een vaste rente (84%) en de hypothecaire leningen met een variabele rente hebben allemaal een bovengrens die een gedeeltelijke renteafdekking voor de klant creëert. Alle hypothecaire leningen hebben een wettelijke - voor de klant eerder goedkope - optie tot vervroegde terugbetaling. De afgelopen jaren heeft dit kenmerk zich vertaald in belangrijke vooruitbetalingsgolven. Dit risico van vervroegde aflossing is ook opgenomen in speciale modellen die deel uitmaken van het algehele renterisicobeheer van de Crelan Groep.
- Een ander specifiek kenmerk van de Belgische markt voor hypothecaire leningen is het feit dat de rente van hypothecaire leningen met variabele rentevoet geïndexeerd is aan de OLO-rentevoet en wettelijk afgetopt is. Deze kenmerken creëren respectievelijk een basisrisico en een optierisico (cap).

Beheer van renterisico

Risicobeleid, limietenkader en rapportage

Risicokader

Het renterisico in de bankportefeuille wordt uitgebreid behandeld in het risicobereidheidraamwerk van de Crelan Groep:

- De meest strategische risicobereidheidsverklaringen van Crelan Groep over solvabiliteit, winst en waarde definiëren de buffer die moet worden aangehouden boven de wettelijke vereisten in functie van, onder andere, de gevoeligheid van de nettorentebaten van Crelan Groep.
- De wettelijke outliertests zijn opgenomen als strategische risicobereidheidsverklaringen.
- Specifieke functionele risicobereidheidsverklaringen stellen limieten aan de EVE- en NII-gevoeligheid van de bankportefeuille van Crelan Groep.
- Bovenop de bovengenoemde limieten worden operationele indicatoren gebruikt om alle andere subcomponenten van het renterisico (basis-, optie- en spreadrisico's) te bewaken.

Daarnaast zijn de Treasury-activiteiten die deel uitmaken van de bankportefeuille van Crelan Groep ook onderworpen aan gevoeligheids- en VaR-limieten die dagelijks worden bewaakt.

Risicorapportering

De belangrijkste verslaglegging van Crelan Groep over renterisico's in de bankportefeuille is opgenomen in het maandelijkse boek van het Balance Sheet Risk committee (BSRC) en in het driemaandelijkse risicorapport.

Deze rapporten bevatten de volgende risico-indicatoren:

- Gevoeligheid van de economische waarde van het bankboek voor verschillende rentescenario's: parallelle verschuivingen van -200bps tot +300bps, steil- en afvlakkingsscenario's.
- Gevoeligheid van de netto rentebaten van het bankboek voor verschillende rentescenario's: parallelle verschuivingen van -200bps tot +300bps, steilere en afvlakkende scenario's.
- (Omgekeerd cumulatieve) looptijd- en renteherzieningsverschillen.
- Prudentiële economische waarden en netto rentegevoeligheidsindicatoren.
- 99,9% Value at Risk (VAR)-analyse (in driemaandelijks risicorapport).
- Specifieke indicatoren voor cap-risico, modelrisico, OLO-basisrisico en Euribor-basisrisico.

Deze reeks indicatoren geeft het BSRC een volledig beeld van alle subcomponenten van de IRRBB. Ze worden geproduceerd door een speciaal IRRBB-beheersinstrument dat wordt beheerd in coördinatie tussen de afdelingen ALM en Risk Management.

Beleid voor afdekking en risicobeperkingstechnieken

Crelan Groep hanteert het volgende afdekkingsbeleid om het renterisico in de bankportefeuille te beperken:

- Om de rentegevoeligheid binnen de prudentiële en interne limieten te houden, beheert de bank actief een portefeuille van derivaten binnen haar bankboekactiviteiten. Maandelijkse productie van Retail activa en -passiva (inclusief pipeline) wordt systematisch afgedekt om de blootstellingsniveaus van de Crelan Groep binnen het gewenste bereik te houden.
- Het capsrisico dat besloten ligt in hypothecaire leningen met een variabele rente wordt afgedekt via een actief aankoopbeleid van marktcaps en swaptions.
- Het basisrisico van OLO's in hypothecaire leningen met variabele rente wordt afgedekt door het aanhouden van een OLO-portefeuille: dalende OLO-spreads die leiden tot lagere inkomsten uit hypothecaire leningen worden dan gecompenseerd door meerwaarden op OLO's.

Het risico op vervroegde aflossing wordt beheerd via specifieke modellen (bij Crelan en AXA Bank Belgium), waaronder natuurlijke en renteafhankelijke vervroegde aflossingen. Het doel is om de modellen voor vervroegde aflossing volledig te harmoniseren in 2025.

Blootstelling aan renterisico in het bankboek

De bankportefeuille van de Crelan Groep inclusief haar dochterondernemingen bestaat voornamelijk uit retailkredieten en -beleggingen aan de activazijde, retailsparen en -deposito's en niet-retail langetermijnfinanciering inclusief gedekte obligaties en EMTN's aan de passivazijde.

Het grootste deel van de leningen aan particulieren zijn Belgische hypotheken, waarvan 84% een vaste rente heeft en 16% een variabele rente. De rente van de hypotheken met variabele rente is gekoppeld aan de evolutie van de OLO-rente. De Belgische wet legt een plafond op voor de variabele rente van deze leningen. De volgende tabel toont de waarden voor 2 interne indicatoren: de Bank SI ('Solvency Indicator') en de Bank NII ('Net Interest Income').

De absolute Bank SI geeft de impact weer van een parallelle stijging van de marktrente met 1% op de economische waarde van de bankportefeuille. De relatieve Bank SI drukt deze impact uit als percentage van het wettelijk vereiste eigen vermogen.

De Bank NII geeft de impact weer van een parallelle opwaartse en neerwaartse verschuiving van 10 basispunten in de marktrente op het renteresultaat van de bankportefeuille.

Indicatoren van het renterisico (000 EUR)	31/12/2024	31/12/2023
Bank SI (absoluut)	-63.941	-31.996
Bank SI (relatief)	-2,4%	-1,3%
Bank NII (+ 10 basispunten)	1.656	1.644
Bank NII (- 10 basispunten)	-2.328	-2.875

Marktrisico in de handelsportefeuille

Het marktrisico in de handelsportefeuille van Crelan Groep is het risico van verlies als gevolg van ongunstige bewegingen in rentetarieven, marktprijzen of wisselkoersschommelingen van de handelsportefeuille. Crelan Groep heeft een lage risicobereidheid voor marktrisico en het handelsrisico is daarom zeer beperkt.

Beheer van marktrisico's

Risicobeleid, limietenkader en rapportering

De Crelan Groep hanteert een zeer conservatieve benadering van het marktrisico van haar handelsportefeuille. De blootstelling aan marktrisico's wordt voortdurend opgevolgd. Deze blootstellingen worden vergeleken met een algemene economische kapitaallimiet die alle marktrisico's van Crelan Groep dekt. Deze risicobereidheidslimiet wordt aangevuld met verschillende VaR- en gevoeligheidslimieten. De afdeling Risk Management van Crelan Groep gebruikt ook waarschuwings- en escalatieprocessen om ervoor te zorgen dat de bank binnen haar conservatieve risicobereidheid voor marktrisico's blijft.

Om te voldoen aan de prudentiële minimum eigenvermogensvereisten van Basel III, gebruikt de Crelan Groep de Standaardbenadering gedefinieerd in hoofdstuk IV van de CRD/CRR regelgeving om haar marktrisico's te meten, te bewaken, te rapporteren en te beheren. Deze benadering meet de volgende componenten van marktrisico's:

- Algemeen renterisico;
- Specifiek renterisico;
- Wisselkoersrisico.

De standaardbenadering voor valutarisico is van toepassing op alle bankposities, dat wil zeggen posities uit zowel de handels- als de bankportefeuille van de Crelan Groep.

Beleid voor afdekking en risicobeperkingstechnieken

De handelsportefeuille is onderworpen aan materialiteitsdrempels die in 2015 werden ingevoerd door de Nationale Bank van België (NBB) in het kader van de nieuwe Belgische bankwetgeving. De 'Non Risk Based Ratio' voor Crelan Groep, die louter gebaseerd is op volume, ligt ruim onder de drempel die door de NBB is bepaald. De 'Risk Based Ratio', die de onderliggende risico's weergeeft, is voor Crelan Groep ook opmerkelijk lager dan de reglementaire drempel. Dit kan worden verklaard door de beperkte marktrisicostrategie voor haar handelsportefeuille, wat resulteert in lage naar marktrisicogewogen activa.

Bovendien zorgt het risicolimietkader van Crelan Groep ervoor dat de VaR met een betrouwbaarheidsniveau van 99% en een aanhoudingsperiode van 1 dag niet hoger is dan 0,25% van het T1-kapitaal, zoals ook vereist door de Belgische bankwet.

Blootstelling aan marktrisico voor het handelsboek

Het marktrisico van de Crelan Groep bestaat voornamelijk uit renterisico. Daarnaast is het aandelenrisico dat voortvloeit uit de emissie van Euro Medium Term Notes (EMTN) laag, aangezien Crelan Groep deze blootstelling afdekt op de financiële markten. Verder is Crelan Groep niet betrokken bij handelsactiviteiten met betrekking tot grondstoffen.

Crelan Groep biedt ook extern uitgegeven EMTN's aan particuliere klanten aan. Het gevolg van dit product is dat het frontoffice 6-8 weken voor de uitgifte van de obligatie een transactie overeenkomt met de externe emittent. In overeenstemming met de Belgische bankwet wordt dit product beschouwd als een activiteit in de handelsportefeuille, aangezien Crelan Groep tijdens die periode enig marktrisico draagt. Crelan Groep berekent de VaR van de EMTN van derden momenteel op een conservatieve manier. Per eind december 2024 was Crelan Groep niet bezig met het commercialiseren van dit soort EMTN's.

De in de vorige paragraaf genoemde activiteiten worden nauwlettend gevolgd door de afdeling Risk Management van Crelan Groep binnen een zeer strikt limietkader. De VaR-limiet voor alle activiteiten met betrekking tot de handelsportefeuille is beperkt tot 5,73 miljoen EUR. De VaR met een betrouwbaarheidsniveau van 99,5% en een tijdshorizon van 10 dagen wordt dagelijks berekend met behulp van een historische simulatie van een tweejarige tijdreeks. De VaR voor alle handelsportefeuilleactiviteiten aan het eind van 2024 is gelijk aan 0,75 miljoen EUR en ligt daarmee ruim onder de vooraf gedefinieerde limiet. Tot slot wordt dit model onderworpen aan de juiste jaarlijkse backtesting en validatie door een externe accountant om de nauwkeurigheid en relevantie van het model te behouden.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de reële waarde of toekomstige kasstromen van een financieel instrument schommelen als gevolg van veranderingen in de wisselkoersen. De Crelan Groep hanteert een beleid om de blootstelling aan valutarisico's te minimaliseren. Alle materiële restposities worden systematisch afgedekt. Als gevolg hiervan had Crelan Groep geen behoefte aan wisselkoersrisico in 2024.

Operationeel risico

De Crelan Groep definieert operationeel risico als het risico van verlies als gevolg van inadequate of falende interne processen, mensen, systemen of externe gebeurtenissen.

In het Bazelraamwerk is operationeel risico onderverdeeld in zeven categorieën:

- **Interne fraude:** frauduleuze financiële verslaglegging, ongepaste frauduleuze financiële activiteiten, verduistering van activa en andere interne fraude
- **Externe fraude**: diefstal en fraude evenals fraude met informatiesystemen
- **Werkgelegenheidspraktijken en veiligheid op de werkplek**: werknemersrelaties, diversiteit en discriminatie, veilige omgeving, verlies van belangrijke medewerkers en talentmanagement
- **Klanten, producten en bedrijfspraktijken**: geschiktheid, openbaarmaking en fiduciaire praktijken, ongepaste bedrijfs- of marktpraktijken, inclusief adviesactiviteiten, overtreding van wet- en regelgeving, ongeoorloofde activiteiten, productgebreken
- **Schade aan fysieke activa**: natuurrampen, vandalisme, terrorisme, enz.
- **Verstoring van de bedrijfsvoering en systeemstoringen**: systeemstoringen en schending van informatiebeveiliging
- **Uitvoering, levering en procesbeheer**: gegevensinvoer fouten, boekhoudkundige fouten, mislukte verplichte rapportage, nalatig verlies van activa van klanten, enz.

Voor de Crelan Groep omvat de definitie van operationeel risico ook het juridische risico en het nalevingsrisico, maar niet het reputatierisico en het strategische risico.

Potentiële schade aan de reputatie wordt echter wel meegenomen in de effectbeoordeling van alle operationele risico's, terwijl belangrijke schade wordt opgevolgd door het Directiecomité.

Beheer van operationele risico's

Risicobeleid, limietenkader en rapportering

De Crelan Groep heeft een speciaal comité (op het niveau van het Directiecomité), het Audit Risk & Compliance Committee (ARCC), ingesteld om de risico's op het gebied van audit, bedrijfsvoering, informatie en beveiliging en naleving te beheren.

Het operationele risicobeheerproces is opgebouwd rond 4 onderling verbonden bouwstenen: het verzamelen van verliesgegevens, risico- en controle(zelf)beoordeling, belangrijke risico-indicatoren en actieplannen. Alle bouwstenen hebben een unieke rol in de identificatie, meting, beheersing en bewaking van en rapportage over operationele risico's.

Om deze activiteiten in goede banen te leiden, is er een ORM Charter en een Internal Control Charter en Handbook. In het ORM-charter is het risk appetite framework opgenomen, waarin het speelveld voor operationeel risico in de processen van Crelan wordt gedefinieerd en bewaakt.

Crelan Groep gebruikt een GRC-tool die alle ORM-activiteiten combineert en kan gebruikmaken van de rapportage- en geïntegreerde weergavemogelijkheden binnen de applicatie.

De Risk & Compliance teams werken continu aan 'risk awareness' binnen de hele organisatie (door het organiseren van trainingen voor de verschillende business lines, deelname aan grote projecten en productlanceringen, door het opzetten van een netwerk van risicocorrespondenten). De belangrijkste prioriteit voor 2024 was de verdere uitrol van de Procesanalyse (opbouw van de interne controlekaders voor alle Crelan-processen en -systemen, bestaande uit de belangrijkste risico's en bijbehorende risicobeperkende controles), met een focus op de kernprocessen van het bankwezen.

Verder is er een bedrijfsbrede 'High Level Risk Self-Assessment exercise' (een top-down risicozelfevaluatie) uitgevoerd.

De prioriteit voor 2025 ligt bij de verdere uitrol van de procesanalyse, met een specifieke focus op de IT- en projectomvang gezien de transformatie die voor ons ligt.

Kader voor controle en beperking van operationele risico's

Voor onze belangrijkste operationele risico's zijn risicobeperkende maatregelen gedefinieerd. Er zijn verschillende opties mogelijk:

- Het risico overdragen (bijv.: verzekeringscontract inrichtingen voor brandincidenten, cyberincidenten en agentenfraude).
- Actieplannen opstellen om het proces te versterken en het risico tot een lager/aanvaardbaar niveau terug te brengen. Deze actieplannen worden gedefinieerd door de business, uitgedaagd en bewaakt door de tweede lijn Risk teams en elk kwartaal gerapporteerd aan het Management.
- (Een deel van) het risico vermijden, bijvoorbeeld door bepaalde activiteiten uit te faseren of projecten te descoperen.

Crelan Groep bewaakt haar operationele risico's door middel van een operationeel, informatie- en compliance risicodashboard waarin ieder kwartaal de belangrijkste risico-indicatoren ('Key Risk Indicators' – KRI's) worden gemeten. De dashboards worden elk kwartaal gepresenteerd aan het ARCC en zijn in lijn met de grenzen die zijn gesteld in het risicobereidheidraamwerk voor operationeel risico. Verder wordt er een inventaris bijgehouden van alle risico's in onze GRC-tool SCALA. Deze inventarisatie wordt jaarlijks of ad hoc herzien. Er wordt ook periodiek gerapporteerd aan het ARCC over de belangrijkste operationele risico's voor Crelan.

Het Operational Risk and Internal Control team voert tweede lijn monitoring en testen uit van de belangrijkste controles, die de belangrijkste risico's in de processen en systemen afdekken. Voor Crelan zijn de eerste tests grotendeels afgerond voor onze centrale bankprocessen en enkele andere processen als onderdeel van het Procesanalyseproject. De rest staat gepland voor 2025.

Volgens de IC-methodologie moeten alle bestaande controles elke 3 jaar worden getest, met uitzondering van de belangrijkste controles, die jaarlijks worden getest.

Voor het wettelijk vereiste kapitaal past Crelan Groep de standaardbenadering (TSA) toe (d.w.z. is gelijk aan het

gemiddelde van de eigenvermogensvereisten (OFR) voor alle business lines over de laatste 3 jaar, terwijl de OFR het resultaat is van de vermenigvuldiging van het nettobankproduct per business line met de bètacoëfficiënt van de business line). Europabank past de Business Indicator Approach (BIA) toe.

Beveiligingsrisico's

De Crelan Groep definieert veiligheidsrisico als een potentiële bedreiging of kwetsbaarheid die de activiteiten, activa of reputatie van de Crelan Groep in gevaar kan brengen.

Het Security and Privacy team wordt geleid door de CSO (directeur beveiliging) en maakt deel uit van de tweede verdedigingslinie. De CSO rapporteert aan de CRO.

Het Security and Privacy team, d.w.z. verantwoordelijk voor beveiligingsrisico's, is onderverdeeld in vier divisies:

- Governance Risk & Compliance & Operational Resilience;
- Bedrijfscontinuïteit
- Technical & Physical Security;
- DPO Office (Privacy) - met een directe lijn naar de CRO.

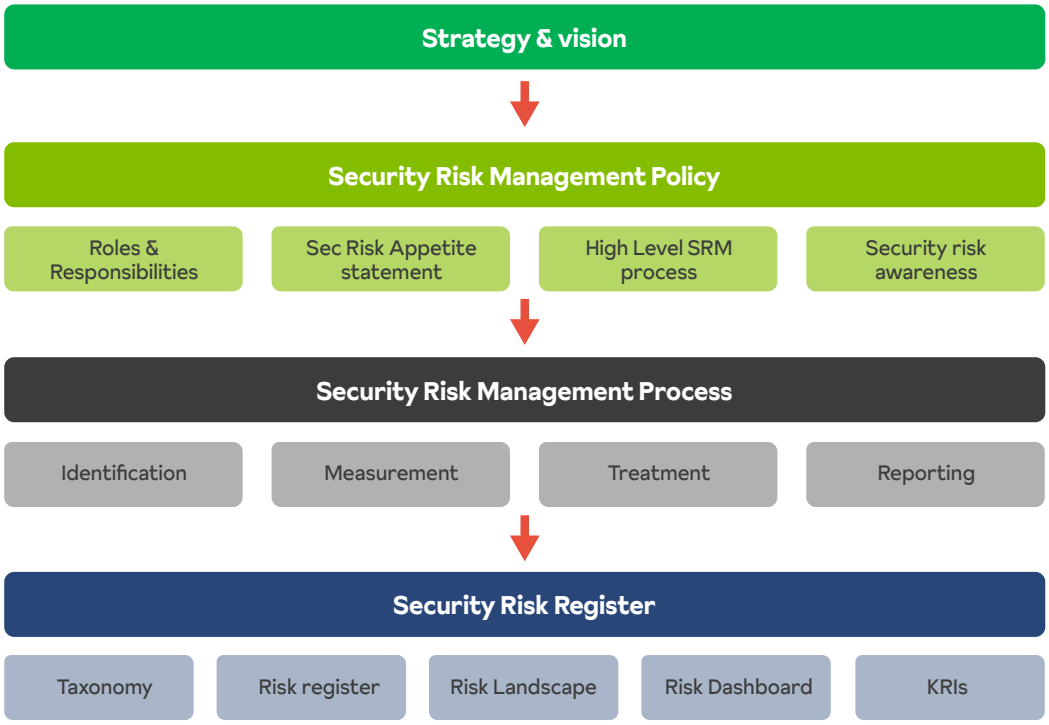
Beveiligingsrisicobeheeractiviteiten zijn gecentraliseerd in het Governance Risk and Compliance-team en worden uitgevoerd door de Security Risk Expert. De Security Risk Expert is verantwoordelijk voor de algemene coördinatie van het beheer van beveiligingsrisico's in het hele Security en Privacy team.

De missie van Security Risk Management is het identificeren, beoordelen en beheren van de risicoblootstellingen van de bank op een manier die het bereiken van de strategische doelstellingen ondersteunt en tegelijkertijd de reputatie en franchise van de bank beschermt. We doen dit door onafhankelijk en objectief risicobeheeradvies te geven, effectief risicobeheerbeleid, -procedures en -controles te ontwikkelen en te implementeren, en door het risicoprofiel van de bank voortdurend te bewaken en hierover te rapporteren.

De rollen en verantwoordelijkheden omvatten, maar zijn niet beperkt tot:

- Identificeren van potentiële beveiligingsrisico's voor de bedrijfsmiddelen van de organisatie, waaronder fysieke bedrijfsmiddelen, intellectueel eigendom en gevoelige informatie.
- De waarschijnlijkheid en impact van geïdentificeerde risico's beoordelen.
- Alle geïdentificeerde beveiligingsrisico's opnemen in het risicoregister.
- Risico's prioriteren op basis van de waarschijnlijkheid en impact van de potentiële bedreiging.
- Een risicomanagementplan ontwikkelen en implementeren dat maatregelen bevat om de geïdentificeerde risico's te beperken of te elimineren.
- Monitoren en beoordelen van de effectiviteit van het risicomanagementplan en zo nodig wijzigingen aanbrengen.
- Communiceren met het management en andere belanghebbenden over de status van beveiligingsrisico's en de effectiviteit van risicomanagementmaatregelen.
- Het Security Risk Management team is verantwoordelijk voor het implementeren van het risicomanagementplan en het monitoren van de effectiviteit, maar het kan ook andere afdelingen en medewerkers betrekken bij het identificeren, beoordelen en verminderen van risico's.

Het bestuurskader dat aan de basis ligt van Security Risk Management:

Daarnaast wordt 'security risk awareness' continu onder de aandacht gebracht binnen de gehele organisatie. In 2023 is een gestructureerd stappenplan voor beveiligingsbewustzijn opgesteld en geïmplementeerd met verschillende elementen zoals de organisatie van de jaarlijkse Security Day, de voortdurende bewustmakingstraining via het PHISHED-platform en regelmatige publicaties op het Crelan-intranet over verschillende beveiligingsgerelateerde onderwerpen om ervoor te zorgen dat alle medewerkers op de hoogte zijn van nieuwe bedreigingen en ontwikkelingen in de beveiligingswereld. Als leidraad voor interne en externe medewerkers is in 2023 een nieuw algemeen register van beveiligingsrisico's opgesteld. In 2025 zal de focus liggen op het uitbreiden van de reikwijdte van het beveiligingsrisicoregister om ervoor te zorgen dat alle beveiligingsrisico's worden afgedekt, en op het verspreiden van het beveiligingsbewustzijn door de hele organisatie.

In samenwerking met Operational Risk en om het (beveiligings) risicobewustzijn binnen de Crelan Groep te vergroten, wordt er jaarlijks een bedrijfsbrede 'High level Risk Self-Assessment exercise' (een top-down Risk Self Assessment) uitgevoerd.

Security Risk Management maakt gebruik van het risicobereidheidsraamwerk zoals opgenomen door Operational Risk in hun ORM Charter.

In 2023 werd het conceptuele ontwerp van het nieuwe Crelan Security Control & Compliance framework opgesteld. Op basis van dit ontwerp is het projectteam begonnen met het beschrijven van de controledoelstellingen en kindcontroles met betrekking tot beveiliging om ervoor te zorgen dat wordt voldaan aan alle toepasselijke regelgeving (bijv. DORA, GDPR, NIS2) en wettelijke vereisten. De uitrol van het nieuwe controleraamwerk begon eind 2023 en zal gedurende 2025 doorgaan. Het beveiligingsteam communiceert regelmatig met het management en andere belanghebbenden over de status van risico's en de effectiviteit van de controles.

De Crelan Groep voert regelmatig evaluaties uit van de beveiliging. Deze beoordelingen worden uitgevoerd door onafhankelijke teams die het ISMS-beleid en de ISMS-procedures van de bank evalueren, de effectiviteit van de controles beoordelen en ervoor zorgen dat de gebruikte normen en voorschriften worden nageleefd. Dit proces helpt kwetsbaarheden en verbeterpunten te identificeren en laat klanten en toezichthouders zien dat Crelan Groep beveiliging serieus neemt en dat het een belangrijk aspect is van de algehele beveiligingsstrategie. Het helpt de bank om zich bewust te zijn van actuele bedreigingen en de beveiligingsmaatregelen daarop af te stemmen.

Compliance risico's

Het compliance risico is het risico dat een instelling en/of haar werknemers een sanctie opgelegd krijgen op gerechtelijk, administratief of regelgevend niveau wegens niet-naleving van de integriteitsregels en de wettelijke en reglementaire gedragsregels, met als gevolg reputatieverlies en mogelijke financiële schade. Dit reputatieverlies kan ook het gevolg zijn van het niet naleven van het interne beleid op dit gebied en van de eigen waarden en gedragsregels met betrekking tot de integriteit van de activiteiten van de instelling. Reputatieverlies kan de geloofwaardigheid van de instelling en haar werknemers ondermijnen. Geloofwaardigheid is een fundamenteel element om actief te kunnen zijn in de financiële sector.

De risico's van "compliance" kunnen veelvoudig zijn:

- reputatieschade, waardoor het imago van Crelan wordt aangetast,
- negatieve publiciteit die het vertrouwen van klanten schaadt,
- juridische sancties, ook tegen natuurlijke personen wier aansprakelijkheid in twijfel zou worden getrokken,
- de administratieve sanctie, die kan leiden tot beperkingen of intrekking van goedkeuringen of licenties,
- het financiële verlies dat de Bank kan lijden als gevolg van de niet-naleving van toepasselijke bankwetten, externe regelgeving uitgevaardigd door de toezichthoudende autoriteiten (NBB/FSMA) evenals gedragscodes of normen voor goede praktijken die van toepassing zijn op de banksector.

Compliance risicobeheer bij de Crelan Groep is gebaseerd op een algemeen integriteitsbeleid, een Compliance charter, beleidsregels met betrekking tot de Compliance domeinen en een klokkenluidersregeling. Deze documenten worden regelmatig herzien om rekening te houden met de constante evolutie van het regelgevend kader en de veranderingen in de publieke opinie.

De organisatie en werking van de afdeling Compliance ziet er als volgt uit:

Compliance Officer (CO) die de Compliance-functie coördineert en er toezicht op houdt. De CO neemt daarom de algehele verantwoordelijkheid op zich voor de compliance van Crelan en haar dochterondernemingen en zorgt voor de uitvoering van het integriteitsbeleid.

Een team van verschillende Compliance adviseurs en medewerkers, met een bepaalde specialisatie in het bijzonder:

- Een groep, voornamelijk belast met terugkerende activiteiten met betrekking tot de preventie van witwassen en financiering van terrorisme (AML/CFT).
- Een team dat zich bezighoudt met het formuleren van adviezen en het uitvoeren van meer specifieke of ad-hoc analyses en dat zich ook bezighoudt met andere deelgebieden zoals MiFID, beleggers- en consumentenbescherming, enz.
- Een groep die zich bezighoudt met monitoringactiviteiten.

Compliance Correspondenten binnen verschillende afdelingen van de bank waar ze hun hoofdfunctie uitoefenen.

De werking van deze structuur wordt gedetailleerd beschreven in het jaarlijkse Compliance Report.

De afdeling Compliance bemoeit zich met verschillende belangrijke activiteiten van de bank door middel van beleid, procedures en tweedelijnscontroles. Dit zijn: het voorkomen van witwassen en financiering van terrorisme, ook op het gebied van kredietverlening en -beheer, sancties en embargo's, naleving van wet- en regelgeving met betrekking tot MiFID, marktmisbruik, belangenconflicten, productgovernance enz. ...

De Crelan Groep beschikt over een algemeen kader (beleid & procedures, training, controles) om ervoor te zorgen dat wordt voldaan aan alle materiële vereisten van de Financial Services and Markets Authority (FSMA) en de Nationale Bank van België (NBB), en alle andere binnenlandse of buitenlandse regelgevende instanties. Er zijn echter bepaalde specifieke punten waar toezichthouders om hebben gevraagd, zowel op MiFID- als op AML-gebied. Crelan is begonnen met herstelplannen die momenteel worden geïmplementeerd in een groot aantal acties. De belangrijkste punten hebben betrekking op:

- AML-procedures voor het screenen van transacties;
- Verkoopinstrument voor beleggingsproducten.

Andere risico's

Politiek en regelgevingsrisico

Geopolitieke risico's zijn risico's verbonden aan conflicten tussen landen. Deze conflicten kunnen gaan van sancties en protectionistische maatregelen tot regelrechte oorlogen en terroristische aanslagen.

Het belangrijkste geopolitieke risico op dit moment is de oorlog in Oekraïne. Deze oorlog zal de kwaliteit van de kredietportefeuille beïnvloeden, gezien de inflatie en de stijging van de energieprijzen. Huishoudens zullen worden getroffen, maar ook bedrijven met een beperkte terugbetalingscapaciteit. Crelan heeft ook een aanzienlijke blootstelling aan de landbouw, waar sommige sectoren te maken hebben met zowel hoge volatiliteit in de marktverkoopprijzen als stijgende energieprijzen (bijvoorbeeld varkens en glastuinbouw). Naast deze oorlog zijn er andere geopolitieke conflicten die tot vergelijkbare effecten leiden.

Het is op dit moment moeilijk om de mogelijke financiële gevolgen voor de bank in te schatten; dit zal afhangen van de ontwikkeling van de geopolitieke situatie, maar tot nu toe zijn er geen tekenen van verslechtering van de portefeuille. Ook sociale maatregelen in België beschermen kredietnemers, zoals automatische loonindexatie of sociale energietarieven.

Tot nu toe ziet Crelan geen tekenen van verslechtering van de kwaliteit van haar leners of hun vermogen om terug te betalen. In geval van toekomstige problemen zal de bank maatregelen nemen om haar klanten te ondersteunen in overeenstemming met de procedures en regels voor risicobeheer.

Voor intensieve landbouwsectoren die sterk afhankelijk zijn van energie (zoals de varkens- en tuinbouw) gelden conservatieve kredietrichtlijnen. De blootstelling aan deze sectoren vertegenwoordigt een beperkt deel van de portefeuille, gezien de toepasselijke sectorale kredietlimieten, en is geconcentreerd op een klein aantal tegenpartijen die de bank goed kent en die regelmatig worden beoordeeld door het comité. De bank heeft ook een collectieve voorziening van 9,5 miljoen EUR getroffen om onzekerheden met betrekking tot deze sector af te dekken.

Afgezien van de secundaire impact van het conflict op de kredietportefeuille van de Groep, ondervindt de Groep momenteel geen andere materiële impact op andere risico's.

Crelan heeft een aantal risicobeperkende maatregelen genomen om met dit risico om te gaan. Crelan houdt de situatie nauwlettend in de gaten en rapporteert regelmatig aan interne commissies en de toezichthouder over de impact van de crisis op de kredietportefeuille. Er vindt ook een evaluatie plaats van de voorzieningen die verband houden met de ontwikkeling van de risico's. Eind 2024 heeft Crelan de management overlay verlaagd met 7,6 miljoen EUR ten opzichte van 2023.

Modelrisico

Modelrisico verwijst naar het potentiële verlies dat een instelling kan lijden door beslissingen op basis van onzekere modeloutput. Aangezien modellen vaak complex zijn, zijn ook operationele problemen mogelijk. De definitie van modelrisico is daarom uitgebreid tot verliezen die worden veroorzaakt door fouten in de ontwikkeling en implementatie, of door verkeerd gebruik van modellen.

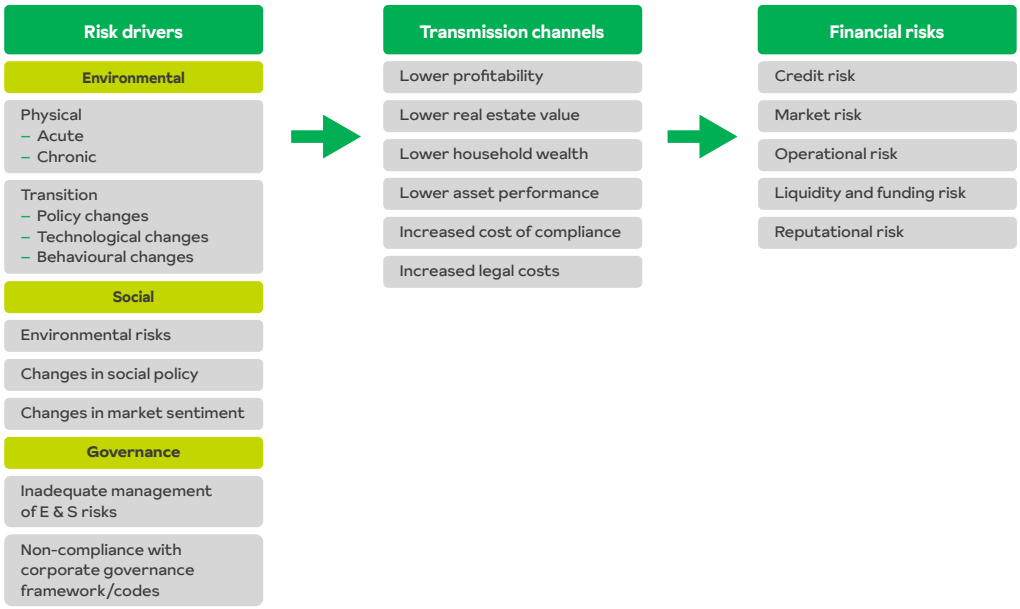
Modelrisico wordt door Crelan behandeld als een apart type risico, naast de reguliere financiële en niet-financiële risico's waarmee de bank wordt geconfronteerd. Modelrisicobeheer vermindert de negatieve impact van modelrisico's door:

- toezicht op modellen (sterke governance) om de creatie van nieuwe modellen, wijzigingen in bestaande modellen en de prestaties van modellen die in productie worden gebruikt op een goed gedocumenteerde, controleerbare manier te controleren.
- risicobeperkende maatregelen, zoals conservatieve marges, het creëren van intern bewustzijn van het bestaan en de potentiële impact van modelrisico's, en het bevorderen van het juiste gebruik van modellen en modelresultaten.

ESG risico

Het algemene risicobeheerproces van risico-identificatie, -beoordeling & -meting, -behandeling en -rapportage wordt ook toegepast op ESG-risico's.

De risico-identificatie van de Crelan Groep wordt ten minste eenmaal per jaar uitgevoerd met de herziening van de risicotaxonomie van de bank, waarin ESG-risico's zijn opgenomen. ESG-risico wordt beschouwd als een risicodrijver die andere risico's in de risicotaxonomie beïnvloedt. Onderstaande figuur illustreert hoe ESG-risico's andere (financiële) risico's kunnen beïnvloeden via economische transmissiekanalen.

In lijn met de EBA-definitie[7] heeft de bank ESG-risico's gedefinieerd als de risico's van negatieve financiële gevolgen voor de instelling die voortvloeien uit de huidige of toekomstige gevolgen van klimaat- en milieufactoren, sociale factoren en/of governance voor haar tegenpartijen, belegde activa of eigen activa en activiteiten.

Merk op dat voor risicobeheer de risico's op het gebied van klimaat, milieu, maatschappij en governance afzonderlijk worden bekeken in risicobeoordelingen en actieplannen voor risicobeperking, met momenteel meer aandacht voor de pijler klimaat en milieu. C&E-risico's zijn de risico's van negatieve financiële gevolgen voor de instelling die voortvloeien uit de huidige of toekomstige gevolgen van klimaatverandering of verslechtering van het milieu voor haar tegenpartijen, belegde activa of eigen activa en activiteiten. Dergelijke risico's kunnen worden onderverdeeld in twee groepen: fysieke risico's en transitierisico's.

Fysieke risico's zijn risico's van negatieve financiële gevolgen voor de instelling die voortvloeien uit de huidige of toekomstige gevolgen van een veranderend klimaat en verslechtering van het milieu, op haar tegenpartijen, belegde activa of eigen activa en activiteiten. Hieronder vallen risico's die verband houden met frequente extreme weersomstandigheden zoals overstromingen, orkanen, bosbranden (acute fysieke risico's) en risico's die verband houden met geleidelijke klimaatveranderingen zoals de stijging van de zeespiegel en de temperatuur (chronische fysieke risico's).

Transitierisico's verwijzen naar het financiële verlies van de instelling dat (in)direct kan voortvloeien uit het proces van aanpassing naar een koolstofarmere en milieuvriendelijkere economie op haar tegenpartijen, belegde activa of eigen activa/activiteiten. Transitierisico's omvatten beleids- en regelgevingsrisico's, technologierisico's, risico's gerelateerd aan marktveranderingen en risico's gerelateerd aan verschuivingen in het sentiment van consumenten en beleggers.

Na de jaarlijkse herziening van de risicotaxonomie van de bank vindt een risicobeoordeling plaats om de materialiteit van de geïdentificeerde risico's te bepalen. Als onderdeel van dit proces wordt een materialiteitsbeoordeling van het C&E-risico uitgevoerd.

7 Zie punt 38 (pagina 28) van het volgende EBA-verslag: EBA discussion paper ESG risks.

In 2022 werd een eerste beoordeling van de materialiteit van de risico's uitgevoerd, gevolgd door een tweede beoordeling in 2023. De risicodrijvers die in de beoordeling van 2023 werden geïdentificeerd, dienden als basis voor de beoordeling van 2024. Het doel van de beoordeling was om te bevestigen of elke risicodrijver nog steeds als materieel kon worden beschouwd en of de lijst volledig was. Ook werd het onderdeel over reputatierisico uitgebreid en werd een nieuw onderdeel over biodiversiteitsverlies geïntroduceerd.

De beoordeling van elk risico combineert zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve benadering. Het kwantitatieve beoordelingsgedeelte is belangrijk omdat hierbij gebruik wordt gemaakt van openbaar beschikbare stressscenario's als uitgangspunt voor verschillende risicodrijvers, waarbij voor elk van deze risicodrijvers een impact wordt berekend en vergeleken met een materialiteitsdrempel. Voor drivers waarvoor moeilijk een stressscenario kan worden opgesteld, is een kwalitatieve benadering toegepast, waarbij een SAT/FAT-matrix[8] wordt gebruikt om een impactbedrag af te leiden dat ook kan worden vergeleken met de materialiteitsdrempel.

Sinds 2023 hanteert de beoordeling van de materialiteit van het C&E-risico vier categorieën tijdshorizonten (in plaats van drie) om meer granulariteit toe te voegen:

- Korte termijn: 1 jaar
- Korte tot middellange termijn: 1 - 5 jaar
- Middellange tot lange termijn: 5 - 10 jaar
- Lange termijn: meer dan 10 jaar

De financiële risico's worden bepaald door de volgende C&E-risico's:

Kredietrisico

Kredietrisico verwijst naar het risico van verlies als een lener een lening niet terugbetaalt. Bij Crelan kan dit type risico zich voordoen bij zowel particuliere als professionele klanten.

Hypotheken: overgangsrisico -

Energieprestaties spelen in toenemende mate een rol bij de waardering van een woning. Woningen met een lagere EPC-waarde kunnen in de toekomst in waarde dalen en dat heeft een impact op de LGD-waarde (Loss Given Default). Het extra energieverbruik voor dit soort woningen kan ook een negatieve impact hebben op de CTP (Capacity To Pay) en de PD (Probability of Default), rekening houdend met de sterke stijging van de energieprijzen. Aangezien dit verband houdt met maatregelen voor de overgang naar een koolstofarmere economie, is dit een overgangsrisico.

Professionele leningen: overgangsrisico -

Het belangrijkste risico is de impact van verschillende wetgevende initiatieven die een impact hebben op de business modellen van klanten, zoals de koolstofbelasting. Net als hypotheken is dit ook gerelateerd aan maatregelen voor de overgang naar een koolstofarmere economie en dus een overgangsrisico.

Hypotheken & professionele leningen: fysieke risico's -

Extremer weer als gevolg van klimaatverandering kan van invloed zijn op de kans op wanbetaling (PD) en het vermogen om te betalen (CTP). Schade veroorzaakt door gebeurtenissen zoals extreme overstromingen kunnen klanten verplichten hun budget te gebruiken voor verzekeringspremies en noodzakelijke reparaties, waardoor PD en CTP onder druk komen te staan. Daarnaast daalt ook de waarde van het onderpand van leningen.

Operationeel risico

Operationele risico's worden gedefinieerd als de onzekerheden en gevaren waarmee een bedrijf te maken krijgt wanneer het probeert zaken te doen. Het belangrijkste operationele risico zijn de verschillende veranderingen binnen het wetgevingskader. Het is voor financiële instellingen van cruciaal belang om de rapportagevereisten en verwachtingen van toezichthouders op de juiste manier en op tijd te implementeren, waarbij ook aandacht moet worden besteed aan de beschikbaarheid van gegevens van hoge kwaliteit. Deze uitdaging kan ook worden omschreven als regelgevingsrisico. Operationeel risico houdt ook rekening met reputatierisico.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat een bedrijf niet genoeg geld in kas heeft om op tijd aan financiële verplichtingen te voldoen. Liquiditeitsrisico kan ontstaan door een grootschalige acute weersgebeurtenis, waardoor contant geld wordt opgenomen en de terugbetaling van leningen tijdelijk wordt opgeschort om de schade te herstellen.

8 Met een SAT/FAT-matrix kan de financiële impact worden berekend en vergeleken met de materialiteitsdrempel. Zo kunnen risicodrijvers als materieel worden geclassificeerd, ook al worden ze alleen kwalitatief beoordeeld aan de hand van twee assen: frequentie en ernst.

In een nog extremer scenario kan klimaatverandering leiden tot bijzondere waardevermindering van activa of de herprijzing van activa, wat verliezen veroorzaakt op de balansen van banken, de financiële infrastructuur ontwricht en dus een negatief effect heeft op de liquiditeit van banken. Voor banken die afhankelijk zijn van institutionele beleggers om een deel van hun activiteiten te financieren, kan een reputatieprobleem of het ontbreken van duidelijke duurzaamheidsdoelstellingen de toegang tot de markt beperken en zo herfinanciering verhinderen, wat ook een liquiditeitsprobleem veroorzaakt.

Marktrisico

Marktrisico's zijn risico's die verband houden met potentiële verliezen als gevolg van veranderingen in de marktomstandigheden. De waarde van beleggingen kan variëren omdat de emittenten van obligaties of aandelen ook onderhevig zijn aan klimaatrisico, wat resulteert in schommelingen in de marktwaarde.

Alle bekende geïdentificeerde materiële risico's worden geëvalueerd en beperkt door middel van adequate beperkingstechnieken en/of -processen. Om ervoor te zorgen dat klimaat- en milieurisico's adequaat worden ingebed in de algehele bedrijfsstrategie en het risicobeheerraamwerk van de bank, zijn klimaat- en milieurisico's opgenomen in het Risk Management Framework (RAF) en het Risk Appetite Framework (RAF) van de bank en wordt hierover gerapporteerd in het Quarterly Risk Report (QRR).

De QRR wordt elk kwartaal gepresenteerd aan de Raad van Bestuur (of 'Board of Directors' - BoD), het Executive Committee (ExCo) en het Risk & Compliance Committee (RCC), die indien nodig actie ondernemen op basis van het resultaat van de gevoerde besprekingen. Merk op dat de ECB ook wordt geïnformeerd over de uitkomst van de QRR. De verschillende klimaatrisico's worden bewaakt en geëvalueerd in de verschillende bestuursorganen die van toepassing zijn op de Crelan-entiteit.

Pensioenrisico

De Groep definieert pensioenrisico als het risico van aanvullende bijdragen aan pensioenregelingen die eigendom zijn van de Groep en het risico van variatie in IAS19-resultaten en vervolgens in solvabiliteit. Als de Groep aanzienlijke aanvullende bijdragen moet doen, kan dit een negatief effect hebben op de financiële positie van de Groep.

Bedrijfsrisico

Bedrijfsrisico is het risico dat voortvloeit uit de bedrijfsstrategie van een bank op lange termijn. Het heeft te maken met het feit dat de bank de veronderstelde balans niet kan bijhouden, wat onzekerheid over de winst of gevaar voor verlies inhoudt. Bedrijfsrisico kan ook ontstaan als de bank de verkeerde strategie kiest. Bedrijfsrisico wordt geïdentificeerd, gemeten en beperkt door middel van eigen vermogen en processen (ECAP + stresstestscenario's). Het ECAP-scenario gaat uit van het centrale strategische planscenario en veronderstelt stress op de hypotheekproductievolumes en de marges over een periode van 3 jaar (ongunstig scenario). Het bedrijfsrisicoscenario wordt geactualiseerd uitgaande van lagere marges (lagere W&V) en hogere productieniveaus (hogere risicogewogen activa). Daarnaast gaat het scenario uit van een daling van de investeringen door klanten en een negatieve ontwikkeling van de aandelenmarkt (invloed op de winst-en-verliesrekening via fees en commissies).

Afwikkelingsrisico

Het afwikkelingsrisico is het risico dat ontstaat wanneer betalingen niet gelijktijdig worden uitgewisseld. Het eenvoudigste geval is wanneer een bank een betaling doet aan een tegenpartij, maar niet tegelijkertijd wordt gecompenseerd. Het risico is dat de tegenpartij in gebreke blijft voordat de compenserende betaling is gedaan of het financiële instrument is geleverd.

Dit risico kan theoretisch op verschillende gebieden voorkomen bij Crelan Groep: in risicotransacties op groothandelsniveau (derivatentransacties, wisselkoerstransacties en obligatietransacties) en in risicotransacties op detailhandelsniveau. Het risico wordt door Crelan Groep als immaterieel beschouwd.

Effectiseringsrisico

Het effectiseringsrisico is het risico dat verbonden is aan het opzetten van effectiseringstransacties zoals een correcte rapportering aan de toezichthouder, het begrijpen en meten van de overdracht van kredietrisico, stresstests, enz. Het effectiseringsrisico is van toepassing vanaf 2021 aangezien AXA Bank Belgium een synthetische effectiseringstransactie heeft opgezet. Aangezien Crelan Groep wettelijke eigenvermogensvereisten berekent op basis van de SEC-IRBA-benadering, wordt het risico beperkt via eigen vermogen en processen.

8.

Overzicht van de belangrijkste gehanteerde waarderingsgrondslagen voor financiële verslaggeving

Algemeen

De volgende waarderingsregels zijn van toepassing op de Groep Crelan (hierna “Crelan” of “de Groep” of “de Groep Crelan”). Deze waarderingsregels zijn gebaseerd op de International Financial Reporting Standards (IFRS) per 31 december 2024 zoals goedgekeurd door de Europese Unie. Grondslagen voor financiële verslaggeving die verder niet specifiek vermeld worden, stemmen overeen met de IFRS-standaarden zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de jaarrekeningen van Crelan NV, Crelan CV en hun dochterondernemingen per 31 december 2024, inclusief gecontroleerde gestructureerde entiteiten. De Crelan Groep consolideert een dochteronderneming wanneer zij daarover controle uitoefent. Controle wordt bereikt wanneer de Bank blootgesteld is aan, of rechten heeft op, variabele opbrengsten uit haar betrokkenheid bij de deelneming en de mogelijkheid heeft om deze opbrengsten te beïnvloeden door middel van haar macht over de deelneming.

In het algemeen wordt aangenomen dat een meerderheid van de stemrechten resulteert in controle. Echter, in specifieke gevallen kan de Groep nog steeds controle uitoefenen met een aandelenbelang van minder dan 50%, of kan zij mogelijk geen controle uitoefenen, zelfs niet met een eigendom van meer dan 50% van de aandelen van een entiteit. Bij de beoordeling of de Groep macht heeft over een deelneming en daarmee de variabiliteit van de opbrengsten kan beïnvloeden, houdt de Groep rekening met alle relevante feiten en omstandigheden, inclusief :

- Het doel en de wijze waarop de deelneming is opgezet
- De relevante activiteiten en hoe beslissingen over deze activiteiten worden genomen en of de Bank deze activiteiten kan aansturen
- Contractuele afspraken zoals callopties, putopties en liquidatierechten

In afwijking van dit principe heeft de Groep beslist, op basis van het relevantie- en het materialiteitsbeginsel, om bepaalde dochterondernemingen voor de toepassing van de IFRS Geconsolideerde Jaarrekening niet integraal op te nemen.

Hierbij wordt een dochteronderneming wiens balanstotaal het vorige boekjaar lager is dan 0,15% van het balanstotaal van de Groep Crelan beschouwd als niet-materieel en als dusdanig niet mee opgenomen in de consolidatiekring, behoudens andersluidende beslissing van de Raad van Bestuur. Deze wordt op de balans opgenomen onder een afzonderlijke lijn “Investeringen in geassocieerde ondernemingen, dochterondernemingen en joint ventures”.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening integreert de Groep Crelan de individuele jaarrekening van alle te consolideren entiteiten, per post, door toevoeging van vergelijkbare elementen van activa, passiva, eigen vermogen, baten en lasten.

Opdat de geconsolideerde jaarrekening van de Groep informatie weergeeft alsof het de jaarrekening van een afzonderlijke economische entiteit is, worden de volgende stappen gevolgd :

- De boekwaarde van de participatie in elke dochteronderneming en het aandeel in het eigen vermogen van elke dochteronderneming worden volledig geëlimineerd;
- Balansposities en winsten en verliezen die voortvloeien uit transacties binnen de Groep (inclusief inkomsten, uitgaven en dividenden), worden volledig geëlimineerd;
- De tijdelijke verschillen die voortvloeien uit de eliminatie van winsten en verliezen op transacties binnen de Groep zijn onderworpen aan IAS 12, Winstbelastingen.

Opname in de balans

Opnemen / niet langer opnemen in de balans

Financiële activa of passiva worden in de balans opgenomen zodra de Groep wordt beïnvloed door de contractuele bepalingen van het instrument.

Financiële activa worden niet langer in de balans opgenomen zodra de contractuele rechten op de kasstromen ervan vervallen of de Groep de contractuele rechten op de kasstromen overdraagt, waardoor alle risico’s en voordelen gekoppeld aan het financieel instrument worden overgedragen.

Dit is het geval bij Crelan Groep voor alle leningen die op vervaldag komen en deze die volledig worden terugbetaald vóór de vervaldag. Elk verschil tussen de boekwaarde en het ontvangen bedrag wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Financiële activa worden beschouwd als ‘gewijzigd’ indien de contractuele kasstromen opnieuw worden onderhandeld of anderszins worden gewijzigd, behalve als die financiële activa niet langer op de balans worden opgenomen of als ze periodiek worden aangepast (financiële activa met vlottende rente). In dat geval dient de brutoboekwaarde van het financiële actief te worden herberekend (contante waarde van de gewijzigde contractuele kasstromen verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet) en dient het verschil (wijzigingswinst of -verlies) in de winst- en verliesrekening te worden opgenomen.

Financiële passiva worden niet langer opgenomen wanneer de contractuele verplichtingen nagekomen of ontbonden worden, dan wel vervallen.

Een substantiële wijziging van de voorwaarden van een bestaande financiële verplichting of een deel ervan zal boekhoudkundig worden verwerkt als de ontbinding van de oorspronkelijke financiële verplichting en de opname van een nieuwe financiële verplichting. Een wijziging van méér dan 10% van de actuele waarde waarbij de gewijzigde kasstromen werd verdisconteert aan de oorspronkelijke effectieve rentevoet wordt beschouwd als een ‘substantiële’ wijziging.

Eventuele gemaakte kosten of vergoedingen worden opgenomen als onderdeel van de winst of het verlies met betrekking tot de ontbinding.

Transactiedatum en afwikkelingsdatum

Alle financiële verplichtingen van de Groep Crelan worden altijd op de afwikkelingsdatum in de balans opgenomen met uitzondering van verplichtingen met betrekking tot derivaten die op transactiedatum worden opgenomen.

Alle aan- en verkopen van financiële activa, die moeten worden afgewikkeld binnen de termijnen die zijn bepaald door voorschriften of een standaardmarktovereenkomst, worden in de balans opgenomen op de afwikkelingsdatum, de datum waarop een actief aan of door de Groep Crelan wordt geleverd. Activa met betrekking tot derivaten worden op transactiedatum opgenomen.

Financiële activa

De Groep Crelan waardeert financiële activa op basis van de regels gedefinieerd in de standaard IFRS 9.

De classificatie is afhankelijk van de volgende elementen :

- Het business model
- De eigenschappen van de contractuele kasstromen van het financiële actief
- Specifieke regels (in het geval dat optionele keuzes worden toegestaan)

Business model (bedrijfsmodel)

De eerste stap in het classificatieproces is het bepalen van het business model waarin het actief wordt aangekocht. Volgende business modellen worden onderscheiden :

- Hold To Collect : het business model is erop gericht om contractuele kasstromen te ontvangen
- Hold To Collect and Sell : het doel van het business model is om zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen
- Andere business modellen (waaronder Trading - handelsportefeuille)

Contractuele kasstromen uit financiële activa

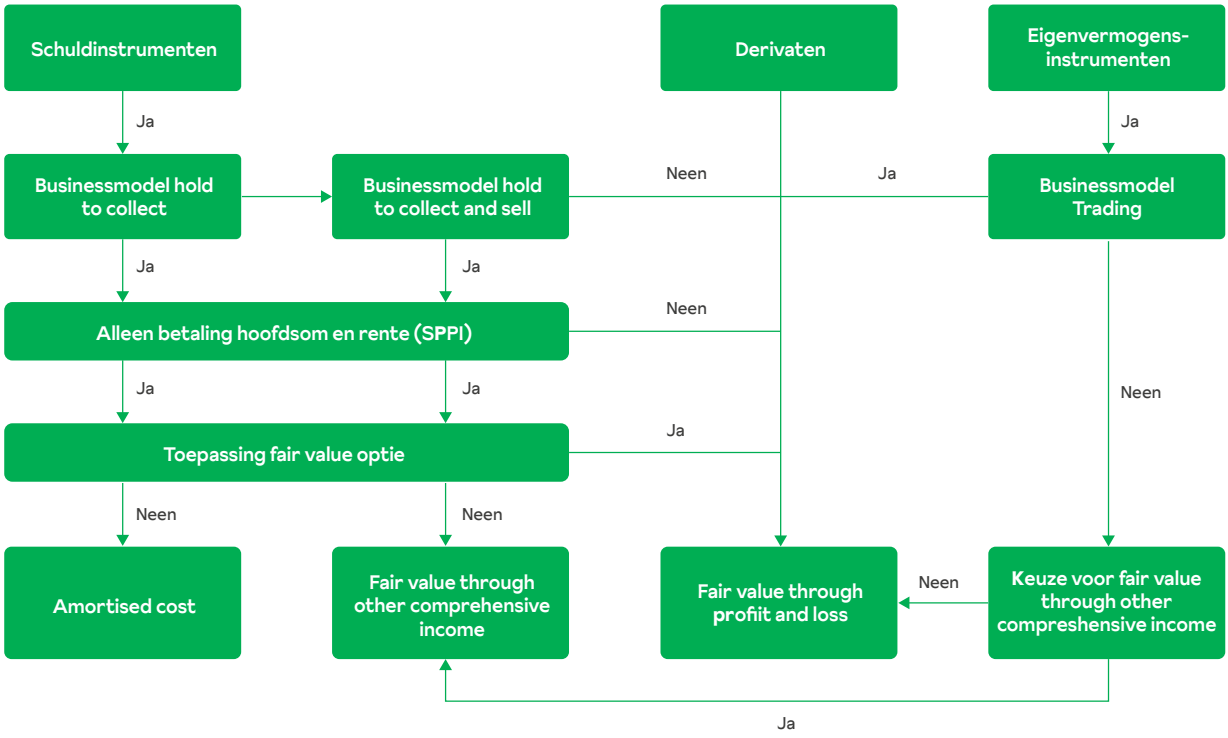
Wat de contractuele kasstromen betreft, wordt beoordeeld of de kasstromen alleen betrekking hebben op aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom : de term “Solely Payment of Principal and Interest” (SPPI) wordt gebruikt.

Specifieke regels

- Wat betreft eigen-vermogensinstrumenten waarbij de wijzigingen in de reële waarde normaal worden verwerkt via winst of verlies kan De Groep, bij de initiële opname, ervoor kiezen om deze waardeschommelingen via OCI (overige elementen van het totaalresultaat = herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen) te verwerkenDeze keuze is onherroepelijk.
- Bij de eerste opname kan de Groep een onherroepelijke keuze maken om een actief te waarderen tegen reële waarde met waardeschommelingen in winst of verlies waarbij een dergelijke keuze een boekhoudkundige asymmetrie elimineert of aanzienlijk vermindert (een inconsistentie in erkenning van waarderingsresultaten doordat op elkaar verbonden financiële activa en financiële passiva een verschillende waarderingsbasis wordt toegepast.

Classificaties

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verschillende classificaties die van toepassing kunnen zijn :

Op basis van bovenstaande classificatie worden volgende rubrieken in de balans onderscheiden :

Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa (trading)

Deze categorie wordt gewaardeerd tegen reële waarde (“Fair Value”) met waardeschommelingen via de winst- en verliesrekening. A priori voert Crelan geen handelsactiviteiten uit. Afdekkingsderivaten die niet voldoen aan de ‘hedge accounting’voorwaarden van IAS39 (zogenaamde ‘economische afdekkingen’) vallen in deze categorie.

Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Deze categorie wordt eveneens gewaardeerd tegen reële waarde met waardeschommelingen via de winst- en verliesrekening. Schuldbewijzen die de SPPI-test niet hebben doorstaan, worden in deze categorie ingedeeld.

Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen

Tenslotte wordt ook deze categorie gewaardeerd tegen reële waarde met waardeschommelingen via de winst- en verliesrekening. Dit omvat de effecten waarvoor Crelan, bij initiële opname, zou kiezen voor hun waardering aan reële waardemet waardeschommelingen via de winst- en verliesrekening.

Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI)

Deze categorie wordt gewaardeerd tegen reële waarde met waardeschommelingen via OCI. In deze categorie worden enerzijds eigen-vermogensinstrumenten geclassificeerd waar Crelan voor heeft gekozen om ze te waarderen aan reële waarde met waardeschommelingen via andere OCI-elementen omdat het hier om strategische duurzame belangen op lange termijn gaat. Anderzijds wordt hier ook het deel van de obligatieportefeuille opgenomen die wordt aangehouden in het kader van een actief beheer van voornamelijk

liquiditeitsbeheer op de korte termijn, balansbeheer en optimalisatie van het risico versus opbrengst. Het betreft hier dus obligaties en andere investeringen aangehouden in het 'Hold To Collect en Sell' model.

Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs

De kredietportefeuille evenals schuldbewijzen volgens het Hold To Collect-managementmodel en die de SPPI-test hebben doorstaan, vallen onder deze categorie.

Herclassificaties

Financiële activa kunnen enkel worden geherclassificeerd indien de Crelan Groep haar business model voor het beheer van de financiële activa zou wijzigen. De verwachting is dat toekomstige wijzigingen in een business model enkel heel sporadisch zullen voorkomen en deze voortspruiten uit materiële externe of interne wijzigingen aan de activiteiten van de Crelan Groep die eveneens zichtbaar zijn voor externe partijen. Elke wijziging aan een business model moet goedgekeurd worden door de hiervoor bevoegde interne organen.

Herclassificaties worden enkel prospectief doorgevoerd zonder aanpassing van eerder erkende winsten, verliezen of interesten:

- herclassificatie van geamortiseerde kostprijs naar reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies: elke winst of verlies uit het verschil tussen de vorige geamortiseerde kostprijs en de reële waarde wordt in winst of verlies opgenomen
- herclassificatie van reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies naar geamortiseerde kostprijs: de reële waarde bij herclassificatie is de nieuwe brutoboekwaarde
- herclassificatie van geamortiseerde kostprijs naar reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI): elke winst of verlies uit het verschil tussen de vorige geamortiseerde kostprijs en de reële waarde wordt in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) opgenomen
- herclassificatie van reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) naar geamortiseerde kostprijs: het financieel actief wordt geherclassificeerd tegen reële waarde op de herclassificatiedatum. Daarnaast wordt de gecumuleerde winst of verlies in overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) uit het eigen vermogen gehaald en gecorrigeerd op de reële waarde van het financieel actief op de herclassificatiedatum. Bijgevolg wordt het financieel actief op de datum van de herclassificatie gewaardeerd alsof het reeds altijd aan geamortiseerde kostprijs was gewaardeerd.
- herclassificatie van reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies naar reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI): het financieel actief blijft gewaardeerd tegen reële waarde maar met de gepaste opname van de waardeschommelingen in de nieuwe categorie vanaf de datum van de herclassificatie.
- herclassificatie van reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) naar reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies: het financieel actief blijft gewaardeerd tegen reële waarde en de gecumuleerde winst of verlies in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) wordt geherclassificeerd van het eigen vermogen naar winst of verlies.

Herclassificatie van een financiële verplichting is verboden.

Waardeverminderingen

Bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs worden bepaald op basis van een intern model dat het verwachte verlies berekent. Financiële activa zijn onderverdeeld in 3 stages in overeenstemming met IFRS 9 :

- Stage 1 : deze categorie omvat activa die geen significante toename van het kredietrisico hebben ondervonden sinds het actief op de balans werd opgenomen. Voor deze activa wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies berekend op basis van het verwachte verlies over een tijdshorizon van 1 jaar.
- Stage 2 : deze categorie omvat activa die een aanzienlijke toename van het kredietrisico hebben ondergaan sinds het actief op de balans werd opgenomen. Voor deze activa wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies berekend op basis van het verwachte verlies over een tijdshorizon van de volledige looptijd van het actief.

- Stage 3 : deze categorie betreft activa in default (wanbetaling) / non-performing (op basis van de EBA richtlijnen).

De Crelan Groep maakt gebruik van toekomstgerichte informatie over een periode van 3 jaar. De macro-economische parameters die hierbij worden gebruikt voor de voorzieningen volgens IFRS 9 (Stage 1 + 2) zijn de volgende :

- De BBP-groei in België (3-jaarsprognose) ;
- De werkloosheidsgraad in België (3-jaarsprognose) ;
- De evolutie van de residentiële vastgoedprijzen in België (30-jaarsprognose).

Voor elke parameter worden 3 scenario's gebruikt :

- Een basisscenario ;
- Een positief scenario;
- Een negatief scenario.

Laag kredietrisico

De Groep Crelan beschouwt het kredietrisico van een financieel instrument als laag indien het financieel instrument :

- een laag risico op wanbetaling heeft
- de ontlener een sterke capaciteit heeft om, in de nabije toekomst aan zijn liquiditeitsverplichtingen te voldoen en dit rekening houdende met wijzigingen op de langere termijn in de economische en bedrijfsomstandigheden die de mogelijkheid van de ontlener om aan zijn kredietverplichtingen te voldoen zouden kunnen verminderen zonder dat dit noodzakelijkerwijs het geval is.

Bijgevolg worden niet-retailblootstellingen die worden gewaardeerd naar reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) en die als "investment grade" zijn gerangschikt (BBB- en hoger) op de datum van afsluiting automatisch in stage 1 (verwachte kredietverliezen over een tijdshorizon van 12 maanden) opgenomen. Voor overheidsblootstellingen wordt de stage 1 classificatie toegepast voor BB- en hoger.

Schatting van het kredietrisico

Om te bepalen of een actief onderhevig is aan een significante toename van het kredietrisico, duidt een selectie van parameters (deze kunnen variëren afhankelijk van het actief, bv. probability of default), of de evolutie hiervan, op een verhoogd kredietrisico. De aanwezigheid van ten minste een van deze parameters resulteert dan in de overdracht van stage in het kader van IFRS 9. Dit zijn zowel kwantitatieve als kwalitatieve factoren die in de loop van de tijd kunnen veranderen. Een betalingsachterstand van 30 dagen wordt gebruikt als backstop, hetgeen inhoudt dat op dat moment een aanzienlijke toename van het kredietrisico wordt verondersteld.

In de retailportefeuille gebruikt de Groep Crelan de "probability of default" als criterium om te bepalen of er een significante stijging is van het kredietrisico. De Groep Crelan transfereert daarbij alle financiële instrumenten waarvan de "probability of default" over 12 maanden tussen de eerste opname en de rapporteringsdatum gestegen is, gebaseerd op de verlaging van de rating, met een relatief bedrag en tot een maximum. Bijkomende triggers zijn dan:

- negatieve vermelding in de centrale voor kredieten aan particulieren
- toekennen van respijt- of tolerantiemaatregelen ("forbearance")
- een individuele opvolgingslijst ('kredietbewakingslijst) van klanten waarbij onder meer wordt rekening gehouden met een individuele score die aan iedere klant wordt toegekenden een periodieke analyse van klanten met een omloop van > 1 miljoen EUR.Bovenvermelde tolerantiemaatregelen zijn één van de elementen die meegenomen worden in de beoordeling om klanten méé op deze" lijst op te nemen.

In de niet-retailportefeuille wordt een significante stijging van het kredietrisico bepaald op basis van de rating van de financiële instrumenten, namelijk een daling met een minimaal aantal "notches" sinds de aankoopdatum en tot een bepaald absoluut niveau (meestal beneden "investment grade").

Bepaling van de waardevermindering

De bijzondere waardevermindering zelf wordt bepaald als het verwachte toekomstige verlies op de kasstromen van activa. In de praktijk wordt dit berekend voor de activa van de Stages 1 en 2 als een product van Probability of Default PD (PD), Loss Given Default (LGD) en Exposure At Default (EAD) :

PD: de kans op wanbetaling binnen een bepaalde tijdshorizon.

EAD: de verwachte blootstelling op het moment van wanbetaling. (niet retail : bruto blootstelling).

LGD: verschil tussen verwachte kasstromen zonder wanbetaling en verwachte kasstromen in geval van wanbetaling.

Groepering

Het modelleren van de parameters gebeurt op een collectieve basis. De financiële instrumenten worden gegroepeerd op basis van gemeenschappelijke risicokenmerken zoals :

- type van instrument
- kredietrisicoratings
- type van onderpand
- “loan-to-value”-ratio voor retailhypotheekleningen
- datum van initiële boeking
- resterende looptijd
- aantal jaren in de boeken.

De groeperingen worden regelmatig herzien om ervoor te zorgen dat de verschillende groepen homogeen blijven.

Voor activa van Stage 1 wordt een PD berekend over een horizon van 12 maanden, voor die van Stage 2 over de gehele duur.

Voor activa van Stage 3 komt de waardevermindering overeen met het verschil tussen de verwachte contractuele kasstromen en de verwachte toekomstige kasstromen (rekening houdend met de tijdswaarde).

De PD’s, LGD’s en EAD’s die worden gebruikt om de bijzondere waardevermindering te bepalen, zijn gebaseerd op de PD’s, LGD’s en EAD’s die worden gebruikt voor prudentiële kredietrisicorapportering (Bazel). Er worden aanpassingen gedaan om deze parameters in overeenstemming te brengen met de IFRS-voorschriften. De belangrijkste aanpassing betreft de overgang van een gewogen gemiddelde benadering over een langere periode (“Through The Cycle”) naar een benadering op een welbepaald tijdstip (“Point In Time”). Bovendien worden de conservatieve bepalingen waarnaar de toezichthouders hebben gevraagd (prudent valuation adjustments), weggelaten en worden elementen met betrekking tot toekomstige verwachtingen toegevoegd.

Voor de niet-retailportefeuille worden deze parameters afgeleid uit historische gegevens en aangepast naar statistisch betekenisvolle parameters. Hierbij dient aangestipt dat de niet-retailportefeuille enkel bestaat uit “high investment grade” en doorgaans gewaarborgde posities: overheids- en supranationale obligaties, omgekeerde terugkoopovereenkomsten en gewaarborgde leningen. Daardoor zijn de verwachte kredietverliezen niet-materieel.

Wanbetaling

De definitie van wanbetaling is in lijn met de EBA richtsnoeren inzake wanbetaling (EBA/GL/2016/07)

Wanbetaling kan worden toegekend op basis van kwantitatieve of kwalitatieve criteria. Dezelfde criteria worden gebruikt als die gebruikt voor het beheer van het interne kredietrisicomodel . Een aanzienlijke achterstand van meer dan 90 dagen wordt gebruikt als maatstaf.

Een financieel actief in de niet-retailportefeuille wordt als “wanbetaling” aangemerkt van zodra deze wanbetaling wordt vastgesteld op basis van de contractvoorwaarden.

Bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot gekochte financiële activa of financiële activa die reeds bij hun ontstaan een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan

Op de rapporteringsdatum neemt de Groep Crelan als bijzondere waardevermindering voor verwachte verliezen met betrekking tot aangekochte financiële activa of financiële activa die reeds bij hun ontstaan een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan enkel die cumulatieve veranderingen op m.b.t. verwachte kredietverliezen berekend over de totale levensduur en dit sinds de eerste opname op de balans.

Vervolgens dient op elke verslagdatum in winst of verlies het bedrag van de verandering in verwachte kredietverliezen berekend over de totale levensduur opgenomen te worden als een bijzondere waardeverminderingswinst of -verlies. Hierbij dienen gunstige veranderingen in de verwachte kredietverliezen berekend over de totale levensduur opgenomen te worden als een bijzondere waardeverminderingswinst, zelfs als de verwachte kredietverliezen berekend over de totale levensduur lager zijn dan het bedrag van de verwachte kredietverliezen die bij de eerste opname in de geschatte kasstromen waren opgenomen.

Financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen zijn financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden, schulden aan kredietinstellingen, schulden aan klanten, schuldbewijzen, achtergestelde schulden en andere financieringsinstrumenten.

De waardering en verdeling van de resultaten is afhankelijk van de IFRS-classificatie van financiële verplichtingen, namelijk financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden en andere financiële verplichtingen (gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs behoudens in die gevallen waar ze zijn toegewezen aan 'reële waarde met de waardeschommelingen in winst en verliesrekening'.

Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële verplichtingen

De Groep beschouwt een financiële verplichting voor handelsdoeleinden als :

- het werd hoofdzakelijk aangegaan met het oog op overdracht of terugbetaling op korte termijn;
- het een afdekkingsderivaat betreft die niet voldoet aan de voorwaarden van IAS39 'hedge accounting' (zogenaamde 'economische' afdekkingen)

Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden worden aanvankelijk gewaardeerd tegen reële waarde en wijzigingen in reële waarde worden vervolgens opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Financiële verplichtingen die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen

Daarnaast mag de Groep bij eerste opname een niet-herroepbare keuze maken om een financiële verplichting (die voor het overige aan de voorwaarden voldoet om gewaardeerd te worden tegen geamortiseerde kostprijs) aan te wijzen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies indien deze classificatie in belangrijke mate een inconsistentie in de waardering of opname elimineert of beperkt die het gevolg zou zijn van een verschillende waardering van activa en verplichtingen of de erkenning van winsten en verliezen op een verschillende basis. Bovendien mag de Groep, indien een contract een of meerdere in het contract besloten derivaten bevat, het gehele hybride contract aanwijzen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, behalve :

- als het (de) in het contract besloten deriva(a)t(en) niet leid(t)(en) tot een belangrijke wijziging van de kasstromen die anders door het contract vereist zouden zijn of;
- als het duidelijk is, zonder of met geringe analyse, dat de scheiding van het (de) in een contract besloten deriva(a)t(en) niet is toegestaan.

De Groep heeft gebruikgemaakt van deze mogelijkheid in het geval van uitgegeven EMTN's (European Medium Term Notes) door Crelan of Crelan Belgium Finance (NL).

Voor deze laatste categorie heeft de Groep ervoor geopteerd om alle wijzigingen in reële waarde op te nemen in winst of verlies, met uitzondering van de wijzigingen in het kredietrisico van de verplichting (DVA, debit valuation adjustment) die in de overige onderdelen van het totaalresultaat (OCI) dient te worden opgenomen zoals voorgeschreven onder IFRS 9.

Overige financiële verplichtingen

Overige financiële verplichtingen omvatten schulden aan kredietinstellingen, schulden aan klanten, schuldbewijzen, chirografaire achtergestelde schuld(bewijzen) (Senior non-preferred debt), achtergestelde schulden en andere financiële verplichtingen.

Dit betreft met name de uitstaande saldi op zicht- en termijnrekeningen van andere kredietinstellingen bij de Groep Crelan, direct opvraagbare deposito's, termijndeposito's en spaarrekeningen van klanten, evenals de (achtergestelde) depositocertificaten.

De financiële verplichtingen worden bij eerste opname gewaardeerd tegen de reële waarde vermeerderd met rechtstreeks toerekenbare transactiekosten. Daarna worden de financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode. Periodieke afschrijving wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen als rentelasten.

Reële waarde van financiële activa en verplichtingen

De reële waarde van financiële activa en verplichtingen is de prijsnotering van deze of gelijkaardige activa en verplichtingen op een actieve markt (Level 1). Indien er voor een financieel instrument geen actieve markt is, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van een contante-waardeberekening gebaseerd op observeerbare marktgegevens (Level 2). Indien een reële waardebepaling uitsluitend op basis van observeerbare marktgegevens niet mogelijk is, wordt de reële waarde bepaald met behulp van niet-observeerbare gegevens (Level 3).

Verkoop en retrocessie van effecten

(Omgekeerde) terugkoopovereenkomsten worden eerder beschouwd als financieringsovereenkomsten dan een aankoop of verkoop van effecten.

Effecten gekoppeld aan een effectenoverdrachtsovereenkomst of een terugkoopovereenkomst (Repo) blijven aan de actiefzijde van de balans. De schuld die voortvloeit uit de terugkoopverplichting van activa wordt opgenomen in de verplichtingen op de balans in de vorm van schulden aan kredietinstellingen of in schulden aan niet-kredietinstellingen, afhankelijk van de tegenpartij.

Effecten gekoppeld aan een retrocessieovereenkomst voor effecten of omgekeerde terugkoopovereenkomst(Reverse Repo) worden niet op de balans opgenomen. De geleende middelen worden echter op de actiefzijde in de balans opgenomen als vorderingen op kredietinstellingen of vorderingen op andere dan kredietinstellingen, afhankelijk van de tegenpartij.

Het verschil tussen de verkoopprijs en de terugbetalingsprijs van de effecten wordt behandeld als rentebaten/lasten als onderdéél van de effectieve rente en gespreid over de looptijd van het contract.

Verstrekte financiële waarborgen

De eerste opname van de verstrekte financiële waarborgen in de balans gebeurt op de contractdatum. Ze geschiedt tegen de reële waarde, welke in de regel overeenstemt met de ontvangen vergoeding voor het verstrekken van de financiële waarborg. Indien de ontvangen premie niet overeenstemt met de reële waarde wordt het verschil onmiddellijk in winst of verlies genomen.

De ontvangen premie wordt pro rata temporis afgeschreven over de looptijd van het contract. Dit geschiedt op een “contract per contract”-basis. Vervolgens wordt nagegaan (op portefeuillebasis) of er geen voorziening dient aangelegd voor eventuele of zekere uitwinningen. Deze voorziening wordt verdisconteerd indien de impact materieel is.

De afboeking van deze voorziening geschiedt bij het verstrijken van de termijn van de waarborg. In het geval van uitwinning zal de verstrekte waarborg worden uitgeboekt voor het gewaarborgde bedrag, dat opgebouwd werd via de voorziening.

Saldering van een financieel actief en een financiële verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans opgenomen indien de Groep een in rechte afdwingbaar recht heeft om de opgenomen bedragen te salderen en voornemens is om hetzij de verplichting op netto-basis af te wikkelen, ofwel om het actief te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld. Dit wordt toegepast op derivaten en hun waarborg evenals op terugkoop- en omgekeerde terugkoopovereenkomsten.

Derivaten en afdekkingstransacties

Boekhouding en waardering

Derivaten zijn financiële instrumenten waarvan de waarde wijzigt als gevolg van veranderingen in de onderliggende waarde (rentevoet, wisselkoers, index, aandeel), die weinig of geen initiële netto-investering vereisen en die worden afgerekend op een toekomstig tijdstip. Voorbeelden van derivaten zijn swaps, termijncontracten, futures en opties (uitgegeven en gekocht).

De eerste opname van alle derivaten vindt plaats tegen hun reële waarde. Latere wijzigingen in de reële waarde (exclusief opgebouwde rente) worden opgenomen in de winst- en verliesrekening als resultaat van de handelsportefeuille of als afdekkingsresultaat. De gelopen rente wordt pro rata temporis in de winst- en verliesrekening verwerkt.

De Groep classificeert derivaten als volgt :

- Derivaten die niet in aanmerking komen als afdekkingsderivaten worden aangehouden als financiële activa of verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden
- Afdekkingsderivaten

Afdekking

Bij het afsluiten van het derivaat wordt het contract opgenomen als een reële-waardeafdekking, waardoor het risico van blootstelling aan de wijzigingen in de reële waarde toewijsbaar aan een welbepaald risico van een opgenomen actief of verplichting wordt ingedekt. De Groep kan onderscheid maken tussen reële waarde-afdekking van een individueel actief of individuele verplichting ("micro-afdekking") en reële waarde-afdekking van een groep van financiële activa of financiële passiva of uiteindelijk een afdekking van het renterisico van een portefeuille ("macro-afdekking"), waarbij een gedeelte van de financiële activa of financiële passiva die het risico delen wordt afgedekt In het laatste geval definieert de Groep een welbepaald bedrag van een groep financiële activa en / of passiva die blootgesteld zijn aan hetzelfde risico. Het bepalen van een netto bedrag bestaande uit zowel activa als passiva is niet toegestaan.

Documentatie

Afdekkingsderivaten voldoen aan de voorwaarden en criteria die van toepassing zijn op afdekkingsinstrumenten opgelegd door IAS 39. De afgedekte activa en/of passiva voldoen eveneens aan de voorwaarden en criteria van afgedekte posities zoals opgelegd door IAS 39. Bij het aangaan van de afdekkingstransactie wordt de afdekkingsrelatie formeel aangewezen en gedocumenteerd, evenals de doelstelling van het risicobeheer en de strategie bij het aangaan van dergelijke afdekkingsrelaties. De documentatie bevat een aanduiding van het (de groep van) afdekkingsinstrument(en), de afgedekte positie(s), de aard van het af te dekken risico en hoe de Groep zal bepalen of het (de groep van) afdekkingsinstrument(en) effectief is bij het compenseren van het risico van veranderingen in de reële waarde van de afgedekte positie(s).

Efficiëntietesten

De Groep gaat enkel afdekkingstransacties aan die bij de start en eveneens in de daaropvolgende perioden naar verwachting zeer effectief zullen zijn voor wat betreft het compenseren van veranderingen in reële waarde toe te schrijven aan het afgedekt risico. De werkelijke effectiviteit van de afdekkingstransacties wordt op maandelijkse basis bepaald. Het resultaat van de verhouding tussen de werkelijke waardeschommeling van het (de groep van) afdekkingsinstrument(en) en de afgedekte positie(s) dient binnen een bereik van 80-125 procent te vallen. Indien dit niet het geval is, wordt de afdekkingsrelatie stopgezet.

Waardering

De winst of het verlies als gevolg van schommelingen in de reële waarde van het (de portefeuille van) afdekkingsinstrument(en) wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Voor wat betreft instrumenten gewaardeerd aan geamortiseerde kostprijs leidt de winst of het verlies van de afgedekte positie(s) toe te schrijven aan het afgedekte risico enerzijds tot een aanpassing van de boekwaarde van de afgedekte positie en wordt deze anderzijds opgenomen in de winst- en verliesrekening. Erkenning van de winst of verlies toe te schrijven aan het afgedekt risico in de winst- en verliesrekening is van toepassing indien het afgedekt instrument een financieel activa is dat wordt gewaardeerd aan reële waarde in de overige elementen van het totaalresultaat. Op deze manier worden de variaties in de reële waarde in de winst- en verliesrekening als gevolg van het (de portefeuille van) afdekkingsinstrument(en) enerzijds, en van de afgedekte positie (s) anderzijds, volledig of gedeeltelijk gecompenseerd en elke overblijvende ineffectiviteit van de afdekkingsrelatie wordt opgenomen in winst of verlies.

Als een afdekkingsrelatie niet langer voldoet aan de criteria voor afdekkingstransacties zoals gedefinieerd door IAS 39, wordt de afdekkingsrelatie vroegtijdig stopgezet. Afdekkingsderivaten worden opnieuw geclassificeerd als "Financiële activa of verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden". De aanpassingen aan de boekwaarde van de afgedekte positie(s) worden vervolgens afgeschreven via de winst-en verliesrekening.De aanpassingen worden bepaald via het vastleggen van een nieuw effectief rentepercentage op het ogenblik dat de afschrijvingen beginnen. Echter, in het geval van een afdekking van het renterisico van een portefeuille (en enkel in dergelijke afdekking), wanneer de afschrijving middels het effectief rentepercentage praktisch niet haalbaar is, dan zullen de aanpassingen afgeschreven worden, gebruik makende van een lineaire methode. De aanpassingen zullen volledig zijn afgeschreven op vervaldag van het financieel instrument of, in het geval van een afdekking van het renterisico van een portefeuille op de vervaldag van de relevant herprijzingsperiode.

Rentebaten en -lasten die voortvloeien uit enerzijds afdekkingsinstrumenten en anderzijds afgedekte posities worden in renteresultaat verwerkt.

In contracten besloten derivaten

Een in een contract besloten derivaat is een samengesteld contract dat tevens een basiscontract bevat dat géén derivaat is. Het gevolg is dat sommige kasstromen uit het samengestelde instrument op dezelfde wijze veranderen als die van een losstaand derivaat.

Indien een samengesteld contract een basiscontract bevat dat een financieel actief is, geldt de regelgeving in punt 8.4 voor het gehele samengestelde contract.

Indien een samengesteld contract een basiscontract bevat dat een financiële verplichting is, wordt een in een contract besloten derivaat afgescheiden van het basiscontract en als een derivaat geboekt als, en alleen als:

- er geen nauw verband bestaat tussen de economische kenmerken en risico's van het in het contract besloten derivaat en de economische kenmerken en risico's van het basiscontract
- een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat zou voldoen aan de definitie van een derivaat
- het samengestelde instrument wordt niet tegen reële waarde gewaardeerd met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies (dat wil zeggen dat een derivaat dat is besloten in een financiële verplichting dat wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies niet wordt afgezonderd).

Indien het contract evenwel een of meer in het contract besloten derivaten bevat en het basiscontract een financiële verplichting is, mag de Groep beslissen om het gehele samengestelde contract toe te wijzen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, voor zover aan de voorwaarden vermeld onder punt 8.5.2 "Financiële verplichtingen aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies" voldaan is.

Materiële vaste activa

De Groep waardeert materiële vaste activa volgens het kostenmodel. Dit betekent dat de materiële vaste activa tegen hun kostprijs (inclusief de direct toerekenbare acquisitiekosten) in de balans worden opgenomen, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs is het bedrag dat werd betaald om het actief te verwerven, verhoogd met alle rechtstreeks toerekenbare kosten die werden gemaakt om het actief op de bedoelde locatie en/of in de bedoelde staat te brengen dat noodzakelijk is om te kunnen functioneren op de wijze zoals door het management voorzien is.

Het af te schrijven bedrag van een actief komt overeen met zijn aankoopprijs minus zijn restwaarde. In de praktijk is de restwaarde in het algemeen onbeduidend. Als dit het geval is, heeft de Groep besloten om bij de bepaling van het af te schrijven bedrag geen rekening te houden met de restwaarde. Afschrijvingen worden toegerekend over de verwachte gebruiksduur van het actief. De geschatte gebruiksduur van een actief wordt op elke balansdatum herbekeken. Terreinen en kunstwerken worden niet afgeschreven, maar zijn onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingskosten voor elke periode worden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

De Groep gebruikt volgende afschrijvingstermijnen :

Gebouwen

Ruwbouw niet-commerciële gebouwen: 33 jaar

Inrichting niet-commerciële gebouwen: 10 jaar

Ruwbouw commerciële gebouwen: 30 – 40 jaar

Inrichting commerciële gebouwen: 9 – 10 jaar

Hardware: 5 jaar

Installaties: 10 jaar

Koffers: 10 – 20 jaar

Lichtreclames: 3 – 5 jaar

Machines en materiaal: 3 – 5 jaar

Meubilair: 10 jaar

Rollend Materieel: 4 – 5 jaar

Onderhouds- en reparatiekosten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen in de periode waarin deze kosten worden gemaakt. De kosten van reserveonderdelen worden geactiveerd en vervolgens afgeschreven als deze uitgaven toekomstige economische voordelen voor de Groep opleveren. De boekwaarde van de vervangen onderdelen wordt niet langer in de balans opgenomen.

De winst of het verlies als gevolg van het niet méér opnemen van een actief in de balans als gevolg van een buitenbedrijfstelling of verwijdering wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening. Als een actief wordt vernietigd, wordt het resterende af te schrijven bedrag onmiddellijk geboekt in de winst- en verliesrekening.

Als een materieel vast actief wordt aangehouden voor verkoop, wordt het geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, worden de afschrijvingen stopgezet en wordt het actief gewaardeerd tegen de laagste waarde van zijn boekwaarde en zijn reële waarde minus kosten van verkoop.

Andere immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief is een identificeerbaar niet-monetair actief zonder fysieke vorm dat alleen in de balans wordt opgenomen als het waarschijnlijk is dat de verwachte toekomstige economische voordelen die aan het actief kunnen worden toegeschreven naar de entiteit zullen vloeien en dat de kosten ervan op betrouwbare wijze kunnen bepaald worden.

Andere of overige immateriële vaste activa hebben betrekking op software die is gekocht of gecreëerd voor intern gebruik evenals gekochte klantenbestanden. Wat betreft voor intern gebruik gegenereerde software worden alleen de ontwikkelingskosten geactiveerd die eveneens voldoen aan bijkomende criteria, inclusief de toerekenbaarheid van de kosten, het aantonen van de tenchische en financiële haalbaarheid, de intentie en het vermogen om het actief te voltooien en te gebruiken of te verkopen.

Een immaterieel vast actief wordt bij eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs. Vervolgens wordt het kostenmodel toegepast. De software wordt tegen kostprijs in de balans opgenomen, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en eventuele gecumuleerde waardeverminderingen. Software- en klantenbestanden worden lineair afgeschreven. Het af te schrijven bedrag van een immaterieel vast actief komt overeen met de kostprijs verminderd met de restwaarde. In de praktijk is de restwaarde in het algemeen onbeduidend. Als dit het geval is, heeft de Groep besloten om bij de bepaling van het af te schrijven bedrag geen rekening te houden met de restwaarde.

Voor immateriële vaste activa worden volgende afschrijvingsperioden toegepast :

Intern ontwikkelde software: 3-10 jaar

Verworven software: 5-10 jaar

Klantenbestanden: 10 jaar

Overheidssteun

De Groep beschouwt de ECB, als supra-nationale publieke instelling binnen de Europese unie, als een instantie gelijk aan lokale, nationale of internationale overheden, overheidsinstellingen .

De gunstigere voorwaarden die zijn opgenomen binnen haar langerlopende herfinancieringsoperaties (TLTRO operaties) worden dan ook als overheidssubsidie aangemerkt. De waarde van het voordeel wordt bepaald als het verschil tussen het ontvangen bedrag en de initiële waarde van de lening in overeenstemming met IFRS 9 – Financiële instrumenten.

Ze worden op de balans uitgedrukt zodra met redelijke zekerheid kan worden gesteld dat:

- de Groep de aan de subsidie gekoppelde voorwaarden zal vervullen;
- de subsidies ontvangen zullen worden

Ze worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen over de perioden waarin de gerelateerde kosten die ze beogen te compenseren zijn opgenomen.

Bedrijfscombinaties (IFRS 3)

Bedrijfscombinaties worden verwerkt op basis van de overnamemethode zoals beschreven onder IFRS 3. De Groep neemt de verworven activa en de overgenomen verplichtingen op (inclusief voorwaardelijke verplichtingen). De verworven identificeerbare activa en de overgenomen verplichtingen worden gewaardeerd tegen hun reële waarde op de overnamedatum.

Goodwill wordt erkend bij een bedrijfscombinatie wanneer het totaal van:

- de overgedragen vergoeding,
- de reële waarde van enig belang zonder overheersend zeggenschap, en
- de reële waarde van een eerder gehouden aandelenbelang in de overgenomen onderneming (bedrijfscombinatie die in verschillende fasen wordt gerealiseerd)

het nettosaldo van de op overnamedatum vastgestelde bedragen van de verworven activa en de overgenomen verplichtingen overstijgt, mits dit surplus op betrouwbare wijze wordt gemeten en toekomstige economische voordelen vertegenwoordigt die voortvloeien uit activa die noch afzonderlijk identificeerbaar, noch individueel erkend zijn.

Goodwill betaald bij de verwerving van ondernemingen uit de consolidatiekring (een dochtermaatschappij) wordt in de balans opgenomen als immaterieel actief en wordt initieel op de overnamedatum tegen kostprijs gewaardeerd, zijnde het positieve verschil tussen de kostprijs van de bedrijfscombinatie en het belang van de Groep Crelan in de netto reële waarde van de identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen. Negatieve goodwill wordt onmiddellijk in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Goodwill wordt niet afgeschreven. De Groep Crelan onderwerpt de goodwill aan een jaarlijkse waardeverminderingstest, of meer dan eens per jaar als er bepaalde gebeurtenissen aangeven dat de boekwaarde hoger kan zijn dan de realisatiewaarde. Eerder opgenomen bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot goodwill worden niet teruggenomen.

De jaarlijkse goodwill-waardeverminderingstest is gebaseerd op het ‘discounted cash flow’-model. Indien de netto actuele waarde van de winstprognoses, op basis van het strategisch plan van de betreffende dochteronderneming, lager is dan de opgenomen goodwill, wordt het verschil tussen de twee bedragen onmiddellijk in de winst- en verliesrekening opgenomen. De actualisatievoet komt overeen met de risicovrije rentevoet plus een risicopremie afhankelijk van het risicoprofiel van de betreffende dochteronderneming.

Bijzondere waardevermindering van niet-financiële activa

De Groep beoordeelt minstens jaarlijks of er een indicatie is voor een mogelijk waardeverlies van een niet-financieel actief. Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt opgenomen als de realisatiewaarde van het actief lager is dan de boekwaarde. Deze realisatiewaarde is de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de gebruikswaarde.

De boekwaarde van niet-financiële activa die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, wordt verlaagd tot hun geschatte realisatiewaarde en het bedrag van de waardevermindering wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening van de lopende verslagperiode.

Als het bedrag van de opéénvolgende waardeverminderingen van niet-financiële activa (exclusief goodwill) in een volgende periode daalt en de daling objectief kan worden gekoppeld aan een gebeurtenis die zich na de waardevermindering heeft voorgedaan, wordt het eerder opgenomen waardeverlies teruggenomen.

Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen

Voorzieningen zijn verplichtingen van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip. De Groep neemt een voorziening op in de balans als - op balansdatum - een verplichting voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden, als het waarschijnlijk is dat de verplichting zal leiden tot een uitstroom van middelen die economische voordelen omvatten en als de verplichting betrouwbaar kan worden geschat.

Binnen de Groep Crelan hebben voorzieningen voornamelijk betrekking op juridische zaken, schadegevallen, belastingverplichtingen en pensioenverplichtingen.

- Voor juridische zaken en schadegevallen worden voorzieningen individueel berekend (per juridisch dossier of per schadegeval), op basis van de aan de tegenpartij verschuldigde bedragen. Het bedrag en de toewijzing van toekomstige kasstromen is onzeker en hangt af van de timing van juridische zaken of schadegevallen.
- Voor voorzieningen met betrekking tot pensioenverplichtingen verwijzen we naar het hoofdstuk betreffende personeelsbeloningen (zie toelichting 8.18. & 4.13.).
- Alle individualiseerbare verplichtingen met onzekerheden over de omvang of het tijdstip en die niet in de bovenstaande categorieën kunnen worden opgenomen, worden opgenomen in andere of overige voorzieningen.

Een voorwaardelijke verplichting is een potentiële verplichting die voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden, maar waarvoor het onwaarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk zal zijn ; of waarvan het bedrag niet betrouwbaar kan worden bepaald. Deze zullen worden opgenomen in de toelichting, tenzij de kans op een uitstroom van middelen die economische voordelen belichamen verwaarloosbaar is

Voorwaardelijke activa (rechten) worden niet opgenomen in de balans; ze worden wel vermeld in de toelichting indien een instroom van economische voordelen waarschijnlijk is.

Rentebaten en -lasten

Rentebaten en -lasten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen voor alle rentedragende instrumenten met behulp van de effectieve rentemethode. Deze methode wordt gebruikt om de afschrijving van een financieel actief of een financiële verplichting te berekenen en rentebaten en -lasten toe te wijzen aan de betreffende periode. De effectieve rentevoet is de rentevoet die exact de verwachte stroom van toekomstige betalingen of ontvangsten over de verwachte levensduur van het financiële instrument verdisconteerd heeft ten opzichte van de netto-boekwaarde van het financieel actief of de financiële verplichting. Bij de berekening van de effectieve rentevoet schat de Groep deze toekomstige verwachte kasstromen rekening houdende met alle contractuele kenmerken. Deze berekening omvat alle provisies en vergoedingen betaald of ontvangen door contractpartijen en die dus een

integraal onderdeel vormen van de effectieve rentevoet, evenals transactiekosten. Transactiekosten zijn de extra kosten die direct toe te rekenen zijn aan de verwerving of vervreemding van een financieel actief of verplichting. Deze omvatten commissies betaald aan agenten, adviseurs, makelaars en effectenhandelaar, de dossierkosten aangerekend aan klanten evenals heffingen door de regelgevende instanties, beurzen en diverse soorten van belasting. Gelopen rente op derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden wordt pro rata temporis in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Baten en lasten uit provisies en vergoedingen

De Groep onderscheidt verschillende soorten commissies :

- In het geval van ontvangen commissies in ruil voor specifieke diensten, vindt opname in de resultatenrekening plaats wanneer de diensten worden verleend. Dit is het geval voor ontvangen commissies voor vermogensbeheer en verzekeringsactiviteiten.
- De productiecommissies en expertisecommissies (commissie betaald bij een stijging van de nieuwe productie) uitbetaald aan de agenten bij de productie van kredieten worden gespreid over de duur van de betreffende kredieten en opgenomen in de winst- en verliesrekening op basis van de effectieve rentevoet.
- De overige commissies worden jaarlijks verrekend en opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Dividenden

Ontvangen dividenden worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer het definitieve recht om ze te innen wordt vastgesteld, het waarschijnlijk is dat de economische voordelen naar de entiteit zullen vloeien en het bedrag op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Gerealiseerde en niet-gerealiseerde winsten en verliezen

Een winst of verlies op een financieel actief of een financiële verplichting die wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en geen deel uitmaakt van een afdekkingsrelatie, wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt op het moment dat het financiële actief of passief niet langer op de balans wordt opgenomen.

Een niet-gerealiseerde winst of verlies op een financieel actief dat wordt gewaardeerd tegen reële waarde via overige elementen van het totaalresultaat, wordt in deze overige elementen van het totaalresultaat verwerkt, met uitzondering van bijzondere waardeverminderingen en wisselkoersresultaten, tot op het ogenblik dat het financiële actief wordt afgestoten of naar een andere waarderingscategorie wordt geclassificeerd. Wanneer het financiële actief wordt afgestoten, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies dat eerder in de overige elementen van het totaalresultaat is verwerkt, als een herclassificatie-aanpassing overgeboekt van het eigen vermogen naar de winst-en-verliesrekening.

Het verschil tussen de reële waarde van financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden aan het einde van de huidige periode en aan het einde van de vorige periode is opgenomen in de “Winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden”. Opgelopen rente wordt opgenomen in rentebaten en -lasten.

Zowel niet-gerealiseerde als gerealiseerde winsten of verliezen met betrekking tot eigen vermogensinstrumenten blijven binnen de overige elementen van het totaalresultaat (OCI) met uitzondering van de ontvangen dividenden (cf. 8.14).

Inkomstenbelastingen

Deze post bevat zowel de actuele als uitgestelde belastingen opgenomen tijdens het boekjaar.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden opgenomen voor alle belastbare tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van de activa en verplichtingen en hun fiscale waarde.

Voor de actuele belastingverplichtingen met betrekking tot het boekjaar worden voorzieningen opgenomen op basis van het verwachte belastingbedrag volgens de belastingtarieven die gelden op de afsluitingsdatum.

Uitgestelde belastingvorderingen en uitgestelde belastingverplichtingen worden opgenomen wanneer een aftrekbaar tijdelijk verschil ontstaat tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van een actief of verplichting. Erkenning van een uitgestelde belastingvordering is alleen mogelijk voor zover het waarschijnlijk is dat in de toekomst belastbare winst beschikbaar zal zijn waarop deze tijdelijke verschillen kunnen worden toegerekend.

Uitgestelde belastingen worden berekend op basis van het verwachte belastingtarief gedurende het jaar van realisatie van het actief of de afwikkeling van de verplichting.

Lease-overeenkomsten

De Groep als leasinggever

De Groep Crelan opereert als leasinggever (lessor) in verband met de gedeeltelijke verhuring van het kantoorgebouw te Berchem. Daarnaast, via zijn dochteronderneming Europabank, verleent het eveneens financiële lease-overeenkomsten aan zijn klanten. Bijna alle risico's en voordelen die inherent zijn aan het eigendom van het actief (behalve juridisch eigendom) worden overgedragen aan de leasingnemer (lessee). Bovendien is het mogelijk dat een overdracht van eigendom plaatsvindt aan het einde van het contract.

Deze 'financiële lease'overeenkomsten worden in de balans initieel opgenomen als vorderingen voor een bedrag dat gelijk is aan de netto-investering in de lease. De netto-investering in een financiële lease komt overeen met de bruto-investering in het financieringscontract, verdisconteerd tegen de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst. Het bedrag van de vordering impliceert ook de direct toerekenbare initiële kosten evenals de restwaarde van de leaseovereenkomst, namelijk de vastgestelde waarde waartegen de leasingnemer het geleasde actief aan het einde van het contract kan verwerven.

De effectieve rentevoet wordt berekend op basis van toekomstige kasstromen. Op basis van deze effectieve rentevoet worden toekomstige kasstromen op balansdatum teruggenomen om te komen tot een netto contante waarde, die overeenkomt met de reële waarde van het geleasde actief (inclusief direct toerekenbare initiële kosten).

Niet-verworven financiële inkomsten komen overeen met het verschil tussen de bruto-investering en de netto-investering in de lease-overeenkomst en worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening op basis van de hierboven genoemde effectieve rentevoet, verdeeld over de duur van de vordering.

Leasevorderingen worden in de balans opgenomen tegen hun nettowaarde, dat wil zeggen na aftrek van de eventuele bijzondere waardeverminderingen hierop.

De Groep als leasingnemer

Onder IFRS 16 dienen entiteiten de huurverplichtingen waaraan ze zijn blootgesteld te tonen. Deze financiële verplichtingen worden vertegenwoordigd door huurverplichtingen (Lease Liabilities) aan de passiefzijde en resulteren in een gebruiksrecht (Right-of-Use) op activa voor hetzelfde bedrag op het ogenblik dat het contract wordt ingeboekt.

De contracten waarop de norm betrekking heeft, betreffen met name huurgebouwen, bedrijfswagens en

betaalterminals. Omdat de impliciete rentetarieven niet beschikbaar zijn, berekent Crelan de periodieke bedragen op basis van een passende rente voor elk product[9].

Personeelsverloning

Voordelen op korte termijn

Kortetermijnpersoneelsbeloningen zoals lonen, salarissen en sociale lasten worden ten laste genomen van de periode waarin de prestaties werden verricht. Niet-verdisconteerde voorzieningen worden aangelegd als onderdeel van de uit te betalen uitkeringen het jaar volgend op het einde van het lopende boekjaar maar betrekking hebben op dienstprestaties van het huidige boekjaar (bijvoorbeeld vakantiegeld, bonussen, enz.).

Ontslagvergoedingen worden echter alleen erkend wanneer de entiteit niet méér over de mogelijkheid beschikt om het aanbod in te trekken.

Pensioenverplichtingen

De Groep heeft verschillende toegezegde bijdrageregelingen en verschillende toegezegde pensioenregelingen. Deze pensioenverplichtingen worden allemaal gefinancierd door de betaling van bijdragen aan verzekeringsmaatschappijen.

Met betrekking tot toegezegde bijdrageregelingen betalen de werkgever en de werknemer periodiek een vast bedrag voor de opbouw van het pensioenkapitaal. Deze vaste bijdrage wordt opgenomen als een verplichting enerzijds en als een last anderzijds in de periode waarin de werknemer prestaties heeft geleverd.

Op basis van de Belgische wetgeving die geldt voor de pensioenregelingen van de tweede pijler (de wet op de aanvullende pensioenen), moeten alle Belgische pensioenregelingen van het type toegezegde bijdragen onder de IFRS-standaarden worden beschouwd als pensioenregelingen van het type toegezegde pensioenen.

Voor toegezegde pensioenregelingen worden de verplichtingen ten minste éénmaal per jaar beoordeelt rekening houdende met actuariële inschattingen. De ‘projected unit credit’ (PUC) methode wordt enerzijds gebruikt om de contante waarde te berekenen van de bruto-verplichtingen die in de balans moeten worden opgenomen, en anderzijds, voor de berekening van de pensioenkosten met betrekking tot het huidige dienstjaar, en waar van toepassing, deze van verstreken dienstjaren, die in de winst- en verliesrekening worden verwerkt.

De pensioenkosten van de geleverde diensten (van het huidig dienstjaar en vorige dienstjaren evenals eventuele winsten of verliezen bij afwikkeling) en de nettorente op de nettoverplichting (actief)(tekort of overschot tussen de contante waarde van de pensioenverplichting en de in aanmerking komende verzekeringscontracten) worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

De fondsbeleggingen van de Groep omvatten in aanmerking komende verzekeringscontracten. . Deze in aanmerking komende verzekeringscontracten worden opgesteld door niet-verbonden verzekeraars en de opbrengsten van deze contracten kunnen alleen worden gebruikt om personeelsbeloningen te financieren onder toegezegde pensioenregelingen.

Andere langetermijnvoordelen

Andere langetermijnvoordelen zijn alle personeelsbeloningen andere dan korte termijnpersoneelsbeloningen, pensioensverplichtingen en ontslagvergoedingen.

9 Gebruikte rentes voor respectievelijk bedrijfswagens en geldautomaten : de 5-jarige autolening rente en de 7-jarige professionele lening rente.

Voor andere langetermijnpersoneelsbeloningen, waarvan niet wordt verwacht dat die binnen het jaar na de afsluitingsdatum van de lopende periode betaald worden(zoals langetermijnbonussen, brugpensioen en hospitalisatie-verzekering), geldt eveneens eenzelfde berekeningsmethode als bij de pensioenverplichtingenmaar het resultaat van de actuariële verschillen ingevolge periodieke herziening van de gebruikte veronderstellingen en schattingen wordt echter onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Geldmiddelen, kasequivalenten en kasstromen

Liquide middelen omvatten beschikbaar geld en direct opvraagbare deposito's, terwijl kasequivalenten kortlopende, zéér liquide investeringen omvatten die direct kunnen worden omgezet in een gekend bedrag aan geld en blootgesteld zijn aan een verwaarloosbaar risico op waardeveranderingen. Kasstromen betreffen de instromen en uitstromen van liquide middelen en kasequivalenten.

Crelan stelt zijn operationele kasstromen vast volgens de indirecte methode. Volgens deze methode wordt het nettoresultaat van de verslagperiode aangepast om rekening te houden met niet liquide elementen zoals uitgestelde belastingen, voorzieningen, wijzigingen in operationele schulden of vorderingen. Kasstromen investerings- of financieringsactiviteiten worden toegevoegd.

Effecten van wisselkoerswijzigingen

Monetaire en niet-monetaire posten in vreemde valuta worden bij de eerste opname omgerekend in EUR tegen de dagkoers op de transactiedatum.

Daarna wordt dagelijks een monetair waarderingsproces uitgevoerd voor alle openstaande monetaire posities. Alle monetaire saldi in vreemde valuta worden omgerekend tegen de slotkoers van de maand. Alle positieve en negatieve verschillen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen, ongeacht de waarderingscategorie.

Niet-monetaire bestanddelen bij de Groep Crelan bestaan uitsluitend uit aandeleninstrumenten in vreemde valuta. Wanneer niet-monetaire bestanddelen in de balans worden opgenomen worden ze omgerekend in euros op basis van de huidige koers op transactiedatum of de spotprijs van de onderliggende wisselverrichting. Vervolgens is het waarderingsproces verschillend naargelang de waarderingscategorie. In het geval van de categorie 'financiële activa en passiva aangehouden voor handelsdoeleinden' en' activa en passiva aan reële waarde toegewezen aan de winst en verliesrekening' zijn er 2 bestanddelen: de wisselresultaten ingevolge omrekening tegen de slotkoers evenals de wijziging in de reële waarde van het onderliggende instrument. Beiden worden in de winst en verliesrekening opgenomen.

Bij niet monetaire bestanddelen behorende tot de categorie 'held to collect & sale' is er eveneens een periodieke herwaardering aan reële waarde, dat eveneens uit 2 bestanddelen bestaat: de wijziging in reële waarde en het wisselresultaat. Beiden worden uitgesteld in het eigen vermogen.

Monetaire en niet-monetaire posten in vreemde valuta worden omgezet in EUR wanneer ze op de balansdatum worden verwijderd op de dag van de transactiedatum.

Eigen vermogen

Eigen vermogen omvat kapitaal uitgegeven via gewone aandelen en coöperatieve aandelen, de overige elementen uit het totaalresultaat (OCI), evenals de overgedragen resultaten en alle andere soorten reserves toegestaan door de vennootschapswetgeving.

Daarnaast bevat het eveneens alle uitgegeven financiële instrumenten of onderdelen hiervan die op basis de economische kenmerken van de contractuele overeenkomst als eigen vermogensinstrument dienen geklasseerd.

Belangrijk onderscheid met de classificatie als schuldinstrument hierbij is dat Crelan Groep géén contractuele verplichting heeft tot :

- levering van geldmiddelen of andere financiële activa
- omruiling in financiële instrumenten die potentieel nadelig kunnen zijn
- om een variabel aantal van haar eigen vermogensinstrumenten te leveren

Zowel de uitkeringen aan de bezitters van dergelijke instrumenten evenals de bijhorende transactiekosten bij uitgifte worden rechtstreeks afgetrokken van het eigen vermogen.

Bijkomende informatie

Belangrijkste bronnen van schattingsonzekerheid

Het opstellen van de jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist een bepaald aantal schattingen en beoordelingen. Hoewel alle beschikbare informatie wordt gebruikt om deze schattingen en beoordelingen zo betrouwbaar mogelijk te maken, kunnen de werkelijke uiteindelijke resultaten hiervan afwijken.

De schattingen en beoordelingen worden voornamelijk op de volgende gebieden gemaakt :

- schatting van de recupereerbare waarde in geval van bijzondere waardeverminderingen (zie hoofdstuk 4.3 en 0);
- bepaling van de reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten (zie hoofdstuk 0);
- waardering van de CVA en DVA op derivaten en op financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies (zie hoofdstuk4.11.2);
- bepaling van de verwachte gebruiksduur van materiële en immateriële vaste activa (zie hoofdstuk 4.5 en 4.6);
- schatting van de bestaande verplichtingen als gevolg van gebeurtenissen in het verleden bij de opname van voorzieningen (zie hoofdstuk 4.12);
- actuariële veronderstellingen bij de waardering van pensioenverplichtingen (zie hoofdstuk 4.13);
- schatting van uitgestelde belastingvorderingen (zie hoofdstuk 4.7);
- de bepaling van de afdekkingsreserve bij het toepassen van de reële waarde afdekking (zie hoofdstuk 4.14);
- het bepalen van controle bij het opstellen van de consolidatiekring (zie hoofdstuk 8.2);
- inschatting van de in aanmerking komende toekomstige kredietproductie bij de toetsing van de voorwaarden met betrekking tot de langerlopende herfinancieringsoperaties (zie hoofdstuk 4.11.1.5);

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen na balansdatum die wijzen op omstandigheden die bestonden op de balansdatum (bijvoorbeeld bijkomende informatie over reeds gemaakte schattingen), zullen een aanpassing van de jaarrekening vereisen, indien materieel.

Gebeurtenissen na balansdatum die wijzen op omstandigheden die ontstonden na de balansdatum (bijvoorbeeld evolutie van de dollar of de reële waarde van effecten), zullen geen aanpassing vereisen in de balans, de winst- en

verlies, de staat met de mutaties in het eigen vermogen of het kasstroomoverzicht. Indien echter materieel, wordt in de toelichting bij de jaarrekening informatie geleverd over de aard en de geschatte financiële impact om te vermijden dat de jaarrekening misleidend zou kunnen zijn.

Wijzigingen in de schattingen en in de waarderingsgrondslagen

Indien het moeilijk is om te beslissen of het gaat om een schattingswijziging dan wel een wijziging in de waarderingsgrondslag, wordt op basis van de IFRS-regelgeving, geopteerd voor een schattingswijziging.

Een schattingswijziging wordt prospectief toegepast. Voor zover een schattingswijziging leidt tot wijzigingen in activa en verplichtingen, of betrekking heeft op een component van het eigen vermogen, wordt deze wijziging verwerkt in de periode waarin de wijziging heeft plaatsgevonden, door de boekwaarde van het betreffende actief, de desbetreffende verplichting of de desbetreffende component van het eigen vermogen te wijzigen.

In het geval van een wijziging in de waarderingsgrondslag dient deze retrospectief te worden toegepast.

Wanneer het praktisch niet haalbaar is om de gevolgen te bepalen van een wijziging in een waarderingsgrondslag voor financiële verslaggeving op vergelijkende informatie van een of meer voorgaande verslagperioden, wordt de nieuwe waarderingsgrondslag voor financiële verslaggeving toegepast op de boekwaarde van activa en verplichtingen vanaf het begin van de vroegste periode (de vroegste periode kan de verslagperiode zijn) waarvoor retrospectieve toepassing mogelijk is. Hierbij wordt voor die periode het beginsaldo van elke desbetreffende component van het eigen vermogen dienovereenkomstig aangepast.

Wanneer het praktisch niet haalbaar is om het cumulatieve effect, aan het begin van de verslagperiode, van de toepassing van een nieuwe waarderingsgrondslag voor financiële verslaggeving op alle voorgaande verslagperioden te bepalen, wordt de vergelijkende informatie aangepast om de nieuwe grondslag voor financiële verslaggeving prospectief toe te passen vanaf het vroegste tijdstip waarop dit praktisch haalbaar is.

EY Bedrijfsrevisoren
EY Réviseurs d'Entreprises
Kouterveldstraat 7B 001
B-1831 Diegem

Tel: +32 (0)2 774 91 11
ey.com

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Groep Crelan over het boekjaar afgesloten op 31 december 2024

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Groep Crelan (de "Vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de Groep"), brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over het geconsolideerde overzicht van de financiële positie op 31 december 2024, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde overzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde overzicht voor de kasstromen van het boekjaar afgesloten op 31 december 2024 en over de toelichting, met informatie van materieel belang over de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving (alle stukken gezamenlijk de "Geconsolideerde Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 27 april 2023, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Geconsolideerde Jaarrekening afgesloten op 31 december 2025. We hebben de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep uitgevoerd gedurende 8 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van Groep Crelan, die het geconsolideerde overzicht van de financiële positie op 31 december 2024 omvat, alsook het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde overzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde overzicht voor de kasstromen van het boekjaar over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting met inbegrip van de materieel belang zijnde gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, met een geconsolideerd balanstotaal van € 55.802.961.732 en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 192.268.189.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2024, alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de IFRS Accounting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISA's") die van toepassing zijn in België. Wij hebben bovendien de door International Auditing and Assurance Standards Board ("IAASB") goedgekeurde ISA's toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Shape the future with confidence

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste opheldering en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

De kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die volgens ons professioneel oordeel het meest significant waren bij onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de huidige verslagperiode.

Deze aangelegenheden werden behandeld in de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening als een geheel en bij het vormen van ons oordeel hieromtrent en derhalve formuleren wij geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Kredietrisico met betrekking tot de kredietportefeuille

Beschrijving van het kernpunt

Per 31 december 2024 bedraagt de kredietportefeuille van Groep Crelan € 49.729.730.307 (bruto, gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs) en de gerelateerde waardeverminderingen bedragen € 225.095.429. Deze kredietportefeuille bestaat grotendeels uit kredieten toegekend aan particulieren en ondernemingen.

Waardeverminderingen vertegenwoordigen de Groep's beste schatting van de verwachte kredietverliezen op balansdatum.

Ze worden berekend op basis van het falingsrisico over verschillende tijdshorizons, afhankelijk of het kredietrisico van de ontlener significant is gestegen sinds het krediet werd verleend:

- de waardeverminderingen voor de blootstellingen waarvoor het kredietrisico niet significant is gestegen ('stage 1') zijn gebaseerd op verwachte kredietverliezen over een periode van 12 maanden;
- de waardeverminderingen voor de blootstellingen waarvoor het kredietrisico wel significant is gestegen ('stage 2' en 'stage 3') zijn gebaseerd op verwachte kredietverliezen over de ganse levensduur van het krediet.

Berekeningen van de verwachte kredietverliezen zijn naar waarschijnlijkheid gewogen schattingen van de huidige waarde van de kastekorten, waarbij gebruik wordt gemaakt van modellen, scenario's worden toegepast, en rekening wordt gehouden met enerzijds de impact van historische verliezen en anderzijds toekomstgerichte informatie. De invoer voor deze modellen is onder andere gebaseerd op historische verliespercentages, kredietvoorwaarden en kasstroomprojecties, dewelke subjectief beoordeeld worden om de assumpties te bepalen ter berekening van de waardeverminderingen.

Belangrijke subjectieve beoordelingen in het proces zijn:

- De gebruikte criteria om blootstellingen met een significante stijging van het kredietrisico te identificeren (en de corresponderende 'stage');
- Assumpties gebruikt in het model voor verwachte kredietverliezen zoals de financiële toestand van de ontlener (en zijn corresponderend falingsrisico), en het kredietverlies dat zou worden geleden in geval van faling (hetgeen afhankelijk is van de verwachte recuperatiewaarde van het onderpand, indien aanwezig);
- De opname van toekomstgerichte informatie (naar waarschijnlijkheid gewogen macro-economische scenario's);
- Toegepaste manuele aanpassingen in het geval dat de op gegevens gebaseerde parameters of berekeningen door het management niet als representatief werden beoordeeld voor de huidige risico's en voorwaarden van de portefeuille (management overlays).

Shape the future with confidence

Aangezien de aan kredietportefeuilles gerelateerde waardeverminderingen significant zijn voor de geconsolideerde balans en de geconsolideerde winst- en verliesrekening, en gezien de mate van betrokken subjectieve beoordelingen en de gerelateerde onzekerheid van schattingen van waardeverminderingen, beschouwen we dit als een kernpunt van onze controle.

Samenvatting van de uitgevoerde procedures

- We hebben het ontwerp en de operationele effectiviteit van de belangrijkste interne controles beoordeeld en getest met betrekking tot het verlenen van het krediet, het managementproces aangaande kredietrisico (inclusief de periodieke beoordeling van kredieten, de bewaking van de kredietkwaliteit van de ontlener door gebruik te maken van indicatoren zoals dagen achterstand en leningen met respijt ('forbearance'), en de bepaling van de rating), de informatiestroom tussen de bronsystemen en de berekeningstool van de verwachte kredietverliezen, en de modelontwikkeling en -bewaking (specifiek het proces van onafhankelijke validatie).
- We hebben de kredietinventaris waarvoor verwachte kredietverliezen werden berekend vergeleken met de kredieten opgenomen in de Geconsolideerde Jaarrekening.
- Met betrekking tot de modellen voor verwachte kredietverliezen, hebben we onze interne experten ingeschakeld ter beoordeling van de geschiktheid van het model en de gebruikte methodologie (in overeenstemming met de IFRS-vereisten).
- Voor de waardeverminderingen bepaald op individuele basis, hebben we een steekproef van kredieten geselecteerd (in stage 2 en stage 3) en hiervoor een gedetailleerd nazicht van het kredietdossier uitgevoerd. We hebben beoordeeld dat de Groep:
  - haar kredietrisicopolitiek heeft toegepast;
  - de kredietkwaliteit en de 'stage' correct heeft ingeschat;
  - de waarborgen (indien van toepassing) correct heeft ingeschat; en
  - de recupereerbaarheid van het krediet en de waardevermindering correct heeft ingeschat.
- Ter beoordeling van de redelijkheid van de toekomstgerichte informatie zoals geïncorporeerd in de modellen voor verwachte kredietverliezen, hebben we de vooruitzichten en de toegepaste waarschijnlijkheidswegingen aan de verschillende scenario's beoordeeld, en hebben we deze vergeleken met ondersteunende informatie (publieke economische informatie), indien van toepassing. We zijn in het bijzonder nagegaan of deze toekomstgerichte informatie voldoende rekening houdt met de impacten van de economische omgeving en in lijn is met de verwachtingen voor Bruto Binnenlands Product, huizenprijzen en werkloosheidsgraad zoals gepubliceerd door de toezichthouders.
- Ter beoordeling van de geschiktheid van de manuele aanpassingen zoals toegepast door het management (management overlays), hebben we de mogelijkheid in aanmerking genomen dat waardeverminderingen geïmpacteerd kunnen zijn door gebeurtenissen of trends die niet door de modellen van de Groep werden opgenomen, of door beperkingen in gegevens en hebben we beoordeeld of de management overlays voldoende onderbouwd zijn.
- Tot slot, hebben we beoordeeld dat de toelichtingen 4.4 en 7.2 van de Geconsolideerde Jaarrekening volledig, accuraat en in overeenstemming zijn met de IFRS-vereisten.

Shape the future with confidence

IT migratie van voormalige ABB systemen

Beschrijving van het kernpunt

Sinds de overname van AXA Bank België ("ABB") op 31 december 2021, heeft Crelan zich voorbereid op de integratie van beide banken vanuit een operationeel en juridisch perspectief. Tijdens het weekend van 8 en 9 juni 2024 heeft de operationele integratie plaatsgevonden, waarbij alle informatie van de ex-ABB-systemen is gemigreerd naar de Crelan-systemen, onder andere de boekhoudkundige data en de brondata van de kredieten, financiële activa, cliëntendeposito's en financiële schulden. In sommige gevallen zijn er ook nieuwe IT-systemen geïmplementeerd.

Gezien de significante operationele en boekhoudkundige impact van deze integratie op de geconsolideerde balans en resultatenrekening, en gezien de mate van analyse die nodig is om ervoor te zorgen dat de integratie succesvol is afgerond en de datakwaliteit is gewaarborgd, beschouwen we dit als een kernpunt van onze controle.

Samenvatting van de uitgevoerde procedures

- We hebben de algehele impact van de migratie op het afsluitproces en de validatie van de nieuwe boekhoudkundige stromen besproken met de boekhoudafdeling. In dit verband hebben we ook een gesprek gehad met de externe consultant die door het management is ingeschakeld om de boekhouding te ondersteunen bij de migratie.
- We hebben de inventarissen van de ex-ABB-systemen vergeleken met de geïmporteerde inventarissen in de Crelan-systemen, waarbij we gesprekken hebben gevoerd met de procesverantwoordelijken van het migratieproces om na te gaan hoe deze zijn gevalideerd.
- We hebben een gedetailleerde vergelijking gemaakt van de resultatenrekening van de eerste 5 maanden van het jaar (voor de migratie) met de laatste 7 maanden van het jaar, om een substantieve analytische zekerheid te krijgen over het resultaat dat de Bank na de migratie heeft gerealiseerd.
- We hebben onze interne IT-specialisten ingeschakeld om de geschiktheid van het IT-migratiebeheer te beoordelen.
- We hebben een beoordeling uitgevoerd van het interne controlekader en hierbij bijzondere aandacht besteed of alle controles worden uitgevoerd op de juiste populatie, d.w.z. inclusief de ex-ABB-transacties.
- Om de geschiktheid te beoordelen van de handmatige aanpassingen die door het management zijn toegepast om integratie- en migratieverschillen op te lossen, hebben we beoordeeld of deze manuele boekingen voldoende werden onderbouwd.
- Tot slot, hebben we beoordeeld dat de toelichting 7.1 van de Geconsolideerde Jaarrekening volledig, accuraat en in overeenstemming is met de IFRS-vereisten.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de IFRS Accounting Standards en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor een systeem van interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Shape the future with confidence

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België na. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vennootschap en van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Vennootschap en van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;

- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;

- het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om de continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Geconsolideerde Jaarrekening of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of van de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;

Shape the future with confidence

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze Geconsolideerde Jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité binnen het bestuursorgaan, onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren gedurende onze controle.

Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

We verstrekken aan het auditcomité binnen het bestuursorgaan een verklaring dat we de relevante deontologische vereisten inzake onafhankelijkheid naleven en we melden hierin alle relaties en andere aangelegenheden die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden, alsook, voor zover van toepassing, de bijbehorende maatregelen die we getroffen hebben om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Aan de hand van de aangelegenheden die met het auditcomité binnen het bestuursorgaan besproken worden, bepalen we de aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening over de huidige periode en die daarom de kernpunten van onze controle uitmaken. We beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien) bij de in België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, de andere informatie opgenomen in het jaarrapport te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport

Het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening bevat de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie die het voorwerp uitmaakt van ons afzonderlijk verslag over de beoordeling met een beperkte mate van zekerheid hiervan. Deze sectie betreft niet de assurance over de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie opgenomen in het jaarverslag.

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, stemt dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening overeen met de Geconsolideerde Jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening opgesteld overeenkomstig artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, anderzijds.

Shape the future with confidence

Verslag van de commissaris van 3 april 2025 over de Geconsolideerde Jaarrekening van Groep Crelan over het boekjaar afgesloten op 31 december 2024 (vervolg)

In de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

- Geconsolideerde ratio's en Geconsolideerde kerncijfers
- Geconsolideerde Balans en IFRS resultaat

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening en zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Brussel, 3 april 2025

EY Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Christel Weymeersch (Signature)
Digitally signed by Christel Weymeersch (Signature)
DN: cn=Christel Weymeersch (Signature), c=BE
Date: 2025.04.03 09:33:47 +02'00'

Christel Weymeersch *
Partner
* Handelend in naam van een BV

Christophe Boschmans (Signature)
Digitally signed by Christophe Boschmans (Signature)
DN: cn=Christophe Boschmans (Signature), c=BE
Date: 2025.04.03 08:36:03 +02'00'

Christophe Boschmans *
Partner
* Handelend in naam van een BV

25CBO0179

EY Bedrijfsrevisoren
EY Réviseurs d'Entreprises
Kouterveldstraat 7B 001
B-1831 Diegem

Tel: +32 (0)2 774 91 11
ey.com

Verslag van de commissaris met een beperkte mate van zekerheid over de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie van Crelan nv

Aan de Algemene Vergadering

In het kader van de wettelijke assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie van Crelan nv (de "Vennootschap" of "de Groep"), leggen wij u ons verslag over deze opdracht voor.

Wij zijn benoemd door de algemene vergadering , overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad van Crelan nv voor het uitvoeren van een assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie van de Vennootschap, opgenomen in sectie Duurzaamheidsverklaringen van het jaarverslag op 31 december 2024 en voor het jaar afgesloten op deze datum (hierna de "duurzaamheidsinformatie").

Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2025. Wij hebben onze assuranceopdracht over de duurzaamheidsinformatie van Crelan nv uitgevoerd gedurende 1 boekjaar.

Conclusie met een beperkte mate van zekerheid

Wij hebben een assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie van de Vennootschap uitgevoerd.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen assuranceinformatie is niets onder onze aandacht gekomen dat ons ertoe aanzet van mening te zijn dat de duurzaamheidsinformatie van de Vennootschap, in alle van materieel belang zijnde opzichten:

- niet is opgesteld in overeenstemming met de vereisten bedoeld in artikel 3:32/2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, met inbegrip van de overeenstemming met de toepasbare Europese standaarden voor duurzaamheidsinformatie (de European Sustainability Reporting Standards ("ESRS's"));

- niet in overeenstemming is met het door de Vennootschap uitgevoerde proces ("het Proces") om de op grond van de ESRS's openbaar gemaakte duurzaamheidsinformatie vast te stellen, zoals uiteengezet in sectie 4. Beheer van effecten, risico's en kansen van hoofdstuk Algemene Toelichtingen – ESRS 2, en

- de vereisten in artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (de "Taxonomieverordening") betreffende de openbaarmaking van de informatie opgenomen in subsectie A.1.5 Rapportage EU-taxonomie van het deel van het jaarverslag met betrekking tot milieugerelateerde aspecten, niet naleeft.

Basis voor de conclusie

Wij hebben onze assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid uitgevoerd overeenkomstig ISAE 3000 (Herzien), Assuranceopdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie ("ISAE 3000 (Herzien)"), zoals in België van toepassing.

Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaard zijn uitvoeriger beschreven in de sectie van ons verslag "Verantwoordelijkheden van de commissaris betreffende de assuranceopdrachten met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie".

Shape the future with confidence

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de assuranceopdracht van de duurzaamheidsinformatie in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij passen de internationale standaard voor kwaliteitsmanagement 1 ("ISQM 1") toe, die vereist dat het kantoor een kwaliteitsmanagementsysteem opzet, implementeert en in werking stelt, inclusief beleidslijnen of procedures met betrekking tot de naleving van ethische vereisten, professionele normen en toepasselijke wettelijke en regelgevende vereisten.

We hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen assuranceinformatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Overige aangelegenheden

De reikwijdte van onze werkzaamheden is beperkt tot de assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid over de duurzaamheidsinformatie van de Vennootschap met betrekking tot de huidige rapporteringsperiode. Onze assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid strekt zich niet uit tot informatie met betrekking tot de vergelijkende cijfers.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan betreffende het opstellen van de duurzaamheidsinformatie

Het bestuursorgaan van de Vennootschap is verantwoordelijk voor het opzetten en implementeren van een Proces en voor het toelichten van dit Proces in sectie 4. Beheer van effecten, risico's en kansen van hoofdstuk Algemene Toelichtingen – ESRS 2 van de duurzaamheidsinformatie.

Deze verantwoordelijkheid omvat:

- het begrijpen van de context waarin de activiteiten en zakelijke betrekkingen van de Vennootschap plaatsvinden en het ontwikkelen van inzicht in haar betrokken belanghebbenden;
- het identificeren van de feitelijke en potentiële effecten (zowel negatieve als positieve) in verband met duurzaamheidskwesties, alsook van risico's en opportuniteiten die de financiële positie, de financiële prestaties, de kasstromen, de toegang tot financiering of de kapitaalkosten van de Vennootschap op korte, middellange of lange termijn beïnvloeden of waarvan redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij hierop een invloed zullen hebben;
- het beoordelen van de materialiteit van de vastgestelde effecten, risico's en opportuniteiten in verband met duurzaamheidskwesties door passende drempelwaarden te selecteren en toe te passen; en
- het maken van veronderstellingen en schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het bestuursorgaan van de Vennootschap is ook verantwoordelijk voor het opstellen van de duurzaamheidsinformatie, die de door het Proces vastgestelde informatie bevat,

- in overeenstemming met de vereisten bedoeld in artikel 3:32/2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, met inbegrip van de toepasbare ESRS's; en
- met naleving van de vereisten in artikel 8 van Verordening (EU) 2020/852 (de "Taxonomieverordening") betreffende de openbaarmaking van informatie opgenomen in subsectie A.1.5 Rapportage EU-taxonomie van het deel van het jaarverslag met betrekking tot milieugerelateerde aspecten.

Deze verantwoordelijkheid omvat:

- het opzetten, implementeren en in stand houden van dergelijke interne beheersingsmaatregelen die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van duurzaamheidsinformatie die geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat; en

Shape the future with confidence

- het kiezen en toepassen van geschikte methoden voor duurzaamheidsverslaggeving, en het maken van veronderstellingen en schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het toezicht op het duurzaamheidsverslaggevingsproces van de Vennootschap.

Inherente beperkingen bij het opstellen van de duurzaamheidsinformatie

Bij het rapporteren van toekomstgerichte informatie in overeenstemming met de ESRS's, wordt van het bestuursorgaan van de Vennootschap vereist dat het de toekomstgerichte informatie opstelt op basis van toegelichte veronderstellingen over gebeurtenissen die zich in de toekomst kunnen voordoen en mogelijke toekomstige maatregelen van de Vennootschap. De werkelijke uitkomsten zullen naar alle waarschijnlijkheid afwijken van de veronderstellingen, aangezien de veronderstelde gebeurtenissen zich veelal niet zullen voordoen zoals verwacht en de afwijking daarvan van materieel belang kan zijn.

Verantwoordelijkheden van de commissaris betreffende de assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie

Het is onze verantwoordelijkheid om de assuranceopdracht te plannen en uit te voeren met het oog op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid over de vraag of de duurzaamheidsinformatie geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat, en het uitbrengen van een assuranceverslag met een beperkte mate van zekerheid waarin onze conclusie is opgenomen. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de beslissingen genomen door gebruikers op basis van de duurzaamheidsinformatie, beïnvloeden.

Als deel van een assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid overeenkomstig ISAE 3000 (Herzien), zoals in België van toepassing, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de opdracht. De uitgevoerde werkzaamheden in een opdracht met het oog op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid, waarvoor wij verwijzen naar de sectie "Samenvatting van de uitgevoerde werkzaamheden" zijn minder uitgebreid dan in het geval van een opdracht met het oog op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. We brengen dan ook geen oordeel met een redelijke mate van zekerheid tot uitdrukking als deel van deze opdracht.

Aangezien de toekomstgerichte informatie in de duurzaamheidsinformatie en de veronderstellingen waarop deze is gebaseerd, betrekking hebben op de toekomst, kunnen deze worden beïnvloed door gebeurtenissen die zich mogelijks voordoen en/of door mogelijke acties van de Vennootschap. De werkelijke uitkomsten zullen naar alle waarschijnlijkheid afwijken van de veronderstellingen, aangezien de veronderstelde gebeurtenissen zich veelal niet zullen voordoen zoals verwacht en de afwijking daarvan van materieel belang kan zijn. Onze conclusie biedt daarom geen garantie dat de gerapporteerde werkelijke uitkomsten zullen overeenkomen met diegenen opgenomen in de toekomstgerichte informatie in de duurzaamheidsinformatie.

Onze verantwoordelijkheden ten aanzien van de duurzaamheidsinformatie, met betrekking tot het Proces, omvatten:

- Het verwerven van inzicht in het Proces, maar niet met het oog op het verstrekken van een conclusie over de effectiviteit van het Proces, met inbegrip van de uitkomst van het Proces; en;

- Het opzetten en uitvoeren van werkzaamheden om te evalueren of het Proces in overeenstemming is met de beschrijving van het Proces door de Vennootschap, zoals toegelicht in sectie 4. Beheer van effecten, risico's en kansen van hoofdstuk Algemene Toelichtingen – ESRS 2.

Shape the future with confidence

Onze overige verantwoordelijkheden ten aanzien van de duurzaamheidsinformatie omvatten:

- Het verwerven van inzicht in de beheersingsomgeving van de Vennootschap, en in de relevante processen en informatiesystemen voor het opstellen van de duurzaamheidsinformatie, maar zonder de opzet van de specifieke controleactiviteiten te beoordelen, onderbouwende informatie over hun implementatie te verkrijgen of de effectieve werking van de opgezette interne beheersingsmaatregelen te toetsen;

- Het identificeren van de gebieden waar van materieel belang zijnde afwijkingen waarschijnlijk zullen optreden in de duurzaamheidsinformatie, of deze nu het gevolg zijn van fraude of van fouten; en

- Het opzetten en uitvoeren van werkzaamheden die inspelen op gebieden waar afwijkingen van materieel belang in de duurzaamheidsinformatie zich waarschijnlijk zullen voordoen. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Samenvatting van de uitgevoerde werkzaamheden

Een assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid omvat het uitvoeren van werkzaamheden om assuranceinformatiete verkrijgen over de duurzaamheidsinformatie. De werkzaamheden die bij een opdracht met een beperkte mate van zekerheid zijn uitgevoerd, zijn verschillend in aard en timing en geringer van omvang dan voor opdrachten tot het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. Daardoor ligt het niveau van zekerheid dat is verkregen bij een opdracht met een beperkte mate van zekerheid aanzienlijk lager dan wanneer een opdracht met een redelijke mate van zekerheid is uitgevoerd.

De aard, timing en omvang van geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van professionele oordeelsvorming, waaronder de vaststelling van gebieden waar afwijkingen van materieel belang in de duurzaamheidsinformatie, als gevolg van fraude of van fouten, zich waarschijnlijk zullen voordoen.

Bij het uitvoeren van onze assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid, met betrekking tot het Proces, hebben wij:

- Inzicht verworven in het Proces door:
  - Het verkrijgen van onderliggende informatie, gebruikt door het management (o.a. stakeholder engagement, in kaart gebrachte waardeketen, analyses)
  - Evaluatie van de materialiteitsbeoordeling, uitgevoerd door de Vennootschap aan de hand van de principes van financiële materialiteit en impactmaterialiteit, met inbegrip van het vaststellen van de materialiteitsdrempels, resulterend in de identificatie van materiële impacten, risico's en opportuniteiten ("IRO's");
  - Het verkrijgen van interne en externe documentatie ter ondersteuning van de identificatie van de materiële IRO's die de uitkomst vormen van het Proces.
- Geëvalueerd of de informatie verkregen uit onze werkzaamheden over het door de Vennootschap geïmplementeerde Proces in overeenstemming was met de beschrijving van het Proces zoals uiteengezet in sectie 4. Beheer van effecten, risico's en kansen van hoofdstuk Algemene Toelichtingen – ESRS 2.

Shape the future with confidence

Verslag betreffende de beperkte mate van zekerheid met betrekking tot de geconsolideerde duurzaamheidsinformatie van Crelan nv voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2024 (vervolg)

Bij het uitvoeren van onze assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid, met betrekking tot de duurzaamheidsinformatie, hebben wij:

- Inzicht verworven in de verslaggevingsprocessen van de Vennootschap die relevant zijn voor het opstellen van haar duurzaamheidsinformatie door:
  - het interviewen van management en betrokken medewerkers die verantwoordelijk zijn voor het consolideren en redactie van de toelichtingen;
  - wanneer dit passend wordt geacht, het bekomen van onderbouwende documentatie voor de betreffende verslaggevingsprocessen
- Geëvalueerd of de informatie zoals vastgesteld door het Proces is opgenomen in de duurzaamheidsinformatie;
- Geëvalueerd of de structuur en het opstellen van de duurzaamheidsinformatie overeenstemt met de ESRS's;
- Om inlichtingen verzocht bij relevant personeel en cijferanalyses uitgevoerd op geselecteerde informatie in de duurzaamheidsinformatie;
- Gegevensgerichte assurancewerkzaamheden uitgevoerd op basis van een steekproef op geselecteerde informatie in de duurzaamheidsinformatie;
- Assuranceinformatie verkregen over de methoden voor het ontwikkelen van schattingen en toekomstgerichte informatie; geëvalueerd zoals beschreven in de sectie "verantwoordelijkheden van de commissaris betreffende de assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid let betrekking tot de duurzaamheidsinformatie";
- Inzicht verworven in het proces voor het vaststellen van economische activiteiten die voor de taxonomie in aanmerking komen en op de taxonomie afgestemd zijn en de overeenkomstige toelichtingen in de duurzaamheidsinformatie;

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de assuranceopdracht met een beperkte mate van zekerheid verricht, en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

Brussel, 3 april 2025

EY Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Christel Weymeersch (Signature)
Digitally signed by Christel Weymeersch (Signature)
DN: cn=Christel Weymeersch (Signature), c=BE
Date: 2025.04.03 14:43:00 +02'00'

Christel Weymeersch*
Partner
* Handelend in naam van een BV

Christophe Boschmans (Signature)
Digitally signed by Christophe Boschmans (Signature)
DN: cn=Christophe Boschmans (Signature), c=BE
Date: 2025.04.03 14:35:17 +02'00'

Christophe Boschmans*
Partner
* Handelend in naam van een BV

25CBO0184

crelan